

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Κυριακή 16 Σεπτεμβρίου 2012

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

www.kathimerini.com.cy

Έτος 4ο ■ Αρ. φύλλου 204

Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

€ 1,50 (ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 3,90 (ΜΕ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ)

ΣΗΜΕΡΑ

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Οι θέσεις Λιλλήκα είναι κοντά στο ΔΗΚΟ

Το ΔΗΚΟ έχει πικρά πείρα από προεκλογικές υποσχέσεις που είτε αθετήθηκαν είτε δεν εφαρμόστηκαν, σχολιάζει ο αντιπρόεδρος του ΔΗΚΟ τα περί συμφωνίας του κόμματός του με τον ΔΗΣΥ για το Κυπριακό. Ο Νικόλας Παπαδόπουλος δηλώνει ακόμη σε συνέντευξή του στην «Κ», πως δεν έχει αυτή τη δυσπιστία για τις θέσεις του κ. Λιλλήκα, οι οποίες «είναι κοντά στο ΔΗΚΟ εδώ και χρόνια». **Σελ. 6**

Super Προσφορά smartphone ΔΩΡΕΑΝ
με μεταφορά αριθμού

Περισσότερα στη σελίδα 13

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΑΛΑΣ

Σιγουριά για δύο γύρους στο ΑΚΕΛ

Με αντιμνημονιακή ρητορική στην πρώτη παρέμβαση, αφότου εξήγγειλε υποψηφιότητα, εμφανίστηκε ο Σταύρος Μάλας. Η προσοχή του επιτελείου του, όπως και του ΑΚΕΛ, είναι στραμμένη στην οικονομία εν αναμονή και του ξεκαθαρίσματος του σκανιναυγίου από το Μνημόνιο. Κάτι που θα επιτρέψει στο κυβερνών κόμμα και στον υποψήφιο που στηρίζει να επιλέξουν την προεκλογική τακτική που θα ακολουθήσουν. **Σελ. 7**

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ

«Τρεις υποψήφιοι, δύο πολιτικές»

Το σύνθημα του Τάσου Παπαδόπουλου κατά τον πρώτο γύρο των τελευταίων προεδρικών επαναφέρει ο Γιώργος Λιλλήκας για να εκφράσει τη δική του διαφορετική προσέγγιση στο Κυπριακό από εκείνη των δύο ανθυποψηφίων του. Διαφωνεί με τη διζωνική και προτείνει νέο μοντέλο λύσης, ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ στο στόχαστρο της προεκλογικής του υποψηφιότητας. **Σελ. 7**

ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΕΛΛΗΝΑΣ

Αγγίζει τη Formula 1

Ο 20χρονος Κύπριος θα οδηγήσει το 2013 μονοθέσιο της F1 τη στιγμή που έχει (οικονομικό) δίπλωμα μεταξύ GP3, Formula Renault 3.5 ή GP2. Η ανάλυση της καριέρας του από τον Δ. Γιόκκα. **Αθλητισμός Σελ. 1**

45 μέρες φωτιά για τη Λευκωσία

Πρέπει να οριστικοποιήσει τις προτάσεις της, να διαβουλευτεί στο εσωτερικό και να ολοκληρώσει με την Τρόικα

Τις επόμενες 45 ημέρες, μέχρι και το τέλος του Οκτωβρίου, η Λευκωσία θα πρέπει να επισπεύσει την όλη διαδικασία που θα οδηγήσει στην τελική υπογραφή του Μνημονίου. Τούτιστα, η κυβέρνηση θα πρέπει αρχικά σε χρόνο μηδέν να διαμορφώσει το δικό της πακέτο-αντιπρόταση προς την Τρόικα. Στη συνέχεια να μπει στην αναγκαία, εκ των πραγμάτων, διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους, ώστε να οριστικοποιηθεί το πακέτο. Στο τρίτο και τελικό στάδιο θα εισέλθει στην τελευταία φάση διαπραγμάτευσης με την Τρόικα, για να προκύψει το τελικό κείμενο του Μνημονίου που θα υπογράψουν οι δύο πλευρές. Το όλο εγχείρημα είναι δύσκολο δεδομένου του γεγονότος ότι, όπως και να έχει η τελική συμφωνία του Μνημονίου, η τελική γέυση δεν μπορεί να είναι παρά πικρή. Στις επαφές που είχε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με θεσμικούς παράγοντες της διεθνούς οικονομίας με αφορμή τη σύνοδο του Ευρογρουπ στη Λευκωσία, ανέλυσε τη στρατηγική της κυβέρνησης που έχει ως στόχο να μην επαναληφθούν τα λάθη που έγιναν σε άλλες χώρες και οδήγησαν τις οικονομίες σε ύφεση. Οι θεσμικοί παράγοντες δεν δείχνουν να έχουν αντίρρηση σε μια συγκροτημένη αντιπρόταση, αλλά ο παράγον χρόνος πιέζει, ώστε να κλείσει το θέμα μέχρι τα τέλη Οκτωβρίου. **Σελ. 3, 4**

Με το τέλος μιας καυτής εβδομάδας για την ευρωπαϊκή οικονομία, η Ε.Ε. παίρνει βαθιά ανάσα. Η απόφαση του Δικαστηρίου στην Καρλόουη, η πρόταση από την Κομισιόν για την Τραπεζική Ένωση, η συζήτηση (έστω και χωρίς τελική συμφωνία) για τον Μηχανισμό Σταθερότητας στο Ευρογρουπ στη Λευκωσία και η ανακοίνωση της Φρανκφούρτης (ΕΚΤ) για καταπολέμηση της κερδοσκοπίας και αγορά ομολόγων στη δευτερογενή αγορά, βάζουν την Ευρωζώνη σε πορεία ενοποίησης αλλά και εξόδου από την κρίση, αποσυμπιέζοντας και τη Λευκωσία. Οι κίνδυνοι είναι όμως μεγάλοι και οι παίκτες κλειδιά Γιούνκερ, Σόμιγκε, Άσμουσεν, Ντράγκι και Λαγκάρντ (φωτό) καλούνται να κερδίσουν το στοίχημα.

✓ **Ρωσική «Τρόικα»** επισκέφθηκε τη Λευκωσία, ενώ το δάνειο από τη Μόσχα, εάν τελικά παραχωρηθεί, θα έρθει μέσω Τρόικας. Στο Κρεμλίνο εξετάζουν και εναλλακτικά σενάρια που να μη βαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό. **Οικονομική, Σελ. 4**

✓ **Με στόχο** τη διάσωση του 13ου μισθού, σχεδιάζει αντιπρότασεις το Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο αισθάνεται πλέον έντονα την πίεση του χρόνου. Οι προτάσεις προβλέπουν σειρά μέτρων και μειώσεων. **Σελ. 4**

✓ **Μόνο με** τη λήψη μέτρων μπορεί η Κύπρος να επωφεληθεί από τις εξελίξεις στην Ευρώπη. Αλλιώς, αυτό προϋποθέτει η αγορά ομολόγων στη δευτερογενή αγορά. Ενώ, οι τράπεζες δεν προλαβαίνουν τραπεζική Ένωση. **Σελ. 4**

ΕΛΛΑΔΑ Σελ. 14-16

Αγώνας ταχύτητας μέχρι τις 18 Οκτωβρίου

Η 555 συζητάει και εξαγορά της Olympic Air

Εν αναμονή για τις Κ.Α.

Εκτός από το ενδιαφέρον της για την αγορά του πλειοψηφικού πακέτου των μετοχών των Κυπριακών Αερογραμμών, ο κολοσσός του Nader Ghermezian, η Triple Five, συζητάει και με την Olympic Air για εξαγορά του 100% της εταιρείας. Για τις Κ.Α. διαθέτει κεφάλαια ύψους 75 εκατ. ευρώ εκ των οποίων τα 40-45 θα τα αξιοποιήσει για την εξαγορά, δηλαδή το κράτος μόλις που θα εισπράξει την αξία των μετοχών που εκδόθηκαν, και τα υπόλοιπα θα τα διαθέσει ως κεφάλαιο κίνησης. **Οικονομική Σελ. 6**

Αμχανία στην Ελλάδα για τη Χρυσή Αυγή

Σύγκρουση και σύγχυση

Τον δρόμο της μετωπικής σύγκρουσης με τη Χρυσή Αυγή επέλεξε η ελληνική κυβέρνηση και η Νέα Δημοκρατία, σε αντίθεση με τα κόμματα της Αριστεράς που αντιμετωπίζουν το φαινόμενο με αμχανία και σύγχυση. Αμχανία επικρατεί και στη Βουλή των Ελλήνων για τη συμπεριφορά των βουλευτών του ακροδεξιού κόμματος, με το ύψος τους, ακόμη και τον βηματισμό τους να παραπέμπει σε στρατό. Εκστρατεία των αρχών ασφαλείας για πάταξη της βίας. **Σελ. 20**

Τα τεμάχια 5 και 7 της ΑΟΖ έχουν νικητή

Τελείωσε η αξιολόγηση του δεύτερου γύρου αδειοδότησης και αρχίζουν οι διαπραγματεύσεις

Αρχές Οκτωβρίου η Συμβουλευτική Επιτροπή για το φυσικό αέριο θα είναι έτοιμη να παραδώσει στον υπουργό Εμπορίου την έκθεση αξιολόγησης των προτάσεων που κατατέθηκαν κατά τον β' γύρο αδειοδότησης για έρευνα και εξόρυ-

ξη υδρογονανθράκων από 15 εταιρείες. Σε λίγες ημέρες θα βρίσκονται στην Κύπρο οι Γάλλοι σύμβουλοι του κράτους για να παρουσιάσουν τις εισηγήσεις τους οι οποίες βρίσκονται ήδη στα χέρια της Συμβουλευτικής. Οι πληροφορίες της «Κ» α-

ναφέρουν πως δύο από τις 15 εταιρείες τέθηκαν εκτός διαδικασίας, διότι δεν πληρούσαν τα κριτήρια, ενώ άλλες δύο, οι μόνες που πόνταραν στα τεμάχια 5 και 7 παίρνουν το εισιτήριο για τις διαπραγματεύσεις. **Σελ. 9**

Νταλάρας εφ' όλης της ύλης

Λίγες μέρες πριν από τις εμφανίσεις του στην Κύπρο, ο Γιώργος Νταλάρας μιλάει στην «Κ» για την κρίση, τις επιθέσεις που δέχθηκε, για την πολιτική, την εξουσία, την Αριστερά, τις προεδρικές εκλογές στην Κύπρο και για τη σύζυγό του, Άννα. **Τέχνες, Σελ. 1**

Δηλητηριώδη άνθη Αραβικής Άνοιξης

Μουσουλμάνοι κατά Δύσης

Η δολοφονία του πρέσβη των ΗΠΑ στη Λιβύη υπογραμμίζει το ρίσκο από την υποστήριξη των ισλαμιστών στη νέα τάξη πραγμάτων που προέκυψε μετά την αποκαλούμενη Αραβική Άνοιξη, στην αιματοβαμμένη περιοχή της ανατολικής Μεσογείου και της βόρειας Αφρικής. Παρά τα γεγονότα στη Λιβύη, μεσοπρόθεσμα, πολύ σοβαρότερο πρόβλημα για την Αμερική συνιστά η Αίγυπτος, η ναυαρχίδα του αραβικού κόσμου. **Σελ. 22**

Ισραηλινές πιέσεις στις ΗΠΑ για πόλεμο

Τελεσίγραφο από τον Ομπάμα για δράση κατά της Τεχεράνης ζητεί ο Νετανιάχου

Ασφυκτικές πιέσεις προς την πλευρά της Ουάσινγκτον ασκεί η κυβέρνηση του Ισραήλ, ζητώντας την ανάληψη δράσης κατά του Ιράν. Με μία ιδιαίτερα σκληρή γλώσσα ο πρωθυπουργός του Ισραήλ, Β. Νετανιάχου, επέκρινε την κυβέρνηση Ομπάμα ότι αρνήθηκε να θέσει κόκκινες γραμμές στους πυρηνικούς

σχεδιασμούς της Τεχεράνης. Οι επικρίσεις Νετανιάχου, είναι ενδεικτικές της διάστασης μεταξύ των δύο συμμαχών σ' αυτό το ζήτημα. Οι ΗΠΑ κατέληξαν προετών ότι η Τεχεράνη ανέστειλε το πυρηνικό της πρόγραμμα από το 2003, παρότι έκτοτε υπάρχουν ενδείξεις πως αυτό συνεχίζεται. **Σελ. 21**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Τι κερδίσαμε

Στο κρίσιμο τρίμηνο του Ευρογρουπ στη Λευκωσία κερδίσαμε. Τι κερδίσαμε; Πρώτο, τον τερματισμό της αβεβαιότητας. Έχουμε τώρα ένα χρονοδιάγραμμα 45 ημερών ώστε να καταλήξουμε στη διαπραγμάτευση με την Τρόικα που θα βάλει την Κύπρο σε ένα τριετές Οικονομικό Πρόγραμμα με στόχο να γίνουν εκείνες οι διαρθρωτικές αλλαγές που έχει ανάγκη η χώρα. Δεύτερο, η κυβέρνηση εξασφάλισε τη δυνατότητα για μία συγκροτημένη αντιπρόταση στην Τρόικα ώστε να αποφύγουμε ένα Μνημόνιο απόλυτης λιτότητας. Εκείνο που μένει τώρα, είναι οι κοινωνικοί εταίροι, με μόνο γνώμονα το καλώς νοούμενο συμφέρον του τόπου, να συμβάλουν στην αντιπρόταση. Ζητούμενο; Να αλλάξουμε όλοι νοοτροπία.

Χάρις Αλεξίου & Δήμητρα Γαλάνη

Σελ. 24

live Παράδεισος 2012

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΓΝΩΜΕΣ

ΕΛΛΑΔΑ

ΚΟΣΜΟΣ

ΥΓΕΙΑ

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Ξέρουμε πού πάμε;

Την περασμένη Πέμπτη, αφού έγινε γνωστό το πακέτο μέτρων που ζήτησε η Τρόικα από την κυβέρνηση να εφαρμοστεί και σύμφωνα με το οποίο από τους υπαλλήλους του δημόσιου και ημιδημόσιου τομέα θα πρέπει να αποκοπεί περίπου το 30% των απολαβών τους, συνάντησα έξω από ένα περίπτερο, τον Μιχάλη. Φίλος από καιρό, μέχρι πέρυσι εμπορευόταν ρουχισμό, τώρα ιδιωτικός υπάλληλος, με γυναίκα δημόσιο υπάλληλο και δύο παιδιά στη μέση εκπαίδευση. Κατέβασε εμπίδευμα στο περίπτερο κι ετοιμάζονταν να συνεχίσει το δρομολόγιό του. Με κοίταξε με απόγνωση και ρώτησε: «Πού πάμε; Ξέρουμε πού πάμε; Οι τράπεζες εφάρμαξαν το μαγαζί και η Τρόικα θα μας φάει τους μισθούς; Αμα κόψουν και της Άννας 30%, τι θα γίνουμε; Η οικογένεια δεν είναι μαγαζί, να το κλείσουμε. Εγώ θα σταματήσω να πληρώνω τη δόση μου στην τράπεζα τζις ας έρτουν να μου πιάσουν το σπίτι. Ευτυχώς η ΕΦ έδωσε μου όλο τζις σφαίρες. Μπορείς να μου πεις πού πάμε; Φίλε μου;... Άναψε τσιγάρο, μπήκε στο βαν κοινωνίας το κεφάλι σαν χαμένος κι έφυγε. Το ερώτημά του, «πού πάμε; Ξέρουμε πού πάμε;», με πήγε πολλά χρόνια πίσω... Φθινόπωρο του 1988. Η πρώτη Ιντιφάντα που είχε εκδηλωθεί στη Δυτική Όχθη και στη Λωρίδα της Γάζας διέλυε τον ένατο μήνα της. Η διεθνής αλληλεγγύη στα παιδιά και στους νέους που με πέτρωνε στα χέρια «πολεμών» εναντίον του πανίσχυρου ισραηλινού στρατού ολοένα και μεγαλώνει, καθώς οι κηδείες των μικρών παιδιών, οι μαζικές συλλήψεις, οι φυλακίσεις και κατεδαφίσεις σπιτιών, μεταφέρονται στα σαλόνια όλου του πλανήτη, σε γκρο πλαν. Στη Βρετανία οι Militants κάνουν μια εκστρατεία και μαζεύουν λεφτά για να βοηθήσουν οικογένειες Παλαιστίνων που οι προστάτες του ήταν στις φυλακές. Ένας βουλευτής των Militants καθοδόν προς το Ισραήλ περνά από τη Λευκωσία, όπου στην πλατεία Ελευθερίας πραγματοποιείται συγκέντρωση αλληλεγγύης κατά την οποία μαζεύεται κι ένα ποσό χρημάτων. Αποφασίζεται ως ένδειξη έμπρακτης αλληλεγγύης να συνοδεύσει τον Βρετανό κι ένας Κύπριος εκ των οργανωτών της εκδήλωσης. Από την ομιλία κάποιος μου προτείνει να καλύψω δημοσιογραφικά την αποστολή. Πως δεν το είχα σκεφτεί; Ήταν μονοδική ευκαιρία να βιώσω την εμπειρία της Ιντιφάντα. Την άλλη μέρα, μαζί με τον Βρετανό βουλευτή και τον εκπρόσωπο της «κυπριακής αλληλεγγύης» και με δανεικά στην τσέπη, πετούσα για Τελ Αβίβ. Οι εμπειρίες από τον πετροπόλε-

μο, τα μπλόκα και τις κηδείες ήταν πράγματα συγκλονιστικές. Έπρεπε όμως να παραδώσουμε και τα λεφτά της αλληλεγγύης. Ένα ποσό από τα λεφτά, ήταν ήδη αποφοροποιημένο να δοθεί στη οικογένεια του Μαχμούτ Μασάρουα, ενός Παλαιστίνιου με οκτώ παιδιά, ο οποίος φυλακίστηκε με την κατηγορία ότι ήταν συνεργάτης του ισραηλινού πυρηνικού τεχνικού Βανούου. Ο Μορντεχάι Βανούου, 58 ετών σήμερα, έχει μείνει στις ισραηλινές φυλακές 18 χρόνια - 8 από τα οποία σε πλήρη απομόνωση, επειδή το 1986 αποκάλυψε στη λονδρέζικη εφημερίδα «The Sunday Times» ντοκουμέντα για τη μυστική παραγωγή πυρηνικών όπλων από το Ισραήλ. Αποφυλακίστηκε το 2004 αλλά έκτοτε του απαγορεύεται να φύγει από τη χώρα. Αφού παραδώσαμε τα λεφτά στη σύζυγο του Μασάρουα, πήγαμε και στις φυλακές για να τον επισκεφτούμε. Ένοπλοι στρατιώτες τον έφεραν σε ένα κελί επισκεπτηρίου και αποσύρθηκαν διακριτικά. Αφού τον χαιρετίσαμε, ο Μασάρουα με τα λίγα αγγλικά που ήξερε άρχισε να φωνάζει: «μας κάνουν βασανιστήρια, μας κάνουν βασανιστήρια». Τότε μια ομάδα στρατιωτών μάς πήρε και τους τρεις οπκούς και βρεθήκαμε κλειδωμένοι σε ένα «διμμάτιο» με σιδερένια πόρτα, κι ένα περιεργο σιδερένιο τραπέζι «φυτεμένο» στο ταϊμεντένιο δάπεδο. Ήμασταν και οι τρεις κάτωκροι. Όταν πέρασε το πρώτο σοκ, οι υπλόληγνος Εγγλέζος βουλευτής έπιασε να χτυπά με τις γροθιές του τη σιδερένια πόρτα και να φωνάζει ότι είναι μέλος του Βρετανικού Κοινοβουλίου. Φωνή βούωντος εν τη ερήμω. Ο φόβος, η αγωνία και η αβεβαιότητα για ό,τι πιθανόν να ακολουθούσε, σε συνδυασμό με το τρομακτικό περιβάλλον της απομόνωσης στις φυλακές, άρχισαν να μας καταπίνουν. Δεν θυμάμαι πόση ώρα είχε περάσει όταν ακούσαμε τα κλειδιά στη βαριά πόρτα. Εμφανίστηκαν δύο κουστουμαρισμένοι κύριοι, οι οποίοι συστήθηκαν ως άντρες της Σαμπάκ, (Υπηρεσίας Εσωτερικής Ασφάλειας). Μας οδήγησαν σε ένα γραφείο, μας πρόσφεραν τσάι και ο επικεφαλής δίνοντας στον Βρετανό βουλευτή το διπλωματικό του διαβατήριο απολογηθήκαμε για την ταλαιπωρία: «Sorry for the inconvenience». Σε μας δύο Κύπριους, κοινωνίας τα διαβατήρια μιας περιφρονητικά σαν χαρτί τουαλέτας, μάς είπε: «Δεν ήταν σοφό που φτάσατε ως εδώ. Θα είναι σοφό όμως να ξέρετε από δω κι εμπρός πού πάτε».

paraschos@kathimerini.com.cy
Εξολοθήστε στο www.kathimerini.com.cy

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: ΜΙΧΑΗΛ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ

49 χρόνια πριν στην «Κ»
17.ΙΧ.1963

ΦΥΛΕΤΙΚΑ ΗΠΑ: Οικαιριζόντων, 16. Η κατάσταση εις τας νοτίους Πολιτείας της Αμερικής επεδειννώθη από χθες την νύκτα όταν εξεραγή βόμβα εντός ναού νέγρων με αποτέλεσμα να φονευθούν έξι παιδιά και να τραυματισθούν άλλα 20 άτομα εις το Μπίουιγχαμι της Αλαμπάμα.
ΕΡΕ - Ε.Κ. - ΕΔΑ: Αντιζευκόμενοι διαλόγου μεταξύ της ΕΡΕ απ' ενός και της Εννώσεως Κέντρου και της ΕΔΑ απ' άλλου απετέλεσεν η απόρριψις περί προφυλακίσεως των τεσσάρων αξιωματικών της Χωροφυλακής Θεσσαλονίκης [ιδία την υποθέσιν Λαμπράκη]. Ο διάλογος, ο οποίος ήρχισεν το Σάββατον [14-9-1963], συνεχίζετο μέχρι των προκρινών ωρών σήμερον. Η Διοικούσα Επιτροπή της ΕΡΕ [Κωνσταντίνος Ροδόπουλος, Παναγιώτης Κανελλόπουλος, Παναγιής Παπαληγούρας] εχαρακτήρισε τας πρώτας ανακοινώσεις του αρχηγού της Ε.Κ. κ. Γεωργίου Παπανδρέου και της ΕΔΑ ως αποστέρους εκβιασμού της δικαιοσύνης, της οποίας η κρίσις προεξοφλείται κατά τρόπον κομματικώς ταπεινόν και ανέφερον ότι η ώρα της κρίσεως θα σημάνει την 3ην Νοεμβρίου [ημέρα των εκλογών]. Ο κ. Παπανδρέου, απαντών, επανέλαβε τα περί προφυλακισμού του Κράτους της ΕΡΕ και περί ηθικής αυτοσυρίας του αρχηγού της [Κωνσταντίνου Καραμανλή] και προσέθεσεν ότι η ευθύνη της ΕΡΕ είναι ανεξίτηλος, διότι ηθέλησε να καταστήση τα σώματα ασφαλείας οχηρών της φρεαίας. Εις ανταπάντησιν η Δ.Ε. της ΕΡΕ ανέφερον, ότι αποτελεί βολή απόπειρα η υπόσχεσις του κ. Παπανδρέου περί αυξήσεως των αποδοχών των σομάτων ασφαλείας. Εις άλλο ανακρινόμενόν της η Δ.Ε. της ΕΡΕ εστιμηάτισεν την εκ μέρους της αμιστεράς, κινήσις, απόπειραν δυσφημίσεως της Χωροφυλακής, την οποίαν η πλειοψηφία του ελληνικού λαού περιβάλλει με ενθουσιασμόν και εμπιστοσύνην.

Η ΕΥΡΩΠΗ ΣΕ ΚΡΙΣΗ

Η δίνη απειλεί και τον Μαριάνο Ραχόι

Της ΜΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

«Η κρίση έδωσε όλη την εξουσία στον Ραχόι», ήταν ο τίτλος της ισπανικής εφημερίδας El País, τον περασμένο Νοέμβριο, όταν το κεντροδεξιό Λαϊκό Κόμμα, υπό τον Ραχόι, κατάγγαγε τον μεγαλύτερο εκλογικό θρίαμβο στην ιστορία του, με ποσοστό 43,5%. Τώρα, εννέα μήνες μετά από εκείνον τον θρίαμβο, η κρίση του ευρώ «ροκανίζει» την εξουσία του 57χρονου Μαριάνο Ραχόι. Οι σφουγμομετρήσεις είναι αποκαλυπτικές: σε δημοσκοπήσει του ινστιτούτου Metroscopia καταγράφει ότι το 73% των Ισπανών είναι δυσαστοχημένοι από τους χειρισμούς του πρωθυπουργού. Το 84% των ερωτηθέντων εκφράζει ελάχιστη εμπιστοσύνη στο πρόσωπό του, ενώ μεταξύ των ψηφοφόρων του Λαϊκού Κόμματος, το ποσοστό αυτό ανέρχεται σε 59%.

Θα περάσει λοιπόν ο Ραχόι, στη χορεία των Ευρωπαίων ηγετών, όπως ο Νικολά Σαρκοζί στη Γαλλία, ο Σίλβιο Μπερλουσκόνι στην Ιταλία, και ο Γιώργος Παπανδρέου στην Ελλάδα, που η κρίση τους στέρνεσε την εξου-

Πολιτικό μέλλον όμοιο με των Γ. Παπανδρέου, Σ. Μπερλουσκόνι και Ν. Σαρκοζί βλέπουν για τον Ισπανό πρωθυπουργό Ευρωπαίοι αναλυτές

σία; Ως άλλος... Μπολίβαρ, ο δεξιός Ραχόι, δήλωσε, στην πρώτη τηλεοπτική συνέντευξη του αφότου ανέλαβε την εξουσία, ότι απορρίπτει οποιοδήποτε σχέδιο διάσωσης της ισπανικής οικονομίας, το οποίο θα προβλέπει περικοπές δαπανών και συντάξεων. «Δεν θα μπάς πουν τι να κόψουμε και τι να μην κόψουμε», δήλωσε μετ' επιτάσεως.

Η στήριξη της Μέρκελ

Και όμως την περασμένη εβδομάδα όταν η Γερμανίδα καγκελάριος Άγκελα Μέρκελ επισκέφθηκε τη Μαδρίτη και συναντήθηκε μαζί του, ο Μαριάνο Ραχόι ήταν όλο χαμόγελο. Και είχε λόγους. Η κ. Μέρκελ εξέφρασε τη στήριξη της στις προσπάθειες της ισπανικής κυβέρνησης για την ανάκαμψη της οικονομίας. Οι δηλώσεις της προκάλεσαν σε συνδυασμό με την παρουσίαση, την ίδια ημέρα, του σχεδίου της ΕΚΤ, από τον πρόεδρό της, Μάριο Ντράγκι, για την αγορά ομολόγων

Ο Μαριάνο Ραχόι έχει λάβει ήδη πολλά μέτρα λιτότητας τους τελευταίους εννέα μήνες που έχει αναλάβει την πρωθυπουργία. Αλλά παρά τα μέτρα και την ολόκληρη στήριξη που του παρείχε η Άγκελα Μέρκελ, κλείεται να αποφασίσει γρήγορα εάν η Ισπανία θα προσφύγει στο πρόγραμμα διάσωσης.

προβληματικών χωρών υπό αυστηρούς όρους, προκαλώντας τη θετική αντίδραση των αγορών ως προς το κόστος δανεισμού της Μαδρίτης.

Στον Ραχόι όμως δεν αρέσουν αυτοί οι αυστηροί όροι της ΕΚΤ που δεν είναι άλλοι, από την ένταξη της Ισπανίας σε πρόγραμμα διάσωσης υπό την επίτηρηση της Ε.Ε., της ΕΚΤ και του ΔΝΤ. Σημειωτέον, ότι τον περασμένο Ιούνιο, η Ε.Ε. ενέκρινε πρόγραμμα διάσωσης των ισπανικών τραπεζών, ύψους 100 δισ. ευρώ. Οι πείσεις όμως στον Μαριάνο Ραχόι αυξάνονται. Η ανεργία στην Ισπανία φθάνει το 25%, και η ύφεση βαθαίνει. Μάλιστα το ποσοστό της ανεργίας στους νέους ηλικίας 15-29 ετών έφτασε το 52,9%.

Αγκάθι η Καταλωνία

Επιπλέον, στις 21 Οκτωβρίου, ο Ραχόι έχει να αντιμετωπίσει τις τοπικές εκλογές στην ιδιαίτερη πατρίδα του, τη Γαλικία, και την ταραχώδη Χώρα των Βάσκων. Η σοσιαλιστική αντι-

πολίτευση τον κατηγορεί ότι προτίθει να κερδίσει χρόνο, μέχρι αυτές τις εκλογές τουλάχιστον, ώστε να ανακοινώσει αμέσως μετά, το αναπόφευκτο, δηλαδή την προσφυγή της Καταλωνίας, ο οποίος απειλεί ότι η Καταλωνία θα ανοίξει «δρόμο προς την ελευθερία» -την αυτονομιστική, την οποία η συγκεκριμένη τοπική κυβέρνηση διεκδικεί - αν δεν υπάρξει συμφωνία με την κεντρική κυβέρνηση για την οικονομική πολιτική.

Εν όψει αυτών των πείσεων και δεδομένου ότι στους εννέα μήνες της διακυβερνήσεώς του ο Ραχόι έχει λάβει ήδη πολλά μέτρα λιτότητας, είναι πολιτικά δύσκολο να δεχθεί ή να φαίνεται ότι αποδέχεται τους όρους της ΕΚΤ. (Μεταξύ των μέτρων που έλαβε είναι η αύξηση του ΦΠΑ από 18 σε 21%, η κατάργηση του 14ου μισθού των δη-

μοσίων υπαλλήλων, η καθήρωση αυστηρότερων όρων για χορήγηση επιδόματος ανεργίας και η διευκόλυνση των εργοδοτών να απολύουν).

Ο Ραχόι δεν φαίνεται να έχει πολλά περιθώρια. Η εφημερίδα El País, είναι απολύτως σαφής: ο Ραχόι πρέπει να προσφύγει στο πρόγραμμα διάσωσης. Και πρέπει να το κάνει με σαφήνεια και να διαπραγματευτεί τους όρους του με αποτελεσματικότητα.

Ανάλογο ρεαλισμό θα πρέπει να επιδείξουν, σύμφωνα με την εφημερίδα, και οι Ισπανοί σοσιαλιστές και να υποχωρήσουν στην άρνηση τους απέναντι στο πρόγραμμα διάσωσης.

Ακόμη και οι αντίπαλοι του αναγνωρίζουν στον Ραχόι ότι διακρίνεται για την υπομονή του, χάρισμα σημαντικό στην πολιτική. Ωστόσο, η κρίση της Ευρωζώνης δεν περιμένει. Αν επιθυμεί να μην γίνει ένα ακόμη θύμα της κρίσης, ο Ισπανός πρωθυπουργός θα πρέπει να ενεργοποιήσει άλλα πολιτικά προτερήματα...

Δίκαιη Κοινωνία

Με άριστα το 10

Γράφει ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ

1 Στον Schiarli. Είναι άπιστευτο το τι μπορεί ο άνθρωπος να ανεχθεί για να είναι υπουργός. Άλλα του έδειξαν και άλλα του έμπηξαν, ή είναι εκεί από πατριωτικό καθήκον; Στη θέση του θα την έκανα in style με το trendy moustache (που επανήλθε στη μόδα, ειρήσθω εν παρόδω), για να μη φορτωθώ στα χρόνια που θα έρθουν την ντροπή πως ήμου υπουργός αυτού.

2 Στον ΥΠΟΙΚ. Το πατριωτικό καθήκον του Schiarli προφανώς όμως είναι δεδομένο, αφού κάθισε να τον βρίζει στο Eurogroup Λαγκάρντ, Γιούνκερ και το κακό συναπάντημα, ενώ ο άλλος ως προεδρεύων της Ε.Ε. ήταν jet set Πρόεδρος στον λόγο με champagne rose avec beluga caviar canape.

3 Στην Αστυνομία. Ήρθε, λένε, ο εμίρης με τα δώρα και αυτά ήταν χρυσά Ρόλεξ. Οι αστυνομικοί μας τον φίλασαν όπως έπρεπε από τις λυσσάρες Κύπριες, Ρωσίδες και Αθηνάϊδες που είχαν συνωστισθεί στο Μερντιέν για άτυπο audition στο χαρέμι του. Αντί να τα φάει στις γυναίκες, τα έφαγε στους Κύπριους αστυνομικούς. Και τι έγινε; Ανθυγιεινό έργο βαρέος επαγγέλματος απέβουσαν οι άνθρωποι απέναντι από τον άπιστο αγώνα, στήθος με στήθος, τώτων γυναικών.

4 Στον Θεό. Περιμένουμε και εμείς τον «Θεό από τη Ρωσία» να μας σώσει, λέει και τα 5 δισ. που ζητά (ζανά) ο Jet Set είναι πετσετάκια. Έχει καιρό που «χάλασαν» οι

Πώς το είπε ο Μαυρίδης; Ανθία;

Ρώσοι Πρόεδρε, τι ωραία που ήταν τότε που ήσουν φοιτητής στη Μόσχα και ό,τι ήθελες το είχες από το Κ.Κ.

5 Στο ΑΚΕΛ. Για δεύτερη φορά οι ευρωβουλευτές του κυπριακού Κ.Κ. ψήφισαν υπέρ του ενιαίου (αυξημένου) εταιρικού φόρου για όλη την Ευρώπη. Αυτός ο Χατζηγεωργίου βάλθηκε να κατατρέψει το κόμμα σιόρ; Πώς θα έρχονταν μετά οι φίλοι μας να κάνουν μπίζνα; Ο Δομάζος το ξέρε για τους πεμπτοφυλαγγίτες;

6 Στις κατινιές. Θα ήθελα να παρακαλέσω τους αγαπημένους τραπεζίτες, νυν και πρώην, να στέλνουν τα yahoo mail τους όχι στην «Κ» αλλά στο περιοδικό «Beautiful People», όπου θα τύχουν και της πρόπου-

σας εκμετάλλευσης, όπως αυτοί επιθυμούν. Ειδικά αυτά τα mail με τις φωτό του συναδέλφου τους που έχει γκόμενα και της αγόρας (με δάνειο που διαγράφηκε) διαμέρισμα.

7 Στους «κερδοφόρους». Διαφωνεί, λέει, ο Ρόντι και η παρέα του με τη μετοχοποίηση-ιδιωτικοποίηση ημικρατικών, ειδικά αυτών που είναι κερδοφόροι. Και ποιος, βρε Ρόντι μου, καλέ μου γιε, θα πληρώσει για να αγοράσει πατισμένο ημικρατικό και να δώσει τα εκατομμυριάκια του για να κλείσουν οι τρύπες; Άλλος κι αυτός ο Healthy, ο οποίος έχει γίνει ο Κωλοτούμπας για να βγει πρόεδρος και ό,τι αρλούμπα του να βγει συμφωνεί. Respect στον Αβέρωφ εδώ.

Γιούνκερ

ΕΙΠΕ

Πρέπει Schiarli να αποφασίσει τι θέλετε.

ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΠΕΙ

Πες του Πρόεδρου σου πως η Frau μίλησε με τον Βλαντιμίρ.

8 Στον Κωλοτούμπα. Ο Healthy έδωσε τους ημικρατικούς στον Ρόντι, στη Στράκκα θα δώσει λένε την οικονομία, στον Αρχιεπίσκοπο τα αέρια, την εξωτερική πολιτική στον Κασουλίδη, και το Κυπριακό σε όλους. Αυτό καθιστάει όλους μας στο εκλογικό σώμα ότι δήθεν θα κυβερνά ο Healthy.

9 Στον Μαυρίδη. Βγήκε ο άνθρωπος, είπε το αυτονόητο, και έπεσε ο Healthy να τον φάει. Φεύγουν οι δημόσιοι άρον-άρον αδειάζοντας τα ταμεία για να μην τους φορολογήσουν το εφάπαξ, και κάποιος πρέπει να το κακίσει μπας και σταματήσουν. Αμ δε, τώρα προέχει να καβαλλιτζέψουμε, είπε ο president - elect. Το τι θα καβαλλιτζέψουμε, βέβαια, είναι αδιάφορο.

10 Στην «Κ». Η ομάδα της «Οικονομικής Καθημερινής», από τον Μάρτιο, έγραψε με ακρίβεια λέιζερ τα μέτρα που θα έχουμε αν πάμε για μηχανισμό. Τώρα, και έξι μήνες μετά, οι άλλες εφημερίδες τα παίζουν ως «αποκλειστικά». Εσείς όμως οι αναγνώστες ξέρετε.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΑΝΙΔΗΣ ■ Γενικός Διευθυντής: ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΟΥΤΙΑΝΗΣ ■ Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ ■ Αρχισυντάκτης: ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
Υπεύθυνος Οικονομικού: ΜΙΧΑΗΛΣ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ ■ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: ΚΩΣΤΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ■ Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΑΣ ■ Διεύθυνση συντάξεως: ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ - ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΓΝΩΜΕΣ

ΕΛΛΑΔΑ

ΚΟΣΜΟΣ

ΥΓΕΙΑ

Αντιπροτάσεις στην Τρόικα για να σωθεί ο 13ος μισθός

Ετοιμάζονται, υπό την πίεση του χρόνου, οι εισηγήσεις της κυβέρνησης

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Κατά τη διάρκεια μιας πολύ δύσκολης –όπως εξελίχθηκε ημέρας– για τον υπουργό Οικονομικών, Βάσο Σιαρλή, άρχισαν να ξεκαθαρίζουν οι πρώτες σκέψεις της Λευκωσίας για τις αντιπροτάσεις που θα καταθέσει στην Τρόικα σχετικά με τα μέτρα που θα ακολουθήσει η Κύπρος για την οικονομική της διάσωση.

Το Υπουργείο Οικονομικών μελετά σοβαρά τις προτάσεις της Κομισιόν και ετοιμάζει ένα πακέτο σκέψεων το οποίο ως στόχο έχει να καταστήσει το Μνημόνιο περισσότερο ανεκτό για τους πολίτες.

Όπως έχει καταστεί ξεκάθαρο, βασικός στόχος της κυβέρνησης είναι να διασωθεί ο 13ος μισθός, έναντι του οποίου θα προταθεί κλιμακωτή μείωση των μισθών στο Δημόσιο, της τάξης του 5% με 10%. Κυβερνητικό στέλεχος σχολίασε στην «Κ» πως το Υπουργείο Οικονομικών δεν είναι σε θέση να ξεκαθαρίσει, στο παρόν στάδιο, τον τρόπο με τον οποίο θα υλοποιηθεί η κλιμακωτή μείωση των μισθών, αφού αυτή ακόμα εξετάζεται.

Πάντως, οι πρώτες σκέψεις που γίνονται, αποκλίνουν από τη λογική που ακολουθήθηκε μέχρι σήμερα. Εάν το όριο στις περικοπές που θα γίνουν στις συντάξεις, για παράδειγμα, είναι τα 1.500 ευρώ, ένας συνταξιούχος που λαμβάνει 2.500 θα υποβαλλόταν σε μηδενική περικοπή για τα πρώτα 1.500 ευρώ που λαμβάνει και θα γινόταν περικοπή στα επόμενα 1.000. Αυτό είναι το σύστημα

που επικρατεί στην Κύπρο μέχρι σήμερα, ενώ και στον Φόρο Εισοδήματος, για παράδειγμα, ακολουθείται η ίδια λογική. Οι σκέψεις του Υπουργείου αλλάζουν αυτή την προσέγγιση. Στο πιο πάνω παράδειγμα, ένας συνταξιούχος που λαμβάνει 2.500 θα δεχτεί μείωση επί του συνόλου της σύνταξής του (και στις 2.500 ευρώ) και όχι μόνο στις 1.000 που βρίσκονται πάνω από το «όριο». Με αυτό τον τρόπο, γίνεται ισοπέδωση των εισοδημάτων.

Επιπλέον, στο Υπουργείο Οικονομικών σκοπεύουν να προτείνουν, αντί για καθολική κατάργηση της ΑΤΑ, την επέκταση στο πάγωμά της για μερικά ακόμη χρόνια που να καλύπτουν τουλάχιστον τον χρονικό ορίζοντα της οικονομικής κρίσης.

Με τις μειώσεις που προτείνονται στο κρατικό μισθολόγιο, το Υπουργείο Οικονομικών υπολογίζει πως αυτό θα περιοριστεί κατά 5% με 6%, ένα ποσοστό σαφώς χαμηλότερο από το 15% που προτείνει η Τρόικα.

Στο Υπουργείο, πάντως, εξετάζουν επιπλέον μέτρα, με τα οποία να ενισχύεται η εξοικονόμηση στα δημόσια οικονομικά. Μεταξύ τους είναι και μια «ουσιαστική μεταρρύθμιση» στα διδάκτρα των πανεπιστημίων. «Ο κάθε φοιτητής στα δημόσια πανεπιστήμια, στοικίζει στο κράτος περίπου 30 χιλιάδες ευρώ, χωρίς να υπολογίζεται και η φοιτητική κορηγία», σχολίασε στέλεχος του Υπουργείου Οικονομικών. «Γι' αυτό, κάτι θα πρέπει να γίνει.» Οι σκέψεις, σύμφωνα με πληροφόρηση, εστιάζονται στη με-

Με σαφή τρόπο ο Πρόεδρος του Ευρογρουπ κ. Γιούνκερ κάλεσε τη Λευκωσία να ξεκαθαρίσει τη θέση της έναντι του Μνημονίου, ενώ ο υπουργός Οικονομικών, Β. Σιαρλή, παραδέχθηκε ότι η κυπριακή κυβέρνηση έκανε πολλή δουλειά, «αλλά όχι τόσο όση θα θέλαμε ή ίσως όση θα ήθελε η Τρόικα».

Αύξηση φόρων στα ακίνητα

Επιπλέον μέτρα που εξετάζονται, αφορούν στην αύξηση των φόρων στην ακίνητη περιουσία, με στόχο την αύξηση της φορολογικής βάσης (δηλαδή να πληρώνουν περισσότεροι πολίτες φόρους) από την οποία εκτιμάται από στελέχη του Υπουργείου πως θα αντληθούν έσοδα γύρω στα 50 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, θα πρέπει να θεωρείται βέβαιο πλέον πως θα μειωθούν οι κοινωνικές παροχές, «κυρίως μέσα από τη στόχευση».

ωση των συγκεκριμένων δαπανών μέσα από την επιβολή διδάκτρων. Ταυτόχρονα, όμως, στο Υπουργείο Οικονομικών εξετάζουν και αντισταθμιστικά μέτρα, όπως τη δημιουργία μεγάλου αριθμού υποτροφιών που να βασίζονται σε εισοδηματικά κριτήρια.

Δύσκολη η εκπόνηση, δέσμευση Σιαρλή

Μετά από τα σαφή μηνύματα που δόθηκαν την περασμένη Παρασκευή στην κυβέρνηση από την Τρόικα και το Ευρογρουπ, με τις σχετικές δηλώσεις της Κριστίν Λαγκάρντ και του Ζαν Κλοντ Γιούνκερ πως η Κύπρος πρέπει να «ξεκαθαρίσει τις προθέσεις της» σχετικά με το πρόγραμμα αρωγής που έχει ζητήσει, κατέστη σαφές πως η Δημοκρατία τελεί πλέον κάτω από στενή «παρακολούθηση» και πως ο χρόνος έχει στενέψει σημαντικά, με τον Οκτώβριο να αποτελεί –άτυπα– την καταληκτική ημερομηνία για συμφωνία με την Τρόικα.

Ενώ η ημερομηνία της επίσκεψης της Τρόικας θα αποφασιστεί αύριο Δευτέρα, στο Υπουργείο Οικονομικών ακόμα επεξεργάζονται τις αντιπροτάσεις που θα υποβάλουν στην Κομισιόν. Μάλιστα, υψηλόβαθμα στελέχη του Υπουργείου δεν κρύβουν την ανησυχία τους πως οι πιο πάνω προκατα-

Δυσφορία της Τρόικας για την καθυστέρηση στην ετοιμασία των θέσεων της Λευκωσίας

τικές σκέψεις, όταν θα ολοκληρωθούν, θα αποτελέσουν «τα μέτρα του Υπουργείου» και σχολιάζουν πως «αυτό το πακέτο πιθανόν να αλλάξει πολύ πριν να καταλήξει στην Τρόικα».

Η δυσφορία της Τρόικας, την οποία εξέφρασαν την περασμένη εβδομάδα στελέχη και των τριών μερών της –Κομισιόν, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και Διεθνές Νομισματικό Ταμείο– είναι αποτέλεσμα της καθυστέρησης που ήδη παρατηρήθηκε. Μάλιστα, το σχόλιο του κ. Γιούνκερ σχετικά με την ανάγκη να ξεκαθαρίσει η Κύπρος τις προθέσεις της για το Μνημό-

νιο, δεν έγινε μόνο μετά τη συνεδρία του Ευρογρουπ, αλλά ήταν μέρος του εκ των προτέρων γραμμένου λόγου του ως προέδρου του Σώματος. Με τη σειρά του, ο κ. Σιαρλή σχολίασε πως «έχει γίνει πολλή δουλειά κατά τον Αύγουστο αλλά όχι τόσο όση θα θέλαμε ή ίσως όση θα ήθελε η Τρόικα. Αλλά η δέσμευση είναι εκεί και θα προχωρήσουμε σύντομα, όπως έχω πει, με γοργούς ρυθμούς». Απέδωσε, μάλιστα, την καθυστέρηση στο γεγονός ότι από την κατάθεση των προτάσεων της Τρόικας ως σήμερα μεσολάβησε ο Αύγουστος, υπενθυμίζοντας όσους ασκούν κριτική πως «ο Αύγουστος είναι μήνας διακοπών». Με την ολοκλήρωση των τελικών προτάσεων του Υπουργείου, και την έγκρισή τους από την τριμελή υπουργική επιτροπή που διαπραγματεύεται με την Τρόικα, αλλά και από το Προεδρικό, θα αρχίσει η «μάχη» της διαπραγματεύσεως.

mob θα μου πεις ένα ποίημα;

Με membercard απ'την meemob, κερδίζεις εντυπώσεις. Στα Debenhams θα έχουμε φανταστικές προσφορές!

Ειδική Προσφορά μέχρι 15%

Ισχύει μέχρι Ιανουάριο 2013 στα πολυκαταστήματα

Η προσφορά ισχύει στις πιο κάτω συλλογές

MISS SIXTY. WAREHOUSE redherring SPRINGFIELD Jane Norman DIESEL

ΚΑΛΥΝΤΙΚΑ:

DEBENHAMS Glow

mee mob

POWERED BY MTN

Η ΝΕΑ ΚΑΡΤΟΚΙΝΗΤΗ

Γνωρίστε τη νέα καρτοκινητή meemob και τα απίθανα προνόμια meemob στο www.meemob.com.cy

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Τελείωσαν τα ψέματα για τη Λευκωσία

Το τέλος Οκτωβρίου θεωρείται το χρονικό σημείο κατάληξης των διαπραγματεύσεων της κυβέρνησης με την Τρόικα

Του ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ

Το διήμερο των επαφών της κυβέρνησης και του Προέδρου Χριστόφια προσωπικά με ανώτατους αξιωματούχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επί ευκαιρία του άτυπου Συμβουλίου Υπουργών Οικονομικών των χωρών της Ευρωζώνης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατέστησε σαφές ότι πρέπει να υπάρξει σε σύντομο χρονικό διάστημα κατάληξη στις διαπραγματεύσεις με την Τρόικα.

Συγκλίνουσες πληροφορίες αναφέρουν ότι τέλος Οκτωβρίου τίθεται πλέον ως το τέλος της διαδρομής που θα βρει την Κύπρο με ένα τριετές Οικονομικό Πρόγραμμα και χρηματοδότηση για να φέρει σε πέρας τις διαρθρωτικές αλλαγές που έχει ανάγκη η χώρα.

Ο πρόεδρος του Eurogroup και πρωθυπουργός του Λουξεμβούργου, Ζαν Κλοντ Γιούνκερ, ήταν ο πλέον ευθύς από όσους είδε ο Δημήτρης Χριστόφιας: Μίλησε για την ανάγκη επιτάχυνσης των διαδικασιών, αλλά και για σοβαρά προβλήματα στην οικονομία, για τα οποία είναι πεπεισμένος ότι θα βρεθούν απαντήσεις τις επόμενες εβδομάδες.

Σε δύο άξονες η στρατηγική Χριστόφια αλλά το Μνημόνιο είναι αναπόφευκτο

«Δεν υπάρχει χρόνος για χάσιμο», υπέδειξε.

Αποκάλυψε, επίσης, ότι μαζί με τον Πρόεδρο ξεκαθάρισε τις προθέσεις της Κύπρου. Το όλο κλίμα δείχνει ότι πρόθεση της Κύπρου δεν είναι άλλη από την υπογραφή Μνημονίου.

«Προσβλέπουμε στη συνέχιση του διαλόγου με τις αρχές, προκειμένου να βοηθήσουμε στη στήριξη της οικονομίας», ανέφερε από την πλευρά της η γενική διευθύντρια του ΔΝΤ, Κριστίν Λαγκάρντ.

Εκτός του κ. Γιούνκερ και την κυρία Λαγκάρντ, τις πύλες του Προεδρικού Πέρασαν ο πρόεδρος της ΕΚΤ, Μάριο Ντράγκι και ο Επίτροπος Οικονομικών και Νομισματικών Υποθέσεων, Όλι Ρεν. Δηλαδή συνολικά οι πολιτικοί προϊστάμενοι της Τρόικας στους οποίους ο πρόεδρος Χριστόφιας είχε την ευκαιρία να περιγράψει τη στρατηγική της κυβέρνησης, η οποία στηρίζεται σε δύο άξονες:

1ο Συνάειση της κοινωνίας. Ο κ. Χριστόφιας ανέφερε στους συνομιλητές του ότι θεωρεί κρίσιμο και χρήσιμο το σχέδιο που θα καταθέσει στην Τρόικα η κυβέρνηση του –ως απάντηση στο κείμενο προτάσεων που έχει σταλεί στη Λευκωσία– να έχει αποτελεσματικό αντίκείμενο διαβουλεύσεων στο εσωτερικό, ώστε να μην προκληθεί κοινωνική αναταραχή, όλα να κυλήσουν ομαλά και το Οικονομικό Πρόγραμμα να εφαρμοστεί. Σήμερα, η Κύπρος βρίσκεται σε αυτή τη φάση της διαμόρφωσης του σχεδίου-πλαισίου με το οποίο θα διαπραγματευτεί με την Τρόικα. Χρονικά η κατάληξη στη διαμόρφωση του σχεδίου-απάντησης τοποθετείται στις αρχές Οκτωβρίου. Αυτό σημαίνει ότι τις επόμενες ημέρες ο χρόνος θα τρέξει γρήγορα, με επαφές της κυβέρνησης με κοινωνικούς εταίρους και κόμματα και φυσικά τη σύγκληση του Συμβουλίου των Πολιτικών Αρχηγών. Πληροφορίες της «Κ» αναφέ-

ρουν ότι η κυβέρνηση είναι έτοιμη να εντάξει στην αντιπρότασή της και εισηγήσεις των κομμάτων.

2ο Να διατηρηθεί η αναπτυξιακή δυναμική της οικονομίας. Αυτό μεταφράζεται σε ένα μείγμα μέτρων που δεν θα εντείνει την ύφεση με οριζόντιες περικοπές και λιτότητα. Τέθηκαν οι κόκκινες γραμμές της Κύπρου και τα ζητήματα που δεν μπορούν να συζητηθούν από την κυβέρνηση, με κυριότερο όλων την αποκοπή του 13ου μισθού. Βασικό επιχείρημα της κυβέρνησης είναι ότι η μη καταβολή του 13ου μισθού θα προκαλέσει πολλά προβλήματα στην πραγματική οικονομία και ότι ένα τέτοιο μέτρο θα παγώσει την αγορά.

«Ο 13ος μισθός πηγαίνει κατευθείαν στην αγορά. Με αυτά τα χρήματα πολλοί πληρώνουν πάγια έξοδα, όπως ασφάλειες ζωής, ασφάλειες αυτοκινήτου, τέλη κυκλοφορίας. Αν χαθεί ο 13ος μισθός θα βρεθούμε ενώπιον νέων προβλημάτων», εξήγησε κυβερνητικό στέλεχος.

Η εν λόγω συζήτηση έγινε κυρίως με την κυρία Λαγκάρντ, η οποία έδειξε να κατανοεί την ανάγκη να διατηρηθεί η αναπτυξιακή δυναμική της οικονομίας. Μάλιστα, δέχεται το επιχείρημα της κυβέρνησης ότι τα δημοσιονομικά προβλήματα οφείλονται στις τράπεζες. Σημειώνεται ότι το τελευταίο διάστημα το ΔΝΤ εμφανίζεται ως το πλέον διαλλακτικό μέλος της ΔΝΤ, υπερτονίζοντας τα θετικά που έχουν γίνει από όλες τις χώρες που αντιμετωπίζουν προβλήματα, μη εξαιρουμένων της Ελλάδας.

Η κυβέρνηση ανέφερε σε όλους τους τόνους ότι δέχεται ότι πρέπει να υπάρξει διόρθωση των στρεβλώσεων και λήψη μέτρων, αλλά δεν είναι απαραίτητο να υπάρξουν οριζόντια μέτρα περικοπών. Σε αυτό το πλαίσιο η κυπριακή πλευρά δεν απορρίπτει τη συζήτηση επί των μέτρων, αλλά τονίζει την ανάγκη ενός ειλικρινούς διαλόγου για να βγει ο τόπος από τις σημερινές δυσκολίες, χωρίς όμως να δημιουργηθούν τα προβλήματα που βιώνουν άλλες χώρες και να διατηρηθεί εν τέλει η δυναμική της οικονομίας.

Θετικό μομέντουμ στην Ε.Ε.

Η επιτάχυνση των διαπραγματεύσεων με την Τρόικα και η κατάρτιση του Μνημονίου προκύπτει ως αναγκαιότητα για να υπάρξει εναρμόνιση και με τα τεκταινόμενα στον ευρωπαϊκό χώρο για το ξεπέρασμα της οικονομικής κρίσης. Πορτογαλία και Ιρλανδία λαμβάνουν εύσημα για τις προσπάθειές τους (με την πρώτη να κερδίζει επιμήκυνση ενός έτους), η Ισπανία διαβεβαιώνει σε όλους τους τόνους ότι παραμένει πιστή στη δημοσιονομική εξυγίανση, ενώ και η Ελλάδα έχει λάβει το μήνυμα να τελειώσει με την υποθέτηση και ψήφιση των νέων μέτρων μέχρι τα τέλη Οκτωβρίου. Κοινοτικοί αξιωματούχοι μιλούν για μια σειρά γεγονότων (από τις αποφάσεις της ΕΚΤ για απεριόριστη αγορά βραχυχρόνιων κρατικών τίτλων μέχρι την ενεργοποίηση του Μόνιμου Μηχανισμού Στήριξης, του ESM στις 8 Οκτωβρίου), που δημιουργούν ένα θετικό περιβάλλον για να αρθούν οι πιέσεις των αγορών, να επανέλθει η σταθερότητα και να απομακρυνθεί ο κίνδυνος διάλυσης της Ευρωζώνης. Σε αυτό το περιβάλλον η Κύπρος δεν μπορεί να είναι η «μαύρη τρύπα». Καλείται να διανύσει την απόσταση που της αναλογεί.

Μέτρα μέσα από κοινωνική συνείδηση και διατήρηση της αναπτυξιακής δυναμικής της κυπριακής οικονομίας είναι οι δύο βασικοί άξονες που προέταξε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στις επαφές του με την επικεφαλής του ΔΝΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, τον Πρόεδρο του Eurogroup, Ζαν Κλοντ Γιούνκερ, και τον επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, Μάριο Ντράγκι.

Το τρίπτυχο της κυβέρνησης και τα όρια των Βρυξελλών

Την περασμένη εβδομάδα η κυβέρνηση ανέφερε αρκετές φορές ότι το πλαίσιο μέσα στο οποίο ετοιμάζει την αντιπρότασή στηρίζεται στις αποφάσεις των τελευταίων Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που αναφέρονται στο τρίπτυχο εξυγίανση-ανάπτυξη-κοινωνική συνοχή.

Η προσέγγιση των Βρυξελλών δεν είναι διαφορετική, καθώς ο συντονισμός των δημοσιονομικών πολιτικών αποτελεί τον νέο «ερό κανόνα» για να ξεπεράσει η Ευρώπη την κρίση χρόους. Και οι συστάσεις που δημοσιοποιή-

Μονόδρομος για τη Λευκωσία οι επτά συστάσεις της Κομισιόν

θηκαν στις 30 Μαΐου αποτελούν το εργαλείο γ' αυτόν τον συντονισμό. Πρακτικά η Κύπρος δεν μπορεί να ξεφύγει από τις επτά συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Είναι χαρακτηριστικό ότι η Ισπανία δεσμεύτηκε να παρουσιάσει μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου τον Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων με δεσμευτικά μέτρα και χρονοδιαγράμματα, το οποίο θα στηρίζεται πάνω στις συστάσεις που είχε εκδώσει η Κομισιόν. Η πορεία μοιάζει με μονόδρομο.

Κοινωνικές πηγές ανέφεραν στην «Κ» ότι η βάση της διαπραγματεύσεως της Κύπρου με την Τρόικα παραμένει το πλαίσιο που αναφέρεται στην ανακοίνωση του Eurogroup της 27ης

Ο υπ. Οικονομικών, Βάσος Σαρλή, με τον Επίτροπο για Οικονομικές και Νομισματικές Υποθέσεις Όλι Ρεν, ο οποίος σημειώνει ότι η ανάκαμψη στην Ευρώπη θα είναι σταδιακή και κάλεσε τα κράτη μέλη να συνεχίσουν το πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων.

Ιουνίου και ειδικότερα στις συστάσεις της Επιτροπής της 30ής Μαΐου.

Σε ερώτηση της «Κ» για την προώθηση της Τραπεζικής Ένωσης και το τι θα γίνει με τις τράπεζες που χρειάζονται βοήθεια στο ενδιάμεσο διάστημα (μέχρι να τεθεί σε εφαρμογή ο προτεινόμενος κανονισμός) και συγκεκριμένα αν το ποσό που απαιτείται για την ανακεφαλαιοποίηση των δύο μεγάλων κυπριακών τραπεζών θα συμπεριλαμβάνεται στη χρηματοδοτική στήριξη προς την Κυπριακή Δημοκρατία, η κοινοτική πηγή ανέφερε ό-

τι είναι πρόωμο να υπάρξει συγκεκριμένη απάντηση όσο συνεχίζονται οι συνομιλίες με την Τρόικα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το μόνιμο σχολίο ανώτερων κοινοτικών αξιωματούχων στην «Κ» είναι ότι τα οφέλη των ευρωπαϊκών αποφάσεων θα τα απολάσσουν όλες χώρες λαμβάνοντας τα απαραίτητα μέτρα δημοσιονομικής πειθαρχίας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Δημήτρης Χριστόφιας, σε δηλώσεις του το απόγευμα της Τετάρτης, στα εγκαίνια του νέου κτι-

ρίου της πολεοδομίας ανέφερε ότι είναι υπέρ της στήριξης των τραπεζών απευθείας από τους ευρωπαϊκούς μηχανισμούς, αλλά και αυτό, σημείωσε, δεν θα γίνει χωρίς όρους.

Οι κοινοτικές πηγές έσπευσαν να υπενθυμίσουν ότι οι συνομιλίες μεταξύ Κύπρου και Τρόικας εστιάζονται στην ανάπτυξη της απαραίτητης στρατηγικής για τον χρηματοοικονομικό τομέα, όσο και για τη δημοσιονομική πολιτική και τις διαρθρωτικές αλλαγές, λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα δύσκολη οικονομική συγκυρία και περαιτέρω τους καθοδικούς κινδύνους για την οικονομία και χρηματοοικονομική κατάσταση. Οι ίδιες πηγές τονίζουν ότι το πλαίσιο των συζητήσεων περιγράφεται στη δέσφωση του Eurogroup, της 27ης Ιουνίου η οποία αναφέρει: «Με βάση την αξιολόγηση των αναγκών, η οικονομική ενίσχυση της ζώνης του ευρώ θα παρέχεται στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου προγράμματος προσαρμογής, με βάση τα μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί από τις κυπριακές αρχές και τις συστάσεις που υπέβαλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 30 Μαΐου στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου». Αυτό σημαίνει ότι ορισμένα από τα προτεινόμενα μέτρα που διέρχονται τις τελευταίες ημέρες, δεν μπορούν να βγουν από το τραπέζι, όπως η νέα μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού, η κατάργηση της ΑΤΑ και η ενιαία εποπτεία του τραπεζικού συστήματος, με υπαγωγή των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων στην Κεντρική Τράπεζα.

Σύμμαχος της Κύπρου το ΔΝΤ για τις τράπεζες

Ουάσινγκτον
Του ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΛΙΩΤΗ

Όταν πριν από λίγες ημέρες έγινε γνωστό ότι η Κύπρος ήταν στην ημερήσια διάταξη της άτυπης Συνόδου του Eurogroup στη Λευκωσία, το ερώτημα που τέθηκε από μέλη της τρόικας ήταν ποιο το νόημα της συζήτησης, αφού οι διαπραγματεύσεις με την κυπριακή κυβέρνηση απέχουν πολύ από το να ολοκληρωθούν. Ωστόσο, με την Κύπρο να είναι η φιλοξενούσα χώρα και να έχει υποβάλλει αίτηση για ένταξη στον μηχανισμό στήριξης, η συζήτηση –έστω και τυπικά– ήταν αναπόφευκτη.

Επί τις ουσίας, οι διαπραγματεύσεις παραμένουν στάσιμες, ωστόσο, μετά και τη συνάντηση που είχαν την Πέμπτη ο πρόεδρος της Δημοκρατίας με τη γενική διευθύντρια του ΔΝΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, και οι συνομιλίες που θα έχει τη Δευτέρα στη Λευκωσία ο Ολλανδός Μένον Σνέλ, που εκπροσωπεί την Κύπρο (μαζί με ομάδα χωρών) στην εκτελεστική επιτροπή του ΔΝΤ, δημιουργούν νέα κινητικότητα, που βάζει την διαπραγματευση του πακέτου στην τελική ευθεία. Ο κ. Σνέλ, που λόγω της θέσής του είναι ο «συνήγορος» της Κύπρου στις διαπραγματεύσεις με την Τρόικα, θα συζητήσει τις προτάσεις που έχει ετοιμάσει η κυβέρνηση και τα ε-

Κανάλι επικοινωνίας της κυβέρνησης με τα υψηλά κλιμάκια του ΔΝΤ, αρνητικός παράγοντας το στάτους και η απειρία της Ντέλια Βελκουλέσκου

πειρήματα που θα πρέπει να τις συνοδεύουν, ούτως ώστε να υπάρξει πιθανότητα να γίνουν αποδεκτές.

Η επίσκεψη της τρόικας στην Κύπρο –που εξαρτάται από την πρόοδο που θα σημειωθεί στις διαβουλεύσεις με την κυβέρνηση– αναμένεται να πραγματοποιηθεί τον Οκτώβριο. Οι αισιόδοξες εκτιμήσεις μιλούν πιθανότητα να βρεθεί συμφωνία πάνω στο πακέτο των μέτρων περί τις αρχές Νοεμβρίου, με την ημερομηνία εκταμίευσης του δανείου στην περίπτωση αυτή να ορίζεται για λίγο πριν από τα Χριστούγεννα.

Αν' εκεί και μετά, οι διαπραγματεύσεις αναμένονται σκληρές και στην προπορεία της και κυπριακή κυβέρνηση βρίσκεται σύμμαχο το ΔΝΤ, τουλάχιστον ως προς το σκέλος της αναχρηματοδότησης των τραπεζών. Η άποψη του ΔΝΤ είναι ότι για να μπορεί να εξυπηρετηθεί το δάνειο που θα λάβει η Κύπρος,

Η κυβέρνηση βρίσκει σύμμαχο το ΔΝΤ, τουλάχιστον ως προς το σκέλος της αναχρηματοδότησης των τραπεζών. Η άποψη του ΔΝΤ είναι ότι για να μπορεί να εξυπηρετηθεί το δάνειο που θα λάβει η Κύπρος, θα πρέπει να μη συμπεριλαμβάνεται ο' αυτό το ποσό που χρειάζονται οι κυπριακές τράπεζες. Αυτό βρίσκει απόλυτα σύμφωνη την κυβέρνηση και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο οποίος έχει δη-

λώσει ότι δεν θα πρέπει να κληθεί να πληρώσει ο λαός τα λάθη των τραπεζικού συστήματος.

Οι διαπραγματεύσεις μεταξύ ΔΝΤ και Ευρωπαίων αναμένεται να είναι

σκληρές γύρω από αυτό το ζήτημα.

Οικονομικοί αναλυτές πιστεύουν ότι σε αρκετές από τις πιυκές του πακέτου των μέτρων που πρότεινε η Τρόικα, υπάρχει δυνατότητα διαπραγματεύσεων. Μάλιστα, εμπεριστατώνεται ότι για πολλά θέματα, τα μέλη της Τρόικας δεν έχουν επαρκείς εξηγήσεις, περιορίζοντάς σε παλαιότερες εμπειρίες. «Πρόκειται ουσιαστικά για πολιτικές αποφάσεις κι όχι οικονομικές», μας ανέφεραν.

Το γεγονός αυτό αναβαθμίζει και τη σημασία που έχουν οι πολιτικές ταρμενοδιαγράμματα τα οποία τίθενται αυθαιρέτα είναι η τακτική που ακολουθήθηκε σε περιπτώσεις άλλων χωρών. Κι όπως αποδείχθηκε στην περίπτωση της Ελλάδας, αυτό είχε καταστροφικά αποτελέσματα.

Δυσφορία για τη διαρροή

Η διαρροή στον τύπο του κειμένου των προτάσεων της Τρόικας, οπωσδήποτε εξόργισε την ηγεσία του ΔΝΤ, ωστόσο, υπάρχει κι η θετική του πλευρά. Όπως είχε πηγή εκτός ΔΝΤ, τώρα τουλάχιστον τα πλάνα είναι γνωστά και ουδείς μπορεί να δηλώσει άγνοια της κατάστασης και των μέτρων που προτείνονται από την Τρόικα. Από μέρους του ΔΝΤ αναμένεται επίσημο διάγραμμα προς την κυπριακή κυβέρνηση, όπου θα επισημανθεί ότι δεν μπορεί να γίνεται κατ' αυτόν τον τρόπο η διαπραγματευση. Πρόκειται για τη δεύτερη σημαντική διαρροή πληροφοριών στην περίοδο των διαπραγματεύσεων της Τρόικας με την κυβέρνηση. Προηγήθηκε η διαρροή του ποσού που θα απαιτείται για τη διάσωση των κυπριακών τραπεζών, η οποία έγινε μισή μόλις ώρα μετά την ολοκλήρωση της συνάντησης που είχε η Τρόικα με την ηγεσία της Κεντρικής Τράπεζας, κατά την πρώτη επίσκεψη στην Κύπρο. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα όλες οι σημαντικές επικοινωνίες του Ταμείου με τη Λευκωσία να γίνονται μόνο μέσω του Υπ. Οικονομικών.

Έχουμε εμπιστοσύνη στις δυνάμεις μας

Σήμερα, που η Κύπρος μας αγωνίζεται να αντιμετωπίσει τα προβλήματα που γεννά το ρευστό οικονομικό περιβάλλον, εμείς όλοι, οι άνθρωποί της, αποδεικνύουμε στην πράξη τη δύναμη και την όρεξή μας για ένα καλύτερο μέλλον.

Είμαστε ένας λαός με πλούσια ιστορία και παράδοση που συνεχίζει να παράγει προϊόντα με υψηλή διατροφική αξία.

Το καλύτερο παράδειγμα βρίσκεται κάθε μέρα... στο ψυγείο μας! Είναι τα προϊόντα της εταιρείας Χαραλαμπίδης Κρίστης, που πέρασε και πάλι σε κυπριακά χέρια.

Ένα ελπιδοφόρο νέο για την αναπτυξιακή πορεία του νησιού μας και για ένα μεγάλο αριθμό εργαζομένων, των οικογενειών τους, αλλά και όλων των κατοίκων του νησιού μας.

Η εταιρεία Χαραλαμπίδης Κρίστης δημιουργήθηκε με τη συνένωση των 2 μεγαλύτερων γαλακτοβιομηχανιών της Κύπρου, οι οποίες ένωσαν τις δυνάμεις τους για το καλό του τόπου και των ανθρώπων του.

Είναι η μεγαλύτερη, σήμερα, κυπριακή γαλακτοβιομηχανία και κατέχει ηγετική θέση στην αγορά, σχεδόν σε όλους τους τομείς που δραστηριοποιείται:

Είναι Νο1 στο Φρέσκο γάλα, στο Αρωματισμένο γάλα (σοκολατούχο και μπανάνα), στο Γιαούρτι, στην Κρέμα γάλακτος και στο Παραδοσιακό μας χαλούμι.

Είναι πρωτοπόρος και στις Εξαγωγές, κάνοντας γνωστά τα κυπριακά γαλακτοκομικά προϊόντα, χαλούμι και κρέμα γάλακτος, σε 27 χώρες σε όλο τον κόσμο.

Για την εξαγωγική της δραστηριότητα έχει τιμηθεί 2 φορές με το Ευρωπαϊκό βραβείο εξαγωγών.

Η εταιρεία Χαραλαμπίδης Κρίστης στηρίζεται στο ανθρώπινο δυναμικό της, που φτάνει τους 580 εργαζόμενους, και δημιουργεί τις προϋποθέσεις για πραγματική ανάπτυξη.

Επενδύει στην εργατικότητα των ανθρώπων του νησιού μας και στηρίζει την αναπτυξιακή πορεία της Κύπρου με επενδύσεις που ξεπερνούν τα 20.000.000 ευρώ, τα 3 τελευταία χρόνια.

Είναι ένα παράδειγμα προς μίμηση και για άλλους ζωτικούς κλάδους της οικονομίας του τόπου μας, γιατί δημιουργεί προϋποθέσεις για την ανάπτυξη και την ευρωστία της κυπριακής οικονομίας.

Το όραμα της Χαραλαμπίδης Κρίστης να καθιερωθεί ως η καλύτερη κυπριακή, πρωτοποριακή εταιρία τροφίμων με διεθνή πρότυπα ποιότητας και τεχνογνωσίας, που προσφέρει καθημερινά προϊόντα υψηλής διατροφικής αξίας στους καταναλωτές, γίνεται κάθε μέρα πραγματικότητα.

* Όταν είμαστε ενωμένοι, είμαστε δυνατοί. Μόνο έτσι θα καταφέρουμε να πετύχουμε. Και εμείς στην Κύπρο, γνωρίζουμε πως να αγωνιζόμαστε και να πετυχαίνουμε.

Το παρόν άρθρο είναι μέρος της εκστρατείας δημοσιότητας για τη συνένωση των ιστορικών γαλακτοκομικών εταιρειών ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ ΚΡΙΣΤΗΣ και περιλαμβάνει στοιχεία που μας παραχώρησε η νέα, κυπριακή εταιρεία με την ίδια επωνυμία.

Ενωμένοι γινόμαστε καλύτεροι

www.charalambideschristis.com.cy

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

«Οι θέσεις Λιλλήκα είναι κοντά στο ΔΗΚΟ»

Νικόλας Παπαδόπουλος: «Έχουμε πικρά πείρα από προεκλογικές δεσμεύσεις που είτε αθετήθηκαν είτε δεν εφαρμόστηκαν»

Συνέντευξη στον ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Καμία δυσπιστία για τις θέσεις του Γιώργου Λιλλήκα στο Κυπριακό εν αντιθέσει με του Νίκου Αναστασιάδη δεν έχει ο Νικόλας Παπαδόπουλος, ο οποίος δηλώνει πως μέχρι στιγμής «δεν έχω δει ή διαβάσει οποιοδήποτε πλαίσιο ή άλλο κείμενο που να αφορά τις συναντήσεις με τον ΔΗΣΥ και δεν γνωρίζω να έχει συμφωνηθεί κάτι». Τονίζει πως η Κεντρική Επιτροπή εξουσιοδότησε την ηγεσία του ΔΗΚΟ να προβεί σε διάλογο με τον ΔΗΣΥ αλλά και με όλα τα κόμματα του κέντρου, κάτι όμως, όπως υποστηρίζει, που δεν έγινε. Σημειώνει, ακόμη, ότι συνειδητά δεν συμμετείχε στις συναντήσεις του ΔΗΚΟ με τον ΔΗΣΥ και επιφυλάσσεται να τοποθετηθεί ξεκάθαρα για το τι πρέπει το ΔΗΚΟ να πράξει στις Προεδρικές Εκλογές στην Κεντρική Επιτροπή. Τέλος, ως προς τις προθέσεις του για το κομματικό εκλογικό συνέδριο τονίζει πως δεν έχει ούτε κρυφή ούτε φανερά αιχμές.

—**Κύριε Παπαδόπουλε, όλος ο κόσμος διερωτάται τι έχετε κατά νου για τις προεδρικές εκλογές και αποφραγείτε να παρευρεθείτε στις συναντήσεις**

—**«Συνειδητά επέλεξα να μη συμμετάσχω στις συναντήσεις με τον ΔΗΣΥ. Η απόφαση της Κ.Ε. ήταν επαφές και με όλα τα κόμματα του ενδιάμεσου χώρου»**

του κόμματος σας με τον ΔΗΣΥ αλλά παρευρεθείτε στις συναντήσεις με άλλα κόμματα. Τι γίνεται;

—Δεν είμαι βέβαιος αν όλος ο κόσμος διερωτάται τι έχω κατά νου, όπως λέτε, κι αυτό γιατί ο κόσμος έχει να αντιμετωπίσει καθημερινά πολύ-πολύ σοβαρότερα προβλήματα. Ο κόσμος διερωτάται πρωτίστως για τον αν θα πληρωθεί στο τέλος του μήνα, αν θα έχει δουλειά τον επόμενο και αν τα παιδιά του θα έχουν ένα καλύτερο ή ένα χειρότερο μέλλον σε μια μικρατεχόμενη πατρίδα με χρεοκοπημένη οικονομία...

—**Θα έρθουμε και σ' αυτό, αλλά...**

—...εν πάση περιπτώσει, η απουσία μου από τις συναντήσεις με τον ΔΗΣΥ και η παρουσία μου στις συναντήσεις των κομμάτων του ενδιάμεσου χώρου είναι μια συνειδητή πολιτική πράξη την οποία να μου επιτρέψετε να εξηγήσω πρώτα ενώπιον της Κεντρικής Επιτρο-

«Μετά την απόφαση της Κ.Ε. έχουν γίνει αρκετές συναντήσεις με τον ΔΗΣΥ, μόνο μία συνάντηση με τους Οικολόγους, μόνο μία με το ΕΥΡΩΚΟ, ενώ με την ΕΔΕΚ καμία», δηλώνει στην «Κ» ο Αντιπρόεδρος του ΔΗΚΟ Νικόλας Παπαδόπουλος.

πής του κόμματος και μετά δημοσίως. —**Ψηφίσατε όμως υπέρ της απόφασης της Γραμματείας του ΔΗΚΟ για συνέχιση του διαλόγου με τον ΔΗΣΥ και με άλλες πολιτικές δυνάμεις...**

—Η τελευταία απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής, δεν αναφερόταν σε διάλογο μόνο με τον ΔΗΣΥ αλλά αναφερόταν σε διάλογο με τον ΔΗΣΥ και με τα κόμματα του ενδιάμεσου χώρου. Τονίζω, το «ΚΑΙ» τα κόμματα του ενδιάμεσου χώρου. Μετά την απόφαση έχουν γίνει αρκετές συναντήσεις με τον ΔΗΣΥ, μόνο μία συνάντηση με τους Οικολόγους, μόνο μία με το ΕΥΡΩΚΟ, ενώ με την ΕΔΕΚ καμία. Κάποιος μπορεί να πει ότι «η ΕΔΕΚ έχει επιλέξει για υποψήφιο» αλλά θυμίζω ότι ο ΔΗΣΥ επέλεξε υποψήφιο πολύ πριν από την ΕΔΕΚ.

—**Είσατε όμως το πρώτο στέλεχος του ΔΗΚΟ που έκανε λόγο δημόσια και για εξέταση της υποψηφιότητας**

Αναστασιάδη. Τώρα τι έγινε; Άλλαξε κάτι;

—Θα απαντήσω σε αυτό το σχόλιό σας, διότι το λέτε και το γράφετε συχνά ότι «πρώτος έκανα λόγο για εξέταση της υποψηφιότητας Αναστασιάδη». Θυμίζω πως αυτό που είχα πει τότε είναι ότι δεν αποκλείουμε κανέναν και αυτή ήταν και η θέση του κόμματος. Εν πάση περιπτώσει, αρμόδια για να αποφασίσει είναι η Κεντρική Επιτροπή ενώπιον της οποίας θα τοποθετηθώ.

—**Είσατε δηλαδή ενάντια στην υποστήριξη της υποψηφιότητας Αναστασιάδη; Και γιατί;**

—Όσα έχω να πω θα τα πω πρώτα ενώπιον της Κεντρικής Επιτροπής του ΔΗΚΟ.

—**Η στάση σας όμως ερμηνεύεται, έστω και δημοσιογραφικά, ως έμμεση στήριξη της υποψηφιότητας Γιώργου Λιλλήκα. Ορθώς ερμηνεύεται έτσι;**

—Επαναλαμβάνω πως όσα έχω να πω θα τα πω ενώπιον της Κεντρικής Επιτροπής.

—**Δεν σας καθυσάχασε το πλαίσιο για το ΔΗΣΥ; Άλλωστε, ό,τι ζήτησε το ΔΗΚΟ από τον Νίκο Αναστασιάδη φαίνεται ότι διασφαλίζεται...** Όπως και στην Οικονομία...

—Δεν έχω δει ή διαβάσει οποιοδήποτε πλαίσιο ή άλλο κείμενο που να αφορά τις συναντήσεις με τον ΔΗΣΥ και δεν γνωρίζω να έχει συμφωνηθεί κάτι. Επιτρέψτέ μου όμως να σημειώσω ως γενικό σχόλιο ότι το ΔΗΚΟ έχει πικρή πείρα από προεκλογικές δεσμεύσεις που είτε αθετήθηκαν είτε δεν εφαρμόστηκαν...

—**Ωραία, αλλά αυτή η δυσπιστία σας ισχύει και σε ό,τι αφορά τις θέσεις του Γιώργου Λιλλήκα;**

—Δεν θα το έλεγα. Άλλωστε, οι θέσεις του Γιώργου Λιλλήκα στο Κυπριακό

είναι κοντά στις θέσεις του ΔΗΚΟ, όχι σήμερα αλλά εδώ και πολλά χρόνια. Αυτό άρχισε να ισχύει από την εποχή του δημοψηφίσματος του 2004 και το ΟΧΙ στο σχέδιο Ανάν και συνεχίστηκε στα χρόνια της διακυβέρνησης του Τάσσου Παπαδόπουλου.

—**Συνεπώς θα στηρίζετε Λιλλήκα;**

—Επαναλαμβάνω, πως όσα έχω να πω θα τα πω πρώτα ενώπιον της Κεντρικής Επιτροπής του κόμματος.

—**Μήπως κρίνετε ότι θα ήταν καλύτερα να πλειοψηφία στη Βουλή κάτι που δημιουργεί και ισχυρές προοπτικές για την έξοδο του τόπου από τα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζει;**

—Στη Βουλή, το ΔΗΚΟ στηρίζει κάθε νομοσχέδιο ή πρόταση νόμου που κινείται στο πλαίσιο της πολιτικής του κόμματος επί των διαφόρων θεμάτων. Αυτό, άλλωστε, επιβάλλει η αυτονομία και αυτοτέλεια του κάθε κόμματος εξ ου και το κάθε κόμμα ενεργεί με αυτό τον τρόπο. Επομένως, η θέση του κόμματος στις προεδρικές εκλογές δεν θα αλλάξει ούτε θα επηρεάσει τη συμπε-

—**«Οι θέσεις του Γιώργου Λιλλήκα στο Κυπριακό είναι κοντά στις θέσεις του ΔΗΚΟ, όχι σήμερα αλλά εδώ και πολλά χρόνια, από την εποχή του δημοψηφίσματος»**

ροφορά του κόμματος εντός Βουλής. Η συμπεριφορά του ΔΗΚΟ απέναντι σε μια πολιτική καθορίζεται και πρέπει να καθορίζεται από την άποψη του κόμματος για τη συγκεκριμένη πολιτική και όχι από προεκλογικές ή μικροπολιτικές σκοπιμότητες. Θα θυμίσω ότι στα τριάντα χρόνια που το ΔΗΚΟ μετείχε στην κυβέρνηση Χριστόφια, δεν διατάσαμε να καταψηφίσουμε κυβερνητικά νομοσχέδια, όταν διαφωνούσαμε ή όταν κρίναμε ότι τα νομοσχέδια αυτά κινούνταν σε λάθος κατεύθυνση και λογικά. Όπως δεν διατάσαμε να υπερψηφίσουμε προτάσεις νόμου με τις οποίες διαφωνούσε η κυβέρνηση. Επιπρόσθετα, όμως, κύριε Τσαγγάρη, στην παρούσα συγκυρία δεν θα πρέπει να υποτιμούμε την τραγική κατάσταση του τόπου. Και στην κατάσταση αυτή, επιβάλλεται η συνεργασία όλων των κομμάτων, συμπολιτευόμενων και αντιπολιτευόμενων.

Δεν έχω κρυφή αιχμές

—**Λέγεται ότι η όποια στάση σας έχει να κάνει με κομματικές βλέψεις σας στο εκλογικό συνέδριο του ΔΗΚΟ που θα ακολουθήσει τις προεδρικές εκλογές. Πώς σχολιάζετε;**

—Μοναδική βλέψη μου, κύριε Τσαγγάρη, είναι να βγει ο τόπος από τα σημερινά αδιέξοδα του Κυπριακού και της οικονομίας. Και μοναδικός γνώμονας των αποφάσεων και ενεργειών μου είναι οι διαχρονικές αρχές και θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος. Έχω αποδείξει και επανέληψα ότι ενεργώ πάντα με βάση τη συνείδηση και την κρίση μου, με συνέπεια και σεβασμό στις πάγιες θέσεις του κόμματος, χωρίς να υπολογίζω ποτέ προσωπικό κόστος και χωρίς να έχω οποιαδήποτε κρυφή ή φανερά προσωπική αιχμή.

Εγκληματική αμέλεια από Δ. Χριστόφια

—**Και κάτι για την Οικονομία, αν και δεν θέλω να επεκταθώ. Πιστεύετε ότι έχετε δικαιωθεί από τις εξελίξεις. Θυμάμαι κάποτε κάνατε δυσόλιγες εκτιμήσεις και τώρα που έχουν διαρρεύσει τα μέτρα της τρόικας...**

—Δυστυχώς, δικαιώθηκα, και αυτό το λέω με πόνο ψυχής. Το θέμα δεν είναι αυτό όμως. Το θέμα είναι ότι αν εισακουγόμαστε όσα εγώ και άλλοι λέγαμε τόσα χρόνια δεν θα φτάναμε στην Τρόικα ούτε στα επώδυνα μέτρα της. Αντ' αυτού, η κυβέρνηση Χριστόφια επέδειξε εγκληματική αμέλεια, αλαζονεία, καθυστέρηση και πρωτοφανή αδρόνια, δαιμονοποιώντας εμένα και όσους προειδοποιούσαμε και ζητούσαμε μέτρα, παρουσίαζόντας μας ως «εχθρούς των εργαζομένων». Τι έχουν να πουν σήμερα οι αυτόκλητοι «προστάτες των εργαζομένων» την ώρα που πολλοί εργαζόμενοι μετατρέπονται σε άνεργους και την ώρα που όσοι συνεχίζουν να εργάζονται θα επιμυστίσουν δυσβάσταχτα και επώδυνα μέτρα;

Τρίγωνο ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΥΡΩΚΟ

Δεν εκκρεμεί τίποτα το σημαντικό μεταξύ ΔΗΣΥ – ΔΗΚΟ. «Όλα σχεδόν έχουν κλείσει»

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Τίποτα το σημαντικό δεν εκκρεμεί μεταξύ ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ, με τα δύο κόμματα να οδεύουν πλέον προς την τυπική οριστικοποίηση του κοινού πλαισίου θέσεων για όλα τα σημαντικά θέματα. Κυπριακό, Οικονομία, Ενέργεια, Εκσυγχρονισμός Κράτους και Μετανάστευση. Την ίδια ώρα οι επαφές ΔΗΣΥ και ΕΥΡΩΚΟ συνεχίζονται με τις δύο πλευρές, επίσης, να έχουν καταλήξει στα περισσότερα σημεία. Το πλέον, όμως, αξιοσημείωτο είναι η διαδικασία και η «διαδρομή» που ακολουθείται για τον συντονισμό μεταξύ των τριών κομμάτων, όπου τα δύο μεγαλύτερα κόμματα καταλήγουν σε κοινά σημεία, τα οποία και δίδονται στο ΕΥΡΩΚΟ, το οποίο σημειώνει τις δικές του παρατηρήσεις. Τούτο, θα επιτρέψει στα τρία κόμματα, όταν θα υπάρξει οριστική κατάληξη στο πλαίσιο αρχών, να επιχειρηματολογήσουν για κοινό πλαίσιο, το οποίο αποτελεί προϊόν συνδιαβουλεύσεων και συναπόφασης. Η συζήτηση γύρω από τους πέντε κύριους άξονες (όπως αναφέρονται ανωτέρω) έχει σχεδόν ολοκληρωθεί, ενώ εκκρεμότητες για τις τελευταίες πινελιές παραμένουν στο κεφάλαιο της Αναδιοργάνωσης και Ανασυγκρότησης του Κράτους και των Θεσμών, καθώς και τελικές παρατηρήσεις στην Οικονομία. Εκκρεμότητες που εντός της επερχόμενης βδομάδας αναμένεται να ολοκληρωθούν.

Συνάντηση Αναστασιάδη – Καρογιάν

Εντός της εβδομάδας αναμένεται να πραγματοποιηθεί και η συνάντηση ΔΗΣΥ – ΔΗΚΟ σε ηγετικό επίπεδο, όπου και οι δύο αρχηγοί θα επικυρώσουν το τελικό προσχέδιο του πλαισίου αρχών και τα όλα όσα έχουν συμφωνήσει. Η συνάντηση, αν και αναμενόμενη να γίνει την προηγούμενη εβδομάδα, τελικά αφέθηκε για την επόμενη έτσι ώστε να δοθεί χρόνος στις επιτροπές των δύο κομμάτων να ολοκληρώσουν τις διαβουλεύσεις και να καταρτίσουν ένα συνολικό προ-

Όλα ανοικτά στο ΕΥΡΩΚΟ. Οριστική απόφαση θα παρθεί στο Παγκύπριο Συνέδριο

σχέδιο βασικών αρχών. Τούτο δεν είναι άσχετο και με τις διαβουλεύσεις που γίνονται με το ΕΥΡΩΚΟ έτσι ώστε να υπάρχει μια παράλληλη και κοινή πορεία, η οποία θα καταλήγει στο κοινό πλαίσιο αρχών. Πάντως, όπως πληροφορείται η «Κ», τόσο από πηγές στην Πιλάδα όσο και από πηγές στο κόμμα του Μάριου Καρογιάν, «δεν εκκρεμεί τίποτα το σημαντικό». Όπως κρίνεται από τα κομματικά επιτελεία, αμέσως μετά τη συνάντηση ο Μάριος Καρογιάν θα έχει πλέον όλα όσα χρειάζεται για να απευθυνθεί στην Κεντρική Επιτροπή του ΔΗΚΟ, ώστε να επιχειρηματολογήσει υπέρ μιας συνεργασίας με τον ΔΗΣΥ. Από πλευράς ΔΗΚΟ η σύγκληση της Κεντρικής Επιτροπής τοποθετείται εντός της τελευταίας εβδομάδας του Σεπτεμβρίου.

Τα βήματα του ΕΥΡΩΚΟ

Από πλευράς ΕΥΡΩΚΟ το σκηνικό παραμένει κάπως ρευστό. Μπορεί να γίνονται επαφές με ΔΗΣΥ, ωστόσο τίποτα δεν θεωρείται δεδομένο, αφού σε αντίθεση με το ΔΗΚΟ εντός του κόμματος του Δημήτρη Συλλούρη υπάρχει η άποψη ότι η πορεία του ΕΥΡΩΚΟ πρέπει να ευθυγραμμιστεί με την υποψηφιότητα Γιώργου Λιλλήκα. Ως εκ τούτου, το Εκτελεστικό Γραφείο, αφού θα έχει ενώπιόν του τα πλαίσια αρχών από πλευράς ΔΗΣΥ (το οποίο θα περιέχει και το στιγμή του ΕΥΡΩΚΟ) και από πλευράς Γιώργου Λιλλήκα, θα διεξάγει συζήτηση για μια πρώτη αποτίμηση και συμπεράσματα. Η συζήτηση θα μεταφερθεί και στην Πολιτική Επιτροπή, όπου θα διαμορφωθεί συγκεκριμένη πρόταση, η οποία θα τεθεί και ενώπιον του Παγκύπριου Συνεδρίου. Αξίζει να σημειωθεί ότι βάσει Καταστατικού η απόφαση για τις Προεδρικές λαμβάνεται από το

Μετά και τη συνάντηση Αναστασιάδη – Καρογιάν, ο δεύτερος θα έχει πλέον όλα όσα χρειάζεται για να επιχειρηματολογήσει υπέρ μιας «ισχυρής» συμμάχιας ΔΗΣΥ – ΔΗΚΟ ενώπιον της Κεντρικής Επιτροπής, η οποία τοποθετείται την τελευταία εβδομάδα του Σεπτεμβρίου.

Κεντρικό Συμβούλιο, το οποίο αριθμεί 800 περίπου μέλη, ένα αρκετά διευρυμένο Σώμα ελαστικό. Ωστόσο λόγω των αντιδράσεων εσωκομματικά, αποφασίστηκε ότι η τελική απόφαση θα παρθεί από έκτακτο Παγκύπριο Συνέδριο, τα μέλη του οποίου θα απορριφθούν ή θα εγκρίνουν συγκεκριμένη πρόταση που θα τεθεί ενώπιον τους από την Πολιτική Επιτροπή. Το Συνέδριο τοποθετείται χρονικά στο πρώτο δεκαήμερο του Οκτωβρίου. Πάντως, συνομιλώντας με διάφορα στελέχη του ΕΥΡΩΚΟ κανένα δεν ήταν σε θέση να εκτιμήσει μετά βεβαιότητας ποια θα είναι η κατάληξη και η τελική απόφαση του κόμματος. «Θα εξαρτηθεί από πολλούς παράγοντες», ήταν η συγκλίνουσα άποψη. «Αρχικά από τις θέσεις ή και διασφαλίσεις των υποψηφίων στο Κυπριακό. Είναι οι θέσεις για την Οικονομία, καθώς και για τα άλλα ζητήματα.

Επιπλέον, σημαντικό θα είναι κατά πόσο ο υποψήφιος που θα στηρίζουμε, θα στηρίζεται και από άλλα κόμματα και από ποια. Επίσης, ρόλο ίσως να παίζουν και οι δημοσκοπήσεις που ενδοχομούνται να δουν το φως της δημοσιότητας μέχρι τότε, όπου θα καταγράφεται η δυναμική του κάθε υποψηφίου και οι προοπτικές νίκης», ήταν τα κοινά περίπου σχόλια κομματικών παραγόντων.

Το παιχνίδι στο ΔΗΚΟ και η Κεντρική Επιτροπή

Χοντραίνει το εσωκομματικό παιχνίδι στο ΔΗΚΟ με τον αντιπρόεδρο του ΔΗΚΟ να είναι αποφασισμένος για αρχηγική εμφάνιση ενώπιον της Κεντρικής Επιτροπής. Ο Νικόλας Παπαδόπουλος, όπως αφήνει να εννοηθεί από τη συνέντευξη του που δημοσιεύεται στη σημερινή έκδοση της «Κ», έχει ήδη λάβει τις τελικές του αποφάσεις ως προς το τι πρέπει να πράξει το κόμμα τον στις Προεδρικές εκλογές. Και αυτό, παρά τις όποιες «πιέσεις» από πρώην συνεργάτες του Τάσσου Παπαδόπουλου και παρά το ότι γνωρίζει πως η δική του άποψη έχει μικρές πιθανότητες να υιοθετηθεί από την πλειοψηφία της Κεντρικής Επιτροπής.

Όλο αυτό, καθώς και η φρασσεολογία του αντιπρόεδρου του ΔΗΚΟ, καταδεικνύει πως ο Νικόλας Παπαδόπουλος αφενός θέλει να παραμείνει συνεπής στο προεκλογικό του μότο, που χρησιμοποίησε στις βουλευτικές εκλογές, για «καθαρές κουβέντες» και αφετέρου ότι διατηρεί την άποψη του παρά

τις όποιες ενδοχομώμενες πιέσεις ή του αντιθετου πλειοψηφικού ρεύματος που σχηματίζεται.

Παρά του γεγονότος ότι ο ίδιος δηλώνει πως δεν έχει «ούτε κρυφές ούτε φανερές αιχμές», οι ψιθυροί στα δώματα του ΔΗΚΟ καλά κρατούν περί του αντιθέτου. Ότι δηλαδή ο Νικόλας Παπαδόπουλος έχει αποφασίσει να αμφισβητήσει στα ανοικτά τον πρόεδρο του ΔΗΚΟ, Μάριο Καρογιάν, για τις αποφάσεις του ως προς τις προεδρικές εκλογές έτσι ώστε κατά το επερχόμενο εκλογικό συνέδριο (το οποίο αναμένεται να γίνει τον Μάρτιο του 2013) να προχωρήσει άλλο ένα βήμα, αμφισβητώντας τον κ. Καρογιάν και στην κάλη. Το ενδιαφέρον, ωστόσο, σε πρώτο στάδιο επισημαίνεται στο κατά πόσο τελικά ο κ. Παπαδόπουλος θα ταχθεί ξεκάθαρα υπέρ της υποψηφιότητας Λιλλήκα εντός της Κ.Ε., και αν το πράξει, ποιο θα είναι το ποσοστό των μελών του Σώματος που θα υιοθετήσει τη θέση του.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΓΝΩΜΕΣ

ΕΛΛΑΔΑ

ΚΟΣΜΟΣ

ΥΓΕΙΑ

Σιγουριά για δύο γύρους στα επιτελεία ΑΚΕΛ-Μαλά

«Ναρκοπέδιο» η οικονομία και το αναπόφευκτο Μνημόνιο

Του ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Στην οικονομία είναι στραμμένη η προσοχή του επιτελείου του υποψηφίου Σταύρου Μαλά, καθώς και του επιτελείου του ΑΚΕΛ, εν αναμονή και του ξεκαθαρίσματος του σκηνικού γύρω από το Μνημόνιο, σκηνικό ιδιαίτερα δύσκολο για το κυβερνών κόμμα. Κοινή ανησυχία και των δύο επιτελείων είναι οι συνέπειες που θα έχει στην εκλογική προσπάθεια τυχόν επιβολή Μνημονίου με σκληρούς όρους, με το ΑΚΕΛ να δέχεται έντονες πιέσεις από τη βάση του αλλά και ευρύτερα την κοινωνία. Παρά το δυσχερές κλίμα, τόσο στο ΑΚΕΛ όσο και στο επιτελείο Μαλά, επικρατεί η αισιοδοξία, κατά πολλούς και η βεβαιότητα, ότι η εκλογική αναμέτρηση του Φεβρουαρίου δεν θα κριθεί από τον πρώτο γύρο.

Αντιμνημονιακή ρητορική στην πρώτη παρέμβαση, αφότου εξήγγειλε υποψηφιότητα

Έχοντας υπόψη τα ευρήματα δημοσκοπήσεων, αναγνωρίζουν μεν το σαφέστατο προβάδισμα που έχει ο υποψήφιος του ΔΗΣΥ, Νίκος Αναστασιάδης, αλλά από την άλλη εκτιμούν ότι με σκληρή δουλειά και την κατάλληλη εκστρατεία, ο Σταύρος Μαλάς θα περάσει στον δεύτερο γύρο.

Τα δύο επιτελεία επεξεργάζονται τις θέσεις για την οικονομία που θα εξαγγείλει ο κ. Μαλάς, με έμφαση στην ανάπτυξη. Στη διαμόρφωση του προγράμματος σημαντική θα είναι η συμβολή του τέως υπουργού Οικονομικών, Κίκη Καζαμία, ενώ συνεχώς είναι οι επαφές του υποψηφίου Προέδρου με πολιτικές προσωπικότητες όπως ο πρώην Πρόεδρος Γιώργος Βασιλείου και τεχνοκράτες, όπως ο νομπελίστας Χριστόφορος Πισσαρίδης, ο οποίος πάντως έσπευσε να διευκρινίσει ότι δεν ανήκει στο επιτελείο κανενός υποψηφίου. Θεωρείται αυτονόητο ότι το οικονομικό πρόγραμμα του κ. Μαλά θα είναι διατυπωμένο κατά τρόπο που θα σέβεται

Παρά το σαφέστατο προβάδισμα της υποψηφιότητας Ν. Αναστασιάδη, στο ΑΚΕΛ εκτιμούν ότι οι εκλογές δεν θα κριθούν από τον πρώτο γύρο και ότι ο κ. Μαλάς θα περάσει στον δεύτερο γύρο.

τις διαχρονικές θέσεις του ΑΚΕΛ σε διάφορα θέματα, όπως είναι η περιφρούρηση εργασιακών κεκτημένων και η διαφύλαξη του κράτους προνοίας. Η πρώτη παρέμβαση, αφότου εξήγγειλε την υποψηφιότητά του ο κ. Μαλάς, είναι ενδεικτική της τακτικής που θα ακολουθήσει έναντι του Μνημονίου: «Τα μέτρα που φαίνεται να εισηγείται η Τρόικα, έτσι όπως αυτά δημοσιεύθηκαν σε ΜΜΕ, συνιστούν προτάσεις σκληρής λιτότητας παρόμοιες με αυτή που εφαρμόστηκε και σε άλλες χώρες της Ευρώπης. Τα αποτελέσματα αυτών των πολιτικών, όπου και εάν επιβλήθηκαν, δεν απέδωσαν τα αναμενόμενα και οδήγησαν σε ανεπιθύμητες καταστάσεις» ανέφερε σχετικά η δέλωση Μαλά την Παρασκευή, την ώρα που στη Λευκωσία συνεδριάζει το Eurogroup.

Θέση του κ. Μαλά είναι ότι η κυπριακή οικονομία έχει τη δυνατότητα να ανακάμψει, αν δοθεί βάρος στην ανάπτυξη που θα φέρει έσοδα και στο κράτος, και όχι σε φορολογίες, μειώ-

σεις εισοδημάτων και συρρίκνωση της κοινωνικής πολιτικής. «Η επιδιωκόμενη δημοσιονομική εξυγίανση, που είναι αναγκαία, πρέπει να επιμκυνθεί σε χρονικό διάστημα τέτοιο ώστε να συμπίσει με την έναρξη αξιοποίησης των κοιτασμάτων φυσικού αερίου» καταλήγει.

Σε καλό δρόμο βρίσκονται και οι διεργασίες για τη στελέχωση του εκλογικού επιτελείου του κ. Μαλά, στο οποίο έπιασαν ήδη δουλειά αρκετοί από τους συνεργάτες του, οι οποίοι θα λειτουργούν ανεξάρτητα μεν αλλά παράλληλα με το εκλογικό επιτελείο του ΑΚΕΛ, με τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του κόμματος, Νίκο Κατσοουρίδη, να έχει την ευθύνη και των δύο επιτελείων. Εντός των ημερών αναμένεται να οριστικοποιηθεί και το όνομα του εκπροσώπου Τύπου του υποψηφίου. Στο τραπέζι έπιασαν διάφορα ονόματα, ανάμεσά τους και εκείνο του ευρωβουλευτή του ΑΚΕΛ-Αριστερά, Τάκη Χατζηγεωργίου.

Στο στόχαστρο Λιλλήκα, ΔΗΣΥ-ΔΗΚΟ

Βολές και κατά Μαλά για τις αμαρτίες της διακυβέρνησης Χριστόφια

Της ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΑΥΣΑΝΔΡΟΥ

Φουλ γκάζι πατά ο πρώην υπουργός Εξωτερικών, Γιώργος Λιλλήκας, στην προεκλογική του εκστρατεία, σε μια προσπάθεια να πάρει το αβαντάζ έναντι των δύο αντιπάλων του. Την τελευταία εβδομάδα, ο υποψήφιος, παρά την καθυστέρηση που σημειώθηκε στη σημαντική για λόγους επικοινωνίας ανακοίνωση των ονομάτων που θα συμμετέχουν στην πολιτική επιτροπή του επιτελείου του, κάτι που αναμένεται να γίνει τις επόμενες ημέρες, μετέβη σε κοινότητες της επαρχίας Πάφου, όπου πραγματοποιήθηκαν συγκεντρώσεις σε συλλόγους και χώρους εκδηλώσεων. Ο κ. Λιλλήκας μίλησε χωρίς γραπτά κείμενα, με την ατζέντα του διαλόγου να διαμορφώνεται από τα ερωτήματα και τις τοποθετήσεις των συγκεντρωθέντων. Αυτή την τακτική προσέγγισης των ψηφοφόρων, που εκφεύγει του παραδοσιακού μοντέλου επικοινωνίας των πολιτικών με την κοινωνία –άλλωστε θέλει να προβάλλει έντονα τη διαφοροποίησή του από το κομματικό κατεστημένο–, φαίνεται πως θα ακολουθήσει καθ' όλη τη διάρκεια της εκστρατείας του.

Πάντως, το κεντρικό επιτελείο Λιλλήκα, το οποίο δουλεύει πυρετωδώς για να στήσει τους απαιτούμενους μηχανισμούς οι οποίοι θα εργαστούν για την υποψηφιότητά του, οργανώνει με τη βοήθεια της ΕΔΕΚ και των μεμονωμένων υποστηρικτών του την προεκλογική, ξεκινώντας με συγκεντρώσεις από την επαρχία. Εκτιμάται ότι τους επόμενες μέρες ο υποψήφιος θα οργώσει τις κοινότητες, για να επικεντρωθεί κατά τους τελευταίους μήνες της προεκλογικής στα αστικά κέντρα. Εξάφρση σε αυτή τη διαδικασία, όχι όμως άσχετη με τους δυναμικούς αποδέκτες των μηνυμάτων του και εν δυνάμει υποστηρικτές του, φαίνεται να αποτελεί η εκδήλωση στον Αχιλλέα Καϊμακλίου την προσεχή Δευτέρα. Είναι ξεκάθαρο πως ο κ. Λιλλήκας επικεντρώνεται στην προσέλκυση ψηφοφόρων από το ΔΗΚΟ, θεωρώντας πως είναι μια δεξαμενή στην οποία, λόγω των θέσεων του στο Κυπριακό, έχει ισχυρά ερείσματα. Μάλιστα, στο κεντρικό επιτελείο αναδύεται μια συγκεκριμένη αισιοδοξία, η οποία προκύπτει από τα μηνύματα που καταφθάνουν από οπαδούς, ότι το εκλογικό αποτέλεσμα «θα δώσει ένα ηχηρό καστούκι στην ηγεσία του ΔΗΚΟ λόγω της επιλογής της για τμήρη Αναστασιάδη,

Στις πρωινές συσκέψεις μαζί με τον Γ. Λιλλήκα παρευρίσκονται οι Τάσος Κύζας (κέντρο), Γιώργος Αγαπίου, Ρένα Γιαβάσι, Δημ. Παπαδάκης και Λάμπρος Κασούλης.

μία συνειδητή επιλογή που εξυπηρετεί μόνο τα δικά της συμφέροντα κι όχι το κόμμα».

Προβλή των αντιθέσεων

Από τις καθημερινές τοποθετήσεις Λιλλήκα είναι εμφανές ότι η προεκλογική θα εστιαστεί στην προβολή των αντιθέσεων του ανεξάρτητου υποψηφίου τόσο με το ΔΗΚΟ όσο και με τον ΔΗΣΥ. Κυρίαρχο σύνθημα, αντιλούμενο από την τελευταία προεκλογική του Τάσου Παπαδόπουλου, το «τρεις υποψήφιοι, δύο πολιτικές», το οποίο προβάλλει και αυτή τη φορά με στόχο να δοθεί έμφαση στη διαφοροποίηση Λιλλήκα στο Κυπριακό. Ειδικά με την περίπτωση Αναστασιάδη, τον οποίο ο κ. Λιλλήκας κατακεραυνώνει για τις θέσεις που πιστεύει πως εκφράζει περί χαλαρής ομοσπονδίας. Ο κ. Λιλλήκας διαφωνεί με τη διζωνική και η πολιτική του ατζέντα κινείται γύρω από τη διαμόρφωση ενός νέου μοντέλου διαλόγου λύσης, καθώς το υφιστάμενο απέτυχε καταγυδώς. Βασικός άξονας της πολιτικής του γύρω από το Κυπριακό είναι και η διαμόρφωση μιας νέας πολιτικής για τις Βρετανικές Βόσεις, ώστε να αναγκαστεί η Βρετανία να διαμορφώσει την εξωτερική της πολιτική προς το συμφέρον της Κύπρου.

Στο στόχαστρο του Γιώργου Λιλλήκα θα βρεθεί βεβαίως και ο Σταύρος Μαλάς, ο οποίος θα «πληρώσει» για τις αμαρτίες της διακυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια. Τη διαφοροποίησή του με τους δύο ανθυποψηφίους του θα τονίσει και στα θέματα οικονομίας. Με τον Νίκο Αναστασιάδη διαφωνεί με την προσήλωση, την οποία του αποδίδει, στο μο-

ντέλο του άκρατου νεοφιλελευθερισμού, ενώ με το ΑΚΕΛ έχει ήδη διαφωνήσει στο θέμα των Βάσεων. Παρότι Κυπριακό και οικονομία θα πρωταγωνιστούν στην προεκλογική, ο υποψήφιος θα προβάλλει τη διαφοροποίησή του και σε ό,τι αφορά τις θέσεις που ήδη εκφράζει σε κοινωνικά ζητήματα και οι οποίες στοχεύουν στην αλλαγή του μοντέλου διακυβέρνησης ώστε να καταστεί η Κύπρος ένα σύγχρονο κράτος. Αυτό δεν πιστεύει ότι μπορεί να γίνει με το να βρεθούν στην εξουσία τα κομματικά κατεστημένα που υποστηρίζουν τους δύο ανθυποψηφίους του.

Το πώς η στρατηγική αυτή εξαργυρώνεται στο εκλογικό σώμα και εάν απαιτεί διαφοροποιήσεις, θα διαφανεί από τα αποτελέσματα της δημοσκοπήσης που αναμένεται να έχει στα χέρια του το κεντρικό επιτελείο Λιλλήκα μέχρι το τέλος της ερχόμενης εβδομάδας.

Χωρίς εκπρόσωπο Τύπου

Συντονιστής του επιτελείου του κ. Λιλλήκα έχει αναλάβει ο Τάσος Κύζας, ο οποίος προέρχεται από τους κόλπους του ΔΗΚΟ. Στο κεντρικό επιτελείο έχουν αναλάβει θέσεις οι δημοσιογράφοι Γιώργος Αγαπίου και Ρένα Γιαβάσι, ενώ εκπρόσωπος Τύπου δεν θα διοριστεί, καθώς σε δηλώσεις εκ μέρους του κ. Λιλλήκα θα προβαίνουν ανάλογα με το θέμα όλα τα στελέχη του επιτελείου. Βασικό συστατικό της εκστρατείας θεωρούνται οι εθελοντές, οι οποίοι δεν ξεπερνούν ηλικιακά τα 30. Στον πρώην καφέ, εκτός από τους πιο πάνω, συμμετέχει και ο Δημήτρης Παπαδάκης εκ μέρους της ΕΔΕΚ.

αποταμιευτικός
λογαριασμός
για παιδιά

ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ
αποταμιευτικός λογαριασμός

Ξεκίνησε να αποταμιεύεις από σήμερα για το παιδί σου με τον αποταμιευτικό λογαριασμό 'Πορτοκαλί' με ψηλό επιτόκιο.

Εσύ, δίνεις απλά μια εντολή στην Τράπεζα, να μεταφέρει κάθε μήνα ένα **σταθερό ποσό** που εσύ θα αποφασίσεις, στον αποταμιευτικό λογαριασμό **του παιδιού** σου.

Επιπρόσθετο Πρόνομο

Αν αποταμιεύεις πέραν των 6 χρόνων, το παιδί σου μπορεί να αιτηθεί φοιτητικό δάνειο για τριπλάσιο του ποσού της αποταμίευσης του με μειωμένο επιτόκιο κατά 0,50% από την τιμολόγηση των φοιτητικών δανείων την ημερομηνία σύναψης του δανείου.

Για περισσότερες πληροφορίες καλέστε στο 80000800 ή επισκεφθείτε μας στο www.bankofcyprus.com.cy/apanta

Για την αποταμίευση έχουμε τα πάντα, με μια σειρά από λογαριασμούς που σε βοηθούν να αποταμιεύεις, απλά και εύκολα.

Τράπεζα Κύπρου

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	-----------------	--------------	--------	--------	--------	-------

Καυγάς για τη Λαγκάρντ και άλλα λόγια ν' αγαπιόμαστε

Πολύ κακό για το τίποτα

Μάλλον τίποτε δεν γίνεται σε τούτο τον τόπο χωρίς «δράμα». Ακόμη κι όταν δεν υπάρχει αιτία, βρίσκουμε μόνοι μας τον τρόπο να δραματοποιούμε τα πράγματα. Ας πάρουμε την επίσκεψη της γενικής διευθύντριας του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, Κριστίν Λαγκάρντ, η οποία ήλθε στην Κύπρο για τις εργασίες της άτυπης συνόδου του ECOFIN. Τίποτε το περίεργο, καμία διασύνδεση με τα δικά μας και την αίτηση της Κύπρου για ένταξη στον μηχανισμό στήριξης κι όμως για δύο ολόκληρες μέρες τα κυπριακά ΜΜΕ ασχολούνταν με το αν θα τη δει ή όχι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας (και τους λόγους βεβαίως - βεβαίως), πριν καν τεθεί ανάλογο αίτημα από μέρους του ΔΝΤ.

Τι έγινε στ' αλήθεια

Για τις προσκλήσεις που στέλνονταν για το ECOFIN την ευθύνη έχει ο πρόεδρος του EUROGROUP κ. Γιούνκερ, ενώ ο Κύπριος υπουργός Οικονομικών, Βάσος Σιαρλή, είναι ο «οικοδομητής» που φροντίζει τα της φιλοξενίας. Η πρόκληση Γιούνκερ προς την κ. Λαγκάρντ εστάλη την τελευταία στιγμή (μάλιστα απορούσαν στο ΔΝΤ πότε κι αν θα την έστελναν) κι όταν αυτό τελικά έγινε (το Σάββατοκύριακο), τη Δευτέρα οι αξιωματούχοι του «Ταμείου» άρχισαν να επικοινωνούν με ορισμένους δημοσιογράφους, αν επιθυμούσαν να συνοδεύσουν τη Λαγκάρντ στο ταξίδι. Έτσι έγινε γνωστή κι η επίσκεψη, την οποία ανακοίνωσαν πρώτοι οι δημοσιογράφοι. Αν' εκεί και μετά, όταν η επικεφαλής του ΔΝΤ επισκέπτεται μία χώρα (πρώτη φορά επισκέπτεται την Κύπρο), ειθισται να συναντάται με τον υπ. Οικονομικών, τον διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας και εθιμοτυπικά με τον επικεφαλής της κυβέρνησης. Εν προκειμένω με τον Πρόεδρο.

Χάθηκε κι η είδηση

Εδώ παρεμπιπτόντως, υπάρχει το ερώτημα ποιος υποβάλλει το αίτημα. Η φιλοξενούσα χώρα ή το ΔΝΤ; Κι ενώ για επισκέψεις που προγραμματίζονται προ ημερών υπάρχουν χρονικά περιθώρια να βρεθεί η άκρη, για την περίπτωση της επίσκεψης Λαγκάρντ στην Κύπρο, ενημερώθηκε κάποια στιγμή το Υπ. Οικονομικών από το γραφείο του κ. Γιούνκερ (πιθανόν τη Δευτέρα). Την Τρίτη δόθηκαν οι διευκρινίσεις ότι το αίτημα για συνάντηση Χριστόφια - Λαγκάρντ έπρεπε να υποβληθεί από τη Λευκωσία και τελικά διαβιβάστηκε από το Υπ. Οικονομικών προς την Ουάσινγκτον πρωί-πρωί την Τετάρτη και η θετική απάντηση εστάλη αμέσως, αλλά με τη διαφορά της ώρας έγινε γνωστή το απόγευμα της ίδιας μέρας (ώρα Κύπρου). Έτσι, πολλή μελάνη ξοδεύτηκε και μεγάλος τηλεοπτικός και ραδιοφωνικός χρόνος χάθηκε, μάλλον χωρίς ουσιαστικό λόγο. Μαζί χάθηκε κι η πραγματική είδη-

-Δημήτρη έμαθα κάμνεις το πολλά καλόν το κολοκάσι! **-Τζιαι** τες πουλλες. Να φράεις πουλλές δικές μου, να γλείφεις να δάκτυλα σου, Κριστίν!

ση, ότι λόγω της σπουδής που οργανώθηκε η επίσκεψη, δεν δόθηκε η δυνατότητα στον Ολλανδό αξιωματούχο που εκπροσωπεί την Κύπρο και σειρά άλλων χωρών στην εκτελεστική επιτροπή του ΔΝΤ, να βρίσκεται στη Λευκωσία, δίπλα στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Όσο για τη σοβαρότητα, ποιος την έχασε για να τη βρούμε εμείς, όλοι. Κι όταν λέμε όλοι, εννοούμε όλοι!

Τρισεκατομμυριούχοι και βάλε

Δεν φτάνουν οι οικονομικές συμφορές που πλήττουν τον Ελληνισμό (ελλαδικό και κυπριακό), έχουμε και κάποιους «σιωτήρες» που έκαναν την εμφάνισή τους, υποσχόμενοι ταχείαν ίασιν πάσας νόσου και μαλακίας. Μας έρχονται από την Αμερική κι ευτυχώς δεν είναι Κυπριαί! Πριν από κανένα χρόνο προσέφεραν («οι σιωτήρες») στην Ελλάδα «μία μετοχή» της «Τράπεζας της Ανατολής» (αποτίμησης την αξία της στα 640 δισεκατομμύρια δολάρια!!!) και κατηγόρησαν για προδοσία την τότε κυβέρνηση, γιατί απέρριψε την προσφορά, προτιμώντας «να ξεπουλήσει τη χώρα». Φέτος το καλοκαίρι, ήλθε η σειρά της Κύπρου να ... σωθεί! Οι «τρισεκατομμυριούχοι ομογενείς ευεργέτες» ανακάλυψαν νέο τρόπο, μέσω ομολόγων του αμερικανικού δημοσίου που έχουν στην κατοχή τους, αξίας κάποιων τρις, και θα ανταλλάξουν μ' αυτά το κυπριακό χρέ-

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Κέιτ Μιντλετον

Ακόμα μία φορά να γδυθεί τζιαι θα την πογκάλει την κοτζιάκαρη. Η εκδίκηση είναι όντως πιάτο που σερβίρεται κρύο.

ος. Τσίμπησε και κάποια κυπριακή εφημερίδα που αναπαρήγαγε την «είδηση» -μαζί και την κριτική των «εθνικών ευεργετών» προς την κυβέρνηση που αδιαφορεί- κι αυτό έβαλε σε δεύτερες σκέψεις την κυβέρνηση και τον Πρόεδρο, οι οποίοι άρχισαν να αναρωτιούνται μας και υπάρχει δόση αλήθειας. Ωστόσο, ο θησαυρός αποδεικνύεται «άνθρακας» και μαζί μ' αυτό επιβεβαιώνεται η ρήση, ότι όσο πιο μεγάλο είναι το ψέμα, τόσο πιο πιστευτό γίνεται. Και κάτι άλλο... Για να είμαστε τόσο επιρρεπείς σε τερατολογίες, πάει να πει πως ως έθνος έχουμε αγιάξει τα όρια της απελπισίας.

Ο Μπαρόζο και ο Δούκας

Υψηλούς προσκεκλημένους, μέχρι κι ένα μέγα Δούκα, θα έχει η Κυπριακή Ομοσπονδία Αμερικής με την ευκαιρία της προεδρίας της Κύπρου, στο φημισμένο Lincoln Center, στις 26 Σεπτεμβρίου. Συγκεκριμένα, διευρυμένη με την παρουσία του υφιστάμενου παρά τη Προεδρία, Πίτου Χριστοφίδη, η κυπριακή αντιπροσωπεία, που θα πάει στις 23 τρέχοντες με επικεφαλής τον Πρόεδρο στη Νέα Υόρκη, για τη Γ.Σ. ΟΗΕ. Συμμετέχουν επίσης η ΥΠΕΕ, Ε. Κοτζάκου Μαρκουλλά κι ο κυβερνητικός εκπρόσωπος, Στ. Στεφάνου, ενώ τον πρόεδρο Χριστόφια συνοδεύει ο σύζυγός του Έλοπ. Εξελίξεις στο Κυπριακό δεν υπάρχουν, άρα ό,τι και να λεχθεί δεν έχει ιδιαίτερη σημασία. Με εξίσωση του να μνη αφεθεί η Τουρκία να πει τα δικά της, χωρίς απάντηση. Ο πρόεδρος Χριστόφιας κι η κυπριακή αποστολή θα παραστούν στη συνουσία που διοργανώνει η Κυπριακή Ομοσπονδία Αμερικής, με την ευκαιρία της προεδρίας της Κύπρου, στο Lincoln Center, στις 26 Σεπτεμβρίου. Θα προηγηθεί επίσημο δείπνο. Στην εκδήλωση λαμβάνουν μέρος, ο διεθνούς φήμης συμπατριώτης μας πιασίστας Κυπριανός Κωνσταντίνος Γιαννούδης και ο 14χρονος τενόρος Μάριος Ιωάννου, ο οποίος πέρυσι είχε κερδίσει το διαγωνισμό «Ελλάδα έχεις ταλέντο», καθώς και η Μπτροπολιτική Χορωδία Νέων της Αρχιεπισκοπής Αμερικής (η οποία θα παρουσιάσει τραγούδια σχετικά με την Κύπρο και το δράμα της εισβολής και κατοχής). Την ελληνική κυβέρνηση θα εκπροσωπήσουν ο ΥΠΕΣ, Δ. Αβραμόπουλος και οι υφ. Εξωτερικών για τον Απόδημο Ελληνισμό, Κώστας Τσιόρας. Έχουν δηλώσει ότι θα παρευρεθούν ο πρόεδρος της Κομισιόν, Μανουέλ Μπαρόζο, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Χέρμαν βαν Ρομπύ, ο μέγας Δούκας του Λουξεμβούργου και πολλοί Ευρωπαίοι υπουργοί Εξωτερικών.

Ενημερώνεται ακόμη

Δεν γνωρίζω αν έχει σταλεί πρόσκληση για Lincoln Center και στον ειδικό σύμβουλο Αλεξάντερ Ντόουνερ! Γιατί όχι όμως, δικός μας άνθρωπος κι αυτός κι αφού θα βρίσκεται στη Νέα Υόρκη,

δεν υπάρχει λόγος να μην έλθει σε επαφή και με την κυπριακή παροικία, παρόλο που δεν τη χωνεύει ιδιαίτερα! Ο Big Al πάει από Λευκωσία στη Νέα Υόρκη για να ενημερώσει τον βοηθό γ.γ., Τζέφρι Φέλτμαν, για τις (μην) εξελίξεις και τι θα πρέπει να συζητήσει ο γ.γ. με τον Πρόεδρο Χριστόφια και (μόλις αυτός αναχωρήσει από τη Νέα Υόρκη) με τον Ντεβρίτς Έρογλου. Ο κ. Φέλτμαν ακόμη ενημερώνεται για το Κυπριακό και όπως παραδόχθηκε σε Ελληνοκύπριους και Ελλοδίτες συνομιλητές του, έχει να μάθει ακόμη πολλά. Οι πρώτες πάντως εντυπώσεις ήταν θετικές κι όσο είχαν την ευκαιρία να τον συναντήσουν μελλοντικά για πολύ σοβαρό διπλωμάτη, χαμηλών τόνων. Κάτι που δεν διέκρινε τον προκάτοχό του, Λιν Πάσκοε.

Τι γίνεται στην Τ.Κ.;

Κάτι τρέχει στα δώματα της Τράπεζας Κύπρου στην Αγία Παρασκευή! Παίρνει τηλεφώνω κι ο-ποιοδήποτε και να ζητήσεις σου απαντά η ίδια γραμματέας η οποία παίρνει τα μηνύματα. Οι αξιωματούχοι της τράπεζας λες και έχουν μπει σε καντανιά. Ο Ιανός ρώτησε κι έμαθε ότι ένας Οίκος από το Λονδίνο μπήκε μέσα κι άρχισε να κάνει έρευνα, θέλει λόγους των διαρροών που έγιναν εκσπάτως στα ΜΜΕ, θέλει λόγους άλλων διαρροών... δύσκολο να ποίμε. Πάντως, το γεγονός είναι πως οι υπό έλεγχο υπάλληλοι πάνε πρωί στη δουλειά και φεύγουν μεσάνυχτα.

Ο μεγαλύτερος τάφος...

Αγαπητοί συνάδελφοι που ασχολείστε με το ζήτημα των αγνοουμένων καλό είναι να μην ακούτε μόνο αυτά που πλασάρονται στην πίτσα από τη γνωστή «πηγή», διότι χρόνια την ίδια εκδούλευση πουλιά για να του βγαίνουν οι μεθοδεύσεις, θα το καταλάβατε από την πατάτα που σας «ταίσαε» ωμή την βρομόδα που πέρασε με την «είδηση» για τον μεγαλύτερο ομαδικό τάφο αγνοουμένων του 1974 που βρέθηκε στις Χαμίτ Μάντρες. Κάποιος, μάλιστα, από σας έκανε αναφορά σε τέσσερα φορητά με οστά. Την Πέμπτη, τα μέλη της ΔΕΑ, Άριστος Αριστοτέλους και Γκιουλνέτ Κιουτασιόκ, σε χωριστές δηλώσεις διέψευσαν «την είδηση» και αναφέρθηκαν σε οστά 10 αγνοουμένων. Το χειρότερο όλων όμως είναι το γεγονός ότι αφηκολόγητα -και φυσικά με πληροφορίες από την ίδια πηγή- προχωράτε σε εντελώς αυθαίρετα συμπεράσματα του τύπου: Οι Χαμίτ Μάντρες είναι η περσοική που μαζί με τους άντρες του πολέμου και χάθηκε ο ταγματάρχης Τάσος Μάρκου, τα οστά του οποίου δεν αποκλείεται να είναι ανάμεσα στα ανευρεθέντα... Σκεφτείτε ότι ο Τάσος Μάρκου έχει οικογένεια, παιδιά κι εγγόνια. Λίγος σεβασμός ποτέ δεν έβλαψε κανένα.

Γράφει ο ΙΑΝΟΣ

εβδομάδα καρδιάς
24-27 Σεπτεμβρίου 2012

Συνεργασία:
Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος
Καρδιολογική Εταιρεία Κύπρου
Σύνδεσμοι Καρδιοπαθών
Σύνδεσμος Διαιτολόγων Κύπρου

Γερή καρδιά για πάντα

Μέγας Χορηγός: **Coca-Cola Light**
Χορηγός: **usb bank**
Υποστηρικτές: **Esso**, **ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΑ**, **MLC MEDOCHEMIE**
Επίσημος Αερομεταφορέας: **CYPRUS AIRWAYS**, Χορηγός Φιλοξενίας: **Hilton Park**
Σύμβουλοι Επικοινωνίας: **Avaton**, Χορηγοί Επικοινωνίας: **1667**, **Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΒΟΛΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΒΟΥΛΗ

Μαζέψτε τα όπλα από τους εφένδρους

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΠΑΡΗ

◆ **«Ο Κυπραίος** είναι σαν τον γάδαρο τον κόντρη», έλεγαν οι θυμώσοφοι παππούδες μας και δεν είχαν καθόλου άδικο. Το κυπριακό γαϊδούρι ήταν το πιο σκληρογυγιμένο και το πιο υπάκουο, ίσως στον κόσμο, και αυτό αποδείχθηκε στην πράξη κι στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Ωστόσο, όταν έφθανε στα όριά του, όταν κάποιος του πατούσε τον «κάλλο», αυτό κλοτσούσε με τόση δύναμη, ικανή να σκοτώσει ακόμη και τον αφέντη του. Η ίδια νοστορπία, η ίδια κοινωνική συμπεριφορά, ισχύει και για τους πολίτες αυτού του έρμου τόπου. Μια ζωή οι Κύπριοι σκύβουν το κεφάλι, μια ζωή ανέχονται την αδικία, μια ζωή είναι «χέστηδες» κατά τους «καλαμαράδες» και μια ζωή λένε «κρύψε να περάσουμε». Αλλά όταν κάποιος περάσει την κόκκινη γραμμή, όταν κάποιος τους πατήσσει τον «κάλλο», γίνονται θηρία ανήμερα, γίνονται «γάδαροι» και αλιμονο σε όποιον βρεθεί μπροστά τους ή καλύτερα πίσω τους.

◆ **Τα μέτρα** που μελετά η Τρόικα και συζητά η κυβέρνηση, καθώς και οι διαρροές στα μέσα ενημέρωσης, για περικοπές μισθών και ωφελημάτων, προδιαγράφουν ένα ερκρηκτικό κοινωνικό περιβάλλον. Τα φοβερά και εξωφρενικά που συμβαίνουν στην Ελλάδα φθάνουν καθημερινώς στα σπίτια των Κυπρίων μέσα από τις τηλεοράσεις, προκαλώντας πανικό. Τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά ζουν έναν εφιάλητη, χωρίς να ξέρουν τι να κάνουν και πού να κινηθούν. Ο μύθος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο μύθος της κοινωνικής δικαιοσύνης, ο μύθος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καταρρέουν με πάταγο, συμπαράδοξα την ελπίδα για ένα καλύτερο μέλλον. Το τραγικότερο είναι ότι τον λογαριασμό καλούνται να πληρώσουν οι φτωχοί και οι καταφρονεμένοι και όχι οι διεφθαρμένοι και οι διαπλεκόμενοι θύτες, που στοιβάζουν εκατομμύρια, νομιζοντας ότι θα τα πάρουν μαζί τους στον Άδη.

◆ **Στην Ελλάδα** ένας στους τέσσερεις και ουσιαστικά ένας στους τρεις είναι άνεργος και οι απολύσεις στο Δημόσιο αποτελούν το τελευταίο σπορ των πολιτικών. Και όμως, εξίσωση σε αυτή την τρέλα αποτελούν οι αστυνομικοί, οι οποίοι αυξάνονται και πληθύνονται. Βεβαίως, ούτε αυτοί μπόρεσαν να ξεφύγουν από το ψαλίδι στους μισθούς. Αιτία αποτελεί η έξαρση της βίας, ως επακόλουθο της φτώχειας ή καλύτερα της πείνας. Όταν ο άλλος δεν έχει να φάει και έχει απελπιστεί, είτε θα πάει να κλέψει, είτε θα φύγει στο εξωτερικό, είτε θα αυτοκτονήσει. Στην Ελλάδα και οι τρεις κατηγορίες βρίσκονται σε έξαρση, με χειρότερο βεβαίως στατιστικό νότιμο αυτο των αυτοκτονιών, οι οποίες ανέρχονται σε πολλές χιλιάδες τους τελευταίους μήνες.

◆ **Η Κύπρος** εδώ και πολλά χρόνια κατέχει την πρωτιά σε αριθμούς αστυνομικών, σε σχέση πάντα με τον πληθυσμό της, και αιτία δεν ήταν ούτε η φτώχεια, ούτε το έγκλημα, αλλά οι πελοτασιακές σχέσεις. Τους επόμενους μήνες, όπως όλα δείχνουν, το νησί θα βαδίσει στον δρόμο της Ελλάδας, έστω και αν τα δεδομένα φαίνονται διαφορετικά. Αν βεβαίως η Αθήνα δεν τα καταφέρει και επιστρέψει στη δραχμή,

τότε μοιραία και η Λευκωσία θα αναγκαστεί να επιστρέψει στη λίρα και τα πράγματα θα καταστούν εξαιρετικά δύσκολα. Η εγκληματικότητα, η οποία προς το παρόν βρίσκεται σε «λογικά» επίπεδα, θα εκτοξευτεί στα ύψη, ενώ μοιραία θα ακολουθήσουν οι μεταναστεύσεις και οι αυτοκτονίες. Προς το παρόν βλέπουμε τα «προεόρτια» αυτής της θλιβερής κατάστασης, παρ' όλο που οι τραγικές ειδήσεις δεν φθάνουν συνήθως στις τηλεοπτικές οθόνες.

◆ **Είναι καιρός** το Υπουργείο Άμυνας να προβληματιστεί για τα όπλα τα οποία κατέχουν οι εφένδροι. Πρέπει να προβληματιστεί -πέρα από τη στενή λογική των στρατιωτικών- για το ενδεχόμενο τα όπλα αυτά να καταστούν φορικό εργαλείο για τους απειληόμενους, τα οποία είτε θα στραφούν προς τους διπλανούς τους, είτε προς τους ίδιους τους εαυτούς τους. Η ανεργία και η φτώχεια δεν αποτελούν απλό στατιστικό νοούμερο, αλλά δημιουργούν φρικτά κοινωνικά προβλήματα. Ακόμη, πρέπει να υπάρξει ένας σοβαρός προβληματισμός και για τη χρησιμότητα των όπλων στα σπίτια των πολιτών. Οι ενδοχές των πτηνηών του 1974 πρέπει κάποτε να τεθούν στο περιθώριο και να αναδειχθεί η λογική. Αν γίνει πόλεμος, το πρώτο πράγμα που θα πράξουν οι εφένδροι είναι να γλυτώσουν τις γυναίκες και τα παιδιά τους και σίγουρα όχι να τρέξουν στα οδοφράγματα. Εξάλλου, ένας νέος πόλεμος στο νησί δεν θα γίνει με τα ντουφεκία, αλλά με τα υπερσύγχρονα όπλα που κατέχουν και οι δύο στρατοί και τα οποία είναι ικανά να βουλιάζουν το νησί. Καλό είναι το Υπουργείο Άμυνας να αρχίσει να μαζεύει τα όπλα, τουλάχιστον σε πρώτη φάση από τους ανέργους και τους απελπισμένους. Τα πράγματα είναι πολύ σοβαρά και οι μικροπαρατριωτικές κορώνες ως τεθούν για λίγο στο περιθώριο.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Μετωπική σύγκρουση στα Κατεχόμενα

Ο Κιουτσούκ «καταομεί» πολιτικούς του αντιπάλους για να αποδυναμώσει τον Έρογλου

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Στα τέλη της προηγούμενης εβδομάδας, με μια αιφνιδιαστική κίνηση, η οποία προκάλεσε μεγάλη αναταραχή στην τουρκοκυπριακή πολιτική σκηνή, ο «πρωθυπουργός» Ιρσέν Κιουτσούκ περιόρισε την ακτίνα δράσης του «στρατοπέδου» του γιγάντη της τουρκοκυπριακής κοινότητας, Ντερβίς Έρογλου, εντός του «κυβερνώτος» Κόμματος Εθνικής Ενότητας (UBP).

Με μια απλή προειδοποίηση και μια «πρωθυπουργική» απόφαση, ο κ. Κιουτσούκ απομάκρυνε τον Αχμέτ Κιασίφ και τον Κεμάλ Ντουρούστ από το «υπουργικό». Ο κ. Κιουτσούκ δεν αισθάνθηκε την ανάγκη να επεξηγήσει στην τουρκοκυπριακή κοινή

Μάχη επικράτησης στο «κυβερνών» Κόμμα Εθνικής Ενότητας

γνώμη τα αίτια των απολύσεων των κ. Κιασίφ και Ντουρούστ. Ωστόσο, οι Τουρκοκύπριοι αναλυτές εστίασαν την προσοχή τους σε δύο σημεία: στην υποψηφιότητα του κ. Κιασίφ για την ηγεσία του UBP και στη δράση του «στρατοπέδου» του κ. Έρογλου στους κόλπους του «κυβερνώτος» κόμματος.

Όπως έχει ενημερώσει τους αναγνώστες της η «Κ», πριν από λίγο καιρό, ο πρώην «υπουργός Υγείας», Αχμέτ Κιασίφ, ανακοίνωσε την υποψηφιότητά του για την ηγεσία του UBP. Ο κ. Κιασίφ πρόκειται να διεκδικήσει την εκλογή του κατά τη διάρκεια του συνεδρίου της «κυβερνητικής» παράταξης, το οποίο θα

πραγματοποιηθεί στα τέλη του χρόνου. Η κίνηση του κ. Κιασίφ συμπίπτει με την αύξηση της έντασης στις σχέσεις του κ. Κιουτσούκ με τον κ. Έρογλου. Την προηγούμενη περίοδο, οι δύο πρώην στενοί συνεργάτες ανταλλάξαν σκληρά λόγια και χαρακτηρισμούς. Παράλληλα, στο προσκήνιο της τουρκοκυπριακής επικαιρότητας βρέθηκαν διάφορες υποθέσεις διαφθοράς και οικονομικών ατασθαλιών, στις οποίες εμπλέκονται οι δύο «πρωταγωνιστές».

Πριν από λίγες εβδομάδες, ο κ. Κιασίφ ανακοίνωσε την υποψηφιότητά του έχοντας εξασφαλίσει την υποστήριξη του Τουρκοκύπριου γιγάντη του κομματος του. Αυτή την άποψη συμμερίζονται ομόφωνα όλοι οι έμπειροι Τουρκοκύπριοι αναλυτές. Ο κ. Κιασίφ έθεσε υπό αμφισβήτηση την ηγεσία του κ. Κιουτσούκ και επέλεξε να παραμείνει στο «αξίωμα» του «υπουργού Υγείας». Την υποψηφιότητά του έπεισαν να υποστηρίξουν διάφορα κορυφαία στελέχη και τοπικές οργανώσεις του UBP. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», μέχρι τις αρχές της προηγούμενης εβδομάδας, ο κ. Κιασίφ εξέφραζε την αισιοδοξία του για ένα θετικό αποτέλεσμα στο επικείμενο συνέδριο του κόμματός του. Οι πρόσφατες εξελίξεις στους κόλπους της τοπικής οργάνωσης του UBP στην Αμμόχωστο αναπείρωσαν το ηθικό του πρώην «υπουργού Υγείας».

Στα τέλη της προηγούμενης εβδομάδας, απομακρύνοντας από το «υπουργικό συμβούλιο» τον κ. Κιασίφ και τον «υπουργό Εθνικής Παιδείας και Νεολαίας», Κεμάλ Ντουρούστ, ο κ. Κιουτσούκ κινήθηκε δραστικά με στόχο τον περιορισμό της ακτίνας δράσης του «στρατοπέδου» Έρογλου στους κόλπους του UBP. Όλα δείχνουν ότι η υποψηφιότητα του κ. Κια-

Αμείωτος είναι ο πόλεμος επικράτησης στο «κυβερνών» κόμμα Εθνικής Ενότητας στα Κατεχόμενα, ανάμεσα στον Κιουτσούκ και τον Έρογλου.

σίφ για την ηγεσία της τουρκοκυπριακής Κεντροδεξιάς και την «πρωθυπουργία» δεν αποτελεί τη μοναδική εστία προβληματισμού για τον κ. Κιουτσούκ. Ο «πρωθυπουργός» πιστεύει ότι βρίσκεται αντιμέτωπος με μια μεγάλη πρόκληση: τη δράση των υποστηρικτών του Τουρκοκύπριου γιγάντη στους κόλπους του κόμματός του. Αυτή την άποψη συμμερίζονται ομόφωνα όλοι οι έμπειροι Τουρκοκύπριοι αναλυτές.

Οι Τουρκοκύπριοι αναλυτές υπογραμμίζουν επίσης ότι η νέα μετωπική επίθεση του κ. Κιουτσούκ στο «στρατόπεδο» του κ. Έρογλου βασίζεται στην υποστήριξη που παρέχει η Άγκυρα στο πρόσωπο του «πρωθυπουργού». Η τουρκική πλευρά, όχι μόνο δεν παρεμβαίνει στα εσωτερικά δρώμενα του UBP, αλλά καταβάλλει προσπάθειες για να εξασφαλίσει την πρόωπη επανεκλογή του κ. Κιουτσούκ στο δεύτερο ανώτατο αξίωμα της τουρκοκυπριακής ηγεσίας. Αυτό άλλωστε δείχνουν σχεδόν όλες οι επίσημες τοποθετήσεις των εκπροσώπων της τουρκικής κυβέρνησης.

Έχοντας εξασφαλίσει την υποστήριξη της τουρκικής κυβέρνησης, ο κ. Κιουτσούκ απομακρύνει από την «κυβέρνηση» τους συνεργάτες του κ. Έρογλου και προσπαθεί να θέσει υπό τον έλεγχό του τις ηγεσίες των τοπικών οργάνωσεων του UBP. Οι συγκεκριμένες κινήσεις του «πρωθυπουργού» προκαλούν τη δυσανασχέτηση μεγάλης μερίδας της κυ-

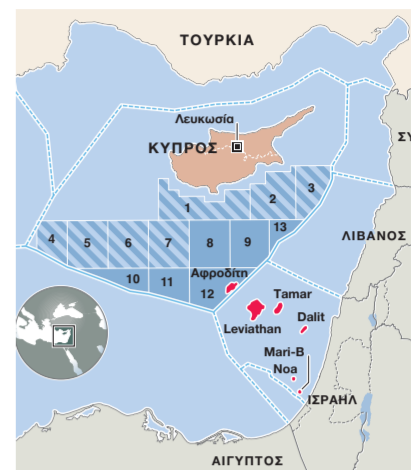
βερνητικής παράταξης. Από την πλευρά τους, οι υποστηρικτές του κ. Έρογλου ελπίζουν ότι τις επόμενες εβδομάδες η Άγκυρα θα αναθεωρήσει τη στάση της και θα συμβιβαστεί με την «επιλογή» των μελών του UBP στο επικείμενο μεγάλο συνέδριο του μεγαλύτερου κόμματος της τουρκοκυπριακής εθνικιστικής Δεξιάς.

Και ο υπόκοσμος

Οι τελευταίες πληροφορίες από την άλλη πλευρά της πράσινης γραμμής δείχνουν ότι ο αναβρασμός στους κόλπους της τ/κ ηγεσίας τείνει να λάβει νέες διαστάσεις. Λίγες εβδομάδες πριν από το συνέδριο του UBP, οι απολύσεις και η απομάκρυνση ορισμένων κορυφαίων στελεχών από διάφορα νευραλγικά αξιώματα της τ/κ ηγεσίας θεωρείται πλέον δεδομένη. Ακόμη, οι πληροφορίες της «Κ» δείχνουν ότι οι δύο αντιμαχόμενες πλευρές είναι αποφασισμένες να χρησιμοποιήσουν όλα τα διαθέσιμα μέσα με απώτερο στόχο τον πλήρη έλεγχο του UBP. Μέσα στα πλαίσια της συγκεκριμένης στρατηγικής, η στρατολόγηση της τουρκικής μαφίας από τα δύο «στρατόπεδα» θεωρείται δεδομένη. Ήδη στην κατεχόμενη Λευκωσία άρχισαν να φτάνουν πληροφορίες από τις διάφορες τοπικές οργανώσεις του κόμματος, οι οποίες κάνουν λόγο για την ανεξέλεγκτη δράση διάφορων «ανθρώπων της νύχτας» στους κόλπους του «κυβερνώτος» κόμματος.

Ποιες δύο εταιρείες ξεκινούν διαπραγματεύσεις για το αέριο

Το συντομότερο δυνατόν η Συμβουλευτική Επιτροπή για το Φυσικό Αέριο θα είναι έτοιμη να παραδώσει στον υπουργό Εμπορίου, Νεοκλή Συλικιώτη, την έκθεση αξιολόγησής της επί των προτάσεων του δεύτερου γύρου αδειοδότησης για έρευνα και εξόρυξη υδρογονανθράκων. Αυτό ανέφερε στην «Κ» η πρόεδρος της επιταμελούς Επιτροπής, γενική διευθύντρια του Υπουργείου Εμπορίου, Ζέτα Αμιλιανίδου. Οι πληροφορίες αναφέρουν ότι η έκθεση, η οποία βρίσκεται στο τελικό στάδιο επεξεργασίας, θα προωθηθεί στον υπουργό αμέσως μετά την πραγματοποίηση μιας τελικής σύσκεψης των μελών της Επιτροπής, παρόντων των εμπειρογνομιώνων του γαλλικού συμβουλευτικού οίκου Beicip-Franlab, ο οποίος συμμετείχε ενεργά στην όλη προσπάθεια. Η συνάντηση αυτή θα πραγματοποιηθεί εντός του επόμενου δεκαήμερου και σε αυτήν οι σύμβουλοι θα παρουσιάσουν το δικό τους μέρος της αξιολόγησης.

Αρχές Οκτωβρίου ο υπ. Εμπορίου θα έχει στα χέρια του την έκθεση αξιολόγησης της Συμβουλευτικής Επιτροπής.

Δεν αποκλείεται, στις αρχές Οκτωβρίου, ο κ. Συλικιώτης να έχει στα χέρια του το πολύτιμο έγγραφο, το οποίο θα τον ενημερώνει ποιες εταιρείες έλαβαν την υψηλότερη βαθμολογία και τις οποίες θα αρχίσει διαπραγματεύσεις για την ανάθεση των οικοπέδων της ΑΟΖ—εκτός κι εάν κριθεί ότι κάποιες δεν εξυπηρετούν τα εθνικά συμφέροντα. Στην περίπτωση αποτυχίας των διαπραγματεύσεων με τους επιτυχότες προσφοροδότες, θα γίνουν διαπραγματεύσεις με τους δεύτερους.

Όπως είχε αποκαλύψει την περασμένη βδομάδα η ηλεκτρονική έκδοση της «Κ», ήδη το έγγραφο ταυτίζει τα τεμάχια με τις εταιρείες που εκδίωξαν ενδιαφέρον. Από τις 15 εταιρείες-κοινοπραξίες, δύο έμειναν εκτός, καθώς δεν πληρούσαν τα κριτήρια που έθεσε η Κυπριακή Δημοκρατία. Υπό το μικροσκόπιο του οίκου Beicip-Franlab τέθηκαν μόνο οι 13 εταιρείες. Το οικονομικό μέρος των προτάσεων αξιολογήθηκε από το Γενικό Λογιστήριο του κράτους.

Με βάση τις ίδιες πληροφορίες, εταιρείες οι οποίες έπαιζαν μόνες τους σε δύο τεμάχια, στο 5 και στο 7, έχουν εξασφαλίσει το εισιτήριο από τη Συμβουλευτική για έναρξη διαπραγματεύσεων. Για το τεμάχιο 5 πρόταση υπέβαλε μόνο η κοινοπραξία της ιταλικής ENI και της κορεατικής KOGAS, ενώ για το τεμάχιο 7 μόνο η Petra Petroleum του Κα-

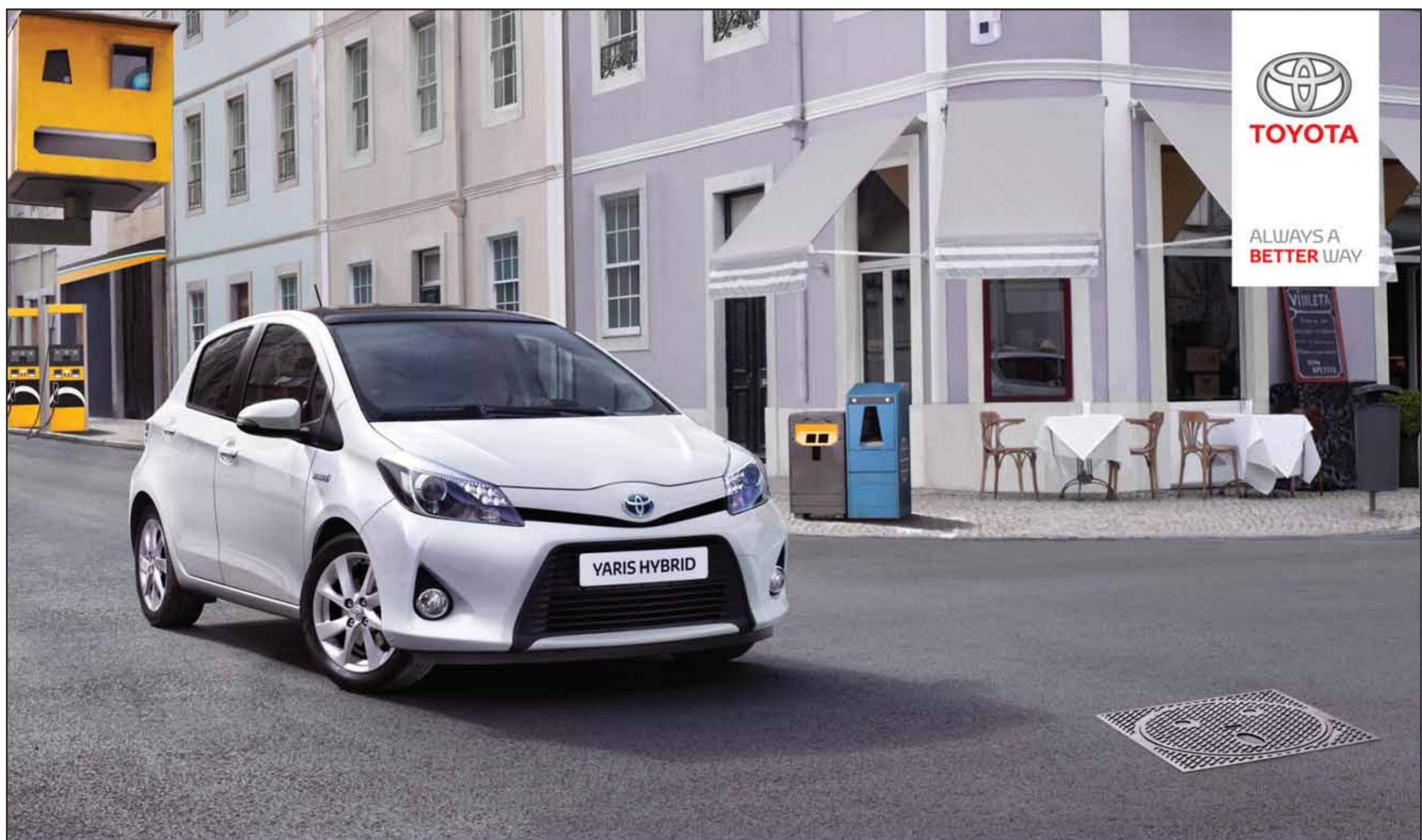
ναδά. Η κοινοπραξία ENI-KOGAS υπέβαλε συνολικά προτάσεις για έρευνα-εξόρυξη σε έξι τεμάχια της ΑΟΖ, συμπεριλαμβανομένου και του πολλά υποσχόμενου 9, το οποίο βρίσκεται δίπλα από το 12 της Noble Energy.

Για τα τεμάχια 1, 4 και 13 δεν υπήρξε ενδιαφέρον από καμία εταιρεία, για λόγους που σχετίζονται—για τα δύο πρώτα—με τις τουρκικές διεκδικήσεις, το βάθος τους και συνεπώς το κόστος εξόρυξης, ενώ για το 13 το πρόβλημα είναι το μικρό εμβαδόν, το οποίο περιορίζει τις πιθανότερες επιτυχίες κατά τις δοκιμαστικές γεωτρήσεις.

Για το τεμάχιο 2 υπήρξε μεγάλο ενδιαφέρον, αφού κατέθεσαν πρόταση για έρευνα και εξόρυξη έξι εταιρείες. Για το 3, όπως και για το 11, υποβλήθηκαν τρεις προτάσεις, για τα τεμάχια 6 και 10 από τέσσερις προτάσεις, ενώ τεράστιο ενδιαφέρον υπήρξε για το τεμάχιο 9, για το οποίο έγιναν προτάσεις από οκτώ εταιρείες-κοινοπραξίες. Συνολικά κατατέθηκαν 31 προτάσεις για 9 από τα 12 τεμάχια που βγήκαν για αδειοδότηση στον δεύτερο γύρο.

Η γαλλική Total έχει διεκδικήσει δύο τεμάχια, το 10 και το 11, ενώ σε συνεργασία με τη ρωσικών συμφερόντων Novatec Overseas και την Gazprom Bank υπέβαλε πρόταση για το τεμάχιο 9. Η άλλη μεγάλη κοινοπραξία, που απαρτίζεται από τις Petronas Μαλαισίας, Vitol Ηνωμένου Βασιλείου και Premier Oil Ηνωμένου Βασιλείου, διεκδικεί το τεμάχιο 2.

MIPANTA ANZANADPOY

	100 HP ΑΠΟΔΟΣΗ	79g CO ₂ /km ΧΑΜΗΛΟΙ ΡΥΘΜΟΙ	3.5L /100km ΧΑΜΗΛΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	ToyotaFlex από €198* τον μήνα για 3 χρόνια ΔΩΡΕΑΝ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ & ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ
--	-----------------------------	---	--	---

ΔΙΚΡΑΝ ΟΥΖΟΥΝΙΑΝ & ΣΙΑ ΛΤΔ:
 • ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΤΗΛ. 22 400000 • ΛΕΜΕΣΟΣ ΤΗΛ. 25 713000 • ΛΑΡΝΑΚΑ ΤΗΛ. 24 636488
 • ΠΑΦΟΣ ΤΗΛ. 26 960600 • ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ ΤΗΛ. 23 740200

www.toyota.com.cy info@toyota-cyprus.com

Η πόλη μένει άφωνη. Νέο Toyota Yaris Hybrid.

Στο σιωπηλό πέρασμά του όλα μένουν με το στόμα ανοικτό. Παρκόμετρα, διαβάσεις πεζών, ηλεκτρικοί πάσσαλοι. Ακόμη και τα φανάρια στο δρόμο θαυμάζουν το δυναμικό του στίλ. Μόνο οι αντλίες της βενζίνης γυρίζουν από την άλλη γιάτ... δεν τις επισκέπτεται και τόσο συχνά. Αν θέλετε να δείτε κι εσείς τι είναι αυτό που κάνει όλη την πόλη να μένει άφωνη επισκεφθείτε τις εκθέσεις Toyota σε όλες τις πόλεις.

* Χαμηλές μηνιαίες δόσεις για 3 χρόνια. Οι τιμές έχουν υπολογιστεί βάσει του σχεδίου Toyota Flex, με προκαταβολή 27%, υπόκεινται στην έγκριση της Τράπεζας.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Η διαφθορά

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Α. ΛΑΜΠΙΤΣΗ

«**Δ**ριμεία επίθεση κατά του πολιτικού προσωπικού της χώρας εξαπέλυσε χθες ο Προκαθημένος της Εκκλησίας της Κύπρου Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος. Μιλώντας από τη μεσημβρινή ενσημεριώτικη εκπομπή του ΡΙΚ "Από μέρα σε μέρα", ο Μακαριότατος κατηγόρησε τους πολιτικούς ότι δεν έχουν όραμα για τον λαό και τον τόπο, ενώ υποστήριξε ότι, αρκετοί από αυτούς, αντί να κάνουν αυτό που πρέπει να κάνουν, παίρνουν... μίζες» («Σημερινή», 8.9.12). Στις δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου υπήρξαν αντιδράσεις –χλιαρές α-σφαλώς, μέρες που 'ναι– οι οποίες ουδόλως αλλάζουν την εικόνα που έχει εδραιωθεί σε μεγάλη μερίδα των πολιτών για τους πολιτικούς. Όσον, μάλιστα, αφορά το πρώτο μέρος των δηλώσεων του Αρχιεπισκόπου, ότι οι πολιτικοί μας δεν έχουν όραμα, ποιος μπορεί να το αμφισβητήσει; Δεν εννοώ το όραμα που διατυπώνουν κατά καιρούς όλοι οι πολιτικοί και που στο τέλος μένει μόνο στα λόγια. Το όραμα αν δεν γίνει πράξη, τότε δεν υπάρχει. Αλλά και πέραν τούτου, ποιοι από όσους μετέχουν της πολιτικής μπορούν να ισχυριστούν ότι η λέξη «μίζα» τους είναι άγνωστη, είτε ως πράξη δική τους είτε ως πράξη που ανέχτηκαν να γίνει;

Η λέξη «μίζα» έχει δύο σημασίες. Η μια είναι κακόσημη και υποδηλώνει την προμήθεια, συνήθως παράνομη, που παίρνει κάποιος από την προσφορά εκδουλεύσεων ή άλλων υπηρεσιών. Γι' αυτό και η λέξη παραπέμπει στη διαφθορά και στον χρηματισμό. Η άλλη σημασία της λέξης σχετίζεται με την τεχνολογία. Είναι ο ηλεκτρικός μηχανισμός που χρησιμοποιείται για την εκκίνηση των κινητήρων εσωτερικής καύσης, ιδιαίτερα των αυτοκινήτων. Είναι, δηλαδή, ένας εκκινητήρας. Βέβαια, θα μπορούσε κάποιος εύκολα να ισχυριστεί ότι οι δύο σημασίες έχουν άμεση σχέση. Γι' αυτό και συχνά λέμε πως μια μηχανή για να ξεκινήσει χρειάζεται λάδι. Η μίζα, από όποια σκοπιά και αν την κοιτάξεις, βάζει μπρος τις μηχανές, αλλά και τη μνήμη.

Μου θυμίσω, λοιπόν, την περίπτωση που είχε διηγηθεί σε στενό κύκλο, πριν από αρκετά χρόνια, Κύπριος υπουργός, για ό,τι του συνέβη, όταν πραγματοποιούσε επίσημη επίσκεψη στην Ελλάδα. Σε ένα δείπνο προς τιμήν του, εκεί που μεταξύ τυρού και αλαδιού ληγόνται πολλά, ο Έλληνας ομόλογός του έσκυψε στο αφτί του και του είπε: «Λοιπόν, από μίζες πώς πάτε κατά συνάδελφε;». Και χωρίς να πάρει απάντηση, συνέχισε: «Αν δεν τα πάρουμε χοντρά τώρα, πότε θα τα πάρουμε;». Ο δικός μας, φυσικά, αρνήθηκε ότι γίνονταν τέτοια πράγματα, αλλά ποιος τον πίστεψε; Όλα αυτά, βέβαια, δεν αναφέρονται καθόλου στην ύπαρξη και τιμής πολιτικών, οι οποίοι δεν καταδέχονται να λερώνουν τα χέρια τους με μίζες και τα παρόμοια.

Γενικά, όσο μεγαλύτερη είναι η διαφθορά, τόσο μεγαλύτερη είναι και η υπανάπτυξη μιας χώρας. Σε χώρας του λεγόμενου Τρίτου Κόσμου, αυτό αποτελεί τον κανόνα. Δεν θα ανέμενε, όμως, κάποιος πως το ίδιο μπορεί να συμβαίνει και σε μια ευρωπαϊκή χώρα. Δυστυχώς συμβαίνει και εξηγεί το γεγονός ότι η Ελλάδα τέθηκε από την Επιτροπή κατά της Διαφθοράς του Συμβουλίου της Ευρώπης (GRECO) σε καθεστώς επιτήρησης μέχρι τέλους του 2012, επειδή επέδειξε «πλήρη ανεπάρκεια στην πάταξη της διαφθοράς στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα και στη διασφάλιση της διαφάνειας στη χρηματοδότηση πολιτικών κομμάτων». Η έκθεση της επιτροπής παραδόθηκε στην ελληνική κυβέρνηση από τις 22 Ιουνίου και προβλέπει ότι μετά το τέλος της περιόδου επιτήρησης οι ελληνικές αρχές θα πρέπει να υποβάλουν έκθεση προόδου. Οφείλουν επίσης να μεταφράσουν στα ελληνικά το πόρισμα της GRECO, ένα κείμενο 52 σελίδων, και να του δώσουν ευρεία δημοσιότητα.

Σύμφωνα με την έκθεση, η Ελλάδα υλοποίησε μόνο μία από τις 27 συστάσεις που της είχαν γίνει από την GRECO πριν από δύο χρόνια. Δεν θεσμοθέτησε ευρύτερα το αδίκημα της διαφθοράς για δικαστές, καθηγούρους και μέλη των εθνικών επιτροπών, ξένων και διεθνών συμφερόντων που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και για την οποία δεν υπάρχει ποινικοποίηση του αδικήματος της διαφθοράς. Επισμαίνεται επίσης ότι «η αναποτελεσματική εφαρμογή του νόμου, σε περιπτώσεις δωροδοκίας και εκδίκησης εγκληματικών διαφθοράς, οδηγεί σε μια ευρέως διαδεδομένη αντίληψη για ατιμωρησία και αποτελεί πηγή μεγάλης ανησυχίας στην Ελλάδα». Στη διαφθορά συμβάλλουν η απουσία αποτελεσματικών μηχανισμών ελέγχου στη δημόσια διοίκηση, η έλλειψη επαρκών αποδεικτικών στοιχείων, η ελλιπής οργάνωση των αρχών επιβολής του νόμου και η υπερβολική βραδύτητα της δικαιοσύνης. Τέλος, η έκθεση επισμαίνεται ότι η Ελλάδα δεν διασφάλισε μέσω της νομοθεσίας τη διαφάνεια στη χρηματοδότηση πολιτικών, υποψηφίων βουλευτών και πολιτικών κομμάτων, όχι μόνο κατά τις προεκλογικές περιόδους αλλά και γενικότερα.

Είναι φανερό ότι τα πλείστα από όσα αναφέρονται στην έκθεση ενδιαφέρουν και εμάς. Ιδιαίτερα όσα σχετίζονται με τη χρηματοδότηση των κομμάτων και των πολιτικών.

lamptsis.p@cytanel.com.cy

Ο ατλαντικός μας εταίρος και η Κυπριακή Δημοκρατία

Του ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΡΟΥΝΑΣ

Εδώ να χαιρετήσουμε και τον διορισμό της κυρίας Karen L. Enstrom ως περιφερειακής συντονίστριας στο Στέιτ Ντιπάρτμεντ για θέματα ενέργειας με έδρα μάλιστα την Κύπρο.

Η αστάθεια που επικρατεί στην περιοχή μετά την έναρξη του φαινομένου της αραβικής άνοιξης είναι κάτι που ενδιαφέρει και ταυτόχρονα ανησυχεί και τις δύο χώρες. Τα τραγικά και καταδικαστέα γεγονότα της Βεγγάζης (δολοφονία του εκεί Αμερικανού πρέσβη) έρχονται να προβληματίσουν όλους μας για το πως τα που μπορούμε να οδηγηθούμε οι γεωτονικές μας χώρες. Η επιλογή των ΗΠΑ για μια στρατιωτική επέμβαση στη Συρία συγκλίνει με τη θέση της ΚΔ για πολιτική και όχι στρατιωτική λύση. Είναι νομίμως πλέον φανερό ότι η ανεξέλεγκτη υποστήριξη και διοχέτευση όπλων στις αντικαθεστωτικές ομάδες της Συρίας αποτελεί μία επικίνδυνη πολιτική. Ο κίνδυνος οι σαλαφίτες και οι τζιχαντιστές να καταστούν ρυθμιστές της επόμενης μέρας είναι ορατός. Πέραν του φαινομένου της αραβικής άνοιξης η ανάπτυξη του ιρανικού πυρηνικού προγράμματος τείνει να οδηγήσει σε νέα ανάφλεξη την περιοχή. Τόσο η απόκτηση πυρηνικών όπλων από το Ιράν όσο και ένα στρατιωτικό πλήγμα κατά του Ιράν, θα οδηγήσουν σε αποσταθεροποίηση της περιοχής. ΚΔ και ΗΠΑ θα μπορούσαν να αναζητήσουν, και υπάρχουν, κοινές δράσεις για την αντιμετώπιση και των δύο ενδεχομένων. Παράλληλα με τα πιο πάνω οι δύο χώρες κινούνται ήδη μαζί στο ζήτημα της αντιμετώπισης της σύγχρονης πειρατείας. Οι ΗΠΑ ως παγκόσμια υπερδύναμη και η ΚΔ ως μεγάλη ναυτιλιακή δύναμη επιθυμούν και εργάζονται στο μέτρο των δυνατοτήτων της η κάθε μία χώρα, αλλά και από κοινού, για την αντιμετώπιση αυτού του φαινομένου. Υπάρχουν δυνατότητες για περαιτέρω συνεργασία και στον τομέα αυτό πέραν της σχετικής συμφωνίας που έχει ήδη υπογραφεί.

Η ΚΔ ως προεδρεύουσα χώρα του συμβουλίου της Ε.Ε. σήμερα αλλά και ως απλό μέλος αύριο μπορεί επίσης να συνεισφέρει στην ανάπτυξη των σχέσεων ΗΠΑ-Ε.Ε. Να σημειωθεί ότι ακόμα και η κυβέρνηση Χριστόφια παρά τις γνωστές επιφυλάξεις της για το ΝΑΤΟ στήριξε τη στρατηγική συνεργασία Ε.Ε.-ΝΑΤΟ. Εκτιμάται ότι ενδεχόμενη ανάδειξη στην κυπριακή προεδρία με τη στήριξη ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ (πιθανώς και του ΕΥΡΩΚΟ) του κ. Ν. Αναστασιάδη θα δημιουργήσει μία νέα δυναμική στις ανύπαρκτες σήμερα σχέσεις ΚΔ-ΝΑΤΟ κάτι στο οποίο ο νέος Αμερικανός πρέσβης είναι σε θέση να συνεισφέρει λόγω των

προηγούμενων του εμπειριών. Οι ΗΠΑ μπορούν να αποτελέσουν σημαντικό εμπλεκόμενο εταίρο της ΚΔ. Επίσης, δυνατότα να συνεισφέρουν με επενδύσεις στον ενεργειακό αλλά και στους άλλους τομείς να συμβάλουν στην επανεκκίνηση της κυπριακής οικονομίας.

Τέλος, σε ό, τι αφορά το Κυπριακό οι σχέσεις των δύο χωρών ευρισκονται πλέον στη φάση της ωριμότητας. Οι ΗΠΑ αναγνωρίζουν ότι η ύπαρξη της ΚΔ ενισχύει τα συμφέροντά τους στην περιοχή και καμία λύση δεν μπορεί να επιβληθεί απ' έξω στον κυπριακό λαό. Ταυτόχρονα και η ΚΔ έπαψε να ανεπιδοκμήσει τις ΗΠΑ (κυβέρνηση η κογκρέσο) να εξαναγκάσουν την Τουρκία να δεχθεί μία λύση πιο κοντά στις δικές μας προδιαγραφές. Δυστυχώς, τα κοινά συμφέροντα ΗΠΑ - Τουρκίας δεν επιτρέπουν τέτοιες πρωτοβουλίες. Παρόλα αυτά όπως εξηγήσαμε πιο πάνω τα κοινά συμφέροντα ΚΔ και ΗΠΑ είναι εξίσου σημαντικά. Καλωσορίζουμε τον κ. Koening στην Κύπρο και ελπίζουμε να εργαστεί με επιτυχία για την πρόωψή τους.

Ο κ. Πέτρος Ζαρούνας είναι διεθνολόγος και πρόεδρος της επιτροπής διεθνών σχέσεων του Δημοκρατικού Κόμματος.

«Εν περνούμε καλά;»

Του ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΛΥΔΡΟΥ

Ο τίτλος είναι δανεικός. Η φράση-απορία «εν περνούμε καλά;» υπήρξε μία εκ των κορυφαίων τοποθετήσεων του αξιωματικού Σπύρου Κυπριανού, όταν του γινόταν επίθεση για την κατάσταση της οικονομίας, σκάνδαλα και για το γεγονός ότι το Κυπριακό δεν προχωρούσε. Σε οικογενειακές ή φιλικές συγκεντρώσεις των μεγάλων ατάκες όπως αυτή είχαν την τιμητική τους κυρίως σε περιόδους ξεγνοιασιάς και λέγονταν για να καταδείξουν με εύθυμο τρόπο τη γενικότερη νοοτροπία της κυπριακής κοινωνίας.

Σ' αυτή τη λογική του βολέματος κτίστηκαν η διακυβέρνηση και η κυπριακή κοινωνία. Αυτή η λογική ότι δηλαδή είναι πιο σημαντικό να περνάμε καλά από το να κάνουμε το σωστό ή το λογικό αλλά και ότι μην κάνοντας το σωστό θα μπορούσαμε να συνεχίσουμε να περνάμε καλά, αγνοώντας τα πασιφάνες, ότι δηλαδή δεν μπορείς συνεχώς να ξεδεύεις πολύ περισσότερα απ' όσα τρώς, είναι αυτό που κατά κύριο ρόλο μας έφερε εδώ όπου βρισκόμαστε σήμερα. Μαζί βέβαια με τις υπερβολές, την κουτοπονηρία, την ανεμελιά, την προχειρότητα, ενίοτε και τη διαφθορά που ήταν μέρος βέβαια ή και αποτέλεσμά της.

Οι πολιτικοί πολιτεύτηκαν με τρόπο που δημιουργούσε συνθήκες εξάρτησης των πολιτών από αυτούς, προωθούσε την πολιτική του βολέματος. Στην δημόσιο τομέα

Η αμίμητη ατάκα του αξιωματικού Σπύρου και η νοοτροπία που έφερε την Τρόικα στην Κύπρο

μπήκαν κατά συρροή άτομα με μόνη προπόθεση της απαραίτητες γνωριμίες. Ως αποτέλεσμα, ο δημόσιος τομέας έγινε περισσότερο οργανισμός εξυπηρέτησης κομματικών συμφερόντων παρά της κοινωνίας. Σ' αυτά τα άτομα λόγω και της επαφής με την εξουσία δόθηκαν υπέρμετρα προνόμια. Η ΑΤΑ, οι προσαυξήσεις, αυξήσεις οι οποίες δεν είχαν να κάνουν με την παραγωγικότητα ή τουλάχιστον την κατάσταση της οικονομίας. Η δε νομιμότητα που απολάμβαναν επέτεινε τη μη παραγωγικότητα. Κανένας από τους πολιτικούς που σήμερα φωνάζουν για την κατάσταση της οικονομίας δεν αντέδρασε σε προσλήψεις, θέσπιση επιδομάτων, αυξήσεις μισθών ή συντάξεων. Αντίθετα, αναλόγονταν σε αντιπαραθέσεις του ποιος θα δώσει τα περισσότερα. Η εκάστοτε αντιπολίτευση ήθελε και έταξε, εφόσον εκλεγόταν, περισσότερες ακόμα παροχές και η κυβέρνηση ξόδευε περισσότερα για να διδί περισσότερα.

Και στη λογική του «εν περνούμε καλά;» και του βολέματος προσαρμόστηκε και ο κό-

σμος. Έγινε μέρος του συστήματος, εντάχθηκε ως κόμμα και έμαθε να κινείται πλίστοι τους, παίρνοντας το δικό του μερίδιο από την πίτα που θεωρούσε ότι δικαιωματικά του ανήκε. Είτε αυτό σήμαινε κομματικό πόστο, είτε θέση στο δημόσιο, είτε άλλες ευκολύνσεις. Με την ματιά στην οικονομία και τους ηθικούς κανόνες, υπό το βάρος του ατομικού συμφέροντος, συρρικνωμένοι. Παρανομώντας με την αίσθηση του δικαίου, επειδή όλοι έκλεβαν ή διότι «υπάρχουν άλλοι που κλέβουν πολύ περισσότερα». Ζητούσε και έπαυρε περισσότερες προσλήψεις στο δημόσιο, σκανδαλώδεις μισθούς, υπερωρίες χωρίς αντίκρισμα, τεράστια εφάπαξ και συντάξεις. Και αντέδρασε μόνο όταν συνειδητοποίησε ότι αυτό του πάρτι επηρέαζε πλέον τον ίδιο.

Μέσα στο πλαίσιο πελατειακής σχέσης, της εξαγοράς ψήφου, του εξευτελισμού της έννοιας της ιδίας της πολιτικής αλλά και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, όλοι κέρδιζαν (ή τουλάχιστον έτσι νόμιζαν) πλέον την μακροπρόθεσμη ευημερία της χώρας. Οι πολιτικοί (πέραν όλων των άλλων) ψήφους και ο κόσμος προνόμια και «δικαιολύνσεις». Και όλοι μαζί περνούσαμε καλά. Ακόμα και αυτοί που κρατήθηκαν εκτός του συστήματος, επωφεληθήκαμε με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο από τη φούσκα της ανάπτυξης που είχαν φτιάξει τα δανεικά. Την οποία βαπτίσαμε οικονομικό θαύμα, άστρο, εργατι-

κόπια. Οι αγρότες, οι μικρομαγαζάτορες πουλώντας ακριβά τα προϊόντα τους, οι μικροδιοικητές καταστημάτων που πληρώνονταν τον «αέρα».

Αναμνηστικά την Τρόικα πρέπει όλοι να δούμε τις πραγματικότητες. Να ποσοτούμε θυσίες, να αλλάξουμε το σύστημα που δημιουργούσε επιδόματα, αυξήσεις μέσα από τεχνητή ανάπτυξη, και να μπορούμε σ' ένα σύστημα που θα δημιουργεί προοπτική και ελπίδα. Να κάνουμε αυτό που θα έπρεπε να είναι το προφανές – να ξεδεύουμε όσα βγάξουμε. Δεν δικαιούται κανείς να νιώθει αδικημένος. Όλοι ως συμμετοχοί και συνενοχοί σ' αυτό το φαγοπότη, είτε κρατούσαμε κουτάλακι της σούπας, είτε του γλυκού (επειδή δεν μπορούσαμε να έχουμε της σούπας), είτε απλώς παρακολουθούσαμε αυτούς που έτρωγαν, διότι έτρωγε κι ένας δικός μας βάλμα το δικό μας λιθαράκι στο να έρθει η Τρόικα. Όπως είπε και ο Σπύρος και υποθετήσαμε ως σύνολο καλά περάσαμε. Δυστυχώς για εμάς για ακόμη μία φορά αποδείχθηκε ότι η οικονομία λειτουργεί με λογική, κάτι που για χρόνια δεν κάναμε εμείς. Ήταν δεδομένο ότι κάποια στιγμή θα έρχόταν και ο λογαριασμός. Μετά από 50+ χρόνια εγκληματικής, βλαβόδους ξεγνοιασιάς ήρθε η ώρα να πάμε ταμείο. Και αυτή τη φορά όχι για ανάληψη.

polydroua@kathimerini.com.cy

Απόφοιτοι Λαντείου 1962

Συναπάντημα 50 χρόνια μετά την αποφοίτηση τους θα κάνουν οι συμμαθητές και οι συμμαθήτριες του Λαντείου Γυμνασίου Λεμεσού, του 1962.

Την Παρασκευή 21 Σεπτεμβρίου οργανώνουν συνεστίαση στο ξενοδοχείο Μιραμάρ στις 8.30 μ. μ.

Για οποιαδήποτε πληροφορία μπορούν να επικοινωνούν με τους:

Τίτο Κολώτα τηλ. 99630120 και Ανδρέα Κοράη 99899372.

Πανεπιστήμιο Κύπρου
Γραφείο Αποφοίτων

ΣΥΝΑΥΛΙΑ
ΕΥΑΝΘΙΑΣ ΡΕΜΠΟΥΤΣΙΚΑ
ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Παρασκευή 21 Σεπτεμβρίου 2012
Κέντρο Κοινωνικών Δραστηριοτήτων,
Πανεπιστημιούπολη (Α. Αγγλιτζιάς 1) Ώρα: 20:30

Εισιτήρια: €10 (προπόληση, Γραφείο Αποφοίτων, Κύριο Συμβούλιο-Συγκλήτου
"Αναστάσιος Γ. Λεβέντιος", 1ος όροφος, Πανεπιστημιούπολη, τηλ. 2289 4347), €15 στην είσοδο

ΓΝΩΜΕΣ - ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Πιστή στην παράδοση που ακολουθεί εδώ και δεκαετίες, η «Κ» φιλοξενεί άρθρα, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχουν δημοσιευτεί σε άλλα έντυπα. Θερμή παράκληση προς τους αρθρογράφους μας να αποφεύγουν τα μεγάλα κείμενα. Άρθρα να αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση info@kathimerini.com.cy

Θερμή παράκληση προς τους επιστολογράφους μας να περιορίζουν το κείμενο στις 350 λέξεις. Ανώνημες επιστολές δεν θα δημοσιεύονται. Επιστολές να αποστέλλονται στην πλ. διεύθυνση info@kathimerini.com.cy

Ρητορεία και αλλαγή

Του ΛΑΡΚΟΥ ΛΑΡΚΟΥ

Η ομιλοποίηση, η ρητορική νίκη και οι υπερβολές χαρακτηρίζουν συχνά τον καθημερινό πολιτικό λόγο στην πατρίδα μας. Δεν χρειάζεται να παραθέσουμε σχετικά αποσπάσματα, μόνο μια ματιά στην καθημερινή επικαιριότητα αρκεί. Καταναλώνουμε πολύ μεγαλύτερη ρητορεία από αυτήν που συχνά μπορούμε να καταναλώσουμε. Στην πραγματική πολιτική διαπάλη, όμως, ελάχιστοι σημασία έχει η καταγγελία ή η ρητορική κατατροπώση των εχθρών. Μετρά η πρόταση, τα εφικτά σχέδια, οι συμμαχίες, για να αλλάξουμε τα πράγματα ή να λύσουμε προβλήματα. Μετρά μόνο το αποτέλεσμα, όχι η πρόθεση ή η διακήρυξη.

Είναι όμως αξιοπρόσεκτο ότι η κοινωνία μας έχει εκπαίδευσει στην κατανάλωση ρητορείας, δεν αντιδρά σε αυτή την ατέλειμη διεκυστική με την κενολογία και την αναποτελεσματικότητα. Αυτή είναι μια σαφής ένδειξη αδυναμίας προσαρμογής στα νέα δεδομένα, γιατί η επιφανειακή ρητορεία και η επίκληση στην ιδιαιτερότητα της Κύπρου δεν οδηγούν στην αλλαγή. Συχνά οδηγούν σε επαναλήψεις, σε τυποποιημένα σχήματα που δεν βοηθούν την κοινή γνώμη να διαμορφώσει μια πιο σύνθετη σκέψη και έτσι να απαλλαγεί από τα στερεότυπα που οδηγούν στην ακινοσία και την περικαρράκωση.

Η ενίσχυση της δυνατότητας της Κύπρου να επιτυγχάνει στόχους στο διεθνές περιβάλλον

συνδέεται με το σύγχρονο κράτος, την παιδεία, την τεχνολογία, τις επενδύσεις, τις ιδέες που προτείνουμε για ευρύτερες, υπερεθνικές δράσεις, το ενδιαφέρον για τη δραστηριότητα άλλων. Η καθημερινή επιστροφή στον παρωχημένο λόγο και τα σχήματα της ακινοσίας αποτελούν βασικό εμπόδιο στον εκσυγχρονισμό της κοινωνίας μας και στην ορθολογική διαχείριση κεντρικών προβλημάτων της Κύπρου. Νέα σελίδα μπορεί να προκύψει αν ενσωματώσουμε στην πρακτική μας στο υπερεθνικό περιβάλλον που με τη θέλησή μας συμμετέχουμε, να ενσωματώσουμε την αντίληψη ότι η συνδιαμόρφωση της πολιτικής εξέλιξης της Ε.Ε. είναι καθημερινό ενδιαφέρον μιας κοινωνίας με στόχους.

Η οικονομική κρίση έχει αλλάξει την ατζέντα της κυπριακής κοινωνίας. Το Κυπριακό και οι κίνδυνοι από τη μονιμοποίηση της δικτοκρατίας διαμορφώνουν, επίσης, μία κυρίαρχη θεματολογία. Και τα δύο μαζί ζητήματα συγκλίνουν, συχνά είναι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος. Χρειάζεται να τα αντιμετωπίσουμε με συνέπεια και σοβαρότητα για να θέσουμε την πατρίδα μας σε νέα τροχιά.

Μία κοινωνία που διαμορφώνει την ισχύ της πάνω στην στρατηγική της ελευθερίας, του εκσυγχρονισμού, του ορθολογισμού, της ανάπτυξης είναι εκείνη η επιλογή που μπορεί να οικοδομηθεί και διαφορετική πορεία για την Κύπρο.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Οι ανελέητοι αριθμοί

Του ΓΙΩΡΓΓΟΥ ΗΛΙΑΔΗ

Με την εξαγγελία και της υποψηφιότητας Μαλά για την Προεδρία μπήκαμε για τα καλά σε προεκλογική περίοδο. Οι υποψήφιοι, τα κόμματα που τους υποστηρίζουν, άνοιξαν τα εκλογικά τους σουπερμάρκετ και εκθέτουν την πραγματία τους. Μια ιδιαιτερία εκλογολόγων, τεχνοκρατών της κοινής γνώμης, προπαγανδιστών και δημοσκοπών, μελετούν, αναλύουν και διατάζουν: «Κυρίαρχο θέμα η οικονομία. Εκεί να επικεντρωθείτε». Και εκεί επικεντρώνονται. Και μας αραδιάζουν αριθμούς, ποσοστά, προβλέψεις για τα χάλια της οικονομίας μας. Άλλος μας λέει ότι φταίει οι τράπεζες, άλλος η παγκόσμια οικονομική κρίση, άλλος η διαχείριση της οικονομίας από την κυβέρνηση. Και ακούμε συνεχώς αριθμούς. Όμως, άλλο είναι το κυρίαρχο θέμα. Το κυρίαρχο ερώτημα που ζητά απάντηση: —Θα επιβιώσει ο Ελληνισμός στην Κύπρο;

Αυτό είναι το μέγα θέμα —όχι η Οικονομία— χωρίς να υποτιμώ, βεβαίως, το πρόβλημα. Και ως μη ξενόμας ότι ο λαός μας και άλλοτε πέρασε τεράστιες φτώχειες, τεράστιες κακουχίες και τις ξεπέρασε. Και μπορεί μικρά να είναι τα μέτρα που θα μας επιβάλει η Τρόικα, όμως θανάσιμα θα είναι εκείνα των Τούρκων για αφελήνισμο της Κύπρου.

Κι επειδή όλοι μας αραδιάζουν αριθμούς για την οικονομία, με αριθμούς θα απαντήσω και εγώ, για την επιβίωση του Ελληνισμού. Άλλωστε, οι αριθμοί είναι το τελευταίο καταφύγιο της αλήθειας.

Υπάρχει κανείς που αμφιβάλλει ότι τελικός στόχος των Τούρκων είναι η κατάληψη και ο έλεγχος ολόκληρης της Κύπρου; Και ότι θα δεχτούν ένα σχέδιο μόνο εφσον οδηγήσει στον τελικό τους στόχο.

Υπάρχει κανείς που αμφιβάλλει ή αμφισβητεί το γεγονός ότι οι Τούρκοι ποτέ δεν σεβάστηκαν διεθνείς συνθήκες που υπέγραψαν; Ήρθε η Τουρκία τη Συνθήκη της Λοζάνης, με την οποία παρατίθηκε «παντός τίτλου και δικαιώματος» επί της νήσου Κύπρου; Που την υποχρέωνε, σε όλη την επικράτεια της, «να προστατεύει τη ζωή και την ελευθερία των μειονοτήτων» και να τους «εξασφαλίζει ίση μεταχείριση και ίδιες ευχούσιες» με τους άλλους Τούρκους υπηκόους;

Αλλά ως πιάμε στους ανελέητους αριθμούς: Το 1914 υπήρχαν στην τουρκική επικράτεια 2.500.000 Έλληνες με 3.200 σχολεία. Το 1918 περιορίστηκαν σε 1.010.000 με 652 σχολεία. Το 1982 δεν υπήρχαν παρά 7.000 Έλληνες. Στην Ήβρο και την Τένεδος ζούσαν το 1934, 7.500 και 3.000 Έλληνες αντίστοιχα. Σήμερα μερικές δεκάδες.

Πώς πέτυχαν αυτό το δημογραφικό «θαύμα» οι Τούρκοι είναι πασιγνωστό: Οι αριθμοί φωνάζουν πιο δυνατά και από τους μουτζινάδες της τουρκικής προπαγάνδας.

1915-1918: Σφαγή 1.500.000 Αρμενίων...
1922: Σερζιζμα 1.000.000 Ελλήνων...
1925: Εξόντωση 1.500.000 Κούρδων...
1936: Σφαγή 60.000 Κούρδων...
1955: Πογκρόμ κατά των Ελλήνων της Πόλης...
1964: Απέλαση 12.000 Ελλήνων...

Αλλά και πάρα πέρα. Πόσοι ζούσαν στην Κερπασία το 1974 και πόσοι σήμερα; 15.000 κάλυπτε η Συμφωνία της Βιέννης που υπέγραψαν. Σήμερα μόλις υπάρχουν 300. Η μπίπας δεν γνωρίζουμε πώς προσάρτησαν την Αλεξανδρέτιδα.

Τώρα η όλη όψη του νομίματος. Στη Δυτική Θράκη ζούσαν το 1934, 106.000 Τούρκοι, που είχαν 80 σχολεία. Το 1982 ζούσαν 130.000 Τούρκοι, με 297 Δημοτικά σχολεία, 2 Γυμνάσια και 2 Ιερατικές Σχολές για μουσουλμάνους... και βγάζουν και 2 βουλευτές στην ελληνική Βουλή. Το 2011 ο τουρκικός πληθυσμός ξεπέρασε τις 150.000.

Αυτά λένε οι ανελέητοι αριθμοί, που διαμορφώνονται από την τουρκική τακτική. Και αν καταλαβαίνουμε τι σημαίνει η σύνταξη στα 65 και αντιδρούμε με τόσο δυναμισμό και δεν καταλαβαίνουμε πού μας οδηγούν οι Τούρκοι, τότε είμαστε άδικοι της τύχης μας. Τότε είμαστε η τελευταία γενιά του Ελληνισμού στην Κύπρο.

Εφπνοκαυμένοι και ανήσυχτοι, καταπονημένοι και ακαταπόστοι, ενδιαφερόμενοι και αδιάφοροι οφειλουν επιπέλους να αντιληφθούν, ότι ο Ελληνισμός στην Κύπρο κινδυνεύει με αφανισμό και προς αυτό τον ορατό κίνδυνο πρέπει να στραφούμε και να επικεντρωθούμε. Όλα τα άλλα πρέπει να είναι θεραπευτικές της εθνικής μας προοπτικές.

Η ρευστότητα δεν αρκεί

Του ΝΟΥΡΙΑ ΕΡΟΥΜΠΙΝΙ

Οι αγορές σημειώνουν άνοδο από τον Ιούλιο ευελπιστώντας πως δεν θα επιδεινωθεί η παγκόσμια οικονομική και γεωπολιτική κατάσταση ή πως αν επιδεινωθεί οι κεντρικές τράπεζες θα πετύχουν να στηρίξουν τις οικονομίες και τις αγορές με νέους γύρους ρευστότητας και ποσοτικών χαλάφωσων. Κι έτσι όχι μόνον οι καλές ειδήσεις αλλά ακόμη και οι κακές προκαλούσαν άνοδο στις αγορές καθώς ενίσχυαν την πιθανότητα παρέμβασης από τους κεντρικούς τραπεζίτες Μπεν Μπερνάνκι της Federal Reserve και Μάριο Ντράγκι της ΕΚΤ. Ωστόσο, οι αγορές που σημειώνουν άνοδο σε καλές και κακές ειδήσεις δεν είναι σταθερές. Στην Ευρωζώνη η απόφαση της ΕΚΤ να προσφέρει στήριξη με απεριόριστες αγορές ομολόγων των υπερχρεωμένων χωρών προκάλεσε ευφορία. Αλλά στην πραγματικότητα απλώς προσφέρει κρέμα στους πολιτικούς για να εφαρμόσουν τα σκληρά μέτρα που χρειάζονται για την αντιμετώπιση της κρίσης. Βαθαίνει, άλλωστε, η ύφεση εξαιτίας της λιτότητας και των υπερβολικά αυστηρών όρων στην παροχή πίστωσης. Και στο μεταξύ η θέσπιση τραπεζικής ένωσης, η δημοσιονομική ένωση και η οικονομική ένωση με παράλληλη εφαρμογή μακροοικονομικών πολιτικών που τονώνουν την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα θα είναι ιδιαίτερα δύσκολη. Σε ό,τι αφορά τις αγορές ομολόγων, τα γερμάνια της νομισματικής πολιτικής, η Bundesbank και ορισμένες άλλες κεντρικές τράπεζες άσκησαν πιέσεις για να επιβληθούν αυστηρότερα όροι σε όσες χώρες επιφλεθθούν από τις αγορές ομολόγων και ίσως ανακαλέσουν τη στήριξη τους αν δεν πληρούνται τα αυστηρά κριτήρια. Επιπλέον, η Ελλάδα ενδέχεται να εγκαταλείψει την Ευρωζώνη το 2013 προτού οχυρωθούν επαρκώς η Ισπανία και η Ιταλία. Η Ισπανία έχει εισέλθει όπως η Ελλάδα σε ένα υφεστικό σπειρισμό και ενδέχεται να χρειαστεί πλήρες πακέτο στήρι-

Αν δεν συνοδευθεί με αναπτυξιακά μέτρα, η ενιαία αγορά της Ευρωζώνης θα καταστραφεί

νομίας καθώς αναβάλλονται οι μεταρρυθμίσεις που στοχεύουν στη μείωση της αποαίτησης και την αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης. Στο μεταξύ, η πρόσφατη επιβράδυνση της ανάπτυξης στις αναδυόμενες αγορές δεν είναι μόνον απόρροια του οικονομικού κύκλου, αλλά οφείλεται και σε διαρθρωτικά αίτια. Αναλόγως προβλεπτική είναι η κατάσταση στο γεωπολιτικό επίπεδο. Στην καρδιά του προβλήματος βρίσκονται οι αναποτελεσματικές και ανίσχυρες πολιτικές ηγεσίες. Τόσο οι αναδυόμενες αγορές όσο και οι προηγμένες οικονομίες οδεύουν προς μια σύγκρουση με τον τοίχο. Οι πολιτικοί μπορούν είτε να συγκροτήσουν με τον τοίχο είτε να επιδείξουν την ηγετική ισχύ και το όραμα που απαιτείται για να τον διαλύσουν με ασφάλεια.

Οικονομολόγος, το άρθρο δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα www.project-syndicate.org

Η διαχείριση της αστάθειας γύρω από την Κύπρο

Του ΑΝΔΡΕΑ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ

Αναμφίβολα το σημερινό περιφερειακό περιβάλλον είναι παρακάτω. Οι προεκτάσεις της Αραβικής Άνοιξης δεν έχουν ακόμα διαφανεί ξεκάθαρα. Στη σημερινή συγκυρία η κρίση στη Συρία προκαλεί τεράστιες αναταράξεις οι οποίες προεκτείνονται πέραν των γεωγραφικών ορίων της χώρας. Έτσι, μεταξύ άλλων, τίθεται και θέμα επανακατάληψης των συρρών στην περιοχή. Μία τέτοια εξέλιξη θα επιβραδύνσει τον ανταγωνισμό για τον έλεγχο πηγών ενέργειας και εμπορικών οδών. Όλα αυτά σε συνδυασμό με την αστάθεια που παρατηρείται δημιουργούν ένα εκρηκτικό μείγμα.

Το όλο κλίμα οξύνεται περαιτέρω από τη διαμάχη για το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν και τις αντιδράσεις που παρατηρούνται κυρίως από το Ισραήλ και τις ΗΠΑ. Η κατάσταση αυτή επιτείνει πολιτικές, στρατηγικές αλλά και οικονομικές προεκτάσεις. Σε μία πολύ δύσκολη περίοδο για τη διεθνή οικονομία οι αντιπαραθέσεις και οι τριβές των εμπλεκόμενων μερών, περιλαμβανομένων και των οικονομικών κυρώσεων, δυσχεραίνουν το όλο κλίμα ακόμη περισσότερο.

Από πλευράς της η Τουρκία στοχεύει να έχει ένα ηγεμονικό ρόλο στην περιοχή. Επιθυμεί, επίσης, να θεωρείται ως καθοριστικός παίκτης στη διεθνή σκακιέρα. Τα νέα ενεργειακά δεδομένα στην ανατολική Μεσόγειο, όπως αυτά διαμορφώνονται από τις γεωπολιτικές εξελίξεις, δεν αφήνουν την Τουρκία αδιάφορη, η αντίδραση της οποίας πρέπει να συνηγορηθεί. Η Άγκυρα δεν αναγνωρίζει την Κυπριακή Δημοκρατία ούτε την Αποκλειστική της Οικονομική Ζώνη. Αυτό σε συνδυασμό με τη συνεχιζόμενη εκκρεμότητα στο Κυπριακό δημιουργούν επιπρόσθετα προβλήματα για την ασφάλεια και τη σταθερότητα στην ευρύτερη περιοχή.

Η Τουρκία αντιμετωπίζει όμως σοβαρά εσωτερικά προβλήματα. Μεταξύ άλλων, το κουρδικό ζήτημα έλκει αναζωπυρωθεί και η έξαρση της βίας και οι στρατιωτικές απειλές της τελευταίας διάστημα δεν είναι μεμονωμένα συμβάντα. Πέραν τούτου η τουρκική εμπλοκή στη συριακή κρίση δημιουργεί νέα δεδομένα. Έχει ήδη σημειωθεί από πολλούς διπλωμάτες και παρατηρητές ότι η προ πολλού εξαγγελθείσα πολιτική για μηδενικά προβλήματα με τις γειτονικές της χώρες έχει αποτύχει.

Για την Κύπρο η μεγάλη ενεργειακή πρόκληση επιτείνει πολλές διαστάσεις. Δεν είναι μόνο θέμα διαθεσιμότητας και των οικονομικών ωφελωμάτων που θα προκύψουν. Πάνω απ' όλα είναι θέμα στρατηγικών επιλογών. Εν ολίγοις η επιλογή των εταιρειών, των χωρών αλλά και τα

ευρύτερα δίκτυα συνεργασίας είναι υψίστης σημασίας. Διάφοροι ξένοι παρατηρητές έχουν διατυπώσει την εκτίμηση ότι χωρίς τη λύση του Κυπριακού ενδεχομένως η αξιοποίηση όλων των ενεργειακών κοιτασμάτων εντός της Κυπριακής ΑΟΖ να είναι πολύ δύσκολη. Η Κύπρος καλείται να διαχειρισθεί αυτό το σύνθετο περιβάλλον, με ζητούμενο την αποτελεσματικότητα του κράτους στην αντιμετώπιση των ποικιλομορφών προκλήσεων. Μεταξύ άλλων, θα πρέπει να υπάρξει προγραμματισμός για διάφορα σενάρια.

Όλα αυτά λαμβάνουν χώρα σε μια περίοδο κατά την οποία η Κύπρος αντιμετωπίζει πολύ σοβαρά οικονομικά προβλήματα: η έκθεση του τραπεζικού τομέα στην ελληνική οικονομία, διαρθρωτικά δημοσιονομικά προβλήματα, τα ροκάνισμα της ανταγωνιστικότητας των πλειστον τομέων, το αναποτελεσματικό κράτος και ούτω καθ' εξής. Ταυτόχρονα, εξακολουθεί να διαιωνίζεται η κρίση στην Ευρωζώνη με πολύ σοβαρές συνέπειες, τόσο για την ελληνική όσο και για την κυπριακή οικονομία που είναι συνδεδεμένες.

Δεν μπορούμε επίσης να αγνοούμε τα δημιουργημένα δεδομένα και τα μεταναστευτικά ρεύματα. Λαμβάνοντας υπ' όψιν τη γεωγραφική θέση της Κύπρου οι παράγοντες καθίστανται πολύ σημαντικοί. Άλλωστε, η δημογραφία και η γεωγραφία επιπλέον καθοριστικά σημαντικούς παράγοντες στην πολιτική και τις διεθνείς σχέσεις.

Το κυπριακό κράτος αποδεικνύεται αναποτελεσματικό σε μια καθοριστική στιγμή. Πέραν των ζητημάτων υψηλής πολιτικής ο απλός πολίτης βιώνει τις μαύρες τρύπες της καθημερινότητας. Τα ενεργειακά επιδόματα σε Τουρκοκύπριους και σε κοινοτικούς ανεξαρτήτως κριτηρίων, τα επιδόματα για πολιτικούς πρόσφυγες τρίτων χωρών, οι πολυάριθμες στρεβλώσεις, καθώς και η θεομοβητημένη ανισότητα στην εξωτερική Κύπρο είναι ανάμεσα στους παράγοντες που επιδεινώνουν τα ήδη ζοφερά δεδομένα.

Για να μπορούμε να επιβιώσει η Κύπρος αλλά και να έχει ρόλο στην ευρύτερη της περιοχή καλείται να προωθήσει με υπεράσπιση. Θα απαιτηθεί η αναβάθμιση του επιπέδου του δημόσιου βίου, ο παραμερισμός του λαϊκισμού, η σοβαρότητα και η επιστροφή στις επιστημονικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις.

Ο κ. Ανδρέας Θεοφάνους είναι καθηγητής Πολιτικής Οικονομίας και πρόεδρος του Κέντρου Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων του Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

Η κλίκα, η «ανάπτυξη» και τα αρνιά

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Καλωσορίσατε, καλωσορίσατε στον πραγματικό κόσμο της Ε.Ε., της δυτικής οικονομίας, του ευρώ και του σύγχρονου κόσμου. Το να είσαι μέλος αυτού του κλαμπ απαιτεί θυσίες και πάνω απ' όλα επιβάλλεται να ξέρεις πού πατάς, τι κάνεις και πού πας. Επιβάλλεται να έχεις το γνώθι σαυτόν. Να γνωρίζεις τις δυνατότητες και τις δυνατότητες σου. Διαφορετικά είτε θα σε πετάξουν έξω με κλωτσιές είτε θα σε γονατίσουν, θα σου αλλάξουν συνήθειες, θα σε «συμμορφώσουν» και τότε ίσως θα σε σεβαστούν και θα σε αποδεχτούν ως όμοιο τους. Ως ισότιμο μέλος του κλαμπ.

Το τι εφορεύεις πρέπει να συνάδει με αυτά που παράγεις, με αυτά που εισπράτεις. Εμείς μέχρι σήμερα, στη Νήσο των Αγίων, τρώγαμε, κάναμε πάμπι, περνούσαμε ωραία... αλλά με δανεικά. Κάθε χρόνο η Νήσος των Αγίων (και της κλίκας) είχε ελλειμματικό προϋπολογισμό. Δανειζόμαστε κανένα δισεκατομμύριο για να τα βγάλουμε πέρα. Και λέγαμε, «αύριο κάνουμε διόρθωση. Αύριο προχωράμε σε αναδιάρθρωση του κρατικού τομέα. Αύριο παίρνουμε πιο αυστηρά μέτρα για την επιοπεία των τραπεζών. Αύριο και αύριο». Το «αύριο» όμως τελείωσε, όπως φαίνεται.

Στο μεταξύ τρώγαμε και χορεύαμε. Τα κόμματα συνέχιζαν τη διόγκωση του κρατικού τομέα και κατά συνέπεια του κρατικού μισθολογίου. Οι τράπεζες συνέχιζαν την ασουδία, την απλυσία και την εξυπηρέτηση της «κλίκας». Και για να μην τους ενοχλεί κανείς, κόμματα και τράπεζες, δημιουργήσαν την επίπλαστη ανάπτυξη. Οικονομικά, τουριστικά, χρηματοοικονομικά. Τα πάντα στον αέρα.

Η οικοδομική τάχατος ανάπτυξη με τη βοήθεια των Νομοθετών, έτσι ώστε να υπάρχουν χιλιάδες περιχλωμένα οικοπέδα με αποτέλεσμα η προσφορά να είναι πάντοτε πολύ μικρότερη από τη ζήτηση.

Η τουριστική, η οποία λειτουργούσε αρχικά από μόνιμη της, παρέμεινε στα πλαίσια της «αρχαϊκής» με αποτέλεσμα εν τέλει 2012

να μην υπάρχει ούτε και μία μαρίνα, ούτε και μία συγκροτημένη ανάπτυξη και σωστή τουριστική διαχείριση (σκεφτείτε μόνο το πιο απλό, ότι ακόμη και εφές με τόσο κρίση υπάρχουν τουριστικά καταλύματα που πουλάνε το φραπέ 5 ευρώ και μισό λίτρο εμφιαλωμένο νερό δύο και 2,5 ευρώ και μετά θυμίζουμε με τους Άγγλους που μας γράφουν πρωτοσέλιδα «Don't fly to Cyprus»).

Η χρηματοοικονομική δόθηκε ανάπτυξη βα-

Μπαίνουμε σε ένα κυκεώνα όπου το τέλος του θα επιτρέψει 10ήμερες διακοπές πολυτελείας στην Κύπρο με 400 ευρώ και με μερικές τραπεζούλες και να αλλάζουμε τα «τσιεκκία» των συνταξιούχων...

ίστηκε σε μία, δύο κλίκες, τραπεζιτών, δικηγόρων και λογιστών, που «έπασαν την καλή» μετά την πτώση της ΕΣΣΔ που επέφερε την ανάγκη για ένα κέντρο διακίνησης και μεταφοράς δισεκατομμυρίων δολαρίων.

Σκεφτείτε. Τι υπάρχει συγκροτημένο σε αυτή τη χώρα; Ποιος τομέας λειτουργεί άψογα; Αν εξαίρεσουμε μερικές βιομηχανίες φαρμάκων; Σκεφτείτε. Τι παράγουμε; Τι παράγει η Κύπρος; Σκεδόν τίποτα. Ακόμη και εκείνες τις μικρές βιοτεχνίες που είχαμε τις ελπίδες (θυμάστε κύριε Βασιλείου;). Ακόμη και την γεωργικότητα την εξαλείψαμε (σκεφτείτε μόνο ότι εισάγουμε μέλι και λεμόνια πιο φθηνά από τα κυπριακά. Εισάγουμε αρνιά, ρίφια, γουρούνια και παρά το όποιο κόστος εισαγωγής είναι πολύ πιο φθηνά από τα ντόπια). Διότι το όνειρό μας, που μας πρόσφεραν, ήταν να γίνουμε όλοι μας δημόσιοι υπάλληλοι, καθηγητές και αστυνομικοί ή μικρομεσαίοι εκατομμυριούχοι με «αρχαϊκές».

Το αποτέλεσμα αυτής της καταστροφικής πορείας; Πτωχεύσαμε. Το κράτος έπνε ανάγκη για μερικά δισ., τέσσερα με πέντε μας λένε. Οι τράπεζες, από 10 έως 15 δισ., μας λένε (καλά, αυτοί ως πριν από ενάμιση χρόνο ανακοίνωναν μισό δισ. κέρδη ανά εξάμηνο). Τον τελικό λογαριασμό δεν μας τον έχουν πει ακόμη (αλήθεια, γιατί) αλλά μας δείξαν κάτι άλλο. Τι είδους μέτρα θα κληθούμε να πάρουμε, ώστε να πληρώσουμε αυτόν τον λογαριασμό.

Τα μέτρα θα παρθούν, διότι απλούστατα, μας λένε, ότι δεν έχουμε άλλη επιλογή. Αν τώρα κοπεί ολόκληρος ή ο μισός 13ος μισθός, φέτος ή του χρόνου, ολίγον διαφέρει. Σημασία έχει ότι εισπράτουμε σε μια κατάσταση χωρίς επιστροφή. Η οποία θα διαρκέσει τουλάχιστον μια δεκαετία μέχρι να δούμε, αν θα δούμε, πραγματική ανάπτυξη.

Το τέλος αυτού του κυκεώνα θα είναι μία Κύπρος, όπου ο τουρίστας θα μπορεί να απολαύσει διακοπές πολυτελείας για ένα 10ήμερο με 400 ευρώ και το «μεγαλόσχημο» χρηματοοικονομικό μας σύστημα θα περιοριστεί σε δυο, τρεις τραπεζούλες για να αλλάζουμε τα «τσιεκκία» των συνταξιούχων. Για τις μεγάλες δουλειές θα έρθουν άλλες τράπεζες... που θα εμπνέουν τουλάχιστον εμπιστοσύνη.

Καταληκτικά, εάν δεν προχωρήσουμε σε μια πλήρη αναδιάρθρωση του κράτους, των θεσμών, του οικονομικού μοντέλου και εάν δεν εγκαθιδρύσουμε πραγματικό κράτος προνοίας και δικαίου, μέλλον ως κράτος δεν έχουμε.

Υ.Γ. Για παράδειγμα, ως αρχίσαμε από το πιο απλό. Το μισθόν ή όχι οι πολιτικοί να θέσουν οροφή στις συντάξεις; Μέγιστο ποσό 2.500 ευρώ μηνιαίως. Για τον οποιοδήποτε. Δέχονται; Οι υποψήφιοι τι λένε;

tsangaris@kathimerini.com.cy

Εσκόλιασε στο www.kathimerini.com.cy

«Γιατί να σας ξαναψηφίσουμε;»

Του ΕΥΤΥΧΗ ΒΑΡΔΟΥΛΑΚΗ

Πριν από λίγες μέρες ο Economist, απευθυνόμενος στον Πρόεδρο Ομπάμα, διατύπωσε στο εξώφυλλό του το εξής από ερώτημα: «Γιατί χρειάζεστε άλλα 4 χρόνια»; Μολονότι δεν είναι εν ενεργεία Πρόεδρος και παρά το ότι ο ίδιος είναι για πρώτη φορά υποψήφιος, σε αυτό ο ερώτημα μοιάζει υποχρεωμένος να απαντήσει και ο κ. Σταύρος Μαλάς. Για τον απλούστατο λόγο ότι η υποψηφιότητά του θεωρείται ως συνέχεια της υποψηφιότητας Χριστόφια. Ο ίδιος ασφαλώς δηλώνει ανεξάρτητος και φαίνεται ότι επιθυμεί να διαμορφώσει μια αυτόνομη εικόνα, ωστόσο αυτό δεν γίνεται με πειστικό τρόπο.

Καταρχάς η υποψηφιότητα του κ. Μαλάς υπονοητέθηκε από το πώς δρομολογήθηκε. Το ΑΚΕΛ, αφού μπήκε σε κύκλους διαβουλεύσεων με άλλα κόμματα και αφού πρώτα άφηνε επί μακρόν να αιωρείται το ενδεχόμενο επανεκλογής Χριστόφια (μολονότι αυτό φαινόταν εξαιρετικά απίθανο...), κατέληξε στην υποψηφιότητα του πρώην υπουργού Υγείας μέσα σε ένα βράδυ. Την ανακοίνωση μάλιστα με απόφαση των κομματικών οργάνων, ώστε να μην μείνει καμία αμφιβολία ότι πρόκειται για στενά κομματική υποψηφιότητα! Να θυμηθούμε εδώ ότι ο κ. Κασουλίδης το 2008 ανακοίνωσε πρώτα αυτός την υποψηφιότητά του στηριζόμενος από ομάδες πολιτών και εκ των υστέρων ακολούθησε η στήριξη του ΔΗΣΥ. Ψιλά γράμματα —θα πείτε— αλλά μερικές φορές όλα έχουν την αξία τους και σίγουρα τον συμβολισμό τους... Στην περίπτωση υποψηφιότητας του κ. Μαλά, πρώτα μίλησε το ΑΚΕΛ και μετά ο υποψήφιος. Αν, μάλιστα,

συζητούσε κανείς την πιθανότητα της υποψηφιότητάς του πριν από την ανακοίνωσή της, το πιθανότερο είναι ότι θα τον κοίταζαν σαν εξωγήινο... Άρα, δεν μιλάμε για μια αναμενόμενη υποψηφιότητα ενός προσώπου πρώτης γραμμής, αλλά για εκείνον που το κόμμα εξέλεξε. Επίσης, ο τρόπος με τον οποίο το ΑΚΕΛ και ο νυν πρόεδρος Χριστόφιας χειρίστηκε την «απόσυρσή» του από τη νέα κούρσα, μοιάζει περισσότερο με «παραιτήση». Και μάλιστα με παραιτήση υπό το βάρος μιας αναπόφευκτης ήττας, καθώς τα ποσοστά δημοτικότητας και αποδοχής του Προέδρου είναι μειωμένα. Με άλλα λόγια, το μύνημα που περνάει από τον χειρισμό του κόμματος είναι ότι «το βαρύ όνομα και ιστορικός ηγέτης του κόμματος χάνει, ως τον προστατεύουμε και ως βάλουμε έναν νέο, άφθαρτο και συμπαθή να το παλέψει όπως μπορεί».

Αυτό θα μπορούσε να λειτουργήσει ως ελπιώδη υπό κάποιες προϋποθέσεις. Πρώτον ο κ. Μαλάς είχε διακριτό ατομικό πολιτικό στίγμα. Δεύτερον, να είχε μια «φρέσκια» εκλογική ατζέντα, η οποία θα διαφοροποιούνταν από του ΑΚΕΛ, αλλά και όσα ακούγονται σε κάθε εκλογική. Τρίτον, να έχει πολιτικό και επικοινωνιακό βάρος αρκετό ώστε να γίνει θέμα των εκλογών ο ίδιος και όχι ο προκατόχος του ή το κόμμα που τον στηρίζει.

Δεν μπορούμε να εκτιμήσουμε αν στην πορεία προς τις εκλογές ο κ. Μαλάς θα δείξει αυτά τα στοιχεία, όμως προς το παρόν δεν τα έχει δείξει. Αντιθέτως, φαίνεται να υπηρετεί σε «πολιτικό βάρος» έναντι εκείνων με τους οποίους συγκρίνεται. Γιατί, τόσο ο κ. Χριστόφιας όσο και η

Αναστασιάδης, λόγω του θεσμικού ρόλου τους επί μακρό χρονικό διάστημα έχουν πιο ισχυρά «προεδρικά» χαρακτηριστικά.

Όλα αυτά θα μπορούσαν να ανατραπούν μέσα από μία πραγματικά ριζοσπαστική εκστρατεία και μία πολύ προωθημένη ατομική στρατηγική. Αυτό όμως δεν συμβαίνει. Όλες του οι δημόσιες παρεμβάσεις δείχνουν έναν ευρηπτικό, σοβαρό και πρίων τόνων, ο οποίος όμως δεν κομίζει κάτι καινούργιο. Οι ομιλίες του βρίζουν χλιοειωμένων αναφορών. Ενώ θα έπρεπε να αποτελέσει στρατηγική του επιδίωξη η «αλλαγή γηπέδου» των εκλογών, μισιάζει να ακολουθεί τον «αυτόματο πλότο», ο οποίος τον οδηγεί να δώσει τη μάχη στο γηπέδο του αντιπάλου.

Για τους λόγους αυτούς, η υποψηφιότητα Μαλά εμφανίζει μια βασική στρατηγική δυσκολία. Ένας άνθρωπος χαμηλών τόνων, με περισσότερο τεχνοκρατικά παρά πολιτικά χαρακτηριστικά, καλείται να συσπειρώσει τον ΑΚΕΛικό κόσμο ώστε να μπουσ στον β' γύρο και να περσιωθεί η τιμή της παράταξης. Αν ο κ. Μαλάς και το επιτελείο του θέλουν να έχουν μια ενεργητική παρουσία σε αυτές τις εκλογές (η οποία ασφαλώς δεν μπορεί να στοχεύει απλώς στην είσοδο στο Β' γύρο), πρέπει να αλλάξουν ριζικά τη στρατηγική τους. Αλλιώς ο ίδιος θα έχει αποτελέσει μέρος μιας πολιτικής επιλογής η οποία μισιάζει να μην έχει λογική, αρχή και μέτρο, αλλά μόνο προδιαγεγραμμένο τέλος...

Σύμβουλος στρατηγικής και επικοινωνίας vardoulakis@strategie.org

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Η ώρα των κομμάτων

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Η κρίση έχει φέρει τα πάνω κάτω στο πολιτικό μας σκηνικό. Κανείς, μα κανείς, δεν θα μπορούσε να προβλέψει πριν από μερικούς μήνες πόσες σαρωτικές αλλαγές θα έφερνε στα κόμματα και τα πρόσωπα η βαθιά οικονομική κρίση που ζούμε. Πασιγνώστα πρόσφατα εξαφανίσθηκαν από το προσκήνιο και μοιάζουν να έχουν μπει για τα καλά στο χρονοτούλαπο... Τα άκρα ενισχύθηκαν θεαματικά, η ακροδεξιά έχει μια πρωτόγνωρη δυναμική και τα πάλοι ποτέ μεγάλα κόμματα κλυδωνίζονται και μικραίνουν.

Αλλάζουν όμως και οι ρόλοι. Ο Αντώνης Σαμαράς έχει αναδειχθεί εδώ και μερικούς μήνες σε ηγέτη ευθύνης που δεν μασάει τα λόγια του, παίρνει τα ρίσκα του και υ-

Χρειάζονται νέα πρόσωπα, νέες αντιλήψεις διακυβέρνησης και νέο στίγμα πολιτικής ηθικής

ποστηρίζει αυτό που θεωρεί καλό για τον τόπο. Ο Βαγγέλης Βενιζέλος μοιάζει να έχει εγκαταλείψει τον ρόλο του υπεύθυνου αστού, κεντρικού πολιτικού, για τον οποίο προμηδοτήθηκε από ένα κομμάτι του αστικού κόσμου. Οι προσωπικές του φιλοδοξίες ή ανασφάλειες τον κάνουν να αμφιταλαντεύεται επικίνδυνα και δημιουργούν πολλές ανησυχίες για τον ρόλο που θα παίξει στο άμεσο μέλλον όταν θα (ξανα)έλθει η στιγμή των αποφάσεων.

Η κρίση ανέδειξε όμως τις βαθύτερες παθογένειες των κομμάτων. Το τσουνάμι του λαϊκισμού που σάρωσε τη λογική για 30 χρόνια είχε μπερδέψει πολύ τις διαχωριστικές γραμμές και την ιδεολογική ταυτότητα των κομμάτων. Κοιτάζτε πόσο ξεκάθαρα φαίνεται τώρα αυτό. Κάποιοι συνδικαλιστές της Ν.Δ. θα μπορούσαν να ανήκουν στο ΠΑΜΕ ή τον ΣΥΡΙΖΑ. Αν διαβάσεις τις ανακοινώσεις τους, δεν μπορείς εύκολα να καταλάβεις σε ποιο αντιπολιτευτικό κόμμα ανήκουν ακριβώς. Άνετα θα περι-

μενε κανείς μια φωτογραφία του Βελουκιώτη στο γραφείο τους... Προφανώς, και δεν ήταν στη Ν.Δ. γιατί πίστευαν σε ένα κεντροδεξιό, ευρωπαϊκό, φιλελεύθερο κόμμα. Σε μια παρεούλα ένιωθαν ότι ανήκαν που τους βόλευε, προστάτευε τα προνόμιά τους, έβρισκε δουλειές για τα παιδιά τους και κάπου εκεί τελειωνε η ιστορία. Αλλά πάλι «στελέχτη» θα μπορούσε να πεις ότι εύκολα θα τα κατέτασσε ανάμεσα στους οπαδούς της Χρυσής Αυγής, ιδιαιτέρως ανήκαν που τους απομηνία της πρώιμης εποχής του κ. Σαμαρά που δεν θέλησαν να τον ακολουθήσουν στον δρόμο της ευθύνης και της λογικής.

Φαίνεται δηλαδή πια ότι οι διαχωριστικές γραμμές δεν υπήρχαν τόσο πολύ ανάμεσα στα κόμματα, όσο ανάμεσα στις δυνάμεις του λαϊκισμού, του εθνικισμού, της ακρότητος και τις φιλοευρωπαϊκές δυνάμεις του υπεύθυνου πατριωτισμού και της κοινής λογικής. Μήπως και το ΠΑΣΟΚ δεν έπεσε θύμα των δικών του οργάνων και ιδεολογικών μετώπων; Οι συνδικαλιστές του βρήκαν τον φυσικό τους χώρο στον ΣΥΡΙΖΑ. Ευτυχώς που υπάρχει ασφαλώς και η ΔΗΜΑΡ, όχι ως «δεκανίκι» κανενός, αλλά ως απάγκιο λιμάνι των ώριμων πολιτών που νιώθουν ορφανοί ανάμεσα στην ακρότητα και στις σκληρές επιλογές που επιβάλλει το Μνημόνιο.

Ποιος είναι τώρα ο κίνδυνος; Αν η Ν.Δ. από τη μία και το ΠΑΣΟΚ και η ΔΗΜΑΡ από την άλλη δεν ανασυγκροτηθούν άμεσα με νέα πρόσωπα, νέες αντιλήψεις διακυβέρνησης και νέο στίγμα πολιτικής ηθικής, η πλειοψηφία θα περάσει στην άλλη πλευρά. Πρέπει να γίνουν «καλά» κόμματα, με φρέσκους και καθαρούς ανθρώπους, όχι λινάτσες της φαυλότητας και κατεψυγμένους τηλεμαϊντανούς. Μόνο αυτό μπορεί να τα διασώσει εν όψει των δύσκολων αποφάσεων που θα κληθούν σύντομα να λάβουν. Αν δεν το κάνουν, μην αποκλείετε τίποτα, ούτε εκείνο το περίφημο σενάριο ενός παλαιού πολιτικού που λέει ότι «αν δεν αλλάξουν μυαλά τα αστικά κόμματα, κοίτα μην δεις τον ΣΥΡΙΖΑ κυβέρνηση και τη Χρυσή Αυγή αξιωματική αντιπολίτευση»...

Από την Ανοιξη στο χάος

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΟΥΡΑΝΙΔΗ**

Η Αραβική Ανοιξη τείνει να εξελιχθεί σε κόλαση όλων εκείνων που την ενεδόθησαν και στήριξαν ελπίδες σε αυτήν. Πέρα από τις εξειδικευμένες προκλήσεις που ταλανίζουν, διαδοχικά, κράτη στη Μέση Ανατολή, το μείζον ίσως πρόβλημα είναι η έλλειψη της παρουσίας κάποιων δυναμικών ισχυρών, που να μπορεί να διαχειριστεί τις νέες αναδυόμενες δυνάμεις και να ασχοληθεί με κάτι παραπάνω από την ασφάλεια της παραγωγής και της ροής του πετρελαίου σε Δύση και Ανατολή.

Η εξέλιξη είναι καινοφανής, διότι η Μέση Ανατολή καλυπτό-

Η Μέση Ανατολή εισέρχεται σε φάση ανεξαρτησίας από την επιρροή των ΗΠΑ, και για πρώτη φορά στην ιστορία αιώνων δεν φαίνεται να υπάρχει διαδοχή

ταν επί αιώνες από την ομπρέλα μιας ή περισσότερων δυνάμεων. Οι δυνάμεις αυτές διαμορφώσαν, κατά τόπους, τάξη ιθύνουσα που διαχειριζόταν το πλήθος. Προς διατήρηση του ελέγχου έκαναν χρήση διαφόρων εργαλείων, πέραν των στρατιωτικών.

Ο Οθωμανός Σουλτάνος Αμπντούλ Χαμίτ, λόγω χάρη, επεχείρησε αναβίωση του Χαλιφάτου, προκειμένου να αντιμετωπίσει τις διεσποδιστικές τάσεις που είχαν αρχίσει να εκδηλώνουν οι Βρετανοί και οι Γάλλοι στη Μέση Ανατολή. Απέτυχε, ως ήταν αναμενόμενο, αλλά υπήρξε διαδοχή.

Η Βρετανία, η Γαλλία και η Ιταλία εγκαθίδρυσαν στη συνέχεια ή στήριξαν βασιλεία. Εκούσιες άκουσες αποσύρθηκαν και δύναμη επιρροής ανεδείχθησαν οι Ηνωμένες Πολιτείες. Με την είσοδο της τότε Σοβιετικής Ενωσης στη σκηνή της Μέσης Ανατολής, ενισχύθηκαν οι μαασιότητες, η αραβική εκδοχή απολυταρχίας ή λα-

κού τύπου, εθνικισμού και σοσιαλιστικού μοντέλου ανάπτυξης. Με την πτώση των κομμουνιστικών καθεστώτων και την ουσιαστική απόσυρση της πρώην ΕΣΣΔ, οι Ηνωμένες Πολιτείες ανέλαβαν περίπου εν λευκό τις υποθέσεις της Μέσης Ανατολής και συνέτριψαν τα διεφθαρμένα όντως, πλάν όμως πλαιοτέρα στην ευρωπαϊκή αντίληψη καθεστώτα Μπιάθ.

Λίγες εβδομάδες πριν από τις εκλογές, ο πρόεδρος των ΗΠΑ κ. Μπαράκ Ομπάμα φαίνεται να αντιμετωπίζει με αμηχανία την έκρυθμη κατάσταση στην περιοχή αυτή. Προσομοιάζει με τον πρώην πρωθυπουργό της Βρετανίας Χάρολντ Μακμίλαν, που σε ομιλία του στο Κοινοβούλιο της Νοτίου Αφρικής τον Φεβρουάριο του 1960, αντελήφθη ότι «άνεμος αλλαγής πνέει στην αφρικανική ήπειρο και είτε το θέλουμε είτε όχι η ανάπτυξη της εθνικής συνειδήσεως είναι ένα πολιτικό γεγονός». Ηταν η φράση που έδωσε το έναυσμα για τη διάλυση της αυτοκρατορίας.

Η Μέση Ανατολή εισέρχεται σε φάση ανεξαρτησίας από την επιρροή των ΗΠΑ, και για πρώτη φορά στην ιστορία αιώνων δεν φαίνεται να υπάρχει διαδοχή. Διαμορφώνεται εκ των πραγμάτων μία τάση ελέγχου των πλουτοπαραγωγικών πηγών από τις δυτικές δυνάμεις, σε ένα περιβάλλον χάους. Το χάος, όμως, ενίοτε εκλύει όσους το αντικρίζουν. Η Τουρκία επηρέασε να παρέμβει και τελικά αναδιπλώθηκε. Ο πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς πιστεύει ότι η ρευστότητα στην περιοχή αναβαθμίζει τον ρόλο της Ελλάδας στο πλαίσιο της Ευρώπης. Είναι το σύνδρομο Ελευθερίου Βενιζέλου, που θα ήταν σκόπιμο να αποφευχθεί στη συγκεκριμένη συγκυρία.

Αντίθετα η έκρυθμη κατάσταση που επικρατεί στην Μέση Ανατολή αποτελεί ευκαιρία για μια ουσιαστική προσέγγιση με την Τουρκία. Όπως ακριβώς η κομμουνιστική απειλή έφερε την Αθήνα και την Αγκυρα εγγύτηρα από ποτέ άλλοτε στο παρελθόν και για λίγα χρόνια, είναι αλήθεια.

Η μαγεία της ανάγνωσης εφημερίδας, την οποία δεν μπορεί να αντικαταστήσει η ψηφιακή ενημέρωση, είναι η συνάντηση με το απρόσμενο, με ένα πολύ χρήσιμο άρθρο που αν οι υπεύθυνοι του εντύπου δεν το είχαν επιλέξει για ειδική προβολή ίσως να μη το βλέπαμε ποτέ. Έτσι, λοιπόν, ξεφυλλίζοντας την International Herald Tribune της Πέμπτης, διάβασα για έναν άνθρωπο, ο οποίος, με τη θέλησή του να κάνει κάτι καλό για τους συμπολίτες του, άλλαξε τη μοίρα της χώρας του, της Ινδίας. Η ιστορία του Βεργέζ Κούριεν, που πέθανε στα 90 του την περασμένη Κυριακή, μου ήταν άγνωστη, αλλά με έκανε να σκεφθώ έντονα την Ελλάδα, την ώρα που η χώρα μας έχει ανάγκη από τέτοιους ανθρώπους.

Ο Κούριεν σπούδασε στην Ινδία και τις ΗΠΑ πριν διοριστεί (με βαριά καρδιά) σε δημόσια υπηρεσία στη μικρή αγροτική πόλη Ανάντ το 1949. Τυχαία, ο μηχανικός-μηχανολόγος ανέλαβε τη διεύθυνση ενός συνεταιρισμού γαλακτοπαραγωγών και άρχισε να ψάχνει τρόπους να αυτήσει την παραγωγή. Το πρόβλημα της Ινδίας ήταν ότι είχε άφθονα βουβάλια, των οποίων το γάλα δεν μπορούσε να εκμεταλλευτεί επαρκώς, και λιγότερες αγελάδες, οπότε αναγκαζόταν να εισάγει γάλα από τη Δύση. Ο Κούριεν επιπρότερου έναν φι-

λο χημικό και κατάφερε κάτι που οι ειδικοί του έλεγαν ότι ήταν αδύνατο - μετέτρεψε το βουβαλίσιο γάλα σε σκόνη και έτσι μπορούσε να το εκμεταλλεύεται πλήρως.

Όπως γράφει ο Μάνου Τζόζεφ, διευθυντής του ινδικού περιοδικού Open, ο Κούριεν «μεταμόρφωσε την Ινδία από χώρα με ανεπάρκεια στο γάλα στον μεγαλύτερο παραγωγό γάλακτος στον κόσμο, μετέτρεψε έναν συνεταιρισμό γαλακτοπαραγωγών μιας μικρής επαρχιακής πόλης στη μεγαλύτερη εταιρεία τροφίμων στη χώρα, έσωσε εκατομμύρια αγρότες από αμείλικτη φτώχεια και, με τον καιρό, έγινε ένα από τα λίγα αγαπτά δημοσία πρόσωπα στην Ινδία». Ο «πατέρας της Λευκής Επανάστασης», ο οποίος πολέμησε μεγάλα πολιτικά και οικονομικά συμφέροντα για να πετύχει, αποκαλούσε τον εαυτό του «παλλήλο των αγροτών».

Αν είχαμε έναν τέτοιο άνθρωπο σήμερα, σε οποιοδήποτε πεδίο της δημόσιας ζωής, θα μπορούσε να αρχίσει η ανάκαμψη της χώρας. Δεν χρειάζομαστε άλλον έναν χαρισματικό λαοπλόο, αλλά κάποιον που θα έβρισκε και τις ελλείψεις και τον φυσικό και ανθρώπινο πλούτο της χώρας, τις στερήσεις και τις ευκαιρίες, που θα μπορούσε να προτείνει λύσεις που θα οδηγούσαν στην ανάπτυξη, στην αναπέ-

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Θέλει αλήθεια και δικαιοσύνη η παλιγγενεσία

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

η δημοσιογραφία υπηρετώντας τον προπαγανδισμό επανεκλογής του κάθε φορά αφέντη.

Για να συνεργηθεί μια κοινωνία σε εργώδη, κοινή προσπάθεια ανάκαμψης, είναι αναγκαίο (το μαρτυρεί μακράωρη πείρα) να ακούει την αλήθεια και όχι προπαγάνδες: Και για να ακούει την αλήθεια πρέπει να έχει προηγηθεί αποκατάσταση «κράτους Δικαίου», να είναι κοινή η αίσθηση ότι λειτουργεί έστω προσπάθεια για κοινωνική δικαιοσύνη. Γι' αυτή την αποκατάσταση και προσπάθεια οι δημοσιογράφοι των κρατικών ΜΜΕ μπορούν να κάνουν μάλλον τα περισσότερα.

Είναι περίπου όλοι τους κομματικά διορισμένοι, ευνοημένοι του πελατεϊακού κράτους, ωφελημένοι από τη φαυλότητα. Αλλά είναι και αδύνατο να μην αντιλαμβάνονται ότι σήμερα πια και η δική τους επιβίωση εξαρτάται από τη γενική ανάκαμψη. Όταν τόσο πολλοί βασανίζονται τόσο οδυνηρά από τις κοινωνικές κακουργίες τόσο λίγων, για να γεννηθεί προσδοκία ελπίδας είναι αναγκαίο να προηγηθεί απόδοση δικαιοσύνης. Και η από μέρους τους διαχείριση του αιτήματος για την απονομή δικαιοσύνης μπορεί να λειτουργήσει ως έναυσμα κοινωνικής δυναμικής.

Να λειτουργήσουν πρωταρχικά οι ίδιοι με δικαιοκρίσια απέναντι στον εαυτό τους: να επιβάλλουν σωτηρία, σε μια τόσο κρίσιμη ώρα, τα αυτονόητα της δεοντολογίας και αξιοπρέπειας του λειτουργημάτων τους: Να αρνηθούν να «συντονίζουν» τις συνεχιζόμενες, σε καθημερινή βάση, κοκορομαχίες των κομμουνιστών, αυτό το κατώτατο υποστάθμημα και ελεεινότητα θέαμα, κυριολεκτικά αποτροπιαστικό, απτή απόδειξη του πολιτικού πρωτογονισμού, της εξηλιθίωσης του συστήματος. Να αρνηθούν να συμπτύτουν στο προπαγανδιστικό «λίφτινγκ» της πληροφρόνης των πολιτών, στη διαστρόφηση των συνεντεύξεων σε κενολόγο κωμωχολογία των κομματιανθρώπων. Πολλές δεκαετίες τώρα, οι δημοσιογράφοι των κρατικών καναλιών και ραδιοσταθμών λειτουργούν, κατά κανόνα, ως απλοί «πασαδούροι» των πολιτικών, οι ερωτήσεις τους αποβλέπουν, αποκλειστικά

Η κυβέρνηση μοιάζει να μη λογαριάζει το ψυχολογικό κλίμα που παραλύει τη χώρα και αποκλείει νομοτελειακά κάθε ενδεχόμενο οικονομικής ανάκαμψης. Τουλάχιστον αυτό μαρτυρεί η συμπεριφορά των κυβερνητικών ΜΜΕ.

Τα Δελτία Ειδήσεων, οι σχολιασμοί και οι συνεντεύξεις, σπέρνουν κάθε μέρα, από το πρωί ως το βράδυ, τρόμο, απελπισμό, πανικό: Περισσότερες μισθολογικές συντάξεις πάλι και πάλι και πάλι, κατάρνηση επιδομάτων, αυξήσεις φόρων, έκτακτες εισφορές, χαράσσια υποχρεωτικής «αλληλεγγύης», διογκούμενα ποσοστά ανεργίας, κλεισίματος καταστημάτων, χρεοκοπίας επιχειρήσεων, ανεξέλεγκτα ωράρια, φήμες για εξαήμερη εργασία, παζάρια με την τρούκα επιβίωσης ή λιμοκτονίας. Και επιπλέον, διεθνής απαίσωση της Ελλάδας, κλειψή, ταπεινώσεις και εξευτελισμοί, εκτενέστατες τεκμηριώσεις αφεργυγότητας της χώρας. Είναι μαρτύριο ανυπόφορο να βομβαρδίζεται τρία ολόκληρα χρόνια ένας λαός με τέτοιο καταγισμό εξαγγελιών και αναλύσεων της συμφοράς του.

Δηλαδή, τι θα έπρεπε; Να μας κρύβουν τα κυβερνητικά ραδιοτηλεοπτικά μέσα τα μέτρα που εντέλλονται οι επικυβερνητικοί της χώρας και εκτελούν οι κυβερνήσεις μας; Να μας παραπλανούν με απόκρυψη της πραγματικότητας ή με φρούδους εξωραϊσμούς; Να κληρονομήν τη γνωστή κλαϊφούρα ότι «όλοι πάντουμε μας αδικούν» ή «ζηλεύουν τα προτερήματά μας»;

Όχι βέβαια. Όμως σε ώρες τόσο σκληρής δοκιμασίας οι άνθρωποι έχουμε ανάγκη από λίγη, έστω ελάχιστη, εμπιστοσύνη στην αλήθεια, στη δικαιοσύνη, στη δυναμική που μπορούμε από κοινού να γεννήσουμε. Θέλουμε να σπριχτούμε στην αλήθεια: Αυτό που ζούμε δεν είναι μια τυχαία, απρόσμενη συμφορά ούτε κακοτυχία. Είναι οι νομοτελειακές συνέπειες μεθοδικών κοινωνικών κακουργιών, που συντελέστηκαν εν ψυχρώ για να υπηρετήσουν το ασύδοτο πελατειακό σύστημα της κομματοκρατίας.

Μας βομβαρδίζουν μέρα - νύχτα με σκοτάδι και απελπισμό, επειδή ξέ-

ρουν ότι ένας τρομοκρατημένος, πινυκόβλητος λαός ευκολότερα θα πιστέψει «ωτήριο» το διεκπεραιωτικό έργο κυβερνήσεων στελεχωμένων από τους αυτουργούς των κοινωνικών κακουργιών ή όσους συνυπόγραψαν μαζί τους.

Είναι άπιστευτο: Ακόμα και με δεδομένη την καταστροφή, με τόσους πολλούς να βασανίζονται τόσο οδυνηρά από τις κοινωνικές κακουργίες τόσο λίγων, η εξουσιολογία των κομματιανθρώπων παραμένει αμειώτη, κυρίαρχο κίνητρο πολιτικών λόγων και ενεργημάτων. Τα κρατικά ραδιοτηλεοπτικά μέσα συνεχίζουν να συμμορφώνουν τις ειδήσεις, τους σχολιασμούς, τις επιλογές των «καλεσμένων» τους με τη λογική εξωραϊσμού του κυβερνητικού έργου, να προπαγανδίζουν έντεχνα την αξιοσύνη της κυβερνήσεως, δηλαδή την επανεκλογή της. Αμείωτος και ο ραγιδόμοσ, φτηνάρικος λιβανωτός για τον εκάστοτε πρωθυπουργό - η ανάγκη για το μεροκάματο υποχρέωνει να αυτεξεμιλίζεται

Τα άλλα ισοδύναμα μέτρα

Του **ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Αν είχε απελευθερωθεί η αγορά, ο σημερινός λογαριασμός περικοπών δεν θα ήταν τόσο βαρύς. Μπορεί όμως να γίνει τώρα

επειδή δημιουργεί ανάπτυξη: θα φέρει περισσότερο συνάλλαγμα, και περισσότερους φόρους στα δημόσια ταμεία.

Υπάρχουν μια σειρά τέτοιων ισοδύναμων μέτρων που λόγω της «καλής διαπραγματεύσεως» των προηγούμενων ετών δεν ελήφθησαν, με αποτέλεσμα να γίνεται σήμερα δυσβάστακτος ο λογαριασμός. Είναι τα μέτρα απελευθέρωσης της αγοράς, η άρση εμποδίων στην έναρξη ή τη λειτουργία μιας επιχειρήσεως κ.λπ., που όταν ληφθούν θα αρχίσουν να λειτουργούν θετικά για την ελληνική οικονομία. Αυτά θα ενισχύσουν την οικονομική δραστηριότητα και τα ταμεία του κράτους με πιθανό αποτέλεσμα να μην χρειαστεί τελικά να εφαρμοστούν όλα τα

στημα και πετυχαίνει γκολ.

Και ενώ γνωρίζουμε ότι μόνο με ομαδική προσπάθεια μπορούμε να πετύχουμε, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η καλή ομάδα απαρτίζεται από άτομα τα οποία τα δίνουν όλα για την ομάδα. Αυτή η προσφορά είναι που κάνει τη διαφορά: ο δημόσιος υπάλληλος που δεν αρκείται στο να πηγαίνει στη δουλειά και να περνάει την ώρα του, αλλά που βλέπει προβλήματα και τα λύνει: ο επιχειρηματίας που βασίζει την επιτυχία του στην ποιότητα των προϊόντων και στην ευμερία των εργαζομένων του: ο πολιτικός, ο διανοούμενος, ο δημοσιογράφος που αναζητεί την αλήθεια και όχι το συμφέρον: ο πολίτης που βλέπει στο κοινό καλό τη δική του πρόοδο.

Τα πλούτη και τα κάλλη της χώρας μας είναι γνωστά, όπως και τα προβλήματα και η νοοτροπία ότι πρέπει να φυλαγόμαστε μη μας πιάσουν κορόιδο κάποιιο πιο έξυπνο. Ο Κούριεν, γράφει ο Τζόζεφ, «έβλεπε τον κόσμο ως μια διαμάχη μεταξύ των ξέπλητων και των μη ξέπλητων, και συνεργαζόταν και με τις δύο πλευρές για να πετύχει τους στόχους του». Αυτό ίσως ήταν το μεγάλο μυστικό της επιτυχίας του τυχαίου επαναστάτη: συνεργαζόμενος με όλους, τους έκανε να αισθάνονται ότι όλοι ήταν συμμετοχοί, όλοι πολύτιμοι, στην κοινή προσπάθεια.

και μόνο, να διευκολύνουν τον υποურγικό ή πρωθυπουργικό μονόλογο, τη διαδρομική κενολογία. Ηρθε η ώρα που μπορούν να κατακτήσουν τον κοινωνικά πολύτιμο ρόλο τους, να κρύνουν εξ ονόματος των πολιτών την εξουσία.

Μπορεί ο δημοσιογράφος των κρατικών ΜΜΕ να γίνει ο δυναμικός και αποτελεσματικός εκφραστής του πάγκοιου αιτήματος για την αποκατάσταση «κράτους Δικαίου». Για να μπει σε πράξη ένα εξονυχιστικό «πόθεν έσχες» όλων όσοι διετέλεσαν τις τελευταίες δεκαετίες κρατικό αξιωματούχο, διορισμένα στελέχη δημόσιων οργανισμών και εταιρειών, εργολάβοι και προμηθευτές του Δημοσίου. Να δώσει μάχη ο δημοσιογράφος για να παραμειφθούν αυτοί που οδήγησαν τη χώρα σε εξωφρενικό υπερδανεισμό, πρωθυπουργοί και υπουργοί, με αίτημα τη δήμευση των περιουσιών τους αντί να τσεκουρώνονται μισθοί και συντάξεις - να πάψουν να ακκίζονται στα παλκοσένικα όσοι οδήγησαν τη χώρα στη σημερινή τραγωδία, στην απώλεια της εθνικής κυριαρχίας, στον εξανδραποδισμό του πληθυσμού της. Χωρίς νέμεση δεν υπάρχει ανάκαμψη.

Να απαιτήσουν οι δημοσιογράφοι των κρατικών ΜΜΕ την παρουσία τους, με μικρόφωνα και κάμερες, στις συνεδριάσεις όπου λαμβάνονται οι κρίσιμες για τη ζωή μας αποφάσεις, την ώρα που λαμβάνονται. Να μας μεταφέρουν στη μικρή θόνη ζωντανά την εικόνα των (υποκείμετων) εντολοδόχων μας όταν συκέπτονται και αποφασίζουν: Να δούμε ποια η σοβαρότητα τους, η προσομοιωσία τους και η γνώωσις τους, με πόση ανιδιοτέλεια, αίσθημα δικαίου και κοινωνικής ευθύνης συζητάνε για την επιβίωση ή τη λιμοκτονία μας, την αξιοπρέπεια ή την ατίμησή μας, ποιο το νοητικό τους επίπεδο, η ευθυκρισία τους. Ωστε να διαμορφώσουμε οι πολίτες πραγματικά κριτήρια αποτιμήσεως, ποιος αξίζει τη ψήφο μας και ποιος την αποστρόφημας.

Η ενεργοποίηση της θετικής κοινωνικής δυναμικής χρειάζεται έναυσμα. Θα μπορούσε να γίνει έναυσμα μια ανυπότακτη σε σκοπιμότητες δημοσιογραφία.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Η ευκαιρία της Χρυσής Αυγής για τη δημοκρατία

Οσοι πιστεύουμε στην δημοκρατία οφείλουμε ένα μεγάλο «ευχαριστώ» στην Χρυσή Αυγή - και σοβαρολογώ απολύτως. Της το οφείλουμε για την ευκαιρία που μας προσφέρει -και μάλιστα την ώρα που την έχουμε μεγαλύτερη ανάγκη- ώστε να διορθώσουμε λάθη δεκαετιών και να κάνουμε μια νέα αρχή στην πολιτική ζωή. Είναι η ευκαιρία που δίνεται στη νομιμότητα να αναμετρηθεί, επιτέλους, με την οιοσεί νομιμοποιημένη βία της Αριστεράς: αυτό το καρκίνωμα της Μεταπολίτευσης, που όλοι το φοβούνται και κανείς δεν το αγγίζει αυτό που σήμερα αποτελεί το βασικό εμπόδιο στη μετάβαση της χώρας από την εποχή των σοβιέτ με αστακομακαρονάδα (ελληνικό μοντέλο του σοσιαλισμού...) στη σύγχρονη πραγματικότητα.

Η ανοχή της πολιτικής βίας, εφόσον ασκείται στο όνομα των ιδανικών της Αριστεράς από οιονδήποτε αυτοκλιπο φορέα τους, είναι μια φαινόμενο τόσο σύνθητες στην κοινωνική και πολιτική ζωή ώστε σχεδόν δεν το προσέχουμε. Η κατάλυση της έννομης τάξης έχει φθάσει να θεωρείται στοιχείο της ελληνικής «διατερότητας», όπως προτιμούμε να λέμε τη γραφικότητα μας. Σας θυμίζω σχετικά μόνον μια σκηνή από την ι-διόμορφη αθηναϊκή καθημερινότητα - σκηνή την οποία όλοι έχουμε δει να εκτυλίσσεται μπροστά μας ξανά και ξανά: την λειτουργία της θραύσης των μαρμάρων, παρουσία της απαθούς Αστυνομίας, σε κάθε συλλαλητήριο που γίνεται με τη συμμετοχή αναρχικών κουκουλοφόρων.

Με την άνοδο του βιοτικού επιπέδου τα τελευταία χρόνια, αλλά και χάρη στα αγαθά της παγκοσμιοποίησης, σχεδόν οι πάντες έχουμε μια διαμορφώσει εικόνα της ζωής στις αναπτυγμένες, ευνομούμενες ευρωπαϊκές χώρες, με τις οποίες μας κοιλακεύει τόσο πολύ να συγκρινόμαστε (και, φυσικά, να βρίσκουμε πάντα ότι εμείς υπερτερούμε...). Ας προσπαθήσουμε, παρακαλώ, να μεταθέσουμε στην εικόνα αυτή, που ε-

ΦΕΛΙΞ ΜΕΛΕ / ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΑΜΠΙΡΗΣ

«Αίμα, τιμή, Χρυσή Αυγή», όπως λέει και το σύνθημα του κόμματος, το οποίο πάντως δεν έχει σχέση με την αιμοδοσία...

χομμε αποκτήσει με τα ταξίδια στο εξωτερικό, τη σχεδόν «φυσιολογική» σκηνή της θραύσης των μαρμάρων και τότε θα καταλάβουμε πόσο βαθιά παράλογη είναι όχι τόσο η ασυδοσία των ακραίων εκφάνσεων της Αριστεράς (αυτοί βρίσκουν και τα κάνουν, σε τελευταία ανάλυση...), μα προπαντός η ανοχή του συντριπτικά μεγαλύτερου μέρους της κοινωνίας στις μορφές της βίας που επιλέγει κάθε φορά.

Ανεκόμιστε στελέχη ή ακόμη και βουλευτές του ΚΚΕ ή του ΣΥΡΙΖΑ να υπερασπίζονται καταλήψεις πανεπιστημιακών κτιρίων από λαθρομετανάστες, να εμποδίζουν τη λειτουργία επιχειρήσεων που υφίστανται νομίμως (π.χ., το χρυσωρυχείο στην Χαλκιδική), να επιβάλουν με το ξύλο την υποχρέωση της απεργίας σε ανθρώπους που θέλουν να δουλέψουν. Επιτέλους, ας παραδεχθούμε ότι κάτι έχει πάει πολύ στραβά σε τούτη τη

χώρα όλα αυτά τα χρόνια της Μεταπολίτευσης! Ας το παραδεχθούν, μάλλον, οι πολιτικοί εκπρόσωποι του αστικού κόσμου που τόσα χρόνια κάνουν τις κότες μπροστά στο φαινόμενο -πλην ελαχίστων τιμητικών εξαιρέσεων, όπως των Ν. Δένδια και Φ. Σαχινίδη- γιατί εμείς οι άλλοι το έχουμε καταλάβει προ πολλού. (Για ποιον λόγο νομίζετε εξαφανίσθηκε από την πολιτική εκείνος ο ανεκδιήγντος Παπουτσής;)

Και αν ως τώρα ήταν ο φόβος που συγκρατούσε τους πολιτικούς, ας είναι καλά τα «λεβεντόπαιδα με τις μαύρες μπλούζες» και τα καϊματά τους, που δίνουν την ευκαιρία στον αστικό πολιτικό κόσμο να υπερβεί το δέος της εξ αριστερών «ιεράς αγανακτήσεως» και να αποδείξει ότι η δημοκρατία μπορεί να υπερισχύσει εκείνων που επιβάλλουν τη βία, είτε μαύρη είτε κόκκινη. Το έδειξαν τα γεγονότα

στο πανηγύρι του Μεσολογγίου, ώστε να το μπορούν πια να το δουν καθαρά όσοι μέχρι πρότινος αναπαύονταν στις βολικές βεβαιότητες της Μεταπολίτευσης: το κρώμα της βίας δεν κάνει καμία διαφορά ως προς την ουσία της. Εξ ου και η υστερία με την οποία Δ. Παπαδημούλης και Ζ. Κωνσταντοπούλου αντέδρασαν στον εύστοχο συσχετισμό ακροδεξιάς και ακροαριστερής βίας που τόλμησε ο Φ. Σαχινίδης από το βήμα της Βουλής. (Παραρμπιπόντως, η φουκαριάρα η Σ. Σακοράφα, που κάθεται συνήθως μπροστά από την κ. Κωνσταντοπούλου στα έδρανα της Βουλής, πρέπει να έχει πλέον κουφαθεί από τις τσιρίδες της Ερινύς του ΣΥΡΙΖΑ...)

Αν ο Σαμαράς εννοεί αυτά που έλεγε προεκλογικά, αν ο Βενιζέλος καταλαβαίνει ότι μόνον ως αστική σοσιαλδημοκρατία μπορεί να έχει μέλλον το ΠΑΣΟΚ και αν ο Κουβέλης

πιστεύει στη διαφορά της δημοκρατικής Αριστεράς από την Αριστερά της βίας, ιδού η ευκαιρία κύριοι! Η Χρυσή Αυγή, χωρίς να το καταλαβαίνει, ανοίγει τον δρόμο για την επιβολή της νομιμότητας προς κάθε πλευρά: κουκουέδες, συριζαίους, χρυσαυγίτες - όλοι τους βλάπτουν τη δημοκρατία εξίσου.

Πρόκειται για ευκαιρία, την οποία η κυβέρνηση πρέπει να αξιοποιήσει, διότι είναι, τρόπον τινά, αναγκαστική. Αν την αφήσει ανεκμετάλλευτη, όχι μόνον θα έχει στερηθεί το κέρδος που μπορεί να αποκομίσει, αλλά η απραξία θα της επιφέρει ένα σοβαρό κόστος. Αν, δηλαδή, διαχωρίσει την καλή βία της άκρας Αριστεράς από την κακή της άκρας Δεξιάς, ενισχύει την οιοσεί νομιμοποίηση της πρώτης και καλλιεργεί το έδαφος για την περαιτέρω εξάπλωση της δεύτερης. Ας μην κρυβόμαστε πια πίσω από το δάκτυλο της πολιτικής ευπρέπειας και

Shocking

Επιστολιάριον του αισθητή Ιάνη Αντωνίου προς τη στήλη: «Με σόκαρε η καθυστέρηση του Σταϊκούρα στη συνάντηση με τον Μοσκοβισί. Πιο πολύ όμως με σόκαρε το τσαντάκι (manbag) που είχε αποθέσει ο Χρύσανθος επάνω στο τραπέζι της συνάντησης. Manner, class, style, όλα μαζί».

ας κοιτάξουμε πού έχουμε φθάσει: στις παρές σας, εκεί όπου μιλάτε ελεύθερα, πόσο είναι εκείνοι που ευχαριστήθηκαν την προεκλογική μπουφλα που έφαγε η Λιάνα Κανέλλη από τον Ηλ. Κασιδιάρη, αλλά ντρέπονται ή φοβούνται να το πουν παραξένω; Η διαφοροποίηση αριστερής και δεξιάς βίας υπέρ της πρώτης θα τους κάνει να ξεπεράσουν την ντροπή ή τον φόβο που τώρα τους συγκρατεί. Εξάλλου, το διδάσκει και η Ιστορία: στη Γερμανία της Βαϊμάρης, τα Τάγματα Εφόδου του Ρεμ δεν ήλθαν μόνο τους, επειδή τα γέννησε η κρίση ήλθαν παρέα με τις στρατιωτικοποιημένες μονάδες των κομμουνιστών. Τα δε Τάγματα Ασφαλείας στην Αργολίδα οι κάτοικοι τα υποδέχονταν με ζητωκραυγές, μετά το κύμα τρομοκρατίας που εξαπέλυσε ο ΕΛΑΣ το καλοκαίρι του 1943.

Αν λοιπόν η κυβέρνηση αδρανήσει μπροστά στην ευκαιρία που της προσφέρεται τώρα από τη Χρυσή Αυγή, τότε κατακυλάει στον δρόμο που χάραξε ο Πάγκς, τον Δεκέμβριο του 2008. Γι' αυτό, άλλωστε, τον χειροκροτούσε ο ΣΥΡΙΖΑ στη Βουλή, αλλά φοβάμαι ότι ο ίδιος δεν το αντελήφθη. Εκτός, βέβαια, αν ως Καλαματιανός διανοούμενος που βλέπει βαθιά στο μέλλον (το δικό του μέλλον), προετοιμάζεται για να γίνει κάποτε βουλεύτης Επικρατείας του ΣΥΡΙΖΑ. Φυσικά, όχι στο κοντινό μέλλον μιλούμε για μετά από τουλάχιστον καμιά δεκαπενταριά χρόνια, όταν ο Μανώλης Γλέζος θα έχει αρχίσει να κουράζεται...

kassimatis@kathimerini.gr

Γι' αυτούς που ξεχωρίζουν

Έξυπνα, Απλά, Οικονομικά

ΠΑΚΕΤΟ

Τηλεφωνία

Mobile

Internet

Τηλεόραση

€ 44.00

/μήνα

Το πακέτο περιλαμβάνει:

- Μέχρι και 30% φθηνότερες κλήσεις. Δωρεάν κλήσεις μεταξύ συνδρομητών.
- Χαμηλές χρεώσεις. Αξιοπίστο δίκτυο. Μέχρι και Δωρεάν Συσκεύες.
- Ταχύτητα μέχρι και 8Mbps. Δωρεάν Wi-Fi.
- Η πλούσιότερη ταινιοθήκη στην Κύπρο. HD Blockbuster ταινίες. Πλήθωρα κανάλια.

Δωρεάν Εγκατάσταση

Super ΠΡΟΣΦΟΡΑ smartphone ΔΩΡΕΑΝ με μεταφορά αριθμού

133

www.primetel.com.cy

Η προσφορά ισχύει μέχρι 12 Οκτωβρίου ή μέχρι εξαντλήσεως του απο.

1. Το πακέτο περιλαμβάνει μία σταθερή τηλεφωνική γραμμή, διαδίκτυο (Internet) με ταχύτητα έως 8Mbps/768kbps και το βασικό πακέτο συνδρομητικής κλήσης τηλεφωνίας της PrimeTel (Mobile Basic Pay Monthly). Ο συνδρομητής θα καταβάλλει επιπλέον αποσπασμένες χρεώσεις προκλήσεων από τηλεφωνικές κλήσεις ή/και αποσπασμένες αναβολές ή/και αποσπασμένες άλλης κλήσης των υπηρεσιών του πακέτου. 2. Δικαιώματα εγγραφής στο πακέτο έχουν νέοι και υφιστάμενοι συνδρομητές που θα μεταφέρουν στην PrimeTel υφιστάμενο ενταγμένο αριθμό τους στην κλήση τηλεφωνία και θα υπεργράφουν 18μηνο συμβόλαιο με τους όρους και προϋποθέσεις παρόσης υπηρεσίας της PrimeTel P.L.C. Εξαρτώνται υφιστάμενοι συνδρομητές σταθμών υπηρεσιών που επηρεάζονται ήδη από κάποιο άλλη προσφορά της PrimeTel η οποία περιλαμβάνει αποσπασμένες συσκευές. 3. Η προσφορά για απόδοση οριστικής μέχρι και 100% της λιανικής τιμής για υφιστάμενους συνδρομητές σταθμών υπηρεσιών της PrimeTel, προσβάλλεται συνδρομητή σε ένα από τα προγράμματα συμβόλαιου PrimeTel Mobile Pay Monthly Mobile 30 ή Mobile 50.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Ελληνικό σπριντ έως τις 18 Οκτωβρίου

Στη Σύνοδο Κορυφής οι οριστικές αποφάσεις – Δέκα ημέρες πριν, θα παρουσιάσει η τρόικα την έκθεση για την ελληνική οικονομία

Του απεσταλμένου μας στη ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ

Ενα σπριντ με δύο σημαντικές ενδιάμεσες στάσεις καλείται να τρέξει η Ελλάδα αλλά και η τρόικα έως τις 18 Οκτωβρίου. Ημερομηνία που χαρακτηρίζεται ως «ορόσημο», καθώς τότε θα πρέπει να επέλθει συμφωνία για την εκταμίευση της επόμενης δόσης, την επιμήκυνση της δημοσιονομικής προσαρμογής, αλλά και να εξερευνηθούν οι τρόποι με τους οποίους θα διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους.

Το πρώτο κρίσιμο σταυροδρόμι είναι στο τέλος του επόμενου δεκαήμερου. Στο διάστημα αυτό, θα πρέπει να έχει κλείσει το πακέτο των περικοπών ύψους 11,6 δισ. ευρώ, καθώς και να έχει αναλάβει η κυβέρνηση σημαντικές δράσεις στο μέτωπο των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

Εφόσον κυλήσουν όλα ομαλά και η επιτάχυνση των διαδικασιών δεν προσκρούσει σε αντιδράσεις από το εσωτερικό πολιτικό σύστημα και κυρίως τα δύο κόμματα που στηρίζουν την κυβέρνηση (ΠΑΣΟΚ και ΔΗΜΑΡ), τότε στις 8 Οκτωβρίου η τρόικα θα πρέπει να παρουσιάσει στο Eurogroup την έκθεσή της για

την ελληνική οικονομία. «Βασική προϋπόθεση όλων, είναι η έκθεση της τρόικας» ξεκαθάρισε ο υπουργός Οικονομικών, Γ. Στουρνάρας μετά την ολοκλήρωση του Eurogroup της περασμένης Παρασκευής.

Στην έκθεση αυτή θα περιλαμβάνονται όλα τα πιθανά σενάρια για την εξέλιξη του χρέους, λαμβάνοντας υπόψη και την επίπτωση που θα έχει η διετής παράταση στον χρόνο μείωσης του ελλείμματος. Ο κ. Σαμαράς σε συνέντευξη του στην «Ουάσιγκτον Ποστ» αποκάλυψε ωστόσο ότι «συζητούμε επιμήκυνση έως το 2016». Αποφάσεις, πάντως, δεν θα ληφθούν τότε. Η Ευρωζώνη θα έχει μπροστά της δέκα ημέρες για να δώσει τη συνολική λύση στο πρόβλημα της Ελλάδας. Η οριστική απόφαση θα ληφθεί στη Σύνοδο Κορυφής στις 18 και 19 Οκτωβρίου.

Στο πλαίσιο αυτό, μόνο τυχαία δεν είναι η τηλεφωνική επικοινωνία που είχε η καγκελάριος της Γερμανίας, κ. Άγκελα Μέρκελ, με τον πρωθυπουργό της Ιταλίας, κ. Μ. Μόντι την Παρασκευή το βράδυ. Οι δύο ηγέτες συμφώνησαν να υπάρξει στενότερη συνεργασία ενόψει της προετοιμασίας της Συνόδου Κορυφής του Οκτωβρίου.

Για να γίνουν όλα αυτά και το αποτέλεσμα να είναι θετικό για την Ελλάδα, πρέπει να δοθούν απαντήσεις σε τρία κρίσιμα ζητήματα:

1. Να οριστικοποιηθούν οι περικοπές δαπανών. Ο κοινοτικός επίτροπος, κ. Ολι Ρεν, ενημέρωσε το Eurogroup ότι μέχρι τώρα υπάρχει συμφωνία για τα 7,5 δισ. ευρώ μέτρων εκ του συνόλου των 11,6 δισ. ευρώ. Η τρόικα κάνει ένα βήμα πίσω στο θέμα των απολύσεων, αλλά πληροφορίες θέλουν να έχει «κλειδώσει» το μέτρο της αύξησης των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης στα 67 έτη. Ετσι, θα καλυφθεί μέρος των 4 δισ. ευρώ που δεν έχουν ακόμα προσδιοριστεί. Για το υπόλοιπο μέρος, η κυβέρνηση συνεχίζει να αναζητά ένα «μεγάλο» ισοδύναμο

Τηλεφωνική επικοινωνία Μέρκελ - Μόντι την Παρασκευή το βράδυ για στενότερη συνεργασία ενόψει της προετοιμασίας της συνόδου κορυφής του Οκτωβρίου

μέτρο, ενώ διατηρεί ως «εφεδρεία» τις παρεμβάσεις στο αφορολόγητο όριο. Πάντως, το κρισιμότερο όλων στον καθορισμό των μέτρων, είναι να μην οδηγηθούν τα πολιτικά κόμματα που στηρίζουν την κυβέρνηση σε σύγκρουση. Ευρωπαίοι διπλωμάτες ανέφεραν στην «Κ» ότι υπάρχει σε κάποιο βαθμό αυτή η ανησυχία στους κόλπους της Ευρωζώνης.

2. Να «κλειδώσει» η διετής (ή 4ετής) παράταση. Οι υπουργοί Οικονομικών της Ευρωζώνης, αλλά και οι επικεφαλής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ), κατέστησαν σαφές την Παρασκευή ότι η παράταση θα δοθεί στην Ελλάδα, εφόσον εκπληρωθεί ο όρος της λήψης των μέτρων. Κατέστησαν, όμως, εξίσου σαφές ότι η Ελλάδα δεν θα λάβει νέο πακέτο χρηματοδότησης. Οπότε θα πρέπει να συμφωνηθεί ο τρόπος κάλυψης του χρηματοδοτικού κενού που δημιουργεί στον προϋπολογισμό η επιμήκυνση. Υψηλόβαθμο στέλεχος του υπουργείου Οικονομικών ανέφερε, πάντως, ότι υπάρχουν «ήπιοι τρόποι» για να καλυφθεί αυτό το κενό.

3. Να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του δημοσίου χρέους. Είναι ίσως το δυσκολότερο θέμα για την Ευρωζώνη, αφού θα πρέπει να επιλέξει

έναν τρόπο για να διασφαλιστεί ότι το χρέος θα βρεθεί κάτω από το 120% του ΑΕΠ το 2020. Ο τρόπος αυτός αφορά μία μορφή αναδιάρθρωσης του ελληνικού χρέους που διακράτουμε ο επίσημος τομέας (χώρες Ευρωζώνης και ΕΚΤ).

Στο υπουργείο Οικονομικών θεωρούν ότι κρίσιμος παράγοντας για να μειωθεί το χρέος σε βιώσιμα επίπεδα έως το 2020, είναι η ανάπτυξη. Όσο πιο γρήγορα γίνουν επενδύσεις, τόσο πιο γρήγορα θα ανακάμψει η ελληνική οικονομία και θα βελτιωθεί η σχέση χρέους/ΑΕΠ. Παράλληλα, η συζήτηση για τη συμμετοχή κυρίως της ΕΚΤ σε αυτή την αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους συνεχίζεται και θα συνεχίζεται έως την τελευταία στιγμή.

Γίνεται αντιληπτό ότι οι αποφάσεις που πρέπει να ληφθούν, μόνο εύκολες δεν είναι. Ωστόσο, χρόνος για νέα καθυστέρηση δεν υπάρχει. Ο κ. Στουρνάρας ενημέρωσε το Eurogroup ότι δεν υπάρχουν κεφάλαια στην πραγματική οικονομία και το κράτος και το πρόβλημα της ρευστότητας είναι μεγάλο. Γι αυτό και η ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών θεωρείται πλέον εκ των ων ουκ άνευ, στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα.

Τι επιδιώκει και τι διεκδικεί η Αθήνα

Του Κ. Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥ

Καθ' οδόν προς τη Σύνοδο Κορυφής της 18ης Οκτωβρίου η Αθήνα θέλει να είναι συνεπής προς τις δεσμεύσεις της, παρότι υπάρχουν ερωτήματα για τις προθέσεις της τρόικας και το ενδεχόμενο να επιδιωχθεί, μέσω καθυστερήσεων στη διαπραγμάτευση -και στη σύνταξη της αναμενόμενης έκθεσης- η παράταση του «ελληνικού δράματος».

Σύμφωνα με πληροφορίες, στις διεθνείς επαφές του ο κ. Αντώνης Σαμαράς επικαλείται πλέον με ένταση πολιτικά επιχειρήματα προκειμένου οι αποφάσεις για την Ελλάδα να μην καθυστερήσουν: Είναι προφανές πως η παράταση της εκκρεμότητας προκαλεί ασφυξία στην ελληνική οικονομία, αλλά δημιουργεί, επιπροσθέτως, σοβαρές πολιτικές παρενέργειες. Μια απ' αυτές είναι η δημοσκοπική άνοδος της Χρυσής Αυγής, ενώ η Αθήνα επισημαίνει πως όσο η ανακρίσιμη των μέτρων καθυστερεί και δεν υπάρχει απτή εικόνα των ανταλλαγμάτων που θα λάβει η χώρα, το πολιτικό και κοινωνικό περιβάλλον θα βαίνει επιδεινούμενο.

Όμως, προκειμένου η Αθήνα να διεκδικήσει αυτή τη «συνολική λύση» θα πρέπει να υπερβεί δύο σκοπέλους. Πρώτον, θα πρέπει, κατ' αρχήν, να ολοκληρώσει τη διαπραγμάτευση με την τρόικα. Και, δεύτερον, το πακέτο των μέτρων να ψηφιστεί από τη Βουλή, αφού είναι σαφές το μήνυμα από όλους τους Ευρωπαίους ηγέτες, με προεξάρχοντες την Άγκελα Μέρκελ και τον Φρ. Ολάντ, ότι καμία κίνηση στήριξης της Αθήνας δεν πρόκειται να γίνει εάν η ελληνική πλευρά δεν δώσει συγκεκριμένα δείγματα γραφής ότι θα τηρήσει τις δεσμεύσεις της.

Η Αθήνα ευελπιστεί πως η διαπραγμάτευση με την τρόικα και η τελική συμφωνία επί του πακέτου των μέτρων δεν θα καθυστερήσει πολύ, προοπτικά που στήριξε ενθέρμως και ο Γάλλος υπουργός Οικονομικών κ. Π. Μοσκοβισί κατά την επίσκεψή του στην Αθήνα. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο κ. Γ. Στουρνάρας την τοποθετεί το αργότερο στα μέσα της προσεχούς εβδομάδας, ενώ ο αναπληρωτής κ. Χρ. Σταϊκούρας θεωρεί ότι μπορεί να ολοκληρωθεί τις επόμενες ημέρες. Όπως μεταδίδεται, η μεγαλύτερη «ακαμψία» στη διαπραγμάτευση παρατηρείται από τον εκπρόσωπο του ΔΝΤ κ. Π. Τόμσεν και δευτερευόντως από τον εκπρόσωπο της ΕΚΤ κ. Κλ. Μαζούχ. Υπ' αυτή την έννοια, κρίσιμη εθεωρείτο η συνάντηση που είχε την Παρασκευή ο κ. Στουρνάρας με την κ. Κρ. Λαγκάρντ στη Λευκωσία, ενώ στις προθέσεις του πρωθυπουργού είναι να παρέμβει προσωπικά, καλώντας και την Ουάσιγκτον να ασκήσει την επιρροή της.

Εξάλλου, φαίνεται ότι τις τελευταίες ημέρες υπήρξε προσέγγιση σε μια φόρμουλα που μπορεί να γίνει αποδεκτή από την τρόικα, αλλά και να μην παραβιάζει τις «κόκκινες γραμμές» που έχουν θέσει οι κ. Βενιζέλος και Κουβέλης: αυτή προβλέπει, η τρόικα να μην επιμείνει στο αίτημα για άμεσες απολύσεις στο Δημόσιο και αλλαγές στα εργασιακά. Από την πλευρά της, η Αθήνα θα αποδεχθεί αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης ακόμη και στα 67 έτη, αλλά και κατάργηση του αφορολόγητου, παρότι πληροφορίες αναφέρουν πως αναζητείται κάποιο άλλο «ισοδύναμο» μέτρο και όχι το συγκεκριμένο. Κλειδί, πάντως, σύμφωνα με κορυφαία στελέχη του ΠΑΣΟΚ και της ΔΗΜΑΡ, είναι η κατάργηση του αφορολόγητου να μην πραγματοποιηθεί με «οριζόντιο» τρόπο, δηλαδή να μην αφορά τους χαμηλόμισθους και τους συνταξιούχους.

Ο δεύτερος σκόπελος, όπως προαναφέρθηκε, είναι η υπερψήφιση των μέτρων. Στην τελευταία τους συνάντηση, οι κ. Σαμαράς, Βενιζέλος και Κουβέλης επαναβεβαίωσαν ότι τα μέτρα θα ψηφιστούν με τη διαδικασία του κατεπειγόντος. Αντιθέτως, ανοικτό προς περαιτέρω συζήτηση παραμένει εάν θα ψηφιστούν ως ένα άρθρο ή πολλά. Ο κ. Σαμαράς κρατάει επί του θέματος κλειστά τα χαρτιά του. Όμως, οι περισσότεροι εκ των συνομιλητών του προκρίνουν τη λύση του ενός άρθρου. Όπως αναφέρουν χαρακτηριστικά, ένα είναι το διακύβευμα -η παραμονή στο ευρώ και η δημιουργία προϋποθέσεων εξόδου από την κρίση μέσω της ψήφισης των μέτρων ή η επιστροφή στη δραχμή- και επί αυτού θα πρέπει να τοποθετηθούν οι βουλευτές της κυβερνητικής πλειοψηφίας. Με το ανωτέρω σκεπτικό φέρεται να συντάσσεται και ο κ. Ευάγγ. Βενιζέλος. Επί του παρόντος, η ΔΗΜΑΡ προκρίνει τη λύση των πολλών άρθρων. Όπως σημειώνει, πάντως, κορυφαίο στέλεχος του κόμματος, «η ΔΗΜΑΡ δεν πρόκειται να προκαλέσει κυβερνητική κρίση για ένα δικαστικό θέμα».

Το δυσκολότερο, ίσως, στοίχημα για τον πρωθυπουργό Αντ. Σαμαρά είναι να πεισθεί για την αναγκαιότητα των μέτρων η ελληνική κοινωνία και δη οι πολλές ομάδες πληθυσμού που θα πληγούν από αυτά.

Οι επόμενες κινήσεις Σαμαρά

Του ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΤΕΡΖΗ

Το βάρος στην πολιτική... Σε αυτό τον άξονα επιχειρείται να δομηθεί εφεξής στρατηγική του πρωθυπουργού Αντ. Σαμαρά, με ορίζοντα τη Σύνοδο Κορυφής της 18ης Οκτωβρίου. Οχι, ότι δεν θα πρέπει -στον χρόνο που μεσολαβεί- να χρησιμοποιήσει τις οικονομικές του γνώσεις αλλά -όπως σημειώνουν όλοι οι συνεργάτες του- η κύρια προσοχή του θα δοθεί στην πολιτική διαχείριση, εντός και εκτός συνόρων, της επιχείρησης «παραμονή της Ελλάδας στην Ευρωζώνη».

Από το Μέγαρο Μαξίμου διαμνύεται η βούληση του κ. Σαμαρά για οριστικοποίηση των μέτρων, ει δυνατόν εντός της εβδομάδας, αλλά κι ενός διαγγέλματος, όταν κριθεί σκόπιμο. Προσθέτουν δε, ότι δεν αρκεί μόνον η συμφωνία των τριών πολιτικών αρχηγών, που αναμένεται να συναντηθούν εκ νέου αυτή την εβδομάδα. Προϋποτίθεται, όπως προκύπτει, και η εξασφάλιση μιας πολιτικής συμφωνίας σε ανώτατο επίπεδο με τους πολιτικούς. «Πρέπει να πεισθεί η τρόικα να φορέσει τα σωστά γυαλιά πριν να κρίνει τελικά τα μέτρα» σχολίαζε χαρακτηριστικά συνεργάτης του πρωθυπουργού. Οι συναντήσεις με τους

Οριστικοποίηση των μέτρων, διάγγελμα και σύγκληση της Κ.Ο. για να πετύχει η επιχείρηση «παραμονή στην Ευρωζώνη»

κ. Ζ. Μ. Μπαρόζο και Χ. Β. Ρομπάι, η μακρά συζήτηση, την προηγούμενη Τρίτη, με τον Μάριο Ντράγκι και η ανοικτή γραμμή επικοινωνίας με την κ. Κριστίν Λαγκάρντ εντάσσονται σε αυτή την επιδίωξη

Κοινωνία και βουλευτές

Το δεύτερο, ίσως δυσκολότερο, στοίχημα του κ. Αντ. Σαμαρά είναι να πεισθεί η ελληνική κοινωνία και δη οι πολλές ομάδες πληθυσμού που θα πληγούν για την αναγκαιότητα των μέτρων. Στο επίτελο του Μαξίμου ήδη επεξεργάζονται εναλλακτικά σενάρια για το διάγγελμα του πρωθυπουργού. Ο κ. Σαμαράς έπιπεσε στίγμα με την ομιλία του στην Θεσσαλονίκη, την προηγούμενη εβδομάδα. Χωρίς να ταυτιστεί με τα νούμερα, ο πρωθυπουργός θα επιχειρήσει να πείσει ότι υπάρχει ένας οδικός χάρτης εξόδου από τη με-

γεθυνόμενη κρίση. Θα μιλήσει για την αναγκαιότητα της λήψης των μέτρων, για τις προοπτικές αλλαγών στην Ευρωζώνη, εντός της οποίας θα πρέπει να παραμείνει η Ελλάδα, για την αλλαγή που θα συντελεστεί στην οικονομία μόλις αποντηθεί πιστωτικά το σενάριο εξόδου από το ευρώ. Και θα ζητήσει, ουσιαστικά, στήριξη όλων για τη δύσκολη διετή πορεία που έπεται. Ταυτόχρονα, αναμένεται να επιμείνει στην επιτάχυνση σειράς παρεμβάσεων που είτε άπτονται της οικονομίας και της επιχειρηματικότητας (φορολογική, άρση επενδυτικών αντικινήτρων, μεταναστευτικό και «αναμέτρηση» με τη Χρ. Αυγή, θεσμικές πρωτοβουλίες) προκειμένου η κυβερνητική δραστηριότητα -και άρα και η αντίληψη της από τους πολίτες- να μην περιορίζεται στην τρόικα.

Αμέσως μετά την οριστικοποίηση των μέτρων, ο κ. Σαμαράς αναμένεται να συγκαλέσει την κοινοβουλευτική ομάδα του κόμματος, σε μια συνεδρίαση εφ' όλης της ύλης. Ο πρωθυπουργός αναμένεται να επιδιώξει τον διάλογο με τους βουλευτές, ώστε να αρθούν οι επιφυλάξεις τους και να επιτευχθεί ο μείζον στόχος, η ψήφιση δηλαδή των μέτρων πριν από το Eurogroup της 8ης Οκτωβρίου.

Τα μηνύματα που στέλνουν οι Βρυξέλλες

Του αναποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ ΝΙΚΟΥ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

«Όταν θ' ανοίξει η πόρτα των μεγάλων αποφάσεων για την Ελλάδα, θα έχει επάνω δαχτυλιές από αίμα», δήλωσε στην «Κ» έμπειρος αξιωματούχος της Κομισιόν, υπό την προϋπόθεση της ανωνυμίας, μεταθέτοντας τις σχετικές αποφάσεις για τη χώρα μας σε ασφαλή μεν χρονική απόσταση από τις γερμανικές εκλογές, αλλά πάντως άρρηκτα εγγυηθιόντα και ψηφισιόντα τα μέτρα του πακέτου των 11,6 δισ. Το καλό σενάριο προβλέπει ολοκλήρωση των διεργασιών στις 18 Οκτωβρίου.

Όμως, η πίεση που ασκούν η Γαλλία και ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Χέρμαν βαν Ρομπή για την εξεύρεση λύσης στο «ελληνικό πρόβλημα» κατά τη σύνοδο κορυφής του Οκτωβρίου, ενδεχομένως και να μην αποδώσει καρπούς, καθώς καμία συζήτηση δεν μπορεί να προχωρήσει πριν από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της τρόικας, κάτι που άλλωστε επιβεβαιώθηκε και στο Eurogroup της Παρασκευής. Όσο η έκθεση καθυστερεί, όλα τα σενάρια που έχουν τεθεί στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων (π. χ. επιμήκυνση, απομείωση της αξίας των ελληνικών ομολόγων που κατέχει η ΕΚΤ), θα παραμένουν απλώς σενάρια. Υπό αυτήν την έννοια, η παράθυρο ευκαιρίας που ανοίξαν οι αμερικανικές εκλογές κινδυνεύει να μείνει ανεκμετάλλευτο. Πάντως, οι βασικοί άξονες της στάσης που θα κρατήσει η Ε. Ε. έναντι της χώρας μας έχουν πλέον συμφωνηθεί μεταξύ των εταιρών και συνοψίζονται ως εξής:

1. Υστερα από ένα εριστικό καλοκαίρι, όπου τα πράγματα έφτασαν σε οριακό σημείο, η πολιτική απόφαση που έχει ληφθεί «σε ανώτατο επίπεδο» είναι να παραμείνει η Ελλάδα στο ευρώ, όπως διαβεβαίωσε εκ νέου την Παρασκευή ο επικεφαλής του Eurogroup Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ, υπό την αίρεση βεβαίως ότι το πακέτο μέτρων που εκκρεμεί από τον περασμένο Μάρτιο θα ψηφιστεί και, συνεπώς, η έκθεση της τρόικας

θα είναι θετική. Σημειώνεται ότι με δεδομένο πως η Ευρωζώνη τακτοποιεί σταδιακά όλες τις υπόλοιπες εκκρεμότητές της, είναι βέβαιο ότι ο χρόνος που απομένει για την Ελλάδα να επιβιβαστεί, έστω και «στο τελευταίο βαγόνι», τελειώνει φέτος το φθινόπωρο.

2. Η πεποίθηση που έχει εδραιωθεί σε τεχνοκρατικό επίπεδο ήδη από τον περασμένο Ιούνιο είναι ότι οι στόχοι του Β' Προγράμματος Προσαρμογής δεν είναι πλέον επιτεύξιμοι, λόγω της μεγαλύτερης του αναμενόμενου ύψους και των συνεχών καθυστερήσεων από τις ελληνικές κυβερνήσεις. Για τις Βρυξέλλες, το Πρόγραμμα έχει παγώσει στον Φεβρουάριο και έκτοτε, παρά την επιμέρους πρόοδο σε ορισμένους τομείς, δεν προχωράει.

3. Αν η έκθεση της τρόικας είναι καλή, τότε το ελληνικό αίτημα για επιμήκυνση θα εξεταστεί με θετική διάθεση και έχει, μεταξύ άλλων, την υποστήριξη του ΔΝΤ, της Γαλλίας, της Ευρωβουλής, αλλά και των παραδοσιακά «σκληρών» του Βορρά (Ολλανδία, Γερμανία, Αυστρία), υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα περιλαμβάνει τρίτο πακέτο χρηματοδότησης. Σε δεύτερο στάδιο, εξετάζονται και άλλοι τρόποι βοήθειας (π. χ. συγκρότηση μεικτών ομάδων Ελλήνων και Ευρωπαίων υπαλλήλων για την προώθηση μεγάλων έργων και το ξεμπλοκάρισμα μεγάλων επενδύσεων).

Απαντώντας, ωστόσο, αντιλαμβάνονται ότι ο «εξέλεων στο δωμάτιο» είναι η βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους. Και σε αυτήν την περίπτωση, πολλά θα εξαρτηθούν από την έκθεση της τρόικας. Θεσμικά, γίνεται ήδη η δυνατότητα να ξεπεραστεί αυτός ο σκόπελος, εφόσον διαγραφούν τα χρέη της της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών (50 δισ. ευρώ) από το ελληνικό δημόσιο χρέος. Προϋπόθεση είναι να προχωρήσει η τραπεζική ενοποίηση της Ευρωζώνης (από τις αρχές του 2013 και μετά) και να έχουν προηγηθεί τουλάχιστον δύο θετικές αξιολογήσεις του ελληνικού προγράμματος από την τρόικα. Περαιτέρω αναδιορθώσεις χρέους είναι πιο δύσκολο να γίνουν αποδεκτές, τουλάχιστον σε αυτήν τη φάση.

Τέλος, αναφορικά με την «εμπροσθοβαρή» κατανομή των υπόλοιπων δόσεων (frontloading) από το Πρόγραμμα Προσαρμογής, Έλληνες τεχνοκράτες στις Βρυξέλλες προειδοποιούν ότι η ολλανδική πρόταση είναι μεν η πιο εύκολα αποδεκτή από τους Ευρωπαίους φορολογούμενους, αλλά δεν είναι και τόσο «αθάνα», καθώς θα μπορούσε να ισοδυναμεί με... εισιτήριο εξόδου.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

«Αν η έκθεση είναι καλή να δοθεί χρόνος»

Ο πρόεδρος της Ευρωβουλής Μ. Σουλτς μιλά για τη βοήθεια που πρέπει να παρασχεθεί στην Ελλάδα

Συνέντευξη στον ΝΙΚΟ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Σοφώς υπέρ της παροχής παράτασης στο χρονοδιάγραμμα του Μνημονίου τάσσεται ο Γερμανός πρόεδρος της Ευρωβουλής Μάρτιν Σουλτς. Σε συνέντευξή του στην «Κ», ο Σοσιαλδημοκράτης πολιτικός επισημαίνει ότι η Ευρώπη πρέπει να αναγνωρίσει την πραγματικότητα, ότι δηλαδή, λόγω της μακράς προεκλογικής και μετεκλογικής παράλυσης, η Ελλάδα δεν μπόρεσε να προωθήσει τα μέτρα για τα οποία είχε δεσμευθεί στις προκαθορισμένες ημερομηνίες: «Όμως, μετά από σχεδόν ένα χρόνο, η χώρα έχει τώρα μία νέα σταθερή κυβέρνηση. Εφόσον μας δείξει ότι θα τηρήσει τις δεσμεύσεις της, πρέπει να την εμπιστευτούμε, να την πιστέψουμε και να της δώσουμε μια ευκαιρία. Αν λοιπόν η έκθεση της τρόικας είναι καλή, τότε πρέπει η Ελλάδα να πάρει τον επιπλέον χρόνο που ζητάει».

Ο κ. Σουλτς εμφανίζεται αισιόδοξος ότι η έκθεση της τρόικας θα είναι θετική, καθώς θα διαπιστώνει ότι «πράγματι έγιναν κάποια πράγματα από την ελληνική πλευρά, έστω και αν μένουν πολλά ακόμη να γίνουν», διευκρινίζοντας, ωστόσο, ότι αυτή είναι η αισθησή του και ότι δεν μπορούμε ακόμη να είμαστε σίγουροι για το περιεχόμενο και το συμπέρασμα της αξιολόγησης.

Σε ό, τι αφορά άλλες μορφές προσαρμογής του Μνημονίου, όπως η παραίτηση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας από τα κέρδη της στο καρτοφυλάκιο ελληνικών ομολόγων που κατέχει ή η εμπροσθοβαρής κατανομή των επόμενων δόσεων (frontloading), ο κ. Σουλτς εμφανίζεται επιφυλακτικός: «ας περιμένουμε

πρώτα τις εισηγήσεις της τρόικας και ας μείνουμε προς το παρόν στην επιμέλωση. Δεν είναι η στιγμή να ζητήσουμε κάτι περισσότερο».

Ο πρόεδρος της Ευρωβουλής αποδίδει τη μέχρι τώρα αποτυχία επίτευξης των στόχων του προγράμματος προσαρμογής αφενός μεν στην έλλειψη τόλμης από τις ελληνικές κυβερνήσεις στην προώθηση των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων, αφετέρου δε στη σφοδρότητα των δημοσιονομικών μέτρων. «Το βάρος που έπεσε στους ώμους των Ελλήνων ήταν πολύ μεγάλο. Να είμαστε προσηκτικοί στο πόσο ακόμη θα πιέζουμε προς την κατεύθυνση της μείωσης του ελλείμματος και μόνο. Πρέπει οπωσδήποτε να δώσουμε έκφραση και στην αύξηση της παραγωγής πλούτου, αλλά και στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Η Ελλάδα χρειάζεται ανάπτυξη, χρειάζεται επενδύσεις. Μόνο με περικοπές δεν θα λειτουργήσει το Πρόγραμμα».

Το κυριότερο ζητούμενο όμως για τον κ. Σουλτς είναι να αλλάξει η ευρωπαϊκή ρητορική έναντι της Ελλάδας: «Κανείς δεν θα επενδύσει και δεν θα δημιουργήσει θέσεις εργασίας στην Ελλάδα όταν δεν ξέρει τι νόμιμα θα έχει η χώρα αύριο. Αυτή η φιλολογία ότι η Ελλάδα δεν θα καταφέρει και ότι θα βγει τελικά από το ευρώ πρέπει να σταματήσει».

Η Ευρώπη πρέπει να στείλει ένα σαφές μήνυμα ότι είμαστε και θα μείνουμε ενωμένοι όλοι μαζί, ότι η Ευρώπη θα μείνει ως έχει και δεν θα διασπαστεί και ότι θα υπερασπιστούμε το κοινό μας νόμιμα. Καμία χώρα δεν είναι καταδικασμένη στην ύφεση. Όλες μπορούν να αναπτυχθούν και να ανακάμψουν, με την κατάλληλη υποστήριξη. Εξ ου και δεν ωφελεί να

Μάρτιν Σουλτς: «Κανείς δεν θα επενδύσει και δεν θα δημιουργήσει θέσεις εργασίας στην Ελλάδα όταν δεν ξέρει τι νόμιμα θα έχει η χώρα. Αυτή η φιλολογία ότι η Ελλάδα δεν θα καταφέρει και ότι θα βγει τελικά από το ευρώ πρέπει να σταματήσει».

“
Λόγω της μακράς προεκλογικής και μετεκλογικής παράλυσης, η Ελλάδα δεν μπόρεσε να προωθήσει τα μέτρα για τα οποία είχε δεσμευθεί.
”

δημιουργούνται αμφιβολίες για το αν η χώρα θα παραμείνει στο ευρώ», υπογραμμίζει ο κ. Σουλτς, αποδοκιμάζοντας έτσι με σαφή τρόπο τις εμπρηστικές δηλώσεις Βορειοευρωπαίων πολιτικών.

Αναφορικά με τις πρόσφατες εξελίξεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο, δηλαδή τις αποφάσεις της συνόδου κορυφής του Ιουνίου, την παρέμβαση ΕΚΤ

ως δευτερογενείς αγορές ομολόγων, την απόφαση Συνταγματικού Δικαστηρίου της Καρλορούης και τις προτάσεις της Κομισιόν για την τραπεζική ενοποίηση, ο πρόεδρος της Ευρωβουλής εμφανίζεται αισιόδοξος ότι θα συμβάλουν καθοριστικά στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των αγορών, δίνοντας σαφές μήνυμα για την αποφασιστικότητα της Ευρώπης να υπερασπιστεί τον εαυτό της. Ερωτώμενος για τη θέση του γερμανικού υπουργείου Οικονομικών ότι αυτά τα μέτρα είναι ασπρίνες και δεν λύνουν το βασικό πρόβλημα της Ευρωζώνης, το οποίο δεν είναι άλλο από το χάσμα ανταγωνιστικότητας μεταξύ Βορρά και Νότου, ο κ. Σουλτς απαντά ότι εκτός από τις μεσοπρόθεσμες πολιτικές υπάρχει και το σήμερα.

«Τα άμεσα μέτρα ήταν αναγκαία για την ανάκτηση της εμπιστοσύνης στο ευρώ», δηλώνει.

Κατάληξη δε ότι η μερική μοιβαίωση των εθνικών χρεών σε έ-

να Ευρωπαϊκό Ταμείο Απομείωσης Χρέους, κάτι το οποίο έχει ήδη ψηφιστεί από το Ευρωκοινοβούλιο, θα ήταν πολύ πιο φτηνή λύση για την Ευρώπη, σε σχέση με το κόστος της σημερινής κρίσης. «Δυστυχώς, όμως, η γερμανική κυβέρνηση δεν το δέχεται. Γι' αυτό και ο κ. Ντράγκι αναγκάστηκε να παρέμβει».

Σημειώνεται ότι ο κ. Σουλτς είναι από τους πολιτικούς που ασκούν εξαιρετικά μεγάλη επιρροή στις Βρυξέλλες. Κατά πολλούς, μάλιστα, είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα αποτελέσει την πρόταση των Σοσιαλιστών για την προεδρία της Κομισιόν από το 2014.

Ερωτώμενος από την «Κ» σχετικά, δεν αποκλείει κατηγορηματικά το ενδεχόμενο, αρκούμενος να υπενθυμίσει ότι «ανέλαβα την προεδρία του Ευρωκοινοβουλίου πριν από μόλις 8 μήνες. Είναι μία πολύ δύσκολη περίοδος για την Ευρώπη και επικεντρώνομαι αποκλειστικά στα καθήκοντά μου. Δεν είναι η ώρα να κάνουμε υποθέσεις για το μέλλον».

Δημιουργία ειδικών ζωνών

Στη συνέντευξή του στην «Κ», και ευκαιρίας δοθείσης, ο κ. Σουλτς επανέλαβε την πρότασή του, που είχε διατυπώσει και στο περιοδικό Spiegel, για τη δημιουργία Ειδικών Οικονομικών Ζωνών (ΕΟΖ) στην ελληνική επικράτεια και θέλησε να λύσει ορισμένες «παρεξηγήσεις», που δημιουργήθηκαν σχετικά με το θέμα και τελικώς στην πράξη αποδείχθηκαν αρκετές. «Δεν υποστηρίζω ότι μέσα σε αυτές τις ζώνες θα πρέπει να γίνονται παραχωρήσεις αναφορικά με τα εργατικά δικαιώματα ή να αποδεχόμαστε εκπτώσεις στην περιβαλλοντική νομοθεσία.

Οι ΕΟΖ που έχω στο μυαλό μου είναι διαφορετικές φύσεως. Προτείνω, δηλαδή, οι ζώνες αυτές να έχουν τρία χαρακτηριστικά: Πρώτον, οι επιχειρήσεις που επενδύουν μέσα σε αυτές τις ζώνες να έχουν απευθείας πρόσβαση σε ευρωπαϊκή χρηματοδότηση και πιστώσεις, γιατί το μεγάλο πρόβλημα σήμερα για όποιον θέλει να επενδύσει στην Ελλάδα είναι ότι δεν έχει πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό. Εχω μιλήσει με Γερμανούς επιχειρηματίες και μου έχουν τονίσει ιδιαίτερα το συγκεκριμένο θέμα.

Δεύτερον, οι επιχειρήσεις που δρουν μέσα στις ΕΟΖ και προσλαμβάνουν νέους Ελληνες και Ελληνίδες θα απολαμβάνουν φοροαπαλλαγές ή άλλες οικονομικές ενισχύσεις.

Και τρίτον, τις απαραίτητες διαδικασίες για επενδύσεις μέσα στις ζώνες αυτές θα διαχειρίζονται μεικτές ομάδες Ελλήνων και Ευρωπαίων υπαλλήλων, ώστε να κινούνται πιο αποτελεσματικά τα πράγματα. Οι ζώνες θα συμβάλουν έτσι στην οικονομική ανάκαμψη της Ελλάδας».

University of Sunderland

BA in Business and Management

3 Years Full Time

Δίδακτρα €6,000 το χρόνο

Master of Business Administration MBA

1 Year Full Time

Δίδακτρα €8,000

ΑΠΟΚΤΗΣΤΕ ΠΤΥΧΙΟ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ SUNDERLAND, UK ΦΟΙΤΩΝΤΑΣ ΣΤΗ ΛΕΜΕΣΟ

- Αναγνωρίσιμο πτυχίο από το ΚΥΣΑΤΣ
- Κρατική Χορηγία

Για Πληροφορίες: Αρχιεπισκόπου Μακαρίου III, 56 Λεμεσός
Τηλ: 25867300, Φαξ: 25736427
www.cycollege.ac.cy

Cyprus College
50 χρόνια σταθερή αξία

Hello Tomorrow Emirates

Δεν θα θέλετε να φτάσετε

Ζήστε μια πραγματικά αξέχαστη εμπειρία. Απολαύστε πολυβραβευμένη εξυπηρέτηση, γκουρμέ κουζίνα, μεγαλύτερο επιτρεπόμενο όριο αποσκευών και πολλά άλλα από τα μοναδικά προνόμια που σας προσφέρει η Business Class της Emirates.

emirates.com.cy

Κορυφαία ψυχαγωγία • Online check-in • Chauffeur-drive service

Περισσότεροι από 120 προορισμοί σε όλο τον κόσμο. Τα προνόμια και οι υπηρεσίες που αναφέρονται, ενδέχεται να ποικίλουν ανάλογα με το τύπο του αεροσκάφους. Επικοινωνήστε με το τοπικό σας ταξιδιωτικό γραφείο ή το γραφείο της Emirates για να κάνετε κράτηση πακέτου ενδιάμεσης στάσης στο Ντουμπάι. Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφτείτε το emirates.com.cy ή επικοινωνήστε με την Emirates, στο τηλ.: 22 817 816. Ανακαλύψτε τα ηλεκτρονικά προγράμματα συχνών πτήσεων στο skywards.com

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Χρόνο για να βρεθεί κοινή προσέγγιση χρειάζονται ΔΝΤ και Ευρωζώνη. Στη φωτογραφία, οι εκπρόσωποι των δύο πλευρών, Κριστίν Λαγκάρντ και Ολι Ρεν, με τον υπουργό Οικονομικών Γιάννη Στουρνάρα στο Eurogroup της περασμένης Παρασκευής, στη Λευκωσία.

Οι αριθμοί είναι δύσκολοι και στα αισιόδοξα σενάρια

«Αγκάθια» για ΔΝΤ και Ευρωζώνη η βιωσιμότητα του χρέους και οι χρηματοδοτικές ανάγκες

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ**

Με την υπόθεση ότι η Ελλάδα θα πάρει παράταση για τη μείωση του ελλείμματος κάτω από το 3% του ΑΕΠ διαπραγματεύονται το οικονομικό επιτελείο και η τρόικα, γνωρίζοντας ότι έτσι κι αλλιώς ούτε τα μέτρα των 11,6 δισ. ευρώ, ούτε η κατανομή τους στα επόμενα χρόνια καθιστούν το πρόγραμμα προσαρμογής και το ελληνικό χρέος βιώσιμα.

Με απλά λόγια, για άλλη μια φορά «οι αριθμοί δεν βγαίνουν». Ακόμη και χωρίς επιμήκυνση, ακόμη κι αν συμφωνηθούν και εφαρμοστούν τα μέτρα, ακόμη και με τις πιο αισιόδοξες αλλά ρεαλιστικές υποθέσεις, τα χρήματα του δεύτερου δανείου που συμφωνήθηκε μόλις τον περασμένο Μάρτιο δεν επαρκούν για να καλύψουν τις χρηματοδοτικές ανάγκες της χώρας και δεν επιτυγχάνεται η μείωση του δημοσίου χρέους σε επίπεδα που θεωρούνται βιώσιμα.

Σύμφωνα με πληροφορίες, και με βάση τα εναλλακτικά σενάρια που έχει επεξεργαστεί το υπουργείο Οικονομικών, χωρίς επιμήκυνση αλλά με προσαρμογή των εκτιμήσεων για τη μεγέθυνση της οικονομίας τα επόμενα χρόνια, το χρέος θα διαμορφωθεί στα επίπεδα του 140% του ΑΕΠ το 2020. Ο υπολογισμός βασίζεται σε εκτίμηση για συρρίκνωση του ΑΕΠ κατά 6,6%, φέτος, 3,6% το 2013, 1,6% το 2014 και μηδενική μεταβολή το 2015.

Με διόρθωση του ελλείμματος το 2016, δηλαδή εάν η Ελλάδα πάρει επιμήκυνση για δύο χρόνια, η ύφεση θα είναι ελαφρά μικρότερη, αλλά και πάλι το χρέος θα υποχωρήσει λίγο, μόλις στο 137% του ΑΕΠ το 2020. Σύμφωνα με ένα τρίτο πιο αισιόδοξο μακροοικονομικό σενάριο, όπου η ανάκαμψη είναι ταχύτερη και η οικονομία περνάει σε θε-

τικούς ρυθμούς ανάπτυξης από το 2014, το χρέος υποχωρεί στο 129%, εξακολουθώντας να απέχει από το όριο βιωσιμότητας του 120% του ΑΕΠ.

Σε ό,τι αφορά τις πρόσθετες χρηματοδοτικές ανάγκες για διετή επιμήκυνση, εκτιμάται ότι απαιτούνται 15 δισ. ευρώ επιπλέον. Κάποιες πλευρές, όπως το ΔΝΤ και οι Γερμανοί φέρνουν τα ανεβάζουν το ποσό ακόμη υψηλότερα καθώς θεωρούν ότι:

● **Θα απαιτηθεί ένα επιπλέον ποσό** για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, καθώς η τρέχουσα τιμή των νέων ελληνικών ομολόγων που πήραν μετά το

Οι εκτιμήσεις για την επιπλέον απαιτούμενη χρηματοδότηση κινούνται σε ένα εύρος από 20 δισ. έως 35 - 40 δισ. ευρώ.

«κούρεμα» είναι χαμηλότερη από εκείνη με βάση την οποία έγιναν οι υπολογισμοί τον περασμένο Μάρτιο.

● **Δεν θα επιτευχθεί ο στόχος των εσόδων** από αποκρατικοποιήσεις, ο οποίος είχε προσδιοριστεί σε 12 δισ. ευρώ την περίοδο 2012 - 2014 και σε 46 δισ. ευρώ συνολικά έως το 2020.

Συνολικά, οι εκτιμήσεις για την επιπλέον απαιτούμενη χρηματοδότηση κινούνται σε ένα εύρος από 20 δισ. ευρώ στην καλύτερη περίπτωση, έως 35 - 40 δισ. ευρώ στη χειρότερη. Το πρόβλημα της χρηματοδότησης φαίνεται να είναι πιο εύκολο να επιλυθεί - τουλάχιστον πολιτικά. Αρκεί να συμφωνήσει η ΕΚΤ να επιμηκυνθεί η διάρκεια αποπληρωμής των ελληνικών ομολόγων ύψους 20,6 δισ.

που κατέχει και λήγουν έως το 2016. Οι οποίες επιπλέον χρηματοδοτικές ανάγκες μπορούν να καλυφθούν με έντοκα γραμμάτια. Το θέμα εθίγη στη συνάντηση Σαμαρά - Ντράγκι. Ο τελευταίος φέρνει να μην είναι αρνητικός, υπό την προϋπόθεση ότι η Ελλάδα θα λάβει τα μέτρα και η Ευρωζώνη θα συμφωνήσει σε μια συνολικά λύση.

Το θέμα της ελάφρυνσης του χρέους είναι πιο πολύπλοκο. Ο κ. Ντράγκι θα συμφωνήσει να αποπληρωθεί η ΕΚΤ του κέρδους που θα απορροφάει να έχει από τα ομόλογα που αγόρασε φθηνά. Με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται μείωση του χρέους κατά 10 δισ. ευρώ. Είναι σημαντική, αλλά όχι αρκετή. Επιπλέον, μπορούν να μειωθούν τα επιτόκια των δανείων και κυρίως να ισχύσει και για την Ελλάδα η απευθείας ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών από τον μηχανισμό στήριξης (ESM). Αυτό θα μείωνε το χρέος κατά 29 δισ. ευρώ επιπλέον. Αυτό φαίνεται να αρκούν. Ωστόσο, η απευθείας ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών από τον ESM χωρίς επιβάρυνση του δημοσίου χρέους των κρατών θα πάρει ακόμη μερικώς μήνες. Άλλο εναλλακτικό θα ήταν να δοθούν νοτίτερα στην Ελλάδα τα κεφάλαια του δανείου, για να κάνει επαναγορά του χρέους στις τρέχουσες χαμηλές τιμές, επιτυγχάνοντας ένα έμμεσο «κούρεμα». Ωστόσο, η προκαταβολή όλου του δανείου χωρίς εξασφαλίσεις ότι η Ελλάδα θα υλοποιήσει τις δεσμεύσεις της θα προκαλέσει έντονες αντιδράσεις.

Και στα δύο αυτά ζητήματα οι δανειστές (ΔΝΤ και Ευρωζώνη) δεν έχουν κοινή προσέγγιση ούτε έχουν καταλήξει πώς θα τα αντιμετωπίσουν. Χρειάζονται χρόνο και αυτό ίσως εξηγήσει τη χαλαρότητα με την οποία διεξάγονται οι διαπραγματεύσεις για τα μέτρα στην Αθήνα.

Διχασμένοι οι δανειστές

Η τρόικα εξακολουθεί να είναι διχασμένη ως προς τις εκτιμήσεις για την Ελλάδα. Το ΔΝΤ είναι ξεκάθαρο: απαιτείται πρόσθετη χρηματοδότηση στην οποία δεν θα συμμετάσχει καθώς και ελάφρυνση του χρέους.

Η Κομισιόν από την άλλη περιμένει τις πολιτικές αποφάσεις των κυβερνήσεων της Ευρωζώνης, οι οποίες ως ένα βαθμό υποκριτικά λένε ότι περιμένουν την έκθεση της τρόικας. Έκθεση της τρόικας που θα οδηγήσει σε εκταμίευση της δόσης είναι δύσκολο να υπάρξει εάν δεν λυθεί το πρόβλημα που θέτει το ΔΝΤ.

Εναντιώνονται οι αποφάσεις, οι εκπρόσωποι της Κομισιόν στην τρόικα εμφανίζονται πιο διαλλακτικοί από τους εμπειρογνώμονες του ΔΝΤ στις διαπραγματεύσεις με την ελληνική πλευρά για τα μέτρα των 11,6 δισ. ευρώ και πιο αισιόδοξοι ως προς τις εκτιμήσεις τους για τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας.

Ωστόσο, η καθυστέρηση ενδέχεται να είναι σκόπιμη ώστε να φέρουν την Ελλάδα σε θέση να λαμβάνει για μια ακόμη φορά αποφάσεις υπό την πίεση του χρόνου, καθώς μεταξύ άλλων θα πρέπει να ξεκινήσει και η διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών για την οποία είναι αναγκαία η καταβολή της δόσης.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Εξι επικίνδυνες καθυστερήσεις

Του **ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**

Το μεγαλύτερο μέρος των μεταρρυθμίσεων του Μνημονίου δεν εφαρμόστηκε. Το βάρος έπεσε στα δημοσιονομικά. Φόροι και τέλη αυξήθηκαν υπέρμετρα. Μισθοί, συντάξεις, επιδόματα και γενικές δαπάνες περιορίστηκαν με τη μέθοδο της «χαζάρας». Το έλλειμμα μειώθηκε εντυπωσιακά.

Κάπου εκεί σταμάτησε η προσαρμογή. Οι πολιτικοί δεν έδειξαν καμία διάθεση να προωθήσουν σοβαρά τις διαρθρωτικές αλλαγές. Η επιλογή τους αυτή υπήρξε καταστροφική. Οι πολιτικοί μας δείχνουν να αννοούν αυτό που γνωρίζουν όλοι οι συνάδελφοί τους σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη. Ειδικότερα, τα κράτη που αντιμετωπίζουν την τρέχουσα κρίση από πολύ καλύτερη θέση, είναι εκείνα που «έκαναν με επιμέλεια το μάθημά τους».

Στις συζητήσεις που διοργανώνουν τα κλιμάκια των ελεγκτών, έχουν κωδικοποιηθεί οι «Εξι επικίνδυνες καθυστερήσεις», που πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά προτεραιότητα από την κυβέρνηση. «Ακόμη κι αν πέτυχε πλήρως η δημοσιονομική προσαρμογή, η εξοδός σας από την κρίση δεν θα επιτύχει χωρίς μεταρρυθμίσεις», τονίζει έμπειρος τεχνokrάτης.

1. Οι μισθοί μειώνονται, όχι όμως και οι τιμές. Πλήθος δραστηριοτήτων επιδιώκουν να συντηρήσουν τα περιθώρια κέρδους, συντονίζοντας την τιμολογιακή τους πολιτική και με κάθε τρόπο κρατούν υψηλά τις τιμές στηριγμένες σε περίπλοκα καθεστώτα προστασίας (κλειστά επαγγέλματα, διοικητικές ρυθμίσεις, παρνομία και γκρίζα οικονομία) και στην απουσία ζωνού ανταγωνισμού. Η κατάσταση διευκολύνθηκε πολύ από τους αυξημένους φόρους και τα εμπόδια στην ελεύθερη αλλά διαφανή προσαρμογή στην αγορά εργασίας.

2. Η κυβέρνηση αρνείται να πληρώσει όλα χρωστά στον ιδιωτικό τομέα. Αν και η κυβέρνηση δεν παραδέχεται επισήμως ότι χρωστά περισσότερα από 4,5 δισ. ευρώ, προεκτιμάται υπολογιστικά ανεβάζουν το ποσό αυτό σε 8 δισ. Στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες γίνονται σκέψεις να διατεθεί το ποσό αυτό ανεξαρτήτως του όποιου προγραμματισμού εκταμίευσης έχει γίνει για τα 130 δισ., αλλά να βρει η τρόικα μηχανισμό ελέγχου κατά τη διάθεσή του, ώστε να μην τα «σκορπίσουν» οι Έλληνες πολιτικοί.

3. Δεν ξεκίνησε η πώληση κρατικής περιουσίας. Όλοι θυμούνται τις παιδικές αντιδράσεις των ιδιωνόντων του ΠΑΣΟΚ όταν, τον Φεβρουάριο 2011, η τρόικα εξήγησε ότι το ελληνικό πρόγραμμα δεν βγαίνει χωρίς να διατεθεί για τον σκοπό αυτόν κρατική περιουσία ύψους 50 δισ. ευρώ. Αν όλα πάνε καλά, οι πωλήσεις θα έχουν ξεκινήσει με δύο χρόνια καθυστέρηση από την κρίση εκείνη επισημάνουν. Οι επιπτώσεις στην οικονομία υπήρξαν καθοριστικές. Ακόμη και σήμερα, στα ευρωπαϊκά κράτη περιμένουν από την Αθήνα να κάνει όσα και εκείνοι χρειάστηκε, παλαιότερα, να κάνουν.

4. Η αναδιοργάνωση της αγοράς ερ-

γασίας έχει σταματήσει. Η ομοψυχία συνδικάτων της εργατικής και εργοδοτικής πλευράς προκειμένου να μην αλλάξει τίποτε στην οργάνωση της αγοράς εργασίας έχει προβληματίσει όλους τους αναλυτές. Είναι γνωστό ότι σε όλη την Ευρώπη, με διαφορετικό κάθε φορά τρόπο, η αγορά εργασίας αναδιοργανώθηκε παράλληλα με σοβαρές αλλαγές στο συνταξιοδοτικό σύστημα και πάντως με στόχο να ενισχυθεί η διεθνής ανταγωνιστικότητα των οικονομικών και να τεθεί υπό έλεγχο η σχετική δαπάνη του κρατικού ταμείου. Η χώρα μας αρνήθηκε με σθένος να εισάγει μεταρρυθμίσεις στον αυστηρά περιφρουρημένο χώρο από τα συνδικάτα του δημόσιου τομέα. Τον Ιανουάριο 2007 συντάχθηκε η «Έκθεση Κουκιάδου» με στόχο τη «Σύζευξη Ευελιξίας με Ασφάλεια». Η έκθεση απέτυχε πλήρως να εξυπηρετήσει τους στόχους που έθεσε η Ευρώπη για μια οικονομία που δημιουργεί θέσεις απασχόλησης και επιμελώς «θάφτηκε» από τους κοινωνικούς εταίρους και τις κυβερνήσεις. Οι άνθρωποι της

Αφορούν: μείωση τιμών, αποπληρωμή ιδιωτικού τομέα, πώληση κρατικής περιουσίας, αναδιοργάνωση αγοράς εργασίας, νέο φορολογικό σύστημα, προστασία των τραπεζών.

τρόικας θα επιμεινουν στην άποψή τους ότι χωρίς την οριστική ελαστικοποίηση της αγοράς εργασίας, συρρικνώνονται δραστηρικά οι δυνατότητες ανάκαμψης της οικονομίας.

5. Νέο φορολογικό σύστημα και καλύτερη επομολογία. Οι εμπειρογνώμονες έχουν δικαίως προτείνει την πλήρη κατάργηση ολόκληρου του συστήματος φορολογιών των επιχειρήσεων και την αντικατάστασή του με ένα σύγχρονο και δοκιμασμένο σύστημα τριών επιλογής μισ. Ο κ. Βενιζέλος είπε ότι θα έχει έτοιμο νέο σύστημα το φθινόπωρο 2011, αλλά κανείς δεν έχει πειστεί ότι ο κ. Μαυραγάνης έχει πράγματι σαφείς οδηγίες και χρονικό ορίζοντα. Στο μεταξύ λόγιστές και φορολογικοί «τρίβουν τα χέρια» τους επειδή ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων παραμένει σε πλήρη ισχύ.

6. Το τραπεζικό σύστημα παραμένει χωρίς προστασία. Μετριοπαθείς υπολογισμοί δείχνουν ότι η ανακεφαλαιοποίηση και αναδιάρθρωση των συστημικών τραπεζών δεν θα έχει ολοκληρωθεί παρά μόνον στο τέλος του πρώτου εξαμήνου του 2013, αφού οι διαδικασίες δεν μπορούν να ξεκινήσουν αν δεν πάρουμε την προσεχρή δόση του δανείου. Η «βιαστική και κατ' εξαιρείση επιδιόρθωση», που έγινε το καλοκαίρι ώστε να μπορεί η Τράπεζα της Ελλάδος να συνεχίσει την αναχρηματοδότηση από το σύστημα «ειδικής ρευστότητας» (ELA), κρατεί ήδη ένα ολόκληρο έτος. Η ρευστότητα του συστήματος μειώνεται κάθε μέρα και αποτελεί τον κύριο λόγο που σπρώχνει την οικονομία στα τάρταρα.

Τα ανοικτά μέτωπα της διαπραγματεύσεως με την τρόικα

Του **ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ**

Με στόχο να «κλείσει» το πακέτο των 11,6 δισ. ευρώ ακόμα και μέσα στην εβδομάδα, θα συνεχιστούν οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των κομμάτων που στήριζαν την κυβέρνηση, αλλά και της τρόικας με τα υπουργεία που έχουν «εκκρεμότητες». Ανοικτά είναι μέτρα περίπου 4 δισ., με το οικονομικό επιτελείο να ευελπιστεί ότι το «κέν» θα καλυφθεί γρήγορα.

Τα σημαντικότερα ζητήματα για τα οποία η τρόικα διατηρεί αμφιβολίες και ασκεί πιέσεις είναι έξι:

1. Απολύσεις. Η αλλαγή του θεσμού της εφεδρείας σε διαθεσιμότητα και προσυνταξιοδοτικό πρόγραμμα στην οποία προχώρησε η κυβέρνηση δεν ικανοποιεί την τρόικα, αφού ούτε τον ποσοτικό στόχο εξασφαλίζει (μόλις 167 εκατ. ευρώ), ούτε στέλνει το μήνυμα περιορισμού του δημόσιου τομέα. Γι' αυτό και για ακόμα μία φορά επανέφερε το θέμα των απολύσεων. Μάλιστα, στέλεχος του οικονομικού επιτελείου, σημειώνει ότι η τρόικα έχει «στο πίσω μέρος του κεφαλιού της ότι κάποια στιγμή θα γίνουν απολύσεις». Πάντως, τα πολιτικά κόμματα που στήριζαν την κυβέρνηση έχουν θέσει βέτο στο θέμα των απολύσεων και ο αρμόδιος υπουργός Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων, κ. Αντ. Μανιτάκης, θα κληθεί να πείσει την τρόικα για την αποτελεσματικότητα του νέου σχεδίου

Οι διαπραγματεύσεις της τρόικας με τα υπουργεία που έχουν «εκκρεμότητες» θα συνεχιστούν και την ερχόμενη εβδομάδα.

μείωσης των υπαλλήλων του Δημοσίου κατά 150.000 έως το 2015.

2. Αύξηση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης στα 67 έτη. Αποτελεί μία παράρτημα που είναι πολύ πιθανό να προωθηθεί. Το οικονομικό επιτελείο την είχε περιλάβει στο πακέτο των μέτρων χωρίς να εξειδικεύσει το όφελος, αλλά περισσότερο ως μέτρο - εφεδρεία εάν κάποιο άλλο δεν πέραγε. Φαίνε-

ται πως η τρόικα πολύ δύσκολα θα κάνει πίσω σε αυτό το θέμα.

3. Αναδιάρθρωση της δημόσιας διοίκησης. Δεδομένης της αναποτελεσματικότητας που έχουν επιδείξει η δημόσια διοίκηση αλλά και οι ηγεσίες διαφόρων υπουργείων στο να περιορίσουν δαπάνες, η τρόικα θεωρεί ότι το μεγαλύτερο μέρος των μέτρων που προβλέπονται για την αναδιάρθρωση του

δημόσιου τομέα, τελικά δεν θα αποδώσουν τα αναμενόμενα (περίπου 1,2 δισ.). Ωστόσο, από το υπουργείο Οικονομικών αναφέρουν ότι πλέον δεν υπάρχουν περιθώρια για κακή εφαρμογή των μέτρων και οίσο ανεξαιρέτως θα αναγκαστούν να μειώσουν τις δαπάνες των υπουργείων ή των φορέων που εποπτεύουν. Το επείγον αυτό το στήριζαν στο ότι το διακύβευμα εί-

Ζητεί απολύσεις στο Δημόσιο, συνταξιοδότηση στα 67 έτη, αναδιάρθρωση της δημόσιας διοίκησης, εξορθολογισμό των οικονομικών των Δήμων, μειώσεις στην Αμυνα, περικοπές στην Υγεία.

ναί μεγάλο, αφού εάν δεν γίνουν αυτές οι περικοπές θα πρέπει να υλοποιηθούν ακόμα μεγαλύτερες μειώσεις με μισθούς και συντάξεις.

4. Περισσότερο εξορθολογισμό των οικονομικών των Δήμων. Από τους ΟΤΑ η κυβέρνηση αναμένει σημαντική μείωση των δαπανών. Είναι, όμως, γεγονός ότι οι Δήμοι βρίσκονται σε οριακή κατάσταση, ενώ κάποιοι έχουν ξεπεράσει ήδη αυτό το όριο και δεν θα μπορέσουν να πληρώσουν μισθούς για τον τρέχοντα μήνα. Ετσι, τα μέτρα που έχουν περιληφθεί στο πακέτο αφορούν «μικρο-παρεμβάσεις» που επί της ουσίας θα οδηγήσουν σε εξοικονόμηση πόρων μέσω της χρήσης διαφόρων εργαλείων. Στο πλαίσιο αυτό η τρόικα αμφισβητεί ευθέως τους στόχους που έχουν τεθεί (απορρίπτονται περίπου 500 εκατ. ευρώ). Πά-

τως, θα γίνει προσπάθεια να «περάσει» το πακέτο των περικοπών στους ΟΤΑ ως έχει, με την ταυτόχρονη δημιουργία μιας «ειδικής τρόικας» που θα επιφορτιστεί με τον έλεγχο και την παρακολούθηση εφαρμογής των μέτρων, ώστε όπου εντοπίζεται «στραβοπάτημα» να λαμβάνεται αμέσως διορθωτική δράση.

5. Περικοπές στην Αμυνα. Το μεγαλύτερο μέρος των περικοπών από τον χώρο της Αμυνας αφορά μετάθεση πληρωμής των εξοπλιστικών προγραμμάτων (437 εκατ. από το σύνολο των 504 εκατ.). Η τρόικα διαφωνεί πλήρως με αυτή την παρέμβαση που προωθεί η κυβέρνηση, καθώς θεωρεί ότι με αυτό τον τρόπο δεν μειώνονται οι δαπάνες, αλλά μετατίθενται.

6. Μειώσεις στις δαπάνες για την Υγεία. Από τα 1,3 δισ. που εκτιμάται ότι θα εξοικονομηθούν από τον χώρο της υγείας, τα 800 εκατ. θα προέλθουν από τη μείωση της φαρμακευτικής δαπάνης των Ταμείων και άλλα 111 εκατ. από τη μείωση της φαρμακευτικής δαπάνης στα νοσοκομεία, μέσω της επέκτασης της χρήσης των γενόσημων φαρμάκων. Η τρόικα θεωρεί ότι η κυβέρνηση έχει προχωρήσει σε αισιόδοξες προβλέψεις για το όφελος που θα υπάρξει από τη μείωση της φαρμακευτικής δαπάνης. Ετσι, θέλει να δει μια καλύτερη ανάλυση για το πώς προκύπτουν αυτές οι εξοικονομήσεις πριν δώσει το «OK» στις παρεμβάσεις.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

«Όχι επιπλέον χρήματα από το ΔΝΤ»

Θάνος Κατσάμπας: Επικαιροποίηση Μνημονίου με βάση τη βιωσιμότητα του χρέους - Η τρόικα επιμένει, αλλά συζητά αναθεώρηση στόχων

Συνέντευξη στον **ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΕΛΙΣΣ**

Η τρόικα θα επικαιροποιήσει το Μνημόνιο με βάση τη βιωσιμότητα του χρέους, αλλά και τη διασφάλιση επιπλέον πόρων, που ουσιαστικά θα λάβει τη μορφή μιας επιμήκυνσης ή ενός νέου «κουρέματος», τονίζει σε συνέντευξη του στην «Κ» ο εκπρόσωπος της Ελλάδας στο ΔΝΤ, Θάνος Κατσάμπας. Υπογραμμίζει ότι ενδεχόμενη επιπλέον χρηματοδότηση θα προέλθει αποκλειστικά από τους Ευρωπαϊκούς εταίρους, καθώς το ΔΝΤ στην περίπτωση της Ελλάδας έχει εξαντλήσει τα δανειακά περιθώρια, ενώ σημειώνει ότι η τρόικα επιμένει στην υλοποίηση των δεσμεύσεων, αλλά είναι έτοιμη να συζητήσει και αναθεώρηση των στόχων εάν κριθεί απαραίτητο. Επίσης, εκτιμά πως η εκταμίευση της επόμενης δόσης από το ΔΝΤ δεν πρόκειται να γίνει πριν από το τέλος Οκτωβρίου.

Ο κ. Κατσάμπας, ο ακριβής τίτλος του οποίου είναι αν. εκτελεστικός διευθυντής για Ιταλία, Ελλάδα, Πορτογαλία, Αλβανία, Μάλτα, Σαν Μαρίνο και Αν. Τιμόρ, επισμαίνει ότι αυτή την περίοδο η Ελλάδα απολαμβάνει τον υψηλότερο βαθμό «καλής θέλησης» από τους εταίρους της και στο πλαίσιο αυτό περιγράφει ως μείζονος σημασίας τις πρόσφατες επισημάνσεις του αν. γενικού διευθυντή του ΔΝΤ, Ντέβιντ Λίπτον, ότι ο πρωθυπουργός και ο υπ. Οικονομικών της Ελλάδας εργάζονται σκληρά και είναι αποφασισμένοι να βρουν τον σωστό δρόμο για την προσαρμογή.

— Ποιοι είναι οι στόχοι και το χρονδιάγραμμα της τρόικας τις επόμενες εβδομάδες στην Αθήνα;

— Η τρόικα θα επικριθεί να εκτιμήσει την πορεία του προγράμματος, τόσο από πλευράς εφαρμογής μέτρων όσο και από πλευράς μακροοικονομικών μεγεθών. Με βάση αυτά τα στοιχεία θα διαπραγματευθεί με την κυβέρνηση ένα επικαιροποιημένο Μνημόνιο με στόχο την ανάπτυξη της οικονομίας στο συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα. Το τελευταίο σχετίζεται με την ενδεχόμενη επιμήκυνση του προγράμματος και των στόχων προσαρμογής.

— Ποιος είναι ο ρόλος του επικεφα-

λής της αποστολής, Πόουλ Τόμσεν, και τι περιμένει από την ελληνική κυβέρνηση;

— Ως αρχηγός της αποστολής του ΔΝΤ, ο κ. Τόμσεν είναι υπεύθυνος για τον συντονισμό της τεχνικής ομάδας που εκπονεί το πρόγραμμα και για τις διαπραγματεύσεις με την ελληνική κυβέρνηση για την αναθεώρηση και επικαιροποίηση του Μνημονίου. Πρόκειται για ένα «δέλτιο προόδου» των δεσμεύσεων της ελληνικής κυβέρνησης ως προς τα μέτρα που έπρεπε να είχαν ληφθεί μέχρι το τέλος Μαΐου και το τέλος Αυγούστου. Αυτό το πακέτο περιλαμβάνει και τη γνωστή δέσμη περικοπών 11,6 δισ.,

«Η κάλυψη των δανειακών αναγκών μπορεί να πάρει δύο μορφές: είτε επιπλέον χρηματοδότηση (πιθανώς με ευνοϊκότερους όρους) είτε με αναδιάρθρωση («κούρεμα») του χρέους»

που αποτελεί τον πυρήνα των δημοσιονομικών μέτρων για τα έτη 2013-2014. Οι διαπραγματεύσεις εστιάζονται στον βαθμό υλοποίησης αυτών των δεσμεύσεων και σε αναθεώρηση των στόχων και δεσμεύσεων της ελληνικής κυβέρνησης, εάν αυτό κριθεί απαραίτητο.

— Πότε θα συνεδριάσει για την Ελλάδα το Εκτελεστικό Συμβούλιο και πότε αναμένεται να συζητηθεί η εκταμίευση της επόμενης δόσης από το ΔΝΤ;

— Με βάση τις εσωτερικές προθεσμίες του Ταμείου, την επόμενη σύνοδο του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας, από 9 μέχρι 14 Οκτωβρίου στο Τόκιο, και ορισμένες ενδεχόμενες προπαιτούμενες ενέργειες, η εκτίμησή μου είναι ότι η συζήτηση δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί πριν από την τελευταία εβδομάδα του Οκτωβρίου. Οι εσωτερικές διαδικασίες του ΔΝΤ είναι αρκετά περιπλοκές. Το πρώτο σχέδιο της τελικής έκθεσης που πρόκειται να υποβληθεί για έγκριση από το Εκτελεστικό Συμβούλιο καταρτίζεται από την Ευ-

«Αν οι Αρχές δεν κατορθώσουν να αντιμετωπίσουν το μακροχρόνιο πρόβλημα της φοροδιαφυγής, το παιγνίδι είναι σίγουρα χαμένο».

ρωπαϊκή Διεύθυνση του ΔΝΤ που έχει τη γενική εποπτεία του ελληνικού προγράμματος, αλλά στο τελικό σχέδιο έχουν συμβολή εμπειρογνώμονες από τουλάχιστον άλλες τρεις διευθύνσεις που διενεργούν εξονυχιστικό έλεγχο των νομικών, χρηματοπιστωτικών και συγκριτικών πλευρών του προγράμματος με άλλες χώρες.

— Βλέπουν στο ΔΝΤ ένα «κούρεμα» του χρέους προς τον επίσημο δημόσιο τομέα (OSI) ή επιμήκυνση;

— Οι δύο όροι είναι συμπληρωματικοί, όχι διαζευκτικοί. Η επιμήκυνση του προγράμματος αναγκαστικά συνεπάγεται μεγαλύτερη χρηματοδότηση, εφόσον η προσαρμογή θα είναι πιό-τετρα και, κατά συνέπεια, οι δανειακές

ανάγκες του δημόσιου τομέα μεγαλύτερες. Η κάλυψη των δανειακών αναγκών μπορεί να πάρει δύο μορφές: είτε επιπλέον χρηματοδότηση (πιθανώς με ευνοϊκότερους όρους) είτε με αναδιάρθρωση («κούρεμα») του χρέους που οφείλει η χώρα στον δημόσιο τομέα (OSI).

Πάντως, οποιαδήποτε επιπλέον χρηματοδότηση υπό οποιαδήποτε μορφή θα προέλθει αποκλειστικά από την Ευρώπη. Το ΔΝΤ έχει εξαντλήσει τα περιθώρια διευρύνσεως του δανείου πέραν του ποσού που ενέκρινε τον περασμένο Μάρτιο. Συνεπώς, και αν ακόμη το ΔΝΤ θεωρεί ότι το OSI είναι η ενδεδειγμένη λύση, η τελική απόφαση θα ληφθεί από τους Ευρωπαίους εταίρους με

Η προσαρμογή δεν είναι επιτυχής

— Υπάρχει η αίσθηση να λάβει η Ελλάδα την επόμενη δόση του δανείου και να παραμείνει στο ευρώ;

— Αυτή τη στιγμή, η Ελλάδα έχει ένα οικονομικό επιτελείο διεθνούς εμπειρίας που δουλεύει σαν καλοδωμένη μηχανή και προσπαθεί νυχθημερόν να κερδίσει το χαμένο έδαφος από την παρατεταμένη προεκλογική περίοδο. Ο πρωθυπουργός επέλεξε τους άμεσους συνεργάτες του με αξιολογημένα κριτήρια και ο ίδιος έχει τη φήμη hands-on manager, που δεν υποχωρεί σε πολιτικές σκοπιμότητες. Συνεπώς, ελπίζω το πρώτο, και εύκολο το δεύτερο.

— Οι εκτιμήσεις στο ΔΝΤ την άνοιξη του 2010 ήταν ότι το πρόγραμμα δεν έβγαίνει και χρειάζονταν τότε αναδιάρθρωση, όπως ανέφερε και ο προκάτοχός σας κ. Ρουμελιώτης;

— Δεν είμαι σε θέση να απαντήσω σε αυτό το ερώτημα δεδομένου ότι την άνοιξη του 2010 δεν είχα επίσημη ιδιότητα και δεν είχα συμμετάσχει στις παρασκηνιακές διαβουλεύσεις. Δεν γνωρίζω τι ακριβώς εννοούσε ο κ. Ρουμελιώτης. Αλλά μπορώ να σας πω το εξής: το πρόγραμμα έχει εξελιχθεί όπως ανεμμένο και η μόνη «αποτυχία» είναι ότι εξακολουθούν να υπάρχουν ακόμη σημαντικές δανειακές α-

νάγκες του δημόσιου τομέα, παρά το πρωτοφανές στα χρονικά «κούρεμα» του δημόσιου χρέους. Με άλλα λόγια, η προσαρμογή δεν είναι ακόμη τόσο επιτυχής όσο θα περίμενε κανείς.

— Στο πλαίσιο της λεγόμενης προσαρμογής, τα τελευταία δύο χρόνια η χώρα βιώνει μια άνευ προηγουμένου παρατεταμένη ύφεση και ραγδαία αύξηση της ανεργίας.

— Χωρίς διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, οι δανειακές ανάγκες του δημόσιου τομέα μπορούν να περιορισθούν μόνο με μεγαλύτερη ύφεση. Με διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και αύξηση της συνολικής προσφοράς, η δημοσιονομική προσαρμογή θα είχε επιτευχθεί με λιγότερο αρνητικές επιπτώσεις στην πραγματική οικονομία. Σας υπενθυμίζω, όμως, ότι πριν από λίγους μήνες ο κ. Χαρδούβελις, οικονομικός σύμβουλος του τότε πρωθυπουργού Λουκά Παπαδήμου, είχε επισημάνει ότι στη διάρκεια του 2011 είχε εφαρμοστεί μόνο το 22% των μέτρων που προβλέπονταν από το πρώτο Μνημόνιο. Αντιβαίνει σε κάθε έννοια λογικής το επιχείρημα ότι το πρόγραμμα απέτυχε όταν η κυβέρνηση, ενσυνείδητα ή όχι, εφάρμοσε μόνο το ένα πέμπτο των συμφωνημένων μέτρων.

γνώμονα τους πολιτικούς και θεσμικούς περιορισμούς που αντιμετωπίζουν οι κυβερνήσεις και η ΕΚΤ.

Καλό κλίμα στις επαφές Σαμαρά
— Τι κλίμα επικρατεί στο ΔΝΤ για την Ελλάδα και πώς αποτίμησαν τις συναντήσεις Σαμαρά με Ολάντ, Μέρκελ και Γιουνκέρ;

— Θα αρχίσω από το τελευταίο. Στη πρόσφατη τηλεφωνική επικοινωνία μεταξύ του πρωθυπουργού και της κ. Λαγκάρντ, η τελευταία ζήτησε να μάθει τις εντυπώσεις του κ. Σαμαρά από τις συναντήσεις του με τους Ευρωπαίους ηγέτες. Η συνισταμένη των εντυπώσεων του πρωθυπουργού και των προσωπικών εκτιμήσεων της διευθύν-

ουσας συμβούλου είναι ότι αυτή τη στιγμή η Ελλάδα απολαμβάνει τον υψηλότερο βαθμό «καλής θέλησης» από τους εταίρους της μετά την παρατεταμένη προεκλογική περίοδο.

Προσωπικά αποδίδω μεγαλύτερη σημασία στις πρόσφατες δηλώσεις του Ντ. Λίπτον, που παρατήρησε ότι «ο πρωθυπουργός και ο υπουργός Οικονομικών αυτή τη στιγμή καταβάλλουν προσπάθειες να επαναφέρουν το πρόγραμμα εντός τροχιάς και ότι το ΔΝΤ είναι διατεθειμένο να βοηθήσει με κάθε τρόπο». Αυτά τα λόγια από ένα συγκρατημένο και σώφρον άτομο, είναι, ο, τι καλύτερο θα μπορούσε να περιμένει η κυβέρνηση στην τρέχουσα κρίση συγχυρία.

DEBENHAMS

ΑΝΟΙΚΤΑ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

Λεμεσός DEBENHAMS OLYMPIA
Λευκωσία DEBENHAMS LEDRA
Πάφος DEBENHAMS KINYRAS

DEBENHAMS

SAY YES TO THE DRESS

ΑΠΟ 10 ΜΕΧΡΙ 23 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΗ
FROM 10 TO 23 SEPTEMBER

UP TO 25%

ΣΕ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ
ON WOMEN'S DRESSES

ΕΠΙΜΕΛΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ
SELECTED ITEMS
EXCLUDED

DEBENHAMS

CHINOMANIA

ΑΠΟ 10 ΜΕΧΡΙ 23 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΗ
FROM 10 TO 23 SEPTEMBER

UP TO 25%

ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΝΤΕΛΟΝΙΑ CHINO
ON ALL CHINO TROUSERS

ΣΕ ΑΝΤΙΡΡΑ ΠΑΝΤΕΛΟΝΙΑ CHINO
ON MEN'S CHINO TROUSERS
ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ
SELECTED ITEMS
EXCLUDED

venue café
AT DEBENHAMS
σε όλες τις πόλεις - in all cities

**ΚΟΤΟΠΟΥΛΟ ΣΟΥΒΛΑΚΙ
ΜΕ ΡΥΖΙ & ΛΑΧΑΝΙΚΑ**

ΜΟΝΟ
€8,30

ΣΑΛΑΤΕΣ ΠΑ ΔΥΟ ΑΤΟΜΑ
*Μέτριες σαλάτες από το salad bar

ΜΟΝΟ
€9,70

ΕΠΙΣΗΣ ΑΝΟΙΚΤΑ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
• DEBENHAMS • PEACOCKS • NEXT
Στον πεζόδρομο Λήδρας

ΛΕΜΕΣΟΣ
• DEBENHAMS OLYMPIA
Στην παραλιακή

ΛΑΡΝΑΚΑ
• NEXT
Κοντά στις Φοινικούδες

ΠΑΦΟΣ
• DEBENHAMS KINYRAS • ONIESSE KINYRAS
Κοντά στο λιμανάκι

the **K** magazine

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2012 / ΤΕΥΧΟΣ 171

20

the **K** magazine

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2012 / ΤΕΥΧΟΣ 171

K | The New York Times Magazine

20 ΙΔΕΕΣ ΠΟΥ ΘΑ ΑΛΛΑΞΟΥΝ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΠΟΥ ΕΞΕΛΙΣΣΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ
ΟΜΑΔΕΣ, ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Page 7 • An address 7

Ειδικό αφιέρωμα
για την Παγκόσμια
Ημέρα των Ζώων.

χορηγός αφιερώματος

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Κριτική από βουλευτές στις επιλογές Βενιζέλου

Τα αποτελέσματα της σύσκεψης των πολιτικών αρχηγών αξιολογούν στο ΠΑΣΟΚ

Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΑΟΥ

Ως σημιά βελτίωσης της επικοινωνίας μεταξύ των κομμάτων του τρικομματικού συνασπισμού, αλλά και έμμεση παραδοχή ότι η γραμμή του κ. Ευάγγελου Βενιζέλου για τη συνολική στρατηγική του τριπλού προβλήματος ρευστότητας, χρέους και δημοσιονομικής προσαρμογής ήταν εξαρχής η ενδεχόμενη, αντιμετώπιζον στην Ιπποκράτους το αποτέλεσμα της τελευταίας σύσκεψης μεταξύ των τριών πολιτικών αρχηγών που στηρίζουν την κυβέρνηση. Στο επιτελείο του κ. Βενιζέλου τονίζουν ότι είναι στρατηγική επιλογή η στήριξη της τρικομματικής κυβέρνησης, καθώς πιθανή αποτυχία της θα οδηγούσε σε συνολική κατάρρευση. «Η συνοχή της κυβέρνησης πρέπει να διατηρηθεί πάση θυσία», έλεγε χαρακτηριστικά στην «Κ» συνεργάτης του κ. Βενιζέλου. Η θέση αυτή δεν γίνεται συνολικά αποδεκτή στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ, καθώς δεν εί-

Θρίλερ με παρ' ολίγον κοινοβουλευτική ανταρσία στο ΠΑΣΟΚ με αφορμή τον εξωδικαστικό συμβιβασμό της Siemens

ναι λίγοι οι βουλευτές που θεωρούν ότι το κόμμα τους δεν πρέπει να ταυτιστεί περισσότερο με την κυβέρνηση. Συνεργάτες του κ. Βενιζέλου τονίζουν ότι η στροφή αυτή στην καλύτερη συνεργασία με τον κ. Αντ. Σαμαρά οφείλεται στην αναγνώριση ότι το ΠΑΣΟΚ συνιστά έναν εταίρο, η «ποιοτική αξία» του οποίου είναι πολύ μεγαλύτερη από την ποσοτική στήριξη των 33 βουλευτών που παρέχει. Ως ενδεικτικά παραδείγματα αναφέρονται τα εξής:

Πρώτον, η τηλεφωνική συνομιλία των κ. Βενιζέλου και Σαμαρά πριν από τον ραντεβού του πρώτου υπουργού με τον

κ. Μάριο Ντράγκι. Στην Ιπποκράτους ισχυρίζονται ότι κατόπιν αυτής ακριβώς της συνομιλίας ο κ. Σαμαράς κατέστρωσε τον κατάλογο αιτημάτων προς τον πρόεδρο της ΕΚΤ. Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, ο κ. Σαμαράς συζήτησε το θέμα με τον κ. Βενιζέλο στη σύσκεψη της Τετάρτης. Το επίκεντρο αυτό έχει βεβαίως και ένα δεύτερο στόχο. Αυτός είναι ο κ. Ι. Στουρνάρας, οι σχέσεις του οποίου με τον κ. Βενιζέλο βρίσκονται σε σημείο μηδέν.

Δεύτερον, η τεχνική ανάλυση του κ. Γ. Κουτρούμανη, ο οποίος υπολόγισε ότι η τρόικα έχει κάνει λάθος στον υπολογισμό των εσόδων των ασφαλιστικών Ταμείων, γεγονός που δημιουργεί περιθώριο για την αφαίρεση 1,5 δισ. ευρώ από τη λίστα των μέτρων. Ο κ. Βενιζέλος έχει ήδη δώσει εντολή και στους υπόλοιπους της τεχνικής ομάδας που έχει καταρτίσει να διατηρήσουν επαφές με τα αρμόδια κυβερνητικά στελέχη. Σε αυτή την ομάδα ο πιο ενεργός είναι ο κ. Φιλ. Σακινίδης, ενώ σημαντική θεωρείται η συμβολή του κ. Ι. Μανιάτη, ο οποίος κατάρτισε το νομοσχέδιο για τη δημιουργία ταμείου αλληλεγγύης γενεών από τη μελλοντική εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων. Στα έμπειρα πρόσωπα που διατηρούν επαφή με την κυβέρνηση για διάφορα θέματα περιλαμβάνονται επίσης οι κ. Χρ. Πρωτόπαπας, Π. Κουκουλόπουλος και Χρ. Βερελής.

Στο ενδοκομματικό μέτωπο ο κ. Βενιζέλος ήρθε τις τελευταίες ημέρες αντιμέτωπος με μια παρ' ολίγον κοινοβουλευτική ανταρσία. Ήδη από την Τετάρτη ο κ. Μανιάτης έγινε δέκντος παραπόνων από αρκετούς βουλευτές, οι οποίοι έθεσαν ζήτημα «ηθικής διάστασης» για τον εξωδικαστικό συμβιβασμό της Siemens με το ελληνικό κράτος, προειδοποιώντας ότι στην ονομαστική ψηφοφορία θα καταψηφίσουν. Το ίδιο βράδυ, μετά την ολοκλήρωση της σύσκεψης των πολιτικών αρχηγών, ο κ. Βενιζέλος δέχτηκε τηλεφώνημα στο γραφείο του στην Ιπποκράτους από τον κ. Μανιάτη και εν-

Την περασμένη Τετάρτη, μετά τη σύσκεψη των πολιτικών αρχηγών, ο κ. Ευ. Βενιζέλος ενημερώθηκε ότι τουλάχιστον τέσσερις βουλευτές είναι αποφασισμένοι να καταψηφίσουν στη Βουλή τον εξωδικαστικό συμβιβασμό της Siemens.

μερώθηκε ότι τουλάχιστον οι κ. Μ. Μπόλαρης, Θ. Μωραΐτης, Ι. Δριβελέγκας και Θεοδώρα Τζάκρη είναι αποφασισμένοι να καταψηφίσουν. Την ίδια στιγμή που γινόταν αυτό το τηλεφώνημα κάποιος από τους συγκεκριμένους βουλευτές συνέτρωγε με συναδέλφους τους που επίσης ήταν έτοιμοι να καταψηφίσουν. Η παρ' ολίγον ανταρσία αυτή έχει και μια δεύτερη διάσταση. Όλοι αυτοί αποτελούν «πανδρεϊκούς» βουλευτές, οι οποίοι δεν είχαν ως τώρα εκδηλώσει τις υπαρκτές διαφωνίες τους με αρκετές α-

πό τις αποφάσεις του κ. Βενιζέλου. Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ ενοχλήθηκε από αυτήν την πρωτοβουλία των βουλευτών, αλλά τη λαμβάνει σοβαρά ως προειδοποιητική βολή. Γι' αυτό και επιθυμεί να αντιμετωπίσει κατά τρόπο προληπτικό τις όποιες δυσκολίες προκύψουν κατά τη σύζηση των μέτρων. Για τον λόγο τούτο συγκαλεί την Τρίτη διευρυμένη σύσκεψη της Κ. Ο., της Πολιτικής Οργανωτικής Γραμματείας, προκειμένου να εξηγήσει λεπτομερώς τις θέσεις του ΠΑΣΟΚ σε όσα προτείνονται από την τρόικα.

Νέα κατηγορητήρια για Τσοχατζόπουλο

Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΑΝΑΡΟΥ

Κρίσιμες και αθέατες πιέξεις στην υπόθεση με τις μίζες από τα εξοπλιστικά και την αγορά των υποβρυχίων διερευνά πλέον η ανάκριση. Στο φως έρχονται νέα ακίνητα, νέοι λογαριασμοί και νέες εταιρείες που συνδέονται με τον πρώην υπουργό Ακμ Τσοχατζόπουλο, στον οποίο η Δικαιοσύνη αποδίδει πρωταγωνιστικό ρόλο στο σκάνδαλο. Τα ευρήματα της ανάκρισης που είδαν πρόσφατα και το φως της δημοσιότητας, με τον εντοπισμό τουλάχιστον οκτώ εταιρειών στο εξωτερικό (μιας με έδρα την Αόστρα της Ιταλίας), που λειτουργούσαν ως οχήματα για τη ροή του πολιτικού χρήματος, πυροδοτούν παραρτήματα συμπληρωματικών απολογιών για τον πρώην υπουργό, μέλη της οικογενείας του και στενούς του συνεργάτες.

Το επιτελείο που χειρίζεται τις ανάκρισεις -ο ανακριτής Γ. Μαλίνος, ο αναπληρωτής του Γ. Σταυρόπουλος και οι εισαγγεείς Ελένη Σίσκου και Ευγενία Κυβέλου- ήδη ετοιμάζει τα νέα κατηγορητήρια κατά του κ. Τσοχατζόπουλου και των υπολοίπων που είναι προφυλακισμένοι, ενώ στο πεδίο της ανάκρισης θα εισέλθουν νέα πρόσωπα στα οποία θα απαγγελθούν κατηγορίες. Συνολικά, όπως αναφέρουν πληροφορίες από αρμόδιες πηγές, ο αριθμός των εμπλεκόμενων με το σκάνδαλο των εξοπλιστικών αναμένεται να διευρυνθεί τουλάχιστον κατά πέντε άτομα, μεταξύ των οποίων και η πρώην σύζυγος του κ. Τσοχατζόπουλου, Γκούντρον, για την οποία από τις έρευνες έχουν προκύψει στοιχεία που τη συνδέουν με αποδοχή χρημάτων από τις μίζες.

Κι ενώ η ανάκριση βρίσκεται πλέον στην τελική ευθεία, με χρονικό ορίζοντα οι έρευνες να ολοκληρωθούν στα μέσα Οκτωβρίου, για να δρομολογηθούν άμεσα οι διαδικασίες παραπομπής του πρώην υπουργού σε δίκη, η εισαγγελική έρευνα για τα εξοπλιστικά και τις μίζες συνεχίζεται με αμείωτους ρυθμούς και στρέφεται σε πιεζές της υπόθεσης που κρίνονται εξαιρετι-

κά σημαντικές. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», οι εισαγγεείς Ελένη Σίσκου και Ευγενία Κυβέλου ήδη διερευνούν τις δανειοδοτήσεις από συγκεκριμένη τράπεζα που έλαβε ο κ. Τσοχατζόπουλος για λογαριασμό της κόρης του Αρετής, για ποσά εκατομμυρίων ευρώ, για τα οποία δεν υπήρξαν οι απαιτούμενες τραπεζικές διασφαλίσεις.

Ευθύνες στην τράπεζα

Η έρευνα των εισαγγεέων για τα δάνεια της Αρετής Τσοχατζόπουλου βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο και σύμφωνα με πληροφορίες, ήδη αναζητούνται οι ευθύνες που βαρύνουν τα στελέχη της τράπεζας, (πρόκειται για την Πειραιώς), που χορήγησαν τα δάνεια αυτά και μάλιστα σε χρονικό διάστημα μικρότερο από έντεκα μήνες. Συγκεκριμένα, πρόκειται για τρεις δανειακές συμβάσεις που συνήφθησαν μεταξύ 22 Δεκεμβρίου του 2008 και 6 Νοεμβρίου του 2009. Τα ποσά αφορούσαν 750.000 ευρώ το πρώτο, για να ακολουθήσει δεύτερο με 550.000 ευρώ και το τρίτο με ενέχυρο ισόποση προθεσμιακή κατάθεση, ύψους 1.200.000 ευρώ.

Για τα δύο πρώτα δάνεια, με εγγυητή τον ίδιο τον κ. Τσοχατζόπουλο, υπήρξαν προσημειώσεις υποθήκης σε ακίνητο στη Θεσσαλονίκη, επί της Λεωφόρου Νίκης 13. Ομως, όπως προέκυψε από την έρευνα των δικαστικών αποφάσεων του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, με τις οποίες ενεγράφησαν οι υποθήκες, το εν λόγω ακίνητο ήταν ήδη βεβαρτημένο με προηγούμενες υποθήκες και η αξία του δεν έφθανε ούτε κατ' ελάχιστον για να εξασφαλιστεί η τράπεζα για τα δύο δάνεια που χορήγησε, ύψους 1.300.000 ευρώ. Όσο για το τρίτο δάνειο που πήρε από την ίδια τράπεζα η Αρετή Τσοχατζόπουλου ύψους 1.200.000 ευρώ με ενέχυρο ισόποση προθεσμιακή κατάθεση, από την έρευνα προέκυψε ότι ενώ το δάνειο δόθηκε στις 6 Νοεμβρίου του 2009, δέκα μέρες αργότερα εκταμιεύθηκε το σύνολο των χρημάτων που υπήρχαν στην προθεσμιακή κατάθεση και αποτελούσαν την εξασφάλιση της τράπεζας για τη χορήγησή του.

ΣΕΡΦΑΡΕ ΧΕΙΜΩΝΑ-ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΓΡΗΓΟΡΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ!

INTERNET 20M
ΚΑΛΩΔΙΑΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ
€40,90
ΑΝΑ ΜΗΝΑ

INTERNET 30M
ΚΑΛΩΔΙΑΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ
€51,90
ΑΝΑ ΜΗΝΑ

INTERNET 50M
ΚΑΛΩΔΙΑΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ
€74,90
ΑΝΑ ΜΗΝΑ

television / internet / telephony
Η επικοινωνία όπως τη θές
www.cablenet.com.cy 130

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Οι βουλευτές της Χρυσής Αυγής παρακολουθούν συντεταγμένα συνεδρίαση στο ελληνικό Κοινοβούλιο.

Η θέα του κοιμητικού στρατού της Χρυσής Αυγής προκαλεί αμηχανία στους βουλευτές των υπολοίπων κομμάτων.

Αμηχανία στα έδρανα για τη Χρυσή Αυγή

Την ώρα που η Ν.Δ. επιλέγει τη μειωτική σύγκρουση, ο ΣΥΡΙΖΑ και το ΚΚΕ αντιμετωπίζουν με σύγχυση το φαινόμενο

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΟΥΛΑ

Το κατάμαυρο πλούσιο μούσι και η ανάλογη φραβόριτα του εύσμου 35άρη που ανεβείναι ακόμη περισσότερο το εντελώς ξυρισμένο κρανίο του, ήταν αδύνατο να μην στρέψει όλα τα βλέμματα πάνω του μόλις μπήκε στο καφεείο της Βουλής. Πόσο μάλλον όταν το ασυνήθιστο -για το κοινοβούλιο- θέμα ολοκληρωνόταν με το επιμελώς οσχισμένο μπλουζάκι του προκειμένου να είναι ορατά τα τεράστια τατουάζ που είχε και στα δύο «κτισμένα» μπράτσα του. «Λες να 'ναι βουλευτής;» ρώτησε ψιθυριστά τον διπλανό του ο Νίκος Αθανασάκης κρύβοντας κάτω από το μoustάκι του το γνωστό του μειδίαμα. «Μπα, για επιστημονικό συνεργάτη τον κόβω;» απάντησε εκείνος και αμφοτέρω προσηλάθησαν να πνίξουν τα χαμόγελά τους.

Περιγράφεται γλαφυρά η εικόνα, για να μεταδοθεί η αμηχανία που υπάρχει τις τελευταίες εβδομάδες στη Βουλή, στη θέα και μόνον του κοιμητικού στρατού της Χρυσής Αυγής (Χ. Α.). Το στρατός οσκεμμένα δεν μπήκε εντός εισαγωγικών. Αν προσέξει κανείς το ύφος, αλλά και το βράδυ των 16 βουλευτών του εν λόγω κόμματος (εξαιρείται η σύζυγος του αρχηγού) μόνον εκεί πάει το μυα-

λό του. Είναι σαν να έχουν μπει ξαφνικά στη Βουλή μίσημι ντουζίνα καχύποπτοι λοχίες που επιχειρούν να καλύψουν τα ελλειμμάτα τους αγκυροκοιτώντας τους πάντες γύρω τους και εκπέμποντας την πεποίθηση πως η αποστολή τους είναι ιερή και ότι στο τέλος όλοι οι «υπόλοιποι» θέλονται και μη θα την υιοθετήσουν...

Νέα τακτική

Κάπως έτσι άλλωστε αποφασίστηκε να είναι ορατά τα τεράστια τατουάζ που είχε και στα δύο «κτισμένα» μπράτσα του. «Λες να 'ναι βουλευτής;» ρώτησε ψιθυριστά τον διπλανό του ο Νίκος Αθανασάκης κρύβοντας κάτω από το μoustάκι του το γνωστό του μειδίαμα. «Μπα, για επιστημονικό συνεργάτη τον κόβω;» απάντησε εκείνος και αμφοτέρω προσηλάθησαν να πνίξουν τα χαμόγελά τους.

Οι επιλογές του κ. Νίκου Δένδια ή-

Αιτήματα για άρση της βουλευτικής ασυλίας

Με τις αποζητωτικές κατηγορίες για απρόκλητες επιθέσεις και φθορές και για αντιποίηση αρχής οδεύουν προς τη Βουλή με αιτήματα για άρση της βουλευτικής ασυλίας οι δικογραφίες που σχηματίστηκαν από τις αρμόδιες εισαγγελικές αρχές για τα γνωστά επεισόδια κατά μεταναστών στα ποσά συμμετείχαν και βουλευτές της Χρυσής Αυγής.

Υστερα από την προσωπική παρέμβαση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου κ. Ιω. Τέντε για άμεση περαίωση των ανακριτικών διαδικασιών και την ταχεία αποστολή των δικογραφιών στη Βουλή, ήδη οι εισαγγελικές αρχές του Μεσολογγίου ολοκλήρωσαν τις έρευνες και ο φύκελος για άρση ασυλίας του βουλευτή της Χρυσής Αυγής Κων. Μπαρμπαρούση διαβιβάστηκε από τον Αρειό Πάγο στη Βουλή, ενώ την ίδια οδό ακολούθησε και η δικογραφία για τα επεισόδια της Ραφήνας με αίτημα για άρση ασυλίας των βουλευτών Γιωργ. Γεργεμνή και Παν. Ηλιόπουλου. Και στις δύο περιπτώσεις, πλην των βουλευτών φερόνται να έχουν ταυτοποιηθεί και άλλα μέλη του κόμματος που συμμετείχαν στα γεγονότα. Σε βάρος τους ενδέχεται να ασκηθούν συμπληρωματικές διώξεις για φθορά ξένης ιδιοκτησίας.

Κι ενώ περιστατικά επιθέσεων κατά μεταναστών εμφανίζονται σε όλη τη χώρα, με πρόσφατο εκείνο της Καλαμάτας, η Εισαγγελία του Αρείου Πάγου γίνεται αποδέκτης ενός κλίματος εξαιρετικά ανησυχητικού. Γ' αυτό αναμένεται τις προσεχείς ημέρες να συγκαλέσει συσκέψεις με τους εισαγγελέες εφετών προκειμένου οι δικαστικές αρχές να βρίσκονται σε ετοιμότητα για την αντιμετώπιση τυχόν ρατσιστικών επιθέσεων. Στο πλαίσιο της έντονης ανησυχίας για τέτοιου είδους φαινόμενα, εντάσσεται και η νομοθετική αλλαγή που ανακοινώσε ο υπουργός Δικαιοσύνης κ. Αντ. Ρουπακιάς, σύμφωνα με την οποία οι υπαίτιοι ρατσιστικών επιθέσεων θα τιμωρούνται αυστηρότερα -με φυλάκιση τουλάχιστον 3 ετών - και με περιορισμούς στο να μπορούν να εξαγοράσουν την ποινή τους ή να καταδικαστούν με αναστολή.

ταν αναποφευκτικό να προκαλέσουν την αμηχανία της Χ. Α. που είδε ξαφνικά την επίσημη πολιτεία να αντικαθιστά τον ίδιο τον λόγο ύπαρξής της. Γ' αυτό τις τελευταίες ημέρες τα μέλη της επιτίθενται προσωπικά στον υπουργό (τον αποκάλεσαν μέχρι και εκ-

Τι κρύβεται πίσω από την επίθεση προς τον υπουργό Δημόσιας Τάξης και πώς απαντά η κυβέρνηση στη «μονοθεματική» αντιπολίτευση

πρόσωπο σκοτεινών συμφερόντων της... μασονίας). Την ίδια στιγμή δε, έθισαν σε εφαρμογή το σχέδιο των επιθέσεων, θέλοντας να καταδείξουν ότι η Αστυνομία λειτουργεί επικουρικά, ενώ εκείνοι κτυπούν στην... ουσία του το πρόβλημα. Τι μέλλει να συμβεί με τις διώξεις που ήδη ασκήθηκαν στους βουλευτές της Χ. Α. οι οποίοι έσπασαν περικαρπείς τους πάγκους ακόμα και νόμιμων μικροπωλητών μεταναστών θα φανεί σύντομα. Αυτό ωστόσο που προκαλεί ενδια-

φέρον είναι η αμηχανία στάση των κομμάτων της Αριστεράς. Οχι τόσο της ΔΗΜΑΡ που -μαζί με το ΠΑΣΟΚ- έχουν αντιληφθεί ως υιοθετώντας -έστω σωπαρβός- το σκληρό γραμμή της ΝΔ μόνον πολιτικά οφέλη θα έχουν. Αλλά της κ. Αλ. Παπαρήγα και του κ. Αλ. Τσίπρα οι οποίοι μοιάζουν να μην έχουν συνειδητοποιήσει ότι για πρώτη φορά υπάρχει στη Βουλή ένα ακόμη αντιπολιτευτικό κόμμα που αλιεύει ψήφους από την ίδια δεξαμενή των εν γένει αγανακτισμένων. Αμηχανία που είναι βέβαιον ότι θα ενταθεί καθώς η επιλογή της κυβέρνησης είναι να αντιμετωπίσει πλέον κατά μετωπών τις μεθόδους της Χ. Α. Εμπειροί βουλευτές της Ν. Δ. περιγράφει τη συγκεκριμένη τακτική ως εξής: «Οι Χρυσάιγες είναι μονοθεματικοί έναντι των... καταραμένων πολιτικών. Αναδεικνύουν διαρκώς το θέμα της λαθρομετανάστευσης υπαλλησίσιμονο μάλιστα ότι αν αυτό επιλυθεί, ως διά μαγείας θα τελειώσει και η οικονομική κρίση.

Επομένως μονοθεματική αποφασίστηκε να είναι και η αντιμετώπιση του. Τυχόν αποτυχία μας να βάλουμε μια τάξη στο μεταναστευτικό θα τους θρέψει, ενώ η επιτυχία μας θα τους εξαφανίσει. Άλλος δρόμος ούτως ή άλλως δεν υπάρχει»...

Το «άνοιγμα» των περιπτέρων

Υστερα από 100 χρόνια απελευθερώνεται το επάγγελμα

Του ΗΛΙΑ ΜΑΓΚΛΙΝΗ

Όσο κι αν στο εξωτερικό βρίσκουμε συχνά αντίστοιχα newstands (μικρά, κυβωειδή καταστήματα πώλησης εφημερίδων, περιοδικών κ. ά.), το περίπτερο είναι ελληνική ευρεσιτεχνία. Συνηθισμένο με την ελληνική καθημερινότητα, αλλά και με τη νύχτα (πιστός σύντροφος των απανταχού ενυκτιπιδών), το περίπτερο είναι απόλυτα ταυτισμένο με την ιστορία της Ελλάδας του εικοστού αιώνα.

Σήμερα, το ελληνικό περίπτερο αλάζει. Μετά την απόφαση του υπουργείου Εθνικής Αμυνας περί απελευθέρωσης του επαγγέλματος, το περίπτερο ως επιχείρηση μπαίνει και αυτό στη χορεία των επαγγελματιών που ανοίγουν, ο περιορισμός στις άδειες καταργείται, παύει να είναι κληρονομική εργασία και, επιπλέον, πάει την αποκλειστικότητα στην πώληση τοιγάρων. Στην απόφαση του υπουργείου Εθνικής Αμυνας περιλαμβάνονται και το ελεύθερο σε φυσικά και νομικά πρόσωπα να έχουν άδεια λειτουργίας περιπτέρου, ημεδαπών και αλλοδαπών, δηλαδή, θα μπορεί να ανοίξει περίπτερο νόμιμος μετανάστης, εφόσον θα πληροί τις δέουσες προϋποθέσεις.

Στο υπουργείο Αμυνας

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι η απόφαση για την απελευθέρωση των περιπτέρων πάρθηκε από το υπουργείο Εθνικής Αμυνας. Ο λόγος είναι ότι το περίπτερο είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την πολεμική ιστορία της Ελλάδας, αφού οι πρώτοι περιπτέρουχοι δεν ήταν άλλοι από τους αναπάρους πολέμου. Η πολεμική δεκαετία 1912-1922 άφησε πίσω της όχι μόνον ήρωες, πεσόντες, ανακτιμένα και χαμένα εδάφη, αλλά και τραυματίες - πολλοί από τους οποίους έμελλε να έχουν διάφορες αναπηρίες. Ειδικά μετά τη συμφωνία του 1922, μόνο η Αθήνα είχε πλημμυρίσει από επαίτες βετεράνους, ακρωτηριασμένους, αναπήρους, συχνά άστεγους - μια

Το περίπτερο ως επιχείρηση μπαίνει και αυτό πλέον στη χορεία των επαγγελματιών που ανοίγουν.

Παύει να είναι κληρονομική εργασία και χάνεται η αποκλειστικότητα στην πώληση τοιγάρων. Δικαίωμα ιδιοκτησίας και σε αλλοδαπούς

εικόνα που δεν διαφέρει και πολύ από τους άπορους, άστεγους, «νεόπτωχους» της σήμερον.

Ηδη από τις αρχές του 1922, και συγκεκριμένα στις 7 Μαρτίου, επιτροπή τραυματιών συντάξε ψήφισα διαμαρτυρίας προς την Εθνοσυνέλευση, μέσα από το οποίο ζητούσαν «μικράν βελτίωση της θέσεώς των». Από κοντά, βρίσκονταν οι γυναίκες και τα ορφανά των πεσόντων. Αρχικά, η πολιτεία έδωσε μια μικρή αναπηρική σύνταξη της τάξης των δεκαεπτά δραχμών, γεγονός που κάποια στιγμή οδήγησε σε μια μεγάλη συγκέντρωση διαμαρτυρίας έξω από τη Βουλή, η οποία διαλύθηκε με την επέμβαση της αστυνομίας και της χωροφυλακής: Ξαφνι-

κά, οι βαρέως τραυματίες του Σαραντάπορου, του Μπιζανίου, του Σκρά και του Ζαγγάρου, προηλακίζονταν και συλλαμβάνονταν.

Σύμφωνα με τις αποφάσεις του Πρώτου Πανελληνίου Συνεδρίου Παλαιών Πολεμιστών και Θυμάτων Στρατού, σε συνέδριο που έλαβε χώρα τον Μάιο του 1924, στις αρχικές 17 δραχμές προστέθηκε μια εφάπαξ αποζημίωση της τάξεως των 450 δραχμών αλλά μόνον σε όσους είχαν 100% αναπηρία.

Υπό όρους

Μπροστά σε αυτή την κατάσταση, το τότε υπουργείο Περιθάλψεως οδηγήθηκε στην απόφαση να παραχωρήσει τα λιγοστά περιπτερά της εποχής στην Πανελλήνιο Ένωση Τραυματιών Πολέμου 1912-1922, με τον όρο ότι η άδεια του περιπτέρου δεν θα μεταβιβαζόταν και στην περίπτωση του θανάτου του δικαιούχου, την κληρονομούσαν οι απόγονοί του. Η άλλη αιματηρή, πολεμική δεκαετία του '40 έφερε και άλλους αναπήρους - αυτή τη φορά και μεταξύ του άμαχου πληθυσμού, εξαιτίας της Κατοχής, του Εμφυλίου, των αδέσποτων χειροβομβιδίων και ναρκών. Τα περίπτερα εξαπλώθηκαν σε όλη την επικράτεια και «ο περιπτέρης της γειτονιάς» έγινε σήμα κατατεθέν της νεοελληνικής κοινωνίας κατά τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια, διακρινόμενος κυρίως για τις ικανότητές του στο... κουτσομπολιό (κάτοχος της μοναδικής τηλεφωνικής συσκευής γαρ).

Οι κληρονομικοί διάδοχοί του συνεχίσαν να αναδεικνύουν το περίπτερο ως κοινωνικό θεσμό, σε πιο ανεκτικούς, δημοκρατικούς χρόνους, σε χρόνους ομαρτίας αλλά, και τώρα, σε χρόνους κρίσεως - αποτελώντας μοναδικό, ίσως, υπόδειγμα στην εφαρμογή του νόμου αναφορικά με τη συστηματική επίδοση αποδείξεων στον πελάτη. Εκατό χρόνια πλέον, το περίπτερο, φαίνεται ότι, όπως όλη η χώρα, θα περάσει και αυτό σε μια νέα εποχή.

Εθισμένη στη σπατάλη η Βουλή

Στοιχίμα για τον νέο πρόεδρο η διαφάνεια και οι περικοπές

Του ΓΙΩΡΓΟΥ Σ. ΜΠΟΥΡΔΑΡΑ

Κατά την εξέδοσή του από το μέγαρο του Κοινοβουλίου εκείνο το πρωί, σκεφτόταν τις σαφείς οδηγίες που είχε αναφορικά με την «αποστολή» του. Δεν είχε ούτε αντικειμενικά, λόγω προκλήσεων, ούτε κα υποκειμενικά, αφού άλλα σκεφτόταν, τη δυνατότητα ν' ακούσει τον υπουργό Οικονομικών, που απευθυνόμενος στην εθνική αντιπροσωπεία, έλεγε: «Η ώρα μειώσουμε τα ελλείμματα και το χρέος, ή θα βουλιάσουμε όλοι μαζί. Κάθε μήνυμα για χαλάρωση, θα το πληρώσουν ακριβώς η χώρα και οι πολίτες».

Ο πρωταγωνιστής της ιστορίας συνεχίζει την πορεία του με κατεύθυνση γειτονική γκαλερί, όπου έδωσε 20.000 ευρώ και αγόρασε, για τον... στολισμό του Ναού της Δημοκρατίας, επικρατούσα χυδαία γραμμάτιο των αρχών του 19ου αιώνα! Ήταν 18 Ιουνίου 2009. Μια ακόμα πράξη που καμία σχέση δεν είχε με το «μήνυμα» στο οποίο αναφερόταν ο τότε υπουργός Οικονομικών. Μία από τις πολλές που έγιναν για την αποκόμιση έργων τέχνης με χρήματα του προϋπολογισμού της Βουλής, δηλαδή του Έλληνα φορολογούμενου, κατά τη διετία 2008-2009, λίγο πριν βυθιστεί με δραματικό τρόπο η χώρα στην κρίση.

«Επειδή υπάρχει κρίση, η Βουλή δεν πρέπει να κάνει πράγματα;», ήταν το σκόλιο-απάντηση κοινοβουλευτικού παράγοντα, όταν η συζήτηση είχε επικεντρωθεί στην προαναφερμένη εικαστική δραστηριότητα. Την ίδια ακριβώς «απάντηση», αυτή τη φορά διατυπωμένη από κοινοβουλευτικό αξιωματούχο, συναντήσαμε πολλούς μήνες αργότερα, όταν το φως της δημοσιότητας έβλεπε μια άλλη απόφαση: Αφορούσε τη διάθεση ποσού συνολικά 1,5 εκατ ευρώ για την κατασκευή και συντήρηση του «Πάρκου Εθνικής Συμφιλίωσης» στον Γράμμο. Ήταν Οκτώβριος του 2011.

Η χρηματοδότηση του συγκεκριμένου έργου, όπως ελέγχθη επισήμως, έγινε με απόδοση από τον προ-

Περίπου στα 2 εκατομμύρια ευρώ ανέρχεται ο ετήσιος προϋπολογισμός του Ιδρύματος της Βουλής.

Ακόμη και υπερκοστολογημένες προμήθειες υπέρ του Ταμείου Αλληλεγγύης των Υπαλλήλων της Βουλής και του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων

υπολογισμό του Ιδρύματος της Βουλής. Ενός ΝΠΙΔ που άρχισε να λειτουργεί το 2003. Εκτοτε και έως σήμερα, οι επίσημοι προϋπολογισμοί του δεν δίνουν εικόνα της πραγματικότητας. Αξιοπιστα πηγή αναφέρει ότι ο προϋπολογισμός αυτός είναι περίπου 2 εκατομμύρια. Έργο του εν λόγω Ιδρύματος είναι «η μελέτη και διάδοση των αρχών του Κοινοβουλευτισμού». Για την επίτευξη του στόχου αυτού εργάζονται, σύμφωνα με πληροφορίες, ως υπαλληλικό προσωπικό, 28 άτομα, η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων προσελάθη από προηγούμενες διοικήσεις του Ιδρύματος. Τις προσλήψεις κάνει, βάσει του Οργανισμού λειτουργίας της, η Εκτελεστική Επιτροπή - η οποία ε-

πίσως μπορεί να απολύει, να προωθεί διαγωνισμούς ή και να κάνει απευθείας αναθέσεις έργων. Ένα από τα πέντε μέλη της Ε. Ε. είναι υπάλληλος της Βουλής. Βάσει του Κανονισμού, τα μέλη της Επιτροπής αμειβονται.

Η προαναφερθείσα πηγή υποστηρίζει ότι για τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο δεν υπάρχει πλέον αμοιβή, και πως για τα άλλα μέλη προβλέπεται καταβολή 150 ευρώ ανά συνεδρίαση. Οσο, όμως, οικονομικός προϋπολογισμός - απολογισμός δεν δημοσιοποιείται, τα μόνα σίγουρα είναι: Αφενός, η προφορική δέσμευση πως αυτό το καθεστώς της αδιαφάνειας τερματίζεται, αφού ο προϋπολογισμός του Ιδρύματος θα δοθεί σε λίγο καιρό μαζί με εκείνον της Βουλής για το 2013 και, αφετέρω, η διατήρηση μιας φράσης - μία εκ εκείνων που δίνουν διαχρονικά ανεξέλεγκτες εξουσίες στον πρόεδρο: «Με απόφαση του προέδρου της Βουλής καθορίζονται το ύψος και ο τρόπος χορήγησης...» - σε όλες τις οικονομικού ενδιαφέροντος διατάξεις κανόνων και κανονισμών της Βουλής: Από το θέμα της πρόσληψης μετακλιτών υπαλλήλων, έως και εκείνο το πρόσφατο, τις χορήγησης του επιδόματος παραγωγικότητας στους υπαλλήλους της Βουλής.

Σε γραφείο που βρίσκεται κοντά σ' εκείνο του σημερινού προέδρου, λέγεται πως ο κ. Μείμαρakis θα δώσει τέλος σε αυτού του είδους τις μη διαφανείς υπερεξουσίες του εκάστοτε προέδρου της Βουλής. Η πράξη θα δείξει αν θα αλλάξει η κατάσταση, ή αν το σύστημα έχει ακόμα μεγάλα ανοχή. Εως τότε, τα πράγματα θα κυλούν με ίδιους ρυθμούς για ορισμένες «επιμέρους» πρακτικές, όπως για παράδειγμα, για την πραγματοποίηση «υπερκοστολογημένων» προμηθειών, αφού κάθε φορά ο προμηθευτής «εξαναγκάζεται» να συνυπολογίζει στην προσφορά του «καπέλο» σε ποσοστό 7,17%, με στόχο την ενίσχυση του Ταμείου Αλληλεγγύης των Υπαλλήλων της Βουλής και του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΓΝΩΜΕΣ

ΕΛΛΑΔΑ

ΚΟΣΜΟΣ

ΥΓΕΙΑ

Ασφυκτικές πιέσεις Ισραήλ στις ΗΠΑ για δράση στο Ιράν

Ο Νετανιάχου, εκμεταλλευόμενος τις προεδρικές εκλογές, ζητεί τελεσίγραφο από τον Ομπάμα

Των **DAVID E. SLANGER**
και **ISABEL KERSHNER**

Ο **Ισραηλινός** πρωθυπουργός Μπέντζαμιν Νετανιάχου ενεπλάκη –την Τρίτη– στο πιο ευαίσθητο ζήτημα εξωτερικής πολιτικής της αμερικανικής προεκλογικής εκστρατείας. Επέκρινε την κυβέρνηση Ομπάμα ότι αρνήθηκε να θέσει σαφείς «κόκκινες γραμμές» στο Ιράν για το πυρηνικό του πρόγραμμα, πέραν των οποίων θα αναλάμβανε στρατιωτική δράση. Ως απο-

Οι Ηνωμένες Πολιτείες κατέληξαν προ ετών ότι η Τεχεράνη ανέστειλε το πυρηνικό της πρόγραμμα από το 2003, παρότι έκτοτε υπάρχουν ενδείξεις πως αυτό συνεχίζεται

τέλεσμα, είπε, η κυβέρνηση δεν έχει το «πθικό δικαίωμα» να περιορίσει το Ισραήλ από μια δική του στρατιωτική ενέργεια.

Η ασυνήθιστα σκληρή γλώσσα του κ. Νετανιάχου για τον σημαντικότερο σύμμαχο του Ισραήλ αποκάλυπτε την υφιστάμενη ένταση μεταξύ του ιδίου και του προέδρου Ομπάμα σχετικά με το θέμα του Ιράν και εικάζεται ότι επιθυμεί να εκμεταλλευτεί τις προεδρικές εκλογές για να αναγκάσει τον Ομπάμα να δεσμευτεί ότι θα επιτεθεί στο Ιράν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις.

Την Τρίτη το βράδυ, ο κ. Ομπάμα επικοινωνήσε τηλεφωνικά με τον κ. Νετανιάχου σε μια προσπάθεια εκτόνωσης της κατάστασης και σε σχετική ανακοίνωση που εκδόθηκε αργότερα από τον Λευκό Οίκο, οι δύο άνδρες «επαναβεβαίωσαν την αποφασιστικότητά τους να εμποδίσουν την ανάπτυξη πυρηνικών όπλων από το Ιράν και να συνεχίσουν τη στενή συνεργασία τους». Οι ΗΠΑ διατείνονται ό-

Στην τελευταία της έκθεσης, η ΙΑΕΑ αναφέρει ότι το Ιράν διαθέτει τον απαραίτητο εξοπλισμό για την ανάπτυξη έξι πυρηνικών όπλων.

τι δεν έχουν αποδείξεις πως η ιρανική ηγεσία έχει αποφασίσει οριστικά να κατασκευάσει πυρηνική βόμβα. Ωστόσο, στην τελευταία της έκθεση, η ΙΑΕΑ αναφέρει ότι η χώρα διαθέτει τον απαραίτητο εξοπλισμό για την ανάπτυξη έξι πυρηνικών όπλων. Οι

ΗΠΑ κατέληξαν προ ετών ότι το Ιράν ανέστειλε το πυρηνικό του πρόγραμμα από το 2003, παρότι έκτοτε υπάρχουν ενδείξεις ότι αυτό συνεχίζεται κατά σποραδικό τρόπο. Οι Ισραηλινοί διατείνονται ότι το Ιράν έχει προχωρήσει μυστικά σε κάτι πολύ μεγαλύ-

τερο. Απατώντας από τον κ. Ομπάμα να θέσει ουσιαστικά τελεσίγραφο στο Ιράν, ο κ. Νετανιάχου χρησιμοποίησε στο έπακρο το πολιτικό του βάρος, σε μια στιγμή κατά την οποία ο Ρεπουμπλικανός αντιπάλος του κ. Ομπάμα, Μιτ Ρόμνεϊ, κατηγορεί την αμερικανική κυβέρνηση ότι δεν υποστηρίζει το Ισραήλ.

Ο Νετανιάχου, ο οποίος γνωρίζει καλύτερα τα αμερικανικά πολιτικά πράγματα, φαίνεται ότι επιχείρησε να πιέσει τον Ομπάμα να προσδιορίσει επακριβώς πότε οι ΗΠΑ θα κατέφευγαν σε στρατιωτική δράση εναντίον του Ιράν, ενδεχομένως στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ, που αρχίζει αυτό τον μήνα.

Αντιπυραυλική προστασία

Ο Ομπάμα έχει δηλώσει επανειλημμένως –με την υποστήριξη ορισμένων κορυφαίων Ισραηλινών αξιωματούχων– ότι οι ΗΠΑ και το Ισραήλ συνεργάζονται σήμερα σε θέματα ασφαλείας καλύτερα από ποτέ άλλοτε. Οι ΗΠΑ προμήθευσαν το Ισραήλ με το σύστημα αντιπυραυλικής προστασίας «ατσάλινος θόλος» και τα τελευταία πέντε χρόνια, οι δύο χώρες συνεργάστηκαν στενά, σε μια μεγάλη μυστική επιχείρηση κατά του Ιράν, ονόματι «Ολυμπιακοί Αγώνες», μια προσπάθεια εμπλοκής του πυρηνικού προγράμματος του Ιράν μέσω κυβερνοεπιθέσεων.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το ιρανικό πυρηνικό πρόγραμμα έχει σημειώσει πρόοδο. Ωστόσο, ούτε ο Μιτ Ρόμνεϊ έχει προσδιορίσει επακριβώς μέχρι ποίου σημείου πρέπει να φθάσει το Ιράν, πριν από μια αμερικανική στρατιωτική επίθεση. Αντιθέτως, έχει κατηγορήσει τον Ομπάμα ότι καθυστερήσει να επιβάλει «κυρώσεις που θα σακάτευαν» το Ιράν. Ο Νετανιάχου, όμως, απορρίπτει τις κυρώσεις, λέγοντας ότι δεν έχουν εξαναγκάσει το Ιράν να εγκαταλείψει το πυρηνικό του πρόγραμμα.

THE NEW YORK TIMES

Η Ιαπωνία εγκαταλείπει την πυρηνική ενέργεια

Αλλαγή πλεύσης στο ζήτημα της πυρηνικής ενέργειας αποφάσισε την Παρασκευή η κυβέρνηση της Ιαπωνίας, αναγνωρίζοντας τη βαθιά αντιπυρηνική στροφή της κοινής γνώμης. Η κυβέρνηση του πρωθυπουργού Νόντα έθεσε ως στόχο την οριστική εγκατάλειψη της πυρηνικής ενέργειας ως το 2030. Αναθεωρώντας τα σχέδια για κάλυψη του 50% των ενεργειακών αναγκών της χώρας από την πυρηνική ενέργεια ως το 2030, η κυβέρνηση αποφάσισε κλείσιμο όσων αντιδραστικών συμπληρώσουν 40 έτη λειτουργίας και ακύρωση κάθε νέας κατασκευής. Αυτή τη στιγμή λειτουργούν μόλις 2 από τους 54 αντιδραστήρες

της χώρας, καθώς οι διαμαρτυρίες έχουν αποτρέψει την επαναλειτουργία όσων βγαίνουν εκτός δικτύου για συντήρηση. Σύμφωνα με την ανακοινωθείσα στρατηγική, θα τεθούν εκ νέου σε λειτουργία μόνον όσοι περάσουν αυστηρούς ελέγχους. Η κυβερνητική στρατηγική προβλέπει τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας κατά 19% ως το 2030, με τη βοήθεια εξοικονόμησης και εξορθολογισμού, καθώς και στροφή στο φυσικό αέριο και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Πριν το πυρηνικό δυστύχημα της Φουκουσίμα, τον Μάρτιο του 2011, η Ιαπωνία ήταν η τρίτη σημαντικότερη καταναλώτρια πυρηνικής ενέργειας στον πλανήτη.

Δεν δικαιώθηκε η Philip Morris

Δικαστήριο της Νορβηγίας απέρριψε την προσφυγή της καπνοβιομηχανίας Philip Morris, που ζητούσε να είναι ορατά τα προϊόντα καπνού στα σημεία πώλησης. Η υπόθεση παρακολούθηθηκε με ενδιαφέρον από κυβερνήσεις όπως η βρετανική, η καναδική, η νεοζηλανδική και η ινδική, που κάνουν προσπάθειες μείωσης της κατανάλωσης καπνού με στόχο να βελτιωθεί η δημόσια υγεία και να περιοριστούν οι ιατροφαρμακευτικές δαπάνες. Από το 2010, τα νορβηγικά καταστήματα που διαθέτουν πακέτα τσιγάρων και λοιπά προϊόντα καπνού υποχρεούνται να τα φυλάσσουν σε ερμά-

ρια χωρίς σήμανση, ώστε να μην ενθαρρύνουν την κατανάλωσή τους. Η απορριφθείσα προσφυγή της καπνοβιομηχανίας υποστήριξε ότι το μέτρο αυτό αποτελεί παρεμπόδιση της ελεύθερης εμπορικής δραστηριότητας. Το επόμενο βήμα για τη σκανδιναβική χώρα είναι η κατάργηση των πολύχρωμων συσκευασιών τσιγάρων, που συντομα τίθεται σε εφαρμογή και στην Αυστραλία. Από 1ης Δεκεμβρίου, τα τσιγάρα στην Αυστραλία θα πωλούνται σε μονόχρωμα λαδί πακέτα που θα διαφέρουν μεταξύ τους ως προς τις φωτογραφίες ασθενειών τις οποίες προκαλεί το κάπνισμα.

Πολιτική κρίση στην Πορτογαλία

Δραματική επιδείνωση του πολιτικού κλίματος παρατηρείται το τελευταίο δεκαήμερο στην Πορτογαλία, μετά την ανακοίνωση νέων δημοσιονομικών μέτρων. Την περασμένη εβδομάδα ο πρωθυπουργός Πέδρο Πάσος Κοέλιο ανακοίνωσε αύξηση των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης από το 11% του μισθού στο 18%, επιβάρυνση που ισοδυναμεί με έναν «καθρό» μισθό ετησίως. Παράλληλα, ο υπουργός Οικονομικών Βικτόρ Γκασιάρ ανακοίνωσε αύξηση της φορολογίας εισοδήματος, κατάργηση είτε του δώρου Χριστουγέννων είτε του επιδόματος άδειας για τους εργαζομένους, κατάργηση και των δύο για

πολλούς συνταξιούχους. Πέρσι οι αμοιβές των δημοσίων υπαλλήλων είχαν συρρικνωθεί κατά 10% με παράλληλες αυξήσεις στη φορολογία κινήτων και στους έμμεσους φόρους και καταργήσεις φοροπαλλαγών και προνοιακών επιδομάτων. Παράλληλα, η ύφεση δεν θα αντιστραφεί φέτος, όπως προέβλεπε το σχέδιο σταθεροποίησης, αλλά τουλάχιστον το 2013. Δεκάδες χιλιάδες άτομα αναμενόταν να λάβουν μέρος στις προγραμματισμένες για χθες διαδηλώσεις, ενώ η σελίδα του πρωθυπουργού στο Facebook κατακλύστηκε από 56.000 σχόλια, κριτικές αρνητικά και μόλις 9.000 «likes».

Οσάκις το λέει ο Σάκης ...γκαραντί!

Internet • Τηλεφωνία • Τηλεόραση

TV3PLAY

Γίνε **ΤΩΡΑ** συνδρομητής σε μία από τις υπηρεσίες της LTV με **50% έκπτωση** για **3 ολόκληρους ΜΗΝΕΣ!**

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις. Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφτείτε το www.ltv.tv

50% ΕΚΠΤΩΣΗ
ΙΣΧΥΕΙ ΜΕΧΡΙ 6 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

LTV ΠΑΙΖΕΙ ΚΑΛΑ!

22392239

www.ltv.tv

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Τα δηλητηριώδη άνθη της Αραβικής Ανοιξης

Η δολοφονία του πρόση των ΗΠΑ υπογραμμίζει το ρίσκο από την υποστήριξη των ισλαμιστών

Του ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Αν ο συνταγματάρχης Καντάφι μπορούσε να παρακολουθήσει από μια γωνιά όσα συνέβησαν στη Βεγγάζη τη νύχτα της περασμένης Τρίτης, θα χαμογελούσε χαϊρέκακα. Σε αυτή την πόλη, που πρώτη εξεγήθηκε εναντίον του, στην πόλη για την προστασία της οποίας υποτίθεται ότι ξεκίνησε την πολεμική του εκστρατεία το ΝΑΤΟ, ένα εξαγριωμένο πλήθος ισλαμιστών σφυροκόπησε με χειροβομβίδες και αντιμαρματικά βλήματα τα αμερικανικά προξενεία, προτού δολοφονήσει τον πρεσβευτή Κριστοφερ Στίβενς και άλλους τρεις Αμερικανούς πολίτες.

«Είλικρινά, διερωτώμαι πώς μπορεί να συνέβη κάτι τέτοιο σε μια χώρα που τη βοηθήσαμε να ελευθερωθεί, σε μια πόλη που διασώσαμε από την κατα-

Παρά τα δραματικά γεγονότα στη Λιβύη, μεσοπρόθεσμα, πολύ σοβαρότερο πρόβλημα για την Αμερική συνιστά η Αίγυπτος, η ναυαρχίδα του αραβικού κόσμου

στροφή», δήλωσε έκπληκτη η Χίλαρι Κλίντον. Πώς είναι δυνατόν οι μέχρι χθες «αγωνιστές της ελευθερίας» — με τους οποίους ο άτυχος Στίβενς είχε επαφές, ως εκπρόσωπος της υπερδύναμης, προτού ακόμη αλωθεί η Τρίπολη και λιτσαριστεί ο Καντάφι— να στραφούν με δολοφονική μανία εναντίον των προστατών τους;

Η αφορμή είναι γνωστή: Μια παιδαριώδης ταινία κάποιου Αιγύπτιου κόπτη, κατοίκου Αμερικής, που καθυβρίζει και βεβλώνει τον Μωάμεθ προκαλεί ενώ κύμα αντιδυτικών οργών από την Τυνησία και την Αίγυπτο μέχρι την Υεμένη και το Ιράν. Άλλος ένας κρίκος στην αλυσίδα των ταραχών που πυροδότησαν τα εμπρηστικά σκίτσα μιας δανικής εφημερίδας, το κάψιμο των Κορανίων από έναν φανατικό Αμερικανικό πάστορα και ανάλογο επεισόδιο σε αμερικανική βάση του Αφγανιστάν, θα μπορούσαν να πει κανείς. Μόνο που πίσω από κάθε αφο-

11 Σεπτεμβρίου, Βεγγάζη. Ένας οπλισμένος Λίβιος κουνάει το όπλο του, ενώ πίσω του το αμερικανικό προξενείο έχει τυλιχτεί στις φλόγες. Θύμα της επίθεσης του εξαγριωμένου πλήθους ισλαμιστών ο Αμερικανός πρεσβευτής Κριστοφερ Στίβενς.

μή υπάρχουν πολύ σοβαρότερες αιτίες. Πρώτα απ' όλα, στην ίδια τη Λιβύη. Δεν έχουν περάσει ούτε δύο μήνες από τότε που Αμερικανοί, Γάλλοι και Βρετανοί συνέχαιραν εαυτούς για τις πρώτες «δημοκρατικές» εκλογές στην «απελευθερωμένη» Λιβύη, που ανέδειξαν πρώτη δύναμη τον σχηματισμό του φιλοδυτικού Μαχμούτ Τζιμρίλ.

Όσοι είχαν στοιχειώδως ρεαλιστική εικόνα των πραγμάτων επισήμαιναν ότι πίσω από τη δημοκρατική τής πρόσοψη, η Λιβύη βρισκόταν στο έλεος αλληλοπαρασόμενων παραστρατιωτικών οργανώσεων, με ισχυρό τον ρόλο των φανατικών ισλαμιστών, ακόμη και πυρήνων της Αλ Κάιντα. Προς απογοήτευση της Αμερικής, το λιβυκό κοινοβούλιο επέλεξε ως νέο πρωθυπουργό, ακριβώς την ημέρα της δολοφονίας του Στίβενς, όχι τον Τζιμρίλ,

αλλά τον φίλο προσκείμενο προς τους Αδελφούς Μουσουλμάνους, Μουσταφά αλ Σακούρ.

Όσο και αν το δημοσιογραφικό ενδιαφέρον εστίαστηκε στη Λιβύη, λόγω της δραματικότητας των γεγονότων, μεσοπρόθεσμα πολύ σοβαρότερο πρόβλημα για την Αμερική συνιστά η Αίγυπτος, η ναυαρχίδα του αραβικού κόσμου. Μόλις προ δεκαήμερου, η κυβέρνηση Ομπάμα υποσχέθηκε οικονομική βοήθεια στο Κάιρο, εκφράζοντας την πολιτική της υποστήριξη στον νέο, ισλαμιστή πρόεδρο της χώρας, Μοχάμεντ Μόρσι.

Ωστόσο, ήταν το κόμμα του Μόρσι, οι Αδελφοί Μουσουλμάνοι, που κάλεσε τους πολίτες να ξενακατέβουν στην πλατεία Ταχρίρ για να διαδηλώσουν εναντίον της Αμερικής και της βεβήλωσης του Προφήτη, μετά την κα-

θιερωμένη προσευχή της Παρασκευής. Αν έχεις τέτοιους συμμάχους, τι τους θέλεις τους εχθρούς;

Αμερικανοί αξιωματούχοι εκτιμούσαν πως η υπόθεση της προκλητικά αντιισλαμικής ταινίας μπορεί να ήταν μόνο το πρόσχημα και ότι οι επιθέσεις εναντίον των αμερικανικών διπλωματικών αποστολών στη Βεγγάζη και στο Κάιρο πιθανότατα είχαν σχεδιαστεί από την Αλ Κάιντα, ώστε να συμπέσουν με την επέτειο της 11ης Σεπτεμβρίου.

Είτε είναι έτσι είτε όχι, ο συμβολισμός διατηρεί τη δύναμή του: Έντεκα χρόνια μετά την κατάρρευση των Δίδυμων Πύργων, ο «πόλεμος των πολιτισμών» που ξεκίνησε ο Τζορτζ Μπους συνεχίζει να στοχεύει, στην εκπνοή της πρώτης θητείας του πολύ διαφορετικού διαδόχου του, Μπαράκ Ομπάμα.

Μουσουλμανική έκρηξη κατά της Δύσης

Μονάδες πεζοναυτών προς ενίσχυση της ασφάλειας των πρεσβειών στην Υεμένη και στη Λιβύη απέστειλαν οι ΗΠΑ, μετά τα γενικευμένα επεισόδια έξω από πρεσβείες σε σειρά μουσουλμανικών χωρών. Στη Βεγγάζη μη επανδρωμένα αμερικανικά αεροσκάφη φωτογράφιζαν την Παρασκευή τα στρατόπεδα ισλαμιστών ανταρτών, πιθανώς με στόχο να απατηθούν στη φωνική επίθεση εναντίον του προξενείου της Τρίτης. Παράλληλα το απόγευμα της Παρασκευής διαδηλωτές εισέβησαν στον περίβολο της αμερικανικής πρεσβείας της Τύνιδα, έκαψαν το αμερικανικό σχολείο αφού πρώτα απομάκρυναν ηλεκτρονικούς υπολογιστές και μουσικά όργανα, ενώ η είσοδος στο κυρίως κτίριο της πρεσβείας απετράπη μόνο έπειτα από πυροβολισμούς της φρουράς, οι οποίοι κόστισαν τη ζωή τριών διαδηλωτών.

Με πραγματικά πυρά αντιμετώπιστηκε και η προσπάθεια διαδηλωτών να εισέλθουν στην αμερικανική πρεσβεία στη Σανιά της Υεμένης την Πέμπτη. Αντικρουόμενες πληροφορίες κάνουν λόγο για έναν ή για τέσσερις διαδηλωτές νεκρούς. Σε κάθε περίπτωση, η αρχική απόφαση της αμερικανικής κυβέρνησης να ενισχύσει την ασφάλεια της πρεσβείας με 50 πεζοναύτες της δύναμης ταχείας επέμβασης FAST αναθεωρήθηκε με την αποστολή 150 πεζοναυτών.

Στο Σουδάν

Περίπου 5.000 διαδηλωτές συγκεντρώθηκαν την Παρασκευή και στην πρωτεύουσα του Σουδάν, Χαρτούμ. Η κυβέρνηση του Σουδάν είχε διαμαρτυρηθεί προ μηνών στην κυβέρνηση της Γερμανίας για εκδήλωση ακροδεξιάς γερμανικής ομάδας που αναδημοσίευσε τα γνωστά από τα επεισόδια του 2006 προσβλητικά σκίτσα του Μωάμεθ. Την Παρασκευή γνωστός Σουδανός κληρικός προέτρεψε τα πλήθη μέσω ραδιοφώνου να πορευθούν προς τη γερμανική και προς την αμερικανική πρεσβεία του Χαρτούμ. Λίγο αργότερα, εκατοντάδες διαδηλωτές έσπασαν την περίφραξη της γερμανικής πρεσβείας και έβαλαν φωτιά σε τμήμα του κτιρίου. Εν συνεχεία κινήθηκαν προς την αμερικανική πρεσβεία και κάποιιοι αποπειράθηκαν να σκαρφαλώσουν στους τοίχους, αλλά πυροβολήθηκαν από τη σουδανική αστυνομία, με αποτέλεσμα να χάσει τη ζωή του τουλάχιστον ένας διαδηλωτής. Το Σουδάν τη δεκαετία του 1990 φιλοξενούσε τον Οσάμα μπιν Λάντεν, ενώ τον τελευταίο καιρό ο πρόεδρος Μπασίρ δέχεται πιέσεις από φανατικούς ισλαμιστές.

Επεισόδια με ένα νεκρό σπαρτίστηκαν την Παρασκευή και στην Τρίπολη του Λιβάνου, όπου διαδηλωτές έβαλαν φωτιά σε αμερικανικό εστιατόριο φαστ φουντ και φώναξαν συνθήματα εναντίον των ΗΠΑ και του Πάπα Βενέδικτου που έφθασε την ίδια μέρα στη χώρα. Παράλληλα στην Αίγυπτο οι διαδηλωτές ξεκίνησαν την Τρίτη και ως την Παρασκευή δεν είχαν σταματήσει, παρά τις εκκλήσεις του πρωθυπουργού Μούρσι για αυτοσυγκράτηση. Αναλυτές επισήμαιναν τις εσωτερικές, ενδο-ισλαμικές διαμάχες που ανέδειξαν τα επεισόδια, με τους ακραίους σαλαφιστές να ηγούνται των διαδηλώσεων για να κερδίσουν πό-

τους εις βάρος των μετριοπαθέστερων ισλαμιστών της κυβέρνησας μουσουλμανικής αδελοφότητας. Αντίστοιχη εικόνα προκύπτει και στην Τυνησία, όπου το κυβερνών ισλαμικό κόμμα Ενάντια συμβούλεψε τους Τυνήσιους να μη λάβουν μέρος στη διαδήλωση των σκληροπυρηνικών ισλαμιστών.

Ενοπλιο ισλαμιστές επιτέθηκαν την Παρασκευή και εναντίον βάσης του ΟΗΕ στη Χερσόνησο του Σινά στην Αίγυπτο, χρησιμοποιώντας αυτόματα όπλα. Τέσσερις Κολομβιανοί μέλη της ειρνευτικής δύναμης που φροντίζει για την τήρηση των όρων της συνθήκης ειρήνης μεταξύ Αιγύπτου και Ισραήλ τραυματίστηκαν.

Συνολικά στη διάρκεια της εβδομάδας που πέρασε, διαδηλωτές εισέβησαν στον περίβολο τουλάχιστον τριών αμερικανικών πρεσβειών (στο Κάιρο, την Τύνιδα και την Σανιά), πέρα από το κτίριο του

Εκατοντάδες μουσουλμάνοι διαδηλωτές επιτέθηκαν την Παρασκευή στον προξενείο των ΗΠΑ στην πόλη Τσενάι της Ινδίας και έκαψαν αμερικανικές σημαίες.

Πολιορκήθηκαν αμερικανικές πρεσβείες σε Τύνιδα, Σανιά, Χαρτούμ. Στην Τρίπολη του Λιβάνου, διαδηλωτές έβαλαν φωτιά σε αμερικανικό εστιατόριο φαστ φουντ

αμερικανικού προξενείου της Βεγγάζης, το οποίο λεηλατήθηκε μετά την επίθεση που κόστισε τη ζωή στον πρόεδρο Στίβενς την Τρίτη. Στην ίδια επίθεση έχασε τη ζωή του ο διπλωματικός υπάλληλος Σιν Σμιθ και δύο άνδρες ασφαλείας, απόστρατοι της επίλεκτης ομάδας SEAL.

Ενώπιον των διαδηλώσεων της Παρασκευής, παραδοσιακής ημέρας διαμαρτυρίας στον μουσουλμανικό κόσμο, η Αμερική υιοθέτησε Εξωτερικών Χίλαρι Κλίντον τόνισε ότι η κυβέρνηση των ΗΠΑ «δεν έχει καμία σχέση με αυτό το βίντεο». «Απορρίπτουμε κατηγορηματικά το περιεχόμενο του, είναι απάιστο». Η αμερικανική κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι θα συζητήσει με τη δικτατική τηλεόραση YouTube αν η μετάδοση του κεντροκομμένου βίντεο, που χαρακτηρίζει τον Μωάμεθ παιδεραστή συνάδει προς την πολιτική δημοσίευσης της ιστοσελίδας.

Οι υπηρεσίες του YouTube μπλοκάρουν από την Πέμπτη στην Αίγυπτο, τη Λιβύη και το Αφγανιστάν.

REUTERS, A.P., AFP

Κέρδη για τον Ασαντ, ζημιές για τον Ομπάμα

Τα σκληρά διλήμματα της αμερικανικής πολιτικής στη Μέση Ανατολή ήρθε να υπογραμμιστεί, με τον δικό του τρόπο, ο Αϊμάν Ζαουάκχι. Σε μήνυμά του με αφορμή την επέτειο της 11ης Σεπτεμβρίου, ο Αιγύπτιος που ανέλαβε την ηγεσία της Αλ Κάιντα μετά τη δολοφονία του Οσάμα μπιν Λάντεν κάλεσε τους απανταχού μουσουλμάνους να στηρίξουν τους αντικαθεστωτικούς αντάρτες της Συρίας στον αγώνα τους για την ανατροπή του κοσμικού καθεστώτος του Μπασάρ αλ Ασαντ. «Η υποστήριξη του ιερού πολέμου με στόχο την εγκαθίδρυση ισλαμικού κράτους στη Συρία αποτελεί θεμελιώδες βήμα στον δρόμο προς την Ιερουσαλήμ», τόνισε ο Ζαουάκχι.

Τα λόγια του πρόκει να ακούστηκαν σαν μελωδία στα αυτιά του Μπασάρ αλ Ασαντ. «Ορίστε, σας τα λέγα», θα μπορούσε να πει στους Δυτικούς ηγέτες ο Σύρος πρόεδρος, επισημαίνοντας ότι εμφανίζονται στο ίδιο στρατόπεδο με εκείνους που σκοτώνουν τους διπλω-

Μετά την Αίγυπτο και τη Λιβύη, η σειρά της Υεμένης. Επίθεση στην αμερικανική πρεσβεία με αφορμή μια ταινία που καθυβρίζει τον Μωάμεθ.

μάτες τους και πολιορκούν τις πρεσβείες τους, έστω και αν έχουν ενισχυθεί με δολάρια, ευρώ και δυτικά όπλα. Κάτι τέτοιο διεμήνυσε ήδη η Μόσχα στην Ουάσινγκτον, μαζί με τα συλλυπητήριά της για τον θάνατο του Στίβενς. Γεγονός είναι ότι ο Μπαράκ Ομπάμα θα σκεφτεί πολύ σοβαρότερα το ενδεχόμενο περαιτέρω εμπλοκής στη συριακή κρίση υπέρ μιας αντιπολίτευσης στους κόλπους της οποίας ηγεμονεύουν οι Αδελφοί Μουσουλμάνοι μετά τις δραματικές εξελίξεις της εβδομάδας που πέρασε.

Στο εσωτερικό της Αμερικής, τα γεγονότα της Βεγγάζης και του Καΐρου έφεραν πολιτικούς πονοκεφάλους στον Ομπάμα, μόλις οκτώ εβδομάδες πριν από τις προεδρικές εκλογές. Ο Ρεπουμπλικανός αντίπαλός του, Μιτ Ρόμνεϊ, έσπευσε να εκμεταλλευθεί την ευκαιρία για να εμφανιστεί τον Ομπάμα ως «αδύναμο πρόεδρο», με «αναποτελεσματική εξωτερική πολιτική». Υπερέβη ωστόσο τα εσκαμμένα όταν προσπάθη-

σε να εμφανιστεί «απολογητικό» τον Αμερικανό πρόεδρο, επικαλούμενος ανακρίβεια της αμερικανικής πρεσβείας στην Αίγυπτο, η οποία είχε εκδοθεί προτού δολοφονηθεί ο Στίβενς στη Βεγγάζη.

Επιπλέον, παρέλειψε να υπενθυμίσει ότι ήταν οι Ρεπουμπλικανοί που πιέζαν διαρκώς τον Ομπάμα για πιο δυναμική στήριξη των «αγωνιστών της ελευθερίας» στον αραβικό κόσμο, αδιαφορώντας για το ειδικό βάρος των ισλαμιστών. Για παράδειγμα, ο Τζον Μακέν, υποψήφιος των Ρεπουμπλικανών στις προηγούμενες εκλογές, αρεσκόταν να φωτογραφίζεται στη Βεγγάζη με τους αντικαταναυτικούς και στη συνέχεια ζήτησε από τον Ομπάμα να στείλει όπλα στη συριακή αντιπολίτευση. Επί του παρόντος, οι Αμερικανοί ψηφοφόροι συνεχίζουν να εμπιστεύονται τον πρόεδρό τους ως πιο ικανό στα θέματα εξωτερικής πολιτικής, σε μια προεκλογική διαμάχη όπου τον αποφασιστικό ρόλο παίζουν τα κρίσιμα προβλήματα της οικονομίας. Π. Π.

Μάχη μεγιστάνων με πολιτικές προεκτάσεις στη Γαλλία

«Τι είναι πιο σκανδαλώδες; Το ότι ο κ. Μπενάρντ Αρνό ζήτησε τη βελγική υπηκοότητα για να μη φορολογηθεί η περιουσία του — η μεγαλύτερη στη Γαλλία και η τέταρτη μεγαλύτερη του κόσμου — ή το ότι οι πολιτικοί (στη Γαλλία, στο Βέλγιο και αλλού) προσέφεραν τέτοιες εναλλακτικές προοπτικές στους πλέον πάμπλουτους φορολογούμενους τους;» Αυτό το ερώτημα προέβαλε ο Monde Diplomatique, καθώς εξελισσόταν ο ανελέητος φραστικός πόλεμος δύο μεγάλων επιχειρηματιών της Γαλλίας με σημείο αιχμής τα δημοσιονομικά μέτρα του προέδρου Ολάντ.

Εν μέσω της οικονομικής κρίσης, οι Γάλλοι παρακολουθούν τώρα τα ξίφη των μεγιστάνων να προκαλούν πλήγματα πολλών χιλιάδων ευρώ εν μια νυκτί, την ώρα που ο σοσιαλιστής διάδοχος του Νικολά Σαρκοζί, Φρανσουά Ολάντ, αγωνίζεται να διασφαλίσει έσοδα 30 δισεκα-

τομμυρίων, από νέους φόρους και περιορισμούς δαπανών...

Η εφημερίδα Liberation φαίνεται ότι υπέστη ζημιές έως και 700.000 ευρώ, λόγω του διάσημου πρωτοσέλιδου, της περασμένης Δευτέρας, που έδειχνε τον κ. Μπενάρντ Αρνό, ιδιοκτήτη του ομίλου ειδών πολυτελείας LVMH, να χαμογελά ευτυχώς με μια βαλίτσα στο χέρι, πίσω από τον προσβλητικό τίτλο: «Αντε χάσου πλούσιε μ...». Το θέμα αφορούσε την αίτηση που για την απόκτηση της βελγικής υπηκοότητας που κατατέθηκε καθώς ο πρόεδρος Ολάντ βεβαίωνε ότι δεν σκοπεύει να ανακαλέσει τον έκτακτο φόρο, 75%, που θα ισχύσει για τα εισοδήματά άνω του ενός εκατομμυρίου ευρώ.

Η σύσταση της εφημερίδας προς τον μεγιστάνα ήταν να πάρει τα λεφτά του και να φύγει, χωρίς όμως να περιμένει ένα ευγενικό αντίο από την πλευρά των υπόλοιπων φορολογούμενων. Οργή εξέφρασε και ο Φρανσουά Ολάντ,

ο οποίος, απευθυνόμενος στον Αρνό, του ζήτησε «να ζυγίσει καλύτερα» τι σημαίνει να ζητάς μια ξένη υπηκοότητα, «διότι εμείς είμαστε υπερχρησματοδοτούμενοι». Την επομένη, ο μεγιστάνας κατέθεσε μήνυση κατά της εφημερίδας κατηγορώντας την για «δημόσια προσβολή». Η Liberation απάντησε διά του μεγαλύτερου μετόχου της, του επίσης πολυεκατομμυριούχου Εντουάρ ντε Ρότσιλτ, ότι δεν ήταν προσβολή, αντίθετα «μια καταπληκτική διαφήμιση»... Με δεύτερο πρωτοσέλιδο της, ειρωνεύτηκε τον κ. Αρνό, υποσχόμενη να αναρτήσει την κριτική υπό όρους: «Αρνό, αν γυρίσεις, θα τα πάρουμε όλα πίσω»...

Το πρόβλημα, όμως, όπως επισήμανε ο Monde, είναι ότι η εφημερίδα λογάρισε χωρίς τον ξενόδοχο. Από την ημέρα της εμφάνισής του πρώτου επίμαχου πρωτοσέλιδου, διάφορες εταιρείες που εξαρτώνται από τον όμιλο

Οργή και από τον Φρ. Ολάντ, ο οποίος σύμφωνα με πληροφορίες, απευθυνόμενος στον Αρνό, του ζήτησε «να ζυγίσει καλύτερα» τι σημαίνει να ζητάς ξένη υπηκοότητα.

LVMH, έχουν γνωστοποιήσει ότι θα αποσύρουν όλες τις διαφημίσεις τους που προβλέπονται από τώρα έως τα τέλη του έτους. Οι απώλειες ανέρχονται σε 150.000 ευρώ. «Αλλά δεν είναι μόνο αυτό. Πολλές άλλες επιχειρήσεις στον τομέα των ειδών πολυτελείας, που δεν εξαρτώνται από τον όμιλο LVMH, ανακοίνωσαν ότι θα αποσύρουν και αυτές τις διαφημίσεις τους σε ένδειξη αλληλεγγύης».

Είναι μικρή παρηγοριά για την εφημερίδα, έγραψε ο Monde, το γεγονός ότι οι πωλήσεις των φύλλων της στις 10 Σεπτεμβρίου αυξήθηκαν κατά 27%. Πέρα από την οικονομική της πτυχή, η μάχη έχει σαφώς πολιτικό χαρακτήρα, δεδομένου ότι ο κ. Αρνό είναι κομπάρσο του Νικολά Σαρκοζί και φέρεται να βασίζεται στους πολιτικούς για να προωθεί αναλόγως τα συμφέροντά του, κάτι που δεν σπανίζει άλλωστε. Το ίδιο το πρωτοσέλιδο εκείνο συνιστούσε πολιτική αιχμή, καθώς αναφερόταν

σε παλαιότερη γκάφα του Νικολά Σαρκοζί, όταν λίγο μετά την εκλογή του είχε προσβάλει πολιτικά αριστερότερους πολιτικούς, εξ απολύτως τον τι φράση: «Αντε χάσου φτωχέ μ...».

«Το γεγονός ότι οι υπεύθυνοι της γαλλικής δεξιάς — με πρώτο τον πρώην πρωθυπουργό, Φρανσουά Φιγιόν — έσπευσαν να βοηθήσουν τον κ. Αρνό δείχνει ότι το πρόβλημα δεν περιορίζεται στην άκομμη συμπεριφορά ενός συνηθισμένου εκατομμυριούχου», έγραψε ο Monde Diplomatique. «Ο κ. Αρνό δεν είναι δύσκολο να βρει συνήγορους. Αφού υπήρξε μάρτυρας στον γάμο του κ. Σαρκοζί, αφού μύησε προσωπικότητες της Δεξιάς όσο και της Αριστεράς στους κόλπους των επιχειρησέων του (π.χ. Μπερναντέτ Σιράκ) και αφού αγόρασε τη βασική καθημερινή οικονομική εφημερίδα της Γαλλίας — Les Echos — τα ερείσματά του είναι ισχυρά».

A.P.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Η «φούσκα» των ακινήτων και οι πληγές της Καταλωνίας

Επίκειται συνάντηση του Μαριάνο Ραχόι με τον επικεφαλής της τοπικής κυβέρνησης

Της ΜΑΡΙΛΙΑΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

«Η Μαδρίτη μιά κλέβει». Οποιος έχει ταξιδέψει στην Βαρκελώνη, θα έχει σίγουρα ακούσει τη φράση. Θα έχει επίσης διαπιστώσει ότι στην πρωτεύουσα της Καταλωνίας, παράλληλα με τα ισπανικά, την επίσημη γλώσσα της Ισπανίας, και ίσως περισσότερο από αυτά, μιλιούνται τα καταλανικά. Οι Καταλανοί δηλώνουν πρωτίστως Καταλανοί και δευτερευόντως Ισπανοί. Ο εθνικισμός των Καταλανών έχει ιστορικές ρίζες - η δικτατορία του Φράνκο είχε καταστείλει τις τοπικές γλώσσες και τις τοπικές κουλτούρες στην Ισπανία. Τα τελευταία όμως 37 χρόνια που η Ισπανία είναι Ομοσπονδιακή Δημοκρατία, το ισπανικό κράτος δεν θίγει ούτε τα δικαιώματα ούτε τα πρόνομια των Καταλανών.

Τι μύγα λοιπόν τσίμπησε τους Καταλανούς και διαδήλωσαν μαζικά - ενάμιση εκατομμύριο άνθρωποι σύμφωνα με την Αστυνομία - στη Βαρκελώνη, την περασμένη Τρίτη, με συνθήματα όπως «Καταλωνία νέο κράτος της Ευρώπης» αλλά και «Όχι στην Ευρώπη»; Γιατί ενώ το 2001, το ποσοστό των Καταλανών που ήθελε την ανεξαρτησία, ήταν 36%, προσφάτως ανήλθε στο 51%;

Η απάντηση βρίσκεται στην κρίση του ευρώ. Η Καταλωνία όπως και άλλες από τις 17 περιφέρειες της Ισπανίας είναι κατακρεωμένη. Τα χρόνια πριν από την κρίση, η τοπική κυβέρνηση της Καταλωνίας δαπάνησε τεράστια ποσά

σε έργα υποδομής -αεροδρόμια, αυτοκινητόδρομους κ.ά -αλλά και σε έργα προπαγάνδας υπέρ του «καταλανισμού», όπως σχολεία για τη διδασκαλία της καταλανικής γλώσσας. Η «φούσκα» στον τομέα των ακινήτων και της κατασκευής, που έσκασε το 2007, και σήμανε την αρχή της καθοδικής πορείας της ισπανικής οικονομίας δεν μπορούσε να αφήσει αλώβητη την Καταλωνία.

Ως τμήμα και μάλιστα από τα πιο ανεπτυγμένα της Ισπανίας, η Καταλωνία δεν ήταν δυνατόν να μην επηρεαστεί από την κρίση που κλιμακώθηκε, ούτε από τα μέτρα λιτότητας που λαμβάνει, για να αντιμετωπίσει την κρίση, η κεντροδεξιά κυβέρνηση του Μαριάνο Ραχόι. Διαμαρτύρονται λοιπόν οι Καταλανοί ότι η κρίση τους οδηγεί στη φτώχεια. Προτάσσουν το επικείμενο ότι καθώς η περιφέρειά τους είναι από αυτές που συμβάλλουν περισσότερο στον ομοσπονδιακό προϋπολογισμό - η οικονομία της Καταλωνίας αντιπροσωπεύει το 20% της ισπανικής οικονομίας - θα πρέπει να ενισχυθεί περισσότερο. Ήδη η τοπική κυβέρνηση έχει ζητήσει από την κυβέρνηση Ραχόι πέντε δισεκατομμύρια ευρώ για τη διάσωση της καταλανικής οικονομίας. Και την ερχόμενη εβδομάδα, ο Ισπανός πρωθυπουργός πρόκειται να συναντηθεί με τον επικεφαλής της τοπικής κυβέρνησης της Καταλωνίας, τον Αρτουρ Μας, για να συζητήσουν τη επαναδιαπραγμάτευση του συστήματος επιβολής των φόρων στις ισπανικές πε-

Ενάμιση εκατομμύριο Καταλανοί, σύμφωνα με την Αστυνομία, διαδήλωσαν την περασμένη Τρίτη, με συνθήματα όπως «Καταλωνία νέο κράτος της Ευρώπης» αλλά και «Όχι στην Ευρώπη».

Η ιστορία της περιφέρειας της Ισπανίας που διαμαρτύρεται ότι οδηγείται στη φτώχεια.

ριφέρειες. Ο Μας ισχυρίστηκε ότι αν συνάψει με τον Ραχόι συμφωνία για τη δημοσιονομική εξυγίανση της Καταλωνίας, τα πνεύματα θα ηρεμήσουν. Διαφορετικά, λέει, ο δρόμος προς την ανεξαρτησία της Καταλωνίας είναι ανοιχτός...

Είναι όμως πράγματι ανοιχτός; Όπως

επισημαίνει στην «Κ», ο Πάμπλο Ροντρίγκες, δημοσιογράφος στην ισπανική εφημερίδα El Mundo, «κατ' αρχήν οι Καταλανοί δεν μπορούν να διοργανώσουν δημοψήφισμα με αίτημα την απόσχιση της Καταλωνίας, διότι αυτό απαγορεύεται από το ισπανικό Σύνταγμα. Υστερα υπάρχει και η αντίδραση των Βρυξελλών. Μετά τη μεγάλη διαδήλωση της περασμένης Τρίτης, οι Βρυξέλλες δήλωσαν ότι η ανεξαρτησία της Καταλωνίας περνά μέσα από την Ισπανία. Η Μαδρίτη θα πρέπει να δώσει το πράσινο φως σε σχετικό επίσημο αίτημα που θα υποβάλει η Βαρκελώνη προς την Ε.Ε., γεγονός που μοιάζει απίθανο».

Το να διεκδικούν οι Καταλανοί δικαιότερη -γι' αυτούς- κατανομή των φό-

ρων από την κεντρική κυβέρνηση είναι θεμιτό. Είναι όμως τουλάχιστον οπορουνιστικό, σε μια περίοδο που η Ισπανία βρίσκεται ένα βήμα πριν από την ένταξη της σε πρόγραμμα διάσωσης της οικονομίας της από την Ε.Ε., να προτάσσουν το αίτημα της ανεξαρτησίας. Ο Ραχόι, διέπραξε σφάλμα χαρακτηρίζοντας «μπούρδες» τη διαδήλωση της περασμένης Τρίτης. Αν δεν επιθυμεί να εξελιχθεί η Καταλωνία σε ζήτημα που θα του κοστίζει ενδεχομένως την εξουσία, πρέπει να κινηθεί προσεκτικά. Από την ευθύνη για τη διεθνή του καταλανικού, δεν απαλλάσσονται όμως ούτε οι αντιπολιτευόμενοι Ισπανοί Σοσιαλιστές που επί σειράν ετών χαιδεύαν -για πολιτικούς λόγους- τα αυτιά των Καταλανών...

Αυτονομιστικές τάσεις και στη Σκωτία

Η οικονομική κρίση επιτείνει τις αυτονομιστικές τάσεις και στη Σκωτία. Η τοπική κυβέρνηση της Σκωτίας, υπό τον Αλεξ Σάλμοντ, ανακοίνωσε, από τον περασμένο Ιανουάριο, το σχέδιό της για διεξαγωγή δημοψηφίσματος με αντικείμενο την ανεξαρτησία της Σκωτίας από τη Βρετανία, το φθινόπωρο του 2014. Τα ζητήματα που θα θέσει το δημοψήφισμα θα αφορούν την οικονομική πολιτική, την άμυνα, τις σχέσεις με το Ηνωμένο Βασίλειο και τη συμμετοχή της Σκωτίας σε υπερεθνικούς θεσμούς, κυρίως στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Παρότι ο ίδιος το έχει διαφεύξει, ο Σάλμοντ και το κόμμα του, το Εθνικό Κόμμα της Σκωτίας (SNP), φέρεται ότι επιμένουν το δημοψήφισμα να διεξαχθεί το 2014, ώστε να συμπίσει με την επέτειο της μάχης του Μπανάοκπερν, του πρώτου πολέμου των Σκώτων για την ανεξαρτησία τους. Το δημοψήφισμα αποτελεί πρόκληση για τον πρωθυπουργό Ντέιβιντ Κάμερον. Ο Βρετανός πρωθυπουργός ισχυρίζεται ότι μόνο το βρετανικό Κοινοβούλιο διαθέτει τη νομική εξουσία για να εγκρίνει δημοψήφισμα σχετικά με την πιθανή διάλυση της ένωσης μεταξύ της Αγγλίας και της Σκωτίας, η οποία έχει σφραγιστεί με την πράξη της ένωσης του 1707. Από την πλευρά του, ο Αλεξ Σάλμοντ, σε παλαιότερη συνέντευξη στο τοπικό κοινοβούλιο παραμοίασε τη Σκωτία και τους δεσμούς της με την Αγγλία με παγιδευμένο πουλί. «Το πουλί όμως έχει πετάξει και δεν μπορεί πλέον να επιστρέψει στο κλουβί του», είπε χαρακτηριστικά. Από τους γνωστότερους υπερασπιστές της εκστρατείας υπέρ της ανεξαρτησίας της Σκωτίας είναι ο ηθοποιός Σον Κόνερ. Δημοσκοπήση, πάντως, της βρετανικής εφημερίδας Daily Mail, η οποία διεξήχθη στα τέλη Αυγούστου, μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Λονδίνου, οι οποίοι τόνωσαν το αίσθημα υπέρ της ενότητας του Ηνωμένου Βασιλείου, κατέγραψε ότι το 60% των Σκώτων αντιτάσσεται στο ενδεχόμενο απόσχισης από τη Βρετανία.

ΚΥΠΡΙΑ
ΚΥΠΡΙΑ
2012 30 Αυγ. - 20 Οκτ.
ΔΙΕΘΝΕΣ
ΦΕΣΤΙΒΑΛ
INTERNATIONAL
FESTIVAL

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

MINISTRY OF EDUCATION
AND CULTURE
CULTURAL SERVICES

Υπό την Αιγίδα
της Κυπριακής Προεδρίας
του Συμβουλίου της Ε.Ε.
Under the Auspices
of the Cyprus Presidency
of the Council of the E.U.

FONDAZIONE NAZIONALE
DELLA DANZA
ATERBALLETO -
ROSSINI CARDS CANTATA

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ:

Cristina Bozzolini

ΧΟΡΟΓΡΑΦΟΣ:

Mauro Bigonzetti

ΜΟΥΣΙΚΗ:

Gioachino Rossini και Gruppo Musicale Assurd

ΧΟΡΕΥΤΕΣ:

Noemi Arcangeli, Saul Daniele Ardillo, Angel Blanco, Hektor Budlia, Alessandro Calvani, Alvaro Dule, Charlotte Faillard, Martina Forioso, Johanna Hwang, Philippe Kratz, Marietta Kro, Valerio Longo, Ivana Mastroviti, Giulio Pighini, Roberto Tedesco, Lucia Vergnano, Serena Vinzio, Chiara Viscido

Κυριακή 30 Σεπτεμβρίου, Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου
Τετάρτη 3 Οκτωβρίου, Κηποθέατρο Λεμεσού
ΩΡΑ 20:30

ΧΟΡΗΓΟΣ:

ΟΤΑΠ
ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ:

Hilton
Cyprus

ΠΑΡΑΓΟΓΗ:

JY productions
Fondazione Nazionale della Danza
Aterballetto

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: 22208400 / www.kypria.org.cy

Σημειώνεται ότι όλες οι παραστάσεις του Φεστιβάλ θα αρχίζουν στις 20:30 ακριβώς. Μετά την ώρα αυτή, η είσοδος θα επιτρέπει μόνο την ώρα του διαλείμματος (όταν υπάρχει).

Προγράμματα Ανθρωπιστικών Σπουδών και Εκπαιδευσιών:

Κοινωνική
Εργασία

UNIVERSITY OF NICOSIA

Για εκπαίδευση ουσίας...

- Πτυχίο τετραετούς φοίτησης
- Διδάσκουν διαπρεπείς ακαδημαϊκοί, με πείρα σε γνωστά πανεπιστήμια του εξωτερικού
- Πρακτική άσκηση με δυνατότητα επιλογής σε μια σειρά κυβερνητικών και μη κυβερνητικών οργανισμών, με εποπτεία από εγκεκριμένους επαγγελματίες* κοινωνικούς λειτουργούς
- Δυνατότητα συμμετοχής σε προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών ή / και συνέχισης σπουδών σε πανεπιστήμια του εξωτερικού
- Συνδεδεμένο Κέντρο Έρευνας και Επιμόρφωσης, στην Κοινωνική Εργασία και Κοινωνική Πολιτική

*Εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Επαγγελματιών Κοινωνικών Λειτουργών

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Γνώση, Παιδεία, Δημιουργία.

Λεωφ. Μακεδονίτισσας 46, Τ.Κ. 24005, 1700 Λευκωσία, Τηλ.: 22841500

www.unic.ac.cy

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

Χάρης Αλεξίου & Δήμητρα Γαλάνη

live Παρτάβ 2012

Το ολοκαίνουργιο διπλό άλμπουμ από τις εμφανίσεις των δυο μεγάλων κυριών του ελληνικού τραγουδιού.
36 διαχρονικές επιτυχίες σε μοναδικές ζωντανές εκτελέσεις από το Παλλάς.

ΜΟΝΟ ΜΕ €2 ΕΠΙΠΛΑΕΟΝ

Ο μαρμαρωμένος βασιλιάς • Χαλασιά μου • Οδός Αριστοτέλους • Αγάπη μέσα στην καρδιά
Μια καλημέρα • Αν μ' αγαπάς φίλα σταυρό • Ήμερώνει • Συνάντηση/Ζήτα μου ό,τι θες
Ήταν μια φορά κι ένα καιρό • Χορός με τη σκιά μου • Θάλασσα πλατιά • Εμένα με συμφέρει
Στερεότυπα • Έλα μαζί μου • Εσύ με ξέρεις πιο πολύ • Δικαίωμα • Μινωράκι
Τράβα σκανδάλη • Πανσέληνος • Το χειροκρότημα • Τζαμάικα

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΤΟ 1^ο CD
ΚΑΙ Η ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ ΚΑΣΕΤΙΝΑ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΣΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μεταβολές εβδομάδας

X.A.K.

17,8%

X.A.

1,46%

Dow Jones

2,11%*

Nasdaq

1,95%*

Nikkei

3,26%*

Dax

2,61%*

FTSE 100

1,91%*

Πετρέλαιο

2,67%

€ / \$

2,66%

ΣΗΜΕΡΑ

ΕΛΛΑΔΑ

Ξένα funds για νησιά και ακίνητα

Ευκαιρία σε ελληνικές αγορές που πρόκειται να απελευθερωθούν πλήρως αναζητούν επενδυτικά κεφάλαια, προερχόμενα κυρίως από τις ΗΠΑ. Οι επαφές για επενδύσεις στην εκπαίδευση έχουν ήδη αρχίσει, ενώ το ενδιαφέρον αρχικά επικεντρώνεται σε ακίνητη περιουσία και νησιά, όπου αργότερα φαίνεται να αποδυναμώνεται. **Σελ. 6**

Ο ΘΩΜΑΣ ΤΖΟΚΑΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Στη σωστή κατεύθυνση ο νόμος για το στοίχημα

Ο διευθυντής της bwin.party για την κεντρική και ανατολική Ευρώπη αναλύει στην «Κ» τη σημερινή κατάσταση της βιομηχανίας του gaming, επεξηγώντας τους λόγους για τους οποίους πολλές από τις μεγάλες εταιρείες θα προτιμούσαν να αποφύγουν την εισαγωγή τους στις λεγόμενες μικρές αγορές, εξαιτίας της ρύθμισής της. **Σελ. 5**

ΚΑΡΙΕΡΑ

Η ύφεση πλήττει την παραγωγικότητα

Η Λατινική Αμερική, η Ασία και οι ΗΠΑ παρουσιάζουν πλέον υψηλότερο δείκτη παραγωγικότητας από ό,τι η Ευρώπη. Έρευνα της PwC δείχνει ότι η ύφεση και η στασιμότητα στην αγορά εργασίας έπληξαν την παραγωγικότητα των ευρωπαϊκών εταιρειών. Απία της πτώσης η αύξηση του μέσου κόστους μισθοδοσίας, λόγω μη πρόσληψης νέων εργαζομένων. **Σελ. 8**

Real Estate

Καθοδική θα παραμείνει η τάση στις τιμές των ακινήτων, αν δεν υπάρξει κάποια αλλαγή στην πραγματική οικονομία, επισμαίνει ο Σύνδεσμος Προώθησης Ανάπτυξης Ακινήτων. Η αναστροφή της καθοδικής τάσης, εκτιμούν, απαιτεί την αύξηση της ρευστότητας στην οικονομία. Στο μεταξύ συνεχίζεται η συρρίκνωση στην έκδοση νέων αδειών. **Σελ. 12**

Η Μόσχα ζητά εγγυήσεις για το δάνειο

Κυβερνητική πηγή τονίζει στην «Κ» ότι οι Ρώσοι ζητούν τα ίδια ακριβώς στοιχεία που ζητεί η Τρόικα

Η Ρωσική Ομοσπονδία θα παραχωρήσει, με κάποιο τρόπο, διακρατικό δάνειο στην Κύπρο, αλλά η διαδικασία που ακολουθείται πλέον είναι διαφορετική από αυτή που ακολουθήθηκε στη σύναψη του πρώτου δανείου.

Η «Κ» έχει σημειώσει στο πρόσφατο παρελθόν ότι βασική ανησυχία της Μόσχας είναι η βιωσιμότητα του χρέους της Κυπριακής Δημοκρατίας, το οποίο θα εκτοξευτεί πέ-

Εσωτερικά προβλήματα στη Ρωσία και διεθνείς ισορροπίες οδηγούν το δάνειο στην Τρόικα

ραν του 120%, μετά την ενίσχυση από την Τρόικα. Η ανησυχία αυτή οδήγησε τη ρωσική πλευρά να ζητή-

σει επίμονα στοιχεία και αναλύσεις σχετικά με τη δημοσιονομική κατάσταση της χώρας.

Υψηλόβαθμη κυβερνητική πηγή απαντώντας σε σχετική ερώτηση της «Κ» επιβεβαίωσε την κάθοδο στην Κύπρο ρωσικής «Τρόικας», σημειώνοντας πως «οι Ρώσοι ζητούν ουσιαστικά τα ίδια ακριβώς στοιχεία με εκείνα που δίνουμε στην Τρόικα».

Πρακτικά προωθείται η χρηματοδότηση της κυπριακής οικονομίας με

ρωσικά κεφάλαια διά μέσου... του ΔΝΤ. Η Ρωσία έχει ήδη υποσχεθεί την παραχώρηση 15,8 δισ. ευρώ στο ΔΝΤ για ενίσχυση της διάσωσης της Ευρωζώνης, εκ των οποίων το μισό ποσό έχει ήδη διατεθεί. Με δεδομένες τις πιέσεις που συνεχίζει να υφίσταται ο προϋπολογισμός της χώρας, είναι μάλλον αδύνατο να παραχωρηθούν άλλα 5 δισ. ευρώ για την περίπτωση της Κύπρου. Αν και κυβερνητικός αξιωματούχος με άμεση γνώση των διαπραγματιζομένων

είπε στην «Κ» πως το αρχικό αίτημα της Λευκωσίας προς τη Μόσχα για δάνειο 5 δισ. επαναδιατυπώθηκε με το Προεδρικό να ζητά 7 δισ. και με επιμήκυνση των αποπληρωμών (σε δεκαετή ορίζοντα), τώρα διαφαίνεται πως η Ρωσία δύσκολα θα δείξει τη διάθεση να προχωρήσει με άμεση παραχώρηση δανείου.

Το όποιο δάνειο αναμένεται να προχωρήσει στα τέλη του έτους, μαζί με τη διάσωση της Τρόικας. **Σελ. 4**

Ο γίγαντας των αιθέρων

Ένα μικρό όμοιο αεροπλάνο περνά μπροστά από ένα γίγαντα, το Airbus A300-600 ST Beluga, την πρώτη ημέρα ελεύθερη για το κοινό στην αεροπορική έκθεση ILA, στο Βερολίνο. Το Beluga είναι ένα αεροπλάνο που έχει σχεδιαστεί για να μεταφέρει τμήματα αεροπλάνων της Airbus, όπως την άτρακτο. Η κατασκευάστρια των Airbus, η κοινοπραξία EADS προσαθεί να επιβιώσει στο διεθνές στερέωμα, επικειρώντας συγχώνευση με την British Aerospace. Οι επενδυτές εκφράζουν αμφιβολίες για το ωφέλιμο του deal (ειδικά για την EADS) και επικεντρώνονται στις δυσκολίες του εγχειρήματος.

Νόμος για την αγορά παροχής υπηρεσιών

Το σχέδιο νόμου «Περί ρύθμισης των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών δικτύου ιδιωτικών εταιρειών» έρχεται να ρυθμίσει το σημερινό άναρχο τοπίο στον τομέα της παροχής υπηρεσιών δικτύου ιδιωτικών εταιρειών. Όσοι δεν είναι εγκεκριμένοι λογιστές και δικηγόροι και παρέχουν υπηρεσίες δικτύου θα πρέπει να λάβουν άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, από την οποία και θα ελέγχονται. Η βασική μορφή που δέχεται η Κύπρος από το εξωτερικό είναι ότι κάνει τα «στραβά μάτια» στο ζήτημα μαύρου χρέ-

ματος. Το σημερινό θεσμικό πλαίσιο δικτύου των εταιρειών διεθνών δραστηριοτήτων και ιθυσιακών εταιρειών δεν βοηθά στην άμβλυση αυτή της εικόνας. Είναι κοινό μυστικό ότι η Κύπρος βρίσκεται στο στόχαστρο άλλων χωρών της Ευρώπης που επιθυμούν να αναπτύξουν τον χρηματοοικονομικό τους τομέα και σε κάθε ευκαιρία θέτουν κατά κύριο λόγο ζητήματα διαφάνειας. Σημαντική βοήθεια προς την κατεύθυνση της διαφάνειας προσφέρει η πρόσφατη απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. **Σελ. 3**

Κι άλλες επιδοτήσεις €12-17 εκατ. για τις Κ. Αερογραμμές

Μπορεί με τον νέο νόμο που ψήφισε η Βουλή, θέτοντας όρους στην αποδέσμευση των 31,1 εκατ. ευρώ από τον κρατικό προϋπολογισμό για την αύξηση του κεφαλαίου των Κυπριακών Αερογραμμών, να έκανε σαφές πως αυτά τα κονδύλια είναι τα τελευταία και πως πρέπει η εταιρεία να πουληθεί, δεν διευκρίνισε ωστόσο ποιος θα πληρώσει τους πλεονάζοντες υπαλλήλους που θα προκύψουν από το σχέδιο αναδιάρθρωσης. Μίλαμε για 250 εργαζομένους στην εταιρεία, ο καθένας από τους οποίους θα διεκδικήσει το λιγότερο 48 χιλιάδες ευρώ. Η εταιρεία, η οποία παρουσιάζει ζημιές πάνω από 2,5 εκατ. ευρώ μνη-

αίως και θέλει απεγνωσμένα νέο κεφάλαιο δεν μπορεί να αποζημιώσει τους υπαλλήλους. Είναι, λοιπόν, ξεκάθαρο ότι η νύφη θα πληρωθεί από τον κρατικό κορβανά.

Η εταιρεία την τελευταία 15ετία παρουσιάζει συνολικές ζημιές 218 εκατομμυρίων ευρώ, τα οποία θα ήταν πολύ περισσότερα, εάν το κράτος δεν επιχορηγούσε την εταιρεία. Πού βρίσκονται οι διαδικασίες της τελευταίας προσπάθειας αναδιάρθρωσης, πως οι ρακηνάσουν και άλλες εκφάνσεις της διαφθοράς και της σπατάλης. Σημαίνει να φύγει το κράτος από τα πόδια των μικρομεσαίων με γελοίες νομοθεσίες όπως τα τουριστικά ωάρια. Να προχωρήσει σε μείωση του διοικητικού φόρτου, που εδώ και πέντε χρόνια δεν κατάφερε κάτι παραπάνω από τη δημιουργία μιας όμορφης ιστοσελίδας. Να διορθώσει τις λαμογιές και ακαταστασίες των τοπικών αρχών, που αυξάνονται αντί να μειώνονται. Να θέσει μετρήσιμα κριτήρια για την απόδοση του κάθε τμήματος στο Δημόσιο. Να κόψει τις ψωροεπιδοτήσεις και να αρχίσει σχεδιασμό για να μπορούν να ορ-

ΑΝΑΛΥΣΗ από τον ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Δηλαδή, τι περιμέναμε;

Πανικό προκάλεσε η αποκάλυψη των προτάσεων της Κομισιόν για τη διόρθωση των προβλημάτων του Δημοσίου. Πρώτη αντίδραση από σχεδόν όλους ήταν πως οι περικοπές, που μάλλον τελικά θα ξεπεράσουν το 15% στις συνολικές δαπάνες προσωπικού στο Δημόσιο, θα οδηγήσουν σε ύφεση.

Καλά, δηλαδή, τι περιμέναμε; Να γίνει διόρθωση χωρίς να υποφέρουμε; Ακούγεται συχνά πως «όπου πήγε το ΔΝΤ, ακολούθησαν χρόνια ύφεσης». Αυτό αρχίσαμε να ακούμε την περασμένη εβδομάδα από πολλές κατευθύνσεις, les και δεν ξέραμε τα μέτρα που θα έρχονταν, τα οποία δεν έκαναν κάτι παραπάνω από το να επιβεβαιώσουν αυτά που ξέραμε.

Φυσικά και το ΔΝΤ έκανε λάθη. Και μάλιστα σοβαρά. Η απορρύθμιση των αγορών, η οποία συνόδευσε τη φιλελευθεροποίηση τους (όχι, δεν είναι το ίδιο), οδήγησε σε πολλά προβλήματα πριν από περίπου 20 χρόνια. Αυτό ήταν και το κυριότερο λάθος του ΔΝΤ. Αυτή η νεοφιλελεύθερη λογική, όμως, έχει εγκαταλειφθεί από το ΔΝΤ και τους πιο πολ-

λούς ακαδημαϊκούς – ασχέτως αν στην Κύπρο διάφοροι άσχετοι θεωρούν όλες τις πολιτικές που στηρίζουν την αγορά «νεοφιλελεύθερες».

Αλλά το επιχείρημα επιμένει να ακολουθείται: Όπου πήγαν, ακολούθησε ύφεση. Αλλά όσοι επιμένουν, ξεκινούν πως ποτέ δεν «πήγε» το ΔΝΤ (και πλέον η Τρόικα) σε κράτος που ήταν καλά, που είχε υγιή οικονομία, που δεν περνούσε κρίση και που δεν χρειαζόταν εκτενείς μεταρρυθμίσεις. Κανένας δεν προσκάλεσε το ΔΝΤ χωρίς να έχει σοβαρότητα προβλήματα που να απειλούν το μέλλον του τόπου. Αλλά υπήρχε η προσδοκία πως, αφού θα έρθει το ΔΝΤ, μόνο του ή μαζί με την Τρόικα, ο άρρωστος θα γίνει ως διά μαγείας και όλα θα πάνε καλά από την επαύριο. Το ίδιο περιμέναμε, φαίνεται, κι εμείς: Χωρίς δυσκολία, χωρίς χρόνο προσαρμογής και χωρίς να πεστούμε. «Τα μέτρα είναι υφεσιακά», λένε ομόφωνα οι πολιτικοί.

Σήμερα καλούμαστε να διορθώσουμε βολέματα δεκαετιών: Και φυσικά η θεραπεία θα είναι υφεσιακή. Μπορεί, ακόμα, οι προτάσεις να έχουν βαρύνει περιο-

Οι πολιτικοί κάνουν πως ξαφνιάστηκαν, αλλά αυτά τα μέτρα είναι μάλλον το μίνιμουμ

σσότερο από ό,τι είναι ανάγκη στο μισθολόγιο του Δημοσίου, αλλά η συνολική προσαρμογή, όπως φαίνεται στις προτάσεις της Τρόικας, είναι μάλλον ανεπαρκής και τσαπατσούλικη. Το σενάριο του τρόμου δεν είναι αυτά τα μέτρα, αλλά το πιθανότατο σενάριο, με αυτές τις προχειρότητες, του χρόνου να συνειδητοποιήσουμε όλοι πως αυτά που σήμερα τρέμουμε, απέχουν πολύ από αυτό που χρειαζόμαστε για να θεραπευτεί η οικονομία μας.

Το ζήτημα ενώπιόν μας, όμως, είναι πώς θα πάμε μπροστά. Και δεν υπάρχει εύκολος δρόμος. Η ΑΤΑ καλύτερα να φύγει, διότι αποτελεί δαπάνη χωρίς αντίκρισμα: Εμπεδώνει τον πληθωρισμό με υψηλές δαπάνες και διαβρώνει τα εισοδήματα – ιδίως εκείνων που έχουν τη με-

γαλύτερη ανάγκη. Ο 13ος μισθός αποτέλει, ουσιαστικά, χρηματοδότηση των ξένων εταιρειών που πωλούν τα προϊόντα τους στην Κύπρο και αυξάνει το εμπορικό έλλειμμα χωρίς μακροπρόθεσμη ενίσχυση της οικονομίας. Και δεν μπορείς να στηρίζεις την ανάπτυξη και την ευπορία σου σε αγορές που γίνονται με λεφτά τα οποία (σε μακροσκοπικό επίπεδο) είναι δανεικά.

Όλοι θέλουμε τον 13ο μας, ο οποίος πρέπει πλέον να θεωρείται χαμένος σχεδόν για όλους. Αλλά το προσωπικό μας όφελος (όλων μας) κάποτε δεν συνάδει με το κοινό καλό. Εδώ είχε λάθος ο Άνταμ Σμιθ, όπως υπέδειξαν αργότερα ο Πιγκού, ο Άροου και άλλοι.

Κι όταν συμβαίνει αυτό, πρέπει να επιλέγουμε πρωτίστως το κοινό καλό. Η μείωση των δαπανών στο κρατικό μισθολόγιο θα μπορούσε να γίνονταν πιο δίκαιη, με την κλιμακωτή λογική αλλά και με την πιο ουσιαστική αξιολόγηση των δημοσίων υπαλλήλων. Η σημερινή αστείοτητα υπάρχει διότι γίνονταν ανεχτή, μιας και εννοηθούν διάφοροι συνδικαλισμένοι άχρηστοι που κρατούν τις θέ-

σεις σε βάρος των ικανών – και σε βάρος ολόκληρης της χώρας. Και τέτοιοι υπάρχουν πολλοί διπλά στους ικανούς και μερακλήδες που «καλούν την πιάτσα».

Τώρα που οι περικοπές δεν έγιναν σιγά-σιγά, θα γίνουν με τον δύσκολο τρόπο (είτε σύντομα είτε από τον Μάρτη). Μοναδική φιλοδοξία διεξόδου για το κράτος θα ήταν να βοηθήσει την ανάπτυξη. Κι αυτό δεν σημαίνει απλώς να πετάξει λεφτά σε Μέγαρα χρυσωμένα που θα αραχναίσουν και άλλες εκφάνσεις της διαφθοράς και της σπατάλης.

Σημαίνει να φύγει το κράτος από τα πόδια των μικρομεσαίων με γελοίες νομοθεσίες όπως τα τουριστικά ωάρια. Να προχωρήσει σε μείωση του διοικητικού φόρτου, που εδώ και πέντε χρόνια δεν κατάφερε κάτι παραπάνω από τη δημιουργία μιας όμορφης ιστοσελίδας. Να διορθώσει τις λαμογιές και ακαταστασίες των τοπικών αρχών, που αυξάνονται αντί να μειώνονται. Να θέσει μετρήσιμα κριτήρια για την απόδοση του κάθε τμήματος στο Δημόσιο. Να κόψει τις ψωροεπιδοτήσεις και να αρχίσει σχεδιασμό για να μπορούν να ορ-

θοποδίσουν η γεωργία, η βιομηχανία, οι αιθέρες και οι υπηρεσίες.

Σήμερα ζούμε υπό τον φόβο των μέτρων. Αλλά η Τρόικα δεν είπε ουσιαστικά κάτι το καινούργιο στις εισηγήσεις της. Τα ακούσαμε και τα συζητήσαμε πολλές φορές αυτά τα μίνιμουμ μέτρα και οι πολιτικές αντιδράσεις μάλλον δείχνουν πως ο μεγαλύτερος κίνδυνος δεν είναι τα μέτρα, αλλά το ενδεχόμενο να μπουέ στην πορεία που ακολούθησε η Ελλάδα και να θέσουμε κι άλλα μετά από μερικούς μήνες.

Ός τώρα –ακόμα και σήμερα– επικρατεί η λογική πως γινόμαστε πλούσιοι ως οικονομία και χώρα μέσα από τον εύκολο δανεισμό και την κατανάλωση. Αυτά, όμως, σε πλουτίζουν μόνο μέχρι να έρθει ο λογαριασμός. Και ο λογαριασμός ήρθε.

Επίσης, πρέπει να υλοποιηθεί το ΓεΣΥ και να εκπονηθεί ΜΔΠ. Και τα λεφτά από το γκάτζι μακριά από τους πολιτικούς.

www.forthisland.wordpress.com

Σκοπίστε στο www.kathimerini.com.cy

www.pwc.com/cy

Global knowledge. Local expertise

We listen. We learn what you want to do and we help you create the value you are looking for. Value that is based on the knowledge that our almost 1.000 local professionals draw from 169.000 experts in 158 countries. We focus on the provision of Assurance, Advisory, Tax and Global Compliance Services.

pwc

ΑΠΟΨΗ

Του PAUL TAYLOR / REUTERS

Φως στο τούνελ
της κρίσης
της Ευρωζώνης

Η Ευρώπη ξεπέρασε μερικά ακόμα εμπόδια στην πορεία προς τον περιορισμό της κρίσης χρέους και τη σταθεροποίηση της Ευρωζώνης, μετά την έγκριση της σύστασης του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας ESM από το Συνταγματικό Δικαστήριο της Γερμανίας, αλλά και την επικράτηση των «φιλοευρωπαϊκών» κομμάτων στις ολλανδικές εκλογές. Σε συνδυασμό με την απόφαση της ΕΚΤ για την αγορά κρατικών ομολόγων, αλλά και τις προτάσεις για μία κοινή αρχή τραπεζικής εποπτείας της Ευρωζώνης, η απόφαση του δικαστηρίου ανοίγει τον δρόμο για μια συντονισμένη προσπάθεια για την επίλυση της κρίσης. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν κίνδυνοι στον δρόμο για την επιδιόρθωση του προβληματικού οικοδομήματος του ευρώ, με την Ευρώπη να μην έχει βρει ακόμα μία στρατηγική για την αναζωογόνηση της ανάπτυξης. «Αν κοιτάξεις προς τις επόμενες εβδομάδες, θα μπορούσα να πω ότι βλέπουμε κάποιο φως στο τούνελ», ανέφερε ο υπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Φινλανδίας Αλεξάντερ Σαϊμπ. Το επόμενο εμπόδιο είναι η Ισπανία. Ο πρώθυπουργός Μαρριάνο Ραχόι φέρεται να εξετάζει ως μοναδική εναλλακτική την υποβολή αίτησης για τη κρήση του μηχανισμού αγοράς κρατικών ομολόγων της ΕΚΤ. Ο κ. Ραχόι αντιστέκεται στις γερμανικές πιέσεις για την ανάληψη επιπλέον σκληρότερων μέτρων ως προϋπόθεση για οποιαδήποτε μορφή στήριξης, αρνούμενος να εξετάσει το ενδεχόμενο περικοπών των συντάξεων. Αν η Ισπανία συνεχίσει τη σκληρή της στάση, οι ανησυχίες των επενδυτών θα μπορούσαν να εκτοξευθούν για μία ακόμα φορά το ισπανικό spread.

Με την ΕΚΤ να αποδέχεται επιτέλους να αναλάβει τον ρόλο του αγοραστή της εσχάτης ανάγκης, υπό την προϋπόθεση της εφαρμογής αυστηρών μεταρρυθμίσεων, οι εκτιμήσεις υπέρ μιας άμεσης διάλυσης της Ευρωζώνης είναι πλέον λιγότερες. Ακόμα και ο γνωστός οικονομολόγος Νουριέλ Ρουμπίνι, ο οποίος είχε παρομοιάσει παλιότερα την κρίση του ευρώ με ένα «σιδηροδρομικό ατύχημα σε αργή κίνηση», ανέφερε ότι η ΕΚΤ αγόρασε χρόνο για τους πολιτικούς ώστε να διορθώσουν τα λάθη που έγιναν στον σχεδιασμό του ευρώ. Πράγματι, οι περισσότεροι «προφήτες της καταστροφής» εντοπίζονται πλέον ανάμεσα στους «φύλακες της ορθόδοξης γερμανικής κεντρικής τραπεζικής», που φερόνται ότι η στρατηγική των διασώσεων θα οδηγήσει σε ηθικό κίνδυνο, χαλάρω της δημοσιονομική πολιτική, πληθωρισμό και όλα αυτά με τη σειρά τους στην κατάρρευση του ευρώ. «Η γερμανική οικονομία έχει επιβραδυνθεί, καθώς η κρίση χρέους της Ευρωζώνης δείχνει να αναζωογονείται για μία ακόμα φορά», ανέφερε χθες το γερμανικό ινστιτούτο IfW. Λίγο αργότερα, η καγκελάριος Άγκελα Μέρκελ είχε τονίσει ότι «επιστρέφουμε σε μία εποχή αδύναμης ανάπτυξης», επισημαίνοντας, παράλληλα, ότι οι αποδόσεις των ομολόγων των χωρών της Ευρωζώνης θα πρέπει να επιστρέψουν σε πιο ομαλά επίπεδα.

Άλλα εμπόδια στην ομαλή επίλυση της κρίσης είναι τόσο οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει η Ελλάδα να ανταποκριθεί στους δημοσιονομικούς στόχους μεταρρυθμίσεων, όσο και τα οικονομικά προβλήματα μικρότερων χωρών όπως η Κύπρος και η Σλοβενία. Εκτός αυτού, οι οικονομολόγοι φέρεται να ανησυχούν ότι η Γαλλία, η δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης, αδυνατεί να περικόψει τις δημόσιες δαπάνες και να φέρει εις πέρας διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη σε άλλες χώρες. «Η κρίση του ευρώ δεν έχει τελειώσει ακόμα. Έρχεται σε κύματα και έχουμε ακόμα μεγάλους κινδύνους μπροστά μας» τονίζει ο οικονομολόγος της Berenberg Bank, Χόλγκερ Σμίντινγκ. «Όμως η γερμανική κυβέρνηση, το γερμανικό δικαστήριο και η ΕΚΤ έχουν κατά τις τελευταίες έξι εβδομάδες καταστήσει ακόμα πιο πιθανό ότι τα μελλοντικά κύματα αναταράχων θα είναι λιγότερο έντονα από αυτά του παρελθόντος».

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ
ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

300+ επικεφαλής αντιπροσωπειών συμπεριλαμβανομένων υπουργών, διοικητών των Κεντρικών Τραπεζών, γενικοί διευθυντές, απεσταλμένοι του ΔΝΤ και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και προσωπικοί βοηθοί από τα 27 κράτη-μέλη της Ε.Ε. καθώς και εκπρόσωποι του υποψήφιου μέλους, Κροατίας, έλαβαν μέρος στη συνεδρία του EuroGroup-Ecofin που έλαβε χώρα στη Λευκωσία χτες.

6 διαφορετικές γλώσσες χρησιμοποιούνται για σκοπούς επικοινωνίας μεταξύ των συμμετεχόντων του Ατυπου Συμβουλίου Οικονομικών και Χρηματοοικονομικών Θεμάτων της Ε.Ε. (ECOFIN). Οι γλώσσες είναι τα ελληνικά, αγγλικά, γερμανικά, γαλλικά, ιταλικά και ισπανικά, ενώ η ομάδα διερμηνέων στο προχθεσινό ECOFIN άποτελει από 13 άτομα.

376 δημοσιογράφοι έπαιξαν διαπιστευτεί για να καλύψουν το γεγονός, ενώ 35 επαγγελματίες οδηγοί από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών χρησιμοποιήθηκαν για τη μεταφορά εκπροσώπων από το αεροδρόμιο προς τα ξενοδοχεία και το συνεδριακό κέντρο «Φιλοξενία».

ΔΗΚΤΗΣ

Νεύρα

Νεύρα έχουν στο ΔΝΤ για τη διαρροή του εγγράφου που έγινε την περασμένη εβδομάδα. Ο Δήκτης μαθαίνει πως οι Τρόικανοί εξέφρασαν τα νεύρα τους και μάλιστα διαβίβασαν στην κυβέρνηση ποιον υποψιάζονται για τη διαρροή. Μαθαίνουμε, επίσης, πως το Προεδρικό τούς διαβεβαίωσε πως η διαρροή δεν έγινε από εκεί. Πάλι εκείνο το θρυλικό «εγώ δεν ήξερα, δεν μου είπαν» από το Προεδρικό...

Bidenopoulos

Γνωστός για τη φανταστική του ικανότητα να λέει μια-δυο κουβέντες παραπάνω, ο νυν αντιπρόεδρος των ΗΠΑ -και καλός φίλος του Ελληνικού λόμπι και των διατλαντικών σχέσεων- Τζο Μπάιντεν, έκανε την κίνηση του στο Οχάιο. Κατά τη διάρκεια προεκλογικής περιοδείας, επισκέφτηκε Diner όπου συστήθηκε στους θαμώνες ως «Τζο Μπάιντεν-πουλος». Κέρδισε τις εντυπώσεις...

Κρατάμε 1

Από τα όσα έγιναν και ειπώθηκαν την περασμένη εβδομάδα, κρατάμε την δήλωση της Ειρήνης Χαραλαμπίδου: «Καμία σχέση δεν έχει το ΑΚΕΛ με τη New Marathon». Ουδέν σχόλιο.

Κρατάμε 2

Η δεύτερη από τις κορυφαίες στάκες της εβδομάδας, έγινε από τον υπουργό Παιδείας: «Με τους καλύτερους οιωνούς», μας είπε, «αρχίζει η σχολική χρονιά». Άμα εσύ είσαι ευχαριστημένος με την κατάσταση, υπουργέ, τότε εμείς τι να σου πούμε;

Yamas

Νέα γραμμή προϊόντων εισήγαγε η Tesco. Με την ονομασία Yamas, έχει γεμίσει τη ράφια της με τυροκομικά προϊόντα που έχουν ελληνική «γεύση». Ανάμεσά τους το Tesco Finest Halloumi, που είναι και το πιο πετυχημένο νέο προϊόν της εταιρείας, με αύξηση πωλήσεων κατά 132% τον τελευταίο χρόνο. Το Halloumi with peppers (ένας θεός ξέρε τι είναι αυτό) κατέγραψε αύξηση πωλήσεων κατά 34% και κατατάσσεται δεύτερο. Τρίτη η Feta με 26% αύξηση.

Γεια σας

Την ίδια ώρα, τα εδώ ξεφτέρια ξεπουλούν τον χαλλούμι για να βεβαιωθούν πως οι ποσοτώσεις στο γάλο τους βολεύουν. Κάπως έτσι, μαζί με το νερό του μπάνιου, πέταξαν και το μισρό, όπως λένε οι Αμερικάνοι. Και εις ανώτερα.

«Να τελειώσει»

Περίπατο έκανε στη νεκρή ζώνη ο Καρλ Μπίλντ μαζί με τους κωνοκράτες στις 8 του μηνός. Φαίνεται πως τον εντυπωσίασε το θέμα της μοιρασμένης Κύπρου, γιατί έκανε μάλιστα και σχόλιο: «Αυτή η διαίρεση πρέπει να ξεπεραστεί». Χαίρω πολύ.

Να θυμάστε...

Θυμάστε που λέγαμε πως δεν γίνονται αρκετές επιθεωρήσεις από το Τμήμα Εργασίας, και ιδίως τα απογεύματα, διότι δεν υπάρχουν λεφτά, όπως μας είπαθηκε; Λοιπόν, ο Ρουμπίνι τον έλαμψε ο οποίος που ξεψύχησε στην οικοδομή μας υπενθύμισε γιατί πρέπει να πάρουν το θέμα πιο ζεστά. Μ.Π.

Το κάνουν

Εν τω μεταξύ, γράψαμε πως οι επιθεωρήσεις γίνονται «μόνο μετά από παράπονα» και από το Υπουργείο Γεωργίας μας διόρθωσαν. Γίνονται και πολλές επιθεωρήσεις

«Με τους καλύτερους οιωνούς αρχίζει η σχολική χρονιά», είπε ο υπουργός Παιδείας. Με τους ίδιους οιωνούς μας έρχεται και η Τρόικα;

αυτεπάγγελα. Όχι όμως όσες και όπως θα έπρεπε, και ελάχιστες απογεύματα... Μ.Π.

Τρέχουν...

Τα νερά. Στο πάλοι ποτέ πρωτοποριακό English School, το κτήριο LLOYDS, ένα από τα δύο που έμειναν να στέκονται και δεν είναι περίπου τροχόσπιτα, μπάζουν οι ορφές. Το Συμβούλιο οφείλει εξηγήσεις για το κατάντημα.

Θα το πάρει

Άναμπε ο καβγάς στον ΑΠΟΕΛ. Πολλά τα λεφτά, μην τα πάρει το ποτάμι...

Τα ταμεία

Την πάτηση πολλά ταμεία με τα αξιόγραφα, όπως μας λένε από τη Βουλή. Σε αντίθεση με τους ιδιώτες, κύριοι, η ευθύνη βαρύνει πρώτα και κύρια τα ίδια τα ταμεία και τους διαχειριστές τους. Και τα μέλη τους οφείλουν πρωτίστως εκεί να ζητήσουν (και επιμονά) εξηγήσεις.

Απορία

Τώρα που ανακαλύψαμε τον ρόλο της εποπτείας, μου γεννήθηκε και μια απορία: Αλήθεια, ποιος εποπτεύει τα Ταμεία Προνοίας; Και τι ευθύνες έχει; Καλό μάθημα να εποπτεύουν κάποιον (τι κάποιον, Όλοι) με πολιτικό αντί για αντικειμενικά κριτήρια. Αν πρώτη ευθύνη έχουν οι διαχειρι-

στές των Ταμείων, μαζί τους και οι επόπτες που δεν είναι «ρε παιδιά, η Ελλάδα τρίζει» και εσείς τοντάρτε σε ΜΑΕΚ τραπεζών».

Ισχύουν

Τα πιο πάνω φυσικά ισχύουν και για άλλες κατηγορίες οργανισμών, όπως τις ίδιες τις τράπεζες. Αυτή όμως είναι μια άλλη ιστορία, πολύ πιο πολύπλοκη, στην οποία ξεκαθαρίζει το τοπίο σιγά-σιγά.

Περίεργο...

Ενώ κατ' ίδιον αντιλαμβάνονται το πρόβλημα, οι συντεχνίες τώρα φωνάζουν εναντίον των ιδιωτικοποιήσεων. Μάλιστα, αποκάλυψαν τις ιδιωτικοποιήσεις «οικονομικό έγκλημα». Σε λίγα χρόνια θα βγουν ξανά στους δρόμους με την κραυγή που σιγά-σιγά μάθουμε καλά σε αυτό τον τόπο των Αγίων: «Πού 'ντες συντάξεις; Οέος».

Καθαρά

Για να είμαστε ξεκάθαροι και να μην ακούσουμε ξανά τη γνωστή βλακεία, δεν μιλάμε για απορρύθμιση. Για στρατηγικούς επενδυτές μιλάμε. Μόνο άτομα περιορισμένων ικανοτήτων αντίληψης δικαιούνται να λένε πως είναι τα ίδια. Μ.Π.

Κρέμεται

Από τα 300 εκατ. ευρώ που λογαριάζει να πάρει από τον β' γύρο αδειοδοτήσεων κρέμεται η λογική της κυβέρνησης. Αν κρί-

νομε από Γκερμεζιάν, Κατάρ, Κινέζους, Κυπριακές Αερογραμμές και λοιπά κατορθώματα, το μάθημα είναι απλό: Πρώτα πάρτε τα λεφτά και μετά να τα υπολογίζετε, κύριοι.

Εξαγγελία

Τρεις μήνες μετά που έλαβε τις προτάσεις της Τρόικας, ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος σχολίασε πως θα κάνει, λέει, διάλογο με τα κόμματα και τους κοινωνικούς εταίρους. Εντάξει, τώρα θυμήθηκε ο άνθρωπος. Αλλά το μεγάλο ερώτημα είναι άλλο: Με το Υπουργείο Οικονομικών, και τον τρίτο σας υπουργό στη σειρά, πότε θα αρχίσει διάλογο;

Ειρωνεία

Μαζικά υστερία κατάβαλε διάφορους αναλυτές η είδηση για την πρόταση για την Τραπεζική Ένωση στην Ε.Ε. από πλευράς της Κομισιόν. Η ίδια περίεργη ευφορία παρατηρήθηκε και όταν ο Ντράγκι πήρε την μπαζούκα του. Η μεγάλη ειρωνεία, όμως, είναι άλλη: Αυτή η κυβέρνηση αναμένει πως και πως, για να σωθεί, να προχωρήσει πιο δυναμικά και πιο γρήγορα η Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση. Η εκδίκηση του Μονέ.

Βόμβα

Απίστευτα η παραδοχή του Γιάννου Λαμάρη από το ΡΙΚ αυτή την εβδομάδα. Το Υπουργείο Οικονομικών, είπε, δεν είναι (ακόμα!) σε θέση να στοχεύσει τα επιδόματα, γι' αυτό και δεν μπορεί να προχωρήσει η στόχευση. Μιλάμε για βόμβα. Είναι τόσο άσχετοι κύριοι Λαμάρη ή μήπως τεμπέληδες;

Σοβαρομιλία

Η εξήγηση που έδωσε ο κ. Λαμάρης για την κατάσταση αυτή, είναι πως αυτό το κράτος το στρεβλό το «παρέλαβε» η κυβέρνηση από τους προνομιούχους. Αυτό είναι σωστό, και μάλιστα δεν παρέλαβε και ό,τι το καλύτερο. Αλλά το 2008 ο τότε Υπουργός Οικονομικών υποσχέθηκε στόχευση. Σχεδόν πέντε χρόνια δεν αρκούσαν για να γίνει κάτι, δηλαδή: (Και δεν λογαριάζουμε τα άλλα πέντε που ήταν, πάλι κυβέρνηση το ΑΚΕΛ και γι' αυτό έχει μέρος της ευθύνης).

diktis@kathimerini.com.cy

RESPECT THE ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Η Ε.Ε.

Τίποτε δεν τελείωσε και τίποτε δεν κερδήθηκε. Ούτε έχει λυθεί το πρόβλημα της Ελλάδας. Η περασμένη εβδομάδα, όμως, ήταν σημαδιακή για την Ε.Ε., η οποία έδειξε τη διάθεση, όχι μόνο να επιβιώσει αλλά και να προχωρήσει μπροστά. Ο Μηχανισμός Σταθερότητας νίκησε στην Καρλόουη, η Τραπεζική Ένωση έκανε το βήμα μπροστά και ο δρόμος της δημοσιονομικής και πολιτικής ένωσης έχει ανοίξει. Οι πολιτικοί και οι κυβερνήσεις θα αργήσουν να τα βρουν, αλλά η ίδια η Ε.Ε. έδειξε αυτό που έκανε πάντα: Στις κρίσεις επεκτείνεται η ολοκλήρωση. Από εμάς respect, γιατί οι καιροί είναι δύσκολοι. Μ.Π.

ΑΡΘΡΟ / BLOOMBERG

Το μεγάλο πλεονέκτημα της Γερμανίας με το ευρώ

Ας ελπίσουμε ότι οι Γερμανοί θα εξετάσουν προσεκτικά την πρόταση του Τζόρτζ Σόρος ότι θα πρέπει είτε να ηγηθούν της Ευρωζώνης είτε να την εγκαταλείψουν. Όσο πιο προσεκτικά την σκεφτόμαστε, τόσο προθυμότεροι θα είναι να εργαστούν προκειμένου να λειτουργήσει το παρόν σύστημα. Πολλοί Γερμανοί ψευδοφόροι είναι, δικαιολογημένα, κουρασμένοι από την περιπέτεια του ευρώ. Η επόμενη φάση στη διαχείριση της κρίσης, μετά την απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας να αγοράσει κρατικά ομόλογα, θα περιλαμβάνει νέες δαπάνες από τους φορολογούμενους και θα τους εκθροισεί σε μεγαλύτερο κίνδυνο μελλοντικών ζημιών. Ωστόσο, οι Γερμανοί ίσως να ξανασκεφτούν τη νοσταλγία που νιώθουν για το μάρκο, αν η κυβέρνηση τους παρουσιάσει τις εναλλακτικές επιλογές που υπάρχουν αντί για τις οικονομικές διασώσεις.

Οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις διέπραξαν ένα μεγάλο και μη αναστρέψιμο λάθος όταν αποδέχθηκαν ότι είναι πιθανή η διάλυση της Ευρωζώνης. Παρ' όλα αυτά, η εκδίωξη των αδυνάμων χωρών παραμένει απίθανη, διότι όλοι κατανοούν ότι θα προκαλούσε τεράστια ζημία και θα πυροδοτούσε μια αλυσίδα αντιδρα-

ση που θα ήταν δύσκολο να σταματήσει. Η εκδίωξη των ισχυρών χωρών ίσως είναι καλύτερη ιδέα. Έχουν διατυπωθεί δύο παραλλαγές. Η διάσπαση του ευρώ σε δύο πολυεθνικά μπλοκ, το ένα εκ των οποίων θα περιλαμβάνει τη Γερμανία και άλλες ισχυρές χώρες, και η αποχώρηση της Γερμανίας από το ευρώ. Ας αναλογιστούμε το δεύτερο, το οποίο προφανώς είναι ελκυστικότερο για τους Γερμανούς ψευδοφόρους, που επιθυμούν ένα τελειώς δικό τους νόμισμα. Η επαναφορά του γερμανικού μάρκου έχει ένα κοινό βασικό στοιχείο με την επιλογή της εκδίωξης των αδυνάμων χωρών και μια διαφορά αποφασιστικής σημασίας. Το κοινό στοιχείο είναι ότι αν ξανακυκλοφορήσει το γερμανικό μάρκο, θα βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα των αδυνάμων ενισχύοντας τις εξαγωγές τους, τις εσωτερικές επενδύσεις και τελικά την ανάπτυξη τους.

Η κρίσιμη διαφορά είναι ότι μια έξοδος της Γερμανίας από την Ευρωζώνη δεν θα κατέληγε στη μαζική μετατροπή χρηματοπιστωτικών συμβολαίων και στην κατάρρευση που θα ακολουθούσε, καθώς οι αδύναμες χώρες, πλέον άγρια υποτιμημένο νόμισμα, δεν θα μπορούσαν να αποπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους σε ευρώ.

Οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις διέπραξαν ένα μεγάλο και μη αναστρέψιμο λάθος όταν αποδέχθηκαν ότι είναι πιθανή η διάλυση της Ευρωζώνης

Αν η Γερμανία αποκτούσε πάλι το μάρκο της, θα διατηρούσε την άριστη πιστοληπτική της ικανότητα, ενώ το νόμισμά της θα ανετιμάτο ταχύτητα, οπότε τα συμβόλαια σε ευρώ θα παρέμεναν σε ισχύ.

Ποιο είναι το κρυμμένο μειονέκτημα; Η ενίσχυση των εξαγωγών και της απασχόλησης στην υπόλοιπη Ευρωζώνη θα σήμαινε λιγότερες εξαγωγές και περισσότερη ανεργία στη Γερμανία. Το νέο γερμανικό μάρκο πι-

θανότατα θα ανετιμάτο αρκετά ώστε να ριζεί τη Γερμανία σε βαθιά ύφεση.

Γι' αυτό οι Γερμανοί θα πρέπει να ζυγίσουν προσεκτικά την πρόταση του Σόρος και να προσέχουν τι εύχονται.

Κοιτάζοντας το ευρώ και βλέποντας τον υποθετικό του ευρώ τους έδωσε εξαγωγικό πλεονέκτημα κι ένα τεράστιο εμπορικό πλεόνασμα, που αλλιώς δεν θα είχαν. Και αν μην ξεχνάμε ότι αυτά τα πλεονάσματα ανακυκλώθηκαν ως εμποσάλις δανεισμούς στις αδύναμες ευρωπαϊκές χώρες.

Χρειάζεται ένας κακός δανειστής κι ένας κακός δανειολήπτης για να σχηματισθεί μια κρίση χρέους. Οι οικονομικές διασώσεις, που τόση δυσαρέσκεια προκαλούν στους Γερμανούς ψευδοφόρους, ήταν, εν μέρει, αναγκαίες για να προστατευθούν οι ανεπαρκώς κεφαλαιοποιημένες γερμανικές τράπεζες από τις συνέπειες των δικών τους ενεργειών. Αν το αίσθημα κοινής ευθύνης δεν επαρκεί προκειμένου να δώσει τη Γερμανία με τους γείτονές της, τότε ίσως το καταφέρει να μην ιδιοτελέσει. Ξανασκέψου το, Γερμανία. Επανέφερε το μάρκο και θα κάνει στην υπόλοιπη Ευρώπη μια χάρη. Εσύ θα είσαι η μεγάλη χαμένη.

Βήμα διαφάνειας στον τομέα των υπηρεσιών

Νομοσχέδιο έρχεται να ρυθμίσει το σημερινό άναρχο τοπίο στον τομέα της παροχής υπηρεσιών διοίκησης ιδιωτικών εταιρειών

Του ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ

Τάξη στον αρρυθμισμό κλάδο της παροχής υπηρεσιών διαχείρισης εταιρειών βάζει σχέδιο νόμου που βρίσκεται ήδη ενώπιον της Επιτροπής Οικονομικών. Η εγκατάσταση χιλιάδων επιχειρήσεων ξένων συμφερόντων στην Κύπρο οδήγησε στην ανάπτυξη ενός εύρωστου τομέα υπηρεσιών. Με τον ανταγωνισμό, όμως, μεταξύ των ανά τον κόσμο χρηματοοικονομικών κέντρων να εντείνεται, στοιχεία όπως η διαφάνεια ή ποιότητα, παίζουν μεγαλύτερο ρόλο από το ύψος της φορολογίας στην προσέλκυση νέων εταιρειών.

Παράγοντες της αγοράς υπηρεσιών εκτιμούν ότι περίπου οι μισοί διαχειριστές εταιρειών δεν είναι Κύπριοι, γεγονός που εντείνει τις ανησυχίες. Το θεσμικό μας πλαίσιο πρέπει

Το Ανώτατο επικύρωσε απόφαση για το άνοιγμα λογαριασμών 59 κυπριακών εταιρειών που εμπλέκονται σε υπόθεση υπεξαίρεσης, στέλλοντας θετικά μηνύματα στο εξωτερικό

να διασφαλίζει την παρουσία των επενδυτών που προτιμούν την Κύπρο, σημειώνουν οι ίδιοι παράγοντες και τονίζουν ότι ο προτεινόμενος νόμος θα λύσει πολλά προβλήματα και θα στείλει το μήνυμα ότι η Κύπρος ενισχύει το θεσμικό της οπλοστάσιο.

Η πρόταση

Το σχέδιο νόμου «Περί ρύθμισης των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών διοίκησης ιδιωτικών εταιρειών» έρχεται να θέσει νέους κανόνες. Όσοι δεν είναι εγκεκριμένοι λογιστές και δικηγόροι και παρέχουν υπηρεσίες διοίκησης θα πρέπει να λάβουν άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, από την οποία και θα ελέγχονται.

Οι δικηγόροι και οι εγκεκριμένοι λογιστές -που παρέχουν και υπηρεσίες διοίκησης- μετέχουν σε οργανωμένα επαγγελματικά σώματα και συνεπώς υπόκεινται σε έλεγχο.

Με την ψήφιση του νόμου, ίσως και μέσα στον Οκτώβριο, θα υπάρχουν τρία μπρώα (στον Δικηγορικό Σύλλογο, στον Σύνδεσμο Εγκεκριμένων Λογιστών και στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς) με πρόσωπα που θα μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες διοίκησης μιας εταιρείας. Τα μπρώα θα γεφυρώνονται στην ιστοσελίδα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Βασικός στόχος του σχεδίου νόμου είναι να θέσει εκέγγα για την άσκηση πραγματικής διοίκησης, από πραγματικούς διευθυντές, που θα έχουν και την ανάλογη ευθύνη. Επίσης, υπάρχει η δυνατότητα ανάκλησης της άδειας. «Το σχέδιο νόμου έχει τη σύμφωνη γνώμη όλων των εμπλεκόμενων και θέλουμε την προώθησή του», τονίζει στην «Κ» ο πρόεδρος της Επιτροπής Εταιρειών του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, Λέλος Δημητριάδης. «Θα μπει μια τάξη», προσθέτει.

«Πρόκειται για ένα κρίσιμο νομοσχέδιο που θα έπρεπε ήδη να είχε ψηφιστεί», σημειώνει από την πλευρά του ο γενικός διευθυντής του Σύνδεσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου, Κυριάκος Ιορδάνου.

Η τήρηση του αρχείου για τους μη δικηγόρους και λογιστές θα επιτρέπει για πρώτη φορά και την καταγραφή όλων όσοι εμπλέκονται στη παροχή διοικητικών υπηρεσιών.

Οι διαδικασίες

Η βασική κατηγορία που δέχεται η Κύπρος από το εξωτερικό είναι ότι κάνει τα «στραβά μάτια» στο ζέπλυμα μαύρου χρήματος. Το σημερινό θεσμικό πλαίσιο διοίκησης των εταιρειών διεθνών δραστηριοτήτων και ιδιουσών εταιρειών δεν βοηθά στην άμβλυση

αυτή της εικόνας. Σήμερα κανείς δεν μπορεί να εμποδίσει ένα πρόσωπο να «διοικεί» δεκάδες εταιρείες, μέσα από τις οποίες να κτώνται κεφάλαια.

Δεν είναι τυχαίο ότι την προώθηση του νόμου τη ζητεί και ο επίσημος φορέας προσέλκυσης επενδύσεων της Κύπρου, ο CIPA, καθώς πιστεύει ότι το νέο πλαίσιο, με τα αυστηρά κριτήρια που θέτει, θα βελτιώσει την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και θα αναβαθμίσει την εικόνα της χώρας ως διεθνούς κέντρου παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Είναι κοινό μυστικό ότι η Κύπρος βρίσκεται στο στόχαστρο άλλων χωρών της Ευρώπης που επιθυμούν να αναπτύξουν το χρηματοοικονομικό τους τομέα και σε κάθε ευκαιρία θέτουν κατά κύριο λόγο ζητήματα διαφάνειας.

Εμπειρος παράγοντας του χώρου ανέφερε στην «Κ» ότι η χαμηλή φορολογία αποτελεί μόνο ένα κομμάτι του οικοδομήματος στον τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που έχει χτίσει η Κύπρος. Απαιτούνται και άλλες ενέργειες στην κατεύθυνση της ενίσχυσης της διαφάνειας και της ποιότητας στην παροχή των εν λόγω υπηρεσιών. Η συντριπτική πλειοψηφία των ξένων επενδυτών ζητεί μια αξιόπιστη δικαιοδοσία για να ασκεί

τις διεθνείς του δραστηριότητες και για φορολογικό σχεδιασμό.

Απόφαση - σταθμός του Ανωτάτου

Σημαντική βοήθεια προς την κατεύθυνση της διαφάνειας προσφέρει η πρόσφατη απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου με την οποία επικυρώνεται απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας που δίνει την άδεια να ανοικτούν οι τραπεζικοί λογαριασμοί 59 εταιρειών με έδρα την Κύπρο κατόπιν αιτήματος της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Πρόκειται για τη γνωστή υπόθεση της υπεξαίρεσης από την «Τράπεζα της Μόσχας» ποσού 201 εκατ. ευρώ από δύο ανώτερα στελέχη της τράπεζας με όχημα τη δανειοδότηση εταιρειών που ελέγχονταν από τους ίδιους και ήταν εγγεγραμμένες στην Κύπρο. Η υπόθεση αυτή είχε προκαλέσει σάλο στη Ρωσία και η έκβαση των διαδικασιών στη Λευκωσία παρακολουθούσαν στενά από τη ρωσική κυβέρνηση. Η απόρριψη της αίτησης των 59 εταιρειών για την ακύρωση του Διατάγματος Αποκάλυψης ερμηνεύεται ως εξέλιξη που δείχνει ότι το δικαστικό σύστημα λειτουργεί αποτελεσματικά και ότι παρέχεται κάθε δυνατή συνδρομή σε ποινικές ή αστικές υποθέσεις στις οποίες εμπλέκονται εταιρείες με έδρα την Κύπρο.

seitanidis@kathimerini.com.cy

Την προώθηση

του νόμου ζητεί και ο επίσημος φορέας προσέλκυσης επενδύσεων της Κύπρου, ο CIPA, καθώς πιστεύει ότι το νέο πλαίσιο, με τα αυστηρά κριτήρια που θέτει, θα βελτιώσει την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και θα αναβαθμίσει την εικόνα της χώρας ως διεθνούς κέντρου παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

Τι ρυθμίζεται

Με το προτεινόμενο σχέδιο τίθεται σε ρύθμιση και απαιτείται η χορήγηση άδειας, με εγγραφή σε ανάλογο μπρώα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, σε όποια εταιρεία παρέχει υπηρεσίες διοίκησης άλλων εταιρειών. Εξαιρούνται οι δικηγόροι, οι λογιστές (καθώς και οι θυγατρικές, μητρικές και συνδεδεμένες εταιρείες τους), καθώς και ΚΕΠΕΥ και πιστωτικά ιδρύματα -που ασκούν διοικητικές υπηρεσίες στο πλαίσιο των εργασιών τους οι οποίες και εποπτεύονται από τις αντίστοιχες εποπτικές τους αρχές- και οι Εταιρείες Διαχείρισης και οι Εταιρείες Επενδύσεων Μεταβλητού Κεφαλαίου.

Οι υπηρεσίες που ρυθμίζονται είναι:

α) Η διαχείριση ή διοίκηση εμπιστευμάτων συμπεριλαμβανόμενων, χωρίς περιορισμό, της ανάληψης ή παροχής καθηκόντων εμπιστευματοδόχου (Επιτρόπου) ή προστάτη (protector) εμπιστευμάτων, (οπουδήποτε και εάν αυτά έχουν δημιουργηθεί ή εγκαθιδρυθεί) ή επένδυσης ή διάθεσης των περιουσιακών στοιχείων εμπιστευμάτων.

β) Η ανάληψη ή παροχή υπηρεσιών διαχείρισης εταιρειών, που περιλαμβάνει, χωρίς περιορισμό, τη διαχείριση ή διοίκηση εταιρειών, ομόρρυθμων ή ετερόρρυθμων εταιρειών ή άλλων οργανισμών, οπουδήποτε και εάν αυτά έχουν συσταθεί ή εγκαθιδρυθεί. Ειδικότερα χρειάζεται άδεια για την παροχή συμβουλών σε νομικά πρόσωπα, η παροχή γραμματέα ή βοηθού γραμματέα, η κατοχή μετοχικού κεφαλαίου και η εγγραφή του κατόχου στα αντίστοιχα μπρώα εγγεγραμμένων μετόχων εκ μέρους και για λογαριασμό τρίτων, παροχή διεύθυνσης εγγεγραμμένου γραφείου ή/και της επίσημης ταχυδρομικής διεύθυνσης ή/και ηλεκτρονικής διεύθυνσης, η παροχή ομόρρυθμων ή ετερόρρυθμων συνεταιριών, το άνοιγμα ή η διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών, η φύλαξη χρηματοοικονομικών μέσων (περιλαμβανομένης της θεματοφυλακής). Εξαιρούνται από τη χορήγηση άδειας οι πραγματικοί ιδιοκτήτες και δικαιούχοι της εταιρείας και τα συγγενικά τους πρόσωπα μέχρι τέταρτου βαθμού. Στις προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας αναφέρεται ότι τα πρόσωπα που πραγματικά διευθύνουν την εταιρεία που αιτείται άδειας οφείλουν να έχουν εκέγγα εντιμότητας και πείρας, ακαδημαϊκά ή και επαγγελματικά προσόντα, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η ορθή και συνετή διαχείρισή τους. Επίσης, η διοίκηση της εταιρείας παροχής υπηρεσιών πρέπει να ασκείται από τουλάχιστον δύο πρόσωπα, ενώ πρέπει να γνωστοποιούνται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς οι πραγματικοί μέτοχοι και δικαιούχοι της αιτήτριας εταιρείας.

Καταστήματα Beauty Line

Τα πρώτα κλιματικά ουδέτερα καταστήματα στην Κύπρο

Η Κύπρος απέκτησε τα πρώτα Κλιματικά Ουδέτερα καταστήματα της. Πρόκειται για τρία από τα καταστήματα της αλυσίδας καλλυντικών και αρωμάτων Beauty Line. Στόχος του Ομίλου Παναελλήνων είναι να γίνουν σταδιακά όλα τα καταστήματα Beauty Line Κλιματικά Ουδέτερα.

Γιατί ονομάζονται Κλιματικά Ουδέτερα τα καταστήματα;

- Έχουν ανασταθμίσει πλήρως τις εκπομπές ρύπων που εκλύουν σε ετήσια βάση
- Λαμβάνουν μέτρα για τον περιορισμό των ρύπων που εκλύουν
- Διαχειρίζονται πλήρως τα απορρίμμάτα τους
- Ανακυκλώνουν τα υλικά συσκευασίας
- Διαθέτουν οργανικά, βιολογικά και φυσικά προϊόντα
- Ενημερώνουν τους πελάτες ώστε να αποκούν συνήθειες πιο φιλικές προς το περιβάλλον

Πώς λειτουργεί η αντιστάθμιση;

Ο πιστοποιημένος μη κερδοσκοπικός διεθνής οργανισμός myclimate είναι υπεύθυνος για την καταμέτρηση των ρύπων διοξειδίου του άνθρακα που εκλύουν στην ατμόσφαιρα τα τρία αυτά καταστήματα. Έτσι, εφόσον γίνει ο υπολογισμός του ανθρακικού αποτυπώματος τους, καταβάλλεται στον εν λόγω οργανισμό συγκεκριμένο χρηματικό ποσό ως αντιστάθμιση των ρύπων. Το ποσό στη συνέχεια επενδύεται σε περιβαλλοντικά έργα αειφόρου ανάπτυξης με σκοπό την περιβαλλοντική και κοινωνική αναβάθμιση των περιοχών όπου πραγματοποιούνται.

Η κοινωνική ευθύνη ως κεντρική φιλοσοφία του Ομίλου Παναελλήνων

«Η κεντρική φιλοσοφία των προγραμμάτων Εταιρικής και Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου Παναελλήνων, συνδέεται άρρηκτα με την ικανότητα μιας επιχείρησης να μπορεί να διασφαλίσει την αειφόρο ανάπτυξή της, σεβόμενη την κοινωνία και το περιβάλλον μέσα στο οποίο δραστηριοποιείται καθώς και τους ανθρώπους της, τους συνεργάτες της, τους πελάτες της και την ίδια την αγορά. Είναι έντονη η πεποίθησή μας πως η πρόοδος μιας επιχείρησης είναι ανάλογη με την πρόοδο και την ευημερία της κοινωνίας. Αν η κοινωνία δεν ευημερεί, δεν ευημερούν ούτε οι επιχειρήσεις και αν δεν ευημερούν οι επιχειρήσεις, δεν ευημερεί ούτε η κοινωνία».

BEAUTY LINE

myclimate neutral

CSC CENTRE for SUSTAINABILITY and EXCELLENCE

Ήρθε «Τρόικα» από τη Μόσχα για το δάνειο

Όλα πλέον δείχνουν πως ρωσικό δάνειο θα παραχωρηθεί, αλλά μέσω Τρόικας ή ρωσικών κρατικών τραπεζών

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Όπως ήταν από παλαιότερα γνωστό, το Κρεμλίνο έχει ήδη λάβει την απόφαση να παραχωρήσει (με κάποιο τρόπο) δάνειο στην Κύπρο, αλλά το βασικότερο ζήτημα ουσίας που παραμένει, είναι το είδος και η φύση του.

Όπως έγραφε και παλαιότερα η «Κ», βασική ανησυχία της Μόσχας είναι πλέον η βιωσιμότητα του χρέους της Κυπριακής Δημοκρατίας, το οποίο θα εκτοξευτεί πέραν του 120% μετά την ενίσχυση από την Τρόικα. Γι' αυτόν τον λόγο και η ρωσική πλευρά ζητούσε επιμονά στοιχεία και αναλύσεις σχετικά με τη δημοσιονομική κατάσταση στην Κύπρο. Μάλιστα, υψηλόβαθμες πηγές από τη Μόσχα αναφέρουν πως κλιμάκιο έχει επισκεφτεί την Κύπρο για να συναντήσει τη γενική λογίστρια της Δημοκρατίας για' αυτόν τον σκοπό, την ώρα που πληροφορίες από το Υπουργείο Οικονομικών αναφέρουν πως «η ροή πληροφοριών προς τη Μόσχα, συνεχίζεται».

Πάντως, η γενική λογίστρια της Δημοκρατίας, Ρέα Γεωργίου, ανέφερε στην «Κ» πως δεν είχε καμία επαφή με οποιοδήποτε κλιμάκιο από τη Ρωσία, ενώ οι πληροφορίες που παρέχει το γραφείο της προς το Υπουργείο Οικονομικών, παραχωρούνται με βάση «το τι ζητούν από το Υπουργείο».

Με την Τρόικα

Αντίθετα με τη δήλωση της γενικής λογίστριας, υψηλόβαθμη κυβερνητική

Εξετάζουν σενάρια οι Ρώσοι, ενώ «τίποτε δεν αναμένεται στο επόμενο διάστημα»

πηγή απαντώντας σε σχετική ερώτηση της «Κ» επιβεβαίωσε την καθόδο στην Κύπρο ρωσικής «Τρόικας», σημειώνοντας πως «οι Ρώσοι ζητούν ουσιαστικά τα ίδια ακριβώς στοιχεία με εκείνα που δίνουμε στην Τρόικα». Η δήλωση αποτρέπει αφ' εαυτής επιβεβαίωση των πληροφοριών της «Κ» περί έντονης ανησυχίας της ρωσικής πλευράς για την πορεία των δημόσιων οικονομικών της Κύπρου.

Πληροφορία που κυκλοφόρησε μετά τη συνάντηση Χριστόφια – Λαγκάρντ το βράδυ της Πέμπτης έκανε αναφορά σε δάνειο που θα παραχωρηθεί σε συνεργασία (ή μάλλον διά μέσου) της

Η Ρωσία έχει ήδη υποσχεθεί την παραχώρηση 15,8 δισ. ευρώ στο ΔΝΤ για ενίσχυση της διάσωσης της Ευρωζώνης, εκ των οποίων το μισό ποσό έχει ήδη παραχωρηθεί.

Τρόικας, κάτι που φέρεται να έχει αναφερθεί και από την επικεφαλής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Πάντως, και στις δηλώσεις που ακολούθησαν τη συνάντηση αλλά και σε νεότερη επικοινωνία την Παρασκευή, το Προεδρικό διαφεύγει ότι μεταξύ Χριστόφια – Λαγκάρντ συζητήθηκε οτιδήποτε περί ρωσικού δανείου.

Υπενθυμίζεται πως η Ρωσία έχει ήδη υποσχεθεί την παραχώρηση 15,8 δισ. ευρώ στο ΔΝΤ για ενίσχυση της διάσωσης της Ευρωζώνης, εκ των οποίων το μισό ποσό έχει ήδη διατεθεί. Με δεδομένες τις πιέσεις που συνε-

χίζουν να υφίστανται στον προϋπολογισμό της χώρας, είναι μάλλον αδύνατο να παραχωρηθούν άλλα 5 δισ. ευρώ για την περίπτωση της Κύπρου. Αν και κυβερνητικός αξιωματούχος με άμεση γνώση των διαπραγματιζόμενων είπε στην «Κ» πως το αρχικό αίτημα της Λευκωσίας προς τη Μόσχα για δάνειο 5 δισ. επαναδιατυπώθηκε με το Προεδρικό να ζητά 7 δισ. και με επιμήκυνση των αποπληρωμών (σε δεκαετή ορίζοντα), τώρα διαφαίνεται πως η Ρωσία δύσκολα θα δειξει τη διάθεση να προχωρήσει με άμεση παραχώρηση δανείου.

Έτσι, η οποία εκταμίευση αναμένεται

να προχωρήσει στα τέλη του έτους, μαζί με τη διάσωση της Τρόικας. Ρωσικά διπλωματικά πηγή σχολιάζει, επίσης, πως το Κρεμλίνο έχει ήδη αποφασίσει να δώσει δάνειο στην Κυπριακή Δημοκρατία, αλλά «τίποτε δεν αναμένεται σύντομα», ενώ στελέχη του Υπουργείου Οικονομικών της χώρας εκφράζουν δυσφορία για τις συνεχείς ερωτήσεις που δέχονται για το θέμα.

Στο ίδιο μήκος κύματος κινείται και άλλο σχολίο από ρωσική διπλωματική πηγή, σύμφωνα με το οποίο το δάνειο προς την Κύπρο έχει μεν εγκριθεί, αλλά «δεν θα παραχωρηθεί όλο μαζί, αλλά κατά τμήματα», μια τακτική που

«θυμίζει» το ΔΝΤ και την Τρόικα και τη λογική των προϋποθέσεων που θέτει για την έγκριση των εκταμιεύσεων (conditionality).

Επιπλέον σενάρια

Οι αναλύσεις που γίνονται στη Ρωσία συμπίπτουν και με τα εσωτερικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η κυβέρνηση. Εκτός από την ανάγκη, για πολιτικούς λόγους εγκάριας κατανάλωσης, να περάσει η απόφαση από τη Δούμα (κάτι που ακόμα καθυστερεί), είναι διακαής επιθυμία του Κρεμλίνου, όπως η οποία ενίσχυση της Κύπρου να μην επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του κράτους, ο οποίος δέχεται έντονες πιέσεις. Αυτή είναι η στάση που τηρεί – επίμονα – το Υπουργείο Οικονομικών της χώρας. Για τον λόγο αυτό αναζητούνται εναλλακτικές λύσεις που να μη βαραίνουν τα δημόσια οικονομικά.

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και το σενάριο, που επεξεργάζεται η Μόσχα, βάσει του οποίου θα παραχωρηθεί με κάποιο τρόπο (άμεσο ή μέσω αγοράς ομολόγων, για παράδειγμα) δανεισμός στην Κύπρο μέσα από τις κρατικές τράπεζες. Υψηλόβαθμες πηγές στη Μόσχα σχολιάζουν πως αυτή είναι πλέον η πιο πιθανή επιλογή, γεγονός που προκρίνει ανάμειξη της Sberbank, της VTB ή και των δύο στην όλη άσκηση.

Υπενθυμίζεται πως πριν από δύο εβδομάδες, υψηλόβαθμη κυβερνητική στελέχη στη Λευκωσία σχολίαζαν κατ' ιδίαν πως σε περίπτωση που δεν μπορεί η ρωσική κυβέρνηση να προχωρήσει με την «αναγκαία ταχύτητα» το θέμα στη Δούμα, τότε θα θινόταν «γεφυρωτικό», όπως χαρακτηρίστηκε, δάνειο προς την Κύπρο μέσα από ρωσικές τράπεζες. Τραπεζικές πηγές, ωστόσο, συνεχίζουν να δηλώνουν πλήρη άγνοια.

Ακόμα και με αυτό το σενάριο, ωστόσο, ρωσικές πηγές σχολιάζουν πως οι ανησυχίες για την πορεία της Κύπρου συνεχίζονται να υφίστανται. Κι αυτό, διότι σε περίπτωση που δεν προχωρήσει μια ουσιαστική λύση στο κυπριακό χρέος μέσα από την Τρόικα, ή ακόμα σε περίπτωση που τα προβλήματα της Ελλάδας επιδεινωθούν, τότε οι πιθανές ζημιές για τους δανειστές της Κύπρου, θα είναι εξαιρετικά σημαντικές.

Όχι από τράπεζες

Μάλιστα, η αρχική σκέψη που είχε γίνει, να διασωθεί η Κύπρος μέσα από την εξαγορά των προβληματικών τραπεζών της από ρωσικές τράπεζες, α-

φήνοντας έτσι μόνο το δημοσιονομικό πρόβλημα για την Τρόικα, εγκαταλείφθηκε μετά τις πρώτες ενδείξεις για το μέγεθος του προβλήματος στο τραπεζικό μας σύστημα. Η RCB, θυγατρική της κρατικής VTB, είχε επιδείξει έντονη ενδιαφέρον για την εξαγορά της Λαϊκής Τράπεζας, αλλά η όλη προσπάθεια διακόπηκε μετά τους πρώτους ελέγχους που έγιναν, και οι οποίοι έδειξαν στην RCB πως η Λαϊκή, εκτός από προβλήματα ρευστότητας αντιμετωπίζει και προβλήματα βιωσιμότητας.

Μία δεύτερη σκέψη, που αφορούσε αγορά προβληματικών στοιχείων ενεργητικού της κυπριακής τραπεζών από τη Sberbank, επίσης κατέρρευσε, διότι διαφάνηκε πως μια τέτοια κίνηση θα επιβαρύνει τη ρωσική τράπεζα χωρίς το επιθυμητό αποτέλεσμα: Δεν θα αρκούσε αυτή η κίνηση για να αποφύγει τον κίνδυνο η κυπριακή οικονομία.

Διπλός στόχος

Σε κάθε περίπτωση, η Ρωσία παίζει ένα διπλό παιχνίδι, στο οποίο αναζητά ισορροπίες που μάλλον δεν θα είναι εύκολες: Από τη μία, σύμφωνα με έγκυρους δημοσιογραφικούς κύκλους στη Μόσχα, το όλο σύστημα «επιχειρηματιών και ολιγαρχών» ανησυχεί έντονα για τα προβλήματα της κυπριακής οικονομίας, όπου είναι τοποθετημένο ένα μεγάλο μέρος των στοιχείων ενεργητικού τους.

Είναι προφανές πως μία κατάρρευση της Κύπρου θα οδηγούσε σε τεράστιες ζημιές για τους ίδιους. Από την άλλη, όμως, η οποία δαπάνη για ενίσχυση της κυπριακής οικονομίας, είτε με δανεισμό προς το κράτος είτε με στήριξη των τραπεζών, συνεπάγεται και τον κίνδυνο πως τα δάνεια ή επενδύσεις που θα απαιτηθούν, μπορεί να χαθούν για τη Ρωσία.

Σε αυτό το πλαίσιο, αλλά με πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα, εμπίπτει και η πιθανή αλλαγή στρατηγικής της RCB, η οποία μελετά το ενδεχόμενο ενισχυμένων «κυπριοποίησης» της, με άντληση καταθέσεων και την παραχώρηση δανείων, όχι μόνο σε Ρώσους επενδυτές και καταθέτες στην Κύπρο, αλλά και από άλλους μεγάλους καταθέτες στην υπόλοιπη αγορά. Αυτή η στρατηγική, ωστόσο, μπορεί μεν να δώσει μια ανακούφιση, ενώ ταυτόχρονα εκμεταλλεύεται το σκεπτικό που δημιουργεί στην αγορά το πρόβλημα των δύο μεγάλων τραπεζών, αλλά δεν μπορεί να αποσβήσει τους κινδύνους που συνεπάγεται για τους Ρώσους μια κατάρρευση της Κύπρου.

Καμία σωτηρία αν δεν διορθωθούν τα δημόσια οικονομικά

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Πολλές ήταν οι ελπίδες της Κύπρου γύρω από τις εξελίξεις που συνεχίζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Με την απόφαση για αγορά ομολόγων από την ΕΚΤ, εκτιμήθηκε αρχικά πως η Κύπρος θα αντιμετωπίζει χαμηλότερα επιτόκια από τις αγορές και έτσι θα μπορεί να δανειστεί. Με την Τραπεζική Ένωση, ήλπιζαν πολλοί πως ο έλεγχος, αλλά και η διάσωση μέσω Μνημονίου Σταθερότητας, θα μπορούσε η Κύπρος να «ρίξει» τη διάσωση των τραπεζών εκτός κρατικού χρέους και να γλιτώσει, ενδεχομένως και το Μνημόνιο. Αυτή η ελπίδα ενισχύθηκε με τις γνωστές δηλώσεις του Προέδρου της Επιτροπής αλλά και την απόφαση, την περασμένη εβδομάδα, του συνταγματικού δικαστηρίου της Καρλόρουγης για τον Μνημονισμό Σταθερότητας.

Όλα δείχνουν, όμως, πως χωρίς Μνημόνιο και μέτρα, δεν μπορεί να υπάρξει σωτηρία για την Κύπρο.

Τρ. Ένωση και Μνημονισμός

Η παρουσίαση της πρότασης της Κομισιόν για την Τραπεζική Ένωση την περασμένη Τετάρτη, καθώς και η απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου στη Γερμανία για τη νομιμότητα του Μνημονισμού Σταθερότητας, έδωσαν την ελπίδα πως άνοιξε για την Κύπρο ένα παράθυρο για να αποφύγει, τουλάχιστον το βάρος της διάσωσης των τραπεζών ριχνώντας το στην Ε.Ε. και έτσι να περιορίσει τις ανάγκες στήριξης από τρίτους στα δημοσιονομικά προβλήματα. Πολλοί, μάλιστα, είχαζαν πως σε ένα τέτοιο σενάριο η Κύπρος θα μπορούσε να αποφύγει πλήρως τον Μνημονισμό, εάν λάμβανε ταυτόχρονα και διμερές δάνειο από τη Ρωσία.

Ωστόσο, οι εξελίξεις δεν δικαιολογούν μια τέτοια ελπίδα. Μπορεί μεν η νομική εξουσία να άνοιξε τον δρόμο στη Γερμανία για να προχωρήσει το ESM, και μπορεί, ακόμα, η πρόταση της Κομισιόν να κάνει λόγο για Κανονισμό που θα τεθεί σε ισχύ την 1.1.2013, αλλά οι εξελίξεις δεν δείχνουν ικανές να προλάβουν τις κυριότερες ανάγκες της Κύπρου.

Κι αυτό, διότι δεν πρέπει να αναμένεται, ρεαλιστικά, πως ο Κανονισμός για την Τραπεζική Ένωση θα είναι έτοιμος την πρώτη Ιανουαρίου, ενώ α-

Η πρόταση για την Τραπεζική Ένωση που παρουσιάσει ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν σημαίνει ότι δεν απαιτείται η λήψη μέτρων εξυγίανσης.

Όλες οι εξελίξεις στην Ε.Ε. από τις οποίες ελπίζαμε να σωθούμε, απαιτούν πρώτα την υπογραφή Μνημονίου

κόμα κι αν τεθεί σε ισχύ, θα χρειαστεί χρόνος για να «υιοθετηθεί» τις προβληματικές μας τράπεζες το νέο σώμα που θα δημιουργηθεί εντός της ΕΚΤ.

Πέρα από το γεγονός ότι κράτη-μέλη της Ε.Ε. που δεν είναι μέλη της Ευρωζώνης, αποτελούν ουσιαστικό εμπόδιο στην επίτευξη συμφωνίας στο Συμβούλιο (με πρώτο και μεγαλύτερο εμπόδιο όπως πάντα τη Μεγάλη Βρετανία), υπάρχει και η διαδικαστική πλευρά. Παρά τις «προκαταρκτικές» συζητήσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την Τραπεζική Ένωση, το σχετικό νομοθέτημα για τον Κανονισμό που εισπύγεται η Κομισιόν δεν μπορεί να αρχίσει πριν περάσει τουλάχιστον ο Σεπτέμβριος. Στη συνέχεια, η αρμόδια Επιτροπή θα αρχίσει τη συζήτηση,

ενώ ταυτόχρονα θα αναμένει να της κατατεθούν σχετικές γνωμοδοτήσεις και από άλλες Επιτροπές. Στο μεσοδιάστημα, θα πρέπει οι διάφορες κοινοτικές ομάδες του Ευρωκοινοβουλίου να «τα βρουν» εσωτερικά, για να προχωρήσει η ψήφιση (με πολλές, όπως αναμένεται, τροπολογίες αλλά και εντάσεις) από την Επιτροπή. Όταν γίνουν αυτά, τον επόμενο μήνα θα μπορεί η Ολομέλεια του σώματος να συζητήσει και να ψηφίσει το θέμα.

Στην πιο αισιόδοξη περίπτωση, αυτό θα γίνει το νωριότερο μέχρι τον Δεκέμβριο. Εάν και στο Συμβούλιο, οι 27 κυβερνήσεις τα βρουν παρά τις ενστάσεις διαφόρων κρατών όπως η Μεγάλη Βρετανία μέχρι τον Δεκέμβριο (όπως θέλει η Μέρκελ), τότε θα πρέπει να επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ Ευρωκοινοβουλίου και Συμβουλίου σχετικά με τις τροπολογίες που αποφασίσει το κάθε σώμα.

Στη συνέχεια, αναμένεται και κάποιο χρονικό διάστημα «προσαρμογής» κατά το οποίο η ΕΚΤ θα ετοιμάει τους εσωτερικούς κανονισμούς του σώματος

που θα δημιουργηθεί, ενώ διπλωματικές «διαφορές» για θέματα όπως η καταγωγή του προέδρου και του αντιπροέδρου αλλά και η συμμετοχή ή όχι ως παρατηρητές ή άλλο καθεστώς στο αρμόδιο συμβούλιο από κράτη εκτός της Ευρωζώνης, θα πρέπει να συμφωνηθούν.

Το μεγαλύτερο ερώτημα, πλέον, είναι κατά πόσον οι κυπριακές τράπεζες – και δη η Λαϊκή που δεν έχει, ούτε «στηρίγματα» αλλά ούτε και ρευστότητα – θα μπορούν να αντέξουν στον ορίζοντα μέχρι τον Μάρτιο, όταν και τοποθετείται η πιο αισιόδοξη εκτίμηση για τη λειτουργία της Τραπεζικής Ένωσης. Πάντως, Κύπρου και Λαϊκή θα εμπιπτουν από την αρχή στον έλεγχο του νέου σώματος και έτσι θα μπορούν να διασωθούν εκτός Μνημονίου.

Ωστόσο, δεν φαίνεται πως έχουμε μπροστά μας τόσο χρόνο που να μπορούμε να περιμένουμε την τελική υλοποίηση των όποιων αποφάσεων, χωρίς εν τω μεταξύ να διασωθούν οι τράπεζες. Εκτός, φυσικά, κι αν ληφθεί η απόφαση για κλείσιμο της Λαϊκής.

Αγορά ομολόγων

Εν τω μεταξύ, η πρόθεση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για «χωρίς όριο» αγορά κρατικών ομολόγων από τη δευτερογενή αγορά, θέτει ενώπιον της Κύπρου και ένα άλλο ζήτημα. Παρά τις ελπίδες πως αυτή η κίνηση της ΕΚΤ θα μπορούσε να μεταφραστεί σε σημαντική ανακούφιση για το κυπριακό χρέος, δεν μπορεί να ισχύσει κάτι τέτοιο χωρίς τη λήψη μέτρων από πλευράς της Κύπρου. Κάτι τέτοιο συνεπάγεται, αναπόφευκτα, και την υπογραφή Μνημονίου με την Τρόικα.

Η αγορά ομολόγων, η οποία αποτελεί «πορτοφολιακή» στρατηγική σε καιρό κρίσεων, είναι μια εκδοχή του «σφιζήματος της αρκούδας», όπως έχει αναφερθεί και παλαιότερα στην «Κ». Η στρατηγική αυτή, η οποία υιοθετήθηκε με μεγαλύτερη επιτυχία κατά τη διάρκεια της Ασιατικής κρίσης από την Τράπεζα της Ταϊλάνδης με σκοπό τη στήριξη του μισπ, είχε πάντοτε επιτυχίες, αλλά κάτω από προϋποθέσεις.

Στις άλλες κρίσεις των τελευταίων 20 χρόνων, το μεγαλύτερο πρόβλημα ήταν τα αποθέματα ξένου νομίσματος στις εθνικές τράπεζες, κι αυτό διότι τις πιο πολλές φορές το «σφιζήμα» της αρκούδας» αφορούσε στη στήριξη του εθνικού νομίσματος και όχι του κρατικού χρέους.

Στόχος της στρατηγικής αυτής, είναι να εξασφαλιστεί πως όσοι επενδυτές «πονητάρουν» με «σορταρίσματα» στη μείωση των τιμών ομολόγων (ή της ισσομίας του νομίσματος), θα έχουν ζημιές. Κι αυτό διότι, με την απεριόριστη αγορά μείωσης των τιμών, έχουν πλέον κίνητρο να αγοράσουν σε αυξημένες τιμές για να μειώσουν τις ζημιές τους από το «σορτάρισμα». Με αυτές τις αγορές, οι «αρκούδες» (επενδυτές που αναμένουν μείωση των τιμών) αγοράζουν ομολόγα με αποτέλεσμα και οι ίδιοι να αυξάνουν την τιμή.

Κεντρικό ζήτημα στην όλη στρατηγική, είναι να πειστεί η αγορά πως, με τις αγορές από την ΕΚΤ, οι τιμές θα αυξηθούν στο μέλλον και έτσι να λειτουργή-

σουν αναλόγως, ποντάροντας κι αυτοί στην αύξηση των τιμών. Για να πειστούν, όμως, θα πρέπει να υπάρχουν κάποιες προϋποθέσεις. Σε παλαιότερες περιπτώσεις, όπως στην Ταϊλάνδη – ο σημαντικότερος περιορισμός στην αγορά του μισπ ήταν τα εθνικά αποθέματα ξένου νομίσματος, αλλά και οι πιέσεις που έδιναν οι τράπεζες σε επενδυτές για να ποντάρουν στην πτώση του εθνικού νομίσματος (μισπ). Στη σημερινή κατάσταση, η ΕΚΤ έχει τον σημαντικό περιορισμό ότι δεν μπορεί να επιτρέψει συνεχή αύξηση της προσφοράς χρήματος, κάτι που συμβαίνει όταν η ΕΚΤ «ρίχνει λεφτά» στην αγορά αγοράζοντας ομόλογα. Με την αύξηση της προσφοράς χρήματος, αυξάνεται και ο πληθωρισμός, ο περιορισμός του οποίου αποτελεί κεντρικό στοιχείο των όρων εντολής της ΕΚΤ.

Έτσι, η ΕΚΤ θα «αποστειρώσει» την αγορά ομολόγων, μειώνοντας την ονομαστική προσφορά χρήματος κατά ένα ποσό περίπου ίσο με το ποσό που θα δαπανήσει για την αγορά ομολόγων. Για να μπορεί, όμως, να συνεχιστεί αυτή η στρατηγική από την ΕΚΤ, θα πρέπει και οι επενδυτές να πειστούν πως, εκτός από τις αγορές της ΕΚΤ, οι οποίες δεν είναι απεριόριστες στην πραγματικότητα, θα ισχύουν και επιπλέον προϋποθέσεις που θα αυξήσουν τις τιμές των ομολόγων (μειώνοντας τα επιτόκια) αλλά, επίσης, θα συγκατατίθενται στη συνέστική προσφορά χρήματος κατά ένα ποσό περίπου ίσο με το ποσό που θα δαπανήσει για την αγορά ομολόγων.

Για να μπορεί, όμως, να συνεχιστεί αυτή η στρατηγική από την ΕΚΤ, θα πρέπει και οι επενδυτές να πειστούν πως, εκτός από τις αγορές της ΕΚΤ, οι οποίες δεν είναι απεριόριστες στην πραγματικότητα, θα ισχύουν και επιπλέον προϋποθέσεις που θα αυξήσουν τις τιμές των ομολόγων (μειώνοντας τα επιτόκια) αλλά, επίσης, θα συγκατατίθενται στη συνέστική προσφορά χρήματος κατά ένα ποσό περίπου ίσο με το ποσό που θα δαπανήσει για την αγορά ομολόγων.

Για να μπορεί, όμως, να συνεχιστεί αυτή η στρατηγική από την ΕΚΤ, θα πρέπει και οι επενδυτές να πειστούν πως, εκτός από τις αγορές της ΕΚΤ, οι οποίες δεν είναι απεριόριστες στην πραγματικότητα, θα ισχύουν και επιπλέον προϋποθέσεις που θα αυξήσουν τις τιμές των ομολόγων (μειώνοντας τα επιτόκια) αλλά, επίσης, θα συγκατατίθενται στη συνέστική προσφορά χρήματος κατά ένα ποσό περίπου ίσο με το ποσό που θα δαπανήσει για την αγορά ομολόγων. Για να μπορεί, όμως, να συνεχιστεί αυτή η στρατηγική από την ΕΚΤ, θα πρέπει και οι επενδυτές να πειστούν πως, εκτός από τις αγορές της ΕΚΤ, οι οποίες δεν είναι απεριόριστες στην πραγματικότητα, θα ισχύουν και επιπλέον προϋποθέσεις που θα αυξήσουν τις τιμές των ομολόγων (μειώνοντας τα επιτόκια) αλλά, επίσης, θα συγκατατίθενται στη συνέστική προσφορά χρήματος κατά ένα ποσό περίπου ίσο με το ποσό που θα δαπανήσει για την αγορά ομολόγων.

«Θετική εξέλιξη ο νόμος για το στοίχημα»

Μιλάει στην «Κ» ο διευθυντής της bwin.party για την κεντρική και ανατολική Ευρώπη, Θωμάς Τζόκας

Συνέντευξη στη ΧΑΡΑ ΖΥΜΑΡΑ

Ο διευθυντής της bwin.party για την κεντρική και ανατολική Ευρώπη, Θωμάς Τζόκας, αναλύει στην «Κ» σε τι συνίσταται το στοίχημα της νομοθετικής ρύθμισης της βιομηχανίας του gaming από τα κράτη και την Ε.Ε., επεξηγώντας τους λόγους για τους οποίους η σχετική νομοθεσία θα μπορούσε να λειτουργήσει αποτρεπτικά για τη δραστηριοποίηση μεγάλων εταιρειών του χώρου σε μικρές οικονομίες, όπως είναι η κυπριακή.

— Ποιες διεθνείς εξελίξεις πιστεύετε ότι έχουν καθορίσει, τα τελευταία χρόνια, την εξέλιξη της βιομηχανίας;

— Οι εξελίξεις που έχουν καθορίσει την εξέλιξη της βιομηχανίας σχετίζονται με την ανάπτυξη του διαδικτύου, την εξάπλωση του 3G και των smartphones, την εμπιστοσύνη του

«Το τεχνολογικό κόστος για την προσαρμογή της πλατφόρμας-portal είναι πολύ υψηλό, με αποτέλεσμα πολλές από τις μεγάλες εταιρείες να αποφεύγουν την είσοδο στις λεγόμενες μικρές αγορές, όπως η Κύπρος», τονίζει ο κύριος Τζόκας.

Η μετάβαση από «.com» σε «.country» προϋποθέτει υψηλό τεχνολογικό κόστος για τη βιομηχανία του gaming

κοινού στο να πραγματοποιεί συναλλαγές στο διαδίκτυο, την καινοτόμο φύση του προϊόντος και τη μετάβαση από .com σε .country, δηλαδή την ανάγκη προσαρμογής του portal για να ανταποκριθεί στις τοπικές ανάγκες, ζήτηση και νομοθεσία. Η οικονομική κρίση λειτουργεί ανασταλτικά, έχοντας περιορίσει το διαθέσιμο εισόδημα για διασκέδαση.

— Οι εξελίξεις αυτές έχουν επιφέρει αλλαγές στον τρόπο προώθησης του online gaming στο μάρκετινγκ;

— Η bwin ξεκίνησε με έναν μη παραδοσιακό για διαδικτυακή εταιρεία τρόπο προώθησης των προϊόντων της. Ήταν από τις πρώτες εταιρείες που στόχευαν στο sport marketing. Εόδεψε δηλαδή σημαντικά ποσά για να γίνει κορνήος σε μεγάλους αθλητικούς οργανισμούς. Ο σημαντικότερος πλέον τρόπος προώθησης των προϊόντων μας είναι μέσω του διαδικτύου, διά μέσου της παρουσίας μας σε ιστοσελίδες αθλητικού και γενικού περιεχομένου,

αλλά και στα υπόλοιπα παραδοσιακά ΜΜΕ. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια ραγδαία ανάπτυξη, ιδιαίτερα στον χώρο των social networks. Η πραγματικότητα ωστόσο είναι ότι ελάχιστα εταιρείες διεθνώς έχουν καταφέρει να τα αξιοποιήσουν αποδοτικά. Έρευνες έχουν δείξει ότι η αφομοίωση του διαφημιστικού μηνύματος από τους καταναλωτές στον χώρο των social networks αλλά και των παραδοσιακών ΜΜΕ μειώνεται. Για να είναι πιο αποδοτικές, θα πρέπει λοιπόν οι διαφημίσεις μας να είναι πιο διαδραστικές, πιο στοχευμένες, προκειμένου να αποφέρουν τα επιθυμητά αποτελέσματα.

— Η συγχώνευση της bwin με την PartyGaming είναι μια γεγονός. Τι αλλαγές επιφέρει στη λειτουργία της εταιρείας η κίνηση αυτή;

— Η PartyGaming ανέκαθεν αποτελούσε μια από τις κορυφαίες εταιρείες του χώρου, με ειδικευση στο πόκερ. Ταυτόχρονα, η bwin ήταν περισσότερη

στοχευμένη στο sports gaming. Θεωρήθηκε λοιπόν αυτόνοτο και ιδανική ευκαιρία για τις δύο κορυφαίες εταιρείες του χώρου να συνεργαστούν με σκοπό να αποκομίσουν οικονομίες κλίμακος αλλά και οικονομικές και τεχνολογικές υποδομές από τη σύμπραξη τους αυτή. Δεν σημειώθηκαν τρωμερές αλλαγές στον τρόπο προσέγγισης, σε ό,τι αφορά το μάρκετινγκ, ωστόσο ακολουθήθηκε μια ελαφρώς πιο συντηρητική οικονομική πολιτική, η οποία οφείλεται κυρίως στην οικονομική κατάσταση που επικρατεί στην Ευρώπη. Μείναμε όμως σταθεροί στον χώρο του sports sponsoring, προσθέτοντας με την ευκαιρία της συγχώνευσης και το WPT, που είναι το παγκόσμιο πρωτάθλημα πόκερ.

— Πώς η bwin.party ενσωματώνει στη φιλοσοφία και στον τρόπο λειτουργίας της την ασφάλεια των χρηστών online gaming;

— Η bwin υπήρξε η πρώτη εταιρεία που από το έτος ίδρύσής της ξεκίνησε

μια συνεργασία με το πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ, με σκοπό την εξεύρεση τρόπων προστασίας του κοινού. Έχουμε χωρίσει λοιπόν το responsible gaming σε τρεις κατηγορίες, με βάση το ποσό που δαπανείται, τον χρόνο που καταναλώνεται και τα επίπεδα εθισμού. Επιπλέον, τα χρηματικά και στοιχηματικά όρια της εταιρείας μας είναι ίσως από τα χαμηλότερα που υπάρχουν στον χώρο, κι αυτό διότι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που παρέχουμε είναι καθαρά για σκοπούς διασκέδασης.

— Πώς θα χαρακτηρίζατε τη σημερινή κατάσταση του online gaming στην Κύπρο και διεθνώς, και ποιες είναι οι προοπτικές εξέλιξής του;

— Ο χώρος του online gaming είναι νεοσύστατος, με την ιστορία του να υπολογίζεται στα 10-12 χρόνια περίπου. Θα έλεγε κανείς ότι βρίσκεται ακόμα στην αρχή της πορείας του, και γι' αυτό και η νομοθεσία που τον διέπει έχει πάρα πολλά κενά. Αυτό που έχει

αλλάξει πολύ τα τελευταία χρόνια είναι η προσπάθεια όλων των κρατών της Ε.Ε. να περιχαρακώσουν τον χώρο αυτό και να νομοθετήσουν με στόχο να προστατεύσουν το κοινό και να αποκομίσουν έσοδα μέσω φόρων (άμεσων και έμμεσων). Οι online εταιρείες επικοινωνούν με τους καταναλωτές-πελάτες μέσω μιας κοινής πλατφόρμας. Τα κράτη προσπαθούν να δημιουργήσουν νόμους-πλαίσια για το gaming industry, χωρίς πολλές φορές να ακολουθούν έναν κοινό παρονομαστή, με αποτέλεσμα να ζητείται από τις εταιρείες να προσαρμόσουν τις πλατφόρμες τους στα νέα δεδομένα. Φανταστείτε, λόγου χάριν, η Google ή το Twitter να έπρεπε να προσαρμόσουν την πλατφόρμα τους με βάση το νομοθετικό σκεδίο της κάθε χώρας.

— Είναι δηλαδή πιθανότερο μια εταιρεία του χώρου να αποφύγει την είσοδό της σε μια μικρή αγορά, όπως είναι η κυπριακή, παρά να επωμιστεί το κόστος προσαρμογής της πλατφόρμας της σε αυτήν.

— Ακριβώς. Το τεχνολογικό κόστος για την προσαρμογή της πλατφόρμας-portal είναι πολύ υψηλό, με αποτέλεσμα πολλές από τις μεγάλες εταιρείες να αποφεύγουν την είσοδο στις λεγόμενες μικρές αγορές, όπως η Κύπρος. Χρειάζεται λοιπόν ο νομοθέτης να κατανοήσει ότι θα πρέπει οι τεχνικές προδιαγραφές που ζητούνται από τις εταιρείες για να συμμετέχουν σε μια αγορά, να μην αλλάζουν πολύ το υφιστάμενο προϊόν.

— Πώς επηρεάζει τη λειτουργία της bwin.party στην Κύπρο το πρόσφατο νομοσχέδιο που ψηφίστηκε από τη Βουλή και το οποίο προβλέπει την απαγόρευση του online casino και των ανταλλακτριών στοιχημάτων;

— Κατ' αρχάς, πιστεύουμε ότι ο νόμος κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά προϋποθέτει πολλή δουλειά όσον αφορά στις τεχνικές προδιαγραφές για να κατορθώσει να δημιουργήσει ένα ευνοϊκό και βιώσιμο περιβάλλον για τις εταιρείες του gaming. Με την εφαρμογή του νομοσχεδίου, ωστόσο, όσες εταιρείες θα επιθυμούσαν στο μέλλον να δραστηριοποιηθούν στην κυπριακή αγορά, θα πρέπει να προσαρμόσουν την πλατφόρμα τους ούτως ώστε να συνάδει με την κυπριακή νομοθεσία. Θα πρέπει λοιπόν το νομοθετικό σώμα

να λάβει υπόψη του ότι όσο μεγαλύτερο είναι το επίπεδο προσαρμογής που ζητείται από μια χώρα, τόσο αποτρέπει τις μεγάλες εταιρείες από το να συμμετέχουν στη διαδικασία αδειοδότησης σε μια αγορά. Εδώ έγκειται και το στοίχημα που θα έχουν να αντιμετωπίσουν οι χώρες, αλλά και οι μεγάλες εταιρείες του χώρου, στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα. Θα πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι σε περίπτωση μη συμμετοχής μεγάλων εταιρειών, όπως είναι η bwin.party, σε μικρές οικονομίες, το κόστος είναι εκατέρωθεν πολύ μεγάλο. Είμαστε σίγουροι ότι οι απαραίτητες αλλαγές στο νομοσχέδιο θα γίνουν, κι έτσι δεν θα υπάρξει πιθανό σενάριο αποχώρησής μας από την αγορά.

— Το gaming industry εποπτεύεται στενά και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Πώς η bwin.party ενσωματώνεται σε αυτό το ρυθμιστικό πλαίσιο;

— Η συνεργασία μας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι άριστη. Η Ε.Ε. αντιλαμβάνεται την ανάγκη δημιουργίας ενός νομικού πλαισίου που θα καλύπτει όλη την Ευρώπη. Το να νομοθετεί το κράτος ξεχωριστά σχετικά με τη βιομηχανία του gaming, ωστόσο, δεν συνάδει ούτε με τη λειτουργία, αλλά ούτε και με το όραμα της Ε.Ε. Το ιδανικό θα ήταν να υπάρχει ένας νόμος και ένας τρόπος ελέγχου για όλες τις εταιρείες σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Δυστυχώς, η αβεβαιότητα που επικρατεί σήμερα στην Ε.Ε. δεν λειτουργεί θετικά στην προώθηση καινοτόμων αλλαγών στον χώρο του gaming.

— Πώς μπορεί να επωφεληθεί ένα κράτος από τη νομομοποίηση του gaming industry (offline και online);

— Αυτό που αποκομίζει ένα κράτος από τη νομομοποίηση του gaming είναι η άμεση αύξηση των εσόδων του, η προστασία πολιτών και εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον χώρο, η ενωμοποίηση με τις αρχές της Ε.Ε., η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και η προσέκλυση νέων κεφαλαίων και επενδύσεων σε συμπληρωματικές του gaming βιομηχανίες, όπως είναι τα ΜΜΕ, ο τουρισμός κ.λπ. Το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων του κράτους προέρχεται από τη φορολόγηση επί των καθαρών κερδών και από τις αδειοδοτήσεις σε εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον χώρο.

FIDUCIARY FUTURE CYPRUS 2012

31st October - 1st November
Hilton Park, Nicosia

www.fiduciaryfuture.com

Navigating the winds
of a Changing New World

The definitive event of the year for Fiduciary and Corporate Service providers

Following a very successful event last year, FiduciaryFuture brings to you a bigger and more international FiduciaryFuture Cyprus 2012 event.

- Distinguished local and international panel of speakers
- Analysis and future looking commentary on key industry issues
- Presentation of new areas of opportunity for the sector
- Expert advice on China
- International delegates from China, Malta and other markets
- Exciting new conference format with more interaction and networking
- Conference corresponds to 8 units of Continuous Professional Development

REGISTER TODAY! www.fiduciaryfuture.com

Special attendance fee for Supporting Organization members!

Opening presentation

Honorable Minister of Finance, Vassos Shiarli

Emerging opportunities

- Theo Parperis - President, Institute of Certified Public Accountants Cyprus
- Hao Wang - Partner, RayYin & Partners, Beijing
- Peter Chen - Partner, Zhong Lun Law Firm, Shanghai
- Dr. Jean-Philippe Chetcuti - Managing Partner, Chetcuti Cauchi, Malta
- Alkman Granitsas - Station Chief, Wall Street Journal, Athens
- Dr. Theodore Panayiotou - Director, CIIM

Legal and tax

- Günter Spielmann - Executive Director, EMEA Tax services, Grant Thornton International
- Pieris Markou - Partner, Deloitte
- George Savvides - President, Cyprus Fiduciary Association
- Emily Yioltis - Chairwoman, STEP Cyprus
- Maria Kyriakou - Former Registrar of Companies and MP
- Thanasis Korfiotis - Board Member, Cyprus Bar Association

Future of banking and the financial sector

- Andreas Andreou - Vice President, Cyprus Securities & Exchange Commission
- Evan Gavas - Cyprus Country Manager, Barclays Bank
- Panagiotis Papapetrou - Regional Director Central & SE Europe, Societe Generale, Athens
- Nicolas Gonzalez - Head of Product Development at Societe Generale Securities, Paris
- Yannis Matsis - Partner, Point Nine
- Dr. George Theocharides - Professor of Finance, CIIM
- Ibrahim Muhanna - Managing Director, Muhanna Foundation

EVENT ORGANIZERS:

CYPRUS MEDIA PARTNER:

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

INTERNATIONAL MEDIA PARTNERS:

GOLD SPONSORS:

SUPPORTING ORGANIZATIONS:

Τα 50 εκατ. θα αγγίξει η νέα επιχορήγηση των Κ.Α.

Πέραν των 31,1 εκατ. ευρώ για την αύξηση κεφαλαίου το κράτος θα κληθεί να πληρώσει και αποζημιώσεις στους 250 πλεονάζοντες εργαζομένους

Της ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ

Συσσωρευμένες ζημιές εκατομμυρίων, πακέτα μέτρων αναδιάρθρωσης, συνεχείς εργασιακές συγκρούσεις, πολιτικές παρεμβάσεις, λανθασμένοι έως σκανδαλώδεις χειρισμοί και κρατικές επιδοτήσεις, είναι τα βασικά συστατικά της λειτουργίας των Κυπριακών Αερογραμμών για σωρεία ετών. Μία εταιρεία στην οποία κυβέρνηση και Βουλή, εν μέσω διαξίφισμών για το ποιος θα έχει το πάνω χέρι στη λήψη αποφάσεων για τον αερομεταφορέα, συμφώνησαν να δώσουν ένα τελευταίο φιλί ζωής με αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά 45 εκατ. εκ των οποίων τα 31 εκατ. ευρώ θα προέλθουν από τον κρατικό προϋπολογισμό. Αυτό σε μία εποχή κατά την οποία η προσπάθεια είναι η διάσωση των δημοσίων οικονομικών και που τα μέτρα της Τρόικας, όπως διαρρέει, θα είναι πολύ σκληρά. Το δε υπόλοιπο των 45 εκατ. θα προέλθει, εάν υπάρξει ενδιαφέρον, από τον ιδιωτικό τομέα. Πάντως, οι νυν ιδιώτες μέτοχοι, οι οποίοι στήριξαν σθεναρά την εταιρεία, δεν φαίνονται διατεθειμένοι, τώρα που η τιμή της μετοχής τους έπασσε τον πάτο—στις 11 Σεπτεμβρίου μειώθηκε η ονομαστική αξία μετοχής στο 1 σεντ—να «επενδύσουν» περισσότερο.

Υπό αυτές τις συνθήκες το λογικό ερώτημα που προκύπτει είναι εάν το συμφέρον των Κυπρίων πολιτών είναι η διάσωση της εταιρείας, το ξεπούλημα της με την έννοια του να πουληθεί όσο-όσο, εάν φυσικά κατατεθεί τελικά η οποιαδήποτε πρόταση εξαγοράς ή η πτώχευσή της; Υπάρχουν ενθέρμοι θιασώτες προς όλες τις κατευθύνσεις και επιχειρήματα τα οποία η «Κ» μέσα από την έρευνά της έχει καταγράψει.

Ζημιές και επιδοτήσεις

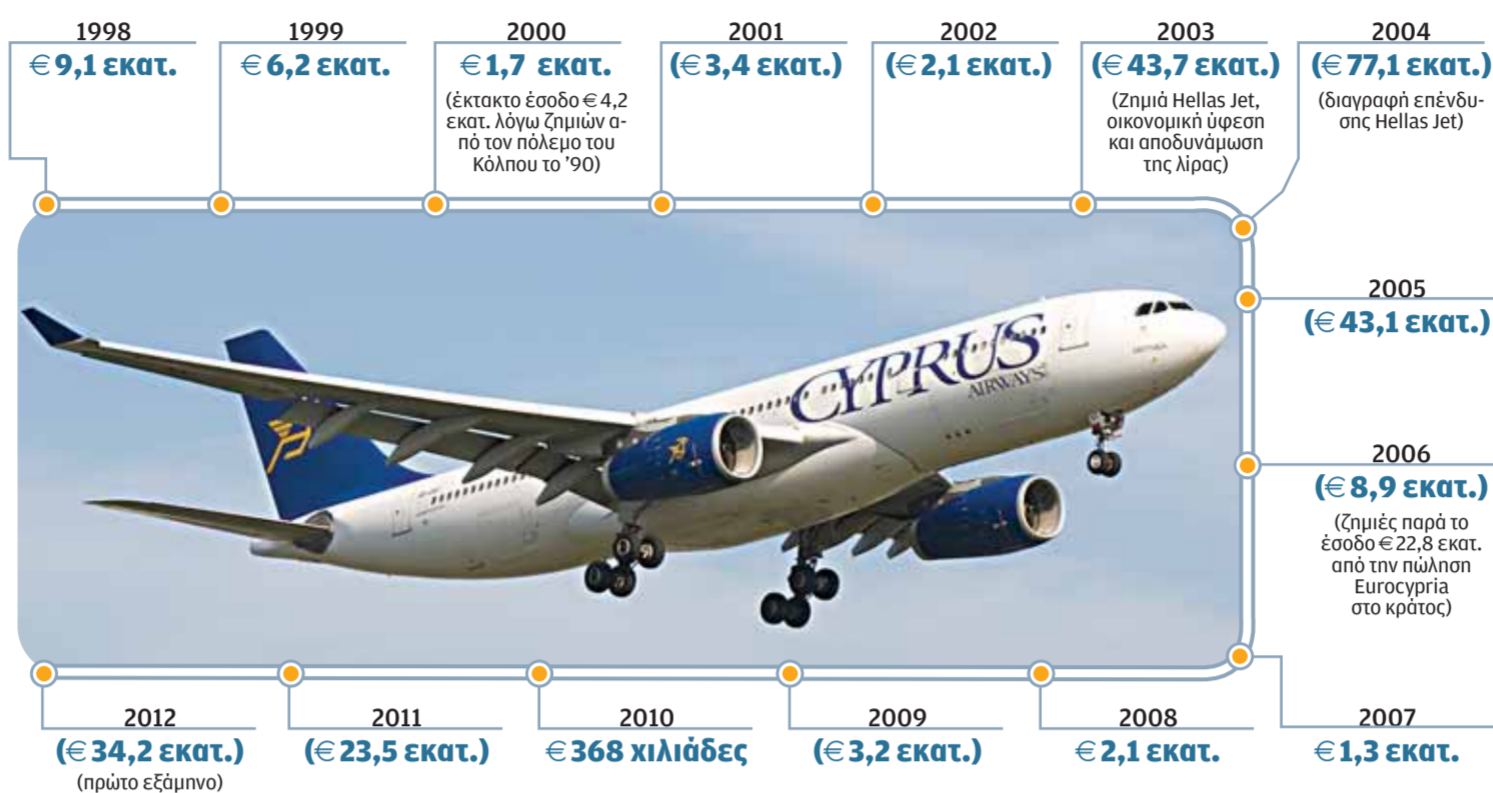
Τα δεδομένα είναι τα εξής: Οι Κυπριακές Αερογραμμές παραπλήσιον για χρόνια ολόκληρα. Όπως προκύπτει την τελευταία 15ετία παρουσιάζουν συνολικές ζημιές 218 εκατομμυρίων ευρώ. Το ποσό το οποίο θα ήταν κατά πολύ αυξημένο εάν:

- Ο όμιλος των Κ.Α. δεν είχε έσοδα από τη διαχείριση των κερδοφόρων καταστημάτων αερολογιστών τα οποία μονοπωλιακά διαχειρίζονταν μέχρι την ανάληψη των αεροδρομίων από ιδιώτες το 2006. Την περίοδο από το 1996 έως το 2003 η εταιρεία είχε κέρδη από τα αεροδρόμια ύψους 18 εκατ. ευρώ. Οι πωλήσεις των αερολογιστών ανέρχονταν στα 10 εκατ. ευρώ ετησίως.
- Δεν υπήρχε το 2000 η έκτακτη επιδότηση λόγω των ζημιών που είχε δέκα χρόνια νωρίτερα από τον πόλεμο του Κόλπου ύψους 4,2 εκατ. ευρώ.
- Δεν αγόραζε το κράτος τη Eurocyprgia το 2006 έναντι 22,8 εκατ. ευρώ.
- Δεν παραχωρείτο επιδότηση ύψους 20 εκατ. ευρώ το 2011 για τις συσσωρευμένες ζημιές της περιόδου 2004-2010 λόγω της απόλυτης εσοδών από την παράκμηση του τουρκικού εναερίου χώρου. Ποσό ύψους 5 εκατ. ευρώ δόθηκε για το 2011 για τον ίδιο σκοπό.
- Το 2012 ελήφθη η απόφαση για ενίσχυση του κεφαλαίου της εταιρείας κατά 31,1 εκατ. ευρώ από τον κύριο μέτοχο του που είναι το κράτος (με ένα ποσοστό της τάξης του 69%).

Η εμπειρία από το λουκέτο της Eurocyprgia επί Χαρίλαου Σταυράκη το φθινόπωρο του 2010—αφού τον εννοχούσε η εταιρεία με 35 εκατ. ευρώ ύστερα από μία παράνομη με αυτήν που διαδραματιζόταν τώρα για τις Κ.Α.—διαβούλευση μεταξύ κυβέρνησης και Βουλής, είναι βασικός

Η ελεύθερη πτώση των Κυπριακών Αερογραμμών (1998-2012)

• **Συνολικές ζημιές € 239 εκατ.** και συνολικά κέρδη € 21 εκατ. για τις Κυπριακές Αερογραμμές την τελευταία 15ετία

* Οι (ζημιές) και τα κέρδη αφορούν τα αποτελέσματα πριν από τη φορολογία.

ΠΗΓΗ: ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΩΝ Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

παράγοντας που ενισχύει τον φόβο όσων αμφισβητούν τις προσπάθειες για ανάκαμψη. Όπως υποστηρίζουν είναι ορατός ο κίνδυνος οι Κυπριακές να έχουν την ίδια κατάληξη με τη Eurocyprgia και τα εκατομμύρια που και τώρα θα δοθούν να τα καταπέι η μαύρη τρύπα. Παράλληλα, κανείς δεν μπορεί να τους εγγυηθεί ότι ο φαύλος κύκλος της «σπληνίας» δεν θα συνεχιστεί. Ότι δηλαδή μετά από μια νέα αποτυχία του σχεδίου αναδιάρθρωσης για να μπει η εταιρεία σε μια τροχιά ανάκαμψης ή μετά από μια νέα αποτυχία εξερεύσεως στρατηγικού συμβούλου, η κυβέρνηση και η Βουλή δεν θα συναινέσουν ξανά στην οικονομική ενίσχυσή της. Το παράδειγμα του Μαρτίου του 2011 είναι εκεί, εάν ανατρέξει κανείς στις δηλώσεις. Βουλευτές της αντιπολίτευσης που ψήφισαν υπέρ της επιδότησης των 20 εκατ. ευρώ είχαν πει πως το έκαναν δείχνοντας σεβασμό στις οικογένειες των εργαζομένων. Δεν μίλησαν με οικονομικούς όρους πέραν του αιτήματος για εξερεύση στρατηγικού επενδυτή και πλήρους αποκρατικοποίησης της εταιρείας. Από την άλλη οι κυβερνώντες συνάδελφοί τους με γεννικολογίες έκαναν λόγο για την αναδιάρθρωση της εταιρείας. Το σημερινό αποτέλεσμα καταδεικνύει βεβαίως πως οι χειρισμοί που έγιναν οδήγησαν ξανά τις Κ.Α. στην πορεία της προηγούμενης. Με τις ζημιές το πρώτο εξάμηνο να ξεπερνούν τα 2,5 εκατ. μιλιαίδια παρά το γεγονός ότι τα αεροσκάφη Airbus 330 που προκαλούσαν ζημιές εκατομμυρίων, είτε πετούσαν είτε όχι, έγινε εφικτό να επιστραφούν νωρίτερα στους ιδιοκτήτες τους.

Πολιτικές παρεμβάσεις

Πληροφορίες μας αναφέρουν ότι το τελευταίο σχέδιο αναδιάρθρωσης, το 2011, που εκπονήθηκε από τη Lufthansa, ακόμα και στην περι-

Triple Five, K.A. και Ολυμπιακή

Πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν πως η Triple Five, η οποία προέβη και σε έλεγχο των οικονομικών στοιχείων των Κ.Α. επιστρατεύοντας δύο Οίκους, εξακολουθεί να ενδιαφέρεται για την αγορά του 90% της εταιρείας. Ταυτόχρονα, διαρρέεται πως γίνονται διαπραγματεύσεις και με την Olympic Air για εξαγορά του 100% οι οποίες μάλιστα είναι σε προχωρημένο στάδιο. Για την εξαγορά της Olympic φαίνεται να υπάρχουν και άλλοι ενδιαφερόμενοι, οι οποίοι, μάλιστα, σκετίζονται και με άλλο κοινοτικό αερομεταφορέα, τον ίδιο που θέλει να επεκταθεί στην Κύπρο. Η Triple Five, εάν όντως επιδείξει επίσημο ενδιαφέρον, φαίνεται πως θέλει να εξελιχθεί στον κυρίαρχο παίκτη σε Ελλάδα και Κύπρο στον τομέα των αερομεταφορών, ενώ πιστεύει πως με την εξαγορά της Olympic θα μπορεί να κάνει δρομολόγια από την Κύπρο και μέσω του τουρκικού εναερίου χώρου. Για τις Κ.Α. διαθέτει κεφάλαια ύψους 75 εκατ. ευρώ εκ των οποίων τα 40-45 θα τα αξιοποιήσει για την εξαγορά και τα υπόλοιπα θα τα διαθέσει ως κεφάλαια κίνησης. Δείχνει μάλιστα έτοιμη να ανταποκριθεί σε όλες τις απαιτήσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας αναφορικά με τους όρους που θα της επιβληθούν σε ό,τι αφορά στα δρομολόγια, ενώ υπολογίζει πως θα διαθέσει σε πρώτο στάδιο 21 αεροσκάφη.

πτώση που εφαρμόζονταν χωρίς τις περαιτέρω αξιώσεις της Βουλής που οδηγούν σήμερα στην εκπόνηση ενός νέου σχεδίου, όπως έτυχε διαπραγματεύσεις δεν θα μπορούσε να οδηγήσει την εταιρεία στην επιβίωση. Κατά τη διεμοσολάβηση του Υπουργείου Εργασίας έγιναν τέτοιες παραχωρήσεις στους εργαζομένους (αλλά δεν είχαν ισχυρή επιρροή οι συντεχνίες των Κ.Α. στις κυβερνήσεις) ώστε το σχέδιο αναδιάρθρωσης το οποίο προνοούσε για τον πλεονασμό 250 εργαζομένων και τη σημαντική μείωση των μισθών και επιδομάτων, δεν ήταν δυνατόν να οδηγήσει την εταιρεία στην κάθαρση.

Ένα από τα ερωτήματα τα οποία συχνά προβάλλονται, αυτό της πτώχευσης των Κ.Α. και της ίδρυσης μιας νέας υγιούς εταιρείας στην οποία θα μεταφερθούν τα περιουσιακά στοιχεία της υφιστάμενης, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών για τις ενοικιάσεις αεροσκαφών και οι χρονοθυρίδες στα αεροδρόμια, καταρρίπτεται ακόμα και από τους ιδιώτες μετόχους. Σίγουρα κάτι τέτοιο θα ήταν καθατήριο για τις Κ.Α. αλλά πιστεύουν πως προϋποθέτει πλήρη εξεμύνηση μέχρι την ολοκλήρωση της πράξης, που δεν είναι χαρακτηριστικό της Κυπριακής πραγματικότητας. Συνεπώς, ένα τέτοιο σχέδιο, το οποίο μάθαμε συζητήθηκε στο Δ.Σ. της εταιρείας, είναι καταδικασμένο να αποτύχει.

Με τον νέο νόμο που ψήφισε η Βουλή το καλοκαίρι, θέτοντας το πεντακτύπωμα στην κυβέρνηση «take it or leave it», αποφάσισε:

- Πρώτο, πως παρά τους όποιους ενδοιασμούς και η επιχειρημάτια για κλεισμό, θα δώσει στις Κ.Α. άλλη μια ευκαιρία να επιβιώσουν. Με αυτόν τον τρόπο φάνηκε να γίνεται η απάντηση στο ερώτημα εάν η Κύπρος θέλει κυπριακό αερομεταφορέα, ο οποίος να εξυπηρετεί τη βιομηχανία του τουρισμού και να μην εξαρτάται από άλλες

εταιρείες. Οι υποστηρικτές της ύπαρξης κυπριακού αερομεταφορέα φαίνεται να έπεισαν πως εάν φύγει από τη μέση η εταιρεία δεν θα υπάρχει ανταγωνισμός και συνεπώς ο ναύλος των αεροπορικών εισιτηρίων θα πάρει την ανωτέρα. Οι Κ.Α. αερογραμμές αναφέρονται συχνά στο παράδειγμα των πτήσεων στο Μπέρμινγχαμ και στο Μάντσεστερ όπου, όταν σταμάτησε τα δρομολόγια, επειδή ήταν ασύμφορο, καθώς οι επιβάτες χρησιμοποιούσαν μόνο τον ανταγωνιστή που διατηρούσε χαμηλότερες τιμές, ο ναύλος αυξήθηκε δραματικά. Κάτω από αυτή τη λογική αναφέρονται και σε άλλο κοινοτικό αερομεταφορέα, ο οποίος παραδοκεί να κλείσουν οι Κ.Α. για να μεταφέρει στην Κύπρο μεγάλο μέρος των δραστηριοτήτων του. Αυτό υποστηρίζουν στις Κ.Α.—και ιδιώτες μέτοχοι— πως θα αποβεί σε βάρος του ανταγωνισμού, του πολιτα και του τουρισμού λόγω του μονοπωλίου και συνεπώς της ανόδου του ναύλου.

• Δεύτερο, η Βουλή καθόρισε τα επόμενα βήματα. Προϋπόθεση για την αποδέσμευση των 31,1 εκατ. ευρώ για την ανακεφαλαιοποίηση, ποσό που θα δοθεί σε δόσεις, η αλλαγή του Δ.Σ., η επιλογή νέου συμβουλευτικού Οίκου για εκπόνηση νέου σχεδίου αναδιάρθρωσης (επελέγη πριν από μερικές ημέρες ο Οίκος Air France-KLM) και η έγκριση του σχεδίου από τη Βουλή. Σε δύο περίπου μήνες το νέο σχέδιο αναδιάρθρωσης θα είναι έτοιμο για να εφαρμοστεί.

Οι αποζημιώσεις

Αυτό που δεν έχει ξεκαθαρίσει μέσα από τον νόμο που ψηφίστηκε είναι ποιος θα πληρώσει τις αποζημιώσεις προς τους 250 εργαζομένους, οι οποίοι θα βγουν ως πλεονάζον προσωπικό (πέραν του Ταμείου Προνοίας και του πλεονασμού θα πάρουν από πληρωμή αποζημιώσεις). Πληροφορίες αναφέρουν πως το ποσό αυτό κυμαίνεται μεταξύ 12-17 εκατ. ευρώ (κατ' ελάχιστον 48 χιλιάδες ευρώ ανά υπάλληλο). Με βάση προηγούμενα παρόμοια σχέδια το ποσό αυτό το πληρώναν οι Κ.Α. αλλά υπό τις παρούσες συνθήκες φαίνεται πως θα βγει από τον κρατικό προϋπολογισμό. Αυξάνοντας με αυτό τον τρόπο την επιδότηση της εταιρείας.

Στρατηγικός επενδυτής

Ο νόμος που ψήφισε η Βουλή είναι σαφής πως στόχος της αύξησης του κεφαλαίου και της αναδιάρθρωσης δεν είναι άλλος από την προέκταση στρατηγικού επενδυτή, ο οποίος θα συμμετάσχει στην εταιρεία με πλειοψηφικό πακέτο. Ουσιαστικά αυτό που προκρίνεται είναι πως το κράτος θα βάλει στην εταιρεία 31,1 εκατ. ευρώ, συν 12 εκατ. ευρώ για αποζημιώσεις, συν μερικές χιλιάδες ευρώ για μια νέα εκπόνηση σχεδίου αναδιάρθρωσης, συν τις ζημιές που συνεχίζει να υφίσταται, για να έρθει ένας στρατηγικός επενδυτής, να την αγοράσει στην τιμή του 1 σεντ ανά μετοχή. Το κράτος υπολογίζει πως από αυτή την πράξη θα πάρει μόνο τα 31 εκατ. ευρώ που πληρώσει τώρα για την αύξηση του κεφαλαίου. Μια τιμή εξευτελιστική η οποία αντικατοπτρίζει τη δεινή κατάσταση στην οποία έχει βρεθεί η εταιρεία. Συμβουλευτική φαίνεται πως είναι της άποψης πως θα ήταν λάθος η Κυπριακή Δημοκρατία να οδηγήσει τις Κ.Α. στην εξυγίανση και την ώρα που θα είναι έτοιμη να ανακάμψει να την πουλήσει χωρίς στην ουσία να πάρει ένα σεντ. Πάντως, εδώ και αρκετούς μήνες παίζει το σενάριο της Triple Five, η οποία ουδέποτε έως τώρα έκανε επίσημη πρόταση για εξαγορά.

Κυνήγι επενδυτικών ευκαιριών στην Ελλάδα

Το ενδιαφέρον των ξένων funds εστιάζεται σε ακίνητα και νησιά—Διερευνητικές επαφές για την εκπαίδευση

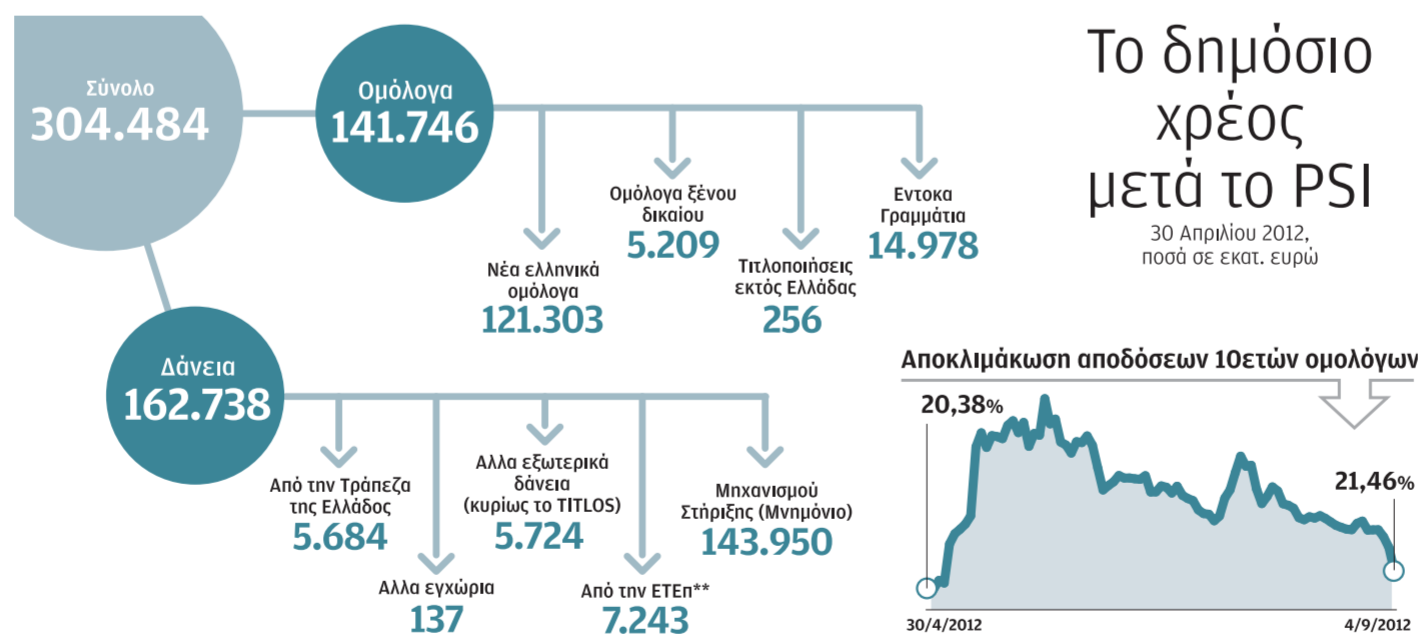
Του ΛΕΩΝΙΔΑ ΣΤΕΡΓΙΟΥ

Ξένα επενδυτικά κεφάλαια με μεγάλη ρευστότητα—κυρίως από τις ΗΠΑ—αναζητούν ευκαιρίες στην Ελλάδα, σε αγορές που πρόκειται να απελευθερωθούν πλήρως. Μάλιστα, κάποια πιο ριψοκίνδυνα funds έχουν ήδη αρχίσει διερευνητικές επαφές για να επενδύσουν στον κλάδο της εκπαίδευσης, «πονητόντας» στα ιδιωτικά πανεπιστήμια. Ένα από αυτά τα funds που επισκέφθηκαν την Αθήνα διαθέτει επενδυτικά κεφάλαια 5 δισ. δολαρίων. Σημειώνεται ότι ακαδημαϊκές αναλύσεις έχουν υπολογίσει ότι η Ελλάδα θα μπορούσε να έχει καθαρά έσοδα 2 δισ. ευρώ τον χρόνο εάν επενδύσει σε μια ανταγωνιστική τριτοβάθμια εκπαίδευση. Επίσης, ενδιαφέρον έχει εκδηλωθεί και σε άλλες υπηρεσίες, όπως στις νομικές και στις μεταφορές. Έχουν γεμίσει τα γραφεία μεγάλων ελεγκτικών εταιρειών από ξένα funds που ζητούν πληροφορίες για το τώρα και το μετά της ελληνικής οικονομίας, για το νομικό και το φορολογικό καθεστώς.

Ακίνητα και νησιά

Το ενδιαφέρον επικεντρώνεται και στην ακίνητη περιουσία, αλλά και στα νησιά, ενδιαφέρον το οποίο όμως στη συνέχεια αποδυναμώνεται, όταν διαπιστώνονται σημαντικές νομικές και πολεοδομικές ελλείψεις (δεν υπάρχει χρήση γης στα νησιά, οπότε ο επενδυτής δεν μπορεί να χτίσει, να πάρει ρεύμα κ.ά.), υπάρχουν αρχειακογικές εκκρεμότητες κ.λπ. Επίσης, η φορολογία είναι πολύ υψηλή. Το ελληνικό Δημόσιο μέσω της ΚΕΔ διαθέτει σήμερα περίπου 598 νησιά πλήρους κυριότητας, ποικίλων μεγεθών, από λίγα στρέμματα έως εκατοντάδες στρέμματα.

Ηδη, το 10% αυτών είναι παραχωρημένο σε υπουργεία και δήμους για εθνικούς και άλλους σκοπούς. Στο επίκεντρο του επενδυτικού ενδιαφέροντος βρίσκονται κάποια μικρά νησιά τα οποία είναι κοντά το ένα

στο άλλο και δημιουργούν ένα σύμπλεγμα προς τουριστική αξιοποίηση.

Πρόταση

Μια πρόταση-σκέψη είναι να αξιοποιηθούν τα νησιά αυτά ως «πακέτο». Για παράδειγμα, να διατεθούν προς αξιοποίηση πέντε πέντε, δημιουργώντας μια τεράστια τουριστική πλατφόρμα. Ωστόσο, για να επιτευχθεί αυτό, έχει μεγάλες δυσκολίες. Η αδυναμία εδώ και χρόνια να βρουν αγοραστή περίπου 15 ιδιωτικά νησιά, αλλά και οι αποτυχημένες απόπειρες αξιοποίησης δημοσίων νησιών, τα τελευταία 20 χρόνια είναι ενδεικτικά. Για παράδειγμα, την περίοδο 1990-1992 προωθήθηκε ο θεσμός των κτηματικών ομολόγων, η έκδοση των οποίων υποστηριζόταν από ολοκληρωμένες μελέτες αξιοποίησης ακινήτων μεγάλης αξίας. Η διαδικασία αυτή δεν ολοκληρώθηκε λόγω των πολλαπλών πολιτικών αντιδράσεων

που υπήρξαν και της ανωριμότητας της αγοράς, που επέβαλαν τελικά την αλλαγή πολιτικής στο υπουργείο Οικονομικών. Επίσης, την ίδια περίοδο επιχειρήθηκε η διάθεση ορισμένων άγονων νησιών για μακροχρόνια μίσθωση με διαγωνισμό σε επενδυτές, για την ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων, με σκοπό την ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος και την αύξηση των εσοδών από τη διαχείριση των δημοσίων ακινήτων. Το σχέδιο αυτό δεν ολοκληρώθηκε λόγω πολιτικών αντιδράσεων.

Τέλος, το 2002 προκλήθηκε διαγωνισμός για τη μακροχρόνια μίσθωση των νησιών Νέων Στύρων—απέναντι από τα Νέα Στύρα στην Εύβοια—για την ανάπτυξη σύγχρονων τουριστικών και αθλητικών εγκαταστάσεων που θα βελτιώναν το τουριστικό προϊόν και τα έσοδα του ελληνικού Δημοσίου, ενόψει μάλιστα των Αγώνων του 2004.

Ο διαγωνισμός απέβη άγονος, δηλαδή δεν υπήρξε ούτε ένας ενδιαφερόμενος.

Αποκρατικοποιήσεις

Ενισχυτικό στο ενδιαφέρον των ξένων για την ελληνική αγορά αποτελεί η πρόταση του υπουργού Οικονομικών Γιάννη Στουρνάρα, σύμφωνα με την οποία οι αποκρατικοποιήσεις μπορούν να προωθηθούν μέσω των ομολόγων. Το σκεπτικό είναι το εξής: Ο επενδυτής μπορεί να αποκτήσει την κυριότητα ή το δικαίωμα αξιοποίησης καταβάλλοντας το τίμημα σε ελληνικά ομόλογα, αντί για μετρητά. Το Δημόσιο παίρνει τα ομόλογα αυτά, τα οποία σήμερα έχουν χαμηλή τιμή και τα «ακυρώνει». Έτσι, το όφελος είναι διπλό: διευκολύνεται η ρευστότητα για να προωθηθούν οι αποκρατικοποιήσεις και μειώνεται το δημόσιο χρέος. Υπάρχει και μία τρίτη συνέπεια: ενισχύεται η ζήτηση για ελληνικά ομόλογα, η οποία έχει ήδη αποτυπωθεί στην αύξηση των τιμών.

ΣΥΝΤΟΜΑ

Ο Γιώργος Βασιλείου επίτιμος πρόεδρος του ΚΣΣΕ

Ο **Κυπριακός** Σύνδεσμος Συμβούλων Επιχειρήσεων (ΚΣΣΕ) ανακήρυξε σε επίτιμο πρόεδρό του τον πρώην Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Γιώργο Βασιλείου. Κατά τη διάρκεια του γπέματος εργασίας ο κ. Βασιλείου, αφού ευχαρίστησε το ΚΣΣΕ για την τιμητική αυτή διάκριση, αναφέρθηκε στην τεράστια σημασία που έχει για την κυπριακή οικονομία η σταθερότητα τωνπραξών για προσέκλυση ξένων επενδύσεων και κατ'επέκταση προώθηση της ανάπτυξης, αλλά και τον ρόλο και έργο που έχουν οι σύμβουλοι Επιχειρήσεων. Επιπλέον, ο κ. Βασιλείου αναφέρθηκε στη μεγάλη σημασία για την οικονομία του τόπου, της τήρησης δημοσιονομικής πειθαρχίας και αποφυγής δημιουργίας αλόγιστων χρεών για την Κυπριακή Δημοκρατία. Η Κύπρος κατά τον κ. Βασιλείου «διανύει πολύ δύσκολη οικονομική περίοδο» και αυτό που χρειάζεται σύμφωνα με τις δηλώσεις του, είναι «να αφεθούν στην άκρη οι όποιες κομματικές σκοπιμότητες ή διαφορές για το καλό του τόπου, με τη δημιουργία κοινής γραμμής από την πλειοψηφία των κοινοβουλευτικών κομμάτων, έναντι των επικειμένων δανεισιών της Κυπριακής Δημοκρατίας, μακριά από λαϊκισμούς». Ο κ. Βασιλείου, διετέλεσε επί σειρά ετών πρωτοπόρος επιχειρηματίας στον τομέα των συμβουλευτικών υπηρεσιών και των ερευνητικών αγορών, σε χώρες της Μέσης Ανατολής και του Κόλπου, χαράζοντας μια αξιοζήλευτη πορεία, εκτός των στενών πλαισίων της Κύπρου.

Ελαφριά γεύματα από τα Costa Coffee

Η **αλυσίδα** καφέ Costa Coffee εμπλουτίζει το μενού της προσηφροντας επιλογή του φαγητού και σνακ. Η ποικιλία των εδεσμάτων που μπορείτε να βρείτε και να παραγγείλετε στα Costa Coffee διευρύνθηκε, ενώ στο αναμενόμενο μενού περιλαμβάνεται και μια σειρά εδεσμάτων υγιεινής διατροφής για κάθε στιγμή της ημέρας. Για παράδειγμα διατίθεται υγιεινό σνακ από γιαούρτι και μέλι ή granola bar, μια ελαφριά και υγιεινή επιλογή από σάντουιτς με σαλάτα κοτόπουλου, σαλάτα με μανούρι και γευστικά flat breads.

Στα όρια του αφορολογήτου ορίου τα εισοδήματα που δήλωσαν οι ελεύθεροι επαγγελματίες το 2011

Εισοδήματα που αποκτήθηκαν το 2010

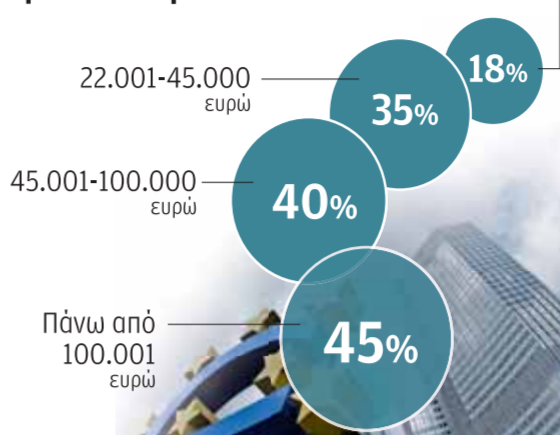
	ΜΕΣΟ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	
	ΑΤΟΜΙΚΟ	ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ
Δραστηριότητες υπηρ. εστιατορίων και κινητών μονάδ. εστίασης	6.105,79	10.511,86
Δραστηριότητες παροχής ποτών (μπαρ)	4.322,55	8.250,61
Εκμετάλλευση ταξί	10.196,19	15.307,86
Λιανικό εμπόριο σε μη εξειδικευμένα καταστήματα που πωλούν κυρίως τρόφιμα, ποτά ή καπνό	6.919,75	12.184,69
Λιανικό εμπόριο ενδυμάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα	5.538,03	12.752,05
Συντήρηση και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων	6.818,92	10.738,78
Άλλες Εξείδ. Κατασκευαστικές δραστηριότητες	8.174,33	11.663,41
Άλλο λιανικό εμπόριο σε μη εξειδικευμένα καταστήματα	6.610,84	11.210,83
Υδραυλικές και κλιματιστικές εγκαταστ. θέρμανσης και ψύξης	7.903,47	11.870,92
Άλλο λιανικό εμπόριο καινούργιων ειδών	7.620,90	14.272,37

*Το αφορολόγητο όριο για τα εισοδήματα του 2010 ήταν 12.000 ευρώ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

	ΜΕΣΟ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	
	ΑΤΟΜΙΚΟ	ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ
Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις	9.729,57	14.376,52
Λιανικό εμπόριο σιδηρικών, χρωμάτων και τζαμιών	7.454,30	12.604,45
Αρτοποιία - παραγωγή νηπίων ειδών ζαχαροπλαστικής	10.786,71	15.310,40
Προετοιμασία εργασιών	9.295,08	12.756,97
Επενδύσεις δαπέδων και τοίχων	6.543,86	10.063,48
Χρωματισμοί και τοποθέτηση υαλοπινάκων	7.355,25	11.062,90
Ξυλουργικές εργασίες	5.796,86	9.724,69
Κατασκευή μεταλλικών πορτών και παραθύρων	5.752,88	9.371,31
Άλλο λιανικό εμπόριο εκτός καταστημ., υπαίθριων πάγκων	5.582,60	9.580,06
Θαλάσσια αλιεία	7.413,75	11.781,64
Χονδρικό εμπόριο ξυλείας, οικοδομ. υλικών, ειδών υγιεινής	9.238,77	13.943,74
Τέχνες του θεάματος	13.679,16	19.354,71

Η πρόταση του ΔΝΤ για τη φορολογική κλίμακα φυσικών προσώπων

Τέλος από 200 έως και 500 €/μέτρο

Τέλος Παραμονής και Πλώων στα ιδιωτικά σκάφη αναψυχής, που θα ανέρχεται από 200 έως και 500 ευρώ ανά μέτρο, επιβάλλει το υπουργείο Οικονομικών. Με τροπολογία που κατατέθηκε χθες στη Βουλή προβλέπεται ότι το τέλος θα πληρώνεται από όλους τους ιδιοκτήτες σκαφών, ανεξαρτήτως σημαίας, ενώ σε περίπτωση μη καταβολής του τέλους, τα ναυτιλιακά έγγραφα του πλοίου θα παρακρατούνται και θα επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το 200% του αναλογούντος ετησίου τέλους. Ο υπολογισμός θα γίνεται σε ετήσια βάση και ανάλογα με το πόσο παραμένει το σκάφος σε ελληνικά χωρικά ύδατα.

- Για τα επόμενα τρία μέτρα (από 12,01 έως 15 μέτρα) 200 ευρώ ανά μέτρο.
- Για τα επόμενα πέντε μέτρα (από 15,01 έως 20 μέτρα) 300 ευρώ το μέτρο.
- Για τα επόμενα πέντε μέτρα (από 20,01 έως 24 μέτρα) 400 ευρώ ανά μέτρο.
- Για τα επόμενα μέτρα από 24,01 και πάνω, 500 ευρώ ανά μέτρο.
- Για τα ιστιοφόρα το τέλος επιβάλλεται σε σκάφη αναψυχής άνω των 15 μέτρων. Υπολογίζεται ως εξής:
- Για τα επόμενα πέντε μέτρα (από 15,01 έως 20 μέτρα) 200 ευρώ.
- Για τα επόμενα πέντε μέτρα (από 20,01 έως 25 μέτρα) 300 ευρώ το μέτρο.
- Για τα πλοία από 25,01 και πάνω 400 ευρώ το μέτρο.
- Τα ποσά μειώνονται κατά 10% για κάθε πενταετία μετά την πάροδο της πρώτης πενταετίας από τη ναυπήγηση του πλοίου και μέχρι συνολικά 20% του τέλους. Παράλληλα, τα ποσά αυτά μειώνονται κατά επιπλέον ποσοστό 5% σε περίπτωση προκαταβολής του τέλους για χρονικό διάστημα 6 μηνών και 10% σε περίπτωση προκαταβολής του τέλους για χρονικό διάστημα 12 μηνών.

Τα σενάρια για την κατάργηση του αφορολογήτου ορίου

Εξετάζεται εάν θα αφορά το σύνολο των φορολογουμένων ή μόνο τους ελεύθερους επαγγελματίες

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Ασκήσεις επί κάρτου προκειμένου να διαπιστώσουν το δημοσιονομικό όφελος από την κατάργηση του αφορολογήτου ορίου και την επιβάρυνση που θα προκύψει για τους φορολογουμένους έχουν ξεκινήσει οι υπηρεσίες του υπουργείου Οικονομικών. Τις προσεχείς μέρες αναμένονται και αναλυτικά στοιχεία από τη Γενική Γραμματεία Πληροφορικών Συστημάτων έτσι ώστε να διαπιστωθεί πόσοι φορολογούμενοι βρίσκονται σε κάθε εισοδηματικό κλιμάκιο. Η ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών έχει ζητήσει στοιχεία εισοδηματικών κλιμακίων ανά κατηγορία. Συγκεκριμένα, τα στοιχεία εισοδηματικών κλιμακίων χωρίζονται ως εξής:

- Μισθωτοί και συνταξιούχοι.
- Ελεύθεροι επαγγελματίες.
- Επιτηδευματίες (ατομικές επιχειρήσεις κ.λπ.).
- Αγρότες και λοιπά εισοδήματα.

Αυτό που θέλουν στο υπουργείο Οικονομικών είναι να διαπιστώσουν πόσο επιβάρυνεται κάθε κατηγορία από την κατάργηση του αφορολογήτου ορίου. Αυτό σημαίνει ότι ενδέχεται το αφορολόγητο όριο να καταργηθεί για κάποιες κατηγορίες, όπως οι ελεύθεροι επαγγελματίες, οι οποίοι, σύμφωνα με

τα στατιστικά στοιχεία, δηλώνουν εισοδήματα ιδιαίτερα χαμηλά και σε αρκετές περιπτώσεις κάτω από το αφορολόγητο όριο. Μάλιστα, τα τεχνικά κλιμάκια της τριόγκας είχαν εμπομάνει στις υπηρεσίες του υπουργείου ότι οι ελεύθεροι επαγγελματίες και οι επιτηδευματίες στοιχίζονται πίσω από το εκάστοτε αφορολόγητο όριο.

Αντίθετα, υπάρχουν εισηγήσεις για τη διατήρηση του αφορολογήτου ορίου (δεν αποκλείεται και να αυξηθεί) για τους συνταξιούχους.

Εξί στους δέκα επιτηδευματίες δήλωσαν εισοδήματα (που εισέπραξαν το 2010) μικρότερα των €12.000

Είναι χαρακτηριστικό ότι εξί στους δέκα επιτηδευματίες δήλωσαν εισοδήματα (που εισέπραξαν το 2010) μικρότερα των 12.000 ευρώ (όσο δηλαδή ήταν και το αφορολόγητο όριο), ενώ το σύνολο των επιτηδευματιών δηλώνει μέσο εισόδημα που ανέρχεται σε 13.307 ευρώ.

Για παράδειγμα, ιδιοκτήτες εστιατορίων δήλωσαν εισοδήματα που ανέρχονται στο ποσό των 6.105 ευρώ, ενώ το μέσο εισόδημα των ιδιοκτητών μπαρ ανήλθε σε 4.322 ευρώ. Σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου, από τους 779.319 επιτηδευματίες και ελεύθερους επαγγελματίες οι 457.386 δήλωσαν εισόδημα μικρότερο των 12.000 ευρώ, ποσοστό που αντιστοιχεί στο 58,7% των αυτοαπασχολούμενων.

Πάντως, ανοικτό παραμένει το ενδεχόμενο να υιοθετηθεί η πρόταση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου να καταργηθεί το αφορολόγητο όριο για όλους. Στην περίπτωση αυτή και εφ' όσον το μέτρο ισχύσει για τα εισοδήματα που θα αποκτηθούν από το 2013 το όφελος θα είναι περίπου 1,5 δισ. ευρώ. Ποσό το οποίο θα προέλθει από την αύξηση της μηνιαίας παρακράτησης στους μισθωτούς και τους συνταξιούχους. Εφ' όσον αποφασισθεί η αναδρομική ισχύς του μέτρου από το 2012 το δημοσιονομικό όφελος θα φτάσει ακόμα και τα 3 δισ. ευρώ υπό προϋποθέσεις.

Σε κάθε περίπτωση, η κατάργηση του αφορολογήτου των 5.000 ευρώ θα έχει ως συνέπεια να επιβληθεί για πρώτη φορά παρακράτηση φόρου μισθωτών υπηρεσιών σε πολύ χαμηλούς

μισθούς και πολύ χαμηλές συντάξεις που δεν υπερβαίνουν ετησίως τις 5.000 ευρώ.

Σημειώνεται ότι τις προηγούμενες μέρες ο υφυπουργός Οικονομικών Γ. Μαυραγάνης είχε συνομιλίες με τεχνικά κλιμάκια της τριόγκας χωρίς αυτό να σημαίνει ότι το θέμα της συζήτησης ήταν η κατάργηση του αφορολογήτου ορίου. Ο υφυπουργός Οικονομικών σχεδιάζει το διάστημα αυτό τα τρία φορολογικά νομοσχέδια που σχετίζονται με την κατάργηση του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, τη μείωση των προστίμων, την ενοποίηση των φόρων στα ακίνητα και το νέο φορολογικό σύστημα.

Υπενθυμίζεται ότι το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο στην έκθεσή του για την αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος προτείνει:

1. Μείωση των φορολογικών κλιμακίων σε τρία ή τέσσερα. Ειδικότερα:
  - Από 0 - 22.000 ευρώ συντελεστής 18%.
  - 22.001 - 45.000 ευρώ συντελεστής 35%.
  - 45.001 - 100.000 ευρώ συντελεστής 40%.
  - Πάνω από 100.001 ευρώ συντελεστής 45%.
2. Κατάργηση του αφορολογήτου ορίου των 5.000 ευρώ και αντικατάστασή του με έκπτωση από τον τελικό φόρο μέχρι και 2.160 ευρώ με δικαιολογητικά.

3. Κατάργηση φοροαπαλλαγών με άμεσο όφελος ύψους 700 εκατ. ευρώ. Ειδικότερα συστήνεται:

- Κατάργηση ή μείωση των απαλλαγών που σχετίζονται με την Υγεία (ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη).
- Κατάργηση ή μείωση των αφορολογητών ορίων που ισχύουν για τις οικογένειες με παιδιά. Το κόστος ανέρχεται για τον προϋπολογισμό στα 438 εκατ. ευρώ και το απολαμβάνουν 1,4 εκατ. φορολογούμενοι. Το ΔΝΤ προτείνει την αντικατάστασή του με κάποιο επίδομα.
- Κατάργηση της έκπτωσης των τόκων από τη χορήγηση στεγαστικού δανείου για πρώτη κατοικία.
- Για τις φοροαπαλλαγές που χορηγούνται στους αναπήρους με ποσοστό άνω του 67% αναπηρία, στα θύματα πολέμου, στους τυφλούς και στους νεφροπαθείς προτείνεται η κατάργησή τους και η θέσπιση άλλου είδους εκπτώσεων μικρότερου δημοσιονομικού κόστους. Διαφορετικά, συστήνεται να καταργηθούν για όλες τις κατηγορίες πλην των αναπήρων με ποσοστό άνω του 67%.
- Κατάργηση των εκπτώσεων για δωρεές σε πολιτιστικά ιδρύματα.

Εξετάζεται το αφορολόγητο όριο να καταργηθεί για κάποιες κατηγορίες, όπως οι ελεύθεροι επαγγελματίες, οι οποίοι, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία, δηλώνουν εισοδήματα ιδιαίτερα χαμηλά και σε αρκετές περιπτώσεις κάτω από το αφορολόγητο όριο.

ΚΥΠΡΙΑ ΚΥΠΡΙΑ 2012 30 Σεπ - 20 Σεπ ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ FESTIVAL

WEDNESDAY OCTOBER 3, SKALI AGLANTZIAS
THURSDAY OCTOBER 4, SKALI AGLANTZIAS

TIME/ΩΡΑ 20:30

INFORMATION / ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: 22208400
WWW.KYPRIA.ORG.CY

ΤΕΤΑΡΤΗ 3 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ, ΣΚΑΛΙ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ
ΠΕΜΠΤΗ 4 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ, ΣΚΑΛΙ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ

A SLIGHT RISK

FRESH TARGET THEATRE ENSEMBLE

ΤΟ ΡΙΣΚΟ

WRITER-DIRECTOR
ΣΥΓΓΡΑΦΗ-ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ:
Paris Patroclus
Erotokritou
STAGE DESIGN-
COSTUMES
ΣΚΗΝΙΚΑ-ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ:
Socrates Socratous
PERFORMING
ΕΡΜΗΝΕΥΟΥΝ:
Pip Utton
Mae Brogan
Patrick Myles
Daphne Alexander
Alkis Kritikos
Lefteris Zambetakis

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ

DESIGN

COSMOS INSURANCE

GARDEN & HOUSE

ROYAL CROWN INSURANCE

GEO. PAVLIDES & ARAKOZOS LTD

ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Πτώση παραγωγικότητας του ανθρώπινου δυναμικού στην Ευρώπη λόγω ύφεσης

Οι εταιρείες εμμένουν στην υψηλόμισθη «εμπειρία» και όχι στα χαμηλόμισθα νέα στελέχη

Της ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

Η ραγδαία πτώση που παρουσίασε το 2011 η παραγωγικότητα στις ευρωπαϊκές εταιρείες, εξαιτίας της ύφεσης και λόγω της στασιμότητας στην αγορά εργασίας, είχε ως αποτέλεσμα να διευρυνθεί το χάσμα της παραγωγικότητας -σε βάρος της Δύσης- έναντι των άλλων περιοχών του πλανήτη. Αποτέλεσμα: Λατινική Αμερική, Ασία και ΗΠΑ παρουσιάζουν υψηλότερο δείκτη παραγωγικότητας από ό,τι η Ευρώπη. Αυτή είναι η μία τάση από τις τέσσερις κυρίαρχες στον τομέα του ανθρώπινου δυναμικού, όπως τις επισημαίνει η επίκαιρη έρευνα της PriceWaterhouseCoopers, με θέμα «Key Trends in Human Capital 2012», η οποία βασίστηκε σε στοιχεία που έδωσαν 2.400 οργανισμοί και επιχειρήσεις σε περισσότερες από 50 χώρες (www.pwc.com).

Η μελέτη αποδίδει ως αιτία της πτώσης την αύξηση του μέσου κόστους μισθοδοσίας,

Οι επιχειρήσεις πρέπει να επιστρέψουν στις βασικές αρχές που διέπουν τη σωστή διαχείριση των ταλέντων και της απόδοσης

το οποίο μεταξύ των ετών 2009 και 2011, αυξήθηκε κατά 19%. Και η αύξηση αυτή, σε μεγάλο βαθμό, οφείλεται στο ότι πολλές εταιρείες, λόγω οικονομικής κρίσης, περίοριαν είτε και «πάγωσαν» τις προσλήψεις με επακόλουθο να αυξηθεί η αναλογία των έμπειρων -άρα και υψηλόμισθων- στελεχών, σε σχέση με τους νεοπροσλαμβανόμενους και με χαμηλότερους μισθούς νέους. Μία «εξέλιξη» που βρίσκει τις εταιρείες με μικρή είτε και με μηδενική αύξηση στις πωλήσεις είτε στα κέρδη τους...

Τι κάνουν

Σκόλιο αρμοδίου ανωτέρου στελέχους της PwC είναι ότι πολλές επιχειρήσεις στην Ευρώπη, προκειμένου να αντιμετωπίσουν καλύτερα την κρίση, έχουν επιλέξει τους έμπειρους εργαζόμενους έναντι των νέων. Όμως, με τη μείωση των προσλήψεων νεότερων εργαζομένων, το κόστος του ανθρώπινου δυναμικού αυξάνεται δυσανάλογα με την απόδοση την οποία επιτυγχάνουν. Την επίπτωση αυτή, την επιβαρύνει και η στασιμότητα στην αγορά εργασίας, την οποία προκαλούν αφενός η μείωση των προσλήψεων, αφετέρου η παρατεταμένη παραμονή των έμπειρων στελεχών - εάν βέβαια δεν τους απολύσουν... Δηλαδή το αποτέλεσμα είναι «οι εταιρείες να λειτουργούν με μεγάλο αριθμό υψηλόμισθων στελεχών, να έχουν χαμηλό ρυθμό εναλλαγής προσωπικού και με ολόένα αυξανόμενο μέσο κόστος μισθοδοσίας».

Συμπεράσμα της μελέτης και προτροπή

Πολλές επιχειρήσεις στην Ευρώπη, προκειμένου να αντιμετωπίσουν καλύτερα την κρίση, έχουν επιλέξει τους έμπειρους εργαζόμενους έναντι των νέων. Όμως, με τη μείωση των προσλήψεων νεότερων εργαζομένων, το κόστος του ανθρώπινου δυναμικού αυξάνεται δυσανάλογα με την απόδοση την οποία επιτυγχάνουν.

προς όλες τις επιχειρήσεις «ανεξάρτητα από το είδος και το μέγεθός της», είναι να επιστρέψουν στις βασικές αρχές που διέπουν τη σωστή διαχείριση των ταλέντων και της απόδοσης, έτσι ώστε ο κάθε εργαζόμενος -ανεξαρτήτως βαθμίδας- να προσδίδει αξία στην επιχείρηση. Κάτι που για πολλές επιχειρήσεις σημαίνει ότι θα πρέπει να διαχειρισθούν με αποτελεσματικότερο τρόπο την απόδοση των εργαζομένων τους, ώστε να διαφοροποιηθούν με σαφήνεια οι περισσότερο αποδοτικοί και να ανταμειφθούν αναλόγως. Κρίσιμο σημείο για την αύξηση της παραγωγικότητας είναι η αξιοποίηση όλων των στοιχείων -ποσοτικών και ποιοτικών- για το ανθρώπινο δυναμικό.

Κατανόηση

Κυρίως όμως οι εταιρείες οφείλουν να γνωρίζουν και να κατανοούν το «τι θέλουν οι εργαζόμενοι, τι τελικά είναι σημαντικό γι' αυτούς και τι τους παρακινεί ώστε να εργασθούν αποτελεσματικότερα». Γιατί, το περισσότερο σημαντικό αλλά και ανσυχνικό στοιχείο που επισημαίνει η έρευνα, είναι οι συνέπειες που έχει η οικονομική κρίση στην αφοσίωση και στη δέσμευση των εργαζομένων. «Οι εργαζόμενοι των δυτικών ευρωπαϊκών χωρών φαίνεται ότι, αν και παραμένουν στην εταιρεία, δεν νιώθουν παρακίνηση είτε δέσμευση. Η νεότερη γενιά νιώθει επίσης απογοήτευση, καθώς βλέπει ότι δεν υπάρχουν νέες ευκαιρίες και ότι η καριέρα τους «μπλοκάρεται» από τους εργαζόμενους που ακόμη δεν μπορούν να συ-

νταξιοδοτηθούν, αλλά και δεν τολμούν να κάνουν μίαν αλλαγή στην εργασία τους».

«Σήμερα, σε ένα περιβάλλον χαμηλής ανάπτυξης, οι εταιρείες πρέπει να αποκομίζουν το μεγαλύτερο δυνατό όφελος από την επένδυσή τους στο ανθρώπινο δυναμικό» σχολιάζει ο senior manager και επικεφαλής του τμήματος People & Change της PwC στην Ελλάδα κ. Λεωνίδας Παπαϊωάννου. Και επεξηγεί πως «αυτό σημαίνει ότι πρέπει να προσαρμόσουν τις πολιτικές διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού τους για τις διάφορες κατηγορίες εργαζομένων. Μπορούν να βρουν νέους τρόπους για να παρέχουν κίνητρα στους ανθρώπους που καταλαμβάνουν θέσεις για μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα και να δίνουν περισσότερες επιλογές σε όσους πλησιάζουν στη συνταξιοδότηση. Επίσης, οι εταιρείες οφείλουν να εξασφαλίσουν ότι λαμβάνουν τη μέγιστη απόδοση από τους νεότερους εργαζόμενους τους, ορίζοντας με σαφήνεια τους τρόπους επαγγελματικής ανέλιξης και προσφέροντας ευέλικτα πακέτα αποδοκών».

Τι συμβαίνει στην Ελλάδα

Με δεδομένο ότι οι περισσότερες εταιρείες στην Ευρώπη αντιμετωπίζουν σήμερα πτώση της παραγωγικότητάς τους, που φτάνει στα χαμηλότερα επίπεδα της τελευταίας πενταετίας, ζητήσαμε από τον κ. Λεωνίδα Παπαϊωάννου (Senior Manager και επικεφαλής του τμήματος People & Change της PwC στην Ελλάδα) να μας μιλήσει και για τη χώρα μας.

«Αυτό συμβαίνει και στην Ελλάδα. Οπου η μείωση της παραγωγικότητας φαίνεται να είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ελλειψη δέσμευσης των εργαζομένων. Το τελευταίο διάστημα, οι εργαζόμενοι στις περισσότερες επιχειρήσεις νιώθουν "εγκλωβισμένοι". Δεν βλέπουν εξέλιξη, δεν έχουν κίνητρο για απόδοση, δεν αντλούν ιδιαίτερα ικανοποίηση από την εργασία τους, αλλά προβλέπουν ότι θα παραμείνουν στην ίδια θέση για πολύ καιρό ακόμα».

Μας εξήγησε επίσης ότι η χαμηλή δέσμευση των εργαζομένων πηγάζει κυρίως από τις συνέπειες της κρίσης. Συγκεκριμένα ανέφερε στην «Κ» τα εξής:

- Οι αμοιβές και οι παροχές των εργαζομένων μειώνονται συνεχώς κι επομένως αντί να λειτουργούν ως κίνητρο βελτίωσης της απόδοσης, λειτουργούν περισσότερο αποθαρρυντικά.
- Οι επιχειρήσεις δεν φαίνεται να ρισκάρουν και να αναλαμβάνουν εύκολα νέες πρωτοβουλίες που θα μπορούσαν να παρέχουν ευκαιρίες και ενδιαφέροντες προκλήσεις για τους εργαζομένους.
- Οι δυσμενείς συνθήκες της αγοράς δρουν αρνητικά στη γενικότερη ψυχολογική κατάσταση των εργαζομένων.
- Οι εταιρείες έχουν μειώσει στο ελάχιστο τις νέες προσλήψεις με αποτέλεσμα να μην ανανεώνεται η γνώση και να μην ενισχύεται ο ενθουσιασμός, που θα μπορούσαν να παίξουν σημαντικό ρόλο στη βελτίωση του κλίματος στην εταιρεία.

xd@kathimerini.gr

Τα πλεονεκτήματα και τα οφέλη που εισπράττουν οι ίδιοι οι μάντζερ σε ατομικό επίπεδο με τα προσόντα που αποκτούν, καταρχήν, είναι η βεβαιότητα ότι αυτά είναι «δικά τους». Αυξάνουν την απασχλησιμότητά τους και, επιπλέον, αποτελούν αποδεικτικό στοιχείο των ικανοτήτων που διαθέτουν.

Η επένδυση στην κατάρτιση αυξάνει την παραγωγικότητα

«Τα μεγαλύτερα οφέλη από την αύξηση της παραγωγικότητας τα πετυχαίνουν οι εργοδότες εκείνοι που υποστηρίζουν ενεργά τα καταρτιζόμενα στελέχη τους, ώστε να μπορέσουν να εφαρμόσουν στην πράξη όλες τις δεξιότητές τους στους χώρους εργασίας τους. Οφείλουν επίσης να συνεργάζονται και με τους παρόχους των σπουδών αυτών, ώστε να είναι βέβαιοι ότι η κατάρτιση που θα τους παρέχουν θα αποδώσει χειροπιαστά οφέλη». Αυτό είναι ένα από τα συμπεράσματα σχετικής έρευνας που έχει διεξαχθεί μεταξύ των μελών του του Βρετανικού Ινστιτούτου Μάνατζμεντ και από την οποία προέκυψε ότι σε σύγκριση με τα άλλα επαγγέλματα, ένα σημαντικό ποσοστό τους δεν διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα.

Υπολογίσθηκε δε ότι σχετικά χαμηλό ήταν και το ποσοστό των μάντζερ που θα αποκτούσε δεξιότητες στο μάνατζμεντ στο άμεσο μέλλον. Ο κύριος λόγος που οι ίδιοι οι μάντζερ προέβλεψαν ως εμπόδιο, προκειμένου να παρακολουθήσουν μια κατάρτιση ήταν, κυρίως, οι επιπτώσεις της στην οικογένεια. Προέβλεψαν επίσης και τα άλλα ενδιαφέροντά τους, όταν, βεβαίως, το οικονομικό κόστος των σπουδών αυτών δεν ήταν το πλέον σημαντικό εμπόδιο. Σχεδόν όλοι όμως, από κοινού και με τους εργοδότες, πιστεύουν ότι προδεδυτικά οι δεξιότητες στο μάνατζμεντ γίνονται όλο και περισσότερο σημαντικές και ότι αυξάνουν την παραγωγικότητα του ανθρώπινου δυναμικού προς όφελος των εργοδοτών. Ωστόσο, ποια πιστεύουν ότι είναι η ανταποδοσιμότητα τους στον εργασιακό χώρο τους, άρα και στους εργοδότες τους; Στην ερώτηση αυτή οι μάντζερ απάντησαν ότι όσο καλύτερα καταρτισμένο είναι ένα στέλεχος, τόσο μεγαλύτερη είναι η επένδυσή του στην κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού της επιχείρησης. Όταν μάλιστα το στέλεχος έχει αποκτήσει δεξιότητες στο μάνατζμεντ, το αποτέλεσμα είναι πολλαπλασιαστικό για την αναβάθμιση του επιπέδου κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού. Όσο για τα πλεονεκτήματα και τα οφέλη που εισπράττουν οι ίδιοι οι μάντζερ σε ατομικό επίπεδο με τα προσόντα που αποκτούν, καταρχήν, είναι η βεβαιότητα ότι αυτά είναι «δικά τους». Είναι portable όπως τα λένε, αυξάνουν την απασχλησιμότητά τους και, επιπλέον, αποτελούν αποδεικτικό στοιχείο των ικανοτήτων που διαθέτουν.

Παραδέχονται ακόμη ότι με την απόκτηση των προσόντων αυτών αναπτύσσουν ταυτόχρονα και την ικανότητά τους για μάθηση, όπως και άλλες δεξιότητές τους. Κάτι, που συντελεί και στην επαύξηση της αυτογνωσίας τους. Αλλωστε, σε σταθερή βάση πλέον, πληθαίνουν και οι ενδείξεις ότι η ανάπτυξη όχι μόνο των δεξιοτήτων (skills), αλλά και των προσόντων (qualifications) στο μάνατζμεντ, επηρεάζει άμεσα και ανοδικά την παραγωγικότητα.

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΩ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ / ΠΛΗΚΤΡΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΚΕΙΜΕΝΩΝ (ΠΟΛΥΤΟΝΙΚΩΝ & ΜΟΝΟΤΟΝΙΚΩΝ) ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΙΤΑΛΙΚΑ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
 ΠΛΗΡ.: 99817566
 various55@yahoo.com

Μαθήματα Ελληνικών
 Παραδίδονται ιδιαίτερα μαθήματα Ελληνικών (Αρχαία και Νέα) και Ιστορίας γυμνασίου και λυκείου.
 Πληροφορίες: 99817566

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
 Λεμεσός
 Καθηγήτρια πτυχιούχος Ιταλικής Γλώσσας & Φιλολογίας παραδίδει μαθήματα σε μαθητές και ενήλικες.
99 614 114

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ & ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ
 Λευκωσία
 Καθηγήτρια με πείρα πολλών ετών παραδίδει μαθήματα πολιτικής οικονομίας για παγκύπριες εξετάσεις. Λογιστική Β' Γ' Λυκείου και LC.CI.
99 695 017

MARKS & SPENCER

MARKS & SPENCER in Nicosia is looking for an experienced, skillful and highly motivated individual to fulfill the position of Store Manager for its **Acropolis Store**.

Store Manager

Main Responsibilities

- Prepare a business and operating plan for the store, setting targets and objectives
- Manage and coach store personnel to achieve individual and team goals
- Meet sales and revenue targets by setting, monitoring and achieving relevant objectives
- Responsible for the commercial management of the store
- Further enhance the high levels of customer service offered to customers
- Implement and reinforce Company policies and practices

Qualifications

- Bachelor's or/and Master's degree in Business Administration
- At least 5 years experience in a commercial environment
- Excellent people management skills, with proven track record
- Leadership skills
- Pleasant and positive personality
- Excellent knowledge of the English language
- Computer literate

Remuneration
 Excellent package in relation to the abilities, knowledge and experience of the candidates.

Please apply enclosing a CV to:
 Human Resources Department, Attn. Mrs Niki Zomeni
 Email: n.zomeni@voici-la-mode.com, Fax: 22 511 066, Tel: 22 884 900
 Address: P.O. Box 28995, 2084 Strovolos, Nicosia

VLM VOICI LA MODE
 GROUP OF COMPANIES

www.voicilamode.com

cyta

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΑΤ. 19(Α-Ε)/2012

Γίνονται δεκτές προσφορές για:

Εκτέλεση Χωματοουργικών Κατασκευαστικών και άλλων Τεχνικών εργασιών για την περίοδο 01/01/2013-31/12/2013 στις περιφέρειες Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Αμμοχώστου και Πάφου

Οι σχετικές προδιαγραφές θα είναι διαθέσιμες από την Παρασκευή, 14η Σεπτεμβρίου 2012, έναντι πληρωμής του μη επιστρεφόμενου ποσού που αναφέρεται πιο κάτω:

1. €100,00 πλέον ΦΠΑ με πληρωμή σε μετρητά ή με επιταγή για προδιαγραφές σε μορφή ψηφιακού δίσκου (CD)] από τα ακόλουθα Cytashop:

Λευκωσία	- Οδός Νάξου 5, Λυκαβητός
	- Οδός 28ης Οκτωβρίου 1, Έγκωμη
Λεμεσός	- Οδός Αθηνών 89
Πάφος	- Λεωφόρος Γρίβα Διγενή 11
Λάρνακα	- Οδός Ζήνωνος Πιερίδη 7
Αμμόχωστος	- Λεωφόρος Ελευθερίας 124, Δερύνεια

2. €50,00 πλέον ΦΠΑ με πληρωμή με πιστωτική κάρτα για προδιαγραφές σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα <http://www.cytatenders.cytanet.com.cy>

Σύντομη περιγραφή του διαγωνισμού διατίθεται δωρεάν στην πιο πάνω ιστοσελίδα.

Οι προσφορές πρέπει να κατατεθούν κλειστές στη θυρίδα προσφορών που βρίσκεται στο ισόγειο των Κεντρικών Γραφείων της Cyta, Οδός Τηλεπικοινωνιών, Στρόβολος, Λευκωσία, μέχρι τις 10:00 της Παρασκευής 19ης Οκτωβρίου 2012.

Η Cyta δεν είναι υποχρεωμένη να αποδεχθεί τη χαμηλότερη ή οποιαδήποτε άλλη προσφορά.

Η Ευρωζώνη καθυστερεί την ενιαία εποπτεία των τραπεζών της

Το Βερολίνο διαμαρτύρεται ότι η ΕΚΤ δεν θα μπορεί να ελέγχει 6.000 τράπεζες

Προ ημερών η κυβέρνηση της Γαλλίας ανέλαβε να διασώσει μια αιωνόβια στεγαστική τράπεζα, την Credit Immobilier de France, παρέχοντας εγγυήσεις δισεκατομμυρίων ευρώ για το χρέος της. Σε αντίθεση με την Αμερική, που σταθεροποίησε το χρηματοπιστωτικό της σύστημα σχετικά σύντομα μετά την κατάρρευση της Lehman Brothers το 2008, οι τράπεζες της Ευρωζώνης παραμένουν εύθραυστες.

Οι προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προβλέπουν μια νέα εποπτική αρχή που θα αποτελεί παραφύδα της ΕΚΤ. Μόλις θεσπισθεί, οι τράπεζες της Ευρωζώνης θα μπορούν να ανακεφαλαιοποιηθούν απευθείας από τους μηχανισμούς στήριξης, μειώνοντας το βάρος για τις ασθενέστερες χώρες.

Στις πλέον προβληματικές χώρες οι καταθέτες αποσύρουν τα χρήματά τους και οι επενδυτές αποχωρούν από τα ομόλογα του δημοσίου. Προκειμένου να αποκαταστήσουν την ηρεμία, οι Ευρωπαίοι ηγέτες αποφάσισαν τον Ιούλιο να προχωρήσουν σε μια «τραπεζική ένωση». Οι προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προβλέπουν μια νέα εποπτική αρχή που θα αποτελεί παραφύδα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ). Μόλις θεσπισθεί, οι τράπεζες της Ευρωζώνης θα μπορούν να ανακεφαλαιοποιηθούν απευθείας από τους μηχανισμούς στήριξης, μειώνοντας το βάρος για τις ασθενέστερες χώρες. Θα ήταν ένα σημαντικό βήμα προς τη διεθνήτση της κρίσης χρέους και θα μπορούσε να αποτελέσει προηγούμενο για «δημοσιονομική ενοποίηση» στο πλαίσιο της οποίας θα μπορούσαν να εκδίδονται ευρωομόλογα, ενώ οι εθνικοί προϋπολογισμοί και οι εθνικές οικονομικές πολιτικές θα υπόκεινται σε αυστηρότερους ελέγχους.

Το ερώτημα είναι αν θα μπορεί η ΕΚΤ να εξετάζει οποιαδήποτε τράπεζα, και αν θα είναι η μόνη που θα εκδίδει ή θα αποσύρει μια άδεια λειτουργίας

Η νέα εποπτική αρχή αποτελεί σημαντική παραχώρηση προς τη Γερμανία και είναι περίεργο να ακουστεί κανείς το Βερολίνο να διαμαρτύρεται για την πρόταση να τεθούν στο σύνολό τους οι 6.000 τράπεζες της Ευρωζώνης υπό τη νέα αρχή. Η Γερμανία ισχυρίζεται πως η ΕΚΤ δεν μπορεί να εποπτεύει τόσο πολλές τράπεζες και καλύτερα να ελέγχει διεξοδικά ένα μικρότερο αριθμό χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Η Επιτροπή ισχυρίζεται όμως πως οι κίνδυνοι απορρέουν όχι μόνον από τις μεγάλες «σύστημικές» διασυστημικές τράπεζες

αλλά και από τις μικρότερες. Ορισμένοι Γερμανοί υποψιάζονται πως οι Γάλλοι προσπαθούν να επιβαρύνουν την ΕΚΤ τόσο ώστε να μην εποπτεύει τίποτε απολύτως. Οι Γάλλοι αλλά και κάποιος άλλος πιστεύουν πως η Γερμανία προσπαθεί να εξαιρέσει από τους νέους κανονισμούς τις περισσότερες από τις δικές της τράπεζες. Το γαλλικό χρηματοπιστωτικό σύστημα δια-

θέτει λίγες μεγάλες τράπεζες, ενώ οι περισσότερες τράπεζες της Γερμανίας αποτελούν συλλογή πολυάριθμων μικρών τοπικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων με μεγάλη πολιτική ισχύ. Στην πράξη η ΕΚΤ θα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις εθνικές εποπτικές αρχές για την καθημερινή της δουλειά. Αν επικεντρωθεί, ως πούμε, στις 200 μεγαλύτερες τράπεζες, θα έχει εποπτεία τουλάχιστον στο 90% της τραπεζικής βιομηχανίας της Ευρωζώνης. Το πραγματικό ερώτημα είναι ποιος θα είναι πραγματικά την εξουσία: θα μπορεί η ΕΚΤ να εξετάζει οποιαδήποτε τράπεζα; Και θα είναι η μοναδική αρχή που θα εκδίδει ή θα αποσύρει την άδεια λειτουργία τράπεζας;

Προκειμένου να δουλέψει μια τραπεζική ένωση, η Ευρωζώνη πρέπει να θεσπίσει πολύ περισσότερα

από μια κεντρική εποπτική αρχή. Χρειάζεται κεντρική αρχή για την εκκαθάριση τραπεζών που έχουν καταρρεύσει. Οι Βρυξέλλες θα ήθελαν να δημιουργήσουν κάτι ανάλογο με την αμερικανική Ομοσπονδιακή Αρχή Ασφάλισης Καταθέσεων (FDIC).

Η Ευρωζώνη καθυστερήσει επικινδύνως να επιχειρήσει τη σταθεροποίηση των τραπεζών της και να διασφαλίσει πως οι φορολογούμενοι δεν θα ζημωθούν αν αυτές καταρρεύσουν. Οι τράπεζες της Ευρώπης τείνουν να είναι μεγαλύτερες ως ποσοστό του ΑΕΠ από εκείνες της Αμερικής και οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις βασίζονται στις τράπεζες περισσότερο από όσο οι αμερικανικές. Το σημαντικότερο είναι πως οι μικρές τράπεζες συχνά διαθέτουν μέσα πολιτικής χειραγώγησης και οι μεγάλες αντιμετωπίζονται ως πρωταθλητές.

STANDARD & POOR'S

Αγορές ομολόγων

Η συσσώρευση εταιρικών ομολόγων που ωριμάζουν μέσα στην επόμενη τετραετία παραμένει πηγή ανησυχίας για τις αγορές. Οι κεντρικές τράπεζες έχουν δεσμευθεί εμπράκτως για τη στήριξη της ανάπτυξης και της ρευστότητας στις αγορές. Ομως, η βραδεία ανάκαμψη στην παγκόσμια οικονομία, η κρίση χρέους σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες και η αστάθεια στη Μέση Ανατολή παρατείνουν ένα γενικότερο κλίμα αστάθειας που κατακλύζει τις αγορές κεφαλαίων. Μέσα από μια σειρά ερωτηματολογίων στο πλαίσιο έκθεσης της Standard & Poor's, αναλυτές του σίκου προειδοποιούν ότι αιωρείται αβεβαιότητα για το μακροπρόθεσμο μέλλον λόγω της μεγάλης συσσώρευσης υποχρεώσεων από τις εταιρείες προς τους επενδυτές.

- Σε ποιο ύψος υπολογίζετε τα ομόλογα που πλησιάζουν στη λήξη τους τα επόμενα χρόνια;
- Από το 2012 μέχρι τα τέλη του 2016 υπολογίζεται ότι θα ωριμάσουν εταιρικά ομόλογα 8 τρισ. δολαρίων (6,22 τρισ. ευρώ). Είναι δύσκολο να προβλέψουμε από σήμερα εάν θα υπάρχει η αντίστοιχη ζήτηση για την αναχρηματοδότηση αυτών των ομολόγων με μεταγενέστερη ημερομηνία, καθώς η αξία τους είναι αρκετά υψηλή.
- Σε ποιες περιοχές στην παγκόσμια οικονομία έχουν εκδοθεί τα περισσότερα εταιρικά ομόλογα;
- Περίπου το ήμισυ των 8 τρισ. δολ. εντοπίζεται στην Ευρώπη. Εταιρείες με έδρα τις ΗΠΑ έχουν εκδώσει το 36%, ενώ ένα ακόμη 9% αφορά ομόλογα σε άλλες ώριμες αγορές, όπως η Ιαπωνία, ο Καναδάς και η Αυστραλία.
- Πώς γίνεται ο καταμερισμός εταιρικών ομολόγων ανά κλάδο παγκοσμίως;
- Τράπεζες, επενδυτικές εταιρείες και ασφαλιστικοί όμιλοι αντιπροσώπων σε ομόλογα 4,8 τρισ. δολαρίων (3,67 τρισ. ευρώ). Οι ευρωπαϊκές τράπεζες, ιδιαίτερα εκείνες που είναι εκτεθειμένες σε κρατικά ομόλογα της Ευρωζώνης, είναι ευάλωτες επειδή μπορεί να επωμισθούν απώλειες εάν ορισμένες κυβερνήσεις προχωρήσουν σε αναδιάρθρωση χρέους. Ωστόσο, η ΕΚΤ προτίθεται να αγοράσει βραχυπρόθεσμα ομόλογα χωρών που βρίσκονται σε κρίση, προκειμένου να απομακρύνει κινδύνους στην ευρύτερη περιοχή. Οι εταιρείες εκτός χρηματοπιστωτικού κλάδου αναλογούν σε ομόλογα 3,3 τρισ. δολαρίων από τα 8 τρισ. συνολικά.

Το iPhone 5 κατέβηκε στον «στιβό» της αγοράς

Νέα ρίγη συγκινήσεων στους απανταχού λάτρεις της τεχνολογίας υπόκειται το νέο iPhone 5, το οποίο επανασεδίασε η Apple και ευελπιστεί να φθάσει σε ακόμα περισσότερους αποδέκτες από τα προηγούμενα μοντέλα του. Το συσκευά παρουσιάσε στα μέσα της εβδομάδας ο διευθύνων σύμβουλος της Apple, Τιμ Κουκ, με νέο σχεδιασμό στο χαρτυγούεαρ, δηλαδή μεγαλύτερη σθόνη και πιο λεπτό σώμα, καθώς και νέο λογισμικό χαρτογράφησης και καλύτερη συνεργασία με ταχύτερα δίκτυα δεδομένων. Οι αναλυτές, ούτως ή άλλως, προβλέπουν πως θα πωληθούν 10 εκατομμύρια τεμάχια μέσα στις προσεχείς εβδομάδες. Αλλωστε, όπως επισημαίνουν, η Apple δεν έχει πολλά περιθώρια λάθους, εφ' όσον το συγκεκριμένο προϊόν ισοδυναμεί σχεδόν με το 70% των συνολικών της κερδών. Το iPhone είναι το απόλυτο προϊόν της Apple, παρατηρεί η Σάρα Ρότμαν Eps, αναλύτρια κινητής τηλεφωνίας στη Forrester Research. «Έχει την αδιαμφισβήτητη πρωτοπορία η Apple, αλλά για να τη διατηρήσει πρέπει συνεχώς να καινοτομεί».

Σήμερα, σχεδόν ένα χρόνο μετά τον θάνατο του ιδρυτή της Apple, Στιβ Τζομπς, η τελευταία εκδοχή του iPhone καλείται να αντιμετωπίσει μια στρατιά ανταγωνιστριών. Η αγορά έξυπνων κινητών, στην οποία διαγωνίζονται οι εταιρείες, οτιδήποτε στα 219,1 εκατ. δολάρια. Οι Samsung, Motorola, Nokia και HTC, μεταξύ πολλών άλλων, θέλουν να «χτυπήσουν» την Apple και έτσι παρουσιάζουν πλήθος νέων συσκευών κάθε χρόνο - η Apple περιορίζεται σε μία και μόνη.

Το 2011, η τότε εκδοχή του iPhone απέφερε το 43% των πωλήσεων των 108,2 δισ. δολ. της Apple. Δεδομένου ότι οι εταιρείες κινητής τηλεφωνίας AT&T και Verizon Wireless επιδοτούν τα 620 δολ. που εισπράττει η Apple για κάθε iPhone, οι πωλήσεις του αποφέρουν περίπου το 70% των κερδών της. Οι πωλήσεις του iPhone συνιστούν και σημαντικό δείκτη για τους επενδυτές, οι οποίοι τις παρακολουθούν για να διαπιστώσουν την κατάσταση της εταιρείας. Τον Ιούλιο, η μετοχή της είχε υποχωρήσει έπειτα από δημοσίευση στοιχείων για απογοητευτικές πωλήσεις. Συνολικά, πάντως, οι πωλήσεις του νέου iPhone μπορούν το δ' τρίμηνο να συνεισφέρουν μισή ποσοστιαία μονάδα στην ανάπτυξη των ΗΠΑ, κατά την JP Morgan Chase.

BLOOMBERG, A.P.

Κέρδη για τις ΗΠΑ από τις μετοχές της AIG

Κέρδη κοντά στα 12 δισ. δολάρια απέφερε στο αμερικανικό Δημόσιο η πώληση μετοχών της AIG αξίας 18 δισ. δολαρίων που είχε αποκτήσει κατά τη διάρκεια των προγραμμάτων στήριξης στη μεγαλύτερη ασφαλιστική των ΗΠΑ την περίοδο 2008-09. Μέσω της πώλησης σχεδόν 554 εκατ. μετοχών της AIG, το υπουργείο Οικονομικών μείωσε τη συμμετοχή του στον ασφαλιστικό κολοσσό από το 53% σε επίπεδα κοντά στο 20%. Σημειώνεται ότι μέχρι το 2009, το αμερικανικό Δημόσιο είχε παράσχει στην AIG το μεγαλύτερο πακέτο στήριξης από όλες τις εταιρείες της Wall Street, συνολικού ύψους 182,3 δισ. δολαρίων, αποκτώντας έως 92% του μετοχικού κεφαλαίου της στην τιμή των 28,73 δολαρίων ανά μετοχή. Το αμερικανικό Δημόσιο διέθεσε τις μετοχές της AIG στην τιμή των 32,5 δολαρίων. Η δημόσια πώληση μετοχών σημαίνει ότι αποπληρώθηκαν πλήρως τα κεφάλαια ύψους 182,3 δισ. δολαρίων. Το υπουργείο Οικονομικών επισήμανε στην ανακοίνωσή του ότι έχει ανακτήσει μέχρι στιγμής μαζί με την κεντρική τράπεζα, Fed, κεφάλαια ύψους 197,4 δισ. δολαρίων. Το αμερικανικό Δημόσιο υπολογίζεται ότι έχει ανακτήσει μέχρι στιγμής 342 δισ. δολάρια από τα 411 δισ. που είχε διαθέσει συνολικά σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα μέσω του προγράμματος διάσωσης TARP.

Το αμερικανικό Δημόσιο διέθεσε μέρος από τις μετοχές της AIG, τις οποίες είχε αποκτήσει κατά τη διάρκεια των προγραμμάτων στήριξης την περίοδο 2008-09. Τώρα το υπουργείο Οικονομικών μείωσε τη συμμετοχή του στον ασφαλιστικό κολοσσό από το 53% περίπου στο 20%. Η δημόσια πώληση μετοχών σημαίνει ότι αποπληρώθηκαν πλήρως τα κεφάλαια ύψους 182,3 δισ. δολ.

«Η διαδικασία της σταθεροποίησης και της μετέπειτα αναδιάρθρωσης της εταιρείας με πολύ σημαντικό κέρδος για τον Αμερικανό φορολογούμενο αποτελεί ένα σημαντικό επίτευγμα», ανέφερε ο υπουργός Οικονομικών των ΗΠΑ, Τιμωθί Γκάιτνερ. «Ομως, πρέπει να συνεχίσουμε το κρίσιμο έργο της μεταρρύθμισης της Wall Street, προκειμένου η αμερικανική οικονομία να μη βρεθεί ποτέ ξανά στην ίδια θέση», συμπλήρωσε. Το υπουργείο διατηρεί την επιλογή να

διαθέσει επιπλέον μετοχές αξίας 2,7 δισ. δολαρίων για την κάλυψη της προσφοράς. Σε περίπτωση άσκησης του συγκεκριμένου δικαιώματος, τότε το ποσοστό της κυβέρνησης στην AIG θα μειωθεί μέχρι το 16%. Η κάλυψη μεγαλύτερης ασφαλιστικής στον κόσμο, η οποία θα επαναγοράσει μετοχές αξίας πέντε δισ. δολαρίων, έχει επιστρέψει στην κερδοφορία, καταγράφοντας το β' τρίμηνο κέρδη 2,3 δισ. δολαρίων, επίπεδο 27% υψηλότερο από την αντίστοιχη περίοδο του 2011.

Επιβράδυνση στην Ιαπωνία εξαιτίας της κρίσης

Εκτιμήσεις για συρρίκνωση της ιαπωνικής οικονομίας το τρίτο τρίμηνο και μηδενική ανάπτυξη το τέταρτο τρίμηνο του 2012 διαβλέπουν οικονομικοί αναλυτές, έπειτα από χθεσινές προειδοποιήσεις της κυβέρνησης για αναχαίτηση της ανάκαμψης από την επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας. Οι προειδοποιήσεις του Τόκιο και οι απαισιόδοξες εκτιμήσεις των οικονομικών αναλυτών καταδεικνύουν τις αλυσιδωτές αντιδράσεις που προκαλούνται από την αποδυνάμωση της αμερικανικής οικονομίας και τη συνεχιζόμενη κρίση χρέους στην Ευρωζώνη. Στη μηνιαία αξιολόγηση του υπουργικού συμβουλίου αναφερόνται προς τα κάτω τις προοπτικές της οικονομίας για πρώτη φορά από το 2009. Οπως αναφέρεται, χαρακτηριστικά, «η κατανάλωση στον ιδιωτικό τομέα παραμένει σχεδόν αμετάβλητη», ενώ παρατηρείται αποδυνάμωση της βιομηχανικής παραγωγής και των εξαγωγών. Ο υπουργός Οικονομικών της Ιαπωνίας,

Η κυβέρνηση του Τόκιο αναθεωρεί προς τα κάτω τις προοπτικές της οικονομίας για πρώτη φορά από το 2009.

Ζουν Αζούμι, άφησε να εννοηθεί ότι η κυβέρνηση είναι προετοιμασμένη να αναχαιτίσει την άνοδο του γιεν για να προστατεύσει την ανταγωνιστικότητα των εξαγωγών της. Χθες, το γιεν εκτοξεύθηκε στο υψηλότερο οκταμήνου έ-

BLOOMBERG

Η ιστορία της τρομακτικής μασέλας που ετοιμάζεται να καταβροχθίσει τα πάντα

ΤΡΟΙΤΑ

ΕΚΛΟΓΕΣ 2013

PATATES 8

Πρωταγωνιστούν: ΛΟΡΗΣ ΛΟΪΔΗΣ - ΜΑΡΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - ΜΑΡΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΥ
 ΜΑΝΩΛΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ - ΜΑΡΙΛΕΝ ΙΣΤΑΥΡΟΥ - ΙΩΑΝΝΑ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ - ΠΕΤΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ
 Σενάριο: ΛΟΡΗΣ ΛΟΪΔΗΣ - ΑΚΗΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ | Σκηνοθεσία: ΑΚΗΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ - ΑΛΕΞΙΑ ΜΟΥΤΑΦΙΔΟΥ | Παραγωγός: ΝΙΚΟΛΑΙ ΚΟΥΜΙΔΗΣ
 Οργάνωση Παραγωγής: ΑΓΓΕΛΑ ΧΡΥΣΟΣΙΜΟΥ | Διεύθυνση Φωτογραφίας: ΠΕΤΡΟΣ ΣΙΟΛΔΜΟΥ | Κινηματογραφιστής: ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΙΟΚΟΥΡΟΣ
 Μοντάζ: ΑΓΓΕΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ | Ηχομίση: ΧΡΗΣΤΟΣ ΟΡΦΑΝΟΣ | Art Director: ΜΟΝΙΚΑ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΥ | Βοηθός Σκηνοθέτη: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΑΝΤΩΝΙΔΗ
 Βοηθός Κινηματογραφιστής: ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ | Μακιγιάζ: ΣΤΥΛΙΑΝΑ ΜΑΡΑΓΚΟΥ - ΕΛΕΝΑ ΜΕΝΟΙΚΟΥ
 Παραγωγή: ΚΟΥΜΙΔΗΣ PRODUCTIONS για το PIK 2012-2013

Από τις 13 Σεπτεμβρίου κάθε Πέμπτη και Παρασκευή στις 21:10 στο PIK ENA

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Table with columns: ΚΩΔΙΚΟΣ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦ. ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Table with columns: ΚΩΔΙΚΟΣ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦ. ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Table with columns: ΚΩΔΙΚΟΣ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦ. ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Table titled 'Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας' showing 'ΑΝΟΔΟΣ' and 'ΠΤΩΧΗ' with company names and percentage changes.

GlobalCapital logo and contact information: Global Capital Securities and Financial Services Limited, Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου Γ', αρ. 50, Κτήριο Άλφα, 1ος όροφος, 1065 Λευκωσία.

ΕΛΛΑΔΑ (ΧΑ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Table with columns: ΚΩΔΙΚΟΣ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦ. ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Table with columns: ΚΩΔΙΚΟΣ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦ. ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Table with columns: ΚΩΔΙΚΟΣ, ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΔΙΑΦ. ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ, ΜΕΤΑΒΟΛΗ %, ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ. Lists various companies and their stock performance.

Table titled 'Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας 7-14/9/12' showing 'Ανοδος' and 'Πτώση' with company names and percentage changes.

Alphatrust logo and contact information: ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ, Στάσης 5, 145 62 Κίρραδος, Τηλ: 210 6088000, www.alphatrust.gr

Κλείνουν εργοστάσια στην Ευρώπη Ford, GM

Οι δύο αυτοκινητοβιομηχανίες προχωρούν σε αναδιοργάνωση δραστηριοτήτων τους στη Γηραιά Ηπειρο

Σε κατάσταση συναγερμού βρίσκονται οι δύο μεγαλύτερες αμερικανικές αυτοκινητοβιομηχανίες, General Motors και Ford, οι οποίες καλούνται να επιλύσουν το σταυρόλεξο των ευρωπαϊκών τους δραστηριοτήτων χωρίς να θιχούν την εργασιακή ειρήνη στα εργοστάσιά τους, αλλά και ανταποκρινόμενοι στα αιτήματα των επενδυτών για μείωση των ζημιολογών δραστηριοτήτων τους. Η General Motors επιδιώκει να καταρτίσει σχέδιο αναδιοργάνωσης της Opel, της θυγατρικής της στη Γερμανία, στο οποίο θα συμπεριλαμβάνεται ανυ-

περβέτως το κλείσιμο ενός παλαιού εργοστασίου στην περιοχή Μπόουμ. Σύμφωνα με δημοσίευση της Wall Street Journal, το σχέδιο καταρτίζεται σε συνεργασία με τους συνδικαλιστικούς φορείς και η αυτοκινητοβιομηχανία επιδιώκει να ανακινήσει σχέδον ταυτόχρονα με τα αποτελέσματα γ' τριμήνου, στις 31 Οκτωβρίου. Αναμένεται πως η Opel το εν λόγω διάστημα θα εμφανίσει και πάλι σημαντικές ζημιές.

Το Μπόουμ απασχολεί σχεδόν 3.100 άτομα και δεν έχει προγραμματιστεί να κατασκευαστούν άλλα

Ανταποκρίνονται στα αιτήματα των επενδυτών για μείωση των ζημιολογών δραστηριοτήτων τους.

οχήματα εκεί πέραν του μίνι βαν Zafira. Η παραγωγή του ολοκληρώνεται το 2016 και το κλείσιμο θα εξοικονομήσει περί τα 2 εκατ. δολάρια στην GM. Τόσο η συγκεκριμένη εταιρεία όσο και ο κλάδος

τριών νέων μοντέλων κατασκευασμένων εκτός Ευρώπης. Παράλληλα, απενεργεί τον εποχιακό μετρητή των διευθυντών συμβούλου της Alan Malala. Ο αμερικανικός Τύπος φέρει τον νυν επικεφαλής των μονάδων Βορείου και Νοτίου Αμερικής, Μαρκ Φιλντς, ως διάδοχο του, αφότου συνταξιοδοτήθηκε. Ο κ. Μαλάλι όχι μόνο κατόρθωσε να πλοηγήσει τη Ford στην κρίση χωρίς κρατική βοήθεια, αλλά και να την επαναφέρει στην πρώτη γραμμή της ανταγωνιστικότητας.

Η Ford, τώρα, προετοιμάζεται για την αναδιοργάνωση των δραστηριοτήτων της στη Γηραιά Ηπειρο με πιθανό κλείσιμο του εργοστασίου της στο Βέλγιο, γενική μείωση κόστους και προώθηση

REUTERS, BLOOMBERG

Η General Motors επιδιώκει να καταρτίσει σχέδιο αναδιοργάνωσης της θυγατρικής της Opel, στο οποίο θα συμπεριλαμβάνεται ανυπερβέτως το κλείσιμο ενός παλαιού εργοστασίου στο Μπόουμ (απασχολεί σχεδόν 3.100 άτομα). Αναμένεται πως η Opel θα εμφανίσει και πάλι σημαντικές ζημιές.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη

Εταιρεία	Προηγ.	Πα/Υο
3M COMPANY	91.55	90.81
ALCOA INC	9.49	9.35
ALLEGHENY TECH	34.37	33.88
ALTRIA GROUP	33.69	33.30
AMAZON.COM	258.06	255.63
AMER ELEC PWR	43.55	43.50
AMER EXPRESS C	58.08	57.27
AMER INTL GROU	34.07	33.80
AMGEN	83.40	83.15
APPLE INC	679.80	669.79
AVON PRODUCTS	15.98	15.73
BANK OF AMERICA	48.51	48.02
BAXTER INTL INC	9.21	8.97
BAXTER AMERIC	60.64	60.30
BOEING CO	70.94	70.96
BRISTOL MYERS	33.69	33.60
CAMPBELL SOUP	34.58	34.64
CATERPILLAR INC	89.79	89.12
CIGNA CORP	46.62	46.13
CISCO SYSTEMS	19.24	19.08
CITICORP	33.66	33.05
CERBERUS	67.22	66.00
COCA-COLA CO	38.07	37.55
COLGATE PALMOL	104.42	102.62
COMPUTER SCIEN	33.55	33.06
DANLON CORP	3.20	3.28
DIANA SHIPPING	6.97	6.90
DOW CHEMICAL C	30.77	30.18
DRYSHIPS	2.48	2.48
DU PONT CO	50.64	50.23
EMC CORP	27.47	27.31
ENTERGY CP	68.35	67.79
EXCEL MARTIME	0.48	0.48
EXXON CORP	35.31	34.87
EKOLON MOBIL	89.98	89.55
FEDEX CORP	89.99	89.08
FORD MOTOR CO	10.25	10.21
FREESAS	0.26	0.31
GENERAL DYNAMI	65.83	65.87
GENERAL ELEC C	21.95	21.89
H J HEINZ CO	56.45	56.25
HALLIBURTON CO	36.11	35.73
HARTFORD FINL	19.40	19.33
HEWLETT-PACKAR	18.02	17.99
HOME DEPOT INC	57.51	57.05
HONEYWELL INTL	60.32	60.10
INTL CORP	23.27	23.19
INTL BUS MACH	204.95	203.77
INTL PAPER CO	35.75	35.06
JOHNSON JOHNSON	68.90	68.50
LEONARD CHASE	40.39	39.92
LAZARD	30.05	29.77
LIMITED BRANDS	49.52	48.73
MCDONALD'S COR	91.13	90.82
MERCK & CO	44.33	44.53
MICROSOFT CP	30.87	30.78
MORGAN STANLEY	17.47	17.42
NORFOLK SOUTHE	74.00	74.02
ORACLE CORP	32.45	32.26
PEPSICO INC	70.51	70.06
PFEIZER INC	24.10	24.07
PROCTER & GAMB	68.78	68.10
RADIOSHACK	2.77	2.77
RAYTHEON CO	58.21	57.88
ROCKWELL AUTOM	69.72	70.26
SCHLUMBERGER L	75.12	74.32
SOUTHERN	45.67	45.32
STEALTHGAS	6.56	6.54
THE AES CORP	11.23	11.26
TSAKOS ENERGY	5.96	5.52
TYCO INTL	55.15	56.21

UNISYS CORP

Εταιρεία	Προηγ.	Πα/Υο
UNISYS CORP	22.22	22.11
UNITED TECH CP	79.85	78.83
US BANCORP	34.48	33.94
VERIZON COMMS	45.27	44.89
WAL-MART STORE	74.88	74.07
WALT DISNEY CO	52.25	51.70
WELLS FARGO &	34.79	34.33

London/Λονδίνο

Εταιρεία	Χθες	Προ/Υο
3I GROUP	219.97	220.60
ADMIRAL GROUP	1092.04	1059.00
AGGREGO	2325.17	2325.00
ANGLO AMERICAN	1891.12	1901.50
ANTOPAGASTA	1235.48	1241.00
ARM HOLDINGS	559.44	555.00
ASSOC.BR.FOODS	1283.42	1267.00
ASTRAZENECA	2915.00	2907.50
AVIVA	351.85	355.00
B SKY B	742.40	747.00
BAE SYSTEMS	338.79	363.00
BARCLAYS	217.87	217.00
BIG GROUP	1261.61	1239.50
BHP BILLITON	1914.65	1911.00
BP	442.22	441.00
BRIT LAND CO	537.00	540.00
BRIT AM TOBACC	3137.74	3127.50
BRITISH AIRWAY	276.46	282.00
BT GROUP	237.26	235.20
BURBERRY GRP	1058.89	1079.00
BUNZL	1093.33	1088.00
CAIRN ENERGY	285.15	288.00
CAPITA PLC	734.15	734.00
CARNIVAL	2226.00	2239.00
BAE SYSTEMS	330.73	329.50
COMPASS GROUP	699.02	697.00
DAILY MAIL TST	492.53	490.00
DIAGEO	1674.50	1672.50
DOLPHIN CAP IN	17.50	18.50
ENTERPRISE INN	59.76	59.00
GLAXOSMITHKLIN	1425.00	1421.50
HAMMERSON	460.30	459.00
HAYS	79.15	78.50
HSBC HOLDINGS	565.05	569.10
IMPERIAL TOBAC	2276.93	2276.00
INTERCONT HOTEL	1602.38	1605.00
ITV	86.97	87.55
JOHNSON MATTHE	2472.10	2485.00
KAZAKHSTAN	67.23	67.80
KINGFISHER	271.12	275.00
LAND SECS GROU	785.03	788.00
LEGAL & GENERA	134.48	134.40
LLOYDS BANK GRP	38.30	38.51
MARKS & SP	81.88	81.80
MAN GROUP	368.97	374.70
MARKS & SP	368.97	374.70
MORRISON SUPMK	291.44	290.20
NATIONAL GRID	681.68	678.50
NEXT	3449.67	3579.00
OLD MUTUAL	173.41	174.00
PARTY GAMING	193.40	191.50
PEARSON	1166.69	1162.00
FORVIA	133.00	133.00
PRUDENTIAL	832.77	822.50
RECKIT BENCS G	3606.99	3615.00
REED ELFSIVER	597.79	598.50
RENTOKIL INTL	81.18	81.80
REXAM PLC	438.20	425.40
RIO TINTO	3043.67	3077.00
ROLLS ROYCE PL	847.67	828.50
RSIA INSURANCE G	1175.99	1176.00
ROYAL BANK SCOT	271.90	274.70
ROYAL DITCH SHL	2252.00	2228.00
SABMiller	2700.73	2696.00
SAGE GROUP	316.63	315.30

Amsterdam/Αμστερνταμ

Εταιρεία	Χθες	Προ/Υο
AEGON	3.41	3.56
AHOLD KON	9.29	9.28
AKZO NOBEL	35.85	36.28
AIR FRANCE - K	3.61	3.73
ARCELOORMITTAL	11.37	11.91
ASML HOLDING	39.07	39.72
BAM GROEP KON	2.06	2.17
BOSKALIX WESTM	24.99	25.53
CORIO	32.42	33.24
FUGRO	45.20	46.22
HEINEKEN	38.80	39.00
ING GROEP	4.75	5.05
KONINKLIJKE DS	38.14	38.41
KPN KON	7.23	7.15
PHILIPS KON	15.09	15.07
R.D.U.T.H SHELL	25.96	26.07
RANDSTAD	22.22	23.08
REED ELSEVIER	8.62	8.63
SEM OFFSHORE	10.37	10.64
TOMTOM NV	3.55	3.75
UNIBAIL RODAMC	138.70	140.85
UNILEVER CERT	25.48	25.69
UNILEVER	48.40	49.41
WOLTERS KLUWER	11.81	12.05

THYSSEN KRUPP

Εταιρεία	Χθες	Προ/Υο
THYSSEN KRUPP	17.29	17.36
TUI N	6.67	6.62
VOLKSWAGEN AG	132.83	132.40

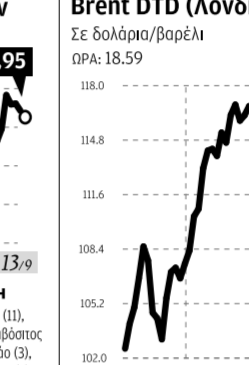
Madrid/Μαδρίτη

Εταιρεία	Χθες	Προ/Υο
ACCIONA SA	41.46	42.61
ACERONIX	9.01	9.18
ADOLFO DOMINGO	4.30	4.57
AGUAS BARRA A	0.00	19.77
AMPER	2.14	2.10
ANTENA 3 DE TV	3.90	3.86
BANESTO	2.97	2.90
BBVA	6.51	6.63
BCO DE SABADEL	2.19	2.21
BEFESA	0.00	23.22
BK PASTOR	0.00	3.50
BK POPULAR	1.88	1.92
BODEGAS RIOIAN	4.75	4.08
CAMPORFIO FIDC	6.07	6.83
CAT OCCIDENTE	12.64	12.92
CE AUTOMOTIVE	5.40	5.40
CONS ALIX FERR	38.95	382.80
DIURO FELGUERA	4.84	4.89
EADS	25.16	28.38
ELECTRON	8.99	8.96
ENAGAS	14.65	14.69
ENDESA	15.16	15.08
ERKOS	0.58	0.59
FUNESPARNA	6.43	4.05
GAMESA	1.80	1.76
GAS NATURAL	11.65	11.66
IBERPAPER	13.10	13.10
INDO INTL	0.60	0.60
INMOB COLONIAL	1.40	1.40
JAZZTEL	4.54	4.53
MAPPRE	2.25	2.33
METROVACESA	1.19	1.19
MIQUEL Y COSTA	20.39	20.31
NATRA	1.07	1.01
NH HOTELS	2.46	2.50
PAP Y CART EUR	2.15	2.14
PESCANOVA	14.20	14.25
PRISA	0.39	0.39
RED ELECTRIC COR	35.90	36.12
SACYR-VALLE	1.72	1.74
BANCO SANTANDER	6.14	6.25
SEBISA BARCELONA	1.10	0.89
SOTOGENDRE	2.75	2.86
TELEFONICA	11.32	11.43
TUBACEX	1.97	2.02
TUBOS REUNIDOS	1.84	1.86
URBAS	0.02	0.02
VIDRALA	19.81	19.22
VINCULO DEL N	14.80	14.80
ZARDOVA OTIS	9.08	9.32
ZELTIA	1.56	1.58

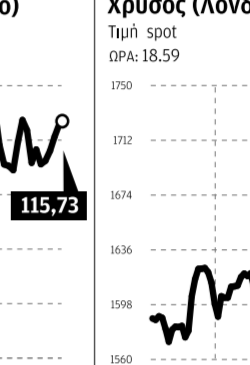
Δείκτης εμπορευμάτων Reuters

Brent DTD (Λονδίνο)

Χρυσός (Λονδίνο)

Ζάχαρη/Sugar

Λογισμικό	Προηγ.	Πα/Υο
Οκτώβριος '12	564.80	557.90
Δεκέμβριος '12	565.60	561.10

Βαμβάκι/Cotton

Λογισμικό	Προηγ.	Πα/Υο
Οκτώβριος '12	72.27	72.83
Δεκέμβριος '12	72.88	73.33

ΑΓΟΡΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

Μεταλλο	Μεταλλο	Μεταλλο
Χρυσός/Gold	1,731.86	1,657.99
Πλατίνη/Platinum	1,731.00	1,636.20
Αργύρος/Silver	3,291.00	680.22
Παλλάδιο/Palladium	3,327.00	671.00

Κακάο/Cocoa

Λογισμικό	Προηγ.	Πα/Υο
Οκτώβριος '12	19.89	19.72
Μάρσιος '13	20.57	20.41

Καφέ/Coffee

Λογισμικό	Προηγ.	Πα/Υο
Σεπτέμβριος '12	2.080	2.050
Νοβέμβριος '12	2.087	2.073

Μαλλί/Wool

Λογισμικό	Προηγ.	Πα/Υο
Σεπτέμβριος '12	0.00	134.66
Οκτώβριος '12	0.00	133.31

Σιτάρι/Wheat

Λογισμικό	Προηγ.	Πα/Υο
Σεπτέμβριος '12	876	867
Δεκέμβριος '12	896	890

Μαλαί/Μαλαί

Λογισμικό	Προηγ.	Πα/Υο
Νοβέμβριος '12	204.50	203.75
Ιανουάριος '13	206.00	204.50

Καλαμπόκι/Corn

Real Estate

ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2012

ΑΡΘΡΟ του ΠΑΝΤΕΛΗ ΛΕΠΤΟΥ

Η αγορά ακινήτων αποκτά νέα δυναμική

Ο κλάδος ανάπτυξης ακινήτων υπήρξε διαχρονικά ένας από τους βασικότερους κινητήριους μοχλούς της κυπριακής οικονομίας προσφέροντας εργασία σε περίπου 40.000 εργαζόμενους. Στην παρούσα φάση είναι κι αυτός αντιμετώπιος με τις επιπτώσεις της παγκόσμιας κρίσης και καλείται να βρει ξανά διέξοδο προς την ανάπτυξη. Κάτι τέτοιο θα επενεργήσει θετικά στο σύνολο της οικονομίας μας, γιατί εκτός από τις θέσεις εργασίας θα αυξήσει τα εισοδήματα του κράτους.

Η γεωγραφική θέση της χώρας μας υπήρξε ανέκαθεν δελεαστική για επένδυση σε ακίνητα από αγοραστές της βόρειας Ευρώπης, οι οποίοι σήμερα, ως αποτέλεσμα των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι χώρες της Ευρωζώνης, δεν είναι τόσο ενεργοί. Υπάρχουν, ωστόσο, νέες αγορές που παρουσιάζουν δυναμική, όπως η ρωσική, η αγορά της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής και πιο πρόσφατα η κινεζική. Οι εξελίξεις αυτές, σε συνάρτηση με τα κίνητρα που δίνονται σε ξένους επενδυτές, προδιαγράφουν τη στρατηγική εξωστρέφειας που πρέπει να ακολουθήσουμε ως Κύπρος στην προσπάθειά μας για αναζωογόνηση του κλάδου.

Είναι γνωστό ότι η αγορά των ακινήτων ακολουθεί ένα κυκλικό μοτίβο στην αυχόμενη των τιμών. Στην παρούσα φάση οι τιμές των ακινήτων στην Κύπρο έχουν πέσει και αυτό είναι ένα δεδομένο το οποίο θα πρέπει να αξιοποιήσουν ξένοι αλλά και Κύπριοι επενδυτές. Η επικύρωση της συμφωνίας διπλής φορολογίας με τη Ρωσία, οι εξελίξεις στη βόρεια Αφρική και η προοπτική μας στον τομέα της ενέργειας αλλά και οι προοπτικές που δημιουργούν οι διάφορες εξελίξεις στη Συρία, σύντομα θα βοηθήσουν στην αύξηση της ζήτησης για γη και ακίνητα στην Κύπρο και θα ανεβάσουν τις τιμές. Η πρόσφατη απόφαση του Υπουργείου Εσωτερικών να απλοποιήσει τις διαδικασίες χορήγησης άδειας μεταναστεύσεως σε επενδυτές από τρίτες χώρες έχει ήδη κεντρίσει το ενδιαφέρον της κινεζικής αγοράς. Αυτό το ενδιαφέρον εκτιμά ότι σύντομα θα επεκταθεί και σε άλλες περιοχές όπως ο Λίβανος, η Αίγυπτος και η Συρία. Ευνόικα προς την κατεύθυνση της ανάκαμψης του κλάδου λειτουργούν, επίσης, και τα μέτρα που αφορούν τα μεταβιβατικά τέλη και τον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ.

Ταυτόχρονα, όμως, ο τομέας μας βρίσκεται μπροστά σε ένα πολύπλοκο σύστημα με γραφειοκρατικά προβλήματα, που δημιουργούν καθυστερήσεις στην έκδοση αδειών οικοδομής, την έκδοση τίτλων, τη μεταβίβαση. Όλα αυτά, σε συνδυασμό με τη δυσκολία που παρατηρείται στην εξασφάλιση χρηματοδότησης από τις τράπεζες λειτουργούν ανασταλτικά.

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών έχει δηλώσει επανειλημμένως την ετοιμότητά του να συνεργαστεί με όλους τους φορείς του κλάδου και την Πολιτεία, για αναθέριμανση της αγοράς η οποία, επαναλαμβάνω, θα αποφέρει πολλαπλά οφέλη στο σύνολο της οικονομίας. Οι προτάσεις μας επικεντρώνονται σε τέσσερις βασικούς άξονες:

A. Κίνητρα για επαναπαρισμό κεφαλαίων
B. Κίνητρα για επενδύσεις στον τομέα ανάπτυξης γης και ακινήτων
Γ. Απλοποίηση των διαδικασιών αγοράς από αλλοδαπούς
Δ. Απλοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης.

Τα μηνύματα που λαμβάνουμε από το εξωτερικό είναι ενθαρρυντικά. Η εικόνα που έχουμε από τις επαφές μας δείχνει αυξανόμενο ενδιαφέρον το οποίο πιστεύουμε ότι σύντομα μπορεί να μετατραπεί σε πωλήσεις. Με εξωστρέφεια στην προσπάθεια προσέλκυσης αγοραστών, ευελιξία στις νομοθεσίες και διαδικασίες μας και προσήλωσι στην ποιότητα του προϊόντος μας, πιστεύω ότι έχουμε πολύ καλές προοπτικές και όχι μόνο. Τώρα είναι η ώρα που η Κύπρος θα μπορούσε να καθιερωθεί ως η Σινγκαπούρη της Μεσογείου.

Ο κ. Παντελής Λεπτός είναι πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών

Καθοδική η τάση στις τιμές των ακινήτων

Εκτιμήσεις για την πορεία τιμών και αξιών από τον Σύνδεσμο Προώθησης Ανάπτυξης Ακινήτων

Καθοδική θα παραμείνει η τάση στις τιμές των ακινήτων, αν δεν υπάρξει κάποια αλλαγή στην πραγματική οικονομία, όπως επισημειώνουν σε κοινό τους άρθρο ο πρόεδρος του Συνδέσμου Προώθησης Ανάπτυξης Ακινήτων, Γιώργος Μουσικίδης και ο σπόνσορας του Συνδέσμου, Γιώργος Μαυρέας.

Η υφιστάμενη πίεση στις τιμές αποδίδεται σε τρεις παράγοντες. α) Μία μερίδα ιδιοκτητών ακινήτων βρίσκεται σε δύσκολη οικονομική κατάσταση και για να ικανοποιήσει τις ανάγκες της για να καλύψει τις υποχρεώσεις της αναγκάζεται να πωλήσει κάποια από τα ακίνητα που διαθέτει. Αυτό οδηγεί σε αύξηση της προσφοράς ακινήτων. β) Αγοραστές που επιθυμούν να αποκτήσουν ακίνητα προχωρούν σε συναλλαγή, είτε επειδή δεν μπορούν να εξασφαλίσουν τα αναγκαία χρήματα είτε λόγω της αρνητικής ψυχολογίας που επικρατεί στην αγορά. Αποτέλεσμα είναι η μείωση της ζήτησης ακινήτων. γ) Αν και τα ακίνητα προσφέρουν τη λιγότερο επικίνδυνη επένδυση, ειδικά αν συγχριθούν με άλλα επενδυτικά προϊόντα, όπως οι μετοχές και τα ομόλογα, εντούτοις οι επενδυτές διαθέτουν σημαντικά κεφάλαια προβληματίζονται για την πορεία της οικονομίας αλλά και για τις μελλοντικές τιμές των ακινήτων και τη ροή των εσόδων αναμένουν.

«Με τα πιο πάνω δεδομένα εξάγεται ένα απόλυτο συμπέρασμα, αν παραμείνουν ως έχουν τα δεδομένα, η τάση ο' ό,τι αφορά τις τιμές των ακινήτων είναι ξεκάθαρη: θα ακολουθήσουν καθοδική πορεία», αναφέρουν οι κ.κ. Μουσικίδης και Μαυρέας. Η αναστροφή της καθοδικής τάσης, εκτιμούν, απαιτεί την αύξηση της ρευστότητας στην οικονομία μέσω διάφορων πηγών (από διακρατικό δάνειο, τη βελτίωση των δημόσιων οικονομικών, χρηματοδότηση από διάφορα ευρωπαϊκά ταμεία για ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, ξε-

Τρεις παράγοντες ευθύνονται για τη διατήρηση της τάσης μείωσης στις τιμές των ακινήτων.

νοους μεγαλοεπενδυτές, Κύπριους μεσσίους και μεγαλοεπενδυτές και επενδύσεις και εισοδήματα από τις προοπτικές εκμετάλλευσής του φυσικού πλούτου).

«Το πιο σημαντικό από τα παραπάνω είναι να νιώσει ο Κύπριος επενδυτής, μικρός ή μεγάλος, ότι οι συνθήκες της αγοράς και οι προοπτικές της οικονομίας είναι τέτοιες που να δικαιολογούν οποιαδήποτε επένδυση. Εν κατακλείδι, πιστεύουμε ότι αν και όταν όλοι οι εμπλεκόμενοι (δανειστής και επενδυτές) πεισθούν

ότι πράγματι θα ληφθούν μέτρα που θα οδηγήσουν στο νοικοκύρεμα των δημόσιων οικονομικών και στην επίλυση των διάφορων διαρθρωτικών προβλημάτων που μαστίζουν την Κυπριακή αγορά, τότε είμαστε σίγουροι ότι θα έλθουν και τα πολυπόθητα κεφάλαια, η ανάπτυξη και το ενδιαφέρον για ακίνητα και η σταθεροποίηση και μεσο-μακροπρόθεσμα η αναστροφή της τάσης των τιμών», καταλήγουν οι κ.κ. Μουσικίδης και Μαυρέας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗΣ

Βουτιά στην έκδοση οικοδομικών αδειών

Επτακύνεται ο ρυθμός μείωσης στην έκδοση νέων αδειών οικοδομής. Το πρώτο εξάμηνο ο μέσος ρυθμός μείωσης είναι 8,8%, αλλά τον Ιούλιο η μείωση ανήλθε στο 19,97%.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοίνωσε η Στατιστική Υπηρεσία το πρώτο εξάμηνο του 2012 εκδόθηκαν 3.671 άδειες οικοδομής, ενώ τον Ιούλιο του 2012 μειώθηκαν στις 557, σε σύγκριση με 696 τον Ιούλιο του 2011.

Το πρώτο εξάμηνο του 2012 η συνολική αξία των αδειών μειώθηκε κατά 28,1% (303,95 εκατ. ευρώ) και το συνολικό εμβαδόν κατά 33%. Ο αριθμός των οικοδομικών μονάδων παρουσίασε μείωση της τάξης του 39,4%.

Στη Λευκωσία, σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουνίου 2012 οι άδειες οικοδομής που εκδόθηκαν σημείωσαν μείωση 10,11%.

Η συνολική αξία των αδειών αυτών μειώθηκε το πρώτο εξάμηνο του έτους κατά 24,65% και το συνολικό εμβαδόν κατά 31,05%, σε σύγκριση με το αντίστοιχο περσινό εξάμηνο. Ο αριθμός των οικοδομικών μονάδων παρουσίασε μείωση της τάξης του 41,44%.

Στην Αμμόκωστο, κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουνίου 2012 οι άδειες οικοδομής που εκδόθηκαν σημείωσαν αύξηση 10,22%, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2011.

Η συνολική αξία των αδειών αυτών μειώθηκε το πρώτο εξάμηνο του έτους κατά 60,36% και το συνολικό εμβαδόν κατά 62,24%, σε σύγκριση με το αντίστοιχο περσινό εξάμηνο. Ο α-

ριθμός των οικοδομικών μονάδων παρουσίασε μείωση της τάξης του 70,13%.

Στη Λάρνακα, κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουνίου 2012 οι άδειες οικοδομής που εκδόθηκαν σημείωσαν μείωση 20%, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2011.

Η συνολική αξία των αδειών αυτών μειώθηκε το πρώτο εξάμηνο του έτους κατά 29,90% και το συνολικό εμβαδόν κατά 31,94%, σε σύγκριση με το αντίστοιχο περσινό εξάμηνο. Ο αριθμός των οικοδομικών μονάδων παρουσίασε μείωση της τάξης του 30,16%.

Στη Λεμεσό, κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουνίου 2012 οι άδειες οικοδομής που εκδόθηκαν σημείωσαν μείωση 5,5%, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2011.

Η συνολική αξία των αδειών αυτών μειώθηκε το πρώτο εξάμηνο του έτους κατά 18% και το συνολικό εμβαδόν κατά 23,36%, σε σύγκριση με το αντίστοιχο περσινό εξάμηνο. Ο αριθμός των οικοδομικών μονάδων παρουσίασε μείωση της τάξης του 22,36%.

Στην Πάφο, κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουνίου 2012 οι άδειες οικοδομής που εκδόθηκαν σημείωσαν μείωση 5,32%, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2011.

Η συνολική αξία των αδειών αυτών μειώθηκε το πρώτο εξάμηνο του έτους κατά 33,17% και το συνολικό εμβαδόν κατά 39,10%, σε σύγκριση με το αντίστοιχο περσινό εξάμηνο. Ο αριθμός των οικοδομικών μονάδων παρουσίασε μείωση της τάξης του 52,97%.

Εκτός από τις τιμές των ελληνικών ακινήτων πέφτουν πλέον και οι αξίες

Συνεχίστηκε και κατά το πρώτο εξάμηνο η πτωτική πορεία της ελληνικής αγοράς ακινήτων, ιδίως σε ό,τι αφορά τις αξίες των επαγγελματικών ακινήτων. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του πρώτου εξαμήνου που ανακοίνωσαν οι εισηγμένες εταιρείες του κλάδου, η αξία των ακινήτων των χαρτοφυλακίων τους περιορίστηκε κατά 85 εκατ. ευρώ συνολικά, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Πρόκειται για σαφές δείγμα της συνεχιζόμενης ύφεσης στην εγχώρια αγορά γραφείων και καταστημάτων, που με τη σειρά της, βέβαια, δύνανται να προσελκύσει περισσότερους επενδυτές από το εξωτερικό, καθώς οι ευκαιρίες είναι πλέον πολλές και ικανές να αντισταθμίσουν το υψηλό ρίσκο που καλούνται να αναλάβουν οι επενδυτές.

Τις μεγαλύτερες απώλειες σε ζημιές από την αναπροσαρμογή των αξιών των ακινήτων κατέγραψε η Eurobank Properties με 46 εκατ. ευρώ. Βέβαια, η εταιρεία διαθέτει και ένα από τα μεγαλύτερα χαρτοφυλάκια ακινήτων (αριθμεί 55 ακίνητα), επομένως η εξέλιξη αυτή μάλλον αναμενόμενη ήταν. Όπως πάντως δείχνουν τα στοιχεία των εταιρειών, η κρίση όχι μόνο δεν εμφανίζει σημάδια επιβροδύσεως, αλλά το αντίθετο. Το σύνολο σχεδόν των εταιρειών ακινήτων επισημάνατη την επιδείνωση της οικονομικής κρίσης, που με τη σειρά της επιτάχυνε τις αρνητικές εξελίξεις και στην αγορά ακινήτων,

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της μεγάλης συρρίκνωσης της αξίας χαρτοφυλακίου είναι η διαχειρίστρια του εμπορικού κέντρου Athens Heart, Pasa Development. Η εταιρεία εμφάνιζε ζημιές 800.000 ευρώ που με την αναπροσαρμογή των αξιών σε εύλογο τίμημα εκτινάσσονται στα 9,7 εκατ. ευρώ.

οδηγώντας τις τιμές σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα.

Εκ των πραγμάτων, σε μια τέτοια πτώση γεννώνται και επενδυτικές ευκαιρίες, όπως προκύπτει από την πρόσφατη εξαγορά του ποσοστού της Lamda Development στην Eurobank Properties από τον καναδικό συμφερόντων επενδυτικό όμιλο της Fairfax Financial, που πλέον ελέγχει περί το 19% της Eurobank Properties. Το καταβληθέν ποσό των 42,8 εκατ. ευρώ θεωρείται από την αγορά εξαιρετικό και για τις δύο πλευρές. Από τη μία πλευρά η Fairfax απέκτησε πρόσβαση σε ένα χαρτοφυλάκιο 55 ακινήτων (24 κτίρια γραφείων, 18 καταστήματα, 10 ακίνητα μεικτής χρήσης και 3 βιομηχανικά

ακίνητα), το οποίο αποδίδει ετήσια μισθολογικά έσοδα της τάξης των 43 εκατ. ευρώ, σε εξαιρετική τιμή, έναντι της πτωτικής πορείας του χρηματιστηρίου την τελευταία διετία. Αν η ίδια κίνηση είχε γίνει το 2009, το κόστος για τη Fairfax θα ήταν πολλαπλάσιο, ξεπερνώντας εύκολα τα 100 εκατ. ευρώ.

Η Pasa Development, η οποία, μεταξύ άλλων, ελέγχει και διαχειρίζεται το εμπορικό κέντρο Athens Heart ανακοίνωσε ζημιές 800.000 ευρώ, έναντι κερδών 1 εκατ. ευρώ, χωρίς να υπολογίζονται οι ζημιές από την αναπροσαρμογή των αξιών σε εύλογο τίμημα. Με αυτές, οι ζημιές διαμορφώνονται σε 9,7 εκατ. ευρώ κατά το πρώτο εξάμηνο, έναντι ζη-

μιών 7,6 εκατ. ευρώ. Η εταιρεία ανακοίνωσε επίσης ότι τα έσοδα από ενοίκια και παροχή υπηρεσιών υποχώρησαν σε 3,4 εκατ. ευρώ, έναντι 3,8 εκατ. ευρώ το αντίστοιχο εξάμηνο του 2011.

Πέφτουν κέρδη και τζίρος

Ανάλογη εικόνα εμφανίσαν και τα εμπορικά κέντρα της Lamda Development. Συγκεκριμένα, η επαναλαμβανόμενη κερδοφορία (χωρίς δηλαδή να λαμβάνεται υπόψη η ζημία από την πτώση των αξιών των ακινήτων) καταγράφηκε μείωση κατά 9%. Πιο συγκεκριμένα, η πτώση της κερδοφορίας στο The Mall διαμορφώθηκε σε 10%, ενώ ο τζίρος των καταστημάτων υποχώρησε κατά το

ίδιο ποσοστό. Σημαντική ήταν πάντως η κάμψη στο Golden Hall, καθώς ο κύκλος εργασιών μειώθηκε κατά 13,9%, ενώ η επαναλαμβανόμενη κερδοφορία κατά 20,9%.

Σε ό,τι αφορά τον αριθμό επισκεπτών, παρατηρήθηκε μικρή πτώση κατά 4,5%. Στο «Mediterranean Cosmos» στη Θεσσαλονίκη η πτώση

Πρόκειται για σαφές δείγμα της συνεχιζόμενης ύφεσης στην εγχώρια αγορά γραφείων και καταστημάτων

του κύκλου εργασιών των καταστημάτων περιορίστηκε στο 5,8%, η επανεπιχειρησιακή παρουσίαση μικρή πτώση κατά 4,5%, ενώ η επαναλαμβανόμενη κερδοφορία παρουσίασε οριακή κάμψη κατά 1,4%. Συνολικά, ο όμιλος εμφάνισε καθαρές ζημιές της τάξης των 18,3 εκατ. ευρώ, έναντι ζημιών 3,2 εκατ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2011. Κύριος λόγος για την εξέλιξη αυτή ήταν η αύξηση κατά 16,6 εκατ. ευρώ των ζημιών που προήλθαν από την αποτίμηση των επενδυτικών ακινήτων του ομίλου στην εύλογη αξία τους. Ωστόσο, εξαίρετως την μείωση αυτή, η επαναλαμβανόμενη λειτουργική κερδοφορία ανήλθε σε 16,3 εκατ. ευρώ, έναντι 17,8 εκατ. ευρώ.

Αντί να προβιάνει κάποιος σε πώληση του εξοχικού του, προκειμένου να αποκτήσει κάποιο άλλο σε άλλη περιοχή ή χώρα, προτείνεται η ανταλλαγή του. Έτσι, δεν καταβάλλεται κάποιος φόρος.

Ανταλλαγή ακινήτων μεταξύ Γάλλων - Ελβετών για φορολογικούς λόγους

Τη δυνατότητα να αποφύγουν πρόσθετη φορολογία και ταυτόχρονα να συμμορφωθούν απέναντι στους νέους κανόνες που εγκαινίασαν πρόσφατα οι κυβερνήσεις της Γαλλίας και της Ελβετίας, όσον αφορά την κατοχή ακινήτων από ξένους, παρέχει η Snow Swappers, μια εταιρεία η οποία ειδικεύεται στην ανταλλαγή ακινήτων μεταξύ ιδιοκτητών σε ορεινούς παραθεριστικούς προορισμούς. Κύριος λόγος της πρωτοβουλίας είναι το γεγονός ότι οι πρόσφατες αλλαγές στη νομοθεσία, τόσο της Γαλλίας όσο και της Ελβετίας, ενδεχομένως να προκαλεί «πονοκέφαλο» σε αρκετούς ιδιοκτήτες εξοχικών κατοικιών στις εν λόγω χώρες.

Συγκεκριμένα, στην Ελβετία ένας νέος νόμος περιορίζει τον αριθμό των ακινήτων που επιτρέπεται να διαθέτει κάποιος σε μια συγκεκριμένη πόλη ή κοινότητα σε 20% επί του συνόλου. Στόχος είναι να περιοριστεί η αλματώδης ανάπτυξη νέων εξοχικών στις Άλπεις, προκειμένου να προστατευτεί το περιβάλλον και να αποτραπεί η αλόγιστη οικοδομική δραστηριότητα. Αντίστοιχα, στη γειτονική Γαλλία, επιβλήθηκαν νέες φορολογικές επιβαρύνσεις στους κατοίκους ακινήτων που τα νοικιάζουν. Ο φόρος επί των εισοδημάτων αυτών αυξήθηκε από 20% σε 35,5%, με την αλλαγή αυτή να ισχύει αναδρομικά από τις αρχές

Μέσω της υπηρεσίας της Snow Swappers, εταιρείας που ειδικεύεται στην ανταλλαγή εξοχικών κατοικιών

του έτους. Για τους ξένους ιδιοκτήτες μάλιστα, ο φορολογικός συντελεστής αυξάνεται στο εντυπωσιακό 48,5%. Επιπλέον, στη Γαλλία, άλλαξαν και οι κανόνες αναφορικά με τον φόρο υπεραξίας. Με βάση το προηγούμενο καθεστώς, αν ένας ιδιοκτήτης μεταπωλούσε το ακίνητό του με το πέρασ 15 ετών από την απόκτησή του, απαλλάσσταν από τον φόρο. Πλέον απαιτούνται 30 χρόνια κατοχής, ώστε να προκύψει η απαλλαγή.

Η λύση που προσφέρει η Snow Swappers έχει να κάνει με την ανταλλαγή ακινήτων μεταξύ των ιδιοκτητών. Εν ολίγοις αντί να προβιάνει κάποιος σε πώληση του εξοχικού του, προκει-

μένου να αποκτήσει κάποιο άλλο σε άλλη περιοχή ή χώρα, προτείνεται η ανταλλαγή του. Έτσι, δεν καταβάλλεται κάποιος φόρος, μιας και δεν πραγματοποιείται κάποια συναλλαγή, ενώ ταυτόχρονα, τα έξοδα διαμονής είναι μηδαμινά.

Όπως εύλογα αντιλαμβάνεται κανείς, προσπάθειες για αποφυγή φόρων γίνονται σε όλες τις χώρες, έστω κι αν η κίνηση αυτή ήταν τον χαρακτήρα της νομιμότητας. Απλώς, οι κάτοχοι των συγκεκριμένων ακινήτων θα πρέπει να ενστερνιστούν τη φιλοσοφία της ανταλλαγής κατοικιών, κάτι που μάλλον θα δυσκολευτούν να πράξουν ορισμένοι.

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

Μισό εκατ. τον μήνα η Ανόρθωση

150.000 ευρώ τον μήνα σε παλιές οφειλές δίνει η διοίκηση της Ανόρθωσης. Σύνολο 300.000 για καταβολή μισθών, χρειάζεται κάτι λιγότερο από μισό εκατομμύριο τον μήνα η «Κυρία». Ο μισθός Αυγούστου είναι πληρωμένος, για τις παλιές οφειλές υπάρχει διακανονισμός και δεν υπάρχει καμιά ανησυχία για τα κτήρια Σεπτεμβρίου.

Τα τερτίπια του Αϊλτον

Ο Ιβάν δεν ήξερε ότι ο Αϊλτον ζήτησε μισό εκατομμύριο ως μόνονους μεταγραφής από τη διοίκηση; Ο Σέρβος το «έκρυψε» μιλώντας για τον Βραζιλιάνο, όμως ο Φοίβος Ερωτοκρίτου είχε την αλήθεια. Σπουδαίος παίκτης, βουτήθηκε να μείνει στον ΑΠΟΕΛ, αλλά είχε τερτίπια ο Αϊλτον.

Σκολίασαν την αντίδραση

Με το τέλος της διάσκεψης του προέδρου της εταιρείας ΑΠΟΕΛ, Φοίβου Ερωτοκρίτου, ο πρόεδρος της σωματείου, Χριστόφορος Ποταμίτης, έγραψε ως απάντηση: «Τελικά ο Φοίβος Ερωτοκρίτου δεν έχει πολύ καλή σχέση με την αλήθεια...» και το δημοσίευσε σε Facebook και Twitter, πράγμα που δεν έμεινε ασχολίαστο από τους διχοκόντες την εταιρεία που παρεμβήθηκαν στον χώρο του συνεδριακού κέντρου του ΓΣΠ.

«Μόνο ΑΠΟΕΛ»

Ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς, πριν από τη συνέντευξη Τύπου, αστειευόμενος έλεγε στους δημοσιογράφους ότι «σήμερα θα την βγάλουμε στον Αρχάγγελο». Μετά πληροφορήθηκε ότι η διάσκεψη του προέδρου θα γινόταν στο ΓΣΠ, για να πάρει την απάντηση από μέλος του προσωπικού του Αρχαγγέλου ότι η μέρα ήταν «μόνο ΑΠΟΕΛ», με τον κόουτς να γελά.

Διαπιστεύσεις μέσω ΕΑΚ

Όπως ανακοίνωσε πριν από μερικές μέρες ο ΓΣΠ, οι επίσημες διαπιστεύσεις των τριών ομάδων του σταδίου θα εκδοθούν μόνο για ΜΜΕ που αναγνωρίζονται από την Ένωση Αθλητικογράφων Κύπρου. Πρόκειται για μια σημαντική εξέλιξη, αφού από κάπου πρέπει να αρχίσει να κατοχυρώνεται το επάγγελμα της αθλητικής δημοσιογραφίας και να πάψει να είναι ξέφραγο αμπέλι.

Σημαντικότερος ο Χριστοφί

Οι εξαιρετικές εμφανίσεις του Δημήτρη Χριστοφί στα αρχικά στάδια της σεζόν, τόσο με την Ομόνοια, όσο και με την Εθνική, έχουν ενθουσιάσει τους ανθρώπους των πράσινων. Μάλιστα, στόχο που ζει καθημερινά τον Τζιμ στις προπονήσεις, δεν φοβήθηκε να πει πως, όπως

Μέχρι και τις 150.000 ευρώ έφτασε ο τζίρος του στοιχήματος σε ένα μόνο ματς της Εθνικής μπάσκετ. Το θέμα είναι πολύ σοβαρό.

είναι σήμερα τα δεδομένα, «είναι ο σημαντικότερός μας παίκτης».

Αλλαγή και λόγω ΑΠΟΕΛ

Δεν ήταν μόνο η μικρή χωρητικότητα της αίθουσας του Χίλτον που ώθησε τους ανθρώπους της Ομόνοιας να αλλάξουν τον τόπο διεξαγωγής της ανοικτής συγκέντρωσης της περασμένης Τετάρτης και να την μεταφέρουν στην Κρατική Έκθεση. Ρόλο στην αλλαγή έπαιξε και η κοντινή παρουσία του οικήματος του ΑΠΟΕΛ, όπου στε-

γάζονται και οι οργανωμένοι των γαλαζοκίτρινων. Επικράτησε η άποψη ότι δεν θα ήταν και πολύ καλή ιδέα να έφερναν τόσο κοντά μάζες οπαδών των δύο «αιωνίων».

Εφυγαν οι Ομονοιάτες

Όπως μαθαίνει η στήλη, η μετατροπή της ομάδας φούτσαλ του Σίτι σε ΑΠΟΕΛ-Σίτι προκάλεσε την αποχώρηση από το ρόστερ αρκετών υποστηρικτών της Ομόνοιας που έπαιζαν μπάλα στη συγκεκριμένη ομάδα.

Εμαθε και τι λέει ο Ύμνος

Καθημερινά μαθήματα έκανε ο Βίνσεντ Λαμπάν για να μάθει τον Εθνικό Ύμνο. Ο κυπριοποιημένος Γάλλος δεν έμαθε απλώς απ' έξω τα λόγια, αλλά ρωτούσε να μάθει και την έννοια των λέξεων. Προετοιμάστηκε πολύ για τους αγώνες της Εθνικής και ήθελε να δείξει τον καλύτερό του εαυτό, κάτι που πέτυχε, αφού έφερε θετικότητα σχολία.

ΛΑΘΟΣ ΠΑΣΑ

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ

Μία έτσι, μία γιουβέτσι

Παίζει η Εθνική Κύπρου την περασμένη Παρασκευή (07/09) στα Τίρανα, χάνει από την Αλβανία (3-1) και το συμπέρασμα -οχεδόν από όλους- είναι ότι η ομάδα... δεν τα πάει καθόλου καλά και από την πρώτη αγωνιστική χάνονται οι ελπίδες για διάκριση σε άλλη μια διοργάνωση. Μία από τα ίδια δηλαδή.

Όσο για τον Νίκο Νιόπλια... ο Έλληνας τεχνικός δεν είναι σε θέση να διαχειριστεί την ομάδα, να την οδηγήσει σε ένα εφιαρκτό σκορ και να τη βοηθήσει να κάνει το βήμα παραπέρα.

Τέσσερις ημέρες αργότερα (Τρίτη, 11/09), το αντιπροσωπευτικό μας συγκρότημα κερδίζει (1-0) την Ισλανδία, πανηγυρίζει νίκη μετά από τρία χρόνια και ξαφνικά μετατρέπεται σε μία ομάδα, που μπορεί... για όλα, με προπονητή φυσικά τον μεγάλο Νίκο Νιόπλια, που πριν από λίγες ημέρες δεν μας έκανε.

Μία έτσι και μία γιουβέτσι δηλαδή η κατάσταση. Αυτό είναι το ποδόσφαιρο και όχι μόνο - αφού και σε άλλους τομείς της ζωής το ίδιο συμβαίνει. Στις λύσεις είναι όσα να πάνε και στις χαρές όλος ο κόσμος σου ανήκει.

Μακάρι αυτή η υπερβολή να μην αντιστραφεί ως μπουμερανγκ για την Εθνική, αφού πέραν των τριών βαθμών, δεν κέρδισε τίποτα ακόμη. Κόντρα στην Ισλανδία, ήταν απλώς ένα καλό βράδυ. Και θα συμφωνήσω απόλυτα με τον Νίκο Νιόπλια, ο οποίος τόνισε, μετά το παιχνίδι, ότι: «Μην περιμένετε όμως να προκριθούμε στο Μουντιάλ επειδή κερδίσαμε για πρώτη φορά μετά από τρία χρόνια. Θα προχωρήσουμε βήμα-βήμα».

Η αναφορά περί Μουντιάλ δεν έγινε μετά από κάποια ήττα για να δικαιολογηθεί σε περίπτωση που... δεν θα τα καταφέρει η ομάδα (εξάλλου δεν συμμετείχαμε ποτέ στα τελικά, για να έχουμε τόσες μεγάλες ορέξεις), αλλά έγινε μετά από νίκη. Γι' αυτό έχουν περισσότερη βαρύτητα τα λόγια του, όπως και τα παραπάνω που έκανε για τις μέρες που έχει στη διάθεσή του τους ποδοσφαιριστές.

Ο Έλληνας τεχνικός ήξερε εξαρχής τους παίκτες που θα έχει για να δουλέψει και με βάση αυτούς θα επιχειρήσει να φέρει καλά αποτελέσματα με την Εθνική μας. Τόσο ο ίδιος, όσο και οι ποδοσφαιριστές του θα κριθούν σε μεταγενέστερο στάδιο και όχι με δείγματα τα δύο παιχνίδια.

Τα αποτελέσματα προοδούν πάντα ρόλο, όπως και το πού θα καταλήξει η προσπάθεια της ομάδας, για να κριθούν παίκτες και προπονητής. Σωστή η κριτική σε μία ήττα, όμως όχι ο μηδενισμός. Σωστή και η θριαμβολογία στις νίκες, όμως όχι και οι «θεοποιήσεις».

stelious@kathimerini.com.cy

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ		
ΙΣΠΑΝΙΑ - ΠΡΙΜΕΡΑ ΝΤΙΒΙΖΙΟΝ		
13:00	ΕΣΠΑΝΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΚ	LTV Sports2
17:00	ΓΡΑΝΑΔΑ - ΛΑ ΚΟΡΟΥΝΙΑ	LTV Sports2
19:00	ΟΣΑΣΟΥΝΑ - ΜΑΓΙΟΡΚΑ	LTV SportsHD
20:50	ΣΟΣΙΕΔΑΔ - ΣΑΡΑΓΟΣΑ	LTV Sports1
22:30	ΑΤΛΗΤΙΚΟ - ΒΑΓΚΕΚΑΝΟ	LTV SportsHD
ΙΤΑΛΙΑ - ΣΕΡΙΕ Α		
13:30	ΚΙΕΒΟ - ΛΑΤΣΙΟ	CytaVision1
16:00	ΤΖΕΝΟΑ - ΓΙΟΥΒΕΝΤΟΥΣ	CytaVision2
16:00	ΝΑΠΟΛΙ - ΠΑΡΜΑ	CytaVision3
16:00	ΡΟΜΑ - ΜΠΟΛΟΝΙΑ	CytaVision5
16:00	ΦΙΟΡΕΝΤΙΝΑ - ΚΑΤΑΝΙΑ	
16:00	ΠΕΣΚΑΡΑ - ΣΑΜΠΙΝΤΟΡΙΑ	
16:00	ΣΙΕΝΑ - ΟΥΝΤΙΝΕΖΕ	
21:45	ΤΟΡΙΝΟ - ΙΝΤΕΡ	CytaVision1
ΓΑΛΛΙΑ - ΛΙΓΚ 1		
15:00	ΡΕΝ - ΛΟΡΙΑΝ	
18:00	ΛΥΩΝ - ΑΖΑΞΙΟ	
22:00	ΝΑΝΣΙ - ΜΑΡΣΕΪΓ	
ΚΥΠΡΟΣ - Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ		
16:00	ΑΝΑΓΕΝΗΣΗ - ΟΜΟΝΟΙΑ ΑΡ.	CytaVision1
ΕΛΛΑΔΑ - ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ		
16:00	ΚΕΡΚΥΡΑ - ΣΑΝΘΗ	Novasports1
18:15	ΠΛΑΤΑΝΙΑΣ - ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ	Novasports1
18:15	ΠΑΟΚ - ΑΣΤΕΡΑΣ	Novasports2
20:30	ΑΕΚ - ΑΡΗΣ	Novasports1
ΓΕΡΜΑΝΙΑ - ΜΠΟΥΝΤΕΣΛΙΓΚΑ		
16:30	ΦΡΑΪΜΠΟΥΡΓΚ - ΧΟΦΕΝΧΑΪΜ	
18:30	ΑΪΝΤΡΑΚΤ - ΑΜΒΟΥΡΓΟ	

ΑΓΓΛΙΑ - ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ		
18:00	ΡΕΝΤΙΝΓΚ - ΤΟΤΕΝΑΜ	LTV PremierHD
ΚΥΠΡΟΣ - Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ		
19:00	ΑΕΚ - ΑΠΟΛΟΝΙΑΣ	CytaVision1
19:00	ΑΠΟΕΛ - ΔΟΞΑ	LTV1
ΔΕΥΤΕΡΑ 17 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ		
ΕΛΛΑΔΑ - ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ		
20:30	ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ - ΟΦΗ	Novasports2
ΑΓΓΛΙΑ - ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ		
22:00	ΕΒΕΡΤΟΝ - ΝΙΟΥΚΑΣΛ	LTV PremierHD
ΙΣΠΑΝΙΑ - ΠΡΙΜΕΡΑ ΝΤΙΒΙΖΙΟΝ		
22:30	ΒΑΓΙΑΔΟΛΙΔ - ΜΠΕΤΙΣ	LTV SportsHD
ΤΡΙΤΗ 18 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ		
ΤΣΑΜΠΙΟΝΣ ΛΙΓΚ - ΦΑΣΗ ΤΩΝ ΟΜΙΛΩΝ		
21:45	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ - ΣΑΛΚΕ	CytaVision1
21:45	ΜΟΝΤΠΕΛΙΕ - ΑΡΣΕΝΑΛ	CytaVision2
21:45	ΜΙΛΑΝ - ΑΝΤΕΡΛΕΚΤ	CytaVision3
21:45	ΡΕΑΛ - ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Σ.	CytaVision4
21:45	ΝΤΟΥΡΤΜΟΥΝΤ - ΑΓΙΑΣ	CytaVision5
21:45	ΜΑΛΑΓΑ - ΖΕΝΙΤ	CytaVision5
21:45	ΝΤΙΝΑΜΟ Ζ. - ΠΟΡΤΟ	CytaVision5
21:45	ΠΑΡΙ ΣΕΝΤ ΖΕΡΜΕΝ - ΝΤΙΝΑΜΟ Κ.	CytaVision5

ΤΕΤΑΡΤΗ 19 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ		
ΤΣΑΜΠΙΟΝΣ ΛΙΓΚ - ΦΑΣΗ ΤΩΝ ΟΜΙΛΩΝ		
21:45	ΣΕΑΣΙ - ΓΙΟΥΒΕΝΤΟΥΣ	Sigma
21:45	ΜΠΑΡΤΣΕΛΟΝΑ - ΣΠΑΡΤΑΚ	CytaVision1
21:45	ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Γ. - ΓΑΛΑΤΑΣΑΡΑΪ	CytaVision2
21:45	ΜΠΑΓΕΡΝ - ΒΑΛΕΝΘΙΑ	CytaVision3
21:45	ΣΕΛΤΙΚ - ΜΠΕΝΦΙΚΑ	CytaVision4

21:45	ΛΑ - ΜΠΑΤΕ	CytaVision5
21:45	ΜΠΑΡΤΑΚ - ΚΛΟΥΖ	CytaVision5
21:45	ΣΑΧΤΑΡ - ΝΟΡΝΣΙΤΖΕΛΑΝΤ	CytaVision5

ΠΕΜΠΤΗ 20 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ		
ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΙΛΙΧΟ		
03:50	ΒΡΑΖΙΛΙΑ - ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	
ΓΙΟΥΡΟΠΑ ΛΙΓΚ - ΦΑΣΗ ΤΩΝ ΟΜΙΛΩΝ		
20:00	ΑΕΛ - ΓΚΛΑΝΤΙΜΠΑΧ	PIK2
20:00	ΓΙΟΥΝΓΚ ΜΠΟΪΣ - ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ	CytaVision1
20:00	ΟΥΝΤΙΝΕΖΕ - ΑΝΖΙ	CytaVision2
20:00	ΧΑΠΟΕΛ ΤΕΛ ΑΒΙΒ - ΑΤΛΗΤΙΚΟ	CytaVision3
20:00	ΜΠΟΡΝΤΟ - ΜΠΙΡΖ	CytaVision4
20:00	ΦΕΡΝΕΜΠΛΑΤΣΕ - ΜΑΡΣΕΪΓ	CytaVision5
20:00	ΝΤΙΝΠΙΡΟ - ΑΪΝΤΧΟΦΕΝ	
20:00	ΚΟΠΕΝΧΑΓΗ - ΜΟΑΝΤΕ	
20:00	ΜΑΡΤΙΜΟ - ΝΙΟΥΚΑΣΛ	
20:00	ΝΑΠΟΛΙ - ΑΪΚ	
20:00	ΠΑΖΕΝ - ΑΚΑΝΤΕΜΙΚΑ	
20:00	ΣΤΟΥΤΓΚΑΡΔΗ - ΣΤΕΑΟΥΑ	
22:05	ΜΑΡΜΠΟΡ - ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	CytaVision1
22:05	ΤΟΤΕΝΑΜ - ΛΑΤΣΙΟ	CytaVision2
22:05	ΙΝΤΕΡ - ΡΟΥΜΠΙΝ	CytaVision3
22:05	ΛΕΒΕΡΚΟΥΖΕΝ - ΜΕΤΑΛΙΣΤ	CytaVision4
22:05	ΛΥΩΝ - ΣΠΑΡΤΑ ΠΡΑΓΑΣ	CytaVision5
22:05	ΑΘΛΗΤΙΚ - ΧΑΠΟΕΛ ΙΡΟΝΙ	
22:05	ΠΑΡΤΙΖΑΝ - ΝΕΦΤΣΙ	
22:05	ΚΛΕΝΚ - ΒΙΝΤΕΣΟΝ	
22:05	ΛΕΒΑΝΤΕ - ΧΕΛΣΙΝΜΠΟΡΓΚ	
22:05	ΡΑΪΝΙΤ ΒΙΕΝΝΗΣ - ΡΟΣΕΝΜΠΟΡΓΚ	
22:05	ΣΠΟΡΤΙΝΓΚ - ΒΑΣΙΛΕΙΑ	
22:05	ΤΒΕΝΤΕ - ΑΝΟΒΕΡΟ	

ΤΙ ΛΕΣ ΤΩΡΑ

Του ΗΡΩΔΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ

Τρίποντο και τέζα

Παλιά μου εξιστόρησα μια κωμικοτραγική περίπτωση παιχνιδίου από πρωτάθλημα ευρωπαϊκής χώρας. Φυσικά, λόγω της δουλειάς μου, ακούω πολλές βλακείες, αλλά η συγκεκριμένη περίπτωση μου έμεινε στο μυαλό.

Ήταν, λοιπόν, μια ομάδα που μπήκε στο πούλμαν, για να πάει στην έδρα του αντιπάλου να αγωνιστεί. Η εκτός έδρας ομάδα ήταν το μεγάλο αουτσάιντερ και τα πρακτορεία έδιναν χάντικαπ +18,5 πόντους στη γηπεδούχο. Δηλαδή, η νίκη με 18 πόντους διαφορά υπέρ των γηπεδούχων πληρωνόταν ως νίκη για την εκτός έδρας ομάδα και η νίκη με 19 πόντους διαφορά πληρωνόταν κανονικά ως νίκη των οικοδεσποτών.

Η ήττα ήταν αναπόφευκτη για την εκτός έδρας ομάδα, έτσι κάποιοι παίκτες και ο κόουτς σκέφτηκαν πως ήταν ευκαιρία να βάλουν τουλάχιστον κάτι στην τσέπη. Το κόλπο έμαθαν και φίλοι των καλοθωραριστών, αλλά οι υποστηρικτές της γηπεδούχου ομάδας. Με λίγα λόγια, το όλο σκηνικό ήταν μια αληθινή παρωδία.

Το ματς ξεκίνησε και η διαφορά ανέβηκε γρήγορα-γρήγορα κοντά στο χάντικαπ. Ο κόουτς φροντίζει να δεχτεί και μια τεχνική ποινή κάποιο στο μέσο του ματς, για να ανεβεί και άλλο η διαφορά. Όλα βγαίνουν καλά. Αυτό μέχρι που ο προπονητής έβαλε στο παιχνίδι, προς το τέλος, και κάποιους μικρούς, για να «διασφαλίσουν», σκέφτηκε, την ήττα με τουλάχιστον 19 πόντους διαφορά. Αυτό επειδή, παρά την «σκλήρη» προσπάθεια, το σκορ γυρφόρνε κοντά στο χάντικαπ και δεν έφτανε σε διαφορά ασφαλείας.

Για κακή τύχη του κόουτς, όμως, οι μικροί δεν ήταν μιλημένοι... Για να φτάσουμε στο ψητό, η διαφορά ήταν στο +21, 15 δευτερόλεπτα πριν από το τέλος, με την κατοχή στην εκτός έδρας ομάδα. Κανείς δεν μπήκε στον κόπο να ενημερώσει από πριν τον νεαρό πόντ γκαρντ για το κόλπο, έτσι ασιος στην τελευταία επίθεση έδωσε στο νεαρό σούτινγκ γκαρντ που ήταν ελεύθερος στη γωνιά. Με τη λήξη του χρόνου ο τελευταίος, χωρίς ιδέα για τι συνέβαινε, σκότωθηκε από τα 6,25 μ. και έστειλε την μπάλα στο δικτάκι, μειώνοντας στους 18 πόντους!

Το τι ακολούθησε δεν περιγράφεται. Τρελάθηκε ο κόουτς της πηχημένης ομάδας για το τρίποντο που έβαλε ο παίκτης του και μονολογούσε ότι έκανε λάθος επιλογές στο τέλος... Οι παίκτες που «επένδυσαν» μπόλικο χρήμα στο ματς κρατούσαν τα κεφάλια τους στον πάγκο, μη μπορώντας να πιστέψουν τι έγινε... Δημοσιογράφοι μέχρι και ταρσάκι στην κερκίδα, από τους οπαδούς των γηπεδούχων που το 'βλεπαν και το 'παίζαν.

Μπα, αυτά δεν συμβαίνουν στην Κύπρο.

miltiadou@kathimerini.com.cy

ΒΟΛΕΣ / Του Ν. Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Οραμα για το μέλλον

Ψυχραιμία πρέπει ν' αντιμετωπίσουμε την αποτυχία της εθνικής ομάδας πόλο νέων ανδρών στο ευρωπαϊκό πρωτάθλημα. Χωρίς πανικό, χωρίς φωνές. Δεν ήλθε δα, και η καταστροφή του κόσμου. Η 9η θέση, να μην αποτελεί αποτυχία για το άθλημα, αλλά δεν σημαίνει πως το ελληνικό πόλο πεθαίνει. Όπως και το χάλκινο μετάλλιο στο περσιό αντίστοιχο πρωτάθλημα κόσμο δεν σημαίνει ότι η ελληνική υδατοσφαίριση έγινε ξαφνικά υπερδύναμη.

Έχουμε επισημάνει πολλές φορές, πως τ' αποτελέσματα στις διοργανώσεις νέων, ειρήμων και παιδιών είναι απλώς ενδεικτικά του τι μπορεί να περιμένουμε στο μέλλον από κάποιες εθνικές ομάδες ή από αθλητές των ατομικών αθλημάτων. Έχουμε δει αθλητές που κατέληξαν σε μικρές ηλικίες και μετά χάθηκαν. Και το αντίθετο. Όπως έχουμε δει και εθνικές ομάδες διαφόρων αθλημάτων να παίρνουν μετάλλια στα πρωταθλήματα των μικρών ηλικιών και αργότερα ελάχιστο από τους παίκτες τους να σταδιοδρομούν σε υψηλό επίπεδο.

Παρά ταύτα, και γνωρίζοντας πως η 9η θέση είναι απολύτως συγκριτική και ούτε κατ' ελάχιστον αντιπροσωπεύει τις δυνατότητες της ομάδας, δεν μπορούμε παρά ν' ανησυχούμε για το απώτερο μέλλον. Βεβαίως και έλειψαν από τη συγκεκριμένη εθνική ομάδα δύο παίκτες (Γεννηδουσιάς, Λάμπας), που θα μπορούσαν να την οδηγήσουν στην τετράδα. Αλλά, η Ελλάδα στην Α' φάση νίκησε 10-7 την Ισπανία, που αναδείχθηκε 4η. Άρα, σίγουρα μπορούσε πολλά.

Είπαμε, όμως, τ' αποτελέσματα αυτά, από μόνα τους, δεν λένε πολλά. Πρέπει να συνοδεύονται από πολλές άλλες πράξεις, οι οποίες, κατά το δυνατόν, θα εξασφαλίσουν τη συνέχεια. Στο εξωτερικό παίκτες 18-19 ετών θεωρούνται ώριμοι για ν' αναλάβουν ευθύνες σε μεγάλα παιχνίδια. Στην Ελλάδα λογίζονται ταλέντα παίκτες 20-21 ετών. Ενίοτε και μεγαλύτεροι. Γι' αυτό, οι περισσότεροι ελληνικοί σύλλογοι δεν τους δίνουν πολλές αγωνιστικές ευκαιρίες. Τους βάζουν και παίζουν λίγο στα εύκολα παιχνίδια. Πόσο από τους πολίτες της φετινής εθνικής ο-

μάδας νέων έχουν ουσιαστικές εμπειρίες σε υψηλό επίπεδο; Αν απαντούσαμε ένας, θα κυριολεκτούσαμε.

Είχαμε επισημάνει πολύ καιρό πριν, ότι ο ελληνικός αθλητισμός (συνεπώς και το πόλο) θα χάσει πολλά από τα ταλέντα του μετά τη δραματική περικοπή των προνομιών. Παιδιά φεύγουν στο εξωτερικό (οι δύο που προαναφέραμε, όπως και η Κίωσις της εθνικής νέων γυναικών), ενώ άλλα σταματούν τον αθλητισμό ή συνεχίζουν για χόμπι.

Πάντως, το εγγύτερο μέλλον του πόλο δεν διαγράφεται σκοτεινά. Υπάρχουν καλοί παίκτες (π.χ. Κ. Μουρίκης, Κολύμβος, Γούνας, Βλαχόπουλος κ.ά.), κάποιιοι ταλαντούχοι πίσω τους και μερικοί ώριμοι, 27-30 ετών, που μπορούν να συγκροτήσουν μια καλή εθνική ομάδα, που θα είναι παρούσα και στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2016. Άρκει να γίνει σωστή δουλειά από τώρα. Με όραμα και σχεδιασμό, που δεν θ' αλλάξει την τελευταία χρονιά.

Η αναγέννηση της Γκλάντμπαχ

Ο ρεπόρτερ της ομάδας στο «Kicker», Τίμο Μίλερ, αποκαλύπτει τα μυστικά της πρώτης αντιπάλου της ΑΕΛ στο Γιουρόπα Λιγκ

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

«Η αλήθεια είναι ότι στον Τύπο της Γερμανίας, ακόμη και στον τοπικό του Μενχενγκλάντμπαχ, δεν υπάρχει καμία αναφορά στην ομάδα της Κύπρου. Ακόμη και όταν διεξήχθη η κλήρωση, όλοι αναφερόντουσαν στις Μαρσέιγ και Φενέρμπαχτσε, καθώς θεωρούν ότι οι δύο αυτές ομάδες είναι οι βασικοί αντιπάλοι της Γκλάντμπαχ για την πρόκριση στους '32' του Γιουρόπα Λιγκ» αναφέρει στην «Κ» από την άλλη άκρη της τηλεφωνικής γραμμής ο Τίμο Μίλερ, ρεπόρτερ της Μπορούσια Γκλάντμπαχ στο έγκυρο γερμανικό περιοδικό, Kicker.

«Στο Μενχενγκλάντμπαχ από τον Φεβρουάριο του 2011, οπότε και ανέλαβε ο Λουσιέν Φαβρ, ζουν στιγμές της δεκαετίας του '70, όταν η ομάδα μεσουρανούσε στα γερμανικά και ευρωπαϊκά ματς κατακτώντας πέντε πρωταθλήματα, ένα κύπελλο και δύο κύπελλα UEFA. Η αλήθεια είναι ότι η ομάδα έχει μεγάλη δυναμική και θέλουν όσο τίποτα άλλο να διακριθούν και στην Ευρώπη μέσω του Γιουρόπα Λιγκ» αναφέρει ο ρεπόρτερ του Kicker.

Από τον πάτο... στα σαλόνια

Κανείς ειδικός επί του γερμανικού ποδοσφαίρου δεν υπολόγιζε ότι η Γκλάντμπαχ του Λουσιέν Φαβρ, μπορούσε να κατακτήσει την τέταρτη θέση στο περσινό πρωτάθλημα. Μόλις την προπερασμένη σεζόν, τα «πουλάρια» -προσωνύμιο που δόθηκε στην ομάδα από τη δεκαετία του '70 λόγω της νεανικότητας και γρηγοράδας που είχαν οι παίκτες- υπό την εποπτεία του Μίκαελ Φρόντζεκ βρισκόταν στην 16η θέση έχοντας μόλις 16 βαθμούς σε 22 παιχνίδια. Η άσχημη πορεία της ομάδας, ανάγκασε τη διοίκηση να δείξει την πόρτα εξόδου στον τότε προπονητή, συνάπτοντας συνεργασία με τον Ελβετό Λουσιέν Φαβρ. Δίνοντας έμφαση στην αμυντική λειτουργία, ο 55χρονος τεχνικός κατάφερε να αποφυγή την απειθείας διαβάθμιση, παίζοντας τα ρέστα του στα πλέι-οφ με τη Μπόχουμ, ομάδα που κατέκτησε την 3η θέση στη β' κατηγορία.

Το γκολ του Βέλγου Ντε Καμάργκο μέσα στο Μπορούσια Παρκ αποδείχθηκε σωτήριο για την ομάδα του Λουσιέν Φαβρ που στον επαναληπτικό στην έδρα της Μπόχουμ κατάφερε να εξέλθει ισόπαλο 1-1 κερδίζοντας έτσι την παραμονή της στη μεγάλη κατηγορία.

Ξεκινώντας τη περσινή σεζόν, η Γκλάντμπαχ θεωρείτο ως μία από τις ομάδες που θα παλέψει για να αποφυγή τη διαβάθμιση, μόνο που ο Λουσιέν Φαβρ και οι παίκτες του είχαν εντελώς διαφορετική άποψη. Παίζοντας κατά γενική ομολογία το πιο ποιοτικό ποδόσφαιρο στην κούρσα των 38 αγωνιστικών, τα «πουλάρια» ανέτρεψαν κάθε προγνωστικό κατακτώντας τη 4η θέση που τους οδήγησε στα προκριματικά του Τσάμπιονς Λιγκ. Στην Ευρώπη φέτος οι Γερμανοί είχαν την ατυχία να κληρωθούν για τα πλέι οφ της διοργάνωσης με τη φιλόδοξη φέτος Ντιναμό Κιέβου. Οι Ουκρανοί επικράτησαν μέσα στη Γερμανία με 3-1 ωστόσο οι αντιπάλοι της ΑΕΛ

Ο Λουσιέν Φαβρ πανηγυρίζει ένα γκολ της Γκλάντμπαχ προς το τέλος της περσινής σεζόν. Ο 55χρονος προπονητής ήταν κοντά στην ένταξη του στην ΑΕΛ, όταν αποχώρησε ο Στοϊκίτσα.

Τα 17 εκατ. που μπήκαν στα ταμεία της Γκλάντμπαχ από την πώληση του Ρεύς στην Ντόρτμουντ μπορεί να δημιουργήσει οικονομική άνεση στο κλαμπ, ωστόσο αγωνιστικά έφεραν την ομάδα να ψάχνει τον νέο της ηγέτη.

πλήσιασαν στην ανατροπή κερδίζοντας στο Κιέβο με 2-1.

Ο «σωτήρας» της Γκλάντμπαχ

Τα κατορθώματα του Λουσιέν Φαβρ ξεριζώνουν σιγά-σιγά το φάντασμα του Χανς Βάισβελερ του προπονητή της ομάδας που έφερε τους τίτλους της δεκαετίας του '70. Ο 55χρονος Ελβετός, το όνομα του οποίου έπαιξε στο ρεπορτάζ της ΑΕΛ για να αναλάβει τον πάγκο μετά την απόλυση του Στοϊκίτσα τον Φεβρουάριο του 2011, έχει καθιερωθεί ως το μεγάλο αφεντικό της ομάδας, με τη διοίκηση να επιθυμεί να επεκτείνει τη συνεργασία μαζί του μέχρι και το καλοκαίρι του 2015.

Το ελκυστικό ποδόσφαιρο που καθιέρωσε στην ομάδα, όπως επίσης

και η δυνατότητά του να αναδεικνύει ταλέντα ανταποκρίνονται πλήρως στα 2,5 εκατ. ευρώ που πληρώνεται ετησίως από το γερμανικό κλαμπ. Ένας από τους νέους και ταλαντούχους παίκτες που καθιέρωσε στην ομάδα είναι και ο 23χρονος Μάρκο Ρεύς, ο οποίος το καλοκαίρι που πέρασε αποτέλεσε το πιο καυτό όνομα στο μεταγραφικό παζάρι της Γερμανίας, με την Ντόρτμουντ να επικρατεί της Μπάγερν Μονάχου στη μάχη για το ποιος θα αποκτήσει ένα από τα βασικά στελέχη της εθνικής Γερμανίας. Τα 17 εκατ. που μπήκαν στα ταμεία της Γκλάντμπαχ από την πώληση του Ρεύς μπορεί να δημιουργήσει οικονομική άνεση στο κλαμπ, ωστόσο αγωνιστικά ψάχνει το νέο ηγέτη του.

Η απώλεια του Ρεύς σε συνδυασμό

με την πώληση του Βραζιλιάνου κεντρικού αμυντικού Ντάντε για 5 εκατ. στη Μπάγερν όπως και του Νορβέν-στερ στη Σάλκε για 3 εκατ., έχουν αλλοιώσει την αγωνιστική εικόνα της ομάδας. Τη φετινή σεζόν, ο Φαβρ ψάχνει ακόμη το ιδανικό σύστημα, αφού κάνει σκέψεις για να εγκαταλείψει το 4-2-3-1 που έφερε τη περσινή επιτυχία, λανσάροντας το 4-4-2.

Έχοντας την οικονομική δυνατότητα, τα «πουλάρια» κινήθηκαν με άνεση στο μεταγραφικό παζάρι προχωρώντας σε δαπανηρές μεταγραφές όπως αυτή του διεθνούς Ολλανδού σέντερ φορ Λουκ Ντε Γιονγκ που στοιχίσε 12 εκατ. ευρώ για να τον αποκτήσει από τη Τβέντε. Από εκεί και πέρα, οι Γερμανοί ψώνισαν και από την Ισπανία, εντάσσοντας στο ρόστερ τους τον κεντρικό αμυντικό Αλβάρο Ντομίνγκεζ από την Ατλέτικο Μαδρίτης με 7 εκατ. ευρώ, ενώ δεν δίστασαν να δώσουν άλλα 8,5 εκατ. στη Βασιλεία για να αποκτήσουν τα δικαιώματα του Ελβετού διεθνούς Γκράντιτ Χάκα. Μάλιστα, τα ονόματα των τριών νέων αποκτημάτων βρίσκονται στη λίστα και των πιο ακριβοπληρωμένων παικτών του ρόστερ με το Ντε Γιονγκ να αποταμιεύει 3 εκατ. ετησίως από το συμβόλαιό, του ενώ οι Ντομίνγκεζ και Χάκα ακολουθούν με 2,5 εκατ.

Κοντά στα 50 εκατ. ευρώ

Το μπάτζετ της Γκλάντμπαχ δεν προσεγγίζει σε καμία περίπτωση αυτά των Μπάγερν, Ντόρτμουντ, Λε-

με την πώληση του Βραζιλιάνου κεντρικού αμυντικού Ντάντε για 5 εκατ. στη Μπάγερν όπως και του Νορβέν-στερ στη Σάλκε για 3 εκατ., έχουν αλλοιώσει την αγωνιστική εικόνα της ομάδας. Τη φετινή σεζόν, ο Φαβρ ψάχνει ακόμη το ιδανικό σύστημα, αφού κάνει σκέψεις για να εγκαταλείψει το 4-2-3-1 που έφερε τη περσινή επιτυχία, λανσάροντας το 4-4-2.

με την πώληση του Βραζιλιάνου κεντρικού αμυντικού Ντάντε για 5 εκατ. στη Μπάγερν όπως και του Νορβέν-στερ στη Σάλκε για 3 εκατ., έχουν αλλοιώσει την αγωνιστική εικόνα της ομάδας. Τη φετινή σεζόν, ο Φαβρ ψάχνει ακόμη το ιδανικό σύστημα, αφού κάνει σκέψεις για να εγκαταλείψει το 4-2-3-1 που έφερε τη περσινή επιτυχία, λανσάροντας το 4-4-2.

Δυναμικοί οπαδοί

Από το 2004, χρονιά κατά την οποία η ομάδα άρχισε να αγωνίζεται στο Μπορούσια Παρκ, χωρητικότητας 54.000 θέσεων, το «Nordkurve» όπως

ονομάζεται το βόρειο πέταλο του γηπέδου φιλοξενεί τον πυρήνα των οπαδών της ομάδας.

Η ατμόσφαιρα που δημιουργούν στο «Nordkurve» θεωρείται αρκετά ζεστή ωστόσο σε καμία περίπτωση οι οπαδοί της Γκλάντμπαχ δεν θεωρούνται κούλικαν όπως είναι για παράδειγμα αυτοί της Χέρτα Βερολίνου, της Βόλφσμπουργκ και της Κολωνίας. Με την Κολωνία υπάρχει μια ιδιαίτερη κόντρα καθώς θεωρούνται, ως γείτονες που είναι, αιώνιοι αντιπάλοι. Κόντρα υπάρχει επίσης και με τους άλλους γείτονες από το Ντίσελντορφ χωρίς ωστόσο τα πράγματα να ξεφεύγουν από τα ποδοσφαιρικά όρια.

Μεταξύ 4-2-3-1 και 4-4-2

Άγνωστο παραμένει το πλάνο που θα κατεβάσει ο Λουσιέν Φαβρ στο ΓΣΠ την ερχόμενη Πέμπτη. Χωρίς κάποιο ιδιαίτερο πρόβλημα τραυματισμού, οι Γερμανοί με βάση τις εκτιμήσεις των συναδέλφων θα αγωνιστούν με το 4-2-3-1, σύστημα το οποίο χρησιμοποίησε ο Λουσιέν Φαβρ στο ισόπαλο 0-0 παιχνίδι της 2ης αγωνιστικής εκτός έδρας με τη Ντίσελντορφ.

Κάτω από τα δοκάρια θα βρίσκεται ένας από τα μεγαλύτερα ταλέντα του γερμανικού ποδοσφαίρου, ο 20χρονος πορτιέρο Ντερ Στέγκεν ο οποίος έχει κερδίσει την απόλυτη εμπιστοσύνη του προπονητή του, αφήνοντας στον πάγκο τον έμπειρο Κρίστοφερ Χιμερόθ. Από εκεί και πέρα, ως δεξιά μπακ θα κινηθεί ο Τόνι Γιάντσκε, 22 χρονών Γερμανός, γέννημα θρέμμα της ομάδας που έκανε ντεμπούτο σε ηλικία μόλις 17 χρονών το 2008. Στο αντίθετο άκρο θα βρίσκεται ο 34χρονος Βέλγος Φίλιπ Ντάεμς που εργάζεται στην ομάδα από το 2005.

Το δίδυμο στο κέντρο της άμυνας θα απαρτίζουν ο 32χρονος διεθνής Αυστριακός Μάρτιν Στραντλ και ο Ισπανός Άλβαρο Ντομίνγκεζ που θεωρείται ως ένα από τα αστερία της ομάδας.

Μπροστά τους ως αμυντικό καφ θα έχουν ένα ακόμη σημαντικό παίκτη όπως είναι ο 20χρονος διεθνής Ελβετός, Γκράντιτ Χάρα που με τη σειρά του θα παίρνει βοήθειες από τον Χαβάρντ Νόρτβειντ, 22χρονο Νορβηγό που ήρθε στην ομάδα τον Ιανουάριο του 2011 από την Άρσεναλ.

Τη θέση του αριστερού καφ θα καλύψει ο 32χρονος Χουάν Αράνγκο από τη Βενεζουέλα που μόλις δύο χρόνια πριν έβγαζε το ψωμί του στη Μαγιόρκα. Δεξιά θα βρίσκεται ο Πάτρικ Χέρμαν, 21χρονος Γερμανός και από εκεί και πέρα ανάλογα με την απόφαση του Φαβρ για το σύστημα θα κριθεί και ποιος παίκτης θα δίνει βοήθειες στο Λουκ Ντε Γιονγκ.

Εάν ο Ελβετός προπονητής επιλέξει το 4-2-3-1, τότε ο 20χρονος Γερμανός Τόλκα Γκιγερσί θα αναλάβει κρέμ επιτελικού καφ. Σε περίπτωση που προτιμηθεί το 4-4-2 τότε παρτενέρ του Λουκ Ντε Γιονγκ θα είναι ο 28χρονος Γερμανός Μίκα Χάγκε που σκόραρε μάλιστα το ένα από τα δύο γκολ στο νικηφόρο 2-1 ματς της προεπιλογής με τον Ντιναμό Κιέβου. Ο Χουάν Αράνγκο.

ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

ΖΗΤΟΥΝ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ

ΔΙΑΦΟΡΑ

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΤΕΓΗ

ΟΙΚΟΠΕΔΑ & ΚΤΗΜΑΤΑ

Τηλέφωνο κρατήσεων: 22472500 Φαξ: 22472550
Email: mikresaggelies@kathimerini.com.cy

Τηλέφωνο αυτόματης χρέωσης κρατήσεων:

90034210

€5,12 ανά κλήση + Φ.Π.Α.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οι κορυφαίες διοργανώσεις παίζουν στη Cytavision!

UEFA CHAMPIONS LEAGUE

Τρίτη 18/9/2012 - 21:45

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ - FC SCHALKE 04
Cytavision Sports 1

REAL MADRID CF - MANCHESTER CITY FC
Cytavision Sports 4

BORUSSIA DORTMUND - AFC AJAX
Cytavision Sports 5

Τετάρτη 19/09/2012 - 21:45

FC BARCELONA - FC SPARTAK MOSKVA
Cytavision Sports 1

MANCHESTER UNITED FC - GALATASARAY A.S.
Cytavision Sports 2

FC BAYERN MUNCHEN - VALENCIA CF
Cytavision Sports 3

& άλλοι 9 αγώνες την Τρίτη και Τετάρτη στα κανάλια Cytavision Sports

UEFA EUROPA LEAGUE

Πέμπτη 20/9/2012 - 20:00

BSC YOUNG BOYS - LIVERPOOL FC
Cytavision Sports 1

UDINESE CALCIO - FC ANZHI MAKHACHKALA
Cytavision Sports 2

FENERBAHCE SK - OLYMPIQUE DE MARSEILLE
Cytavision Sports 5

Πέμπτη 20/9/2012 - 22:05

NK MARIBOR - ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ
Cytavision Sports 1

TOTTENHAM HOTSPUR FC - S.S. LAZIO
Cytavision Sports 2

& άλλοι 5 αγώνες στις 20:00 και 22:05 στα κανάλια Cytavision Sports

@cytacyprus
#cytasports

Για το πρόγραμμα όλων των ζωντανών μεταδόσεων: www.cytavision.com.cy, αριθμός 132, Cytashop.

Θεαματική Διαφορά

Διαμάχη στον ΑΠΟΕΛ με άγνωστη κατάληξη

Η κάθε πλευρά εμμένει στις δικές της απόψεις

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ

Το πού θα οδηγήσει η διαμάχη ανάμεσα στο σωματείο και στην εταιρεία του ΑΠΟΕΛ είναι άγνωστο. Οι δύο πλευρές, από τη μία μιλούν με συναινετικά λόγια, όμως οι σπόντες που ρίχνονται κρατούν ανοικτό το θέμα. Δείχνουν πρόθεση να καθίσουν στο ίδιο τραπέζι και να συζητήσουν, όμως σε κάθε τοποθέτηση τους ρίχνουν «βελάκια» στην απέναντι πλευρά – έστω και αν ήρθαν απολογίες μετά. «Ο κ. Ποταμίτης θέλησε να δημιουργήσει αυτή την κατάσταση για τους δικούς του λόγους» είπε ο πρόεδρος της εταιρείας, Φοίβος Ερωτοκρίτου, για να έρθει η απάντηση από τον πρόεδρο του σωματείου, Χριστόφορο Ποταμίτη, που έγραψε σε προσωπικές σελίδες κοινωνικής δικτύωσης ότι: «Τελικά ο Φοίβος Ερωτοκρίτου δεν έχει πολύ καλή σχέση με την αλήθεια». Η κάθε πλευρά έχει τα δικά της σπινθήματα, και πάνω σε αυτά «πατά», υποστηρίζοντας τα επιχειρήματά της, θέλοντας να εξυπηρετήσει τα δικά της συμφέροντα. Οι σχέσεις, πριν το σωματείο προσφύγει στην ΑΔΕΑ, ήταν καλές –τουλάχιστον φανερά– έστω και αν υπήρχαν διαφορές κατά διαστήματα και παρασπικιακές κινήσεις τους τελευταίες μήνες.

Η προηγούμενη «μάχη»

Ο «διωγμός» του Ποταμίτη το 2011 –δεν εξελέγη στο διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας– μπορεί να έπαιξε τον ρόλο της. Τότε, ο Χριστόφορος Ποταμίτης αντιτάχθηκε εναντίον της υποψηφιότητας Κυριάκου Ζιβανάρη, ο οποίος διεκδικούσε –και τελικά πήρε– επάνοδο στα διοικητικά της εταιρείας.

Ο πρόεδρος Φοίβος Ερωτοκρίτου, παρά το ότι ο ίδιος είχε δηλώσει ότι δεν ήταν ενήμερος για τις υποψηφιότητες του Κυριάκου Ζιβανάρη, αλλά και του Πρόδρομου Πετρίδη, δεν δέχθηκε όσα υποστήριξε ο Ποταμίτης και τελικά το 2011 διεξήχθησαν για πρώτη φορά, στην ιστορία της εταιρείας, εκλογές, με τον τελευταίο να μένει εκτός του σωματείου. Κάποιοι καταλογίζουν στον Χριστόφορο Ποταμίτη, πλέον πρόεδρο του σωματείου, ότι κινείται εκδικητικά και έρχεται σε αντιπα-

Οι δύο πλευρές, από τη μία μιλούν με συναινετικά λόγια, όμως οι σπόντες κρατούν ανοικτό το θέμα

ράθεση με τη διοίκηση της εταιρείας, θέλοντας με αυτόν τον τρόπο να έχει ενεργό ρόλο. Ο ίδιος, όμως, δεν παραδέχεται κάτι τέτοιο.

Πιθανή η επιδιαιτησία

Το συμβούλιο του σωματείου κάλεσε το αντίστοιχο της εταιρείας σε συνάντηση την ερχόμενη Δευτέρα (17/09) προκειμένου να λυθεί «ενδοοικογενειακά» το ζήτημα. Στη σύσκεψη –εάν τελικά γίνει– αναμένεται να παρευρεθούν και πρώην πρόεδροι και παράγοντες, που θα παίξουν τον ρόλο επιδιαιτητή. Η παρουσία τους είναι επιβεβλημένη, όπως προνοεί εξάλλου και η συμφωνία ανάμεσα στα ενδιάμεσα μέρη, αφού η κάθε πλευρά έχει τα δικά της πιστεύω, και όπως φάνηκε υπάρχει διάσταση απόψεων.

Τα πιστεύω των δύο προέδρων, εταιρείας και σωματείου

Φοίβος Ερωτοκρίτου

- 1** Θεωρεί ότι το σωματείο για τους δικούς του λόγους, δημιούργησε το θέμα αυτό.
- 2** Θέλει να διαφυλάξει τα συμφέροντα της Εταιρείας, της οποίας προεδρεύει.
- 3** Δεν θέλει να «κακοφάνισει» τους μεγαλομετόχους – πολλοί δεν πάνε τον Ποταμίτη. Άλλωστε, το καλοκαίρι τελειώνει η θητεία του και θα θέλει να επανεκλεγεί.

Χριστόφορος Ποταμίτης

- 1** Υποστηρίζει ότι η προσφυγή στην ΑΔΕΑ δεν ήταν ενάντια στην Εταιρεία, αλλά ενάντια στην ΚΟΠ.
- 2** Επιδιώκει την αναγέννηση του σωματείου. Γι' αυτό επαναλειτούργησε ή ανοίγονται νέα αθλήματα.
- 3** Θέλει το σωματείο να έχει ενημέρωση για τα οικονομικά της εταιρείας, αφού σε περίπτωση χρεοκοπίας, τα χρέη τα επιφορτίζεται το σωματείο.

Αρκετά θετικός ήταν, για ακόμη μία φορά, στο ματς με την Ελλάδα ο Μάριος Αντωνιάδης.

Ρώτησε για Αντωνιάδη ο Μπάγεβιτς

Πολύ καλές παρουσίες πραγματοποιεί με την Εθνική Ελπίδων, ο ποδοσφαιριστής του ΑΠΟΕΛ, Μάριος Αντωνιάδης. Στον πρόσφατο αγώνα των U-21 με την αντίστοιχη της Ελλάδας, ο 21χρονος ποδοσφαιριστής κέντρισε το ενδιαφέρον του πρώην προπονητή της Ομόνοιας και νυν του Ατρόμητου Αθηνών, Ντούσαν Μπάγεβιτς. Ο Σερβοέλληνας τεχνικός βρέθηκε στο γήπεδο του Περιστέριου το βράδυ της Δευτέρας (10/09) και ανάμεσα σε αυτά που σημείωσε στο μπλοκάκι του ήταν η καλή απόδοση του Μάριου Αν-

Καλές εντυπώσεις αφήνει ο 21χρονος (14/05/1990) παίκτης αγωνιζόμενος με την Εθνική Ελπίδων

τωνιάδη. Μάλιστα, ο 63χρονος προπονητής ρωτούσε για να μάθει σε ποια ομάδα αγωνιζόταν και πληροφόρηθηκε ότι είναι παίκτης του ΑΠΟΕΛ, χωρίς όμως να παίρνει πολύ χρόνο συμμετοχής –δεν αγωνίστηκε ούτε λεπτό στην πε-

σινή χρονιά. Ο Αντωνιάδης, που φοράει το περιβραχιόνιο του αρχηγού της Εθνικής Ελπίδων, είναι ανάμεσα στους ποδοσφαιριστές που αναμένεται να προωθηθούν σύντομα στην Εθνική Ανδρών και να ακολουθήσουν τα χνάρια των Στέλη και Μυτιδι, που είναι οι τελευταίοι που ανέβηκαν στο γκρουπ των μεγάλων. Αξίζει να σημειώσουμε ότι πέραν από τον Ντούσαν Μπάγεβιτς, τον αγώνα Ελπίδων Κύπρου και Ελλάδας παρακολούθησαν και άλλοι προπονητές και σκάουτερ, όπως οι Βασίλης Τσιάρτας και Τόνι Σαβέφσκι.

Τη σεζόν 2011-12 η Ομόνοια παρουσίασε έλλειμμα 1.900.000 ευρώ, ενώ τη φετινή χρονιά αυτό θα εκτιναχθεί στα 3.152.000 ευρώ.

Η εξήγηση των αριθμών

Γιατί η Ομόνοια θα ξοδέψει φέτος 8,3 εκατ. ευρώ – Η ακριβής εικόνα του μισθολογίου

Του ΗΡΩΔΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ

Η **ανάλυση** της οικονομικής κατάστασης της Ομόνοιας στην ανοικτή συγκέντρωση της περασμένης Τετάρτης ήταν ίσως το πιο ενδιαφέρον κομμάτι απ' αυτά που λέχθηκαν στην αίθουσα της Κρατικής Έκθεσης. Τα νούμερα, πλέον, είναι γνωστά. Τα έξοδα για τη σεζόν 2012-13 ανέρχονται σε 8.340.000 ευρώ και τα έσοδα (μύλις) σε 5.188.000 ευρώ. Άρα αναμένεται ένα έλλειμμα της τάξεως των 3.152.000 ευρώ.

Η ανάλυση των 8.340.000 ευρώ

Έχει ενδιαφέρον να δούμε πώς προκύπτει το νούμερο των 8.340.000 ευρώ, το οποίο ομολογουμένως θεωρείται ψηλότερο από το αναμενόμενο, αφού στο περιβόριο της Γ.Σ. του Ιουλίου βγήκε προς τα έξω ότι το μπάζεθ θα ήταν τουλάχιστον κατά ένα εκατ. ευρώ χαμηλότερο.

Κάπου περισσότερα από έξι εκατομμύρια ευρώ, από τα 8.340.000 των

φετινών εξόδων, αναλώνονται στην ποδοσφαιρική ομάδα και αφορούν μισθολόγιο παικτών και προσωπικού. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι καθαρές αποδοχές παικτών και προσωπικού είναι στα 4,5 εκατ. ευρώ περίπου, αλλά, όπως μας εξήγησε άτομο που γνωρίζει καταστάσεις στο «τριφυλί», η Ομό-

Οι μειώσεις των τιμών και των διαφημιστικών πακέτων είναι μια ιδέα για να ανεβούν τα έσοδα

νοια οφείλει να πληρώνει και ένα έξτρα 30% αυτού του ποσού (δηλαδή περίπου 1,5 εκατ. ευρώ επιπλέον) για κοινωνικές ασφάλισεις και φόρους. Έτσι τα μικτά έξοδα για το μισθολόγιο παικτών-προσωπικού ανέρχονται σε 6 εκατ. ευρώ περίπου (περισσότερο ανάλυση γι' αυτό το θέμα, στη διπλα-

νή στήλη). Τα άλλα δύο εκατ. ευρώ των φετινών εξόδων αφορούν έξοδα γενικής φύσεως του σωματείου.

Με βάση συμβουλή του Οικονομικού Fair Play της UEFA, οι ομάδες, για να είναι βιώσιμες, πρέπει να ξοδεύουν όχι πέραν του 70% του μπάζεθ τους στο μισθολόγιο. Η Ομόνοια ξοδεύει προς το παρόν γύρω στο 75%.

Από τα οκτώ στα δώδεκα εκατ.

Στη Γενική Συνέλευση του Ιουλίου βγήκε προς τα έξω ότι το έλλειμμα της σεζόν 2011-12 ήταν 1,9 εκατ. ευρώ, όμως είχαμε όλοι την εντύπωση ότι τα έξοδα ανέρχονταν σε οκτώ εκατ. ευρώ. Έτσι όταν ανακοινώθηκε στην ανοικτή συγκέντρωση της Τετάρτης ότι την περσινή χρονιά ξοδεύτηκαν 12.000.000 ευρώ, πολλοί αναρωτήθηκαν για την αληθινή εικόνα. Όμως, σύμφωνα με άνθρωπο της Ομόνοιας που μας μίλησε, παρά τη διαφορά που ανακοινώθηκε, το έλλειμμα παραμένει –είτε με 8 εκατ. έξοδα

είτε με 12 εκατ.– στο 1,9 εκατ. ευρώ, αφού λαμβάνονται υπόψη τα λεφτά (περίπου 5 εκατ. ευρώ) που φέρει η χάρωση ο Μιλτιάδης Νεοφύτου.

Μπορεί να σωθεί;

Η διοίκηση της Ομόνοιας ξεκίνησε εκστρατεία για να φέρει κοντά τον κόσμο, αφού θεωρεί πως μόνο με τη συμβολή των φιλάθλων θα είναι σε θέση να βγει από τη δεινή οικονομική θέση. Για να πετύχει όμως το πλάνο, πέρα από τη σωστή επιλογή μελλοντικού τρόπου λειτουργίας της Ομόνοιας, χρειάζεται να αυξηθούν κατά 2.000 τα εισιτήρια διαρκείας (σήμερα είναι στα 4.500 περίπου) και να εξευρεθούν περισσότεροι χορηγοί, κάτι που είναι δύσκολο στη σημερινή εποχή. Οι μειώσεις των τιμών και των διαφημιστικών πακέτων είναι μια ιδέα για να γίνει αυτό κατορθωτό, όμως γίνεται αντιληπτό ότι και πάλι χρειάζεται σκληρή προσπάθεια για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος.

Στα 4,5 καθαρά, 6 εκατ. μικτά το μισθολόγιο

Παρά τα συνεχή άσχημα νέα για τα οικονομικά, τουλάχιστον το μισθολόγιο έχει μειωθεί δραματικά σε σύγκριση με τις προηγούμενες σεζόν. Φέτος το καθαρό payroll, συμπεριλαμβανομένου και του τεχνικού τμήματος, ανέρχεται γύρω στα 4,5 εκατ. ευρώ, όσα περίπου πληρώνει ετπσίως και η Ανόρθωση και πολύ πίσω από τα 8,5 εκατ. ευρώ του ΑΠΟΕΛ, για να δώσουμε και μια συγκριτική εικόνα της μισθοδοσίας του «Ηλίας Πούλλος». Όμως πρέπει να σημειωθεί ότι, λόγω της φορολόγησης και των εισφορών για κοινωνικές ασφαλίσεις, τα 4,5 εκατ. ευρώ καθάρων αποδοχών που λαμβάνουν οι παίκτες, κοστίζουν στο σωματείο στο τέλος της ημέρας περίπου 6 εκατ. ευρώ.

Οι σπατάλες

Θυμίζουμε ότι, μόλις ανέλαβε ο Μιλτιάδης Νεοφύτου, το μισθολόγιο της Ομόνοιας εκτοξεύτηκε σε απίστευτα ύψη – ο κυριότερος λόγος για τον οποίο το σωματείο έφτασε σήμερα σ' αυτή την κατάσταση. Όσοι παίκτες έρχονταν, έπαιρναν δυσανάλογα υψηλούς μισθούς, όπως οι Λούα Λούα, Μακρίδης, Καρυπίδης, Οκκάς, Αλωνεύτης, Πατσατζόγλου,

που μειώνονταν με ποσά άνω των 500.000 ευρώ.

Το σημερινό payroll

Σήμερα η κατάσταση είναι εντελώς διαφορετική. Πλέον ο πιο ακριβοπληρωμένος είναι ο Μπρούνο Αγουιάρ, ο οποίος πέρασε και από μειώσεις μισθών, για να πέσει περίπου στις 350.000 ευρώ ετπσίως. Ακολουθούν οι Αντρέι Άλβες και Νούνο Αοίς με 270.000 ευρώ περίπου. Οι υπόλοιποι επαγγελματίες παίκτες αμειβονται με ποσά μεταξύ 80.000 και 250.000 ευρώ ετπσίως. Υπολογίζεται πως ο μέσος όρος των απολαβών είναι περίπου 170.000 ευρώ και αν το πολλαπλασιάσουμε επί τους 20 ποδοσφαιριστές που εμπιπουν σ' αυτή την κατηγορία, τότε προκύπτει ένα μισθολόγιο καθάρων απολαβών ύψους 3,4 εκατομμυρίων ευρώ. Από 'κει και πέρα, το προπονητικό τμήμα (τεχνικός διευθυντής, προπονητής, βοηθός, γυμναστής, ιατροί, φυσιοθεραπευτές, προσωπικό) κοστίζει περίπου ένα εκατ. ευρώ ετπσίως. Έτσι η Ομόνοια πληρώνει περίπου 4,5 εκατ. ευρώ καθαρά στους παίκτες, με το συνολικό κόστος του payroll να ανέρχεται σε 6 εκατ. ευρώ όταν προσθέσουμε και τις μικτές απολαβές.

Το τρίτο πλάνο του συγκερασμού

Μέχρι την περασμένη Τετάρτη, γνωρίζαμε ότι οι Ομοιονοίτες θα είχαν να επιλέξουν από δύο πλάνα λειτουργίας που θα είχαν ως στόχο την οικονομική ανάταξη του σωματείου, τη σύσταση λαϊκής εταιρείας και τις καταστατικές αλλαγές στο σωματείο με στόχο την εγγραφή περισσότερων μελών. Όμως ο Γιαννάκης Ιωάννου, που μίλησε στην ανοικτή συγκέντρωση, αποκάλυψε και ένα τρίτο πλάνο, το οποίο αποτελεί συγκερασμό των δύο. Πρόκειται για ένα «μικτό μοντέλο διοίκησης», όπως το αποκαλούν στην Ομόνοια, το οποίο είτε θα λειτουργήσει υπό τη σκέπη εταιρείας, είτε υπό τη σκέπη σωματείου.

Στο σενάριο που προβλέπει ίδρυση εταιρείας για το «μικτό μοντέλο διοίκησης», το 40% του μετοχικού κεφαλαίου θα το έχει ένα μικρό γκρουπ επιφανών Ομοιονοιτών, που θα μπορούν να αγοράσουν ακριβές μετοχές δεκάδων χιλιάδων ευρώ και θα εκλέγουν το 40% της σύνθεσης του Δ.Σ. της εταιρείας. Το άλλο 60% θα ανήκει στον

ΑΣΟΛ και στα μέλη του σωματείου. Στο σενάριο όπου το «μικτό μοντέλο διοίκησης» θα βρίσκεται υπό τη σκέπη του σωματείου, θα γίνουν καταστατικές αλλαγές, όπου το 40% του 15μελούς Δ.Σ. του σωματείου θα ψηφίζεται από τους επιφανείς (και οικονομικά ισχυρούς) Ομοιονοίτες που θα επενδύσουν στο σωματείο. Το άλλο 60% του Δ.Σ. του σωματείου θα ψηφίζεται από τα μέλη, τα οποία θα αυξηθούν σημαντικά, αφού οι εγγραφές θα γίνονται πολύ πιο εύκολα.

Και στις δύο περιπτώσεις του συγκερασμού ή «μικτού μοντέλου λειτουργίας», το πρώτο μέλημα των ανθρώπων που εκπόνησαν τα σχέδια ήταν ο Λούα να συνεχίσει να έχει την πλειοψηφία και τον έλεγχο της Ομόνοιας. Το σχέδιο συγκερασμού, η εταιρεία λαϊκών βάσεων και οι καταστατικές αλλαγές θα αναλυθούν σε βάθος κατά τις είκοσι περίπου παγκύπριες συγκεντρώσεις που θα γίνουν τις επόμενες δύο εβδομάδες.

ΜΟΝΟ
Η ΑΓΑΠΗ
ΜΠΟΡΕΙ

Θ.Ε.ΠΑ.Κ.
ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

ραδιομαραθώνιος
2012

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΤΟΥ ΛΕΟΝΤΙΟΥ ΜΑΧΑΙΡΑ

Τρίτη 2/10/2012, 20:30
Αρχοντικό Οδού Αξιοθέας, Λευκωσία

Τιμή: €15

Για πληροφορίες: Τηλετράπεζα (8000 2000)
www.radiomarathonios.com

Διασκευή, σκηνοθεσία:
Μιχάλης Πιερής

Μουσική:
Ψαραντώνης

Στίχοι τραγουδιών:
Μιχάλης Πιερής

Σύνθεση τραγουδιών:
Ευαγόρας Καραγιώργης

Σκηνικός διάκοσμος/κοστούμια:
Χρίστος Λυσιώτης

Φωτισμοί:
Γρηγόρης Παπαγεωργίου

Υπεύθυνη παραγωγής,
βοηθός σκηνοθέτη:
Σταματία Λαουμτζή

Εισιτήρια από τα καταστήματα της Λαϊκής Τράπεζας στη Λευκωσία και το Πολιτιστικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Κύπρου (τηλ. 22894531)

ΧΟΡΗΓΟΣ

 CHRISTODOULOS G. VASSILIADES & CO. LLC
Advocates - Legal Consultants

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ

 ΛΑΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

«Θέλω πρωτάθλημα και Τσάμπιονς Λιγκ»

Ο Μάθιου Βαλβέρδε δηλώνει αποφασισμένος να στερήσει στην Ανόρθωση

Συνέντευξη στον ΣΙΜΟ ΠΑΦΙΤΗ

Το όνομά του δεν λέει πολλά στο κυπριακό κοινό. Στην πατρίδα του, ο Μάθιου Βαλβέρδε θεωρείται ένας από τους καλύτες τερματοφύλακες της χώρας, αν και έκανε μόλις δύο γεμάτες σεζόν στην καριέρα του. Η μεταγραφή στη Λυών το περασμένο καλοκαίρι, αποτέλεσε επιστέγασμα καριέρας για τον 29χρονο πορτιέρο, ο οποίος όμως φόρεσε τη φανέλα των «λιονέ» μόνο στην... προπόνηση. Με τον Ουόγκ Γιορίς να είναι εκεί, ο Βαλβέρδε όχι μόνο δεν πήρε γάντια βασικού, αλλά κάθισε στον πάγκο ελάχιστα φορές, αφού τις πλείστες των περιπτώσεων ήταν εκτός αποστολής.

Η απόφαση να ξενιτευτεί για λογαριασμό της Ανόρθωσης δεν ήταν εύ-

Ο Βαλβέρδε δηλώνει έκπληκτος ακούγοντας τον αριθμό των προκατόχων του που έφυγαν κακώς τα τελευταία χρόνια

κολη. Δηλώνει στην «Κ» ότι ξέρει πού ήρθε, έτοιμος να σκώσει το βάρος που καλείται, έμεινε όμως έκπληκτος ακούγοντας τον αριθμό των προκατόχων του που έφυγαν κακώς τα τελευταία χρόνια.

Με εξαίρεση την περίοδο 2005-06 κατά την οποία αγωνίστηκε στη β' ομάδα της Μπορντό, η χρονιά καθιέρωσης του τερματοφύλακα της Ανόρθωσης ήταν το 2009. Η φυγή του Φρεντερίκ Ρου από την Μπορντό άνοιξε τον δρόμο στον Βαλβέρδε, ο οποίος καθιερώθηκε ως βασικός. Ακολούθησε η περιπέτεια στην Μπιουλόν, όπου έμεινε για ένα εξάμηνο μετράοντας εννέα συμμετοχές, ενώ ακολούθως μεταγράφηκε στην Τουλούζ. Η περίοδος 2010-11 ήταν η καλύτερη στην καριέρα του Βαλβέρδε που υπερασπίστηκε την εστία της ομάδας του σε 29 παιχνίδια. Οι καλές του εμφανίσεις, «κέντρισαν» το ενδιαφέρον της Λυών, η οποία τον απέκτησε το καλοκαίρι του 2011.

«Η Λυών είναι ένα επίπεδο πάνω από τις υπόλοιπες γαλλικές ομάδες. Τα αποτελέσματα των τελευταίων δέκα χρόνων το αποδεικνύουν και είμαι πολύ χαρούμενος που ανήκω σε αυτό το κλαμπ», δήλωσε αμέσως μετά την υπογραφή των συμβολαίων, ο πρωταθλητής Γαλλίας με την Μπορντό το 2009 Μάθιου Βαλβέρδε.

Με τα... σπαστά αγγλικά που μιλάει, ο Βαλβέρδε μίλησε στην «Κ» για τη νέα προοπτική στην καριέρα του, τις εντυπώσεις που αποκόμισε για το κυπριακό πρωτάθλημα και τη Λυών.

—Είσαι έτοιμος να σκώσεις το βάρος της συγκεκριμένης θέσης;

—Ασφαλώς και είμαι. Έχω εμπιστοσύνη στις δυνατότητές μου, δεν φοβάμαι και πιστεύω ότι θα τα καταφέρω. Η θέση του τερματοφύλακα είναι δύσκολη, έχει πολλές ιδιαιτερότητες, αλλά αν δεν πιστεύω ότι έχω τις ικα-

«Πραγματικά έχω εκπλαγεί. Δεν περίμενα ότι θα έβρισκα τόσο υψηλό επίπεδο», λέει για την Κύπρο και την Ανόρθωση ο Μάθιου Βαλβέρδε.

νότητες, δεν θα έκανα αυτή τη δουλειά. **—Ξέρεις πως τα τελευταία τρία χρόνια η Ανόρθωση άλλαξε έξι τερματοφύλακες;**

—(Αμχανία για λίγο...) Σοβαρά μιλάς; Ξέρω πως υπήρχε πρόβλημα και η ομάδα δυσκολεύτηκε, αλλά όχι δεν ήξερα... Μου είπαν ότι ψάχνουμε να βρούμε τον νέο Αριάν (Μπεκιά), με τον οποίο έχουμε άψογη συνεργασία αφού είναι προπονητής των τερματοφύλακων.

—Θα είσαι ο νέος Μπεκιά;

—Θέλω να είμαι ο εαυτός μου και να καταφέρω να συνεισφέρω όσο μπορώ

για να πετύχει η Ανόρθωση τους στόχους της. Να πάρει πρωτάθλημα, να παίξει ξανά στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ. Δεν μου αρέσουν οι συγκρίσεις. Έχω συμβόλαιο για δύο χρόνια, ελπίζω όμως να μείνω πολλά περισσότερα εδώ και να ικανοποιήσω τον προπονητή, τον κόσμο και τη διοίκηση της ομάδας.

—Πώς είδες το επίπεδο του κυπριακού ποδοσφαίρου;

—Πραγματικά έχω εκπλαγεί. Δεν περίμενα ότι θα έβρισκα τόσο υψηλό επίπεδο. Εντάξει, γνωρίζω για τις επιτυχίες των κυπριακών ομάδων στην

Ευρώπη, αλλά δεν ήξερα ότι υπήρχε τόσο ανάπτυξη. Ένα τόσο μικρό νησί, είναι απίστευτο. Όλα είναι επαγγελματικά και υπάρχουν όλες οι προϋποθέσεις για ένα αθλητή.

—Αγωνιστικά;

—Είναι πολύ υψηλό το επίπεδο. Υπάρχουν πολύ καλοί παίκτες. Είμαι λίγο καιρό εδώ και δεν έχω δει όλες τις ομάδες, αλλά με αυτά που είδα, περιμένω πολύ ανταγωνιστικό το πρωτάθλημα.

—Την Ανόρθωση πώς την βλέπεις; Υπάρχει καλό υλικό;

—Ειλικρινά δεν το λέω γιατί είμαι εδώ. Υπάρχουν σπουδαίοι παίκτες στην ομάδα που θα μπορούσαν να παίξουν σε μεγάλα ευρωπαϊκά πρωταθλήματα. Έχουμε πάρα πολύ καλή ομάδα και είμαι σίγουρος ότι αν δουλέψουμε σκλη-

«Πέντε χρόνια στην Μπορντό, ενάμιση στην Τουλούζ και ένα στη Λυών, λίγοι τερματοφύλακες έχουν την τύχη να περάσουν»

ρά θα διεκδικήσουμε με αυξημένες πιθανότητες το πρωτάθλημα.

—Ποιους συμπαίκτης σου ξεχωρίζεις;

—(γέλια) Εντάξει, δεν χρειάζεται να αναφερθώ σε ονόματα. Όλοι οι παίκτες βρίσκονται εδώ γιατί το αξίζουν.

—Ήταν εύκολη η απόφαση να έρθεις στην Ανόρθωση;

—Κοίτα, η αλήθεια είναι ότι το σκέφτηκα πάρα πολύ. Δεν ήταν εύκολο, όχι. Πρώτη φορά φεύγω από τη Γαλλία, δεν ήξερα στα σίγουρα τι θα αντιμετώπιζα αν και έμαθα διάφορα για την ομάδα. Στο τέλος όμως αποφασίσα να έρθω, γιατί μου άρεσε η προοπτική και μου έχει λείψει ο αγώνας. Ήθελα να πάω κάπου όπου θα παίζω βασικός. Τώρα εντάξει όλα καλά.

—Ήταν μια καλή εμπειρία όμως η Λυών έτσι;

—Σίγουρα, έστω και αν δεν αγωνίστηκα, ήταν μεγάλη εμπειρία για μένα να είμαι στην καλύτερη ομάδα της Γαλλίας τα τελευταία χρόνια. Το να δουλεύεις μαζί με τον Γιορίς δεν είναι τυχαίο πράγμα και είμαι ευτυχισμένος που το έζησα.

—Αρκετοί είχαν επιφυλάξεις με την απόκτησή του για το γεγονός ότι είχε μόνο δύο γεμάτες σεζόν στην καριέρα σου.

—Δεν μου αρέσουν τα λόγια, προτιμώ να απαντήσω στο γήπεδο. Ήρθα με μεγάλη διάθεση να παίξω και να δείξω την αξία μου. Κοίτα, δεν έχω να αποδείξω κάτι. Πέντε χρόνια στην Μπορντό, ενάμιση στην Τουλούζ και ένα στη Λυών, νομίζω λίγοι τερματοφύλακες έχουν την τύχη να περάσουν. Το επίπεδο σε τέτοιες ομάδες είναι πολύ πιο υψηλό. Προσπάθησα να καθιερωθώ στο γαλλικό πρωτάθλημα.

Έχω ακόμα αρκετά χρόνια μπροστά μου και από φέτος ξεκινά ένα νέο κεφάλαιο στην καριέρα μου.

Ο Αρτυματάς, που τα τελευταία χρόνια ήταν στις ακαδημίες της Νότιγχαμ Φόρεστ, χαρακτηρίζεται από άτομα που τον βλέπουν καθημερινά ως «τανκ».

Έτοιμοι να μπουν και να βοηθήσουν

Οι Αρτυματάς, Ρουσιός και Μουλαζιμς μπορούν να διακριθούν στην Ένωση

Του ΗΡΩΔΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ

Η Ένωση Νέων Παραλιμνίου είναι από τις λίγες ομάδες της α' κατηγορίας που έχει την τύχη να διαθέτει στο ρόστερ αρκετά αξιολογικά ταλέντα, που αφήνουν εξαιρετικές εντυπώσεις στις προπονήσεις και δείχνουν έτοιμοι να πάρουν λεπτά συμμετοχής στις επίσημες υποχρεώσεις της ομάδας. Τρία παιδιά ιδιαίτερα δείχνουν έτοιμα να βοηθήσουν αμέσως, ενώ άλλοι δύο νεαροί αφήνουν πολύ καλές εντυπώσεις στις προπονήσεις και αν πάρουν ευκαιρίες, έχουν τις δυνατότητες να ανεληθούν.

Στην πρώτη κατηγορία, αυτών που έχουν τις δυνατότητες να πάρουν αμέσως λεπτά στον αγωνιστικό χώρο, βρίσκονται οι Κωστάκης Αρτυματάς, Ονησίφορος Ρουσιός και Δημήτρης Μουλαζιμς.

Αρτυματάς

Άτομο που παρακολουθεί την πορεία του 19χρονου (15/4/1993) Κωστάκη Αρτυματά τον χαρακτηρίζει ως «τανκ» στις προπονήσεις. Ο κεντρικός αμυντικός και αμυντικός μέσος προέρχεται από τα σπλάνα των βυσσινι και έμαθε μπάλα στις ακαδημίες της Νότιγχαμ Φόρεστ, όπου βρισκόταν από την ηλικία των 16 ετών. Φέτος επαναπατρίστηκε και ήδη δείχνει ότι είναι σε θέση να μπει χωρίς καθυστέρηση στις αγωνιστικές υποχρεώσεις της ομάδας. Πρόκειται για ψηλό παιδί, με αθλητικά προσόντα και δυνατός, που έχει καλή αντιληψη του χώρου. Δεν είναι και ιδιαίτερα εντυπωσιακός ποδοσφαιριστής, αλλά μπορεί να πασάρει και να κρατήσει μπάλα. Το σημαντικό είναι πως είναι ιδιαίτερα επικίνδυνος στις στατικές φάσεις.

Ρουσιός

Ο 20χρονος (15/7/1992) Ονησίφορος Ρουσιός πήγε το 2008 στην Μίντλεσμπερο, μετά που οι σκόουτερ της αγγλικής ομάδας τον είδαν σε διεθνές τουρνουά όπου συμμετείχε με την Ένωση. Τρία χρόνια μετά επέστρεψε στο Παραλίμνι και στην περσινή

χρονιά είχε σημαντική συμβολή, αγωνιζόμενος σε 18 παιχνίδια (τα τέσσερα ως βασικός) και πετυχαίνοντας δύο γκολ. Παίζει σε όλες τις θέσεις της επίθεσης, με τον ίδιο να είναι πιο άνετος στον χώρο πίσω από τον στράικερ, αν και οι άνθρωποι των βυσσινι τον προορίζουν για αριστερό επιθετικό. Ο αριστερόπατος επιθετικός είναι ψηλός και καλός στον αέρα. Με καλή τεχνική και διασκελισμό, μπορεί να κινήσει γρήγορα στον αγωνιστικό χώρο.

Μουλαζιμς

Έτοιμος να βοηθήσει είναι και ο Δημήτρης Μουλαζιμς. Ο 20χρονος (15/1/1992) δεξιός αμυντικός προέρχεται από μια φουλ σεζόν πέρσι στον Ερμή (15 συμμετοχές, οι 10 ως βα-

Μετά την παρουσία του στον Ερμή πέρσι, ο Δημήτρης Μουλαζιμς βελτιώθηκε σημαντικά

σικός) και με την εμπειρία της ιταλικής Άσκολι πριν από λίγα χρόνια, περιμένει την ευκαιρία του να αγωνιστεί με τη φανέλα της Ένωσης, από την οποία ξεκίνησε να παίζει μπάλα και με την οποία έκανε ντεμπούτο στο τέλος της σεζόν 2010-11. Βελτιώθηκε πολύ με την παρουσία του πέρσι στον Ερμή. Έχει καλή προσόντα και τεχνική, είναι γρήγορος και δυνατός, κάτι που εκμεταλλεύεται αγωνιζόμενος στο δεξί άκρο της άμυνας.

Οι μικρότεροι

Άλλοι δύο ποδοσφαιριστές που συμμετέχουν στις προπονήσεις της ανδρικής ομάδας έχουν τραβήξει την προσοχή των ανθρώπων της Ένωσης. Οι 17άρηδες Λοΐζος Κοσμά και Ανδρέας Ζουβάνη δείχνουν καλά στοιχεία στις προπονήσεις, αλλά θα χρειαστούν ασφαλώς χρόνο στο γήπεδο για να βγάλουν τις δυνατότητές τους.

Δεν είναι «βαρύς», όμως έχει περγαμηνές

Ψηλός και ταχύς, ο νεαρός διεθνής της ΑΕΚ, Νέστορας Μυτιδης παίζει στην κορυφή, στα άκρα και πίσω από τον επιθετικό

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ

Ασος στο μανίκι δεν μπορεί να θεωρηθεί ο Νέστορας Μυτιδης για τον Μπεν Σιμόν. Εξάλλου, παίρνει χρόνο συμμετοχής με την πρώτη ομάδα, εδώ και δύο χρόνια, και χρόνο με τον χρόνο έχει περισσότερες συμμετοχές. Ίσως να βρέθηκε από σπόντα στην ενδεκάδα στο ματς με την Αλκή, λόγω του τραυματισμού του Γκόργκα Πιντάδο, όμως με το σπαθί του κέρδισε την εμπιστοσύνη του Ισραηλινού τεχνικού, που μπορεί να τον χρησιμοποιήσει και στα άκρα —εκεί όμως δεσπόζει η παρουσία των Γκαμπλόνο (αριστερά) και Νακατζίμα (δεξιά)—, αλλά και ως δευτερο επιθετικό —εφόσον αλλάξει κάποια στιγμή το σύστημα ο Ισραηλινός τεχνικός. Μπορεί να κινήσει πλάι στον καθαρόαιμο επιθετικό, αλλά και πίσω από αυτόν.

Στο επόμενο στάδιο

Ο Μυτιδης φρόντισε από το πρώτο παιχνίδι της φετινής σεζόν να δικαιώσει όσους πιστεύουν στο ταλέντο του, πετυχαίνοντας το νικητήριο γκολ της ομάδας του στη νίκη με 1-0 και χαρίζοντας τους πρώτους τρεις βαθμούς στους κίτρινοπράσινους. Ο 21χρονος διεθνής ανήκει στην κατηγορία των ποδοσφαιριστών που θεωρούνται η επόμενη γενιά του κυπριακού ποδοσφαίρου, με περγαμηνές για να κάνει σπουδαία καριέρα. Μπορεί κάποιος να λένε ότι δεν έχει ακριβώς τον σωμα-

«Έχει καλή τεχνική, που τον βοηθά να είναι επικίνδυνος στις φάσεις», δήλωσε στην «Κ» ο τεχνικός της Εθνικής Ελπίδων, Σάββας Παρασκευά, για τον Νέστορα Μυτιδης.

Εστω κι αν σωματικά δεν είναι δυνατός, έχει τις δυνατότητες να παίξει ακόμη και με την πλάτη στην εστία

τόπου καθαρόαιμο επιθετικό, όμως μπορεί να αντεπεξέλθει με καλές προοπτικές και στη θέση αυτή, όπως αναφέρεται και στις δηλώσεις του στην «Κ» ο τεχνικός της Εθνικής Ελπίδων, Σάββας Παρασκευά. Ο νεαρός παίκτης της ΑΕΚ αρχίζει σιγά-σιγά, στα 21 του χρόνια πλέον, να ξεπερνά το στάδιο του παίκτη με μέλλον και να περνά στο επόμενο στάδιο που κερδίζει την εμπιστοσύνη των προπονητών του και διεκδικεί με αξιώσεις τη συμμετοχή του στο βασικό σχήμα.

Είναι παιδί μάλαμα

Τα καλύτερα είναι να πει γι' αυτόν ο προπονητής του στην Εθνική Ελπίδων, Σάββας Παρασκευά —τελευταίος ο Μυτιδης ενισχύει και την Εθνική Ανδρών. Θελάσαμε να μάθουμε από τον Κύπριο προπονητή τα χαρακτηριστικά του Μυτιδης ως ποδοσφαιριστή, όμως μας διέκοψε πριν ολοκληρώσουμε το ερώτημά μας. «Πάνω απ' όλα, ο Νέστορας είναι ένας εξαιρετικός χαρακτήρας και πολύ καλό παιδί. Σκύβει το κεφάλι και δουλεύει πολύ», δήλωσε και έπειτα επανήλθε, για να μας δώσει στοιχεία του παιχνιδιού του 21χρονου διεθνούς.

«Διαφέρει από τους άλλους»

«Έχει κάποια στοιχεία που τον κάνουν να διαφέρει από τους άλλους. Είναι ψηλός και ταχύς επιθετικός», σημείωσε ο κόουτς της Εθνικής U-21. Η γρηγοράδα αυτή του Νέστορα Μυτιδης

βοηθάει στο να ενισχύει τους συμποδοσφαιριστές του στην αμυντική λειτουργία της ομάδας. Με τον διασκελισμό του μπορεί γρήγορα να βρεθεί από τον αμυντικό χώρο στην αντεπίθεση και να δημιουργήσει επικίνδυνες καταστάσεις για την αντίπαλη ομάδα. Φυσικά, ισχύει και το αντίστροφο, όταν δηλαδή η ομάδα επιτίθεται και κάνει την μπάλα. «Χάνεται η μπάλα, αλλά επειδή είναι γρήγορος, επιστρέφει γρήγορα για να ανακόψει επιθέσεις των αντιπάλων», λέει ο Σάββας Παρασκευά.

Κι όμως έχει το εκτόπισμα

«Χρειάζεται να βάλει όγκο, δηλαδή δεν είναι «βαρύς» επιθετικός, όπως είναι για παράδειγμα ο Μιχάλης Κωνσταντίνου. Ίσως κάποιος να πουν ότι δεν έχει το εκτόπισμα για να παίξει στην κορυφή. Όμως, έστω κι αν σωματικά δεν είναι δυνατός, έχει τις δυνατότητες να παίξει ακόμη και με την πλάτη στην εστία. Επίσης, έχει καλή τεχνική, που τον βοηθά να είναι επικίνδυνος στις φάσεις. Μπορεί με ευκολία να ανοίξει την μπάλα προς τα δεξιά ή τα αριστερά, ενώ ξέρει να κινείται και στον κενό χώρο, όταν δεν κρατάει την μπάλα», μας είπε για το στυλ παιχνιδιού του ποδοσφαιριστή ο Σάββας Παρασκευά. Αν και το καλό του πόδι είναι το δεξί, ο Μυτιδης μπορεί να χρησιμοποιήσει και το αριστερό, πράγμα που είναι πολύ σημαντικό για έναν επιθετικό ποδοσφαιριστή.

Οι αριθμοί του Μυτιδης

1 μόλις κάρτα έχει δεχθεί στα τρία χρόνια που αγωνίζεται σε υψηλό επίπεδο. Πήρε κίτρινη κάρτα στο ματς της περσινής χρονιάς με τον ΑΠΟΕΛ (14η αγωνιστική).

13 Νοεμβρίου 2010 πέτυχε το παρθενικό του γκολ κόντρα στον Ερμή στην 10η αγωνιστική, στη νίκη της ΑΕΚ με 2-1. Ήταν το μοναδικό τέρμα γι' αυτόν τη σεζόν 2010-11.

16 συμμετοχές στο κύπελλο μετρήσε την περίοδο 2011-12.

21 χρόνων «έκλεισε» την 1η Ιανουαρίου 2012 ο Νέστορας Μυτιδης, που είναι γεννημένος το 1991.

30 η αγωνιστική της περιόδου 2010-11 έκανε το ντεμπούτο του στην πρώτη ομάδα της ΑΕΚ, με αντίπαλο τον Οθέλλο. Τότε οι Λαρνακείς ήταν στη β' κατηγορία.

64 λεπτά αγωνίστηκε στην πρώτη του συμμετοχή με την Εθνική Ανδρών στο φιλικό με την Ιρλανδία (16/11/2010).

84 ό το λεπτό στο οποίο σκόραρε εναντίον της Φλορίανς στα προκριματικά του Γιουρόπα Λιγκ. Πρώτη ευρωπαϊκή συμμετοχή —μήκη στο 70'— με γκολ (14/07/2011).

Πού μεταμορφώθηκε μέσα σε λίγες μέρες

Το καλό πρόσωπο απέναντι στην Ισλανδία δείχνει ότι η Εθνική Κύπρου μπορεί να είναι ανταγωνιστική σε ένα ισοδύναμο όμιλο

Του **ΗΡΩΔΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Αν απέναντι στην Αλβανία την 1η αγωνιστικά των προκριματικών του Μουντιάλ 2014 η Κύπρος έδειξε να μπαίνει στο γήπεδο χωρίς πλάνο, αυτή δεν ήταν η εικόνα στο ματς που ακολούθησε απέναντι στην Ισλανδία. Η Εθνική ηττήθηκε 3-1 στα Τίρανα σε ένα παιχνίδι όπου οι γίγες είχαν την τιμητική τους, όμως απέναντι στο νησιώτικο κράτος του βόρειου Ατλαντικού (νίκη 1-0), οι διεθνείς άλλαξαν εντελώς πρόσωπο, έβαλαν την μπάλα κάτω και εκμετάλλευτηκαν το δυνατό αυτού τους: Τους γρήγορους μεσοεπιθετικούς.

Η Εθνική έβγαλε στον αγωνιστικό χώρο του «Αντώνης Παπαδόπουλος» την περασμένη Τρίτη (11/09) απέναντι στην Ισλανδία πολλά θετικά στοιχεία, που αλλάζουν άρδην την κακή εικόνα που δημιουργήθηκε μετά το ματς με την Αλβανία την Παρασκευή (07/09) και φέρνουν την αισιοδοξία ότι, παρά τις δυ-

Σε αντίθεση με την Αλβανία, οι διεθνείς κόντρα στους Ισλανδούς έπαιξαν να βγάδουν γίγες στην αντίπαλη περιοχή

σκολίες, το αντιπροσωπευτικό συγκρότημα μπορεί να είναι ανταγωνιστικό σε ένα όμιλο στον οποίο οι ομάδες είναι σχετικά ισοδύναμες.

Ποια ήταν, όμως, τα στοιχεία της Κύπρου που ξεχώρισαν από το ματς με την Ισλανδία;

• **Τέλος οι σέντρες.** Σε όλο το 90λεπτο απέναντι στην Ισλανδία, η Εθνική είναι ζητήμα αν δοκιμάσει 3-4 σέντρες, παρά την παρουσία του Μιχάλη Κωνσταντίνου στην αντίπαλη περιοχή. Απέναντι στους ψηλούς και δυνατούς Ισλανδούς, οι κινητικοί διεθνείς έβαλαν την μπάλα κάτω, βρήκαν χώρους και διείσδυσαν.

• **Βλέπαμε συνεχώς overlap.** Το παραδέχτηκε και στη συνέντευξη Τύπου μετά το ματς ο Νίκος Νιόπλιας. Οι ακραίοι μπακ, Άθως Σολωμού από δεξιά και Ηλίας Χαράλαμπος από αριστερά, είχαν οδηγίες να κάνουν το overlap με τους Δημήτρη Χριστοφί και Κωνσταντίνο Μακρίδη αντίστοιχα και σε πολλές περιπτώσεις γίνονταν απειλητικοί.

Ολα για όλα στο ματς με Σλοβενία

Την Παρασκευή 12 Οκτωβρίου η Κύπρος θα αντιμετωπίσει εκτός έδρας τη Σλοβενία, η οποία στα πρώτα δύο ματς έχει ισάριθμες ήττες, από Ελβετία και Νορβηγία. Ενδεχόμενη νίκη ή ισοπαλία κόντρα στη βαλκανική χώρα βάζει για τα καλά στο κόλπο την Κύπρο και θεωρείται βέβαιο ότι θα «αναγκάσει» τους Κύπριους να γεμίσουν το «Αντώνης Παπαδόπουλος» στις 16 του ερχόμενου μήνα στο ματς με τη Νορβηγία.

• **Οι κόπτες πρόσεξαν τους μπακ.** Η ποιότητα του Ντόσα Ζούνιορ και η ωριμότητα του Γιώργου Μερκί έχουν δυναμώσει πολύ το κέντρο της άμυνας, όμως οι βοήθειες που έδιναν οι Σίνισια Ντομπρασινόβιτς και Μάριος Νικολάου όταν αμυνόταν η Κύπρος, ήταν καταλυτικής σημασίας. Μάλιστα, υπήρχαν και περιπτώσεις στις οποίες ο «Ντόμπρα» κρατούσε τη θέση του ακόμη και όταν η Εθνική είχε την μπάλα, δείγμα της προσοχής που δόθηκε στις αλληλοκαλύψεις.

• **Έβγαλαν συνεχώς μπαλιές-τρίπες.** Αρκετές ήταν οι περιπτώσεις όπου ο Μιχάλης Κωνσταντίνου έβγαίνει εκτός περιοχής, υποδεχόταν την μπάλα και στη συνέχεια δοκίμαζε την πάσα-τρίπα προς τους ακραίους εξτρέμ και ειδικά τον Δημήτρη Χριστοφί, ο οποίος ήταν εξαιρετικός. Τη συγκεκριμένη κίνηση, που έμοιαζε να ήταν δουλεμένη, τη βλέπαμε σε όλο το ματς, απ' όλους τους παίκτες του κέντρου και μπροστά.

• **Ηρεμία όταν είχε κατοχή.** Αν και οι αντίπαλοι στον 5ο όμιλο της ευρωπαϊκής ζώνης των προκριματικών του Μουντιάλ 2014 είναι ισχυρότεροι από την Κύπρο, εντούτοις απέναντι στην Ισλανδία η Εθνική είχε την κατοχή και τη χειρίστηκε εξαιρετικά. Δεν έζησαν πολλά λάθη, υπήρχε υπομονή στην κυκλοφορία, έβγαναν οι σωστές επιλογές και αυτό φάνηκε στο σκορ.

• **Οι μονάδες ξεχώρισαν.** Ωραία τα ποπάνω, αλλά χωρίς να αποδώσουν στο φουλ των δυνατοτήτων τους οι σημαντικές μονάδες της ομάδας, η Κύπρος δεν μπορεί να καλύψει το χάντικαπ με τους αντιπάλους. Και ευτυχώς για την ομάδα του Νίκου Νιόπλια κόντρα στην Ισλανδία, οι μονάδες ξεχώρισαν.

Η ηρεμία, όταν είχε την κατοχή η Κύπρος, τα overlap που τσάκιζαν τους αντιπάλους και η εκμετάλλευση των γρήγορων μεσοεπιθετικών είναι στοιχεία που άρεσαν από την Εθνική.

Ο 34χρονος Μιχάλης Κωνσταντίνου είναι η μοναδική αξιόπιστη επιλογή στην επίθεση για την Κύπρο.

Οι ελλείψεις της Εθνικής

Τον τελευταίο χρόνο περισσότεροι Κύπριοι ποδοσφαιριστές παίρνουν χρόνο συμμετοχής στις ομάδες τους, ενώ αρκετοί έφυγαν για το εξωτερικό, στοιχεία που βοήθησαν την Εθνική. Μαζί με τις κυπριοποιήσεις των Βίνσεντ Λαμπάν και Ντόσα Ζούνιορ, η ομάδα εμφανίζεται πλέον πολύ πιο γεμάτη.

Εκεί όπου η Κύπρος δείχνει να εμφανίζει κενά, είναι κυρίως σε δύο θέσεις. Αυτές του τερματοφύλακα και του επιθετικού. Στον άσο, ο τραυματισμός του Αντώνη Γιωργαλλίδη στο α' ημίχρονο του αγώνα με την Αλβανία, ανάγκασε τον Νίκο Νιόπλια να χρησιμοποιήσει τον δεύτερο πορτιέρο της Ανόρθωσης, Χρίστο Μάστρου, για 46 λεπτά στα Τίρανα και τον τρίτο γκολκίπερ του ΑΠΟΕΛ, Τάσο Κίσσα, στο ματς με την Ισλανδία. Πέρα

από τον Γιωργαλλίδη, δεν υπάρχουν άλλοι Κύπριοι τερματοφύλακες με σταθερή παρουσία στις ομάδες της α' κατηγορίας. Όσον αφορά τους διεθνείς με την Ελπίδων, ο 22χρονος Κυριάκος Ιωάννου αγωνίζεται στην ΠΑΕΕΚ και ο 21χρονος Γιώργος Παπαδόπουλος στον Ερμή, ομάδες β' κατηγορίας.

Στην επίθεση, τα δεδομένα είναι παρόμοια. Ο Μιχάλης Κωνσταντίνου είναι η μοναδική αξιόπιστη επιλογή, ενώ πλέον στις κλίσσεις της Ανόρθωσης βρίσκεται και ο 21χρονος Νέστορας Μυτιζής, ο οποίος παίρνει χρόνο συμμετοχής στην ΑΕΚ και δείχνει καλά στοιχεία. Όταν δεν αγωνίζεται ο Κωνσταντίνου, στην επίθεση βλέπουμε παίκτες όπως οι Αλω-ντέιτς ή Χριστοφί, η φυσική θέση των οποίων είναι στα άκρα.

Η Κύπρος στα προκριματικά του Μουντιάλ 2014

7 Σεπτεμβρίου 2012	Αλβανία-Κύπρος	3-1
11 Σεπτεμβρίου 2012	Κύπρος-Ισλανδία	1-0
12 Οκτωβρίου 2012	Σλοβενία-Κύπρος	
16 Οκτωβρίου 2012	Κύπρος-Νορβηγία	
22 Μαρτίου 2013	Κύπρος-Ελβετία	
7 Ιουνίου 2013	Ελβετία-Κύπρος	
6 Σεπτεμβρίου 2013	Νορβηγία-Κύπρος	
10 Σεπτεμβρίου 2013	Κύπρος-Σλοβενία	
11 Οκτωβρίου 2013	Ισλανδία-Κύπρος	
15 Οκτωβρίου 2013	Κύπρος-Αλβανία	

Η βαθμολογία του 5ου ομίλου

Χώρα	Γκολ	Διαφορά	Β.
1. Ελβετία	4-0	+4	6
2. Ισλανδία	2-1	+1	3
3. Αλβανία	3-3	0	3
4. Κύπρος	2-3	-1	3
5. Νορβηγία	2-3	-1	3
6. Σλοβενία	1-4	-3	0

Οι 2 επόμενες αγωνιστικές

12 Οκτωβρίου
Σλοβενία-Κύπρος
Αλβανία-Ισλανδία
Ελβετία-Νορβηγία

16 Οκτωβρίου
Κύπρος-Νορβηγία
Αλβανία-Σλοβενία
Ισλανδία-Ελβετία

Κερδήθηκε το στοίχημα του κόσμου στον Απόλλωνα

Το πληγωμένο γόπτρο της περσινής σεζόν και η επικράτηση της ΑΕΛ είναι οι αιτίες της επιστροφής των οπαδών κοντά στην ομάδα

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Ο Νίκος Κίρτζης έμεινε σχεδόν άναυδος, κρατώντας με δυσκολία τα δάκρυα συγκίνησης που του προκαλούσε το σκηνικό ενώπιόν του. Για όσους τον γνωρίζουν, έχουν να λένε ότι, τη μέρα παρουσίας του ρόστερ στο κλειστό του Απόλλωνα, ο πρόεδρος του Απόλλωνα ένωσε δικαιωμένους για την απόφασή του να αναλάβει την ομάδα. Βλέποντας 3.500 οπαδούς να παραβούν εντός της κλειστής αίθουσας αθλοπαιδιών, ο Λεμεσιανός επιχειρηματίας πείσωσε για να υλοποιηθεί τον στόχο που έθεσε: να γυρίσει ο Απόλλωνας στον δρόμο των διακρίσεων.

Πέρα από τις μεταγραφές και την αγωνιστική αξία που συνοδεύει το σύνολο του Τζορτζ Μπέργλι, το φετινό καλοκαίρι είναι ίσως ένα από τα πιο σημαντικά στη σύγχρονη ιστορία του Απόλλωνα. Η συσπείρωση και η αφοσίωση που υπάρχει εκ μέρους των οπαδών δημιουργεί μια πρωτόγνωρη εικόνα, προσφέροντας παράλληλα μια δυναμική στην προσπάθεια που κάνει η διοικητική και τεχνική ηγεσία των Λεμεσιανών.

3.500 άτομα στην εκδήλωση παρουσίας του ρόστερ, 3.000 στην πρώτη προπόνηση και 6.000 εισιτήρια στον πρώτο εντός έδρας αγώνα με τον Εθνικό στο Τσίρειο, ήταν τα πρώτα δείγματα για το τι θα επακολουθήσει από τη μεριά των οπαδών.

Το σλόγκαν που υιοθέτησε η διοίκηση όσον αφορά την εκστρατεία προώθησης των εισιτηρίων διαρκείας, «περήφανα και δυνατά», έχει επιβεβαιωθεί για τα καλά στον ψυχισμό των οπαδών. Το πληγωμένο γόπτρο των Απολλωνιστών από την περσινή σεζόν, τα μυριάδες προβλήματα που αντιμε-

Ο Νίκος Κίρτζης έμεινε σχεδόν άναυδος, κρατώντας με δυσκολία τα δάκρυα συγκίνησης, όταν είδε τους οπαδούς στο κλειστό, στην παρουσίαση του ρόστερ.

3.500 άτομα στην εκδήλωση παρουσίας του ρόστερ, 3.000 στην πρώτη προπόνηση και 6.000 με τον Εθνικό, τα πρώτα δείγματα από τη μεριά των οπαδών

τώπιζε το κλαμπ στη μετά Columbia εποχή, σε συνδυασμό με την επικράτηση της ΑΕΛ στην κούρσα του περσινού πρωταθλήματος, είναι μάλλον οι σοβαρότερες αιτίες που έφεραν τον Απολλωνίστα κοντά στην ομάδα.

Το στοιχείο της δικιόνιας ήταν ένα χαρακτηριστικό με τη δικιά του σημασία στο συλλογικό υποσυνείδητο των οπαδών, που καμιά φορά στρατεύονταν με διάφορους πόλους εξουσίας εντός του απολλωνιστικού συνόλου.

Τα διοικητικά προβλήματα και οι πολλοί παράγοντες που υπήρχαν γύρω από την ομάδα, δημιουργούσαν μια

ανάγκη στον κάθε οπαδό να αναζητήσει τον δικό του λυτρωτή. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα ο κόσμος να μοιράζεται σε διάφορα στρατόπεδα, καταλογίζοντας ευθύνες στους «αντίπαλους» και δημιουργώντας ταυτόχρονα ένα σκηνικό που μόνο ωφέλιμο δεν ήταν για την ομάδα.

Η επιστροφή του Νίκου Κίρτζη και η απόφασή του να αναλάβει την ποδοσφαιρική εταιρεία έπαιξαν καταλυτικό ρόλο στο να σταματήσουν οι «εμφύλιες συρράξεις» και ο καθένας να επιστρατευτεί δίπλα στον νέο διοικητικό ηγέτη. Κουρασμένοι από τις διαμάχες και τα προβλήματα και ώριμοι όσο πο-

τέ άλλοτε, οι οπαδοί κατανόησαν ότι η δικιόνια μόνο κακό προκαλεί στην ομάδα.

Ωφέλιμη η περσινή σεζόν

Τι κι αν αγωνιστικά η ομάδα παρέπαιε πραγματοποιώντας μια από τις πιο άσχημες σεζόν στην ιστορία της, τι κι αν τα οικονομικά και διοικητικά προβλήματα βρισκότουσαν στην καθημερινή ατζέντα του συλλόγου, αποδεικνύεται εκ των γεγονότων ότι η κακή περσινή σεζόν άφησε ένα σοφό δίδαγμα στον κόσμο. Μέσα από τις κακοτυχίες και τα προβλήματα, ο Απόλλωνας και κατ'επέκταση ο κόσμος βγήκαν πιο δυνατοί, έτοιμοι να σταθούν κοντά στην ομάδα, ανεξαρτήτως των συνθηκών που επικρατούν. Το πληγωμένο γόπτρο των οπαδών δέχθηκε ακόμη μεγαλύτερο πλήγμα, βλέποντας τους συμπολίτες τους να πανηγυρίζουν στην πόλη από τον περασμένο Μάιο και έπειτα.

Η πορεία της ΑΕΛ

Συνθησισμένοι τα τελευταία χρόνια να είναι η μοναδική ομάδα που φέρνει τίτλους και διακρίσεις στη Λεμεσό, οι οπαδοί είδαν το μονοπώλιό τους να κλονίζεται. Η παρουσία της ΑΕΛ στο περσινό πρωτάθλημα, όπως και στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις, κλόνισε την υπερφάνεια των Απολλωνιστών που για πρώτη φορά μετά από δεκαετίες παρακολουθούσαν τη συμπολιτισσα να αποτελεί το σημείο αναφοράς στο κυπριακό πρωτάθλημα για αγωνιστικούς λόγους. Για τους παροικούντες τη «Λεμεσιανή Γερουσία» είναι ξεκάθαρο ότι το επίτευγμα της ΑΕΛ σήμανε συναγερμό όχι μόνο στον κόσμο αλλά και στα υψηλότερα διοικητικά στρώματα των μπλε της πό-

λης, με αποτέλεσμα να επιτευχθεί η πολύποθητη συσπείρωση που τόσο έλειπε εντός του απολλωνιστικού συνόλου.

«Περήφανα και δυνατά»

Οι πιο πάνω καταστάσεις αποτέλεσαν την αιτία έμπνευσης των δημιουργών του σλόγκαν «περήφανα και δυνατά». Οι τρεις αυτές λέξεις χαρακτηρίζουν το φετινό καλοκαίρι μπάνισης σφήνα στον ψυχισμό του κάθε Απολλωνίστα. Το μέχρι στιγμής δείγμα, όσον αφορά τη συμπαράσταση του κόσμου, αποδεικνύει τη θέληση και την περηφάνια των οπαδών να βοηθήσουν με δυναμικό τρόπο τη φετινή προσπάθεια.

Σε μια δύσκολη οικονομικά εποχή και μετά από μια κάκιστη αγωνιστική σεζόν, 2.100 Απολλωνιστές έχουν προμηθευτεί τα πακέτα των σίζον tickets, βοηθώντας έτσι έμπρακτα την ομάδα. Χιλιάδες άλλοι ομοϊδεάτες τους σπεύδουν να βρεθούν κοντά σε όποια εκδήλωση συμμετέχει η ομάδα τους. Η διοίκηση αφογκράζεται θετικά τις ατιμωμένες του κόσμου, γεμίζοντας με ευθύνες για τον τρόπο διαχείρισης της ομάδας.

«Τον Απολλωνίστα τον χαρακτηρίζει μια ιδιόμορφη ιδιοσυγκρασία. Το ένδοξο παρελθόν της ομάδας αποτελεί το μέτρο σύγκρισης στην κάθε του ενέργεια και σκέψη. Η αγάπη του για την ομάδα εκφράστηκε κατά καιρούς με διάφορους τρόπους. Η φετινή χρονιά είναι σημαδιακή και βεβαιώνουμε τον κόσμο μας ότι η διοίκηση κάνει ό,τι είναι δυνατόν για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του», δηλώνει στην «Κ» ο εκπρόσωπος Τύπου του Απόλλωνα, Φανούριος Κωνσταντίνου.

www.24sports.com.cy

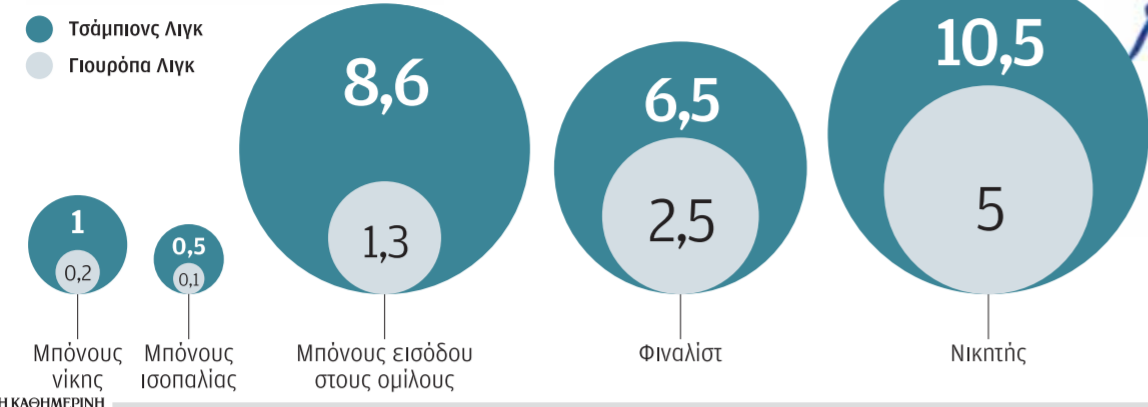
Η Νο 1 ΣΕ ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

24 SPORTS

Εκτιμώμενο
σύνολο
εσόδων
της UEFAΤσάμπιονς Λιγκ
(Μαζί με το Σούπερ Καπ)
1,34 δισ. €Γιουρόπα Λιγκ
225 εκατ. €Market pool
(συνολικά χρήματα που διατίθενται
στις ομάδες που συμμετέχουν)Τσάμπιονς
Λιγκ
409,6
εκατ. €Γιουρόπα
Λιγκ
83,5
εκατ. €Συνολικά έσοδα
Κυπελλούχων
2011-12ΤΣΕΛΣΙ
59,94
εκατ. €ΑΤΛΗΤΙΚΟ
ΜΑΔΡΙΤΗΣ
10,52
εκατ. €

Τα έσοδα των ομάδων στην Ευρώπη (σε εκατ. ευρώ)

Βιομηχανίες δισεκατομμυρίων

Τσάμπιονς και Γιουρόπα Λιγκ ανοίγουν τις πύλες τους, γεμίζοντας τα ταμεία UEFA και ομάδων

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Παλιά η τιμή της... νύφης, πέρα και πάνω από την προίκα της, κρινόταν από το σεντόνι που κρεμόταν από το μπαλκόνι την επαύριο του γάμου της. Η προετοιμασία για το γαμήλιο κρεβάτι ήταν ιερή και το ποθητό αποτέλεσμα υπερπολύτιμο που συμβολιζόταν από το σεντόνι εκείνο, κομμάτι φυσικά της γαμήλιας προίκα.

Με αντίστοιχη περηφάνια, η ελίτ των ποδοσφαιρικών ομάδων της Ευρώπης απλώνει στη στέγη κάθε έδρας το περίφημο σεντόνι με τα αστέρια του Τσάμπιονς Λιγκ, το μοναδικό εμπορικό όνομα (brand name) που έκτισε εντός ενός έτους προ εικοσαετίας η UEFA και συμβολίζει ένα απαραίτητο ποδοσφαιρικό προϊόν-θέμαμα με παράλληλα πρωτοφανή για αθλητική διοργάνωση έσοδα για διοργανωτές και συμμετέχοντες. Όπως το σεντόνι του γάμου, έτσι και το σεντόνι του Τσάμπιονς Λιγκ επιδεικνύεται με υπερφάνεια, καθώς αποτελεί σύμβολο ενός θριάμβου, που μόνο κέρδη αποφέρει. Κι αυτά τα κέρδη, στην περίπτωση της κορυφαίας διασυλλογικής διοργάνωσης στον κόσμο, έχουν αυξηθεί περαιτέρω από τη φετινή σεζόν, όπως προσφάτως ανακοίνωσε η ευρωπαϊκή ποδοσφαιρική συνομοσπονδία.

Σε καιρούς οικονομικής κρίσης ανά

Τα μεικτά εμπορικά έσοδα της UEFA θα ανέλθουν φέτος στα 1,34 δισ. ευρώ.

την Ευρώπη, η UEFA μπορεί να υπερηφανεύεται ότι τα μεικτά εμπορικά της έσοδα από το Τσάμπιονς Λιγκ, μαζί με τον αγώνα του Ευρωπαϊκού Σούπερ Καπ που ήδη διεξήχθη, θα ανέλθουν τη φετινή σεζόν στα 1,34 δισ. ευρώ! Αναμενόμενο και θεμιτό είναι ένα μεγάλο κομμάτι των εσόδων αυτών να πηγαίνει στους συλλόγους, τους πρωταγωνιστές του θεσμού, με τα έσοδα καθενός να αυξάνονται από φέτος.

Περίπου, τα τρία τέταρτα των βασικών εμπορικών εσόδων, δηλαδή από τα ραδιοτηλεοπτικά συμβόλαια και τα εμπορικά δικαιώματα, θα πάνε στους συλλόγους φέτος, με εγγυημένο ένα σύνολο

530 εκατ. ευρώ, ενώ το υπόλοιπο 25% θα πάει για τα έξοδα της διοργάνωσης και της UEFA, και για πληρωμές «αλληλεγγύης», όπως τις αποκαλεί η ευρωπαϊκή συνομοσπονδία, προς τις εθνικές ομοσπονδίες και τις λίγκες. Ο,τι παραπάνω προκύψει από τα 530 εκατ. θα μοιραστεί κατά 82% στις ομάδες και το υπόλοιπο 18% θα πάει για τις προαναφερθείσες ανάγκες της UEFA.

Κάθε ομάδα από τις 20 που μετείχαν στα πλέι-οφ του θεσμού τον Αύγουστο, όπως ο Παναθηναϊκός, έχει λαμβάνειν από 2,1 εκατ. ευρώ. Οσοι όμως πρώτα θλιπτήρες ομάδες έμειναν εκτός ομίλων, όπως ο ΑΕ Λεμεσού, θα λάβουν κι άλλες

200.000 ευρώ.

Και τώρα στα σπορδαιά: Ο Ολυμπιακός και οι άλλες 31 ομάδες που μπαίνουν από την επόμενη εβδομάδα στην όμορφη περιπέτεια της φάσης των ομίλων έχουν ένα μίνιμουμ 8,6 εκατ. ευρώ για τη συμμετοχή τους, ενώ κάθε νίκη στον όμιλο αποφέρει 1 εκατ. ευρώ (από 800.000 ευρώ πέρσι) και κάθε ισοπαλία 500.000 ευρώ.

Αν ο Ολυμπιακός περάσει στη φάση των 16 τον περμένο άλλο 3,5 εκατ. ευρώ. Η είσοδος στην οκτάδα αποφέρει 3,9 εκατ. ευρώ και η πρόκριση στα ημιτελικά 4,9 εκατ. Ο νικητής του τελικού θα λάβει, εκτός από το τρόπαιο, 10,5 εκατ. ευρώ και ο ηττημένος θα πνίξει την πίκρα του μετρώντας 6,5 εκατ.

Ετσι η ομάδα που θα διαδεχθεί την Τσέλι στον θρόνο του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου τον Μάιο στο Γουέμπλεϊ (αν δεν επαναλάβει φέτος η λονδρέζικη ομάδα τον περμένο της θρίαμβο μέσα στην πόλη της) θα αποκομίσει τουλάχιστον 37,4 εκατ. ευρώ!

Επιπλέον, σχεδόν 410 εκατ. ευρώ θα πάνε στις ομάδες με βάση τα τηλεοπτικά συμβόλαια της χώρας τους, το γνωστό πλέον market pool, που είναι πρόσθετα των παραπάνω κερδών από την αγωνιστική πλευρά της διοργάνωσης. Πώς λοιπόν να μην τεντώνονται οι ομάδες με περηφάνια το σεντόνι;

Το χρήμα ρέει άφθονο και στο Γιουρόπα Λιγκ

Μια από τις πιο ευδιάκριτες αναβαθμίσεις που χαρακτηρίζει την εποχή Πλατινί στην προεδρία της UEFA, είναι η κατάργηση του ομώνυμου Κυπελλού και η μετονομασία του σε Γιουρόπα Λιγκ. Αυτή η αλλαγή, δεν περιορίστηκε απλώς στο όνομα και την τροποποίηση της διεξαγωγής της διοργάνωσης (όμιλοι και νок άουτ παιχνίδια όπως το Τσάμπιονς Λιγκ), αλλά αύξησε σημαντικά και τα έσοδα των ομάδων.

Για την αγωνιστική περίοδο 2012-2013, τα έσοδα της UEFA προσδιορίζονται περίπου στα 225 εκατομμύρια ευρώ μόνο για το Γιουρόπα Λιγκ. Το εν λόγω ποσό, προκύπτει από τηλεοπτικά δικαιώματα και εμπορικές συμβάσεις. Το 75% των χρημάτων δίνεται στις ποδοσφαιρικές ομάδες και το υπόλοιπο 25 αποταμιεύεται από την ομοσπονδία για οργανωτικές και διοικητικές δαπάνες. Σε απόλυτο αριθμό το ποσό που θα μοιραστούν οι ομάδες ανέρχεται στα 168,75 εκατομμύρια ευρώ. Επιδρόσθητα, η Εκτελεστική Επιτροπή της UEFA ενέκρινε επιπλέον 40 εκατ. ως περαιτέρω συμβολή για τις ομάδες εκταμιευμένο από τα έσοδα του Τσάμπιονς Λιγκ, ανεβάζοντας το τελικό ποσό στα 208,75 εκατ. ευρώ, που χωρίζεται σε δύο τρόπους πληρωμής. Τα 125,25 αποτελούν πάγιες πληρωμές και το υπόλοιπο 83,5 μεταβλητά ποσά (market pool).

Το «market pool» διαφοροποιείται ανά χώρα στηρίζομενο στα εκάστοτε τηλεοπτικά συμβόλαια που αφορούν τη συμφωνία της UEFA με τα τηλεοπτικά κανάλια. Κάθε ομάδα από τις 48 που θα συμμετάσχουν στη φάση των ομίλων, μπορεί να υπολογίζει σε 1,3 εκατομμύρια ευρώ για τη συμμετοχή της σε αυτούς, ενώ ως συνήθως προβλέπονται και μόνους επιτυχίων.

Για κάθε νίκη στη φάση των ομίλων, η ομάδα πληρώνεται 200 χιλιάδες ευρώ, ενώ στην ισοπαλία οι δύο αντιπαλοί λαμβάνουν από 100. Από τις τέσσερις ομάδες κάθε ομίλου, περνούν στην επόμενη φάση οι δύο. Η ομάδα που θα τερματίσει πρώτη κερδίζει επιπλέον 400 χιλιάδες ευρώ και η δεύτερη 200. Στη φάση των «16» κάθε συμμετέχουσα ομάδα κερδίζει 350 χιλιάδες, στα προημιτελικά 450 και στα ημιτελικά 1 εκατομμύριο. Στον τελικό νικητή δίνονται 5 εκατομμύρια ευρώ και στον φιναλιστ 2,5. Αυτό σημαίνει πως μη συμπεριλαμβά-

Ο νικητής του τελικού του Τσάμπιονς Λιγκ θα λάβει, εκτός από το τρόπαιο, 10,5 εκατ. ευρώ, ενώ ο τροπαιούχος του Γιουρόπα, 5 εκατομμύρια ευρώ. Σ' αυτά τα ποσά δεν υπολογίζονται φυσικά τα έσοδα όλης της χρονιάς από νίκες και προκρίσεις...

Τα ποσά μπορεί να είναι μικρότερα από το Τσάμπιονς Λιγκ, όμως δεν είναι διόλου ευκαταφρόνητα

νομένου του market pool, μια ομάδα μπορεί να εισπράξει για την ερχόμενη χρονιά έως 10 εκατομμύρια ευρώ απλά από τα αποτελέσματά της. Για τις ομάδες που συμμετέχουν στη διοργάνωση από την αρχή της, δηλαδή στον πρώτο ή/και στον δεύτερο προκριματικό γύρο προβλέπεται μόνους 100 χιλιάδων. Ισόποσο νούμερο, προβλέπεται και στην περίπτωση αποκλεισμού από τα πλέι οφ της διοργάνωσης πριν από τη φάση των ομίλων.

Τα προαναφερθέντα ποσά προσδίδουν αίγλη στη διοργάνωση όπως και ο ύμνος που έχει γραφτεί για αυτήν μετατρέποντας στην σε ένα «μικρό Τσάμπιονς Λιγκ» που το χαρακτηρίζουν περισσότερες εκπλήξεις με κάθε ομάδα να έχει δικαίωμα στο όνειρο.

Πρεμιέρες - τελικοί για Ολυμπιακό και Παναθηναϊκό

Κομβικό το ματς κόντρα στη Σάλκε για τους ερυθρόλευκους, ενώ οι πράσινοι δεν έχουν περιθώρια για απώλειες κόντρα στη Μάρμπουργκ

Του ΣΤΑΘΗ ΔΗΜΟΛΑ

Κάθε χρόνο τέτοιες μέρες, το ποδοσφαιρικό κοινό περιμένει με ανυπομονησία να ξεκινήσει η κορυφαία διασυλλογική διοργάνωση της Ευρώπης. Ο φετινός χρόνος αναμονής φάνηκε μικρότερος, αφού το Ευρωπαϊκό πρωτάθλημα σε Πολωνία και Ουκρανία κάλυψε για λίγο τις ανάγκες των οπαδών, αλλά αυτό δεν μειώνει στο ελάχιστο τη λαχτάρα για να δοθεί το ενερκτικό λάκτισμα στο μοναδικό και ξεχωριστό Τσάμπιονς Λιγκ.

Από την Τρίτη 18 Σεπτεμβρίου μέχρι και τον τελικό της 25ης Μαΐου στο Γουέμπλεϊ, τα βράδια της Τρίτης και της Τετάρτης θα πάρουν ποδοσφαιρικό χρώμα. Γαλανόλευκη απόχρωση θα έρθει να δώσει ο Ολυμπιακός, ο οποίος μετέχοντας στον Β' όμιλο θα επιδιώξει να φθάσει όσο πιο ψηλά μπορεί, έχοντας ως πρώτο στόχο την πρόκριση στην επόμενη φάση, χωρίς, πάντως, να θεωρηθεί αποτυχία η κατάληψη της τρίτης θέσης (όπως πέρυσι) που οδηγεί στους «32» του Γιουρόπα Λιγκ.

Τα μονοπώλια στα οποία θα πρέπει να βαδίσουν οι ερυθρόλευκοί είναι γνωστά, αφού ο φετινός όμιλός τους μπορεί να χαρακτηριστεί... αντιγραφά του περυσινού. Υπάρχει ξανά η Αρσενάλ, μία γαλλική ομάδα (η Μονπελιέ αντί της Μαρσέι) και μία γερμανική (η Σάλκε αντί της Ντόρτμουντ). Ο Λεονάρδο Ζαρντίμ έχει κάθε λόγο να θεωρεί πως η τύχη έκλεισε το μάτι στην ομάδα του, αφού από τον όμιλο λείπουν τα μεγαθήρια όπως οι Ρεάλ Μαδρίτης, Μπαρτσελόνα, Μπάγερν Μονάχου, Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ, Μάντσεστερ Σίτι, Μίλαν.

Αρσενάλ, Σάλκε και Μονπελιέ είναι δυνατές, αλλά όχι... απρόσιτες ομάδες. Η προσπάθεια του Ολυμπιακού αρχίζει την Τρίτη από το Στάδιο Καραϊσκάκη, το οποίο αποτελεί το μεγάλο όπλο του, εντός και εκτός συνόρων. Η πρώτη αντιπαλός είναι η Σάλκε και μία νίκη θα τον βάλει για τα καλά στο παιχνίδι της πρόκρισης. Με δεδομένο ότι η Αρσενάλ έχει τον πρώτο λόγο για την κατάληψη μιας εκ των δύο προνομιούχων θέσεων, οι Πειραιώτες μαζί με τη Σάλκε και τη Μονπελιέ μοιράζονται τις πιθανότητες για το δεύτερο εισιτήριο προς την επόμενη φάση. Σε αυτή την κούρσα, οι Γερμανοί του Κυριάκου Παπαδόπουλου (επιστρέφει στο γηπέδο όπου έκανε τα πρώτα του επαγγέλ-

Ο Ολυμπιακός θα βρει και φέτος την Αρσενάλ στον δρόμο του, ελπίζοντας ότι στο τελευταίο παιχνίδι, στο Καραϊσκάκη, οι «κανονιέρηδες» θα έχουν πάρει ήδη την πρόκριση και θα αγωνιστούν με λιγότερο... ζήλο.

Ο Ολυμπιακός θα ακολουθήσει την περυσινή συνταγή για να φθάσει στην πρόκριση

ματικά βήματα) φαντάζουν οι μεγάλοι αντιπαλοί. Στο άλλο παιχνίδι της προηγούμενης, η Μονπελιέ θα φιλοξενήσει την Αρσενάλ.

Αν ο Ολυμπιακός κατακτήσει τους τρεις βαθμούς στο πρώτο του παιχνίδι θα αγωνιστεί χωρίς άγχος στο «Εμιρεϊτς», στις 3 Οκτωβρίου, κόντρα στην Αρσενάλ. Ενδεχόμενη ήττα δεν θα του κοστίζει πολύ, αφού θα έχει την ευκαιρία να... ρεφάρει με τη Μονπελιέ, την οποία θα αντιμετωπίσει στις 24/10 στη Γαλλία. Ο Ολυμπιακός ξεκινά με μία εντός έδρας αναμέτρηση και δύο εκτός, γεγονός που μεγιστοποιεί τον βαθμολογικό κρισιμότητα του πρώτου αγώνα με τη Σάλκε στο Νέο Φάληρο. Η επιστροφή στο Καραϊσκάκη θα γίνει και πάλι με

τους Γάλλους στις 6 Νοεμβρίου, σε έναν αγώνα που, στη χειρότερη των περιπτώσεων, θα κρίνει την κατάληψη της τρίτης θέσης. Στις 21 Νοεμβρίου οι ερυθρόλευκοί θα ελπίζουν να μην αγωνιστούν... αδιάφοροι κόντρα στη Σάλκε στη Γερμανία, ενώ στις 4 Δεκεμβρίου θα εύχονται να έρθει η Αρσενάλ αδιάφορη στο Καραϊσκάκη για τον τελευταίο αγώνα του ομίλου...

Η αρχή το ήμισυ του παντός

Εκοντας μάθει από το περυσινό του πάθημα και έχοντας ανοίξει μια νέα σελίδα στην ιστορία του, ο Παναθηναϊκός επιστρέφει δριμύτερος στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις, λαμβάνοντας μέρος στους ομίλους του Γιουρόπα Λιγκ. Οι πράσινοι, έχοντας καταβάλει τεράστιες προσπάθειες να σταθούν στα πόδια τους μετά μια περίοδο αβεβαιότητας, είδαν και τη θεά Τύχη να στέκεται σκληρή απέναντί τους. Η κλήρωση τους έφερε στον 10ο όμιλο, στον οποίο θα κληθούν να αντιμετωπίσουν τις ιδιαίτερα ισχυρές Τότεναμ

Η προσπάθεια του Παναθηναϊκού στο Γιουρόπα Λιγκ θα ξεκινήσει την Πέμπτη από τη Σλοβενία, όπου οι τρεις βαθμοί κόντρα στην Μάρμπουργκ, την πιο αδύναμη θεωρητικά ομάδα του γκρουπ, φαντάζουν επιβεβλημένοι.

και Λάτσιο και την υπολογισίμη ολυμπιακή Μάρμπουργκ. Η προσπάθεια της ομάδας του Ζεσουάλδο Φερέιρα θα ξεκινήσει την Πέμπτη από τη Σλοβενία, όπου οι τρεις βαθμοί κόντρα στην πιο αδύναμη ομάδα του γκρουπ φαντάζουν επιβεβλημένοι.

Σε περίπτωση νίκης οι «πράσινοι» θα έχουν κάθε λόγο να ατενίζουν με αισιοδοξία το ευρωπαϊκό μέλλον τους, αφού θα έχουν δύο διαδοχικά παιχνίδια στην Αθήνα, πρώτα με την Τότεναμ στις 4 Οκτωβρίου και έπειτα με τη Λάτσιο στις 26/10.

Τότεναμ και Λάτσιο, που την πρώτη αγωνιστική θα αγωνιστούν στην Αγγλία, αποτελούν δύο καλά «χαρτιά» του αγγλικού και ιταλικού ποδοσφαίρου, αντίστοιχα. Οι Λονδρέζοι μπορεί να αποδυναμώθηκαν από τη φυγή του Μόντριτς (και του Φαν ντερ Φααρτ), αλλά παραμένουν ισχυρή δύναμη της Πρέμιερ Λιγκ. Το ίδιο ισχύει και για τη Λάτσιο, η οποία διατήρησε τον βασικό «κορμό» της και ελπίζει σε μια επιτυχημένη πορεία στο ιταλικό Κα-

μπίονα και στην Ευρώπη. Ο «αέρας» που ενδεχομένως να αποκτήσουν οι πράσινοι σε αυτά τα παιχνίδια θα τους οδηγήσει με περισσότερη αυτοπεποίθηση στο «Ολίμπκο» στις 8 Νοεμβρίου, όταν και θα αντιμετωπίσουν τη Λάτσιο. Η ομάδα - αϊνιγμα και πιθανότατα ρυθμιστής του ομίλου, η Μάρμπουργκ, θα έρθει στην Αθήνα στις 22 Νοεμβρίου, ενώ η αυλαία θα πέσει στις 6 Δεκεμβρίου στο Λονδίνο, όπου το «τριφύλλι» θα αντιμετωπίσει την Τότεναμ.

Το πρόγραμμα αποτελεί σύμμαχο για τον Παναθηναϊκό, ο οποίος ξέρει καλά να διαχειρίζεται τις ευρωπαϊκές του περιπέτειες και αυτός ο όμιλος από... κατάρα μπορεί να μετατραπεί σε ευχή, αφού ενδεχόμενη πρόκριση θα σημαίνει σημαντική ανάσα στα ταμεία του συλλόγου. Οι πράσινοι, εφόσον εκμεταλλευτούν την έδρα τους και το... όνομά τους, μπορούν να πραγματοποιήσουν ακόμη μία ευρωπαϊκή υπέρβαση, η οποία πριν από λίγους μήνες φάνταζε μακρινό όνειρο.

«Τιτανομαχία» Ρεάλ - Σίτι

Το Τσάμπιονς Λιγκ αρχίζει με εντυπωσιακό τρόπο, καθώς στην προετοιμασία του θα διεξαχθεί ένα σπουδαίο ντέρμπι, το οποίο θα μπορεί να είναι ακόμη και ο τελικός της διοργάνωσης. Η Ρεάλ Μαδρίτης και η Μάντσεστερ Σίτι θα σύρον τον χορό των εκατομμυρίων, με την παρουσία του Κριστιάνο Ρονάλντο να δίνει μια... πιπεράτη γεύση στην αναμέτρηση. Ο Πορτογάλος σούπερ σταρ έχει αρκίσει την γκρίνια στην «βασιλεία» και δεν είναι λίγοι εκείνοι που συνδέουν το γεγονός με μια επικείμενη μεταγραφή στην ομάδα του Μάντσεστερ. Ο συγκεκριμένος όμιλος σε κάθε αγωνιστική θα έχει και από ένα ντέρμπι, αφού οι δύο ομάδες που τον συμπληρώνουν είναι η Μπρούσινα Ντόρτμουντ και ο Αγιαξ, οι οποίοι θα βρεθούν αντιμέτωποι την Τρίτη στη Γερμανία. Στα βαθιά πέφτει άμεσα και η πρωταθλήτρια Γερμανίας, Τσέλι. Οι Λονδρέζοι την Τετάρτη θα υποδεχθούν τη Γιουβέντους, η οποία αφού ανέλαβε ξανά τα νηπία στην Ιταλία, θέλει να κάνει αισθητή την παρουσία της και στο Τσάμπιονς Λιγκ. Η περυσινή φιναλιστ, Μπάγερν Μονάχου, θα φιλοξενήσει τη Βαλένθια, ενώ πιο εύκολο έργο αναμένεται να έχει η Μπαρτσελόνα κόντρα στη Σπαρτάκ Μόσχα.

Το Γιουρόπα Εκτός από το Τσάμπιονς Λιγκ, υπάρχουν και στην προετοιμασία του Γιουρόπα Λιγκ αναμετρήσεις επιπέδου... πρωταθλητών. Για τον Α' όμιλο το Σαντίνιες θα υποδεχθεί την Αντζι του Σαμουέλε Ετό, για τον Γ' η Φενέρμπαχτσε τη Μαρσέι και για τον Η' η Ίντερ τη Ρούμιν Καζόν. Με ενδιαφέρον αναμένεται και η παρουσία της ΑΕΛ, η οποία στο τρίτο γκρουπ θα φιλοξενήσει την Γκλάντμαχ. Η ομάδα της Λεμεσού θέλει να βαδίσει στα περυσινά χνάρια του ΑΠΟΕΛ, που είχε καταφέρει να φθάσει μέχρι τους προημιτελικούς του Τσάμπιονς Λιγκ.

Η επόμενη (αγωνιστικά) ημέρα της Εθνικής

Ο Τόνις Κωνσταντινίδης σκοπεύει να προχωρήσει σε αλλαγές στην ομάδα

Του ΗΡΩΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ

Εντελώς διαφορετική θα είναι η Εθνική Κύπρου στο μπάσκετ στις επόμενες επίσημες υποχρεώσεις, τον Μάιο του 2013 στο Λουξεμβούργο στους Αγώνες Μικρών Κρατών Ευρώπης, σε σύγκριση με την ομάδα που αγωνίστηκε στα προκριματικά του Ευρωμπάσκετ 2013 το καλοκαίρι του 2012. Οι αλλαγές θα αφορούν κυρίως το ρόστερ, με τον Τόνι Κωνσταντινίδη να έχει την πρόθεση να μην προχωρήσει σε κλήση τουλάχιστον έξι καλαθο-

Δεν αποκλείεται η Κύπρος να μη συμμετάσχει στην έξτρα προκριματική φάση το καλοκαίρι του 2013, αλλά να δώσει βάρος στις μικρές Εθνικές

σφαιριστών, όπως γράφτηκε ήδη και στον Τύπο. Ο ίδιος είχε ήδη αποφασίσει την ανανέωση και την προανήγγελλε εδώ και εβδομάδες, ανεξάρτητα με το θέμα που βγήκε στην επιφάνεια σχετικά με τον στοιχηματισμό στους πρόσφατους αγώνες της Εθνικής.

Συγκεκριμένα, στην επόμενη Εθνική, πάντα σύμφωνα με τις αρχικές σκέψεις που γίνονται από την τεχνική ηγεσία, δεν αναμένεται να συμμετάσχουν οι Παναγιώτης Τρισόκκας, Άρης Κορωνίδης, Ηρακλής Πιττάκας, Ανδρέ-

ας Σιζόπουλος, Αλέξης Λιάτσος και Τόλης Κασκίρης, αφού θα προτιμηθεί η ανανέωση της ομάδας. Πάντως, το πιο πάνω δεν αποτελεί επίσημη εξέλιξη και δεν αποκλείεται να διαφοροποιηθεί η κατάσταση.

Η επόμενη ομάδα

Στα φετινά προκριματικά του Ευρωμπάσκετ, χρόνο συμμετοχής πήραν 14 καλαθοσφαιριστές και στους ΑΜΚΕ του 2013 αναμένεται να συνεχίσουν απ' αυτούς οι παλιοί Κρίστοφερ Ραζής και Ανδρέας Πηλαβάς, ο κυριοπονημένος Άντονι Κινγκ και οι νεαροί Σάιμον Μιχαήλ, Στέφανος Ηλιάδης, Δημήτρης Αριστοτέλους, Χρίστος Λοϊζίδης και Μάριος Γεωργίου. Στις υποχρεώσεις της ομάδας μετέχει και ο Βασίλης Κούννας, ο οποίος όμως θεωρείται νατουραλίζέ και έτσι δεν έχει δικαίωμα συμμετοχής όταν είναι δηλωμένος στο φύλλο αγώνος ο Άντονι Κινγκ.

Οι νεαροί Ρηγίνος Κασινόπουλος, Παναγιώτης Μάρκου και Κωνσταντίνος Παπακώστας κλήθηκαν από φέτος στην Εθνική, αλλά δεν πήραν χρόνο συμμετοχής, κάτι που αναμένεται να συμβεί του χρόνου.

Από 'κει και πέρα, πρόθεση να βοηθήσει την Εθνική εξέφρασε πριν από λίγους μήνες σε συνέντευξή του στην «Κ» ο Ιάκωβος Παντελή, ενώ στα υπόψη της τεχνικής ηγεσίας είναι και ο Νίκος Στυλιανού, που δεν αγωνίστηκε φέτος με την ομάδα. Στη φετινή κλήση βρίσκονταν επίσης ο Ραφαήλ Ελευθερίου, ο οποίος όμως λόγω της υποχρέωσής του με την Εθνική Φρουρά

Ο Τόνις Κωνσταντινίδης προτίθεται να κάνει αλλαγές στο ρόστερ της Εθνικής, αρχής γενομένης από τους ΑΜΚΕ του 2013.

Τα στατιστικά στα προκριματικά του Ευρωμπάσκετ 2013

Καλαθοσφαιριστής	Αγώνες	Λεπτά	αμυντικά	Ριμπάουντ επιθετικά	σύνολο	Ασιστ	Πόντοι
Άντονι Κινγκ	8	265	32	41	73	10	110
Παναγιώτης Τρισόκκας	8	220	21	33	54	4	95
Ανδρέας Σιζόπουλος	8	228	7	17	24	18	61
Κρίστοφερ Ραζής	8	242	2	10	12	15	46
Αλέξης Λιάτσος	8	196	2	18	20	7	42
Ανδρέας Πηλαβάς	4	118	2	10	12	5	29
Τόλης Κασκίρης	8	93	5	11	16	0	20
Σάιμον Μιχαήλ	7	99	2	6	8	3	14
Άρης Κορωνίδης	3	59	0	2	2	6	11
Στέφανος Ηλιάδης	5	38	2	2	4	3	10
Ηρακλής Πιττάκας	7	47	0	4	4	3	7
Δημήτρης Αριστοτέλους	1	2	0	0	0	0	0
Χρίστος Λοϊζίδης	4	16	1	0	1	1	0
Μάριος Γεωργίου	2	3	0	0	0	0	0

δεν μπόρεσε να συμμετάσχει με το αντιπροσωπευτικό συγκρότημα, και ο Βίκτωρας Ιερωνυμίδης, ο οποίος όμως ακόμη προσπαθεί να επιλέξει μεταξύ Κύπρου ή Σερβίας.

Οι επόμενες υποχρεώσεις

Τον Μάιο του 2013 η Εθνική Κύπρου αναμένεται να λάβει μέρος στους ΑΜΚΕ που θα διεξαχθούν στο Λου-

ξεμβούργο, η επόμενη επίσημη υποχρέωση της ομάδας.

Το καλοκαίρι που έρχεται, οι δεκαπέντε Εθνικές που δεν πήραν την πρόκριση για το Ευρωμπάσκετ της Σλοβενίας 2013 μέσα από τα προκριματικά του φετινού καλοκαιριού, θα δικαιούνται να λάβουν μέρος σε μια νέα προκριματική φάση, για τα προκριματικά του Ευρωμπάσκετ 2015, όπου

θα χωριστούν σε τέσσερις ομίλους και οι πρώτοι από κάθε όμιλο θα παίξουν σε ένα σύστημα Final-4. Η νικήτρια ομάδα θα πάρει την πρόκριση για το Ευρωπαϊκό σε τρία χρόνια, σε μια προσπάθεια της FIBA να εξασφαλίσει τη συμμετοχή και μιας πιο αδύναμης Εθνικής στο μεθεπόμενο Ευρωμπάσκετ.

Πάντως, δεν αποκλείεται η Κύ-

Κορυφαίος ο Κινγκ

Πρώτος σε πόντους και ριμπάουντ στα οκτώ παιχνίδια της Εθνικής στα προκριματικά του Ευρωμπάσκετ 2013 ήταν ο Άντονι Κινγκ. Ο Αμερικανός σέντερ, που πήρε φέτος το κυπριακό διαβατήριο, πέτυχε συνολικά 110 πόντους (13,75 μ.ό.) και μόλιζε 73 ριμπάουντ (9,1 μ.ό.) σε 33 λεπτά μέσο όρο ανά παιχνίδι. Με 11,87 πόντους και 6,75 ριμπάουντ μέσο όρο, ο Παναγιώτης Τρισόκκας ήταν δεύτερος στις δύο κατηγορίες. Από τους νέους στην ομάδα, οι Στέφανος Ηλιάδης και Σάιμον Μιχαήλ ήταν τα δύο παιδιά που ξεχώρισαν ιδιαίτερα. Ο Ηλιάδης έπαιξε σε πέντε ματς και πέτυχε 2 πόντους μέσο όρο, όσους είχε και ο Μιχαήλ, με επτά, όμως, επίσημες συμμετοχές.

πος να μη δηλώσει συμμετοχή στη συγκεκριμένη προκριματική φάση (κάτι που έχει δικαίωμα να κάνει), αλλά η ΚΟΚ να προτιμήσει να δώσει βάρος στη συμμετοχή των μικρών Εθνικών U16, U18 και U20 στις ανάλογες διοργανώσεις το καλοκαίρι του 2013, με την Ανδρών από την πλευρά της να μετέχει στα προκριματικά του Ευρωμπάσκετ 2015 το καλοκαίρι του 2014.

Μοιραία Ρεζυγάρια

Νέα καθημερινή δραματική σειρά

Το πρώτο επεισόδιο την Κυριακή 23 Σεπτεμβρίου στις 9.30μ.μ. από το ΠΙΚΕΝΑ και

Από τη Δευτέρα 24 Σεπτεμβρίου καθημερινά στις 7.30μ.μ. από το ΠΙΚΕΝΑ

Παγδατής: «Ο Σέργης έχει τα προσόντα να πάει ψηλά»

Μετά την κατάκτηση του «Αφροδίτη», ο 17χρονος Κυρατζής στοχεύει στο топ 20 των U18

CYPRUSTENNISOCIETY.COM

Ο 17χρονος Σέργης Κυρατζής έγινε την περασμένη εβδομάδα μόλις ο δεύτερος Κύπριος –μετά τον Μάρκο Παγδατή– που κατέκτησε τον τίτλο στο διεθνές κύπελλο Αφροδίτη. Και φυσικά ζητήσαμε την άποψη του 27χρονου Νο38 στον κόσμο για τον νεαρό συμπαίκτη του στην Εθνική Ντέιβις Καπ.

«Ο Σέργης απέδειξε, ειδικά μέσα από την παρουσία του στους αγώνες του Ντέιβις Καπ, ότι διαθέτει το ταλέντο αλλά και την ικανότητα να παίζει τένις υψηλού επιπέδου. Αγωνίστηκε απέναντι σε επαγγελματίες και παρ' όλο που δεν

Τον Ιανουάριο του 2013 ευελπιστεί να γίνει ο δεύτερος Κύπριος που θα αγωνιστεί στο Melbourne Park μετά τον Παγδατή

κέρδισε, έδειξε στοιχεία και ικανότητες ενός πολύ καλού επαγγελματία τενίστα», είπε στην «Καθημερινή» ο Κύπριος πρωταθλητής. Όσο για το τι συμβουλεύει ο Μάρκος τον Σέργη, μιας και, σύμφωνα με τον ίδιο, ο δεύτερος βρίσκεται στην πλέον «κρίσιμη» ηλικία για να αποφασίσει ποιο δρόμο θα ακολουθήσει, μας είπε τα εξής: «Αν επιλέξει τον δρόμο του επαγγελματισμού, τότε πρώτα του προτεραιότητα απαραίτητος θα πρέπει να είναι το τένις και μόνο το τένις, θυσιάζοντας όλα τα υπόλοιπα. Στο επαγγελματικό τένις, το ταλέντο μόνο δεν φτάνει για να πετύχεις. Χρειάζεται και σκληρή δουλειά. Αν το κάνει, τότε έχει τα φόντα να παίζει πολύ υψηλού επιπέδου τένις».

Στους πρώτους 150

Η μεγάλη επιτυχία του Σέργη Κυρατζή την περασμένη εβδομάδα με την κατάκτηση του διεθνούς κυπέλλου Αφροδίτη, σε συνδυασμό με τις έως τώρα επιτυχίες αλλά και επιδόσεις του απέναντι σε έμπειρους της πρώτης 100άδας του επαγγελματικού τένις, ως μέλος της Εθνικής Ντέιβις Καπ, μας έβαλε σε θετικές σκέψεις για το τι θα πρέπει να περιμέ-

Ο Σέργης Κυρατζής έγινε την περασμένη εβδομάδα μόλις ο δεύτερος Κύπριος μετά τον Μάρκο Παγδατή που κατέκτησε το «Αφροδίτη».

νομε στο εγγύς μέλλον από τον ταλαντούχο τενίστα, που πλέον φιγουράρει ανάμεσα στους πρώτους 150 του κόσμου στα U18. Μια κατάταξη που θα μπορούσε να ήταν εντυπωσιακά υψηλότερη, αν ο τραυματισμός στον καρπό του αριστερόχειρα τενίστα δεν τον άφηνε εκτός τουρ ουσιαστικά για όλο το 2011.

Στόχος η 20άδα

«Στόχος μου για τη νέα χρονιά, αν είμαι υγιής, είναι να τερματίσω ανάμεσα στους πρώτους είκοσι του κόσμου στα τζούνιους (U18), ενώ θέλω να κερδίσω και κάποιους βαθμούς στην παγκόσμια κατάταξη των ανδρών», δήλωσε

στην «Κ» ο νεαρός τενίστας από τη Λάρνακα. Τον ρωτήσαμε πώς νιώθει που ολόκληρη την εβδομάδα τα ΜΜΕ, κάνοντας λόγο για την επιτυχία του, αναφέρονταν στον «επόμενο Παγδατή». «Αυτά είναι απλώς λόγια. Δεν σημαίνει πως, επειδή κατέκτησα το «Αφροδίτη», θα πετύχω ό,τι πέτυχε ο Μάρκος. Ο δρόμος είναι μακρύς. Το μέλλον θα δείξει», είπε ο Κυρατζής, που τόνισε ότι «θέλω να ακολουθήσω τον δρόμο του επαγγελματία», όταν τον ρωτήσαμε σχετικά. «Όσο για τον τενίστα με τον οποίο μοιάζει το στυλ του, ο ίδιος μας είπε ότι του έχουν πει πως μοιάζει με αυτό του Σέρβου Νο2 στον κόσμο, Τζόκοβιτς.

Από μικρός στα ψηλά

Ο Σέργης Κυρατζής γεννήθηκε στη Λάρνακα στις 12 Μαΐου του 1995, από γονείς πρόσφυγες. Ο πατέρας του, Θάσος, κατάγεται από την Κερύνεια και η μητέρα του, Χρυστάλλα, από την Αμμόχωστο. Ξεκίνησε να παίζει τένις σε ηλικία μόλις τεσσάρων ετών και από νωρίς έδειξε δείγματα γραφής. Το 2008, σε ηλικία 13 ετών, ήταν Νο50 στα U14 της Ευρώπης, ένα χρόνο μετά ανέβηκε στο Νο20 των U14 και το 2010 ήταν Νο5 στα U16 της Ευρώπης, αν και μόνο 15 ετών. Σήμερα, σε ηλικία 17 ετών, είναι Νο155 στον κόσμο στα U18, με 31 νίκες και 14 ήττες στο ITF Junior Tour. Την ίδια στιγμή, ο Κυρατζής αποτελεί μέλος της Εθνικής Ντέιβις Καπ. Έκανε ντεμπούτο το 2010 σε ηλικία 15 ετών, όπου πηγήθηκε 2-0 σετ (2-6, 0-6) από τον τότε Νο132 στον κόσμο, Πορτογάλο Ρούι Μασάδο. Το 2011 ο 16χρονος Σέργης έχασε 2-0 σετ (4-6, 6-7) από τον Ούγγρο Ατίλα Μπάλατς (Νο234 στον κόσμο) και φέτος έπαιξε τρία παιχνίδια. Απέναντι στο Μαρόκο έχασε με 3-2 σετ (5-7, 6-4, 6-3, 0-6, 4-6) από τον Γασίν Ιντιμπάρεκ (Νο1529) και κόντρα στην Ουκρανία από τον Σεργκέι Μπούμπκα (Νο174) με 3-0 σετ (3-6, 6-7, 3-6) και από τον Ντέβι Μολσάνοφ (Νο316) με 2-0 (2-6, 2-6).

Ο δεύτερος Κύπριος στο Melbourne Park

Της απαντήσεις για τα πλάνα και τον προγραμματισμό του 17χρονου τενίστα μάς έδωσε ο προπονητής του και ομοσπονδιακός (μετά την αποχώρηση του Γιάννου Χατζηγεωργίου), Νικ Παπαδόπουλος, απαντώντας επιπλέον και στην ερώτηση, τι σημαίνει για τον προπονητή του η κατάκτηση του «Αφροδίτη».

«Σίγουρα μου λέει κάτι, αφού αν γυρίσω πίσω και δω την προϊστορία του πρωταθλητή, θα δω τον Μάρκο Παγδατή να είναι ο μόνος Κύπριος που έ-

χει καταφέρει να το κατακτήσει μέχρι το 2012, ενώ με μια ματιά στους παλαιούς πρωταθλητές, βλέπουμε ότι η μπάλα πορεία τους τους έφερε τουλάχιστον μέχρι τους πρώτους 50 του κόσμου. Επιπλέον, ήταν ο πρώτος ITF Grade 3 τίτλος για τον Σέργη και είμαι σίγουρος ότι θα ακολουθήσουν κι άλλο».

Οι επιτυχίες πρέπει να έρθουν, για να συνεχίσει στο βραχυπρόθεσμο πλάνο που τέθηκε μέχρι τα τέλη Δεκεμβρίου, το οποίο θα θέσει τις βάσεις για

να δούμε τον 17χρονο στο κυρίως ταμπλό των τζούνιους (U18) του Αυστραλιανού Όπεν τον Γενάρη του 2013.

«Είναι αλήθεια ότι μετά από αυτή την εξέλιξη, το Αυστραλιανό Όπεν τον ερχόμενο Ιανουάριο γίνεται πλέον ρεαλιστικός στόχος για μας. Επιδίωξη μας –μέσω στοχευμένων επιλογών σε πρωταθλήματα μέχρι το τέλος του έτους– είναι πλέον η πρώτη 50άδα του κόσμου. Είμαι σίγουρος ότι με σκληρή και προσεγμένη δουλειά, σε όλα τα επίπεδα, ο Σέργης θα πετύχει».

Πετυχημένη η αποστολή παρά τα λιγότερα μετάλλια

Οι τραυματισμοί περιόρισαν την Κύπρο στο ένα αργυρό στους Παραολυμπιακούς Αγώνες

Του ΗΡΩΔΟΥΤΟΥ ΜΙΛΙΑΔΟΥΣ

Αν και η Κυπριακή Παραολυμπιακή ομάδα κέρδισε ένα μετάλλιο στους Αγώνες του 2012 στο Λονδίνο, σε σύγκριση με τα τέσσερα στο Πεκίνο το 2008, εντούτοις η φετινή αποστολή κρίνεται πετυχημένη, λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα με τα οποία πήγαν στη βρετανική πρωτεύουσα οι τρεις Κύπριοι αθλητές.

Στην Κίνα πριν από τέσσερα χρόνια η Κύπρος κέρδισε τέσσερα μετάλλια, ένα χρυσό και ένα χάλκινο από την Καρολίνα Πελενδρίτου σε 100 μ. πρόσθιο SB12 και 200 μ. μικτή SM12 αντίστοιχα και δύο αργυρά με τον Αντώνη Αρέστη στα 200 μ. και 400 μ. T46. Στους φετινούς Παραολυμπιακούς Αγώνες, η Καρολίνα Πελενδρίτου κέρδισε αργυρό μετάλλιο στα 100 μ. πρόσθιο SB12 (σ.σ. για αθλητές με 95% απώλεια όρασης), ενώ ο Αντώνης Αρέστη, άτυχος, έμεινε δύο φορές στην 4η θέση του τελικού των 200 μ. και 400 μ. T46 (σ.σ. για αθλητές με αναπηρία σε ένα χέρι).

Η κυπριακή αποστολή ήταν πετυχημένη, επειδή οι Αρέστη και Πελενδρίτου πέρασαν από πολλούς τραυματισμούς στην προετοιμασία για τους Παραολυμπιακούς Αγώνες. Η Καρολίνα δήλωσε μόνο ένα άθλημα στην πορεία, αφού προερχόταν από τρεις χειρουργεία στους δύο ώμους. Έκανε αρθροσκόπηση στον δρ Νικόλαο στην Αθήνα και μάλιστα τον περασμένο Νοέμβριο της είπαν ότι πρέπει να σταματήσει τον αθλητισμό, όμως σε περίπτωση των δυσκολιών συνέχισε και εν τέλει ανέβηκε για τρίτη συνεχώς Παραολυμπιακά στο βάθρο, παρά το γεγονός ότι έκανε και ελλιπή προετοιμασία λόγω των τραυματισμών.

Ο Αρέστη, από την πλευρά του, ήταν πολύ άτυχος, αφού σε 200 μ. και 400 μ. T46 έμεινε στην 4η θέση, χάνοντας οριακά την ευκαιρία να ανεβεί στο βάθρο. Ο Κύπριος αθλητής, που προερχόταν και αυτός από τραυματισμούς, έτρεξε σε δύο τελικούς στίβους μπροστά σε 80.000 αθλητές, μένοντας ελάχιστοι εκτός μεταλλίων.

Ο τρίτος Κύπριος αθλητής στους

Η Καρολίνα Πελενδρίτου, αν και προερχόταν από σοβαρό τραυματισμό, με αποτέλεσμα να δηλώσει μόλις ένα αγώνισμα στο Λονδίνο, κέρδισε αργυρό μετάλλιο στα 100 μ. πρόσθιο SB12 (σ.σ. για αθλητές με 95% απώλεια όρασης).

Τα μετάλλια της Κύπρου στους Παραολυμπιακούς

● Καρολίνα Πελενδρίτου	Αθήνα 2004	Κολύμβηση	100 μ. πρόσθιο SB13
● Καρολίνα Πελενδρίτου	Πεκίνο 2008	Κολύμβηση	100 μ. πρόσθιο SB12
● Αντώνης Αρέστη	Πεκίνο 2008	Στίβος	200 μ. T46
● Αντώνης Αρέστη	Πεκίνο 2008	Στίβος	400 μ. T46
● Καρολίνα Πελενδρίτου	Λονδίνο 2012	Κολύμβηση	100 μ. πρόσθιο SB12
● Καρολίνα Πελενδρίτου	Πεκίνο 2008	Κολύμβηση	200μ. μικτή SM12

● ΧΡΥΣΟ ● ΑΡΓΥΡΟ ● ΧΑΛΚΙΝΟ

Παραολυμπιακούς Αγώνες του Λονδίνου, ο Ευριπίδης Γεωργίου τερμάτισε 25ος σε σύνολο 31 αθλητών στα 10 μ. αεροβόλο πιστόλι.

Οι αθλητές των Αγώνων

Η Κύπρος συμμετείχε στους Παραολυμπιακούς Αγώνες υπό την Κυπριακή Εθνική Παραολυμπιακή Επιτροπή (ΚΕΠΕ), με την πρώτη συμμετοχή να ήταν το 1988. Από τότε η χώρα μας μετέχει κάθε τετραετία στη διοργάνωση. Τα ξεόδα της αποστολής

καλύπτονται από τους προϋπολογισμούς της ΚΕΠΕ που προέρχονται μέσω των χρηματοδοτήσεων του ΚΟΑ. Ο Οργανισμός στηρίζει τους αθλητές των Παραολυμπιακών Αγώνων μέσω των σχεδιασμών υψηλού αθλητισμού. Πρέπει να σημειωθεί ότι η ΚΕΠΕ και η ΚΟΕ (Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή) αποτελούν δύο διαφορετικές οντότητες, που δουλεύουν ξεχωριστά.

Οι αθλητές με αναπηρία ακολουθούν κάθε χρόνο το καλεντάρι του αντίστοιχου αθλήματός τους, που μοιάζει

Ο Αντι Μάρει απειλεί Τζόκοβιτς και Φέντερερ

«Ελεύθερος» έμεινε ο θρόνος του τένις

Του ΔΗΜ. ΛΟΥΚΑΚΗ

Όταν ο Αντι Μάρει δήλωσε ότι ο φετινός Αύγουστος ήταν ο καλύτερος μήνας στην καριέρα του, με αφορμή το χρυσό ολυμπιακό μετάλλιο που κατέκτησε στο Λονδίνο, υπολόγιζε χωρίς τον... ψυχισμό του! Γιατί αυτός ήταν που τον «έσπρωξε» στη νίκη, στον συγκλονιστικό τελικό του Αμερικανικού όπεν, που διήρκεσε σχεδόν πέντε ώρες!

Ο 25χρονος Σκατσέζος τενίστας κατέκτησε τον πρώτο τίτλο της καριέρας του σε γκραν σλαμ, αφού νίκησε τον παιδικό του φίλο Νόβακ Τζόκοβιτς με 3-2, γεμίζοντας χαρά και ικανοποίηση ολόκληρη τη Βρετανία, που ξενύχτισε για χάρη του. Περίπου ένα χρόνο, 76 χρόνια για να πανηγυρίσουν τον τίτλο επί αμερικανικού εδάφους! «Μια αληθινή σπουδαία νίκη» χαρακτήρισε την επιτυχία ο Βρετανός πρωθυπουργός Ντέιβιντ Κάμερον, ωστόσο, στο Νησί η επιτυχία ξύπνησε μνήμες του θρυλικού Φρεντ Πέρι, αφού από το 1936 είχε να κερδίσει Βρετανός αντίστοιχο τίτλο. Είχαν μεσολαβήσει 287 τουρνουά «ανομιμίας»!

Ο Ράφα Ναβάλ, ο μεγάλος άτυχος της φετινής σεζόν, ήταν ο πρώτος που σπύσισε να συγχαρεί τον Αντι Μάρει για την κατάκτηση του Αμερικανικού όπεν, παρά το γεγονός ότι τον προσπέρασε με τη νίκη του στον τελικό, στην παγκόσμια κατάταξη (έπεσε στο Νο 4).

Ο 26χρονος Ισπανός τενίστας ταλαιπωρείται από έναν τραυματισμό στο γόνατο, με αποτέλεσμα να είναι «παροπλισμένος», καθώς μετά τον αποκλεισμό του στον 2ο γύρο του Γουίμπλεντον δεν έχει ξαναπάσει ρακέτα στα χέρια. Δεν μπόρεσε να υπερασπιστεί στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Λονδίνου το χρυσό μετάλλιο που κατέκτησε πριν από τέσσερα χρόνια στο Πεκίνο, προτιμήσε να μην αγωνιστεί στο τουρνουά του Τορόντο και στο Σινσινάτι, αλλά τελικά δεν μπόρεσε να πάρει μέρος ούτε στο τελευταίο γκραν σλαμ της χρονιάς στη Νέα Υόρκη.

Σε πελάγη ευτυχίας έπεσε ο προπονητής του Μάρει, Ίβαν Λεντί.

Ο Αντι Μάρει απειλεί Τζόκοβιτς και Φέντερερ

«Ελεύθερος» έμεινε ο θρόνος του τένις

Του ΔΗΜ. ΛΟΥΚΑΚΗ

Όταν ο Αντι Μάρει δήλωσε ότι ο φετινός Αύγουστος ήταν ο καλύτερος μήνας στην καριέρα του, με αφορμή το χρυσό ολυμπιακό μετάλλιο που κατέκτησε στο Λονδίνο, υπολόγιζε χωρίς τον... ψυχισμό του! Γιατί αυτός ήταν που τον «έσπρωξε» στη νίκη, στον συγκλονιστικό τελικό του Αμερικανικού όπεν, που διήρκεσε σχεδόν πέντε ώρες!

Ο 25χρονος Σκατσέζος τενίστας κατέκτησε τον πρώτο τίτλο της καριέρας του σε γκραν σλαμ, αφού νίκησε τον παιδικό του φίλο Νόβακ Τζόκοβιτς με 3-2, γεμίζοντας χαρά και ικανοποίηση ολόκληρη τη Βρετανία, που ξενύχτισε για χάρη του. Περίπου ένα χρόνο, 76 χρόνια για να πανηγυρίσουν τον τίτλο επί αμερικανικού εδάφους! «Μια αληθινή σπουδαία νίκη» χαρακτήρισε την επιτυχία ο Βρετανός πρωθυπουργός Ντέιβιντ Κάμερον, ωστόσο, στο Νησί η επιτυχία ξύπνησε μνήμες του θρυλικού Φρεντ Πέρι, αφού από το 1936 είχε να κερδίσει Βρετανός αντίστοιχο τίτλο. Είχαν μεσολαβήσει 287 τουρνουά «ανομιμίας»!

Ο Ράφα Ναβάλ, ο μεγάλος άτυχος της φετινής σεζόν, ήταν ο πρώτος που σπύσισε να συγχαρεί τον Αντι Μάρει για την κατάκτηση του Αμερικανικού όπεν, παρά το γεγονός ότι τον προσπέρασε με τη νίκη του στον τελικό, στην παγκόσμια κατάταξη (έπεσε στο Νο 4).

Ο 26χρονος Ισπανός τενίστας ταλαιπωρείται από έναν τραυματισμό στο γόνατο, με αποτέλεσμα να είναι «παροπλισμένος», καθώς μετά τον αποκλεισμό του στον 2ο γύρο του Γουίμπλεντον δεν έχει ξαναπάσει ρακέτα στα χέρια. Δεν μπόρεσε να υπερασπιστεί στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Λονδίνου το χρυσό μετάλλιο που κατέκτησε πριν από τέσσερα χρόνια στο Πεκίνο, προτιμήσε να μην αγωνιστεί στο τουρνουά του Τορόντο και στο Σινσινάτι, αλλά τελικά δεν μπόρεσε να πάρει μέρος ούτε στο τελευταίο γκραν σλαμ της χρονιάς στη Νέα Υόρκη.

Σε πελάγη ευτυχίας έπεσε ο προπονητής του Μάρει, Ίβαν Λεντί.

Ο Αντι Μάρει έζησε ένα από τα ομορφότερα καλοκαίρια της ζωής του, κατακτώντας το χρυσό μετάλλιο στο Λονδίνο και το Αμερικανικό Όπεν.

«Προστέθηκε στην ομάδα του Αντι για ένα λόγο, να τον βοηθήσω να νικήσει», είπε ο Τσέκος πολιτογραφημένος Αμερικανός. Κάποιοι έλεγαν ότι δεν ταριάζουν, αλλά ακολουθούν την παράδοση. Και οι δύο είχαν πηχθεί στους πρώτους τέσσερις τελικούς γκραν σλαμ στην καριέρα τους, με τον Λεντί να ανοίγει τον λογαριασμό του στο Παρίσι το 1984, σε έναν από τους μεγαλύτερους τελικούς όλων των εποχών, κόντρα στον Τζον Μάκενρο.

Ο θρίαμβος της Σερένα

Οι τελικοί των γυναικών ήταν ένα θαυμάσιο παιχνίδι, αφού το «Αρθουρ Άς» δεν είχε φιλοξενήσει ποτέ τόσο συναρπαστική αναμέτρηση. Κράτησε δύο ώρες και 18 λεπτά και κανένας από τους θεατές, αλλά και τους πολυάριθμους τηλεθεατές, ήθελε να τελειώσει! Και όταν έγινε αυτό, ο τρόπος ήταν εντυπωσιακός! Η Σερένα Γουίλιαμς νίκησε τη Βικτόρια Αζαρένκα με 2-1 σετ. Ωστόσο, στη μνήμη όλων θα μείνουν ο ξέθαλλος πανηγυρισμός της Σερένα στο τέλος και τα κλάματα της Βικτόρια (η οποία παραμένει Νο 1 στον κόσμο), καθώς η 23χρονη Λευκορωσίδα είχε την τεράστια ευκαιρία στο τρίτο σετ. Προηγήθηκε με 5-3 και στο 5-4 σέρβιρε για τη νίκη, όμως η Αμερικανίδα έκανε το μπρέικ και με συνολικά τέσσερα σερβί νικηφόρα γκέιμ νίκησε με νέο μπρέικ στο τέλος! Η επιτυχία της Γουίλιαμς ήρθε δεκατρία χρόνια μετά την πρώτη νίκη της στη Νέα Υόρκη, χρονική απόσταση που αποτελεί ρεκόρ.

Κορυφαίες τηλεοράσεις

Βροντάρ «παρών» στην IFA έδωσαν όμως και οι τηλεοράσεις προηγμένης τεχνολογίας που, αν κρίνει κανείς από την κοσμοσυρροή στα περίπτερα των κατασκευαστών τους, μόνο αδιάφορος δεν άφησαν τους δημοσιογράφους και τους υπόλοιπους επισκέπτες. Οχι δόκιμα, αφού σε αυτά τα νέα μοντέλα συγκαταλέγονταν κατ' αρχάς τρεις τηλεοράσεις που υποστηρίζουν ανάλυση 4K (3840 x 2160 pixels), τετραπλάσια δηλαδή από τις σημερινές κορυφαίες συσκευές. Έτσι, η Quad Full HD TV της Toshiba, η UD 3D TV της LG και η Bravia KD-84X9005 της Sony προσφέρουν πραγματικά πρωτόγνωρη τηλεοπτική εμπειρία, αποδίδοντας άπιστευτα ευκρινή και ρεαλιστική εικόνα. Οι τρεις συσκευές έχουν μέγεθος 84 ίντσες, ενώ αναπαράγουν και 3D βίντεο. Τα 4K μοντέλα αναμένεται να λανσαριστούν μέσα στο φθινόπωρο, σε τιμές ωστόσο που θα τις καθίστουν απλώς - οι πληροφορίες αναφέρουν ότι π.χ. η UD 3D TV της LG θα πωλείται 20.000 ευρώ. Χαμηλότερες, αλλά «ακουσερέες» πάντως, προβλέπονται οι τιμές των τηλεοράσεων OLED (οργανικών LED) που παρουσιάσαν η LG και η Samsung, με τη συσκευή της LG για παράδειγμα να αναμένεται στα 9.000 ευρώ. Χάρη στην τεχνολογία OLED, οι δύο 55 ιντσών τηλεοράσεις έχουν πολύ μικρό χρόνο απόκρισης και υψηλό κοντράστ, αναπαράγοντας έτσι εξαιρετικά ζωντανά χρώματα. Την ίδια στιγμή, έχουν άπιστευτα λεπτό προφίλ, με το πάχος του μοντέλου της LG να είναι μόλις 4 χιλιοστά.

Οι νέες τάσεις στην τεχνολογία

Τα προϊόντα που παρουσίασαν 1.400 εταιρείες στη μεγαλύτερη έκθεση στην Ευρώπη

Τον απεσταλμένο μας στο ΒΕΡΟΛΙΝΟ ΚΩΣΤΑΣ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

Περισσότερες από 1.400 εταιρείες ηλεκτρονικών από όλο τον κόσμο, από 50 και πλέον χώρες, οι οποίες παρουσίασαν τις νέες συσκευές τους σε ένα χώρο συνολικής έκτασης 16.000 τετραγωνικών για να τις γνωρίσουν από κοντά περισσότεροι από 200.000 επισκέπτες και 6.000 δημοσιογράφοι. Και μόνο αυτά τα νούμερα είναι αρκετά για να αποδείξουν ότι η IFA στο Βερολίνο αναδείχθηκε και αυτή τη χρονιά στη μεγαλύτερη έκθεση καταναλωτικών ψηφιακών προϊόντων στην Ευρώπη, και μία από τις σημαντικότερες στον κόσμο. Επομένως, από τις 31 Αυγούστου του μέχρι τις 5 Σεπτεμβρίου που διήρκεσε η διοργάνωση, στη γερμανική πρωτεύουσα φάνηκε ποιες τάσεις θα επικρατήσουν στον χώρο της τεχνολογίας μέσα στους επόμενους μήνες.

Ένας από τους μεγαλύτερους πρωταγωνιστές της έκθεσης ήταν οι καινοτομίες υπολογιστές που έχουν σχεδιαστεί «κομμένοι και ραμμένοι» στα μέτρα των Windows 8, του νέου λειτουργικού της Microsoft που μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο μέσω οθονών αφής, όσο και με το κλασικό πληκτρολόγιο και ποντίκι. Έτσι, στα τέλη Οκτωβρίου, μαζί με το επίσης λανσάρισμα του λειτουργικού, θα κυκλοφορήσουν και οι πρώτες ταμπλέτες με Windows 8, σαν το Ativ Tab της Samsung και το Iconia W700 της Acer. Την IFA επέλεξαν επίσης η Samsung, η Acer και η HP για να ανακοινώσουν τα Series 5 Hybrid, Aspire S7 και Spectre XT TouchSmart, τρία υπερφορητά (ultrabook) PC με οθόνη αφής. Τουλάχιστον από σχεδιαστικής πλευράς, η πραγματική καινοτομία ήταν πάντως η πρωτοεμφανιζόμενη γενιά των υβριδικών μοντέλων με Windows 8,

Το Vivo Tab της Asus είναι λάπτοπ που μεταμορφώνεται σε ταμπλέτα και το αντίστροφο.

Το τετραπύρνο κινητό D1 Quad XL της Huawei και DMC-525 της Panasonic.

των μηχανημάτων δηλαδή που μπορούν να «μεταμορφώνονται» από υπολογιστές-ταμπλέτες σε λάπτοπ, και το αντίστροφο. Και τα οποία αναμένεται να κατακλύσουν την αγορά, αφού όλες σχεδόν οι εταιρείες ανακοίνωσαν μία τέτοια συσκευή. Σε αυτή τη γενιά ανήκουν τα XPS 10 της Dell, Vivo Tab της Asus, ATIV Smart PC της Samsung και Iconia W510 της Acer, αφού πρόκειται για tablet PC που συνοδεύονται από αποσπώμενες βάσεις-πληκτρολόγια ώστε, όταν προσαρμοστούν

στις βάσεις, να μη διαφέρουν από ένα συμβατικό notebook. Άλλες εταιρείες επέλεξαν να ενσωματώσουν στις συσκευές τους μηχανισμούς που επιτρέπουν στο πληκτρολόγιο να «κρυφτεί» πίσω από την οθόνη αφής - ένα τέτοιο συρόμενο μηχανισμό διαθέτει το VAIO Duo 11 της Sony και το Satellite U920 της Toshiba. Το XPS Duo 12 της Dell, από την άλλη πλευρά, δίνει τη δυνατότητα στον χρήστη να περιστρέψει τη 12,5 ιντσών οθόνη κατά 180 μοίρες. Έτσι, όταν η οθόνη καλύψει το πληκτρο-

λόγιο, το Duo 12 μπορεί να χρησιμοποιηθεί μέσω αφής. Η IFA επέλεξε επιπλέον πως, για ορισμένους κατασκευαστές, το επόμενο βήμα στις φωτογραφικές μηχανές είναι μοντέλα που διαθέτουν «έξυπνες» λειτουργίες, όπως και δυνατότητα πρόσβασης στο Internet ή «επικοινωνίας» με άλλες ηλεκτρονικές συσκευές.

Ενδεικτική περίπτωση η compact DMC-SZ5 της Panasonic και η εναλλάξιμων φακών NEX-5R της Sony, οι οποίες συνδέονται σε δίκτυα Wi-Fi για «ανέβαση» των φωτογραφιών στα κοινωνικά δίκτυα, αλλά και επιτρέπουν στον κάτοχό τους να κάνει τις όποιες ρυθμίσεις ασύρματα από το smartphone του, βλέποντας στην οθόνη του κινητού το κάδρο που είναι έτοιμη να αποτυπώσει η μηχανή. Η πιο ακραία εκδοχή αυτής της τάσης είναι η Galaxy Camera της Samsung, η οποία βασίζεται στο λειτουργικό Android και συνδέεται επίσης και σε δίκτυα 3G.

Όπως είναι φυσικό, από μία τόσο μεγάλη έκθεση τεχνολογίας δεν θα μπορούσαν να λείπουν τα καινοτομικά smartphone. Έτσι, το «σήμα κατατεθέν» του τετραπύρνου D1 Quad XL της Huawei είναι η μπαταρία του, η οποία εξασφαλίζει 15 ώρες ομιλίας και 500 ώρες αναμονής με μία φόρτιση, ενώ το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του Grand X IN είναι πως πρόκειται για το πρώτο Android smartphone με επεξεργαστή της Intel που καταφθάνει στην Ευρώπη. Από την άλλη πλευρά, το Xperia T της Sony διαθέτει κάμερα ανάλυσης 13 Megapixel, ενώ το Desire X της HTC ποντάρει στην πολύ καλή σχέση κόστους-απόδοσης καθώς, αν και θα λανσαριστεί στη μεσοία τιμολογιακά κατηγορία, είναι εξοπλισμένο με οθόνη Super LCD και διπύρνο επεξεργαστή.

GADGETS

Οι εκτυπωτές έχουν χαρακτηριστικά, όπως ασύρματη εκτύπωση χωρίς δίκτυο.

Νέοι εκτυπωτές HP Deskjet Ink Advantage

Η HP παρουσίασε τους νέους εκτυπωτές HP Deskjet Ink Advantage, οι οποίοι προσφέρουν οικονομικά προσιτές εκτυπώσεις και ενσωματωμένες τεχνολογίες που η HP παρουσιάζει πρώτη στην αγορά, όπως απευθείας ασύρματη εκτύπωση χωρίς δίκτυο. Με τη νέα σειρά Ink Advantage, η HP κάνει την ποιότητα εκτύπωσης προσιτή για τους οικιακούς χρήστες και τις μικρές επιχειρήσεις, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να εκτυπώνουν έως και τις διπλάσιες σελίδες με το ίδιο κόστος.

Η νέα σειρά

- **Ο εκτυπωτής HP Deskjet Ink Advantage 2515 All-in-One** έχει έξυπνη οθόνη γραφικών για εύκολη εκτύπωση, σάρωση και αντιγραφή, εξασφαλίζοντας παράλληλα υψηλές ποιότητες εκτυπώσεων με χαμηλό λειτουργικό κόστος.
- **Ο μικρός, ασύρματος εκτυπωτής HP Deskjet Ink Advantage 3515 e-All-in-One** έχει σχεδιαστεί για οικιακούς χρήστες που θέλουν να κάνουν τα πάντα από μια οικονομική συσκευή: να εκτυπώνουν, να σαρώνουν, να αντιγράφουν.
- **Οι νέοι εκτυπωτές HP Deskjet Ink Advantage 3525 e-All-in-One και 5525 e-All-in-One** προσφέρουν τη λειτουργία HP Wireless Direct Printing, για ασύρματη εκτύπωση χωρίς να απαιτείται δίκτυο ή router.
- **Οι εκτυπωτές HP Deskjet Ink Advantage 4615 All-in-One και 4625 e-All-in-One** επιτρέπουν στους χρήστες να εκτυπώνουν, να σαρώνουν, να αντιγράφουν και να λαμβάνουν ή να στέλνουν φωνε εξοικονομώντας έως και 40% ενέργεια, χάρη στη λειτουργία προγραμματισμένης ενεργοποίησης/απενεργοποίησης (Scheduled On/Off).

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΙΕΣ

ID.13041. Ημιανεξάρτητη πολυτελής οικία στον Στρόβολο 3 υπνοδωματίων, 161τ.μ. με 172τ.μ. οικόπεδο, διαθέτει κήπο και βρίσκεται σε εξαιρετική περιοχή. Τιμή 280.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.20991. Οικία σε νεόκτιστη περιοχή στο Παλιόμαγρο 3 υπνοδωματίων, 160τ.μ. με 250τ.μ. οικόπεδο. Είναι μοντέρνας αρχιτεκτονικής και βρίσκεται σε διατικό δρόμο. Τιμή 210.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.21680. Μοντέρνα ανεξάρτητη οικία στην Μακεδονίτσα 4 υπνοδωματίων, 200τ.μ. με 220τ.μ. οικόπεδο. Η οικία διαθέτει άνετους λειτουργικούς χώρους. Τιμή 390.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.20999. Μοντέρνα ανεξάρτητη οικία στην Καλιθέα 4 υπνοδωματίων, 211τ.μ. με 248τ.μ. με ωραίο κήπο και βρίσκεται πάνω σε ύψωμα. Τιμή 318.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.20778. Μοντέρνα οικία στην Ψηφολόφου 3 υπνοδωματίων, με επλθνόν σοφίτα, 200τ.μ. με 400τ.μ. οικόπεδο. Διαθέτει επίσης με όμορφο καταπράσινο κήπο. Τιμή 340.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.21939. Υπό ανέγερση πολυτελής οικία στην Νήσου 3 υπνοδωματίων, 187τ.μ. με 324τ.μ. οικόπεδο. Η οικία είναι ανεξάρτητη και διαθέτει μεγάλο κήπο. Τιμή 265.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.17997. Ημιανεξάρτητη οικία στο Γέρι 3 υπνοδωματίων, 115τ.μ. με 153τ.μ. οικόπεδο σε εξαιρετική περιοχή, βρίσκεται 5

λεπτά από το Γενικό Νοσοκομείο. Σε τιμή διαμερίσματος. Τιμή 200.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

Ενοικιάζεται ευρύχωρο και ανακαινισμένο διαμέρισμα δύο υπνοδωματίων, στην περιοχή Λυκαβητού. Ενοίκιο 600 ευρώ/μήνα (συμμ. Κοινόχρηστα). Για περισσότερες πληροφορίες στο τηλέφωνο 99698870

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, πλήρως επιπλωμένο, κατάλληλο για φοιτητές, στο Καϊμακλί, πλησίον Αστυνομικού Σταθμού Ομορφιάς. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ επικοινωνήστε στο τηλέφωνο 22674545

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 3 υπνοδωματίων σε προνομιακή περιοχή στον Άγιο Ανδρέα. Το διαμέρισμα διαθέτει πατωμάτα παρκέ, 2 wc, παλαιά κουζίνα και μεγάλη βεράντα. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ επικοινωνήστε στο τηλέφωνο 99534264.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων επιπλωμένο στην περιοχή ΡΙΚ. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ επικοινωνήστε 99650614 ή 99566585

Ενοικιάζεται ευρύχωρο και ανακαινισμένο διαμέρισμα δύο υπνοδωματίων, στην περιοχή Λυκαβητού. Ενοίκιο 600 ευρώ/μήνα (συμμ. Κοινόχρηστα). Τηλεφωνήστε στο 99698870

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ
Πωλείται διαμέρισμα τριών υπνοδωματίων, στην περιοχή Λυκαβητού. Ετοιμοπαρόδο με τίτλο. Τιμή 180.000 ευρώ. Για πληροφορίες 99698870

Πωλείται διαμέρισμα στην Αγία Τριάδα στον

Πρωτάρι. Τρία υπνοδωμάτια, 95 τ.μ. εσωτερικού χώρου, 30 τ.μ. βεράντα, 2 μπάνια, καλυμμένο πάρκινγκ. Τιμή 115.000 (συζητήσιμη). Τηλέφωνο 99 909432.

Πωλείται διαμέρισμα πολυτελείας ενός υπνοδωματίου με τίτλο στην Μακεδονίτσα. 6 χρόνων, επιπλωμένο, στεγασμένος χώρος στάθμευσης, αποθήκη, 2 βεράνες. Πληροφορίες τηλ. 99328423

Πωλείται διαμέρισμα τριών υπνοδωματίων, στην περιοχή Λυκαβητού. Ετοιμοπαρόδο με τίτλο. Τιμή 180.000 ευρώ. Τηλεφωνήστε στο 99698870

ID.21498. Καινούριο διαμέρισμα στους Αγίους Ομολογητές 4 υπνοδωματίων, 143τ.μ. με 331τ.μ. βεράντα. Είναι μοντέρνας αρχιτεκτονικής και βρίσκεται σε ήσυχη περιοχή. Τιμή 450.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.21450. Ετοιμοπαρόδο διαμέρισμα στον Άγιο Ανδρέα 2 υπνοδωματίων, 100τ.μ. με 20τ.μ. βεράντα. Είναι μοντέρνας αρχιτεκτονικής βρίσκεται δίπλα από πάρκο σε ήσυχη περιοχή. Τιμή 189.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.22418. Διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στην Μακεδονίτσα, 80τ.μ. με 30τ.μ. βεράντα, του 2011, με ωραίο κήπο, εξοπλισμένο με ηλεκτρικές συσκευές, κλιματισμό και παρκέ πάτωμα. Τιμή 219.000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.22162. Ευρύχωρο διαμέρισμα 3 υπνοδωματίων στην Έγκωμη, 135τ.μ. και 14τ.μ. βεράντα. Βρίσκεται σε εξαιρετική περιοχή και διαθέτει κλιματισμό, 2 καλυμμένα πάρκινγκ και τίτλο ιδιοκτησίας. Τιμή 180.000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.19566. Μοντέρνο διαμέρισμα 2 υπνο-

δωματίων στον Αρχαίογέλο, 84τ.μ. με άνετη βεράντα 9τ.μ. διαθέτει en-suite shower στο κύριο υπνοδωμάτιο, καλυμμένο πάρκινγκ και αποθήκη. Τιμή 160.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.22221. Ολοκαίνουριο διαμέρισμα στον Στρόβολο 3 υπνοδωματίων, 101τ.μ. με 20τ.μ. βεράντα. Διαθέτει μοντέρνο παρκέ και θέρμανση. Τιμή 210.000 + ΦΠΑ. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.18927. Διαμέρισμα 3 υπνοδωματίων στην Παλιόμαγρο του 2007, 100τ.μ. με 40τ.μ. βεράντα, με τίτλο ιδιοκτησίας και ensuite shower, κοντά στο κέντρο της Λευκωσίας. Τιμή 150.000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.22345. Διαμέρισμα 1 υπνοδωματίου στο Παράλιμ, 45τ.μ. με 12τ.μ. βεράντα, βρίσκεται στον 2ο όροφο σε μικρή πολυκατοικία, με τίτλο ιδιοκτησίας. Τιμή 69.000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.22327. Διαμέρισμα στο Κάππαρη προς Ορκανίδη 2 υπνοδωματίων στον Το όροφο, του 2007, 66τ.μ. πλήρως επιπλωμένο με βεράντα 9τ.μ. Πολύ κοντά στην θάλασσα. Τιμή 84.000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.22354. Διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κάππαρη του 2007, 74τ.μ. πλήρως επιπλωμένο με μεγάλη βεράντα 43τ.μ. και με ωραία θέα. Πολύ κοντά στην θάλασσα. Τιμή 94.000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.20224. Μεζονέτα 2υπνοδωματίων στο Παράλιμ, 82τ.μ. του 2008. Βρίσκεται σε ήσυχη περιοχή και διαθέτει καινούρια παύσα κοινής χρήσης. Τιμή 128.000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.22390. Κατοικία 3 υπνοδωματίων στον Πρωτάρι, 132τ.μ. με 245τ.μ. οικόπεδο. Βρίσκεται σε κοντινή απόσταση από την παραλία του Chrysal Spring Hotel. Διαθέτει χώρο για πισίνα. Τιμή 240.000 (συμ. 5 % ΦΠΑ). G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.22629. Καινούρια κατοικία 3υπνοδωματίων στο Παράλιμ, 125τ.μ. με 195τ.μ. οικόπεδο. Βρίσκεται κοντά στην υπεραγορά LIDL σε ήσυχη περιοχή. Με τίτλο ιδιοκτησίας. Τιμή 173.000 (συμ. 5 % ΦΠΑ). G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.19973. Κατοικία 3 υπνοδωματίων στον Πρωτάρι στην περιοχή Περνέρα, 120τ.μ. με 254τ.μ. οικόπεδο. Διαθέτει πισίνα υπεργηλίσιας και roof-garden με πανοραμική θέα. Τιμή 278.000 (συμ. 5 % ΦΠΑ). G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.19010. Καινούρια κατοικία 3 υπνο-

δωματίων στην Αγία Νάπα, 110τ.μ. με 214τ.μ. οικόπεδο. Διαθέτει χώρο για barbeque. Βρίσκεται πολύ κοντά στην παραλία Nissi beach. Τιμή 298.000 (συμ. 5 % ΦΠΑ). G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΑ

ID.22239. Πωλείται μεγάλο γωνιακό οικόπεδο στην Αγκυλιά άμεσα από το παρόνο οικοδόμημα, πρόσδος της Λεωφόρου Συμβουλίου της Ευρώπης, εμβαδού 657τ.μ. με ΣΑ 140% ιδανικό για τετραώροφη πολυκατοικία. Τιμή 495.000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ID.22320. Πωλείται οικόπεδο σε ύψωμα στο Γέρι σε αριστοκρατική περιοχή με μονοκατοικίες πολυτελείας στην είσοδο του Δήμου Γέριου από την Αθαλάσσα, εφάπαξ χώρο πρασίνου και χαλιτικής γης 622τ.μ. με ΣΑ 80%. Τιμή 220.000. G&P Lazarou 77.77.77.71. AM.532 AA.442

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Ενοικιάζεται καινούριο οροφδιαμέρισμα, δύο υπνοδωματίων 60 τ.μ. με μεγάλη βεράντα. Το διαμέρισμα είναι πλήρως επιπλωμένο, κλιματιζόμενο και εξοπλισμένο με ψυγείο, πλυντήριο, κουζίνα με φούρνο, φούρνο μικροκυμάτων και τηλεόραση. Βρίσκεται σε πάροδο της Κηφισίας στο ύψος Πανόρμου και 300 μέτρα από την ομώνυμη στάση μετρό. Για πληροφορίες τηλ. 99 432845

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ / FOR RENT

Ενοικιάζεται πλήρως ανακαινισμένο, επιπλωμένο διαμέρισμα δύο υπνοδωματίων σε κεντρική περιοχή της Λευκωσίας (πίσω από Starbucks), με κεντρική θέρμανση και συστήματα κλιματισμού. Πολύ λογικό ενοίκιο. Πληροφορίες 99476737 και 99382422.

Fully furnished, recently renovated apartment for rent, located in a central area of Nicosia (behind Starbucks) with central heating and air-conditioning units. Very reasonable rent. For information 99476737 and 99382422.

Πωλούνται ακίνητα

Το Διοικητικό Συμβούλιο εταιρείας με έδρα τη Λευκωσία ζητά προσφορές για τα πιο κάτω ακίνητα:

• Γραφείο επί της οδού Δημοφάνους (πρόσδος της Λεωφόρου Κένεντυ) στην εννορία Αγίων Ομολογητών της επαρχίας Λευκωσίας με εμβαδό 194 τ.μ. και αριθμό εγγραφής C/3054, Φ/Σχ. 21/540303, επί τεμαχίου 1040. Το γραφείο αποτελείται από ισόγειο και 1ον όροφο.

• Διαμέρισμα στον 2ον όροφο πολυκατοικίας επί της οδού Πηνελόπης Δέλτα στην εννορία Αγίων Ομολογητών της επαρχίας Λευκωσίας με εμβαδό 210 τ.μ. και αριθμό εγγραφής C/1375, Φ/Σχ. 21/540602 επί τεμαχίου 126.

• Οικόπεδο στην τοποθεσία Παρταλάκια στη διοικητική περιοχή του χωριού Μονιάτη της επαρχίας Λεμεσού με εμβαδό 800 τ.μ. και αριθμό εγγραφής 0/5180, Φ/Σχ. 47/29 επί τεμαχίου 107.

Οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται όπως υποβάλουν την προσφορά τους μέχρι την Παρασκευή 21 Σεπτεμβρίου 2012. Προσφορές μπορούν να υποβληθούν για το κάθε ένα από τα ακίνητα ή και για περισσότερα, διαχωρίζοντας το ποσό που προσφέρεται για το κάθε ακίνητο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας δεν υποχρεούται να αποδεχθεί τη ψηφισμένη ή οποιαδήποτε άλλη προσφορά.

Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε να επικοινωνήσετε με την κ. Γιάννα Κωνσταντίνου, Δημοφάνους 27α, 1075 Λευκωσία, τηλ. 22460244, φαξ 22764042.

HOUSE FOR RENT

The house is situated in a quite residential area of Engomi, very close to all facilities (buses, post office, shops, hyper market) and near the town centre.

The house has the following characteristics:

- Excellent construction materials and workmanship
- Total surface area: 125m² (including two verandas-front & rear view)
- 3 bedrooms, 1 study, kitchen, sitting and dining room
- Central heating: storage heaters
- Cooling: yes, in the two bedrooms and in the living room
- 1No. H.W. Cylinder, 1No. C.W. Storage tank (2m³) & booster pump
- Solar panels: Yes, (2No.x 2m² each)
- Kitchen equipment: Extract fan, cooker (ceramic) and oven
- WC rooms: 1 shower-rm (shower+wash basin+w.c.) & 1 w.c. rm (w.c.+ w.b.)
- One laundry room with extra kitchen sink

Tel.99478182 MR. Andreas Loizou
Address: Argyrokastrou 7, 2409 Engomi, Nicosia

Ενοικιάζεται ή πωλείται

Ενοικιάζεται ή πωλείται οροφδιαμέρισμα, ρετιρέ, στον 4ο όροφο πολυκατοικίας, επί της οδού Καππαδοκίας 96, περιοχή Ανατολικής Θράκης στην Τούμπα, 70 τ.μ. με 2 υπνοδωμάτια, σαλόνι - κουζίνα σε ενιαίο χώρο, WC με μαπιέρα, μεγάλο μπalkόνι, κλιματισμό στα υπνοδωμάτια, θέρμανση πετρελαίου με ωρομέτρηση και ξεχωριστή αποθήκη.

Τιμή διαπραγματεύσιμη.

Πληροφορίες στα τηλέφωνα
97652952, 00306974254949

Ενοικιάζεται

Ενοικιάζεται ευρύχωρο ανακαινισμένο διαμέρισμα τριών υπνοδωματίων στο ύψωμα Λυκαβητού με απρόσκοπτη θέα. Ενοίκιο 800 ευρώ/μήνα (συμμ. Κοινόχρηστα). Για πληροφορίες τηλ. 99698870.

Πωλείται

Πωλείται ευρύχωρο ανακαινισμένο διαμέρισμα δύο υπνοδωματίων σε ισόγειο στο ύψωμα Λυκαβητού. Με ευρύχωρη βεράντα. Τιμή 180.000 ευρώ (συζητήσιμη). Δεν υπόκειται σε φ.π.α. Για πληροφορίες τηλ. 99698870.

Ενοικιάζεται

Ενοικιάζεται ευρύχωρο διαμέρισμα τριών υπνοδωματίων Στην περιοχή Λυκαβητού. Με άνετη βεράντα με θέα. Άμεσα διαθέσιμο. Ενοίκιο 600 ευρώ/μήνα (συμμ. Κοινόχρηστα). Για πληροφορίες τηλ. 99698870.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΟ

Οικιστικό, γωνιακό 6200 τ.μ., σε ωραία τοποθεσία στις παρυφές του λόφου Μονιά, Ανθούπολη - Λευκωσία. Άμεσα μεταβίβαση.

Τιμή 215.000 για γρήγορη πώληση.
Τηλ: 99 621 380

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΚΤΙΡΙΟ
στο ΚΟΙΛΑΝΙ, στο κέντρο του χωριού (παλιός κινηματογράφος)

- 203 τετραγωνικά μέτρα
- Εγκεκριμένη πολεοδομική άδεια για καφεστιατόριο (αρ. 3673)
- Εγκεκριμένη χορηγία για διατηρητέες οικοδομές, ύψους πέραν των €100.000 (αρ. φακέλου C/31/LL/B1930)
- Τιμή πώλησης €89.000

☎ Τηλ. 99 460921

Πωλείται Οικόπεδο

Πωλείται γωνιακό οικόπεδο 800 τ.μ., Royal Mount στον Μονιάτη, Σαΐτας. Εξαιρετική τοποθεσία σε ύψωμα με θέα. Διαθέτει όλες τις αναγκαίες υπηρεσίες, νερό, ηλεκτρισμό και τηλεφωνο. Τιμή πώλησης 115.000 ευρώ. Για περισσότερες πληροφορίες στο τηλέφωνο 99385244

Ενοικιάζεται κατάστημα

Ενοικιάζεται κατάστημα στη Λακατάμια και πωλείται ο εξοπλισμός και ο διαχωρισμός. Ο χώρος είναι ειδικά διαρρυθμισμένος κατάλληλος για φροντιστήριο, βιβλιοπωλείο, γραφεία, ινστιτούτο αισθητικής κτλ. Διαθέτει διαχωρισμένους χώρους, καλή air-conditions, βιβλιοθήκες, γραφεία, καρέκλες, σύνδεση με Internet και τριφασικό ρεύμα. Το ενοίκιο είναι πολύ λογικό και η τοπο

93.5

νέα παγκύπρια συχνότητα

Έβελυν Καζαντζόγλου
18:00-20:00

Jimmy D
16:00-18:00

Δημήτρης Τσώνης
7:00-10:00

Αντρέας Κάρας
13:00-16:00

deejay
radio
93.5
www.mydeejay.com.cy

Μιχάλης Τσικαλάς
13:00-16:00

Available on the
App Store

f Deejay Radio (Cyprus)

t Deejay93.5

Το λαϊκό παιδί, το κατεστημένο και η εξουσία

Ο Γιώργος Νταλάρας μιλάει στην «Κ» για την πολιτική, την κρίση, την Αριστερά και την Κύπρο

Συνέντευξη στον **ΤΑΣΟ ΤΡΥΦΩΝΟΣ**

Είναι δύσκολο μια συνέντευξη με τον Γιώργο Νταλάρα να μην είναι πολιτική. Ο κορυφαίος Έλληνας καλλιτέχνης μιλάει στην «Καθημερινή» ενόψει των μεγάλων του συναυλιών στην Κύπρο και σκιαγραφεί την κατάσταση στην Ελλάδα της κρίσης.

— **Την τελευταία φορά που βρεθήκαμε πιστεύω ότι ζούσατε μια πολύ έντονη περίοδο της ζωής σας. Τώρα, μετά από κάποιους μήνες, όταν κοιτάτε πίσω σε εκείνες τις μέρες που ήταν γεμάτες ένταση, πιστεύετε ότι βλέπετε τα πράγματα πιο καθαρά;**

— Πρέπει να σας πω ότι εγώ έβλεπα τα πράγματα πάντα καθαρά. Όπως τα έβλεπε και ο πολύς κόσμος, που είχε την αγωνία του και ζούσε το αδιέξοδο του, το οποίο ζει και σήμερα. Δυστυχώς, κάποιοι ελάχιστοι, κατά γενική ομολογία ακροδεξιά στοιχεία κυρίως, αλλά και κάποιοι που ήθελαν να εκμεταλλευτούν τον πανικό του κόσμου για ίδιον όφελος, διά της βίας κυριολεκτικά, θέλησαν να ανατρέψουν και να ανακόψουν μια προσπάθεια αλληλεγγύης, που έγινε καθαρά, αυθόρμητα και χωρίς κανένα κομματικό καπέλο. Δυστυχώς, είναι ένα σημείο των καιρών που φοβάμαι ότι θα συνεχίσουμε να το αντιμετωπίζουμε. Το δικό μου λάθος, ή αφέλεια αν θέλετε, ήταν ότι δεν στάθμισα το γεγονός ότι με τις δωρεάν συναυλίες που παρακολούθησαν χιλιάδες κόσμοι, την είδηση και τη φασαρία θα την δημιουργούσαν οι λεγόμενοι αγανακτισμένοι. Σε αυτό πρέπει να προσθέσουμε και το γεγονός ότι η Άννα ήταν στην πολιτική και μάλιστα στο ΠΑΣΟΚ, που για αυτούς πρόκειται και ανέγερμα αποτέλεσε χρυσή ευκαιρία τραμπουκισμού προεκλογικά. Αυτό που έμαθα—γιατί πάντα μαθαίνει κανείς—είναι ότι, σε τέτοιες περιόδους, το χωρίς εισιτήριο δημιουργεί αφορμή για αυτή τη «φωτογραφία της στιγμής» που επιδιώκουν. Αυτοί οι εκ του ασφαλούς ακτιβιστές!

Παντοτινή ευγνωμοσύνη στους ανθρώπους που με αγκάλιασαν

— Έρχεστε στην Κύπρο με τραγούδια των Καλδάρων και Κουγιουμτζή. Τι θυμάστε από τους δύο σπουδαιότερους αυτούς συνθέτες;

— Τη ζωή μου τα πρώτα δέκα χρόνια στο τραγούδι. Ο Κουγιουμτζής και ο Καλδάρων, μαζί με τον Λεωτέρη Παπαδόπουλο, τον Ελευθερίου και τον Λοΐζο, με σημάδεψαν, με αγκάλιασαν και με εμπιστεύθηκαν σαν πατεράδες σε ηλικία 18 χρονών. Δεν υπάρχουν λόγια για να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου.

— **Θα ήθελα να θυμηθείτε την πρώτη σας γνωριμία με τον καθένα ξεχωριστά.**

— Τους γνώρισα σχεδόν τον ίδιο εποχή και με περιέβαλαν με στοργή και αγάπη. Ο Καλδάρων προερχόταν από τη λαϊκή μουσική και ο Σταύρος Κουγιουμτζής από την κλασική. Πήγα σπίτι τους, δυο απλά λαϊκά σπίτια, όπου αισθάνθηκα οικεία. Στο σπίτι του Απόστολου γνώρισα την κυρία Λούλα και τον Κωστάκη τον γιο του, μικρότερος από εμένα. Γίναμε φίλοι και η φιλία μας κρατάει μέχρι και σήμερα. Ο Καλδάρων μου μίλησε γλυκά για τον πατέρα μου και ενθαρρυντικά, για να με εμπιστώσει. Συνδεθήκαμε αμέσως και τον φώναζα θείο. Ο Κουγιουμτζής ήταν πιο εσωστρεφής. Μιλούσε λιγότερο. Η Αιμιλία πάντα πλάι του, τραγουδούσε πολύ ωραία, και τα κορτσάκια του, η Δώρα και το Μαρούκι, σχεδόν μισρά. Δεν χρειάζεται να σας πω ότι από την πρώτη στιγμή τούς ένιωσα σαν οικογένειά μου. Ο Κουγιουμτζής μου εξηγούσε για το πώς η κλασική μουσική έχει σχέση με το καλό λαϊκό τραγούδι, με τον Τσιτσάνη και τον Καλδάρων. Ο άνθρωπος αυτός μου πρόσφερε με τη τραγούδια του και τις συμβουλές του μια ανεκτίμητη περιουσία.

— **Τι «πέρατε» και τα «κρατήσατε» από τον καθένα όλα αυτά τα χρόνια;**

— Πρώτα-πρώτα κράτησα μια οικογένεια. Από τον Κουγιουμτζή πήρα ένα μεγάλο μάθημα. Ότι η ταπεινοφροσύνη και η σεμνότητα στον καλλιτεχνικό χώρο δεν είναι φόβος και αδυναμία, είναι περηφάνια και καλώς εννοούμενος δημιουργικός εγωισμός. Από τον Καλδάρων κράτησα αυτό το θάρρος της καλλιτεχνικής εξωστρέφειας. Δηλαδή, το να μη φοβάμαι να πειραματίζομαι με διαφορετικά είδη μουσικής, διαφορετικούς δρόμους, να μη μένω στα τυπικά κλισιά.

μέρος του συστήματος. Το αναγνωρίζετε αυτό; Πιάσατε κι εσείς τον εαυτό σας να λέει «εγώ το λαϊκό παιδί από την Κοκκινιά πάς έφτασα να είμαι ή να θεωρούμαι κατεστημένο». Υπάρχει μια *culpa* εδώ;

— Δεν πιστεύω σε ρόλους. Αυτή η ιστορία με το σύστημα από τη μια είναι νομοτέλεια. Να, βεβαίως, όταν είσαι σαράντα χρόνια γνωστός μέσα από τη δουλειά σου με μεγάλη αποδοχή, θεωρείσαι κατεστημένο. Υπάρχει όμως το άλλο κατεστημένο, αυτό που δημιουργείται μέσα από εμπλοκές σε μια ζωή περιρρακωμένη σε συμβάσεις και σε «πρέπειες». Έχω μερικές φορές ακούσει να λένε «εγώ ποτέ δεν ακολούθησα. Λάθος δικό μου, λοιπόν, παρότι είμαι πάντα αυστηρός με τον εαυτό μου, σε αυτό το σημείο δεν υπήρξα». Είναι δικό τους κυρία, αυτόν που θέλησαν να με εντάξουν στις ομάδες τους ή στις παρέες τους! Δεν το δέχτηκα ποτέ και γι' αυτό κάποιοι λίγοι διαδίδουν αυτή τη φήμη του κατεστημένου. Ονόμασαν δηλαδή κατεστημένο την επιτυχία που διεκδικήσα μόνος μου μέσα από τη σκληρή δουλειά μου, την οποία υπηρέτησα με θρησκευτική προσήλωση, αλλά και την ενεργή παρουσία μου στην κοινωνία. Όλα αυτά τα διεκδικήσα μόνος μου, γιατί έτσι έλεγε η ψυχή μου. Και αυτό είναι απόλυτα συμβατό με το λαϊκό παιδί από την Κοκκινιά, που αναφέρετε. Αυτό που στοιχί-

“
Το δικό μου λάθος, ή αφέλεια, ήταν ότι δεν στάθμισα το γεγονός ότι με τις δωρεάν συναυλίες που παρακολούθησαν χιλιάδες κόσμοι, την είδηση και τη φασαρία θα την δημιουργούσαν οι λεγόμενοι αγανακτισμένοι

— **Τι άλλαξε στην Ελλάδα από τότε; Οι εκλογές αποφόρτισαν το κλίμα;**

— Μόνο επιφανειακά κάτι άλλαξε μετά τις δύο εκλογικές αναμετρήσεις. Στην ουσία τίποτα. Από κάτω υπάρχει πίεση και συνεχείς εκδηλώσεις βίας στο πολιτικό σκηνικό, που ξαναεμφανίζονται, και αυτό που με προβληματίζει είναι η σχετική απάθεια του κόσμου. Έτσι δεν ξέρω αν τα πράγματα το επόμενο διάστημα θα πάνε καλύτερα.

— **Σήμερα στην Ελλάδα υπάρχει μια κυβέρνηση της Δεξιάς με συγκυβέρνηση ΠΑΣΟΚ και ΔΗΜΑΡ. Είναι κάτι πρωτόγνωρο για την Ελλάδα. Πώς αξιολογείτε αυτή την πρώτη προσπάθεια συγκυβέρνησης; Θα αντέξει ή θα καταρρεύσει;**

— Ακούστε. Είναι πολύ δύσκολο το εγχείρημα, γιατί οι κυβερνήσεις συνεργασίας στην Ελλάδα έχουν αργήσει πολύ. Θα μου πείτε, ποτέ δεν είναι αργά. Μακάρι να αντέξει αυτή η κυβέρνηση. Χρειάζεται καθαρή και σταθερή στρατηγική, σχέδιο δηλαδή, που θα αντιμετωπίσει αμιγώς τα μεγάλα προβλήματα της χώρας. Τα μεγάλα και τα μικρά κόμματα έχουν διαρρήξει τις σχέσεις τους με τις μεγάλες κοινωνικές ομάδες, έχει χαθεί η εμπιστοσύνη. Επιπλέον, η Ελλάδα χρειάζεται απαραίτητα μια συμφωνία προοδευτικών δυνάμεων που θα εξασφαλίσουν την ευρω-

παϊκή αξιοπιστία. Και δεν είναι η αξιοπιστία στην Ευρώπη, είναι και η αξιοπιστία προς τους πολίτες. Μόνο, λοιπόν, αν αυτή η κυβέρνηση βάλει στο πλάι το κομματικό συμφέρον και μιλήσει με σύγχρονους δημοκρατικούς όρους δικαιοσύνης, δημοκρατίας και αξιοκρατίας, μπορεί να κάνει κάτι και να ξανακερδίσει αυτό που απαιτεί η κοινωνία. Ένα κράτος στην υπηρεσία του πολίτη. Έτσι μπορούμε να παλέψουμε για μια Ευρώπη που ήδη, εδώ και καιρό, έχει χάσει τον ανθρωπισμό της, τον λόγο για τον οποίο στην ουσία δημιουργήθηκε.

— **Σήμερα νιώθετε πιο αισιόδοξος ή πιο απαισιόδοξος από ό,τι πριν για την κατάσταση στην Ελλάδα;**

— Προσπαθώ να είμαι αισιόδοξος. Δεν είμαι από τους ανθρώπους που το βάζουν κάτω. Γνωρίζω όμως πολύ καλά ότι, για να βγούμε από το ανυπέριθστο αδιέξοδο, χρειάζεται σθένος και ανθρώπινο που θα αφηγηθούν το πολιτικό κόστος, θα εγκαταλείψουν τον λαϊκισμό και θα προχωρήσουν σε γενναίες τομές και προοδευτικές μεταρρυθμίσεις που θα υπηρετούν τον λαό, τη δικαιοσύνη και το μέλλον των νέων. Είναι χρέος και καθήκον όλων μας να γίνει αυτό. Άρα πρέπει, μέσα από μια εξατομικευμένη ευθύνη, μέσα από τις πράξεις μας ως πολίτες, να δώσουμε αυτό το στίγμα. Είμαστε υποχρεωμένοι να μην υποκύ-

ψουμε σε αυτόν τον αυτοματισμό που μας θέλει ανθρωπίνως χωρίς αλληλεγγύη και συμμετοχή.

— **Πώς κρίνετε τον Αντώνη Σαμαρά κατά τον πρώτο χρόνο της πρωθυπουργίας του;**

— Σε μια τόσο ρευστή πολιτική κατάσταση, είναι πραγματικά πρώιμο και ίσως ανώριμο να κάνουμε οποιαδήποτε κρίση αυτή τη στιγμή. Πρόκειται για μια κυβέρνηση λίγων μηνών και με πολλαπλά βάρη, όχι μόνο από έξω, αλλά και από μέσα. Οι πολιτικοί, αλλά και η πολιτική, κρίνονται εκ του αποτελέσματος. Έχουμε δρόμο μπροστά μας.

— **Η μη εκλογή της συζύγου σας σάς στεναχώρησε; Ήταν κάτι που περιμένετε μετά την ψήφο 4ης μνημονία;**

— Με χαροποίησε πάρα πολύ. Ειλικρινά. Η Άννα έκανε αυτό που πίστευε τη δεδομένη στιγμή. Πρόσφερε τον χρόνο της, τις γνώσεις της και την ψυχή της. Είναι ένας άνθρωπος απασχολημένος και το λάθος της ήταν ότι αυτά που πρόσφερε τόσο καιρό, έτσι κι αλλιώς, στο κοινωνικό σύνολο, νόμιζε ότι θα μπορούσε να τα προσφέρει καλύτερα μέσα από μια θεσμική θέση.

— **Κύριε Νταλάρα, μετά τη μεταπολίτευση είχατε έναν πρωταγωνιστικό ρόλο στα καλλιτεχνικά πράγματα της χώρας. Τόσο μεγάλο που θεωρηθήκατε «κατεστημένο» και**

Η κυπριακή Αριστερά και η διακυβέρνηση Χριστόφια

— **Είστε επίτιμος Κύπριος πολίτης με κυπριακό διαβατήριο τιπής ένεκεν, άρα έχετε άποψη για τα πράγματα στην Κύπρο. Πώς κρίνετε την πρώτη διακυβέρνηση της Αριστεράς στο νησί από το 2008 μέχρι σήμερα;**

— Στην Κύπρο με φέρνει πρώτα απ' όλα η αγάπη μου για τον τόπο και για τους ανθρώπους του. Δεν αποφεύγω καθόλου την ερώτησή σας, αλλά επειδή δεν ζω συνέχεια εδώ, δεν μπορώ εύκολα να εκφράσω γνώμη. Και επειδή η διάθεσή μου να είμαι ειλικρινής και να εξηγήσω πάντα σε βάθος αυτό που πιστεύω παρεξηγείται, όπως λέτε είναι σαν να κουνάω το δάχτυλο, γι' αυτό ας αφήσουμε να ολοκληρωθεί αυτή η περίοδος, η πραγματικά δύσκολη, και να κρίνουμε το αποτέλεσμα εφ' όλης της ύλης.

— **Πιστεύετε ότι οι Κύπριοι αριστεροί πρέπει να είναι ευχαριστημένοι ή απογοητευμένοι από την πρώτη αριστερή κυβέρνηση της χώρας;**

— Αυτό το ξέρουν καλύτερα οι ίδιοι. Δεν μπορώ να παρέμβω εγώ με το δικό μου πρόπερι. Θέλω να θυμίσω μόνο ότι είναι μια εξαιρετικά δύσκολη περίοδος για όλη την Ευρώπη, που δεν στάθηκε στο ύψος των περιστάσεων και υπέταξε την πο-

λιτική στη λογική των αγορών. Των σκληρών αγορών μάλιστα, με τη βόρεια Ευρώπη να καταδυναστεύει τον ευρωπαϊκό νότο.

— **Τι σας στεναχωρεί από την κατάσταση στην Κύπρο αυτή τη στιγμή;**

— Το ότι ακολουθεί αυτό το αναπόφευκτο αδιέξοδο των ευρωπαϊκών χωρών. Λυπάμαι ιδιαίτερα για την Κύπρο, γιατί γνωρίζω ότι ήταν μια οικοκυρεμένη οικονομία και φοβόμουν ότι, εξαιτίας αυτής της ακραίας πολιτικής των τραπεζών έναντι των ανθρώπων, οδνηγήθηκε στα ίδια προβλήματα που βιώνει η Ελλάδα, η Ιταλία και η Ισπανία.

— **Επειδή ξέρω ότι παρακολουθείτε το Κυπριακό από πολύ κοντά, θα ήθελα να σας ρωτήσω αν πιστεύετε ότι ο Πρόεδρος Χριστόφιας το χειρίστηκε καλά τα τελευταία πέντε χρόνια ή αν έκανε λάθη στρατηγικής;**

— Δεν νομίζω ότι υπάρχει άνθρωπος, απάντη την κρίση και ρευστά πολιτική περίοδο, που να μην κάνει λάθη. Αλίμονο όμως αν, μέσα σε πέντε γραμμές με αφορμή μια καλλιτεχνική συνέντευξη, μπορούσα να κρίνω τον Πρόεδρο ε-

νό κράτους. Δεν το θεωρώ σωστό, πολύ περισσότερο όταν τα γεγονότα είναι σε εξέλιξη.

— **Είστε αισιόδοξος ή απαισιόδοξος για την Κύπρο;**

— Η αισιοδοξία είναι για όσους μπορούν να ελπίζουν, να προσδοκούν και να πιστεύουν ότι έχουν να προσφέρουν έστω και κάτι ελάχιστο στον αγώνα να αλλάξουν τα πράγματα. Σας το είπα και στην αρχή. Είμαστε σε ένα σημείο μηδέν και έχουμε ανάγκη την αλληλεγγύη και την κοινή δράση. Αυτό αφήνει μια χαράμαδα αισιοδοξίας.

— **Τι «βλέπετε» για τις προεδρικές του 2013;**

— Νομίζω ότι είναι πολύ πρώιμο να κάνουμε προ-

“
Λυπάμαι γιατί η Κύπρος ακολουθεί το αναπόφευκτο αδιέξοδο των ευρωπαϊκών χωρών. Λυπάμαι

“
Από τον Κουγιουμτζή πήρα την ταπεινοφροσύνη και από τον Καλδάρων το θάρρος της καλλιτεχνικής εξωστρέφειας

ζει σε κάποιους, είναι η αυτονομία και η ατμόσφαιρα.

— **Μεγάλη μερίδα των Ελλήνων τα τελευταία χρόνια έχει την αίσθηση ότι του κουνάτε το δάχτυλο με στόμφο και διδακτικά, και ως γνωστόν στην Ελλάδα δεν τους αρέσει να τους κουνάει κάποιος το δάχτυλο. Θεωρείτε ότι σας παρεξήγησαν;**

— Βεβαίως με παρεξήγησαν. Δεν είχα ποτέ και δεν έχω την πρόθεση και τη διάθεση να κουνάω το δάχτυλο σε κανέναν. Πάντα μιλούσα, εξηγούσα και απαντούσα σε αυτά που με ρωτούσαν ευθαρσώς και με ειλικρίνεια. Τώρα σε ποιους άρεσαν και σε ποιους δεν άρεσαν, είναι δικό τους πρόβλημα. Αλλά, μια και μιλάμε για το δάχτυλο που κάποιος κουνάει, πιο τίμιο είναι να κουνάω το δάχτυλο από μπροστά παρά από πίσω τους.

Δεν φλερτάριατε με την εξουσία

— **Αισθάνθηκατε ποτέ ότι προδώσατε τη λαϊκή σας καταγωγή και κουλούρα; Νιώσατε ποτέ ότι κάπου δεν ήσασταν συνεπής;**

— Έχω την αίσθηση ότι με τις ερωτήσεις σας προσπαθείτε να με κάνετε να νιώσω τύψεις και να απολογηθώ. Δεν θα το κάνω ούτε και τώρα. Εκτός αν εννοείτε και εσείς ότι θα έπρεπε, εξαιτίας της λαϊκής μου καταγωγής, για την οποία είμαι περήφανος, να ζήσω και να πεθάνω τραγουδώντας στα μαγαζιά και στις ταβέρνες. Εγώ πίστευα και πιστεύω ότι στην ελληνική μουσική αξίζει να της συμπεριφέρονται με σεβασμό και αξίζει να αναδεικνύεται στους καλύτερους χώρους. Ήταν κάτι που αγαπούσα ο Τσιτσάνης. Ήταν το όνειρό του να ακούσει τραγούδια του με συμφωνική ορχήστρα. Ήταν κάτι που μας έμαθε ο Θεοδόσης. Ναι, το ελληνικό τραγούδι μπορεί να αναδειχθεί όπως το φλαμένκο ή η τζαζ. Και αυτό προσπάθησα να πετύχω με τις συναυλίες μου σε όλον τον κόσμο, με τις παραστάσεις στο Μέγαρο για το ρεμπέτικο. Αν αυτό θεωρείται μεγαλόπνοια και αυθεντία, για μένα ήταν καλλιτεχνικό καθήκον.

— **Ξέρω ότι σας προτάθηκε πολλές φορές να ασχοληθείτε με την πολιτική. Είχατε και έχετε φίλους υπουργούς, και η ερώτησή είναι, ο καλλιτέχνης πρέπει να μένει μακριά από την εξουσία για να μην «καεί»; Ο επαγγελματίας με την εξουσία φθείρει τον καλλιτέχνη;**

— Δεν φλερτάρια ποτέ, δεν αξιώθηκα και δεν εκτίμησα καμία εξουσία. Οι φίλοι στους οποίους αναφέρεστε που έγιναν υπουργοί, ήταν παιδιά που ήμασταν μαζί στις διαδλώσεις. Δυστυχώς ή ευτυχώς, πολλοί από τη γενιά του Πολυτεχνείου πήραν θέσεις εξουσίας. Άλλοι καταλήφθηκαν από εξουσιομανία, άλλοι έβγαλαν το δάχτυλο στο μέλι. Υπήρχαν και κάποιοι που δεν πρόδωσαν τις ιδέες τους.

info
Ο Γιώργος Νταλάρας θα δώσει δύο συναυλίες στην Κύπρο, με τους Δημήτρη Μπόση και Μελίνα Ασλανίδου. Την Τρίτη 18/9 στο Κηποθέατρο Λεμεσού και την Τετάρτη 19/9 στο Αμφιθέατρο της Σχολής Τυφλών στη Λευκωσία. Ωρα έναρξης 9 μ.μ. Προώθηση εισιτηρίων από το Ταμείο της Οδού Ειρήνης 158, στο Κηποθέατρο Λεμεσού, σε όλα τα υποκαταστήματα της ACS σε όλη την Κύπρο και από το διαδικτυο στο www.tickethour.com.cy - 7777040. Πληροφορίες στο 25878744.

NTALARAS/ANTONIO

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΧΡΟΝΙΚΟ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	----------------	--------	---------	-----------	-----------	------

Εκδηλώσεις - Κύπρος

Κυριακή 16.9
ΘΕΑΤΡΟ

«Πλατεία Καφενέδων»

Η Θεατρική Ομάδα Potenzia παρουσιάζει την κωμωδία «Πλατεία Καφενέδων», των Ανδρέα Πέτρου και Βασίλη Χ' Στυλλή σε σκηνοθεσία του Βασίλη Χ' Στυλλή. Δύο οικογένειες, Μία πλατεία. Όλα είναι πιθανά. Συμμετέχουν: Βασίλης Χ' Στυλλής, Γιάννης Ξενοφώντος, Δένα Ιωάννου, Έλενα Κωνσταντίνου, Κατερίνα Α. Χριστοφίδου, Κρίστια Κουρσάρου, Νικόλας Περατικός, Μιχάλης Μουλλάς, Τάνια Μάλικ. Ώρα 8:00 μ.μ. στο Αμφιθέατρο ΠΑΣΣΥΔΥ, Λεωφόρος Δημοσθένη Σεβέρη 3, Λευκωσία. ☎ Πληρ. 22662278 και 99763602

«Τα Βαφτίσια»

Το συγγραφικό δίδυμο Νίκου Μουτσινά - Τζέννης Διαγούπη παρουσιάζουν την κωμωδία «Τα Βαφτίσια», η οποία παραπέμπει στη χρυσή εποχή του ελληνικού κινηματογράφου. Με αφορμή μία βάφτιση, μία οικογένεια με πολλά μυστικά συναντιέται ξανά. Ποιες αλήθειες λέγονται που οδηγούν σε απαντητές ανατροπές και κωμικά ξεκατινιάσματα; Πόσο χαμηλά θα πέσουν οι συγγενείς; Πρωταγωνιστούν οι Νίκος Μουτσινάς και Μαρία Σολωμού. Ώρα 9:15 μ.μ. στο Δημοτικό Αμφιθέατρο Λακατάμιας, και Τρίτη 18 Σεπτεμβρίου στο Παττίκειο Δημοτικό Αμφιθέατρο Λάρνακας. ☎ Πληρ. 70006055

Δευτέρα 17.9
ΘΕΑΤΡΟ

Τι Βουλή θα παραδώσεις, μωρή;

Ένα καστ «αγανακτισμένων» πρωταγωνιστών, που περιόδευσαν φρέτος το καλοκαίρι σε όλη την Ελλάδα, παρουσιάζονται μία σύγχρονη και πολύ επίκαιρη επιθεώρηση, δίνουν παραστάσεις και στην Κύπρο. Ώρα 8:30 μ.μ. στην πλατεία Μεσαιωνικού Κάστρου στην Κάτω Πάφου, Τρίτη 18/9 στο Αμφιθέατρο Παραλιμνίου, Τετάρτη 19/9 στο Παττίκειο Αμφιθέατρο Λάρνακας και Πέμπτη 20/9 και Παρασκευή 21/9 στο Δημοτικό Κληροθέατρο Λεμεσού. ☎ Πληρ. 97885825

Τρίτη 18.9
ΦΕΣΤΙΒΑΛ

«Septemberfest» Φεστιβάλ Μπύρας

Η Λευκωσία διασκεδάζει σε ρυθμούς μπύρας με ζωντανή μουσική και shows, έντεχνο και λαϊκό τραγούδι, ροκ και ποπ βραδιές, συνοδευτικά εδέσματα μπύρας και 60 μπύρες από όλο τον κόσμο. Σήμερα εγκαινιάει και καλλιτεχνικό πρόγραμμα όπου εμφανίζονται οι Ηλίας Βρεττός, Έλενα Ανδρέου, Ευαγόρας Ευαγόρου, «Asmatian Live» σε επιμέλεια Σάββα Χρυσάνθου, το συγκρότημα Λαϊκών χορών από Λεττονία «BandaVan» και το «Alice in Flames Fire Show». ☎ Πληρ. 22485420

Τετάρτη 19.9
ΕΚΔΗΛΩΣΗ

«Ερμνησίες Χάιντεγκερ»

Το Τμήμα Αγγλικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου και το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου διοργανώνουν Ημερίδα με θέμα «Ερμνησίες του Χάιντεγκερ» στο πλαίσιο του έργου «Αναγνώσεις της αρχαίας ελληνικής

Μη χάσετε

Δευτέρα 17 έως Δευτέρα 24 Σεπτεμβρίου

Φεστιβάλ Αγλαντζιάς 2012 με Στέλλα Κυπραίου, «Ρύμβος», «Τζιζβέ» και Νίκο Ξύδη

Το 25ο Φεστιβάλ Αγλαντζιάς ξεκινάει τη Δευτέρα 17/9 με τη συναυλία «Η Στέλλα Κυπραίου στις μουσικές του Μάνου Χατζιδάκι» όπου η κιθாரίστα του Μάνου Χατζιδάκι επιμελείται και παίζει τραγούδια του συνθέτη αλλά και μουσική του από το θέατρο και τον κινηματογράφο, μαζί της οι Παυλίνα Κωνσταντοπούλου (τραγουδι), Παύλο Μιχαηλίδη (βιολί), Πάρι Θωμάπουλο (κλαρινέτο), και Ιωάννη Ψαρρά (αφήγηση κειμένων). Την Τρίτη 18/9 ο Χορευτικός Όμιλος «Ρύμβος» παρουσιάζει μία μουσικοχορευτική παράσταση υπό τον τίτλο «Ας αρχίσουν οι χοροί» αφιερωμένη στον Διονύση Σαββόπου-

λο. Την Παρασκευή 21/9 το μουσικό σχήμα «Τζιζβέ» το οποίο παίζει μουσική απ' όλες τις χώρες που φτιάχνουν καιρό παρόμοιο με τον δικό μας. Την Κυριακή 23/9 συναυλία με το σχήμα «The Arotihans» με τους Νίκο Ξύδη και Βαλέρια Κουρούπη και τα νέα τραγούδια από τον δίσκο «Πατένας». Την εικαστική δημιουργία θα εκπροσωπήσουν η Mary Plant και Ευανθία Κούμα με την έκθεση ζωγραφικής και την προβολή του ντοκιμαντέρ με τίτλο «Divine Inspiration». Ώρα 8:30 μ.μ. στο πολιτιστικό κέντρο «Το Σκαλί», Αγλαντζιά, Λευκωσία. Είσοδος ελεύθερη. ☎ Πληρ. 22462058

φιλοσοφίας: Το παράδειγμα της ερμηνείας του Αριστοτέλη από τον Χάιντεγκερ, το οποίο χρησιμοποιείται από το Ίδρυμα Πρωϊθσπς Έρευνας. ☎ Πληρ. 22892101

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

Γιάννης Πάριος και Χάρης Βαρθακούρης

Το Round Table 7 Πάφου σε συνεργασία με τον Δήμο Πάφου και το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας διοργανώνουν συναυλία με τον Γιάννη Πάριο και τον γιο του, Χάρη Βαρθακούρη. Τα καθαρά έσοδα της συναυλίας θα δοθούν φρέτος για το Δημοτικό Παιδικό, προσφορά στους συνανθρώπους μας που αντιμετωπίζουν δυσκολίες λόγω της οικονομικής κρίσης. ☎ Ώρα 8:00 μ.μ. στο Μεσαιωνικό Κάστρο Πάφου.

Παρασκευή 21.9
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

«InSite» ψηφίδες πολιτισμού

Εφτά νεαροί καλλιτέχνες συνδιαλέγονται με τον περιβάλλοντα χώρο και την ιστορία τους, και δημιουργούν εγκαταστάσεις και δράσεις, που αποτελούν σύγχρονες ψηφίδες πολιτισμού, υπό τον τίτλο «InSite». Με τη χρήση πολλαπλών μέσων έκφρασης (εικαστικές τέχνες - φωτογραφία - μικτή τεχνική - βίντεο - χωρική εγκατάσταση - θεατρική δράση) οι καλλιτέχνες αποδοθούν τον ιστορικό και πολιτισμικό φορητισμένο αρχαιολογι-

κό χώρο των Ψηφιδωτών, ανασυνθέτοντας μια καινούργια εμπειρία για τον θεατή. Η έκθεση διοργανώνεται στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τελεεί υπό την αιγίδα του Τμήματος Πάφου της Φωτογραφικής Εταιρείας Κύπρου. Εγκαινιά ώρα 5:00 και διάρκεια μέχρι 30 Σεπτεμβρίου στην είσοδο του Αρχαιολογικού Χώρου Ψηφιδωτών Πάφου. ☎ Πληρ. 99402636 και 99517568.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

«Λευκωσία, στις αρχές του 21ου αιώνα»

Έκθεση φωτογραφίας από τους φωτογράφους μέλη της Φωτοδού όπου η Λευκωσία παρουσιάζεται με ένα διαφορετικό φράκ, χωρίς έννοια τουριστικής προβολής ή ρεπορτάζ. Έγινε με τη συμβολή και χορηγία των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και αφορούσε φωτογράφιση της εντός των ορίων του Δήμου ελεύθερης Λευκωσίας με σκηνές από τη πράσινη γραμμή, τα στενά δρομώκια της εντός των τειχών πόλης όπως επίσης και από τη σύγχρονη πόλη όπου μικρές και ασήμαντες στιγμές της αναδεικνύονται σε ένα καλλιτεχνικό γεγονός. Εγκαινιά ώρα 8:00 μ.μ. από τον κ. Γιώργο Δημοσθένους υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού και με διάρκεια έκθεσης μέχρι τις 9 Νοεμβρίου στο Οίκημα και Εκθεσιακό Χώρο της Φωτοδού, Ξάνθης Ξενόρου 24, Άγιος Αντώνιος, Λευκωσία. ☎ Πληρ. 99431789 και 99610424

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

Ευανθία Ρεμπούτσικα

Η μουσικοσυνθέτρια Ευανθία Ρεμπούτσικα επανέρχεται για μία ακόμη συναυλία στο Πα-

Κάθε Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή «Μετά την Πρόβα»

Το «Θέατρο Ένα», γιορτάζει τα 25α γενέθλια του ξεκινώντας τη νέα σεζόν με το έργο του Ίνγκμαρ Μπέργκμαν «Μετά την Πρόβα» σε σκηνοθεσία Αντρέα Χριστοδουλίδη, μετάφραση Ανθής Ζαχαριάδου και σκηνογραφία Δήμητρα Χριστοδούλου. Ο ορθολογιστής και συναισθηματικά συγκρατημένος θεατρικός σκηνοθέτης Χένρικ Βόγκλερ παραμένει για λίγο στον χώρο της πρόβας, κάτι που συνθέτει να κάνει για να σκεφτεί. Επιστρέφει στην αίθουσα η νεαρή ηθοποιός και πρωταγωνίστρια Άννα, και εκείνος ξεσπάει συναισθηματικά, όταν θυμάται έντονα μια μέρα με τη μητέρα της Άννας, την επίσης ηθοποιό Ρακέλ, η οποία δεν ζει πια. Ώρα 8:30 μ.μ. με τακτικές παραστάσεις κάθε Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή στον «άλλο χώρο» του «Θεάτρου Ένα». ☎ Πληρ. 22439838

νεπιστήμιο Κύπρου. Σύμφωνα με τη μουσικοσυνθέτρια, η μουσική δίνει πρόσωπο στα συναισθήματα, φέρνει ενότητα, είναι η αρμονία του σύμπαντος, η αρχή της ύπαρξης, η έκφραση της ψυχής, η ιστορία των ανθρώπινων κοινωνιών, η γαλαξίας της μουσικής, είναι το μέγα της καρδιάς μυστήριο. Ώρα 8:30 μ.μ. στο Κέντρο Κοινωνικών Δραστηριοτήτων της Πανεπιστημίου Κύπρου, Λεωφ. Αγλαντζιάς 1, Λευκωσία. ☎ Πληρ. 22894347 και 22894304

«Αμαθούσια 2012» με Γλυκερία και Λιανό

Από τη μουσική γειτονιά του αγαπημένου Βασίλη Τατσάνη και των Βαμβακάρη, Παπαϊωάννου, Μπαγιαντέρα, Ζαμπέτα μέχρι τη σύγχρονα μονοποτία των Νικοδόπουλου, Κραουνάκη, Ζήκα κ.ά. μουσικές και ερμηνείες που δημιουργούν ατμόσφαιρες, προκαλούν συναισθήματα και φλερτάρον με τη μνήμη σε μια συναυλία από τη Γλυκερία και τον Γιώργο Λιανό. Η εκδήλωση πραγματοποιείται στο πλαίσιο του θεσμού «Αμαθούσια 2012» της κοινότητας Αγίου Τύχωνα. Ώρα 9:00 μ.μ. χώρος στάθμευσης της Τουριστικής Αγίου Τύχωνα, Λεμεσός. Ελεύθερη είσοδος. ☎ Πληρ. 25323567

Επιμέλεια: ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
art@kathimerini.com.cy

Εκδηλώσεις - Ελλάδα

ΜΟΥΣΙΚΗ
Δευτέρα 17.9

Αριστουργήματα από την Caballe

Η διάσημη soprano Montserrat Caballe θα εμφανιστεί για μία και μοναδική βραδιά στο Ηρώδειο για να ερμηνεύσει κλασικά αριστουργήματα της όπερας. Θα τη συνοδεύει η Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ υπό τη διεύθυνση του Jose Collado. Ώρα έναρξης 9 μ.μ. Ηρώδειο, ☎ Ακρόπολη

ΕΚΔΗΛΩΣΗ
Δευτέρα 17.9

Ντοκιμαντέρ από το Μεξικό

Με αφήγηση από τον διάσημο Μεξικανό συγγραφέα Κάρλο Φουέντες, ο οποίος έφυγε φρέτος από τη ζωή, ξεκινάει η σειρά ντοκιμαντέρ «Ψυχή του Μεξικού» στο Ινστιτούτο Θεράποντες στην Αθήνα. Σ' ένα πανόραμα της μεξικανικής κληρονομιάς. Είσοδος ελεύθερη. Έναρξη στις 7 μ.μ. ☎ Μπρόπολεως 23

ΘΕΑΜΑ
Σάββατο 22.9

Οι Fuerza Bruta στο Badminton

Σε έναν ειδικό διαμορφωμένο χώρο στο Badminton, για λίγες παραστάσεις, η ανατρεπτική δραστηριότητα παρουσίασε Fuerza Bruta, η οποία παρουσιάζεται στη Νέα Υόρκη για πέμπτη συνεχόμενη χρονιά. Κατά τη διάρκεια της παράστασης, οι θεατές είναι όρθιοι για περίπου 70 λεπτά και παρακολουθούν από πάνω τους το θέαμα. ☎ Άλσος, Γουδί.

ΜΟΥΣΙΚΗ
Σάββατο 22.9

Ο Daddy G στο Bios

Με το dj set/νάρτι του θρυλικού Daddy G, ενός από τους εφευρέτες του trip-hop και κορυφαίου μέλους των Massive Attack, ξεκινάει η μουσική σεζόν στο Bios. Συμμετέχει ο Blend Mishkin. Είσοδος 7 ευρώ. Ώρα προσέλευσης 10 μ.μ. ☎ Πειραιώς 84

ΧΟΡΟΣ
Κυριακή 16.9

Χορός απόψε στο Ηρώδειο

Βραδιά μπαλέτου με κορυφαίους σοφίσι από μεγάλα συγκροτήματα κλασικού χορού διοργανώνει η καλλιτεχνική εταιρεία Elva στο Ηρώδειο. Ένα αφιέρωμα που συνδυάζει έργα και χορογραφίες του κλασικού, ρομαντικού και νεοκλασικού ρεπερτορίου. Μεταξύ των

χορευτών που συμμετέχουν είναι: Ντάρια Παβλένκο, Αλεξάντερ Σεργκέϊβ, Ζντένεκ Κονβαλίνα, Ιζαμπέλ Κιαραβολά, Ερβέ Μορό, Κέτεβαν Πάπαβα, Σέρζιο Μπερνάλ κ.ά. Ώρα έναρξης 9 μ.μ. Ηρώδειο, ☎ Ακρόπολη

ΕΚΔΗΛΩΣΗ
Τρίτη 18.9

Εκδήλωση για τον Βρεττάκο

Μουσική εκδήλωση για τα εκατό χρόνια από τη γέννηση του Νικηφόρου Βρεττάκου διοργανώνει η Παλλακωνική Ομοσπονδία Ελλάδος στο Ηρώδειο. Τη μουσική που έγραψε ο Νίκος Καλλιόπης θα ερμηνεύσει η Συμφωνική Ορχήστρα και Χορωδία του Δήμου Αθηναίων. Ώρα έναρξης 9 μ.μ. Ηρώδειο, ☎ Ακρόπολη

ΘΕΑΜΑ
Σάββατο 22.9

Οι Fuerza Bruta στο Badminton

Σε έναν ειδικό διαμορφωμένο χώρο στο Badminton, για λίγες παραστάσεις, η ανατρεπτική δραστηριότητα παρουσίασε Fuerza Bruta, η οποία παρουσιάζεται στη Νέα Υόρκη για πέμπτη συνεχόμενη χρονιά. Κατά τη διάρκεια της παράστασης, οι θεατές είναι όρθιοι για περίπου 70 λεπτά και παρακολουθούν από πάνω τους το θέαμα. ☎ Άλσος, Γουδί.

ΜΟΥΣΙΚΗ
Κυριακή 16.9

Η Φαραντούρη στη Λεμεσό

Στο Θέατρο Ριάλο της Λεμεσού δίνει συναυλία η Μαρία Φαραντούρη μαζί με το μουσικό σχήμα Εν Χορδαίς, από τους πρωτοπόρους στην Ελλάδα και στο εξωτερικό στις μουσικές παραδόσεις της Μεσογείου. Η εκδήλωση με τίτλο «Mediterranean Express» πραγματοποιείται στο πλαίσιο του Διεθνούς Φεστιβάλ Κύπρια. Έναρξη 8.30 μ.μ. ☎ Λεμεσός, Κύπρος

Επιμέλεια: ΝΕΛΛΗ ΑΜΠΡΑΒΑΝΕΛ
abravanel@kathimerini.gr

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

BENETIA
ΕΚΘΕΣΗ

Palazzo Grassi
www.palazzograssi.it

«La voce delle immagini». Η έκθεση, η οποία εστιάζεται στη χρήση των κινούμενων εικόνων από σύγχρονους καλλιτέχνες, εγκαινιάστηκε κατά τη διάρκεια του κινηματογραφικού φεστιβάλ της Βενετίας. Παρουσιάζει έργα 25 καλλιτεχνών -φίλμ, βίντεο και εγκαταστάσεις- αναδεικνύοντας την ποικιλία των τεχνικών στη δημιουργία και την προβολή των έργων, καθώς και τις διαφορές στην αντίληψη του χώρου και του χρόνου. Ανάμεσα στους καλλιτέχνες περιλαμβάνονται διεθνούς φήμης video artists, όπως οι Μπιλ Βιόλα, Ανρί Σάλα, Πέτερ Φίσιλ και Νταβίντ Βάις, οι Ελβετοί καλλιτέχνες που συνεργάστηκαν στη δημιουργία των έργων τους, καθώς και η Σιρίν Νεσάτ (Ιράν), ο Γιαέλ Μπαρτάντα (Ισραήλ - εδώ μία εικόνα από το βίντεο «A declarations», 2006), ο Αντέλ Αμπντεσεμμέντ (Αλγερία) και ο Γιανγκ Φουντόνγκ (Κίνα). Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 13 Ιανουαρίου.

BONNH
ΕΚΘΕΣΗ

Kunst und Ausstellungshalle
www.bunteskunsthalle.de

«Pixar: 25 Years of Animation». Η έκθε-

ΛΟΝΔΙΝΟ
ΕΚΘΕΣΗ
Tate Britain
www.tate.org.uk

«Pre-Raphaelites: Victorian Avant-garde». Η έκθεση προβάλλει την αντίληψη ότι οι προραφαλίτες, οι ζωγράφοι, ποιητές και θεωρητικοί τέχνης οι οποίοι αντιτάχθηκαν με πάθος στο καλλιτεχνικό κατεστημένο της Βρετανίας του 19ου αιώνα, υπήρξαν το πρώτο κίνημα του βρετανικού μοντερνισμού. Η «προραφαελική αδελφότητα» εξεγέρθηκε εναντίον του ακαδημαϊσμού που επικρατούσε στο

καλλιτεχνικό πεδίο, θεωρώντας ως σημείο αφετηρίας του τον μαριερισμό που αναπτύχθηκε με την επιρροή μεγάλων ζωγράφων της ιταλικής αναγέννησης όπως ο Ραφαήλ και αντιλύντας έμπνευση από τους πρώιμους αναγεννησιακούς καλλιτέχνες (εξ ου και το όνομα pre-raphaellites). Εδώ αναφέρω στην ομορφιά, τη φαντασία και την ελευθερία της έκφρασης, συμβαδίζοντας εν μέρει με την ακμή του ρομαντισμού που σημειώθηκε την ίδια εποχή. Η έκθεση παρουσιάζει περίπου 150 έργα, τα οποία αναδεικνύουν τα πολύπλευρα ενδιαφέροντα των προραφαελιτών, με ηγετικές φυσιογνωμίες τους Ντάντε Γκαμπριέλι Ροσέτι (εδώ ο πίνακάς του «Aureliano»), Ουίλιαμ Χόλμαν Χαντ και Τζον Έβερτ Μιλέ. Έως τις 13 Ιανουαρίου.

Τίμων ο Αθηναίος στο Λονδίνο

Είναι ένα από τα έργα του Σαίξπηρ που σπανίως παίζονται, ωστόσο ο «Τίμων ο Αθηναίος» έχει θεματική που ποτέ δεν χάνει την επικαιρότητά της. Ο Τίμων είναι ένας φιλοχρήματος τύπος, που όταν τα οικονομικά του πάνε καλά απολαμβάνει περιποιήσεις και κολλεκτικές από πλήθος «φίλους», αλλά όταν χάνει την περιουσία του, οι πάντες τον εγκαταλείπουν και εκείνος καταφεύγει στην απομόνωση και τη μισανθρωπία. Στη νέα παραγωγή του έργου, που παρουσιάζεται τώρα στο θέατρο Ολίβιε, στο Λονδίνο, ο σκηνοθέτης Νικόλας Χάιντερ φρόντισε να τονίσει την επικαιρότητά του, μεταφέροντας τη δράση σ' ένα σκηνικό που μοιάζει με το λονδρέζικο Σίτι, τη Μέκκα του χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου, ενώ κάνει νύξεις και για τη σύγχρονη Αθήνα, δείχνοντας οργισμένα πλήθη να διαδηλώνουν. Η παράσταση έχει κερδίσει θερμά σχόλια από τους κριτικούς, που εκθειάζουν ιδιαίτερα την ερμηνεία του Σάιμον Ράσελ Μπιλ στον κεντρικό ρόλο.

NEA YOPKHA
ΘΕΑΤΡΟ
Bernard B. Jacobs Theater
www.oncemusical.com

«Once». Το γλυκόπικρο, χαμηλών τόνων μιούζικαλ, βασισμένο στην ομώνυμη ταινία του 2006, εκτυλίσσεται στο Δουβλίνο και αφηγείται την ιστορία ενός Ιρλανδού μουσικού και μιας μετανάστριας από την Τσεχία, που τους φέρνει κοντά η αγάπη τους για τη μουσική. Η συνεργασία τους στη σύνθεση τραγουδιών γίνεται αφορμή να αναπτυχθεί ανάμεσα τους ένας ερωτικός δεσμός που συναντά πολλές δυσκολίες. Το έργο, γραμμένο από την Έντα Γουόλς (με μουσική και τραγούδια του Γκλεν Χάινσεντ και της Μαρκέτα Γργκλάρβα), θριάμβευσε στα φετινά βραβεία Τόνι, α-

ΕΚΘΕΣΗ
Museum of Modern Art
www.moma.org

«Century of the Child: Growing by Design, 1900-2000». Η ιδέα ότι η παιδική ηλικία είναι κρίσιμη για την εξέλιξη της ανθρώπινης προσωπικότητας και ότι πρέπει να δίνεται μεγάλη σημασία στην ανατροφή, στην ευημερία και στα δικαιώματα των παιδιών, έγινε κεντρικό θέμα για διανοητές διαφορετικών πεδίων, από την κοινωνιολογία μέχρι την τέχνη και το ντιζάιν. Ανάμεσα τους η Ελεν Κέι, η Σουδνη πρωτοπόρος του νεωτερικού ντιζάιν και κοινωνική θεωρητικός, η οποία το 1900 εξέδωσε το βιβλίο «Αιώνιας του παιδιού». Αντλώντας έμπνευση από την Κέι, η έκθεση εξετάζει, από τη σκοπιά του ντιζάιν, προτάσεις και προβληματισμούς για τον υλικό κόσμο του παιδιού. Τα 500 εκθέματα που παρουσιάζονται ι-χνολογούν τις εξελίξεις σε μια πλειάδα τομέων: σχολική αρχιτεκτονική, παιδικά νοσοκομεία, αθλητικά κέντρα και παιδικές χαρές, βιβλία, έπιπλα, ρούχα και βέ-

φωτογραφική αυτοπροσωπογραφία της Μίλερ), έργα ζωγραφικής, σχέδια, χειρόγραφα και αντικείμενα, ενώ εκτίθενται επίσης έργα καλλιτεχνών με τους οποίους συναναστράφηκαν στο Παρίσι, όπως ο Πάμπλο Πικάσο, ο Μαξ Ερνστ, η Ντόρα Μάρλο και ο Αλεξάντερ Κάλντερ. Έως τις 14 Οκτωβρίου.

Επιμέλεια: ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΟΥΠΑΚΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΒΙΒΛΙΟ

ΧΡΟΝΙΚΟ

ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

ΜΟΔΑ

Το αμερικανικό όνειρο σβήνει

Πολλές από τις νέες ταινίες του Χόλιγουντ εστιάζουν στην παρακμή των Ηνωμένων Πολιτειών

Του ΧΑΝ ΒΡΟΥΚΣ
THE GUARDIAN

Το μυθιστόρημα του Σκοτ Φιτζέραλντ «Ο μεγάλος Γκάτσμπι» τελειώνει στην παραλία. Ο Γκάτσμπι έχει σκοτωθεί και το πάρτι έχει λήξει. Έτσι, ο αφηγητής Νικ Καραουόι κάθεται στην άμμο και θρηνεί όχι μόνο τον φίλο του αλλά και την Αμερική συνολικά – έναν Νέο Κόσμο που έχει κατά κάποιον τρόπο γεράσει και διαβρωθεί. Σκέφτεται το πράσινο φως στην προβλίτα του σπιτιού της Ντέιζι και πώς ο Γκάτσμπι έτρεξε προς τα εκεί, σκόνταψε και έπεσε, χωρίς να συνειδητοποιεί ότι το όνειρό του βρισκόταν ήδη πίσω του. «Ο Γκάτσμπι πίστευε σε εκείνο το φως», γράφει. «Στο οργανικό μέλλον που χρώνο με το χρόνο υποχωρεί μπροστά μας».

Αναρωτιέμαι τώρα αν η κινηματογραφική εκδοχή του «Μεγάλου Γκάτσμπι» δεν μοιάζει λίγο με το πράσινο φως της Ντέιζι, που αναβοσβήνει μακριά, απρόσιτο. Μέχρι πρόσφατα, η ταινία του Μπαζ Λούρμαν περιλαμβανόταν ως το κύριο πιάτο στο φθινοπωρινό μενού του Χόλιγουντ: ένα ηδονιστικό γλέντι που μετατρέπεται σε πένθημη αγρυπνία. Τώρα ακούγεται ότι η προβολή του αναβλήθηκε, σπρωγμένη προς το καλοκαίρι του 2013. Η θεμελιακή ταινία για την απόλεια του αμερικανικού ονείρου υποχωρεί σαν χίμαιρα από μπροστά μας.

Το φάντασμα του Γκάτσμπι στέλνει μια ανατριχίλα, δίνοντας τον τόνο για τους κρούσιμους μήνες που έρχονται. Αν οι περυσινοί πρωταθλητές των Οσκαρ («The Artist», «Hugo», ακόμα και οι «Υπηρέτριες») είχαν καθαρήσει ένα κύμα θερμής νοσταλγίας, πολλοί από τους τωρινούς πρώιμους διεκδικητές φαίνονται φτιαγμένοι από εντελώς διαφορετική στόφα. Ταινίες σκυθρωπές, με έντονα τα στοιχεία της αυτοκριτικής και της δυσφορίας. Η φετινή χρονιά ήδη έδωσε μερικές απρόσμενα δυστοπικές ταινίες, όπως «The Hunger Games» (όπου εξα-

Λεονάρντο ντι Κάπριο και Κάρεϊ Μάλιγκαν στην ταινία του Μπαζ Λούρμαν «Ο Μεγάλος Γκάτσμπι».

θλιωμένοι περιθωριακοί αγωνίζονται για τη ζωή τους σε τηλεοπτικά reality show) και «Σκοτεινός ιππότης» (όπου ο «κακός» εκμεταλλεύεται την εξέγερση των κατοίκων της Γκόθαμ Σίτι). Τώρα αυτά τα θέματα της απόλειας, της καταστροφής και του ταξικού φθόνου φαίνεται να εισχωρούν δυναμικά στη φθινοπωρινή σεζόν. Στην Αμερική, το φθινόπωρο το λένε fall – πτώση.

Αδελφάκι του Γκάτσμπι

Αν αναζητάτε το εμβληματικό ντοκιμαντέρ του 2012, π.χ., δείτε το «The Queen of Versailles», που μοιάζει με παράξενο αδελφάκι του

“

Αν οι περυσινοί πρωταθλητές των Οσκαρ είχαν καθαρήσει ένα κύμα θερμής νοσταλγίας, πολλοί από τους τωρινούς πρώιμους διεκδικητές φαίνονται φτιαγμένοι από εντελώς διαφορετική στόφα.

που περιγράφεται από το περιοδικό Hollywood Reporter ως «αλληγορία για τα δεινά του αμερικανικού καπιταλισμού». Η ταινία του Αντριου Ντόμινικ εκτυλίσσεται με φόντο τις εκλογές του 2008, ενώ η οικονομία είναι σε ελεύθερη πτώση και ο πληρωμένος δολοφόνος, που ερμηνεύει ο Πιτ, λέει σε μια σκηνή: «Η Αμερική δεν είναι χώρα, είναι επιχείρηση». Εδώ όμως η επιχείρηση γκρεμίζεται και όλοι –ακόμα και ο εγγλεπιασμένος– νιώθουν το χτύπημα. Μιλώντας στις Κάννες, όπου έκανε την πρεμιέρα της η ταινία, ο Μπραντ Πιτ αναφέρθηκε σ' αυτήν ως «μια ιστορία που λέει κάτι για τον καιρό που ζούμε και εμάς τους ίδιους».

Σαϊέντολογία

Στο φεστιβάλ της Βενετίας έκανε την πρεμιέρα της η ταινία «The Master» του Πολ Τόμας Αντερσον. Είναι η ιστορία ενός φιλόδοξου δειμαγωγού, του Λάνκαστερ Ντοντ (ο Φίλιπ Σέιμουρ Χόφμαν βραβεύτηκε για την ερμηνεία του), βασισμένη στο ιστορικό του ιδρυτή της Εκκλησίας της Σαϊέντολογίας, Λ. Ρον Χάουαρντ. Η Αμερική εδώ είναι μια χώρα όπου μια νέα θρησκεία μπορεί να κατασκευαστεί από το τίποτα και να γίνει πανίσχυρη, με βάση ψευδοπιστημονικά ιδεολογήματα που υπόσχονται τη σωτηρία από όλα τα δεινά.

Αν ταξιδέψουμε στον Νότο των ΗΠΑ μπορεί να βρεθούμε στους απέραντους βαλτότοπους της Λουιζιάνας, τοπίο που ακόμα φέρει τα σημάδια του τυφώνα Κατρίνα και της διαρροής πετρελαίου της BP. Εδώ εκτυλίσσεται το φιλμ «Beasts of the Southern Wild», ταινία που είχε την πιο θερμή υποδοχή στο φεστιβάλ του Σαντ Πάουλο του 2012. Σκηνοθετημένη από τον Μπεν Ζέιτλιν και με παραγωγούς την ομάδα Court 13, μια εναλλακτική κοοπερατίβα από τη Νέα Ορλεάνη, είναι μια παλλόμενη, συναρπαστική «μετα-αποκαλυπτική» φαντασία, που όμως δεν φαίνεται καθόλου ασύνδετη με το σήμερα.

Ενας αγώνας επιβίωσης

Σ' έναν τόπο ερημωμένο από τις πλημμύρες και τη ρύπανση, ρακένδυτοι απόκληροι περιφέρονται ψάχνοντας στα σκουπίδια για να φάνε, εγκαταλείμμένοι στην τύχη τους. Οι πρώτες κριτικές για το έργο χαρακτήρισαν το «Beasts of the Southern Wild» σήμα κινδύνου για την Αμερική του 21ου αιώνα, μια προειδοποίηση για όλους. Ωστόσο, αυτή η άποψη δεν αντανάκλασε τη συνολική εικόνα της ταινίας, καθώς αφήνει απ' έξω τη ζωτικότητα, τη διάθεση για ξεφάντωμα και τους οικογενειακούς δε-

σμούς που στηρίζουν τους ανθρώπους στην ώρα της μεγάλης ένδεας. Σύμφωνα με τον ίδιο τον σκηνοθέτη: «Το φιλμ μιλάει για τον αγώνα επιβίωσης, για την πάλη να μην αφήσεις την καταστροφή του τόπου και των πολιτιστικών θεμελιών του να σε συντρίψει». Και μέσα σε όλη τη μιζέρια –τα μισογκρεμισμένα σπίτια, τις αυτοσχέδιες θρησκείες, τα συμπόσια με γαστροφρέδες– υπάρχει λίγο φως παρηγορίας, ένας χώρος για χαρά, πυροτεχνήματα και την ελπίδα ευτυχισμένου τέλους.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΝΤΑΛΔΑΡΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΑΣΗΣ & ΜΕΛΙΝΑ ΑΣΛΑΝΙΔΟΥ

ΤΡΑΓΟΥΔΟΥΝ
ΣΤΑΥΡΟ ΚΟΥΓΙΟΥΜΤΖΗ & ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΑΛΔΑΡΑ

ΣΕΠ. **18** ΚΗΠΟΘΕΑΤΡΟ
ΛΕΜΕΣΟΥ, 21:00

ΣΕΠ. **19** ΑΜΦ. ΣΧΟΛΗΣ
ΤΥΦΛΩΝ, 21:00

ΧΟΡΗΓΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ \ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

www.tickethour.com.cy
77 77 70 40

ΚΑΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΤΑΜΕΙΟ "ΕΙΡΗΝΗΣ 158"
25 87 87 44

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΧΡΟΝΙΚΟ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	----------------	--------	---------	-----------	-----------	------

50+1 ποιήματα από τον Χριστό Χατζήπαπα

«Τα πηγάδια της Ιστορίας»
Εκδ. Γαβριηλίδη

Στα πρώτα ποιητικά του βήματα επανέρχεται συνεχίζοντας ο γνωστός συγγραφέας Χριστός Χατζήπαπας ύστερα από σχεδόν μισό αιώνα από τον πρωτοεμφανίστηκε στα γράμματα, με την έκδοση τώρα από τις Εκδόσεις Γαβριηλίδη της ποιητικής συλλογής «Τα πηγάδια της Ιστορίας».

Τα πενήντα ένα ποιήματα της συλλογής, που με γλώσσα στιλιπνή αγγίζει ενίοτε το κυπριακό ιδιόλεκτο, υπαινίσσονται την Ιστορία της Μεγαλονήσου και κάποτε μιλούν ευθέως για ήττα και καταστροφή, επεκτείνονται στα της ύπαρξης, του έρωτα και του θανάτου. Πρόκειται για ποιήματα ώριμης γραφής, όπου το σπαραχτικό της ανθρώπινος τραγωδίας συναντά τον σαρκασμό για

την ασυμμετρία του ανθρώπινου υποκειμένου, που αναζητά μες στην ανελέητη μοναξιά την τρυφεράδα της συνύπαρξης. «Ποιον αργοπορημένη ενός κατ' εξοχήν πεζογράφου, η οποία πάλλεται από τον σφυγμό ενός λόγου που έχει λόγο για ν' ακούγεται» σύμφωνα με τον εκδοτικό οίκο Γαβριηλίδη. Ο Χριστός Χατζήπαπας γεννήθηκε το 1947 στην Κύπρο. Σπούδασε κτηνιατρική στη Σόφια όπου αργότερα έκανε μεταπτυχιακά. Εξέδωσε δύο ποιητικές συλλογές, τέσσερις συλλογές διηγημάτων και τρία μυθιστορήματα. Βιβλία του τιμήθηκαν με το Κρατικό Βραβείο της Κύπρου. Ένα μυθιστόρημα και μια συλλογή διηγημάτων του εκδόθηκαν στα βουλγάρικα και μια άλλη στα αγγλικά. Ξεχωριστά ποιήματα και διηγήματά του μεταφράστηκαν σε ξένες γλώσσες. Είναι Πρόεδρος της Ένωσης Λογοτεχνών Κύπρου.

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ / Της ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ*

Η μεταμόρφωση

Στο διπλανό τραπέζι μια παρέα αποχαιρέτα ένα μέλος της που ετοιμάζεται να φύγει για αναζήτηση εργασίας στο εξωτερικό. Η εικόνα δεν ξενίζει, είναι μια καθημερινή. Οι εφημερίδες γεμίζουν, άλλωστε, με «ειδικότητες Ελλήνων που μεταναστεύουν». Οι γαστρονόμοι, λένε, φεύγουν κατά εκατοντάδες, από κοντά και οι μηχανικοί. Σε λίγο θα ξεκινήσουν και οι πανεπιστημιακοί, οι καλλιτέχνες, οι καθηγητές, οι αρχαιολόγοι, οι δημόσιοι υπάλληλοι καριέρας, οι τεχνίτες. Μπορεί τέτοιες λίστες να ξεκινάει όσους ξεκινούν το ταξίδι χωρίς την ταμπέλα μιας εξειδίκευσης, η κρίση όμως φροντίζει και για αυτό, γιατί η κρίση ενώνει ειδικευμένους και ανεπίδικτους. Όλοι φεύγουν κυνηγημένοι από την ίδια κατάσταση. Όσο κοιτάζω γύρω μου, τόσο συνειδητοποιώ πόσο όλοι οι φίλοι μου κοιτάζουν «πώς να την κάνουν». Κάποιοι θα δυσκολευτούν περισσότερο το στέγαστρο όμως είναι ότι τα επόμενα χρόνια πάρα πολλοί θα πάρουν τον δρόμο της εγκατάστασης στο εξωτερικό. Η γενιά μου είναι πλέον γεμάτη όχι κοσμοπολίτες σε εγρήγορση, αλλά νεομετανάστες εξ ανάγκης, σε άλλα μέρη πιο πιθανό ευτυχίας. Η γενιά μου, μια λίστα γεμάτη από αυτό που λέμε καθημερινές περιπτώσεις εθνικής αιμορραγίας.

Εδώ όμως είναι και το οξύμωρο: διότι όσοι μπορούν ακόμα να αποφοιτούν να φύγουν, όσοι δηλαδή είναι από 40 και κάτω, είναι οι ίδιοι άνθρωποι που γαλουχήθηκαν ως Ευρωπαίοι πολίτες, που πέρασαν τα χρόνια της διαμόρφωσής τους θεωρώντας δεδομένα τη μετακίνηση, το ισχυρό διαβατήριο, το νόμισμα, το δικαίωμα εύρεσης νόμιμης εργασίας και άδειας παραμονής σε όλη την Ευρώπη.

Back home. Πίσω, εκεί, στο σπίτι. Ετσι για να σου θυμίζει πόσο πολύ ανήκεις και θα ανήκεις κάπου αλλού – και πόσο η θέση σου έξω από αυτό δεν είναι καθόλου δεδομένη

Ξαφνικά η ίδια αυτή γενιά καλείται να διαχειριστεί τη μεταμόρφωσή της. Από ιδανικοί και ευκίνητοι πολίτες της Ευρώπης και του κόσμου, σε νέους οικονομικούς μετανάστες, που πλέον πρέπει να αντιμετωπίσουν τη δυσπιστία των χωρών που τους υποδέχονται, και σε κάποιον καιρό ίσως και τη δυστοκία ή και δυσανεξία τους [π.χ. τις πρόσφατες δηλώσεις Κάμερον για περιορισμό των Ελλήνων που μεταναστεύουν στη Βρετανία]. «Μαζί με

όλους τους άλλους, κάποια χρόνια πριν, υπνοβατούσα μέχρι το τέλος του κόσμου» γράφει η συγγραφέας Αντζέλα Δημητρακάκη, που ζει στη Σκωτία. «Και ξαφνικά, ένα πρωινό, συνειδητοποιώ ότι είχα μεταμορφωθεί από υπερεκπαιδευμένο εργάτη άυλης εργασίας, με αξάν αεροδρομίου και την αντίστοιχη νοοτροπία, σε έναν «Έλληνα που δεν είναι καλός για τίποτα», έναν υπανάπτυκτο Νότιο, έναν παραδειγματικό κάτοχο διαβατηρίου ΡΙΓ, ένα αντικείμενο της ευρωπαϊκής βδελυγμίας.» Όσοι μεταναστεύουν σήμερα, μαζί με όσους ήδη ζούμε στο εξωτερικό, θα έχουμε τα επόμενα χρόνια να αντιμετωπίσουμε αυτή τη μετάλλαξη - και μαζί θα έχουμε να διαχειριστούμε τη γεμάτη συγκάταβαση «έγνοια» των Ευρωπαίων τους οποίους θα συναναστρεφόμαστε: «Πώς είναι αλήθεια τα πράγματα στην πατρίδα σου, πώς είναι τα πράγματα πίσω εκεί, στο σπίτι;» - αυτή την ερώτηση που, όπως και η Δημητρακάκη, ακούω συνεχώς κι ενώ τον τελευταίο καιρό εκεί που ζω. «How are things back home». Back home. Πίσω, εκεί, στο σπίτι. Ετσι για να σου θυμίζει πόσο πολύ ανήκεις και θα ανήκεις κάπου αλλού - και πόσο η θέση σου έξω από αυτό δεν είναι καθόλου δεδομένη.

Και κάπου εκεί, η γενιά μου ίσως σταματήσει από τον πρωταθλητισμό υπονοβασίας. Κάπου εκεί δηλαδή, στον απόηχο του «how are things back home?», ίσως κάποιοι να αρχίσουν να συνειδητοποιούν το τεράστιο κόστος που μια κοινωνία πληρώνει, ώστε να παραμείνει ότι οι άλλοι ποτέ ουσιαστικά δεν της αναγνώρισαν ότι είχε γίνει. * Ο κ. Δημήτρης Παπανικόλαος είναι λέκτορας στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης.

ΔΙΑΚΡΙΝΟΝΤΑΣ / Της ΕΙΣΑΒΕΤ ΚΟΤΖΙΑ

Ένας αστός

Ανήκει στο σπάνιο είδος των έντιμων, δημιουργικών, καλλιεργημένων αστών που τόσο πολύ έλειψαν από τη μεταπολεμική Ελλάδα: ο συγγραφέας και μέλος της διπλωματικής υπηρεσίας του υπουργείου Εξωτερικών Ρόδης Ρούφος που χάθηκε νωρίς, 48 ετών, πριν από σαράντα χρόνια. Και άφησε πίσω του ποίηση, θέατρο, πέντε μυθιστορήματα, μεταφράσεις αρχαιοελληνικών κειμένων και αναρίθμητες ώρες εθνικού μόχθου στην Εθνική Αντίσταση, στον αντιδικτατορικό αγώνα και στην υπεράσπιση των εθνικών συμφερόντων. Σήμερα ξανακυκλοφορεί «Η χάλκινη εποχή» (Βιβλιοπωλείον της Εστίας, σελ. 326), το μυθιστόρημα για τον κυπριακό αγώνα κατά της βρετανικής κυριαρχίας γραμμένο κατ' ευθείαν στα αγγλικά. Και ταυτόχρονα πρωτότυπο εγχείρημα.

«Η χάλκινη εποχή» (1960), μια ελληνική λογοτεχνική απάντηση στις φιλοβρετανικές θέσεις του απολαυστικού ταξιδιωτικού χρονικού «Πικρολέμονα» (1957) του Λόρενς Ντάρρελ. Ήταν η εποχή των οξείτων αντιποικιακών αγώνων και των έντονων ενδοβρετανικών συγκρούσεων για το μέλλον της αυτοκρατορικής κοινοπολιτείας. Ο Ρόδης Ρούφος μεταμόρφωσε τον Ντάρρελ σε Φέρρελ και τα «Πικρολέμονα» σε «Αγούρηλα» και ικνογράφισε την αξεχάστη φυσιογνωμία ενός συμπαθέστατου, φιλερηνικού, μετριοπαθούς Εγγλέζου που στις κρίσιμες ώρες α-

ποδεικνύεται αδιάφορος ή κυνικά διπρόσωπος εκπρόσωπος των συντηρητικά αυταρχικών. Ο όρος που έθεσε ο εκδοτικός οίκος Heinemann προκειμένου να κυκλοφορήσει το έργο στα αγγλικά ήταν να αλλάξει εντελώς η ονομασία Φέρρελ να απαλειφθούν οι σελίδες κριτικής στα «Πικρολέμονα». Η παρουσία έκδοσης δημοσιεύει για πρώτη φορά το λογοκρινόμενο κείμενο μαζί με δύο δοκίμια των μελετητών David Roessel και Δημήτρη Δασκαλόπουλου.

Και «Η χάλκινη εποχή»; Τι αποκοιμίζουμε διαβάζοντας το μυθιστόρημα σήμερα; Πενήντα δύο χρόνια από την πρώτη του έκδοση παραμένει ένα ωραίο έργο με άρωμα εποχής. Ένα μυθιστόρημα ερωτικού αισθητήματος και ελεύθερου φρονήματος σε ασυμφιλίωτη σύγκρουση προς τον αποικιοκρατικό αυταρχισμό. Η σαγήνη του ανθρώπισμού και του αισθητισμού. Ο απαγορευμένος Αλέξης θα μπορούσε να είναι το αστικό ισοδύναμο του Μάνου των «Ακυβέρνητων Πολιτειών» του Τσίρκα, καθώς περισσότερο πείθει ως διανοούμενος παρά ως μπαρουτοκαπνισμένος, αμνοβαμμένος αγωνιστής. Η ευαισθησία, η οξυδέρκεια και η ψυχολογική εμβάθυνση. Το φλογερό πάθος, η συγκεκριμένη συγκίνηση και το ανατριχιαστικό γέλιο. Η αξιοπρέπεια, η ανωτερότητα και η τιμή. Η Σύλβια, ο Τζούλιαν, ο Χάρυ, ο Ουέβερνιγκ, η Νταίζη και ο Λεβέντς. Ικνογραφώντας πιστικούς χαρακτήρες, εξιστορώντας δραματικές συ-

νομοσίες κι ακόμα θέτοντας υπό συζήτηση τα συνήθως λαμβανόμενα ως αυτονόητα όπλα ο εθνικισμός, ο Ρόδης Ρούφος κατορθώνει να εξισορροπήσει το έργο του πάνω στην κόψη του ξυραφιού.

Σε αντίθεση πάντως προς τις «Ακυβέρνητες Πολιτείες», το μυθιστόρημα περισσότερο αναδεικνύει ζητήματα εθνικής ταυτότητας και λιγότερο πολιτικές πλευρές. Διότι το εξαιρετικά περίπλοκο κυπριακό διπλωματικό παρασκήνιο εξυμνοείται στις πάρα πολύ πινελιές του γραμμές. Και το άσβεστο πάθος των Κυπρίων για Ένωση αποδίδεται στο φιλετικό στοιχείο της ελληνοκύπριας που τεμαχίζεται από μια εξιδανικευμένη λαϊκή παράδοση αδιάσπαστης συνέχειας.

Όπως και σε παλαιότερα έργα του, και εδώ ο Ρόδης Ρούφος εμφανίζεται αντιμαρξιστής και αντίπαλος της ιδεολογίας του κομμουνισμού. Ε, και λοιπόν; Δεν θα πρέπει κάποτε να ξεπεράσουμε τη βαθιά μας ενόχληση για μια τέτοια στάση, όταν μάλιστα πρόκειται για την ιδεολογική τοποθέτηση συνεπών αστών. Όπως άλλωστε κατ' επανάληψη διδασθήκαμε, από μόνα τους τα αριστερά διαπιστευτήρια δεν παρέχουν αναγκαστικά εγγύηση για κάτι καλό. Αντίθετα, με τις ιδέες, το ταλέντο και τις πράξεις του, ο Ρόδης Ρούφος υπήρξε ένας σοβαρός μυθιστοριογράφος κι επί πλέον ανυποχώρητος ευπατριδής σε θέματα αρχών - αφιλοκερδής και γενναίος! ekotzia@yahoo.gr

Η Σταυρούλα Παπασπύρου προτείνει:

«Βλαντιμίρ Πούτιν: Ο άνθρωπος δίχως πρόσωπο», της Masha Gessen μετ.: Τ. Σπερελάκη, εκδ. Πατάκης.

Ρεπορτάζ μονταρισμένα σαν καλοκουρδισμένο θρίλερ γύρω από τα έργα και τις ημέρες του Ρώσου «τσάρου», με φόντο μια χώρα όπου οι δημοκρατικοί μηχανισμοί είναι προσχηματικοί. Το πορτρέτο ενός χαμπλόβαθμο κατασκόπου που έγινε απόλυτος άρχων, οι συνθήκες μέσα από τις οποίες αναρριχήθηκε και εδραιώθηκε, ο αυταρχισμός που επιδεικνύει αυτός ο «προσδευτικός» για τη Δύση ηγέτης, οι πολιτικές δολοφονίες, οι τρομοκρατικές προκλήσεις, η χειραγώγηση των ΜΜΕ, το φίμωμα κάθε ενοχλητικής φωνής. Η Ρωσία δημοσιογράφος δεν πρόλαβε τη δική των Pussy Riot, αλλά αποκάλυψε το σκηνικό μέσα από το οποίο ξεφτυλώνουν πλέον και άλλα γκρουπ διαμαρτυρίας στην πατρίδα της...

Πρώτα σε πωλήσεις

Αυτή την εβδομάδα: **Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες**

- 1. Time out, η ελληνική αίσθηση του χρόνου, του Στέλιου Ράμφου (Αρμόδ).** Πώς βιώνει τον χρόνο ο μέσος Νεοέλληνας και πώς συνδέεται αυτό το γεγονός με τη σημερινή κρίση που αντιμετωπίζει η χώρα μας;
- 2. Ο δρόμος της ελπίδας, των St. Hessel και Ed. Morin (Πατάκης).** Οι δύο στοχαστές αναζητούν την ελπίδα, επαναπροσδιορίζοντας την αντίσταση σε κάθε μορφή βαρβαρότητας.
- 3. Είναι ο καπιταλισμός, πλίσθι, του Νίκου Μπογιόπουλου (Λιβάνης).** Σκέψεις και εκτιμήσεις για την Ελλάδα της κρίσης αλλά και για τα αίτια της.
- 4. Η Εταιρεία, των Τζων Μικλεθούτι και Αντριαν Γούλντριτζ (Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης).** Ένα βιβλίο που ισχυρίζεται ότι ο σημαντικότερος θεσμός στον κόσμο είναι η εταιρεία. Εδώ γράφεται η ιστορία της.
- 5. Παγκόσμιος Μινωτάουρος, του Γιάνη Βαρουφάκη (Λιβάνης).** Η αφήγηση των αιτιών που οδήγησαν σε κρίση όλον τον πλανήτη.
- 6. Ο Νίτσε από το Αλφα ως το Ωμέγα, επιμέλεια Κατερίνα Σκινιά (Μεταίχμιο).** Ένα εύχρηστο αλφαριθμητικό γύρω από τον μεγάλο στοχαστή και τη φιλοσοφία του.
- 7. Οσκαρ Ουάιλντ, 99 μαθήματα σοφίας για μια ευτυχισμένη ζωή εδώ και τώρα, του Άλαν Πέρου (εκδ. Πατάκης).** Μέσα από τη σκέψη του Ουάιλντ θα αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα και θα απολαύσουμε τη ζωή.
- 8. Δοκίμια για την ύπαρξη της αγάπης, του Τόμπερ Γκούλμπερ (Πατάκης).** Ένα μυθιστόρημα μαγικού ρεαλισμού με ευρωπαϊκή ψυχή.
- 9. Η λογική της παράνοιας, του Στέλιου Ράμφου (Αρμόδ).** Είκοσι κείμενα για την τρέχουσα κρίση. Ένας αδηρσύνειτος επίλογος ανοίγει νέο ορίζοντα κατανόησης του ελληνικού προβλήματος.
- 10. Η πολιτική οικονομία του Αριστοτέλη, του Θεόδωρου Π. Λιανού (Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας).** Ένα βιβλίο που επιχειρεί μια συστηματική και αναλυτική παρουσίαση των οικονομικών ιδεών και θεωριών του Αριστοτέλη.

Αυτή την εβδομάδα: **Λογοτεχνία**

- 1. Πενήντα αποκρύψεις του γκρι, της E. L. James (Πατάκης).** Το πρώτο μπεστ σέλερ που κυκλοφόρησε σε μορφή e-book, το πρώτο μέρος μιας τριλογίας που διαβάζεται σ' όλο τον πλανήτη.
- 2. Το πρόβλημα Σπινόζα, του Ιρβίν Γιάλομ, μετ. Ευαγγελία Ανδριτσάνου (Αγρά).** Πού οφειλόταν η έλξη που άσκησε στον «φιλόσοφο» του ναζισμού ο Σπινόζα, δύο αιώνες μετά τον θάνατό του, και γιατί οι Ναζί δεν έκαμαν τα βιβλία του;
- 3. Μνήμες Κωνσταντινούπολης, του Αχμέτ Ουμίτ (Πατάκης).** Ένα μεγάλο παραμύθι που ξεκινά από το Βυζάντιο και φτάνει μέχρι τη σημερινή Ιστανμπούλ.
- 4. Το κορίτσι που εξαφανίστηκε, της Τζιλίαν Φλιν (Μεταίχμιο).** Ένα μυθιστόρημα για τα θανάσιμα μυστικά του συζυγικού βίου.
- 5. Ένα κάποιο τέλος, του Τζούλιαν Μπαρνς (Μεταίχμιο).** Ένα μυθιστόρημα για τα νιάτα, τη φιλία, τον έρωτα, τα όνειρα, τις διαψεύσεις.
- 6. Ο χορός του γλάρου, του Ανδρέα Καμιέρι (Πατάκης).** Μια ακόμη περιπέτεια με τον αστυνόμο Μονταλμπάνο, αρκετά διαφορετική από τις άλλες.
- 7. Ο μυστικός λόγος, του Τομ Ρόμπερ Σμιθ (Πατάκης).** Ένα μυθιστόρημα για τη ζωή στη Σοβιετική Ένωση μετά τον θάνατο του Στάλιν.
- 8. Το πράσινο ακρογιάλι της πατρίδας, της Νάταλι Μπακόπουλος (Πατάκης).** Ελληνικής καταγωγής η συγγραφέας, τοποθετεί την ιστορία της στη διάρκεια της δικτατορίας και αναπλάθει με συγκίνηση μια εποχή που δεν γνώρισε.
- 9. Βόρειο έλας, της Τζέινφερ Ντόνελι (Ωκεανίδα).** Οι ιστορίες δύο γυναικών παγιδευμένων στις προκαταψυχές της εποχής τους. Βασισμένες σε πραγματικό γεγονός.
- 10. Η πηγή, του Μάικλ Κόρντι (Τραυλός).** Μια ιστορία γύρω από ένα πραγματικό μυστήριο, το χειρόγραφο του Βόνιτς, που γράφτηκε τον 15ο αιώνα και παραμένει ως σήμερα ανεμνήνευτο.

* Αυτή την εβδομάδα τα στοιχεία προέρχονται από την αλυσίδα βιβλιοπωλείων Ροκκάς (Μεταμόρφωση, Ν. Φλαδέφεια, Ιερά Οδός, Ανοίξη).

Επιμέλεια: **ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ**

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

«Από τον καμβά στην οθόνη»

Η καλλιτέχνης Μαρία Χριστοφόρου, παρουσιάζει, μέσα από λέξεις και εικόνες, τον τρόπο που η τέχνη της αντικατοπτρίζει την στάση της για τη ζωή και την αγάπη. Το βιβλίο περιλαμβάνει αρκετές από τις αρχικές και τις μετέπειτα καλλιτεχνικές της δημιουργίες σκιαγραφώντας έτσι τη μετάβαση της από τον καμβά στην οθόνη.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΚΛΑΣΙΚΟΙ
CHARLES R. MATURIN
ΜΕΛΟΣ Ο ΠΕΡΙΠΛΑΝΩΜΕΝΟΣ
μετ.: Χαρά Σύρου
εκδ. Gutenberg, σελ. 956

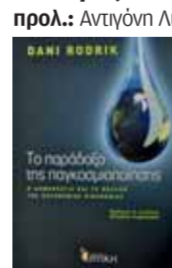
Γοπητικές αφηγήσεις τρόμου και διαφθοράς, αίματος και παθών, υπέρβιων ζωντανών και καταρμένων, δαιμονισμένων ανθρώπων και δαιμονικών πράξεων, σκοτεινών και υγρών μπουτυριών της Ιεράς Εξέτασης, φουρτουνασμένων ακτών της Ιρλανδίας και της μυστηριακής ισπανικής ενδοκώ-

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
ΑΘΗΝΑ ΚΑΚΟΥΡΗ, ΚΩΣΤΑΣ Θ. ΚΑΛΦΟΠΟΥΛΟΣ (Επιμ.) Η επιστροφή του αστυνόμου Μπέκα
Ο ήρωας του Γιάννη Μαρή σε νέες περιπέτειες
εκδ. Καστανιώτη, σελ. 428

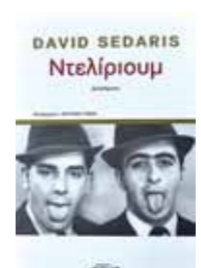
Τι κοινό μπορεί να έχουν μεταξύ τους ένα «ελεύθερο ραντεβού» στο Ζάππειο, ένας «Ματωμένος γάμος» στη Χαλκίδα, ένα φόνος από βιβλιοφιλία ή ένα υπηρέσιακό ταξίδι στη χιονισμένη Βενετία; Πρόκειται για υποθέσεις που καλείται να εξιχνιάσει ο αστυνόμος Μπέκας, όπως τον επαναφέρουν στην υπηρεσία 15 διηγήματα από σύγχρονους συγγραφείς αστυνομικής λογοτεχνίας προς τιμήν του Γιάννη Μαρή (1916-1979). Δημοσιεύονται με την υπογραφή των Ανδρ. Αποστολίδη, Ν. Γαλανόπουλου, Π. Γιαννιούλα, Αντ. Γκόλτση, Τ. Δανέλλη, Β. Δανέλλη, Α. Δάρδα-Ιορδανίδου, Δ. Κεραμέα, Ν. Κουλετάκη, Δ. Μαμαλούκα, Τ. Μικαηλίδη, Αθ. Μπισοπούκα, Γ. Πανούση, Αργ. Παυλίτη και Φ. Φιλίππου.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
DANI RODRIK
Το παρόδοξο της παγκοσμιοποίησης
Η δημοκρατία και το μέλλον της παγκόσμιας οικονομίας
προλ.: Αντιγόνη Λυμπεράκη εκδ. Κριτική, σελ. 394

Το κυρίαρχο «τρίλημμα» της παγκόσμιας οικονομίας είναι το εξής: Είναι δυνατόν να προωθήσουμε ταυτόχρονα τη δημοκρατία, την εθνική κυριαρχία και την οικονομική παγκοσμιοποίηση; Αν θέλουμε να προωθήσουμε την παγκοσμιοποίηση θα πρέπει να εγκαταλείψουμε το έθνος-κράτος. Αν πάλι διατηρήσουμε και εμβραθύνουμε τη δημοκρατία, θα πρέπει να επιλέξουμε ανάμεσα στο έθνος-κράτος και στη διεθνή οικονομική ολοκλήρωση. Αν, τέλος, επιθυμούμε να διατηρήσουμε την εθνική κυριαρχία, θα πρέπει να επιλέξουμε ανάμεσα στην εμβάθυνση της δημοκρατίας και την παγκοσμιοποίηση. Ο συγγραφέας υποστηρίζει πως η εθνική κυριαρχία και η δημοκρατία πρέπει να υπερισχύουν της παγκοσμιοποίησης.

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
DAVID SEDARIS
Ντελίριουμ
μετ.: Μυρτίνη Γκανά
εκδ. ΜεΛάνι σελ. 256 - 13,50 ευρώ

Στον κόσμο του Ντέιβιντ Σεντάρης κανείς δεν είναι ασφαλής, καμιά αγελάδα δεν είναι ιερή. Με βλέμμα διευσταθικό και λόγο γεμάτο χιούμορ αλλά και συμπάθεια, ο Σεντάρης στοχεύει κατ' ευθείαν στη συναισθηματική γελοιότητα της συμπεριφοράς μας. Το βιβλίο μοιάζει σαν ένα ραπρόσομο και εμβραθύνουμε τη δημοκρατία. Όλα μπορεί να συμβούν. Γεννημένος από πατέρα Έλληνα και μητέρα Αμερικανίδα, το 1957, ο Ντέιβιντ Σεντάρης είναι συγγραφέας των μπεστ σέλερ «Μια σχεδόν φυσιολογική οικογένεια», «Εγώ μιλήσει καλά κάποια μέρα», «Σκί-ουρος ζπεί βερβερίτσα».

PIERRE ASSOULINE
Ο προσκεκλημένος
μετ.: Ρίτα Κολαίτη
εκδ. Πόλις, σελ. 196

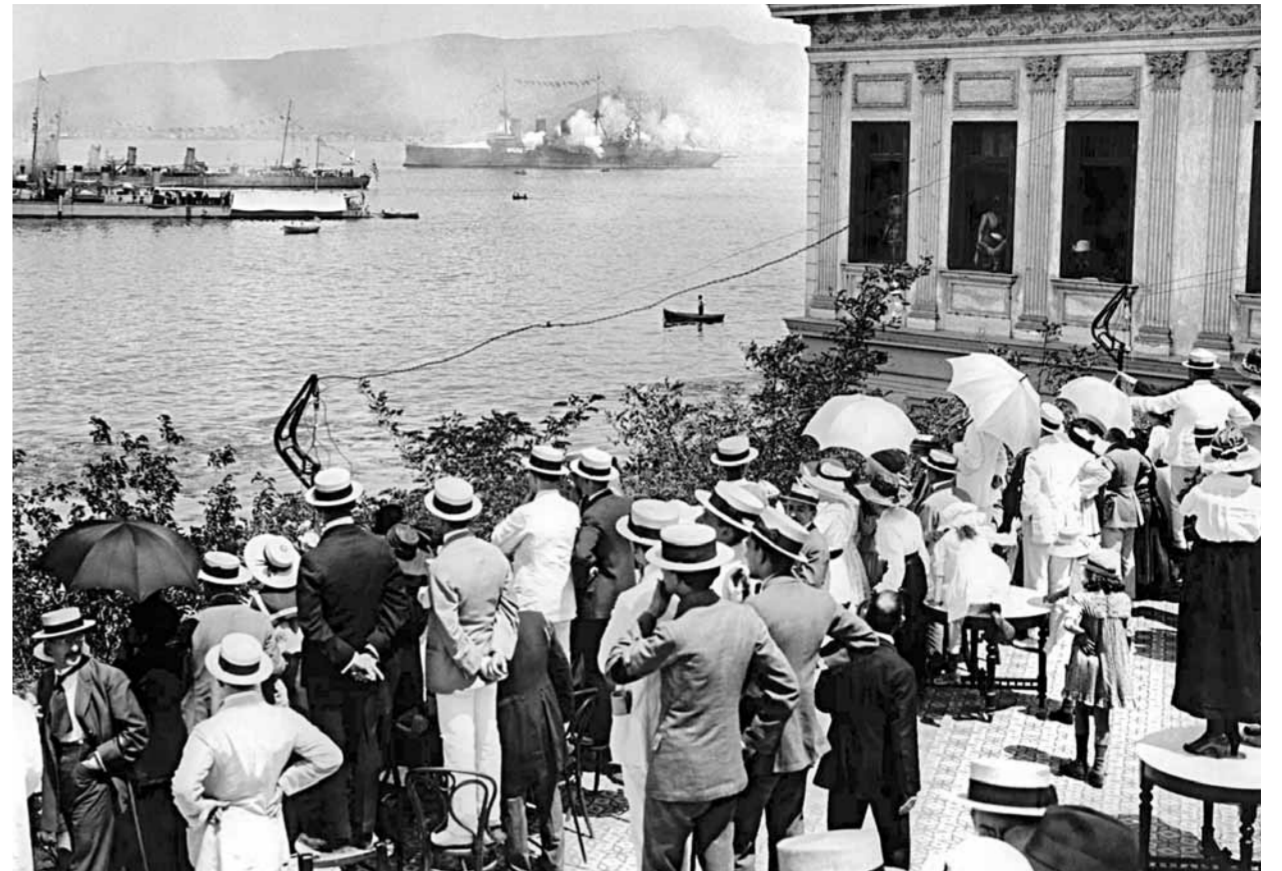

Στην καρδιά του αριστοκρατικού Παρισιού, η κυρία Ντυ Βιβίε παραθέτει δείπνο σε μέλη της «καλής» παρισινής κοινωνίας. Παρ' όλο που ο οικοδέσποινας δεν αφήνει τίποτα στην τύχη, γύρω από το τραπέζι θα καθίσουν δεκατρείς συνδυασμένες. Καταστροφή για τους προληπτικούς! Η λύση δίδεται με το να καθίσει ως δέκατη τέταρτη προσκεκλημένη η υπηρέτρια του σπιτιού, η αραβική καταγωγής Σόνια ή Ουμελκεϊρ, όπως θα αποκαλυφθεί πως είναι το πραγματικό όνομά της. Και αυτή δεν είναι η μοναδική αποκάλυψη της βραδιάς.

Επιμέλεια: **Ζ.Π.Χ.**

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΧΡΟΝΙΚΟ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	----------------	--------	---------	-----------	-----------	------

Σμύρνη. Μια πόλη-μύθος που καταστράφηκε βίαια. Το υλικό που βρέθηκε γέννησε μια νέα ματιά. Έτσι δημιουργήθηκε η ταινία «Σμύρνη - Η καταστροφή μιας κοσμοπολίτικης πόλης, 1900-1922», που προβάλλεται στις αίθουσες.

Τη Σμύρνη την έχεις πάντα μαζί σου

Η σκηνοθέτης Μαρία Ηλιού μιλάει για την ταινία αφιέρωμα στην κοσμοπολίτικη πόλη 90 χρόνια μετά την Καταστροφή

Της **ΣΑΝΤΥΣ ΤΣΑΝΤΑΚΗ**

Η Σμύρνη σε όνειρα και εφιάλτες, η Σμύρνη ως εμμονή, η Σμύρνη 90 χρόνια μετά την καταστροφή. Η ταινία «Σμύρνη - Η καταστροφή μιας κοσμοπολίτικης πόλης, 1900-1922» που προβάλλεται στις αίθουσες

(Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα) από τις 13 του μηνός, διαρκεί ακριβώς 87 λεπτά. Ζητάω από τη Μαρία Ηλιού, σκηνοθέτη και παραγωγό του ντοκιμαντέρ, να αποκαλύψει τι έμεινε απέξω στο μοντάζ. «Ετοιμάζοντας το τρένερ για τη διαφήμιση της ταινίας, διαπιστώσαμε ότι κόπηκαν αυτά που έπρεπε να κοπούν».

Η ιδέα είναι ότι η κοσμοπολίτικη Σμύρνη εξακολουθεί να υπάρχει, σαν ιδέα, σαν τρόπος ζωής, «τη Σμύρνη μπορεί να την έχει κανείς πάντα μαζί του». Και το αποτέλεσμα; Μαύρο φόντο, ατμοσφαιρική μουσική, αφηγήσεις στα αγγλικά, φωτογραφίες που ζωντανεύουν, οικογενειακά πορτρέτα, με ψαθάκια, φέσια και τουρμπάνια, δυτικές και ανατολικές φορεσιές, εικόνες από το λιμάνι, τη μουσουλμανική γει-

τονιά, στιγμές. Η Σμύρνη ξαναζωντανεύει... Σε φωτογραφικό λεύκωμα, ντοκιμαντέρ που τελεί υπό την αιγίδα του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας, ομότιτλη φωτογραφική έκθεση (από τις 21 του μηνός στο Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης στη Θεσσαλονίκη). Η ταινία ξεκίνησε την ευρωπαϊκή της πορεία από τη Βιέννη, θα προβληθεί στη Νέα Υόρκη, το Λονδίνο. Με ιστορικούς, προσωπικές μαρτυρίες Σμυρνιτών πρώτης, δεύτερης και τρίτης γενιάς, φωτογραφίες πορτρέτα από ατελιέ και άλλες, τραβηγμένες στον δρόμο.

Αναρωτιέμαι ποιοι είναι οι θεατές της ταινίας, ενός φιλμ που προβλήθηκε αρχικά στο Μουσείο Μπενάκη. «Ο κόσμος που είδε την ταινία ήταν ο κόσμος του κέντρου» λέει η

δημιουργός. «Στην αρχή πίστευα ότι οι θεατές θα ήταν άνθρωποι μεγαλύτεροι ή τα εγγόνια τους. Στο Μουσείο Μπενάκη είδα ανθρώπους μεγαλύτερης ηλικίας, τα παιδιά τους, τα εγγόνια τους και σιγά σιγά ήρθαν άνθρωποι που δεν είχαν καμία σχέση με τη Σμύρνη».

Η ίδια αναφέρεται σε «πανανθρώπινη ιστορία επιβίωσης». Είναι άραγε η «δική» της Σμύρνη; «Απ' όλες τις ταινίες, είναι η πιο προσωπική» λέει η σκηνοθέτης του φιλμ. «Είναι και η δική μου Σμύρνη και των συνεργατών μου. Ο τρόπος που άκουγα ιστορίες για την καταστροφή και τη χαρά της ζωής που υπήρχε πριν. Ένα συνταίριασμα. Θέλαμε να μιλήσουμε γι' αυτή την περίοδο γιατί ακούει κανείς μόνο για την καταστροφή της πόλης».

Το υλικό που βρέθηκε, γέννησε μια νέα ματιά, «μια ταινία που δεν θα μπορούσε να γίνει, αν δεν την είχαν υποστηρίξει οργανισμοί από την Αμερική. Και την Ελλάδα» λέει η Μαρία Ηλιού. «Θέλει υπέρβαση από κάθε πλευρά. Αν οι άνθρωποι θέλουν να κάνουν πράγματα, βρίσκουν τρόπο, ειδικά σε εποχή μεγάλων κρίσεων. Μια στιγμή κρίσης σε ωθεί να ξαναδείς την ιστορία με άλλη ματιά». Για την ηχητική επένδυση του φιλμ, η μοντέρ εικόνας και ήχου, Αλίκη Παναγή, χρησιμοποίησε ήχους εποχής και ο μουσικός, Νίκος Πλατύραχος, βασίστηκε σε τραγούδια από τη Σμύρνη.

Η ιδέα να κάνει μια ταινία για τη Σμύρνη, άρχισε να γίνεται εμμονή. «Κατάγομαι από μια πόλη που δεν υπάρχει πια, την πολυπολιτισμική

Σμύρνη, με κυρίαρχη την ελληνική κοινότητα. Μια πόλη-μύθος που καταστράφηκε βίαια. Οι δικοί μου γλιτώσαν αλλά έχασαν από τη μια στιγμή στην άλλη, την πόλη, το σπίτι τους, τους αγαπημένους τους, τον τρόπο ζωής τους. Παρ' όλα αυτά πέρασαν στα παιδιά και στα εγγόνια τους κάτι από τον τρόπο ζωής τους εκεί». Και το τραύμα; «Εδώ το τραύμα είναι προσωπικό αλλά και συλλογικό» λέει η Μαρία Ηλιού. «Αν δεν δεις νηφάλια ένα κομμάτι της προσωπικής και συλλογικής σου ιστορίας, δεν μπορείς να ζήσεις καλά στο παρόν και το μέλλον».

Υπάρχει κάτι που λείπει από το φιλμ; «Μου λείπει ένα κομματάκι φιλμ που δεν μπορέσαμε να αγοράσουμε. Ήταν πολύ ακριβό. Είναι στη Ρωσία».

“

«Αν οι άνθρωποι θέλουν να κάνουν πράγματα, βρίσκουν τρόπο σε εποχή μεγάλης κρίσης. Μια στιγμή κρίσης σε ωθεί να ξαναδείς την ιστορία»

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Παρουσιάζει:

2 ΒΡΑΔΙΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΦΟ ΜΕ ΤΟ
ΣΤΑΜΑΤΗ ΚΡΑΟΥΝΑΚΗ
ΣΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΩΔΕΙΟ ΠΑΦΟΥ
28/29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΩΡΑ 21:00

Τιμή Εισόδου: €20

Προπώληση Εισιτηρίων

Παγκύπρια:

Lacoste Boutiques, www.soldout-tickets.com.cy

Πάφος:

Stokkos - Time Out - C&S (δρόμος Cyta) Kiosks

Arabica Coffee House

Φιλική Συμμετοχή:
Γιώργος Χριστοδουλίδης

Πληροφορίες: Τηλ.: 96 64 44 09

“εδώ θα κατοικήσει η ψυχή
ανέπαφη στην Πάφο...”

Τιμή Εισόδου:

€20

Μέγα Χορηγός:

Χορηγοί Επικοινωνίας:

LOCAL ECHO

PafosPress.com

Χορηγοί:

Roma Pizza

STAZ

LACOSTE

Life bank
τράπεζα ζωής
T. 7000 84 84

Cyprotel Cypria Maris
Besch Hotel
Pafos - Cyprus

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΧΡΟΝΙΚΟ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	----------------	--------	---------	-----------	-----------	------

Νέα πρωτοποριακά προϊόντα από τα δάση χάρις στο επαναστατικό υλικό νανοκυτταρίνη

Θα κατασκευάζονται εύκαμπτες οθόνες ή ανθεκτικότερες και ελαφρύτερες άτρακτοι αεροσκαφών

Του ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

Εδώ και αιώνες ο άνθρωπος αξιοποιεί τα δέντρα κυρίως για να παράγει χαρτί και ξυλεία. Τώρα όμως, κρατικές υπηρεσίες, επιστήμονες και εταιρείες από όλο τον κόσμο υποστηρίζουν ότι σε λίγα χρόνια από τα δάση θα προέρχεται μια σειρά από εντελώς καινούργια και πρωτοποριακά προϊόντα - όπως εύκαμπτες οθόνες, οικολογικά υποκατάστατα του πλαστικού ή ανθεκτικότερες και ελαφρύτερες άτρακτοι αεροσκαφών. Και αυτό χάρις στη νανοκυτταρίνη, ένα επαναστατικό υλικό που θα βασίζεται στην κυτταρίνη, το βασικό συστατικό του κυτταρικού τοιχώματος των φυτών. Η πρώτη ύλη παρασκευής του υλικού θα είναι ο πολτός του ξύλου, ο οποίος θα υπόκειται σε ειδική κατεργασία. Έτσι, η κυτταρίνη θα διασπάται στις μικροσκοπικές ίνες που την αποτελούν και οι οποίες θα σχηματίζουν στη συνέχεια τη νανοκυτταρίνη.

Καθώς οι έρευνες για τη νανοκυτταρίνη έχουν ενταθεί την τελευταία δεκαετία, οι επιστήμονες γνωρίζουν ότι αυτές οι μικροϊνες, που το πάχος τους είναι 5.000 φορές μικρότερο από την ανθρώπινη τρίχα, προσδίδουν στο υλικό εντυπωσιακές ιδιότητες. Πιο συγκεκριμένα, η νανοκυτταρίνη

Η νανοκυτταρίνη έχει οκτώ φορές μεγαλύτερη αντοχή από το ατσάλι, όσο δηλαδή και το κέβλαρ. Σε κρυσταλλική μορφή, είναι επίσης εύκαμπτη, διαφανής και αεροστεγής.

έχει οκτώ φορές μεγαλύτερη αντοχή από το ατσάλι, όσο δηλαδή και το κέβλαρ (υλικό το οποίο έχει μεγάλη αντοχή). Σε κρυσταλλική μορφή, είναι επίσης εύκαμπτη, διαφανής και αεροστεγής. Όταν παραχθεί σε μορφή αφρού, όχι μόνο συγκαταλέγεται στα ελαφρύτερα στερεά υλικά στον πλανήτη, αλλά και έχει εξαιρετικά απορροφητική.

Πιλοτικές εγκαταστάσεις

Μάλιστα, τον τελευταίο χρόνο έχει γίνει ένα ακόμη σημαντικό βήμα ώστε η νανοκυτταρίνη να αρχίσει να χρησιμοποιείται σε πραγματικά προϊόντα, αφού μέσα στο 2012 δημιουργήθηκαν οι τρεις πρώτες στον κόσμο πιλοτικές εγκαταστάσεις, με στόχο να βελτιστοποιηθεί η διαδικασία βιομηχανικής παραγωγής της. Έτσι, από τον περασμένο Φεβρουάριο, η εταιρεία CelluForce εγκαινίασε ένα πιλοτικό εργοστάσιο νανοκυτταρίνης στο Κεμπέκ του Καναδά, ενώ λίγο νωρίτερα η Innventia AB, η οποία είναι ουσιαστικά ερευνητικό ινστιτούτο, ξεκίνησε να λειτουργεί ανάλογη μονάδα στη Σουηδία. Η τρίτη εγκατάσταση εγκαινιάστηκε μόλις πριν από μερικούς μήνες στην ΗΠΑ από την αμερικανική Υπηρεσία Δασών, η οποία επένδυσε 1,7 εκατ. δολ. για την κατασκευή της.

Οι τρεις εγκαταστάσεις σκοπεύουν να λύσουν τα τελευταία τεχνικά προβλήματα που

Και η καρτοβιομηχανία ελπίζει ότι η νανοκυτταρίνη θα φέρει την επανάσταση στον κλάδο της, αφού, με την προσθήκη του νανοϋλικού, θα μπορούν να κατασκευαστούν προϊόντα όπως χαρτοπετσέτες με μεγαλύτερη απορροφητικότητα, αλλά και να δημιουργηθεί χαρτί για έντυπα και βιβλία που θα έχει μεγαλύτερη αντοχή, λιγότερο βάρος και μικρότερο κόστος.

απομένουν για να μπορεί το υλικό να παρασκευαστεί μαζικά. Παρόλο που από τη δεκαετία του '80 ήταν γνωστό ότι σε υψηλή θερμοκρασία η κυτταρίνη διαχωρίζεται στις μικροϊνες που την αποτελούν, οι επιστήμονες έχουν βρει σήμερα τρόπους ώστε για τη διάσπαση να μη χρειάζεται μεγάλη κατανάλωση ενέργειας. Στο εργοστάσιο του Ουισκόνσιν, για παράδειγμα, στον πόλο της ξυλείας θα προστίθεται γι' αυτόν τον λόγο κάποιο οξύ, αφού πρώτα αφαιρεθούν από τον πολτό τα υπόλοιπα συστατικά του πέραν της κυτταρίνης. Διαδικασία που, σύμφωνα με την αμερικανική Υπηρεσία Δασών, αναμένεται να τελειοποιηθεί μέσα στην επόμενη διετία, μειώνοντας το κόστος παραγωγής της νανοκυτταρίνης σε μερικά δολάρια το κιλό. Ερευνητές από το Πανεπιστήμιο του Σάο Πάολο στη Βραζιλία χρησιμοποίησαν πέρυσι νανοκυτταρίνη για να κατασκευάσουν εξαρτήματα για αυτοκίνητα (όπως προφυλακτήρες και παρ-

μπρίζ), που είναι τέσσερις φορές ισχυρότερα και 30% ελαφρύτερα από τα σημερινά, τα οποία φτιάχνονται από συμβατικό πλαστικό. Επίσης, Φινλανδοί επιστήμονες από το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο του Ελσίνκι σχεδιάζουν ένα πρωτότυπο πλοίο από το υλικό, που θα επιπλέει ακόμη και αν μεταφέρει εμπορεύματα με 1.000 φορές μεγαλύτερο βάρος από όσο θα ζυγίζει το ίδιο. Τα τελευταία χρόνια, άλλωστε, για την αξιοποίηση της νανοκυτταρίνης δείχνουν ενδιαφέρον και εταιρείες-κόλοσοι από κάθε σχεδόν τεχνολογικό τομέα. Είναι χαρακτηριστικό ότι στα εγκαίνια της μονάδας στο Ουισκόνσιν παρευρέθηκαν εκπρόσωποι της IBM, της Lockheed Martin, όπως επίσης και του αμερικανικού υπ. Άμυνας. Και αυτό γιατί, όσον αφορά τις ηλεκτρονικές συσκευές, το υλικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο για πιο ανθεκτικά εξαρτήματα υπολογιστών όσο και για την κατασκευή οθονών που θα μπορούν να διπλωθούν όπως το

χαρτί -μάλιστα, η Pioneer πειραματίζεται ήδη με τέτοιες οθόνες από νανοκυτταρίνη.

Στην αεροναυπηγική

Παράλληλα, για τη βιομηχανία αεροναυπηγικής το υλικό υπόκειται ότι θα αποτελέσει μία εξίσου καλή, και κυρίως πολύ φθηνότερη, εναλλακτική λύση για την κατασκευή ελαφρύτερων και ανθεκτικότερων αεροπλάνων, συγκριτικά με τα ανθρακονήματα. Το αμερικανικό υπουργείο Άμυνας εκπονεί ήδη ερευνητικά προγράμματα για την κατασκευή προστατευτικού εξοπλισμού, όπως αλεξίψαφων γιλέκων, από το υλικό. Και η καρτοβιομηχανία ελπίζει ότι η νανοκυτταρίνη θα φέρει την επανάσταση στον κλάδο της αεροναυπηγικής, αφού, με την προσθήκη του νανοϋλικού, θα μπορούν να κατασκευαστούν προϊόντα όπως χαρτοπετσέτες με μεγαλύτερη απορροφητικότητα, αλλά και να δημιουργηθεί χαρτί για έντυπα και βιβλία που θα έχει μεγαλύτερη αντοχή, λιγότερο βάρος και μικρότερο κόστος.

Περιβαλλοντικά οφέλη από τη μαζική χρήση

Αν επιστημονικά περιοδικά σαν το βρετανικό New Scientist αναφέρουν πως η νανοκυτταρίνη ίσως αποδειχθεί το «θαυματουργό υλικό του 21ου αιώνα», ένας ακόμη λόγος είναι τα περιβαλλοντικά οφέλη που θα προκύψουν από τη μαζική χρήση της. Κατ' αρχάς, γιατί υπόκειται να περιορίσει δραστηκά τον αριθμό των προϊόντων που σήμερα κατασκευάζονται από πλαστικό, δηλαδή από πετρέλαιο - μάλιστα, εταιρείες όπως η γαλλική IMERYS υποστηρίζουν πως στο άμεσο μέλλον θα αντικαταστήσει πλήρως το συμβατικό πλαστικό. Παράλληλα, η πρώτη ύλη από την οποία παράγεται, η κυτταρίνη, όχι μόνο είναι η πιο άφθονη οργανική χημική ένωση στον κόσμο, αλλά και ανανεώνεται με φυσικό τρόπο, με την ανάπτυξη των φυτών και δέντρων. Αλλωστε, εκτός από τον πολύ ξυλείας, στα εργοστάσια παραγωγής νανοκυτταρίνης μικρότερης δυναμικότητας θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν και άλλες πηγές νανοκυτταρίνης, όπως γεωργικά απόβλητα ή τα υπολείμματα (π.χ. κλαδιά ή βλαστοί) από τη συγκομιδή των καλλιεργειών. Η νανοκυτταρίνη έχει επίσης την ιδιαιτερότητα ότι είναι το πρώτο προϊόν νανοτεχνολογίας που δεν θα κατασκευάζεται στο εργαστήριο, αλλά θα παράγεται απευθείας από τη φύση - με συνέπεια να είναι βιοδιασπώμενο. Τουλάχιστον θεωρητικά, η φυσική του προέλευση σημαίνει επίσης ότι το νανοϋλικό είναι βιοδιασπώμενο και ασφαλές - μάλιστα, έρευνες που έχει πραγματοποιήσει η σουηδική Innventia σε θηλαστικά και ψάρια απέδειξαν πως δεν είχε καμία τοξικότητα στα πειραματόζωα που το εισέπνευσαν ή το κατάπιαν. Βέβαια, θα πρέπει επίσης να επιβεβαιωθεί πως δεν προκαλούν παρενέργειες στους ζωικούς οργανισμούς και στον άνθρωπο ούτε σε κυτταρικό επίπεδο, με αρκετά τέτοια πειράματα να βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη.

Νέο φάρμακο θα θεραπεύει όλες τις μορφές ελονοσίας

Ελπίδες για την οριστική αντιμετώπιση της ελονοσίας δίνει πρόσφατα ανακοίνωση ερευνητών από το Πανεπιστήμιο του Κέιπ Τάουν, στη Νότια Αφρική. Οι επιστήμονες έκαναν γνωστό πως ανακάλυψαν ένα καινούργιο φάρμακο το οποίο φαίνεται να θεραπεύει όλες τις μορφές της ασθένειας,

Μέσα στο 2013 θα ξεκινήσουν τις πρώτες δοκιμές και σε ανθρώπους

χωρίς μάλιστα να χρειάζεται να χορηγηθεί στον άρρωστο παραπάνω από μία δόση. Κάτι, που έως σήμερα καμία φαρμακευτική ουσία δεν έχει καταφέρει, αφού για διαφορετικές μορφές της ελονοσίας χρησιμοποιούνται και διαφορετικά σκευάσματα, με τη θεραπεία μάλιστα να διαρκεί για αρκετές εβδομάδες. Ακόμη χειρότερα,

φάρμακα που μέχρι πριν από λίγα χρόνια ήταν αποτελεσματικά πλέον είναι ουσιαστικά άχρηστα, καθώς η ασθένεια έχει αναπτύξει ανθεκτικότητα σε αυτά.

Το φάρμακο είναι ένα συνθετικό μόριο το οποίο ανήκει σε μια ομάδα ουσιών που ονομάζονται αμινοπυριδίνες και οι οποίες χρησιμοποιούνται σήμερα για την αντιμετώπιση νευρολογικών ασθενειών. Η έρευνα ξεκίνησε από επιστήμονες του Πανεπιστημίου Griffith στην Αυστραλία, οι οποίοι μελέτησαν περισσότερες από 6 εκατομμύρια υποψήφιες χημικές ενώσεις κατά της ελονοσίας, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι οι αμινοπυριδίνες πληρούσαν τις απαραίτητες προϋποθέσεις και γι' αυτό θα έπρεπε να μελετηθούν πιο λεπτομερώς. Τότε, μια επιστημονική ομάδα από το Κέιπ Τάουν, με επικεφαλής τον καθηγητή Κέλι Σίμπαμπι, αποφάσισε να ερευνήσει τις συγκεκριμένες ουσίες,

καταλήγοντας έτσι στο εν λόγω μόριο. Όπως ανακοίνωσαν, τα πειράματά τους σε ζώα έδειξαν πως το φάρμακο εξαλείφει την ασθένεια από τον οργανισμό ακαριαία, ακόμη και στην περίπτωση των μορφών ελονοσίας που έχουν αναπτύξει ανθεκτικότητα στα υπάρχοντα φάρμακα. Εξίσου σημαντικό είναι ότι από τις δοκιμές στα πειραματόζωα φάνηκε πως το συνθετικό μόριο δεν προκαλεί καμία παρενέργεια. Αποτελέσματα, που έκαναν τις κρατικές υγειονομικές υπηρεσίες της Ν. Αφρικής να ανακοινώσουν επίσημα πριν από δύο εβδομάδες ότι μέσα στο 2013 θα ξεκινήσουν τις πρώτες δοκιμές και σε ανθρώπους.

Οι επιστήμονες προειδοποιούν πως οι δοκιμές αυτές θα χρειαστούν αρκετό χρονικό διάστημα για να επιβεβαιώσουν τη δράση του μορίου στον άνθρωπο, με συνέπεια να προβλέπουν ότι θα χρειαστεί τουλάχιστον μία επταετία μέχρι το φάρμακο να αρχίσει

να χρησιμοποιείται. Ωστόσο, δίνουν αισιόδοξοι πως ίσως βρισκόμαστε μπροστά σε μια ιατρική ανακάλυψη που θα απαλλάξει την ανθρωπότητα από μια μάστιγα αιώνων. Είναι χαρακτηριστικό ότι, σύμφωνα με τον ΠΟΥ, τα καταγεγραμμένα περιστατικά ξεπεράσαν τα 216 εκατομμύρια το 2010, με 655.000 ανθρώπους να καταλήγουν από τη νόσο - στην πλειονότητά τους παιδιά κάτω των 5 ετών. Μάλιστα, αν και η ελονοσία μέχρι πρόσφατα έπληττε αποκλειστικά περιοχές με τροπικό κλίμα, λόγω της κλιματικής αλλαγής πλέον εμφανίζονται κρούσματα και σε χώρες όπου είχε πρακτικά εξαλειφθεί, όπως η Ελλάδα. Ο κυριότερος τρόπος μόλυνσης από τη νόσο είναι με το τσίμπημα ενός μολυσμένου κουνουπιού του είδους Anopheles, με το μολυσμένο κουνούπι να μεταφέρει έτσι στο αίμα του ανθρώπου το παράσιτο της ελονοσίας.

Με το νέο φάρμακο δεν θα χρειάζεται να χορηγηθεί στον άρρωστο παραπάνω από μία δόση.

ασφάλεια είναι ένας ζωντανός θλανήτης

μάθετε περισσότερα στο www.eurolife.com.cy/eurolife/socialresponsibility_gr/

ασφάλεια

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΧΡΟΝΙΚΟ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	----------------	--------	---------	-----------	-----------	------

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

03/09/2012 - 09/09/2012

Ο χορός των επαναλήψεων

Μερικές βδομάδες απομένουν για την έναρξη των νέων προγραμμάτων

Του ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Λίγες μόνο εβδομάδες μας χωρίζουν πριν από την έναρξη των νέων τηλεοπτικών προγραμμάτων για την τηλεοπτική σεζόν 2012-2013 και οι επαναλήψεις δίνουν και παίρνουν. Ένα περίπου μήνα μετά η Nielsen επιστρέφει και πάλι με τα ραβασάκια τηλεθέασης. Ο πρώτος πίνακας της σεζόν δεν περιλαμβάνει ακόμα τα καινούργια προγράμματα, τα οποία αναμένονται τέλη Σεπτεμβρίου με αρχές Οκτωβρίου, με τις επαναλήψεις να βρίσκονται ακόμη στα πάνω τους. Η κωμική σειρά των Λώρη Λοιζίδη και Χριστιάνας Αρτεμίου οδηγεί την κούρσα της τηλεθέασης, αφού βρέθηκε στις πρώτες θέσεις του πίνακα με τα δημοφιλέστερα προγράμματα της προηγούμενης εβδομάδας. Οι Κύπριοι τηλεθεατές, σύμφωνα πάντα με τις μετρήσεις της Nielsen έδειξαν ιδιαίτερη προτίμηση στην κωμωδία, προτιμώντας να παρακολουθήσουν ξανά τόσο τα επεισόδια της επιτυχημένης κωμωδίας του ANTI «Αίγια Fuxia» όσο και της οικογενειακής σειράς του Mega «Ευτυχισμένοι μαζί». Οι δύο κωμικές παραγωγές συμπλήρωσαν την πρώτη δεκάδα των δημοφιλέστερων προγραμμάτων με υψηλά νούμερα τηλεθέασης. Συγκεκριμένα, τη Δευτέρα 03/09 66.000 τηλεθεατές παρακολούθησαν το επεισόδιο της «Αίγιας» ανεβάζοντας την τηλεθέαση στο 30%, ενώ το σίριαλ «Ευτυχισμένοι μαζί» την Τρίτη 04/09 το παρακολούθησαν 55.000 τηλεθεατές με μερίδιο τηλεθέασης 24,3%. Και εκτός δεκάδας συναντούμε και πάλι θρυλικές κωμικές σειρές από το παρελθόν με το αγαπημένο «Στο παρά πέντε» να παρακολουθείται ξανά και ξανά με μανία, σημειώνοντας υψηλές τηλεθέασεις στην ώρα με-

“Ο πρώτος πίνακας της σεζόν δεν περιλαμβάνει ακόμα τα καινούργια προγράμματα, τα οποία αναμένονται τέλη Σεπτεμβρίου με αρχές Οκτωβρίου, με τις επαναλήψεις να βρίσκονται ακόμη στα πάνω τους

τάδοσής του από το Mega. Τρεις κωμικές σειρές από τα παλιά, παραγωγές που όχι μόνο ξεχώρισαν αλλά έγραψαν τη δική τους σελίδα στην ιστορία της τηλεόρασης απο-

δεικνύουν ξανά πόσο πολύ αγαπά το κοινό την κωμωδία από τη μία και από την άλλη μάς υπενθυμίζουν πόσο πολύ θα μας λείψουν φέτος. Φέτος, θα αρκεστούμε μόνο στις «Εγώ και εσύ» από το κρατικό κανάλι που κάνει πρεμιέρα τη Δευτέρα 24 Σεπτεμβρίου και θα μεταδίδεται κάθε Δευτέρα και Τρίτη στις 21:45 από το πρώτο κρατικό κανάλι. Πέραν των κωμωδιών που κέρδισαν τις περισσότερες θέσεις στην πρώτη 25άδα του πίνακα μετρήσεων της Nielsen, άλλη μία θρυλική σειρά βρέθηκε στις ψηλές θέσεις. Πρόκειται για την αμερικανική σειρά ιατρικών υποθέσεων με τον μισάνθρωπο γιατρό Dr. House και τις δύσκολες υποθέσεις που καλείται σε κάθε επεισόδιο να φέρει εις πέρας. Η σειρά που μεταδίδεται φυσικά σε επανάληψη από τον ANTI καθ-

μερίνα στις 23:00 αγαπάται ιδιαίτερα από το κυπριακό κοινό. Το επεισόδιο που μεταδόθηκε την Πέμπτη 06/09 το παρακολούθησαν 39.000 τηλεθεατές με το μερίδιο τηλεθέασης να φτάνει στο 26,3%. Να σημειώσουμε ότι η σειρά μετά από οκτώ σεζόν επιτυχημένης πορείας, τόσο στην Αμερική όσο και παγκοσμίως, ολοκληρώνει τον κύκλο της και μπαίνει στη λίστα των κορυφαίων αμερικανικών τηλεοπτικών παραγωγών με πολλά βραβεία και υψηλά νούμερα τηλεθέασης. Λίγο πριν από την πραγματικά δύσκολη και πολύ ανταγωνιστική νέα τηλεοπτική σεζόν απολαμβάνουμε τις τελευταίες στιγμές επανάληψης αλλά και κωμωδίας, αφού στη νέα τηλεοπτική χρονιά το κλάμα θα έχει την τιμητική του με το πλήθος των δραματικών σειρών που θα δούμε.

ΑΝΤΙΘΕΤΟ ΠΛΑΝΟ

Με κορηγό και στα παραλείπόμενα

Η συζήτηση φέτος στρέφεται γύρω από τη σατιρική εκπομπή «Πατάτες αντιστακτές» που για πολλούς και διάφορους λόγους αλλά κυρίως της επικαιρότητας ένεκα των επερχόμενων προεδρικών εκλογών θεωρείται ότι θα είναι η χρονιά της. Φέτος, για πρώτη χρονιά τα παραλείπόμενα κάθε εκπομπής που βλέπουμε στο τέλος κάθε επεισοδίου θα έχουν το δικό τους κορηγό, αφού αρκετές φορές τα παραλείπόμενα είναι πιο ξεκαρδιστικά και από το ίδιο το επεισόδιο, ενώ σημειώνουν και υψηλότερη τηλεθέαση.

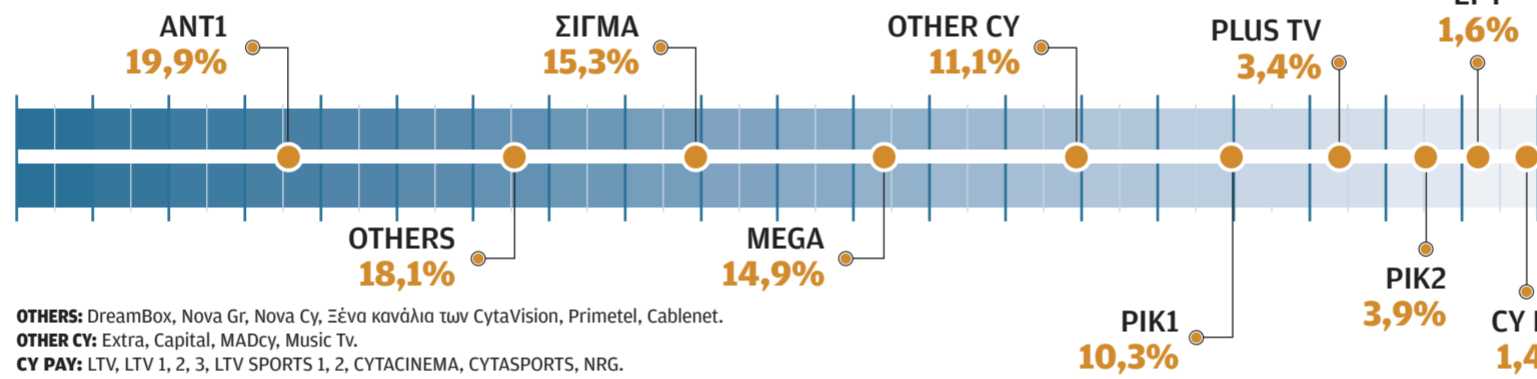
Θα τα δούμε όλα στο DanSing

Η Χριστιάνη Αριστοτέλους θα βρίσκεται και πάλι στην παρουσίαση του φιλανθρωπικού χαρακτήρα σου «DanSing for you» που σημειώνει ανέλιση επιτυχία στην προεπιλεγμένη προγραμματιστική για την Κυριακή 30 Σεπτεμβρίου και αναμένεται ότι θα κερδίσει τη μάχη της Κυριακής όπως ακριβώς και πέρσι. Φέτος από το σόου θα παραλείψουν από την Πραξούλα Αντωνιάδου και τον Δάκη μέχρι τη Χριστιάνη Αρτεμίου και τον Χρυσάνθο Χρυσάνθου.

Η μάχη των 19:30

Ιδιαίτερα σκληρή αναμένεται να είναι φέτος η μάχη της απογευματινής ζώνης, αφού τρεις νέες δραματικές σειρές θα παίζουν απέναντι χωρίς όμως να γνωρίζουμε ακόμα τα σχέδια του Mega και τις ώρες που θα μεταδίδει τις δύο νέες παραγωγές του. Έτσι, τα «Μοιραία Φεγγάρια» του ΠΙΚ, το «Νιώσε με» του ANTI και οι «Επτά ουρανοί και σύννεφα αλτήρες» από το Σίγμα θα ριχτούν από τα τέλη Σεπτεμβρίου αρχές Οκτωβρίου στη μάχη της τηλεθέασης καθημερινά στις 19:30.

OTHERS: DreamBox, Nova Gr, Nova Cy, Ξένα κανάλια των CytaVision, Primetel, Cablenet.
OTHER CY: Extra, Capital, MADcy, Music Tv.
CY PAY: LTV, LTV 1, 2, 3, LTV SPORTS 1, 2, CYTACINEMA, CYTASPORTS, NRG.
ΠΗΓΗ: NIELSEN AUDIENCE MEASUREMENT

ΠΙΚ1	ΠΙΚ2	MEGA	ANTI	ΣΙΓΜΑ	MADcy	TV PLUS	ERT WORLD	NOVACINEMA1	LTV SPORTS 1							
21.30 National treasure	17.05 Χάνα Μοντάνα: Η ταγία	21.05 Tears of the sun	22.00 Coyote Ugly	21.15 Die hard II	19.30 Fashion music project	21.00 Frantic	06.45 Σαββατοκυριακό στη NET 08.00 Θεία Λειτουργία 10.30 Meditteraneo 11.00 Από την Αυστραλία με αγάπη 12.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (NET) 12.30 Απόστροφοφ 13.00 Ελληνική ταγία 14.30 Ελληνικό κόσμημα (Ε) 15.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (NET) 16.00 Ο τόπος και το τραγούδι του (Ε) 17.00 Η μηχανή του χρόνου 18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (NET) 18.15 Greek Town (Ε) 19.00 Το αλάτι της γης (Ε) 21.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (NET) 22.00 Ελληνική ταγία (Ε) 23.30 Ελληνικό κόσμημα (Ε) 00.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (NET) 00.30 Λογατεκνία 01.00 Ο τόπος και το τραγούδι του (Ε) 02.00 Η μηχανή του χρόνου (Ε)	06.05 Men In Black II 07.35 Appaloosa 09.30 Cars 2 11.20 Cine News 12.00 Arthur and the war of two worlds 13.45 Prom 15.30 How I met your mother 16.00 Cine News 19.10 Limitless 21.00 N.C.I.S. 23.55 War Horse 02.20 Cowboys & Aliens	07.00 Πόκερ (Ε) 09.00 Αγγλικό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου (Ε) 11.00 Ισπανικό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου (Ε) 13.00 Ιταποπλία (Ε) 13.45 Χωρίς παρωπίδες (Ε) 14.45 Ιπποδρομίες (Live) 20.00 Ιστολοικός αγώνας (Ε) 21.00 Αγώνες γκολφ (Ε) 22.00 Τρελά και απίθανα σπορ (Ε) 22.30 Στο παρασκηνία του ATP (Ε) 23.00 Παγκύπριο Πρωτάθλημα Α' Κατηγορίας	07.00 Η ώρα η καλή (Ε) 11.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ 11.00 Πολύ μπλα μπλα 11.00 Πολύ μπλα μπλα 14.00 Το ταξίδι της ζωής 15.00 Το πάρτι της ζωής σου 16.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ 16.50 Ελληνική ταγία 18.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ 19.20 Υπαστυνόμος Ρεξ Αστυνομική σειρά 20.00 Γιαννάκης ομορφόπαδο Ελληνική σειρά 21.00 Ζώνη ενθλιών 22.15 Το πάρτι της ζωής σου 00.00 Τίτλο ειδήσεων	07.00 Θεία Λειτουργία (Ε) 10.00 Αν θυμηθείς 11.00 Γλυκές αλχημείες (Ε) 12.00 Μπουκιά και σικυώριο (Ε) 13.00 Οι κηπουροί του Mega (Ε) 13.50 Buddy 15.40 Αν υπήρχε θα σε κώριζα (Ε) 16.10 Κάτι τρέχει με τους δίπλα (Ε) 16.40 Η ώρα η καλή (Ε) 17.30 Επτά θανάσιμες πεθερές (Ε) 18.20 ΕΙΔΗΣΕΙΣ 18.30 Συνέχεια της σειράς 19.20 Ευτυχισμένοι μαζί (Ε) 20.20 ΕΙΔΗΣΕΙΣ 21.05 Tears Of the sun 21.05 Safe sex (Ε) 23.30 The Tudors (Ε) 00.30 Breaking Bad 01.15 Ξένη ταγία 04.00 Casa Di Macaroni (Ε)	05.40 Λιφτγκ (Ε) 06.30 Πρωινή ενημέρωση 07.00 Οι Μεν και οι Δεν (Ε) 07.30 Νταντά για όλες τις δουλειές (Ε) 08.10 Βότκα πορτοκάλι (Ε) 09.00 Δείξε μου το φίλο σου (Ε) 10.20 Τύχη βουόν (Ε) 13.40 Galileo 14.30 Τηλεπακίδι με τον Γιώργο Λιανό. 14.30 Θα βρεις το δάσκαλό σου (Ε) 16.00 Δελφινάκι παρθεναγωγείο (Ε) 17.40 Κωνσταντίνου και Ελένης (Ε) 18.00 Τα νέα του ANTI σε 10' 18.10 Συνέχεια της σειράς 18.30 Ο πόλεμος των άστρων (Ε) 20.15 Τα νέα του ANTI 21.20 Αίγια... Fuxia! (Ε) 22.00 Coyote Ugly 23.30 Τίτλο ειδήσεων 23.40 Αθλητικές ειδήσεις 23.50 Body Count 01.40 Ιστορίες από την απέναντι όχθη 02.30 Τολμρές ιστορίες (Ε)	05.40 Οι αδιόλοθοροι (Ε) 06.30 Μου το κρατάς μανιάτικο 07.00 Οι Τάκκοι (Ε) 08.00 Ζωή ποδόλοτο (Ε) 09.00 Pink Panther Show 10.40 UEFA Champions League Magazine 11.40 Οι κληρονόμοι (Ε) 12.30 Chart show - Your Countdown (Ε) 15.40 Barbie as Rapunzel (Ε) 17.00 Θα σε δω στο πλοίο (Ε) 17.40 Baywatch (Ε) 18.00 Τα γεγονότα σε συντομία 18.05 Baywatch 18.30 Πάμε πακέτο (Ε) 20.20 Τομς στα γεγονότα 21.15 Ταγία δράσης και αγωνίας, με τους Μπρους Γουίλις, Μπόν Μπεντέλια, κ.ά. 23.20 24 00.00 Τα γεγονότα σε τίτλο 00.10 The 4400 (Ε) 01.00 Σειρά μυστηρίου και επιστημονικής φαντασίας. 01.00 Μες στην καλή χαρά (Ε) 04.00 Ελένη (Ε)	06.00 Wake Up... Hits 08.00 All New Mixer 12.00 VMA Moments 13.00 Greeklish 13.30 MAD Greeks Top 10 14.30 Web Concert 15.30 MAD Top 5 16.30 US Top 5 17.00 Web Concert 17.00 30 Best Videos 19.30 Fashion music project 20.00 MAD Countdown 21.00 GAMES 21.30 Time Machine 23.00 Web Concert Vegas	06.50 ΕΙΔΗΣΕΙΣ Star (Ε) 07.50 Παιδική ζώνη 11.00 ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ στη showbiz (Ε) 11.30 Φώτης-Μαρία (Best of) 12.05 LTV Sports News (Ε) 13.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ Star 13.30 Κωστάκης και υιοί 14.00 Μίλα (Ε) 15.30 Φώτης-Μαρία (Ε) 17.00 ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ στη showbiz 17.30 Μεσημεριανή Μελέτη (Ε) 19.00 Νιστικοί πράκτορες (Ε) 19.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ Star 21.00 Frantic 23.00 Περιπέτεια με τον Χάρισον Φορντ, σε σκηνοθεσία Ρόμαν Πολάνσκι. 23.50 LTV Sports News 00.40 ΕΙΔΗΣΕΙΣ Star	07.00 Πόκερ (Ε) 09.00 Αγγλικό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου (Ε) 11.00 Ισπανικό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου (Ε) 13.00 Ιταποπλία (Ε) 13.45 Χωρίς παρωπίδες (Ε) 14.45 Ιπποδρομίες (Live) 20.00 Ιστολοικός αγώνας (Ε) 21.00 Αγώνες γκολφ (Ε) 22.00 Τρελά και απίθανα σπορ (Ε) 22.30 Στο παρασκηνία του ATP (Ε) 23.00 Παγκύπριο Πρωτάθλημα Α' Κατηγορίας

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΧΡΟΝΙΚΟ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	----------------	--------	---------	-----------	-----------	------

Οι οίκοι Φεραγκάμο, Burberry, Dolce & Gabbana (επάνω) και Βερότσσε (κάτω) προβλέπουν φωτεινή ανοίξη, με έντονες αποχρώσεις και μεταλλικά στοιχεία.

Ξάφνιασμα αισιοδοξίας

Παρά την οικονομική ρευστότητα, η ανδρική εβδομάδα μόδας είχε μια νότα ελαφράδας

της SUZY MENKES

ΜΙΑΝΟ. Εκτυφλωτικό χρώμα και αναβαθμισμένα ρούχα διακοπών κυριάρχησαν εδώ, στη σεζόν του ανδρικού ντυσίματος για την άνοιξη-καλοκαίρι του 2013, ακόμη και την περίοδο που η Ιταλία φημιολογούσαν ότι βρίσκεται σε οικονομική κατάρρευση.

Τελικά, παρά τα σοβαρά προβλήματα σε ολόκληρη την Ευρώπη, ένα δυναμικό μήνυμα διέτρεχε όλα τα σόου της σεζόν.

Η Ντονατέλα Βερότσσε έφερε στο προσκήνιο τους μονομάχους, ονομάζοντας τη γεμάτη επίκριση γιορτή συλλογή της «ροκ αγώνας» (σκεφτείτε χρυσές λωρίδες φορεμένες πάνω από τη νέα σειρά εσωρούχων Βερότσσε). Τα σχέδια του Σαλβατόρε Φεραγκάμο ήταν γεμάτα με χρώματα. Ακόμη και οι αεροδυναμικές προτάσεις του οίκου Burberry από τον Κριστόφερ Μπέιλι είχαν μεταλλικά λάμψη.

Τα ζωηρόχρωμα μεταλλικά κομμάτια που πρωταγωνιστούσαν στην επίδειξη Burberry Prorsum ήταν ένας έξυπνος τρόπος να φωτίσουν τη σοβαρή πλευρά της κολεξιών.

Με τίτλο «Come rain or shine», η συλλογή είχε μια σικ αυστηρότητα, που ξεχώριζε μέσα από λεπτά, σκούρα κοστούμια με λάμψεις από έντονες μεταλλικές αποχρώσεις, και οι χαρακτηριστικές Burberry καμπαρινές βγήκαν σε φούξια και μπλε ηλεκτρικά.

Ο σχεδιαστής είπε ότι ο τίτλος ήταν μια προφανής νύξη στο γεγονός ότι ο οίκος Burberry είναι γνωστός ως εταιρεία ορεινών παπουτσιών. «Αλλά μου αρέσει η ιδέα πιο φιλοσοφικά, όταν σκεφτόμαι το σοβαρό κομμάτι της

συλλογής που είναι πολύ αυθεντικό και ενδυματολογικό, κλασικό και παραδοσιακά δομημένο», είπε ο κ. Μπέιλι. «Είναι σημαντικό να χτίσεις κάτι πιο θετικό, αλλά με συγκεκριμένη φιλοσοφία».

Οι ρίγες σαν αστραπές στα κοστούμια και στο σπορ ντύσιμο, που ήταν εμπνευσμένο από τον στρατό, χτύπησαν απλώς τη σωστή χορδή σε μια συλλογή που έφερε μια cool αίσθηση στο κλασικό.

«Πισω στις ρίζες μας», δήλωσε ο Στέφανο Γκαμπάνα, αναφερόμενος στο παρελθόν του σχεδιαστικού του συνεταιριού, Ντομένικο Ντόλτσε, που αποτέλεσε αφετηρία για το σόου Dolce&Gabbana.

Καθώς τα μοντέλα, επιλεγμένα από την περιοχή της Κάτω Ιταλίας, παρήλασαν στην πασαρέλα με σορτοτάκια στο στυλ της δεκαετίας του '50, μια μπάντα έπαιζε τραγούδια που έμοιαζαν σαν να είχαν έρθει απευθείας από χωριό της Σικελίας.

Στην αρχή, έμοιαζε σαν η συναισθηματική ατμόσφαιρα να μετρούσε περισσότερο από τα ρούχα. Κι όμως, αυτή ήταν μια καλοσχεδιασμένη σειρά από σπορ ρούχα, με τοπ κομμένα σε τετράγωνα να δίνουν μια νέα διάσταση. Κι αυτή η φρίνα επέδειξε έδεικνε βαθιά ριζωμένη στη γόνιμη γη της κληρονομιάς των Dolce&Gabbana.

Την ίδια στιγμή, η χρήση των εκτυφλωτικών αποχρώσεων, εμπνευσμένων από τον Ντέιβιντ Χόκνι, όπως τικουάζ, κοραλί και πράσινο του φύλλου, δεν ήταν η μόνη καινοτομία στον Σαλβατόρε Φεραγκάμο. Ο σχεδιαστής Μαξιμίλια-

νο Τζορντέτι τόλμησε να αλλάξει τα παπούτσια από δερμάτινα σε ζωηρόχρωμα πάνινα αθλητικά: κίτρινο, πράσινο, κόκκινο – ορισμένες φορές όλα σε ένα παπούτσι.

«Ήταν η ιδέα ενός κομματιού τέχνης, ποπ κουλτούρας και Los Αντζελες – εκεί απ' όπου ξεκίνησε ο Σαλβατόρε Φεραγκάμο», είπε ο κ. Τζορντέτι.

Το σόου Βερότσσε ήταν αφιερωμένο στον μονομάχο – όχι τόσο για τη μάχη, αλλά για το πώς είναι ένας άνδρας εκείνη τη στιγμή, και σκεπτόμουν κάπως το κίνημα του Μέμφις στη δεκαετία του '80», είπε η Ντονατέλα Βερότσσε αναφερόμενη στην ομάδα του Ιταλικού μεταμοντέρνου ντιζάιν και αρχιτεκτονικής.

Η απόφαση μιας επωνυμίας να απομακρυνθεί από τα ρούχα και να δώσει τέτοια έμφαση στα εσώρουχα δεν είχε ποτέ τόσο δραματικό αντίκτυπο, όπως σε αυτή τη συλλογή, που είχε τα μοντέλα να φορούν κινηματογραφικά ρούχα με δερμάτινες χρυσές λεπτομέρειες.

Αυτά τα σχέδια είναι πιθανότερο να τα δούμε σε κάποιο κινηματογραφικό στούντιο από ό,τι στην κρεβατοκάμαρα του καθημερινού άνδρα, αλλά η κ. Βερότσσε παρουσίασε και άλλες ιδέες, ανάμεσά τους και Ζακάρ κοστούμια με το V της λέξης Victory (Νικη).

ΣΤΗ ΜΟΔΑ

της SUZY MENKES

Βρήκε το σπίτι της στον οίκο Σκιαπαρέλι

ΠΑΡΙΣΙ. Με τη Γαλιβία μοντέλο, πθσοποι και σκηνοθέτιδα Φαρίντα Κελφά να έχει επιλεγεί για να εκπροσωπή τον οίκο Ελσα Σκιαπαρέλι, η επωνυμία Schiap ετοιμάζεται για αναγέννηση.

Πέντε χρόνια μετά την εξαγορά της επωνυμίας Schiaparelli, ο Ντιέβο Ντέλα Βάλε, διευθύνων σύμβουλος της Tod's, προωθεί την αναγέννηση ενός στυλ που ο ίδιος αποκαλεί «αμίμπετο» και «μοντέρνο».

«Επέλεξε τη Φαρίντα Κελφά για το δυνατό της πάθος για την επωνυμία Σκιαπαρέλι και για τη σύγχρονη και προκλητική κομψότητα της», είπε ο κ. Ντέλα Βάλε.

«Μου θυμίζει την Ελσα με τη γοητεία της και το ξεχωριστό της γούστο και στυλ».

Για να συμπληρώσει ότι ο ρόλος της κ. Κελφά είναι να εμφανίζεται σαν το πρόσωπο της επωνυμίας και πως το όνομα του σχεδιαστή θα ανακοινωθεί μέσα στον μήνα που διανύουμε.

Λιγότερη έμφαση θα δοθεί στα ρούχα και περισσότερη στα αυθεντικά αξεσουάρ και στην αναγέννηση των αρωμάτων του οίκου. Το 1936, η Schiap είναι γνωστό ότι είχε λανσάρει το άρωμα, «Shocking!» – σαν αναφορά στη χαρακτηριστική απόκρωση που έντονου φούξια που είχε συνδέσει με τον οίκο της.

Αυτή είναι η χρονιά της Schiap. Η σχεδιάστρια που γεννήθηκε στην Ιταλία αποκάλυπτεται σε μια έκθεση με τη Μιούτσια Πράντα στο Μουσείο Μετροπόλιταν της Τέχνης στη Νέα Υόρκη. Και στη διάρκεια της εβδομάδας υψηλής ραπτικής στο Παρίσι, οι πόρτες ανοίξαν ξανά στην έπαυλη της στην Place Vendome, εκεί όπου είχε φιλοξενηθεί η επίδειξη μόδας «Τσίρκο» το 1938 και είχε δημιουργήσει σουρεαλιστικά σύνολα όπως το «φύρεμα-αστακό» που φορούσε η Γουίλις Σίμσον, η μελλοντική Δούκισσα του Γουίνδσορ.

«Δεν είμαι η μετενοσάρκωση

Η Φαρίντα Κελφά, η νέα πρόσωπο της επωνυμίας Σκιαπαρέλι, στο διαμέρισμα της σχεδιάστριας στην Place Vendome.

της Ελσα Σκιαπαρέλι, αλλά είμαι πολύ περήφανη που είμαι η πρόσωπο του οίκου», είπε η κ. Κελφά στη διάρκεια της εβδομάδας μόδας της υψηλής ραπτικής, καθώς άνοιξε τις χρυσές πόρτες στο ζωηρόχρωμο εσωτερικό του διαμερίσματος της πλατείας Vendome.

Η ζωντανή διακόσμηση περιελάμβανε ένα σχέδιο από τον καλλιτέχνη Pierre Le-Tan, ένα γραφιστικό καλί από τον Φερνάν Λεζέ και χρυσές κολόνες από τον Αλμπέρτο Τζακομπέτι. Αλλά το πιο εντυπωσιακό κομμάτι στο διαμέρισμα ήταν ο φούξια καναπές, «φούξια που σοκάρει», όπως θα έλεγε η Σκιαπαρέλι.

Ο κ. Ντέλα Βάλε αναζητεί ακόμη τον σωστό σχεδιαστή για να δώσει νέα ζωή στην επωνυμία και τελικά να δημιουργήσει προϊόντα που θα πουλάσουν.

Η κ. Κελφά υπογράμμισε τη σημασία της κληρονομιάς της Σκιαπαρέλι. «Χρειαζόμαστε έναν οίκο σαν κι αυτόν σήμερα», είπε. «Η υψηλή ραπτική αλλάζει. Χρειαζόμαστε ένα άγγιγμα πολυτέλειας και μια αληθινή ενδιαφέρουσα δουλειά».

Στολίδια υψηλής ραπτικής εμπνευσμένα από τη Μέρλιν

ΠΑΡΙΣΙ. Το εύθραστο στοιχείο –κυρίαρχο στη ζωή και την κληρονομιά της Μέρλιν Μονρόε– μεταφράστηκε με νεωτερικό τρόπο στον οίκο Roger Vivier, εκεί όπου ο καλλιτεχνικός διευθυντής, Μπρούνο Φριζόνι, έβαλε χρώμα σαν ηλιοβασιλέμα που σβήνει πάνω σε παπούτσια και τσάντες.

Γ' αυτή τη συλλογή που θα κυκλοφορήσει σε περιορισμένη έκδοση, ξαναεμφάνισε τις κλασικές γόβες σιλιέτο της Μέρλιν σε ήπιες αποχρώσεις, με φίνα δαντέλα και την πολυχρωμή έκρηξη μιας κόκκινης παπαρούνας. Για τις τσάντες χρησιμοποιήσε ασπέν, οργάντζα και δέρμα πύθωνα.

Τα κομμάτια αξεσουάρ του οίκου Roger Vivier είναι εμπνευσμένα από τη Μέρλιν Μονρόε.

Ενας νεαρός σχεδιαστής στη χώρα των θαυμάτων: την πατρίδα του

της ALICE RAWSTHORN

ΣΙΔΝΕΪ. Κρυμμένο πίσω από το κατάστημα Swadlings Timber & Hardware στη Rozelle, σε ένα δυτικό προάστιο στο Σίδνεϊ, είναι ένα σύμπλεγμα από μικρά εργαστήρια. Ενα είναι ένας παραδοσιακός τσαρσάνας, ένα άλλο είναι ένας ξύλινος μύλος, ένα τρίτο δουλεύει με μάρμαρο και ένα τέταρτο ήταν παλιό κοντέινερ, το οποίο ο σχεδιαστής προϊόντων Χένρι Γουίλσον μετέτρεψε σε γραφείο και στούντιο.

Ο κ. Γουίλσον έχει επίσης δημιουργήσει ένα εξωτερικό εργαστήριο χρησιμοποιώντας τα απομεινάρια από μια μαρκίζα για ταβάνι και ένα PVC κομμάτι από παλιά διαφήμιση McDonald's για τοίχο. Χάρη στο ήπιο κλίμα του Σίδνεϊ ελπίζει ότι θα συνεχίζει να εργάζεται εκεί και στη διάρκεια του χειμώνα.

«Είναι σαν το όνειρο κάθε σχεδιαστή εδώ», είπε. «Υπάρχει ένα κατάστημα με τεχνικό εξοπλισμό ακριβώς δίπλα. Ξύλα, μάρμαρο και γρανίτες λίγο πιο εκεί. Και όσος χώρος χρειάζε-

Από την Αυστραλία, πολύ μακριά από τα διεθνή κέντρα ντιζάιν, προσπαθεί να χτίσει την καριέρα του ο 28χρονος Χένρι Γουίλσον.

οι, αφού από πίσω παλιά περνούσε το τρένο. Μπορεί να είναι λίγο φτωχό και ταπεινό, αλλά έχει πλάκα». Εχοντας εγκατασταθεί στην πίσω αυλή του Swadlings, ο κ. Γουίλσον, ένας 28χρονος με πρόσωπο εφήβου, προσπαθεί τώρα να ενώσει το δίκτυο των τοπικών προμηθευτών και των κατασκευαστών που είναι απαραίτητοι για να χτίσει και να διατηρήσει μια διεθνή καριέρα στο ντιζάιν από τη γενέτειρά του Αυστραλία.

Παραδοσιακά, το αυστραλέζικο ντιζάιν έχει βιώσει την ίδια εκρηκτική ταχύτητα στους χώρους της τέχνης, της λογοτεχνίας, της αρχιτεκτονικής, του χορού και της μουσικής, καθώς ομάδες από ταλαντούχους νέους σχεδιαστές έχουν μετακομίσει σε άλλες χώρες.

Ο Χένρι Γουίλσον δημιούργησε το εργαστήρι του στη γενέτειρά του Αυστραλία, κόντρα στο ρεύμα. Ανάμεσα στα σχέδιά του είναι ο σύνδεσμος Α.

RENE VAN DER NIELST

Αλλά η ψηφιακή τεχνολογία έχει μειώσει τα μειονεκτήματά του να είναι τόσο απομακρυσμένος από τα παραδοσιακά κέντρα ντιζάιν παγκοσμίως στην Ευρώπη και τη Βόρεια Αμερική.

Γεννημένος στο Σίδνεϊ από μητέρα αρχιτέκτονα και πατέρα γιατρό, ο κ. Γουίλσον σπούδασε σχέδιο επίπλων στο Εθνικό Πανεπιστήμιο της Αυστραλίας στην Καμπέρα. Ύστερα ταξίδεψε για αρκετά χρόνια, συνέχισε τις σπουδές του στο Rhode Island School of Design στις Ηνωμένες Πολιτείες και ολοκλήρωσε το μάστερ του στην Ολλανδία, στην Ακαδημία Ντιζάιν του Αϊντχόφεν.

Όπως πολλοί σχεδιαστές της ηλικίας του, έχει δεσμευτεί να δουλεύει υπεύθυνα στα θέματα των ηθικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων που θα έχουν τα προϊόντα του. «Με ενδιαφέρει πολύ η μακροβιότητα», εξήγησε. «Πιστεύω πως αν φτιάξεις ή αγοράσεις κάτι μια φορά, δεν θα έπρεπε να το φτιάξεις ή να αγοράσεις ξανά. Και μου αρέσει η ιδέα ότι τα πράγματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν με διαφορετικούς τρόπους για διαφορετικές χρήσεις».

Στο Αϊντχόφεν ξαναεμφάνισε δύο προϊόντα από τη δεκαετία του '30, αντικαθιστώντας τις παραδοσιακές ηλεκτρικές λάμπες με φώτα εξοικονομικής ενέργειας και φορώντας άνετες, δερμάτινες θήκες πάνω σε καρέκλες. Από τη στιγμή που επέστρεψε στο Σίδνεϊ τον περασμένο χρόνο έχει εξελίξει προϊόντα, τα οποία εύχεται πως θα αποδεικτούν ότι αντέχουν στον χρόνο, όπως και τα άλλα, με χρηστικό στυλ και σύγχρονες μεθόδους κατασκευής.

Εκίνησε με το σύμπλεγμα Α, που είναι από μπρούντζο ή αλουμίνιο και χρησιμοποιείται για να κατασκευάζει τραπέζια. Παλεύεται από την ιστοσελίδα του σαν ένα αντικείμενο καθημερινής χρήσης που συναρμολογείται από τον χρήστη, το σύμπλεγμα υποστηρίζει το πάνω μέρος του τραπεζιού ενώ συγκρατεί τα πόδια, που μπαίνουν μέσα. Το πάνω κομμάτι ή τα πόδια μπορούν να αντικαθιστανται όσες φορές το επιθυμεί ο χρήστης, χωρίς να υπάρχει ανάγκη να αλλάξει το σύμπλεγμα.

International Herald Tribune
THE GLOBAL EDITION OF THE NEW YORK TIMES